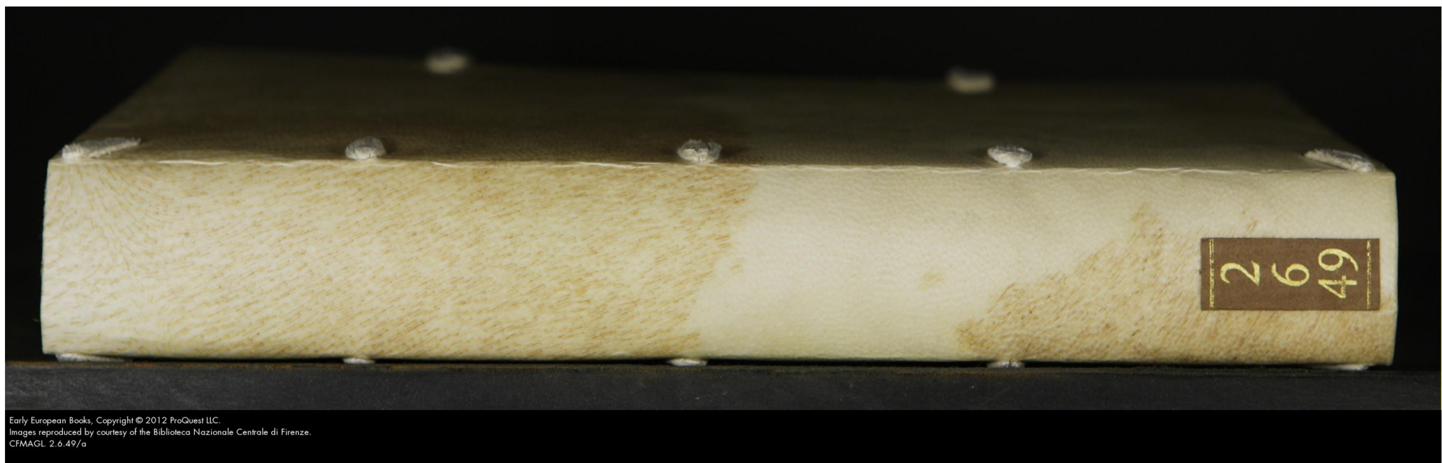

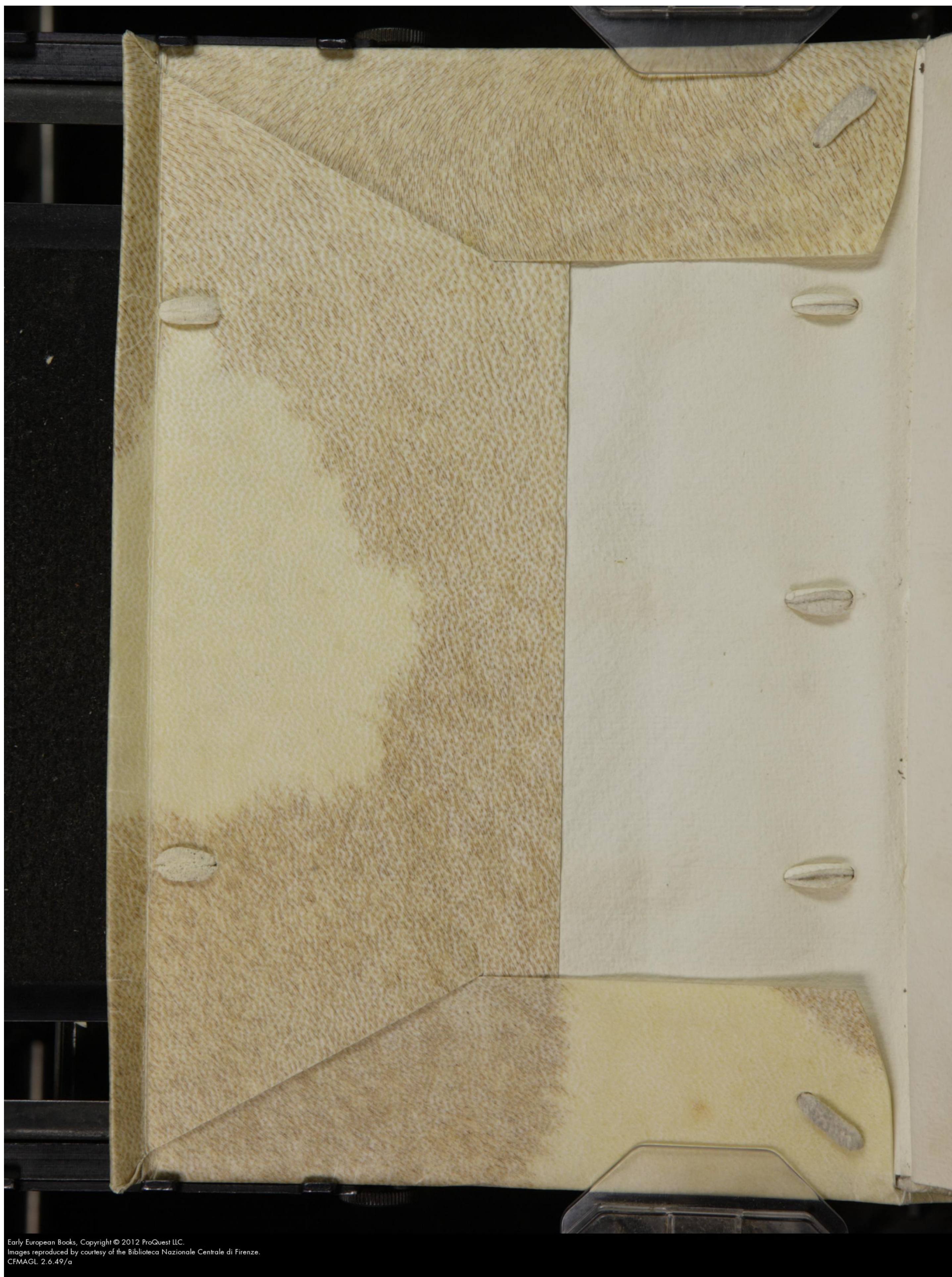

2
6
49
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.49/a

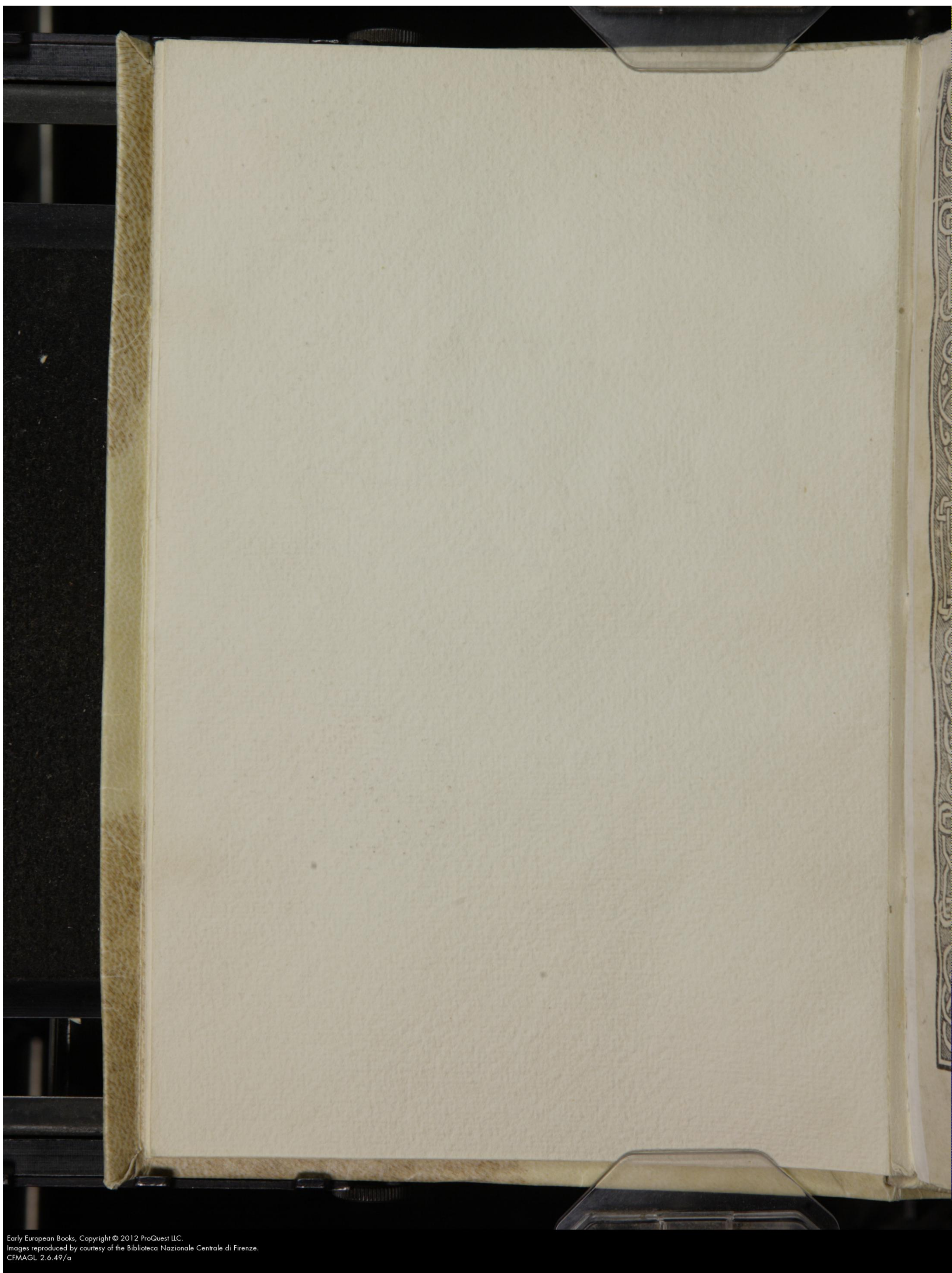

2. 6. 49

Brassea

Excellentis-
simi ac toto terrarũ orbe famo-
sissimi vtriusqz iuris interpre-
tis dñi Hippolyti de Marsilijs bono-
niensis cõmentaria super titulis. ff.
ad. l. cor. de sicar. ad. l. pompe. de
parrici. et ad. l. cor. de falsis. In
bononien. gymnasio lucu-
brata: cũ repertorio nouiter
ad numeros materiarum
feliciter accõmodato.
Additisqz nuperri
me summarijs
in hac vlti-
ma ĩpres
sione.

M.D.XXIIII.

¶ Calistus Sergius Parmensis ad lectorem.

Themidos hic locus est diue in quo munera sacra
  Teguntur: duplex inde corona venit.
Vitia q doceat sontum cohibere per vrbes:
  Et monstrat mores percoluisse bonos.
Tincta lycambeo fundat cur verba veneno.
  Nullus: vel stigij tincta cruore lacus.
Brassea post rigidum superet vigore catonem.
  Et iustum vincit religione Numam.
Sit procul hinc dira superos qui voce prophanat.
  Sit procul hinc christo qui fera bella ciet.
Dulcia sit procul hinc quisquis hypomnemata vexat.
  Et lacerant tanti dogmata sancta viri.
Ipse solonigenas studioso in pectore leges
  Cecropijq; tenens omnia iura senis.
Hinc fluit eloquium mixto per verba lepore.
  Apta mouere feras: sollicitanda ioue.
Nunc tibi nunc cedat paulus: lanfrancus: obertus:
  Nellus: tancredus: Bartolus: atq; Dynus.
Ergo opus auctori grates persoluere lector.
  Et monumenta dehinc marsiliana legas.

¶ Marcus Antonius flamineus ad lectorem.

Insignes fama & scriptorum laude perennes.
  Secula non paucos prisca tulere viros.
Ingenio quorum maiestas legibus & vis.
  Creuit & in precio iura fuere suo.
Sed non inferior seclisq; prioribus etas.
  Et secunda minus nostra minusq; viget.
Atq; alios taceam quantum decus attulit euo.
  Et sibi Marsilius quem legis. Hippolytus.
Auxilio cuius quot sunt a morte redempti.
  Pene quibus tulerant crimina falsa necem.
Quotq; etiam iusto damnati crimine sontes.
  Vita quibus merito debuit esse breuis.
Quod si nunc populis sacratas condere leges.
  Juraq; nunc primum constituenda forent.
Sceuola non maior non maior Aquilius esset.
  Nec tua fama prior candide paule foret.
Nec eadem dices eademq; fatebere mecum.
  Clara viri quoties hec monumenta leges.

¶ Disertissimi ac in vniuerso terrarum orbe. J.V.probatissimi domini Hippolyti Mar silij Bononiensis hypomnemata vel cōmentaria super titulis.ff.ad.l.corne. de sicari.ad .l.pōpe.de parrici.⁊ ad.l.corne.de falsis diligenter correcta ordiuntur.

Ui bona cūcta mortalibus tribuit ⁊ fons est sapientie oīumqꝫ scientiarus elargitor. Deus pater filius ⁊ spiritus sanctus ille sit a dextris meis :⁊ mentem meas illuminet; linguamqꝫ meam dirigat ꝰvt in lectura p̄ntis anni.M.D.ix. dicere ⁊ exprimere valeaꝫ ea que maiestati sue grata sint auditores delectent eosqꝫ instruant ad laudē ⁊ gloriam sue incomprehensibilis diuinitatis necnon eius beatissime matris totiusqꝫ celestis curie. ¶ Deputatus hoc anno.M.D.ix. Ego Hyppolitus de Marsilijs iuris vtriusqꝫ doctor Bononiensis per Reueren.dn̄m legatum seu eius vicegerentem ⁊ per magnificos reformatores huius almi studij Bononiensis necnon per magnifica regimina eiusdem ciuitatis ad lecturam quottidianam criminalium per annos quatuor proxime sequentes lecturam ipsam humiliter vt subditos ⁊ seruos decet suscepi vt eisdem superioribus obedirem ⁊ rem grataꝫ magnifico dn̄o rectori vtriusqꝫ vniuersitatis efficerē ⁊ pariter morē gererē plibus ⁊ pluribus scholaribus quos vti filios paterno amore ꝓsequor: qui cupiebant lectiones meas in criminalibus audire ⁊ reportata mea sup eisdem talia qualia sunt hēre qua lectura suscepta mihi elegi titulum.ff.ad.l.cor. de sicari.tanq̄ titulus inter alios materiaꝫ criminalem continens acutilior ceteris in quo deo duce videbimus quam plura notabilia quottidiana ⁊ vtilia. Ideo resecatis superfluis: venio ad ipsum titulum. Et qm̄ titulus iste re ⁊ fama notabilis est. Ideo non eget aliqua cōmendatione quia satis seipsum cōmendat iuxta.l.i.ff.de in integrum restitutione.⁊.l.i.ff.de exercito.⁊.l.i.§.fina.ff.de dot.ꝑlega.⁊.l.quibus diebus.§.qd dotalem.ff.de condi.⁊ demōstratio.⁊ qꝛ vt dixi titulus iste ꝯtinet materiā quottidianam ⁊ valde lucrosam ido ad eum venit diligenter aduertendum vt habetur in .l.legaui.ff.de liber.legat.⁊ in.l.i.ff.ad exhibē.⁊ in.l.iusto in principio.ff.de vsucapio. Et lꝫ scholares oībus lectionibus vacare dēant ⁊ toto posse illas capescere attam[illegible] plurimum vacare dēnt istis lectionibus crim[illegible] quā ciuilibus. Primo quia in ciuilibus tractatur de periculo seu preiudicio rerum ⁊ bonorum in criminalibus aūt tractat de periculo psonarus ideo tanq̄ magis periculosa diligentius in ipsa materia est insistenduꝫ argumento.c. vbi periculuꝫ de electio.lib.vi. Item qꝛ quelibet pena psonalis ēt minima est maior quacunqꝫ pecuniaria vt dr̄ in.l.in seruorus.ff.de penis. Item ēt quia ꝯtinet digniorem materiam quam cause ciuiles cum homo cunctis rebus humanis preferat.l.in pecudum.ff.de vsur.§.in pecudum instit.de rerum diui. Itē ēt quia magis cause criminales sunt lucrose: quam ciuiles.⁊ ideo dixit Joan.de.Jmol.in .l.ii.in.v.columna.ff.de publicis iudicijs qꝺ vbi occurrunt pericula psonarum ibi fluunt pecunie quod ēt dixit domi.alexander in cōsilio suo.xxxix secundum ordines meum incipiente in cā inqsitionis ⁊c.⁊ dixit Bald.in additio.Specul.in titu.de confes.in versi.cōfessio ista non debet ꝙ in cāis criminalibus stat pōdus diei ⁊ estus. Venio igit ad rubricam. Hyppolitus de Marsilijs.iu.vtri.doc.

¶ Ad.l.corne.de sica. Rubrica.

1 Qui dicantur proprie sicarii ⁊ qui venefici ⁊ qua pena puniantur.
2 Illa que fieri possunt licite si clam fiant non carent doli ⁊ fraudis presumptione.
3 Sexus vel rusticitas quomodo excusantur.
4 Professus in monasterio contrahens matrimonium clam est suspectus de heresi.
5 Judex recipiens palam vel clam pecuniaꝫ a litigatore vt ferat sn̄iam ꝓ se quō puniatur.
6 Equum vendens cum expressione omnium defectuum quomodo intelligatur.
7 Stante statuto ꝙ bannitus impune occidat quomodo debet intelligi.

¶ Juxta morem meum consuetum obmittā ꝯtinuationem huius rubrice cum vt solitus sum dicere nullam vtilitatem vnq̄ pcepi ex continuatione rubricarum quia scia ⁊ experientia legum non consistit in continuatione rubricarum iuxta ea que hn̄tur in.l.scire leges .ff.de lega. Attamen si quis scire cupit materiam continuationum rubricarum videat. Moder.in rubrica.ff.si certuꝫ peta. Quero tn̄ circa hanc rub.anteq̄ veniam ad nigrum sumus in titu.de sicarijs.
1 ↑ quid sint sicarij:in quo dicas ꝙ sica.est gladius vtrinqꝫ incidēs ⁊ ideo dn̄r sicarij qui hoīes ferro occidunt: licet ēt hoc nomen sicarius pro quocunqꝫ occidente cum gladio ferro, fuste vel lapide accipiat vt dixit glo.insti.de publi.iudi.in.§.Itē lex cornelia in vbo sicarij.de quo ēt vide glo. in.ca.sicut dignum in.§.hij quoqꝫ de homi. Et quia i hac rubrica ēt dr̄ de veneficis. que-

ri pōt quis dicatur veneficus in quo dicas ꝙ
venefici dn̄r qui hoīes veneno vel incantatio
nibus occidunt vel ēt q venena vel alia mala
medicamenta vendunt q tanq̄ sicarij vltimo
supplicio puniunt vt insti.de pub.iudi.in.§.
eadem.l.⁊ hr̄.j.eodem in.l.iij.in.§.pen.vbi vi
debimus deo duce. Et scias ꝙ grauius est ho
micidium q̄ sit adulterium: tex.est in.c.si qd
verius.xxx.q.ij. Et ēt scias qd̄ plus est hoīem
veneno extinguere q̄ gladio occidere: ita dixit
glo.in.d.§.eadem lege in.i.glo.allegat leges.i.
.C.de male.⁊ mathe.⁊ rō est q2 occidens vene
no pditorie ⁊ clā delinqt ⁊ non p̄t fieri aliq̄
defensio ab ipso recipiente venenum ꝙ secus
est ī illo q gladio occidit a cōiter accidētibus
q2 ille qui occidit gladio pōt resistere ⁊ aliquā
defensionem facere. iō magis dr̄ delinquere
veneficus q̄ sicarius vt in dicta.l.i.,C.de ma.
⁊ mathe. Et iō dixit Bal.in.l. nemo clericus
.C.de summa tri. ꝙ venenans aliquem dicit
eū proditorie occidere quod etiam dixit ipse
Bal.in.c.i.in septima col. versi. Quid de re
bus ⁊c. quibus modis feud.amit. vbi etiam
subdit ꝙ etiam dicitur proditor ille qui oc
culte offendit. Et ideo nimirū si magis dicit
delinquere veneficus quam sicarius propter
2 clandestinitatem que aggrauat delictum.
Quinimmo illa que licite fieri possunt si
fiant clam non carent presumptione fraudis
⁊ doli. secundum Saly.in.l.ciuile in fine.C.
de furt.⁊ probat text.in.c.vnico.vt ecclesi. be
nefi. facit lex cū ipse.C.de contrahen. emptio.
⁊.l.donatio.§.i.C.de donatio.⁊.c.cum inhibi
tio.de clandesti.despō.⁊ voluit dn̄s bar.cep.
in tractatu suo de simulatione contractus in
nona char.in.iij.col.⁊ in consi.suo.xxvi. in
cipiē. magnifice. in tertia colum. vbi dicit ꝙ
ille qui emit rem clam presumit fur. ad ꝙ al
legat Pau.de cast.in lege in ciuilē.C.de fur.
⁊ alia de quibus ibi per eum.⁊ dixit Bald.
3 in.l.i.C.de inter.mat. ꝙ leges dicentes ꝙ se
xus vel rusticitas excusat dicunt limitari ni
si fiat clam actus quia tunc non excusat per
glo.ibi ꝙ etiam voluit Alex.in.l.cum de in
debito.s̄.de proba.⁊ do. Alexan. in.l.si quis
id ꝙ in.ij.col.in versi. Item nota ꝙ rusticitas
⁊c.s̄.de iuris.om.iudi. vbi allegat glo. ⁊ ibi
Bald.in.d.l.i.C.de interdic.mat. pro quo fa
ciunt dicta per Bart. in.l.i.in principio.j.ad
.l.iul.de ambi. Et dixit Barto.in.l.pupillus
in.§.fi.ff. de aucto.tuto. ꝙ si tutor emit clam
rem pupilli presumitur mala fide versari vt
in.d.§.fi. ⁊ hoc per legem non existimo.ff.de
admi.tuto.⁊ dixit Bal.post Jaco. But. in.l.
iij.C.de summa trini.⁊ Abba.in.c.de hoc ex
tra de celebra.missa. ⁊ in.c.cum quidam de
4 iureiu. ꝙ professus qui relicto claustro con
raxit clam matrimonium est suspectus de
heresi sed si hoc palam facit presumit potius
error quā malitia. ⁊ dixit archi.in.c.non re
5 cte.xi.q.iij.et Bal.in.c.fi.de appel. ꝙ iudex
recipiens pecuniam palam ⁊ publice a litiga
tore vt p eo ferat sentētiam non tenet de ba
rataria secus si eā clā recipit de quo etiam p
berta.in vbo iudex punit in.v.col.i. ix.col.
Et dixit Joā.de Jmo. in.l.post cōtractū.ff.
de dona. ꝙ clādestinitas est maxima piectu
ra ꝯtractus simulati p tex.i.l.fi.de ritu nup.
⁊ p.l.ab Anasta.v.Si qs aūt occulte.C.mā.
vbi idē no.Bal. p qbus facit glo.in dicta.l.i.
.C.de interdicto mat. quā sequit bal.in.l.qui
cunqȝ in pen.col.C.de ser.fu.⁊ Joā.de Ana.
in.c.cū ex iniūcto in.ij.col.de hereti. p qbus
facit dcm̄ capitulū cuȝ inhibitio de clande.
despōsa.⁊ gl.in.l.q cōtra.C.de incest. nup.in
glo. in verbo accerrimo. Unde dicimus ꝙ
delictū factū de nocte acrius punit quā il
lud quod est factū de die vt dixit glo.in.l.si
vt allegas.C.eodē.de sica.p q̄ facit lex sure.j.
eo. Et facit etiā ad pdicta hoc ꝙ ille q tenet
ratione alicuius defectus rei nullo modo te
net qn̄ ille defectus est patēs.l.ea que comē
dandi.§.fi.s̄.de ꝯtrahē. emp. ⁊.l.querit in fi.
eo.ti.⁊ voluit Ang.de are. in.c.in duplū in
penul.col.insti. de actio. Et hic sumpta occa
6 sione dicūt docto. ꝙ si aliqs vendit equū ⁊
dicit ꝙ ipse equus habet oēs defectus ⁊ ali
quos defectus euidentes exprimit ꝙ tunc p
pter defectus euidētes nō poterit agi redhi
bitoria sed pp defectus occultos poterit agi.
ita dixit Jo.an.in addi.spec. in tit.de emp.
⁊ vendi.in.§.nunc videndū.in addi. incip.
qd si vendas.⁊ ang.⁊ alexan.post alios in.l.
siquis cū aliter in vlti.col.de verbo.oblig.⁊
Pau.de cast.in.l.pacisci.s̄.de pac.⁊ ibi ang.⁊
ang.in.l.imperatores.s̄.de publica.⁊ abb. in
.c.iniustū.de rer pmu.⁊ Bal.⁊ saly.in.l.i.C.
de edil.act.de quo latius p Alex. in.d.l.siqs
cū aliter vbi videas. Et inquātū dixi supra
ꝙ plus est homines veneno extinguere q̄ gla
dio occidere p tex. d.l.i.C.de malefic. ⁊ ma
the.p rationē illā ꝙ venenans aliquē dicit p
ditorie ⁊ clā facere ⁊c. Tene menti perpetuō
vnū quod stāte statuto quod bānitus possit
impune occidi nō tamen poterit impune ve
neno occidi ⁊ ille q bannitū occiderit vene
no non iuuabit statuto quoniā statutum per
mittens bannitū occidi posse nō intelligit eū
pditorie occidi. sed aliter ⁊ ideo qui tali casu
bannitū occiderit clā ⁊ proditorie nō iuua
bitur statuto. Jta singulariter et mirabiliter
dixit Ang.p illū tex.in.l.fi.C.de delatoribus
lib.x.⁊ hoc nisi esset bānitus pro crimine lese
maiestatis quod dcm̄ pro valde nota. refert
⁊ sequit dn̄s Bart.Cepo. in ꝯsi. suo.xxxiiij.
incipiēte. si vnquā ⁊c.in.iij.col. versiculo pre
terea ⁊c [illegible] ot.⁊ hoc ēt procedit q2 iura
abh [illegible] oditores ⁊ proditiōes vt late di
xi in

xi in singulari meo.xvi. inci.proditores ⁊c. vbi etiã retuli ... dñm ang.vbi supra. Pro qbus facit nã si statutũ pmittit occidere bãnitum ⁊ plus sit veneno eũ extinguere ergo cũ sit plus nõ videt̃ pmitti a dicto statuto sed occidere tãtũ tene menti qꝛ est dñm meũ nouiꝫ ⁊ vide circa hãc materiã qd plus sit quẽ veneno occidere quã gladio dñm Nellũ in tractatu bãnitoꝝ in.iij.pte secũdi tpis in.viij.q. Hippoly. de Marsi. iuris vtriusqꝫ doctor.

1 Occidens hoĩem vere ⁊ aliquem vulnerans aĩo occidendi equperantur etiam volentem qa nemo est dominus membrorum suorum.

2 Qui occidit bannitum iam carceratum tenetur de homicidio etiam si eius affines veneno necarent anteq̃ duceret̃ ad locum iustitie.

3 Si quis occidat bannitũ qñ bannus est nullũ punit̃ de homicidio: ⁊ q statĩ ẽ rebãniẽdus

4 Muliere decedente in matrimonio sine liberis an maritus vigore statuti lucret̃ ptem dotis ẽt si hoc intelligat despõsa.nõdũ copulata.

5 Scriptus ĩ lib.bãnitorũ nõ põt ĩpune occidi.

6 Bannitus qui tollerat̃ a superiore per ciuitatem ire non debet occidi.

7 Non potest reus impune occidi etiam quando ducitur ad locum iustitie.

8 Qui mandat homicidium fieri.etiam si homicidium non sequatur debet puniri.

9 Homicidiũ nõ põt puniri pena pecuniaria.

10 Sunt octo fallentie: qbus qs p̃t ĩpune occidi.

11 Judex vel potestas quomodo possunt capere hominem pro fienda iustitia.

12 An iudex possit liberare reum a morte vt sit perpetuo vel ad tempus magister iustitie.

13 Clericus ad altare celebrans si inuaditur ab aliquo quomodo debeat se defendere.

14 Defensio ab aggressore quomodo ĩtelligatur: ⁊ multa in practica circa defensionem.

15 An insultatus teneatur fugere quando fuga periculum vite importat.

16 An furiosus mentecaptus ebrius ⁊ similes occidendo aliquẽ teneant̃ de homicidio.

17 Dormiens sicut non punit̃ de delicto.ita ⁊ vigilans iniuriam dormienti faciens.

18 Homicidium casu ⁊ fortuna ab aliquo commissum sine aĩo ⁊ dolo non punitur.

19 Bannitus pena corpali stante statuto: quod bannitus impune occidatur põt occidi.

20 Qui bannitum occidit quanquam nulla pena puniatur est tamen infamis.

21 Qui est motus iusto dolore ⁊ magna ira occidens aliquem punitur pena pecuniaria.

22 Familia ptãtis volens aliquẽ cape pro delicto qui resistat si occidatur impune occiditur.si iuste procedat.

23 Appellatio facta per reum condemnatuꝫ vel per eius affines valet ⁊ tenet.

24 Ad mortes iniuste condẽmnatus põt eximi ab affinibus suis vel amicis impune.

25 Spoliatus virtute sententie nulle: ante oĩa ẽst restituendus.

26 Qui mortaliter aliquem vulnerat ⁊ postea alter venit ⁊ eum exanimat primus non tenetur de morte: sed secundus.

27 Si plures occidant hominem paucioribus plagis: quam sint ipsi deliquentes: nemo tenet̃ quia est incertus qui eum vulnerauit.

28 Minor doli incapax ⁊ q ex timore mortis aliquẽ occidũt nõ puniunt̃ pena mortis: sed mitiori pena

29 Ea que facta sunt contra voluntatem faciẽtis nõ imputantur ipsi facienti.

30 Consuetudo mala etiam valet ⁊ excusat a pena ⁊ quomodo intelligatur.

31 Jus diuinus prohibet homicidium ⁊ expellit malam consuetudinem q̃uis longeuam.

32 Pater occidens filium propter ingratitudinem non tenetur de homicidio.

33 Creditor volens capere debitorem fugientẽ q resistat tello si occidat eũ nõ tenet̃ de homi.

34 Carceratus iniuste: potest impune occidere custodes carcerum.

35 Vulnerans aliquem qui moriatur quia noluit medicari non tenetur de homicidio.

36 Qui occidit insultantem consanguineum suum non tenetur de homicidio.

37 Qui facit incendium dolo tenetur ad omnia damna secus si sit lata culpa.

38 Stante statuto q villa teneat̃ de damno dato alicui de villa.si casu fortuito veniat incendium vel aliud damnũ non tenet̃ de dãno.

39 Affectus qñqꝫ punitur lꝫ non sequat̃ affectus

40 Mandatum iniustum superioris non excusat subditum illud exequentem.

41 Judex non dꝫ sequi malũ consiliũ sapientis.

Ege cornelia de sicar.

Lex ista no. est ⁊ continet casus no. ⁊ multus quotidianos ⁊ iudicio meo est male commentata a do. respectu eius materie. nam Barto. ⁊ Ange. qui tantum inter omnes doctores quos ego viderim: scribunt super isto titulo.succicte valde pertranseunt nec aliqs ipsorum summat hanc legem ego ãt pro posse comentabo hunc titu. ⁊ hanc legem ⁊ eã vobis reddam vtilem q̃ magis potero. Jõ vos rogo diligenter aduertere. Sũmo igit̃ principium huius legis hoc mõ vꝫ. Occidens hominem ⁊ ille cuius dolo factum est incendiũ ⁊ qui furtiue cum tello ambulauerit aĩo occidendi aliquẽ. Item iudex qui opam dedit vt innocens conueniat̃ vel ꝯdemnet̃ tenet̃.l.cor. de sica.hoc dicit.l.ista vsqꝫ ad.§.p̃terea que lr̃a satis est clara. Casus in terminis ⁊c. Nota ex isto tex.primo q occidens hoĩem puni
1 tur.l.cor.de sica.que pena regulariter est pena

mortis ⁊ vltimi supplicij lꝫ qñqꝫ scōm ↄditō
nem psonarum loco pene mortis subroget de
portatio vt in.l.iij.§. penulti:⁊ fi.j.in hoc tit.
⁊ isti.de pub.iud.i.§. Jteꝫ lex cor. sed vt dixi.
regul'r ⁊ maxime scōm sta . Jtalie homicida
punit pena vltimi supplicij vt hic ⁊ ad idem
est tex.in.l.qui vltimo cum ibi nota.⁊ in.l.re
spiciendum.§.finali.j.de penis ⁊ in.c. omnis
iij.di.Et ideo dixit. text.nota in lege nemo
.C.de episcopali audientia q homicida expe/
ctet illud qd alteri fecit pro quo facit illud qd
dixit Christus petro.s.qui gladio ferit gladio
perit.Sanguis.n.interfectorum semp ⁊ con
tinue clamat ad deum.iuxta illud.Clamitat
ad celum vox sanguinis ⁊c. ⁊ scribitur in
Apocalipsi.Ecce post hec vidi animas inter//
fectorum clamantes ad deum ⁊ dicentes vs/
quequo dñe non das iudicium : ⁊ vindicas
sanguinem nr̄m de interfectoribus nostris
qui sunt in terris ⁊c.quod refert.d. paris de
puteo in tra.suo sin.in.cv.char.in.i.col.quod
ego retuli in ↄsilio.meo inci.summi celi deus
2 circa pn.†Et predicta ampliant vt non solū
hēant locum in illo q hoiem occidit effectua
liter sed ēt in illo qui non occidit sed vulne/
rauit vt occideret qꝛ talis p homicida dam/
nandus est vt.j.in hac.l.in.§.diuus.Quinim
mo fortius.nam ēt si quis cum tello ambula
uerit hoīs necandi cā lꝫ non occiderit tñ te/
net.l.cor.de sic.ita pbat iste tex.⁊ hr̄ in.l.is q
cum tello.C.eo.⁊ in.§.item.l.cor.insti.de pub.
iu. ¶Jtem amplia ēt istū text.s.q occidens.
hoies punit hac.l.q verū est ēt si occidat vo
lentem argu.l.liber hō.ff. ad.l. acq. vbi dr̄ q
nemo est dñs membrorum suorum ⁊ idem
dicimus in pcutiente volentē qꝛ punit qd in
tellige de graui pcussione non de leui ita di/
xit Bar .in.l.i.§.vsqꝫ adeo.s̄.de iniu.⁊ voluit
Ange.⁊ Pau de cast.⁊ do.Alex.in.l. q̄uis.s̄.
de in ius.vocā.⁊ do.Fely.in.c.solite.in.ii.col.
de maio.⁊ obe.pro q̂ est tex.in.c.ↄtingit el.i.
de sen.exco.Et facit.nam nemo p̄t se submit/
tere torture ⁊ dicere dñe iudex ego nō habeo
indicia vel pbationes aliquas ↄ̄ istum de ta
li delicto:sed volo stare secum in tortura ⁊ ta/
liter hoc sibi pbare certe iudex non p̄t hoc fa
cere ꝭm do.Fran.bru.in suo tra.de iu. ⁊ tor.
in.xvi.char.in.i.col.de quo latius dixi in.l.
pe.in.i.col.ꝟ.dat ⁊ tertia lectura.j.de questio.
2 ¶†Jtem amplia istum tex. vt procedat ēt in
illo qui occidit illum qui poterat impune oc
cidi ex forma statuti si tñ erat carceratus ⁊ in
fortiam iudicis qꝛ non poterit impune occi/
di sed talis occidens eum debebit puniri pin
de ac si occidisset non bannitum ⁊ rō est qꝛ
carcerati sunt sub ptectione curie vt i.l. fi..C.
de custo.reo.ita dixit Bar.in.l. in laqueuꝫ.s̄.
de acq.reo.do.⁊ in.l.iij.§.fi.j.in hoc ti. ⁊ in.l.
legis iu.j.ad.l.iul.de vi pua.⁊ bal.in.l. liber.
.s̄. de sta.ho.vbi subdit q si captus ⁊ carcera
tus est bannitus ⁊ dꝫ ex forma iur.suspendi
q si affines sui eum venenant in carcerem ne
vituperent q puniri debet tanq̄ picide ⁊ ideꝫ
dixit Jo.de ann.in.c.cum iur̄o.in vlt. col.de
homi.⁊ idem de bannito carce.tenuit Bal.in
.l.fi.C.de malc.⁊ math.in.l. fideicon. in.§. si
qs.ff.de lega.iij.⁊ in.l.i.C.vnde vi.in pe.col.⁊
Bar.in.§.arripiat in aucten.vt oēs obe.iudi.
⁊ Jo.an.in addi.spec.in ti.de accu.in.iiij.pte
in.§.seqtur in addi.magna.in.iij.col. ⁊ Joan.
de imo.in.l.pub.§.i..ff.de ↄdi.⁊ demō. ⁊ Jo.
de anna.in.d.c.cum iur̄o.⁊ in.c.i. in fi.ex̄ de
sorti.Pro qbus ēt faciunt dicta p Pau.de ca.
in con.suo.cxciij.inc.viso pcessu in.ij.col.vbi
dixit q ēt in bello licito non lꝫ occidere ini/
micum postq̄ est captus p.d.l.liber.ff. de stat.
ho.Et facit ēt nam accessus ad publicas me
retrices nō nuptas est impunibilis de iu.for.
vt hr̄ in.l.si vxor ⁊ ibi p Bar.s̄. de adul.⁊ in
.l.si in ea.⁊ in.l.que adulterium ⁊ vtrobiqꝫ
p Ang.C.de adul. ⁊ hr̄ in.l. verum.s̄. de fur.
vbi hoc voluit Bar.dicens q coitus cum me
retrice est impunitus alleg.l.i.C.de concu.qd
ēt voluit Alber.gandi.in tra.ma.sub rub.de
aliqbus questionibus varijs in. i.col.i fi.ꝟ.qd
de facto ⁊c.Attñ si publica meretrix est carce
rata non poterit aliqs libidinis cā ad eam
accedere immo ad eam accedens : ⁊ habens
rem secum punit ac si accesisset ad mulierez
honestam ita singulariter dixit.d. Paris de
puteo i tra.sindi.i .xvi. car.sub ꝟbo adul.
de qbus latius dixi.in singu meo.cl. incipit
accessus ad meretrices.¶†Amplia ēt istum
3 tex.in occidente bannitum qñ bannum est
nullum qm̄ hoc casu dꝫ puniri tanq̄ si occi/
disset non bannitum lꝫ extaret statutum vo/
lens q bannitus posset impune occidi.Jta vo
luit Bar.in.l.iij .§.seruus.s̄.de acqui.pos.⁊ ibi
Raph.⁊ Bal.in.l.ij .s̄.de i ureiu.in.l.cum qui
duas.C.de adul.⁊ in.l.i.C.si a nō compe.iud.
⁊ Bal.in auc.que supplicatio.C.de pre.i mpa.
offe.⁊ in.l.lite.C.de lib.cau.⁊ in.l.q a latroni/
bus.§.i.⁊ ibi Jo.de imol.s̄.de testa.⁊ doc.in
.l.si qs filio exhr̄dato.§.q si qs.s̄.de iniu.testa.
⁊ in.l.nō putauit in.§.non quis.s̄.de ↄ̄tabu.
⁊ in.l.iiij.in.§.ↄdēnatum.s̄. de re iu. ⁊ Cepo.
in ↄsi.xxxix.incip.Baptista in penul.col.⁊ vi
de do.Alex.in ↄsi.suo.cxiiij.incip.ponderatis
his ⁊c.in.ij.col.in.i.vo.⁊ in ↄsi.suo.ccci.inci.
visis dubitatōibus.⁊c.in.ij.col.⁊ ang.de are.i
tra.malc.in ꝟbo q iudex ad pbationem sue
inqsitionis in.i.col. ¶Amplia ēt hūc textū
in eo qui occidit bannitum qui statim est re/
banniendus.nam punit pena huius legis lꝫ
statutum pmittat q banniti possint impune
occidi ita:singulariter dixit Bal.p illum tex.
in.l.i.§.serui.s̄.ad sillenia.q dcm̄ pro nota.re
fert ⁊ seqtur do.Bar.cepo.in con. suo.xxxxi.
incipit

incipit Baptista in. v. col. pro quo dicto ipse
adducit tex.in.l. mulier.§.non est dubitandũ
.ff.ad trebel.vbi dixit Pau. de cast.arg.illius
tex.ꝙ si bannitus sperat infallibiliter debere
rebanniri vt qꝛ obtinuit gratiam lꝫ adhuc
non sit cancellatus non tamen poterit offen
di tanq̃ bannitus ad qḋ allegat.l.si non sor/
tem.§.labeo cum ibi not.ff.de cõdi.inde. ⁊.l.
creditoris.C.de fideicõ. vbi hoc idẽ tꝫ Pau.
de ca.⁊ in.l.iij.§.si seruus.ff.de acqui.pos. Ego
autẽ vltra do.Bar.cepo.in dicto cõsilio suo
xxxix.adduco ad corroborationes dicti Bal.
in.d.l.i.in.§.serui nota.⁊ singu.ṽbum. Nam
4 tu scis ꝙ statutum volens ꝙ muliere decedẽte
in matrimonio sine liberis vir lucret̃ certam
ꝑtem dotis non hꝫ locum in sponsa per ṽba
de pñti matrimonio nondum ꝯsumato car/
nali copula ſm Pet.de ancha. in rep.c. i. in
xlvij. car.ṽ.quero de q̃one que mihi occurrit
⁊c.ex̃ de ꝯstitu.⁊ Bal.in.l. non sine in pri.C.
de bonis que liber.⁊ in aucten. dos data in
ij.col.C.de dona.añ nupt.⁊ abbas in ꝯsi. suo
lxxix.incip.viꝫ. i.in.iij.vol.⁊ in.c. tertio loco
de presum.⁊ in.c. ex publico de ꝯuer.cõiug.
⁊ alij doctores in diuersis locis tenent hãc
partem quos retuli accuratius in singulari
meo.cvi.incip. qui de proximo ⁊c. attamen
si mulier esset ducta ad domum viri ⁊ vi
ro carnaliter coniungeretur ⁊ ante ipsam
coniunctionem mulier decedat quod hoc ca
su vir lucrabitur partem dotis debitam a
statuto qꝛ tunc pro ꝯiuncta ⁊ copulata hr̃ qꝛ
de primo erat copulanda ita singulariter di
xit Saly.in.l.cum te in vltimus verbis.C. de
donatio.ante nup.qḋ dcm̃ refert ⁊ approbat
domi.Fely.in dcõ.c.iij.loco in.iiij.col.in ver.
⁊ retenta ⁊c.ſ vltra eum dicas qḋ hoc vo/
luit ⁊ pro hac ꝑte ꝯsuluit abbas in consi. suo
lxxix.incipiente viꝫ ꝑmo in.ij.colũ.in.ij.vol.
suorum ꝯsiliorũ de quo copiosius dixi in.d.
5 singu.meo.cxvi.incipiẽ.qui de proximo ⁊c.
¶ Et in mã predicta bannitorũ tene menti/
qḋ dixit bal.in.l.i.in.iij.col.in prin.C.si a nõ
compe.iud.vbi dixit ꝙ si aliqs est scriptus in
lib.bannitorum q non poterat banniri ꝙ oc/
cidens eum ignoranter non excusat̃ qḋ dcm̃
refert ⁊ seqtur.d.bar.cepo.in.d.ꝯsi.suo.xxxix.
incip.baptista ⁊c.in.iiij.colu.ad qḋ ẽt allegat
Bal.in.l.ex q̃cunqꝫ in.iiij.col.ver.modo. q̃ro
.ff.si qs in ius voca.non ier.istud tñ dcm̃ nõ
credo verum ꝑ ea que dicam in limitationi/
bus ad hunc tex.⁊ ẽt qꝛ in lectura mea Bal.
non dicit hoc. ¶ Amplia ẽt hunc tex. in eo
6 q occidit bannitũ qui tollerabat̃ ꝑ ciuitatẽ
a supiore qꝛ talis dꝫ puniri pena huius.l.non
obstante statuto quo ꝑmittitur ꝙ banniti pos
sint impune occidi. Ita sing. dixit Saly.in
l.nullus.C. de iudeis ꝙ dcm̃ refert ⁊ seqtur
Jo. de anna.in.c.sicut iudei in.iiij.col.de iu/
de.⁊ ibi.d.fely.in xe.col.⁊ illud dcm̃ refert ⁊
seqtur.d.alex.in ꝯsi.suo ꝑmo in vl. col. in.ij.
volu.vbi plura adducit ꝑ illo dicto ⁊ illud
ẽt refert ⁊ seqtur ipse.d.alex.in ꝯsi.suo.cvij.in
cip.pro inuestigatione in vl.col.⁊ in.l.si.ff.de
adul.⁊ do.Fely.in.c.que in ecclesiarũ in.iij.
col ver.quartus casus de ꝯstit.⁊ in.c.i.in.vij.
col.de treuga ⁊ pace de quo latius locutus sũ
in singulari meo.lxxvij. incip. pacientia ⁊c.
¶ Amplia ẽt hunc tex.vt hẽat locum ẽt in oc
cidente bannitum qui tñ cõi existimatione
reputabat̃ pro non bannito qm̃ talis dꝫ puni
ri pena huius.l.lꝫ existat statutum ꝑmittens
qḋ bannitus possit occidi.ita dixit ang.in.l.si
duo.ff.de acqren.heredita. pro quo faciunt.ff.
proxime dicta. Et facit ẽt nam si qs diu se ges
sit pro notario ⁊ multa acta ⁊ instrũa fecit ta
lia acta ⁊ instrumenta valebunt licet appare
at illum non esse notarium ſm Bar.in.l.bar
barius circa finem.ff.de officio presid.⁊ cum
eo ibi transit bal.in.x.col.de quo ẽt per bar.
in.l.actuarios.C.de actuarijs lib.xij. ⁊ ꝑ bal.
in.l.ij.C.de senten.⁊ in.l.repetita.C. de episco.
⁊ clericis in.l.i.in si. ff.de iudi.⁊ in.l.ad te/
stium.ff.de test.⁊ in.l.i.in.v.col. eodem ti. ⁊
bal.in.l.quedaꝫ.§.numularios.ff. de edendo
7 ⁊ bal.in.l.i in ꝑn.C.ad macedo. ¶ Amplia
ẽt hunc tex.in occidente reum ẽt ꝯdemnatũ
ad mortem dum ducit̃ ad locum iusticie qꝛ
talis occidens tenet̃ pena huius legis ẽt si hoc
facit aliqs de familia iudicis lꝫ hẽret dubiũ
ꝙ eriperet̃ sibi ꝑ viam qꝛ tenet̃ de occiso nisi
hẽret hoc in mandatis ita dixit bal. in.l.adi/
tos.C.de epist.au.⁊ bal.in.l. fideicõmissa.§.si
qs.ff.de lega.iij.⁊ in.l.fi.C. de male. ⁊ mathe.
vbi est tex.de hoc de quo ẽt per Bar. in.l.cu/
iusqꝫ.ff.ad.l.iul.maiesta.⁊ per alex. in.l. iij. §.
transfugas.j.in hoc titu. ¶ Item ẽt amplia
istum tex.qui hꝫ locum ẽt si alius quam ve/
rus delinquens sit punitus qꝛ tunc hoc non
obstante si reperiat̃ verus delinquens: ⁊ ipse
punit̃ hac.l.ita dicit tex.in.l. qui scium.ff.de
interroga.actio.⁊ ita dicit bal. per illũ tex.
in.l.res inter alios.C. qbus res iu. non nocet
in vltimis verbis.⁊ bal.in.c.i. .§. iniuria in
vltima col.de pa.iur.fir. ⁊ abb.in.c. q̃uis in
ij.col.ṽ.vij.quero de re iud.⁊ idem voluit an
ge.are.in trac.malefi.in verbo dandis ⁊ sol/
uendis in vlt. verbis vbi dicit ita voluisse
ang.in.l.quotiens.§.i.ff.solu.mat.⁊ idẽ tꝫ Lu/
do.roma.in.l.semel mora eo ti. de quo ego la
tius dixi in.l.i.in.§.si.in.xvi.col.j.de questio.
¶ Nõ vltra dcãs ampliationes teneas mẽti
qḋ adeo iura hñt odio homicidiũ ¶ Nã
8 mandans fieri homicidiũ punit̃ ẽt si homi/
cidiũ nõ sequat̃.c.i.et ibi gl.⁊ doc.de homici
dio i.vi.voluit alex.i.l. ⁊ si amicis.ff.de adul.
Cõtrariũ tñ tenuit ang.in.l.item apḋ labeo/
nem in.§.si curauerit.ff. de iniu.de quo latius

dixi in.l.q fallas.ꝫ.in fi ti. ¶Item homicida
ꝯtumax in loco delicti pt puniri in loco tra-
ctatus habiti de homicidio ẜm bar.ꝛ alex.in
9 .l. si amicis.ff.de adul.ꝛ bar.in.l.sepul. de se-
pulc.viola.¶↑Itē homicidiū n̄ pt puniri pe
na pecuniaria ēt ex forma statuti cū de iure
cōi sit decapitandus ẜm archi. xxiij.q.iiij..c.
duo ista noīa ꝛ in.c.fin.ne cle.vel mo. in.vi.
Host.ꝛ Jo.an.ī.c.fin. de.ꝯsue.Bal.in.c.i.§.in-
iuria de pace iu.fir.ꝛ in rub.ex de ꝯsti.de q
p bar. in.l.i.in.iiij.col.de pub.iud.¶Et alle
gat rōnes archid. vꝫ qꝛ de iure diuino est nō
occides ꝛ q gladio ferit ꝛc.ergo statutū nō pt
tollere.l. supioris.¶Itē alia ē rō qꝛ si īponeret
pena pecuniaria p homicidio īuitarent hoīes
ad delinqndū vt pbat tex.ī.c.paup.xi.q.iij.de
q tn̄ vide Ang.de are.in tr.suo male.ī.v.ꝛ ex
interuallo dictus ticius ex dictis vulneribus
mortuus fuit ꝛ est ī.iiij.col.v.ꝛ adūte qꝛ pena
ꝛc.ꝛ ibi in addi.ꝛ dixi de hoc latius in rub.
10 ex de homi. ¶Hunc tn̄ tex.ꝛ similes volen
tes qd homicida puniat pena mortis ¶↑Li
mito ego solus ꝛ vnicus pluribus modis.
¶Et primo limito in occidente furem vel la
tronem qn̄ aliter se ꝛ sua euadere non pōt ita
hr̄ ī.l.furē.ꝫ.eo vbi deo duce dicemus latius:ꝛ
in.c.ij. ex de homi.ꝛ in.l.si pignore.§.furē.ff.de
fur.ꝛvbiqꝫ p do.ꝛ in.c.si pfodiēs.ex de homi.
¶Scdo limita hunc tex.non hr̄e locum in
marito occidente adulterum vxoris sue de-
prehenso in adulterio qn̄ talis adulter est vi-
lis psona vt hr̄ in.l.marito.i.Responso.ꝛ in.l.
si adul.§.pen.ff. de adul. ꝛ in.l. graccus.C. de
adul. ¶Tertio limita in pr̄e occidente filiaꝫ
in ptāte sieam deprehenderit in adul.ꝛ idē
si occidat adulterum dummō ēt filiam occi-
dat.ita hr̄ ī.l.pa.ꝛ in.l.nec in ea ꝛ in.l. ꝙ ait
lex.§.pe.ꝛ si.ff.de adul. de qbus latius dixi in
.l.pr̄e.vel mari. in.i.col.ꝫ.de que.¶Quarto li
mito hunc tex.ꝛ alios similes in marito occi
dente hoīem queꝫ de adulterio vxoris sue ha
bebat suspectuꝫ ꝛ cui ter denunciauit seu pro
testatus est in scriptis ꝛ coram tribus testibus
fide dignis ꝙ nō dēret se ītromittere cū vxore
sua quia si postea inuenerit eum loquentem
se intromittentem cuꝫ eius vxore poterit im
pune eum occidere tex.est no. in auc. siqs ei
quem.C.de adulte.ꝛ in aucten.vt liceat ma-
tri ꝛ auie in.§.his quoqꝫ vbi dicta auc.sumit
ꝛ per doc.vtrobiqꝫ.ꝙ no. pro quo facit optīe
tex.in.c.ij.extra.de coha.cle.ꝛ muli.¶Quin
to limita hunc text. vt non hēat locum in
occidente transfugam vel hostem ciuitatis.
ita dixit tex.in.l.iij..§.si.ꝫ.eo.pro quo facit tex.
in.c.cum hō.xxiij.q.v.ꝛ ꝙ hr̄ in.l.prodi.ꝫ. de
re mili. ¶Sexto limita hunc tex.nō hr̄e lo-
cum in nocturno de populatore agroꝝ ꝛ ag-
gressore viaꝝ pub.ꝛ ī desertoribus militie.nā
tales oēs psūt impune occidi.ita hr̄ in.l.i.ꝛ.ij.

.C.qn̄ liceat se sine iu.vin. ¶Septimo limi
ta hunc tex.ꝛ similes non hr̄e locum in illo
qui eius inimicum interficit in duello licito
scdm Bal.ꝛ alios in.c.i.de pace teneñ.in vsi.
feu.in.vi.col.cum sequentibus ꝛ doc. maxie
Joan.de ana.in rub.de cle. pug. in duello ꝛ
Jo.de lig.in tra.suo de bello ante si.ꝛ.d. lau.
cal.qui plura in mā allegat in consi. suo.ij.
incip.lꝫ ista mā ꝛc. ¶Octauo limita hunc
textū ī ministro iustitie qꝛ si interficit hoīeꝫ
condemnatum ad mortem non punit hac.l.
nec aliqua alia pena tex.in.c. cum hō ꝛ in.c.
homicidium.xxiij. q. v. ¶Et incidēter sci-
as qd ptās seu iudex non habens ministruꝫ
iusti.seu carnificem pōt pro exequenda iusti.
vel sententia capitali capere vnum hoīem: q
faciat offm̄ carnificis dummodo sit vilis p-
sona ita dixit do.floren.in.l.liber hō in.ij.co.
.ff.ad.l.acq.vbi dicit hoc voluisse Guil.de cu.
in.l.si.§.si..ff.de pig.ac.ꝛ ibi hoc expresse tenet
Bar.ꝛ subdit ibi bar.qd ēt qn̄ officialis vult
facere aliq̄ iustitiam pōt facere accipere asinuꝫ
vel aliud aīal vt trahat vel portet malefactorē
ad iustitiam:qd ēt voluit do.flo.in.l.ita vul-
neratus in.v.col.ff.ad.l.acq. ¶Pro qbus fa-
ciunt dicta per Jo.an.in addit.Spe.in titu.
de exe. snīe.in rub.vbi dicit qd priuatus pōt
cogi vendere locum ad erigeñ.furcas ꝛ ad iu
stitiam exequen.de quo ēt p scriben.in.l.iteꝫ
si vberatū.ff.de rei ven.ꝛ p.d. Alex.in.d.l.si.
de pig.acti. ¶Et de isto magistro iu.ꝛ plu-
ra in mā executoris iu.vide p.d.pari. de pu.
11 teo in tra.sind.in.lxiij.car.in.i.ꝛ.ij.col.↑vbi
ponit an ꝛ qn̄ sunt plures rei ꝯdemnati ad
mortem possit iudex vnum liberare vt alios
12 occidat. ¶Item↑ponit ēt an iudex possit fa
cere grām reo morituro dummō ppetuo vel
ad tempus sit magr̄ iusticie. ¶Et an qn̄
alius nō pōt hr̄i possit cogi vnus de familia
ptātis ad faciendum offm̄ tale vide plene p eū
ibi. ¶Nono↑limita hunc tex.non hr̄e locū
in illo qui ab inimico fuit aggressus: ꝛ erat
deangulatus adeo vt aliter mortem euadere
non poterat nisi interficeret inimicum qm̄ si
illum occidit ad defensionem psone sue non
punit hac.l.nec ēt alia pena tex.est ꝛ ibi doc.
in cle.vnica de homi.ꝛ in.l.sciam in.§.qui cū
aliter.ff.ad.l.acq. ¶Quinimo talis occidens
nec ēt committit peccatuꝫ taliter occidendo
Et iō dixit no.Jo.de lign.ī trac. suo de iusto
13 bello↑qd si clericus ad altar̄. celebrās inuadit
seu aggredit ab aliq̄ ꝙ iuste dimittit celebra
tionē ꝛ si in illa rixa se defendēdo occidit ag
gressorē ꝙ pt incōtinenti redire ad altare: ꝛ
missam pficere qd dcm̄ refert ꝛ seqtur Abba.
in.c.cle.el pmo circa prin.de vita ꝛ hone.cle.
qs refert ꝛ seqtur do.Maria.Soci.in re.c.ad
audiētiā.in.xxxi.col.de ho. in.v. xxvij.¶Et
rō est qꝛ defensio est de iure nāli ꝛ tanq̄ iu-
ris nālis

ris nãlis cõpetit nedum hoibus sed ẽt aiali
bus brutis vt hr̃ in.l.i.in.§.sed cum arietes.ꝟ.
si qua pau.fe.dica.ꝛ talis defensio tanq̃ iuris
nãlis nõ p̃t tolli a principe siue supiore text.
est ꝛ ibi oẽs do.in.§.sed nãlia ist.de iu.nãli:ꝛ
voluit bar.in tra.suo q sunt rebelles in vlt.col.
ꝛ in.l.facul.circa prin.C.de iu.fisc.lib.x.ꝛ Ol.
in con.suo.xliij.inci.querit vtrũ citatio ꝛc.ꝛ
Ang.in con.suo.clxxvii.incipiẽ.in facto ppo
nit.¶ Et iõ dixit Bal. in.c.a nobis i fi.ex̃ de
excep.ꝙ statutũ tollẽs defensionẽ itelligit de
ciuili non ãt de nãli qđ ẽt ꝯfirmat do.Fely.i
.c.cum dilecti in.v. col.de excep. ¶ Et dixit
dñicus de sctõ Gemi. in.c.nõ solum in prin.
đ appel.i.vi.ꝙ papa nõ p̃t toller̃ defensio.itro
ductã a iu.nãli.ẜ bñ põt tollere illã q̃ introdu
cta est de iure positiuo.Et dixit bal.in.l.i.in
iiij.col.C.q accu. nõ pos.ꝙ ius nãe pmittit.
ꝙ qs defendat se p fas ꝛ nefas ꝛ ꝙ nãlis vi
uendi dulcedo sic insita ẽ. ¶ Et iõ videmus
ꝙ occidẽs aggressorẽ se defendẽdo nõ tenetur
de occiso ẜm doc.in.l.i.C. vñ vi.ꝛ in.l.vt viꝫ
.ꝟ. de iust.ꝛ iu.ꝛ in.l.i..C.qñ liceat se sine iu.
vin.ꝛ in.l.i. §.cũ arietes.ꝟ.si qua paup fecis.
dica.ꝛ in.l.si is q aggressorẽ.C.eo de sica.ꝛ in
cle.i.de homi.ꝛ hr̃ p Ang.de are.in tra.ma.
in ṽbo ꝛ dictus ticius se defen.ꝛ ibi latius in
addi. ¶ Et rõ p̃dictoruꝫ põt eẽ qꝛ occidens
aliquẽ se defendendo nõ dr̃ ꝯmittere malefi.
ẜm Bal.in.l. data opa.in.iiij.col.C.q accu.nõ
pos. ¶ Et alia põt assignari rõ q̃ assignat ab.
in.c.cle.el.i.post prin.de vita ꝛ ho.cle. vbi di
xit ꝙ si aggressor ẽ mortuus ab aggresso se đ
fendente dr̃ magis a seipso occisus. ¶ Et in
14 hac no.mã defensionis pro pratica qđ theorica
cãrum crimi.scias singulare dixi ꝙ deangu
latus qñ non põt aliter euadere nisi occidat
aggressorem ꝙ occidit tunc impune ꝙ nedũ
qs dr̃ deangulatus ꝛ in discrimine vite cõsti
tutus respectu loci ẜ ẽt respectu armorũ. ¶ Nã
qs dr̃ in piculo vite ꝯstitutus eo ipso ꝙ terror
armoꝝ sibi iferẽt ita hr̃ i.l.iij.in.§.armati.ꝟ.de
vi ꝛ vi ar.ꝛ in.l.ẜ si quecunqꝫ in prin.ꝟ. ad
.l.acq.vbi gl.hoc voluit ꝛ do.flo.ꝛ in.l.sciam
in.§.q cum aliter.eo.ti.ꝛ voluit do.Bar.cep.i
ꝯsi.suo.xxix.incip.viso pcessu in.v.co.ꝛ ang.
de are.in tra.suo ma.in ṽ.ꝛ dictus ticius se đ
fendẽdo.i.ij.car.i.i.col.i.ṽ.ꝛ adũtas ꝙ qs ꝛc.
vbi allegat bal.i.l.si ex plagijs.i.§.tabernarius
.ff.ad.l.acq. ¶ Et iõ dixit Bar. multũ not.
in.d.l. sed si quecunqꝫ in prin.ꝟ. ad.l. acq. in
prin.ꝙ eo ipso ꝙ pbo ꝙ aliqs veniebat ꝯ me
cum gladio euaginato et ego occidi eum:ꝙ
tunc probata est mea defensio qđ dictum re
fert et sequtur Jo.de ana.in.c.si pfodiens in vl.
col.de homicidio vbi ẽt dicit ꝙ visus armorũ
affert iustũ timorem mortis.Et illud dictũ
Bar.ẽt refert et sequtur do.Bar.ce. in ꝯsi. suo.
xxix.p̃allegato in.v.col.pro quo dicit eẽ tex.
i.l.si pcussorez.C.eo.ad.l.cor.de sic.Et facit op
time p p̃dictis nota.ṽbuꝫ Bar.in.l.si ex pla
gijs in.§.tabernarius.ꝟ.ad.l.acq. quem refert
ꝛ sequtur ang.de ar.in.§.i iniuria in.i.co.in fi.
insti. ad.l.acq.vbi dixerunt ꝙ si pcutio te an
teq̃ pcutias me dum tu es in actu pcutiendi
me.ꝙ dicor tunc fecisse ad meam defensionez
qđ ẽt voluit Ang. in. l. quemadmoduꝫ.ꝟ. de
inoffi.test.quẽ refert et sequtur.d.Ant.cor.in no
ta.suis.in ṽbo metus in.i.not. et idem ẽt vo
luit Ang.de are.in dicto tra.in ver.et dictus
ticius se defen.in. i.car.in vl.ṽ.circa me.vbi
silr̃ allegat bal.in.d.§.tabernarius.et Bal.i
.l.i.C.vñ vi.ꝛ idẽ ẽt dixit do.Alex.in ꝯsi.ccc
xxiij.inci.in casu p̃dicto in.iij.col.ṽ.circa ẜm
ꝛc.de quo latius dixi in.l.pe.in.iij.ꝛ. iiij.col.
ꝟ.de qõnibus.in illo ar.vꝫ ꝙ idẽ opat potẽtia
in hitu ꝙ operat ipsa potentia in actu vbi plu
ra alia adduxi circa mãꝫ istam. ¶ Itẽ scias
etiam qđ lꝫ debeat fieri defensio cũ modera
mine inculpate tutele vt hr̃ in .l. vt vim.ꝟ.
de iust.ꝛ iu.ꝛ in.l.i.C.vnde vi.tñ ille q defen
dendo se excessit modum inculpate tutele nõ
dꝫ puniri pena mortis sed alia mitiori arbi
trio iudicis ꝛ sic nõ dꝫ puniri p toto ẜ tm̃ p
excessu.ita dixit Jo.an.in.c.sigauit de peni.
ꝛ remis.in nouel.ꝛ Bal.in.c.i.§.i.ad fi.de pa.
iura.fir.ꝛ in.c.i.in pn.in.iij.col. de pace te. ꝛ
Jo.an.in addi.Spec.in ti.de ho.ꝛ idẽ firmat
Bal.in.d.l.vt vim.ꝛ Lud.ro.in singulari suo
iiij.ꝛ do.Flo.in.l.sciam in.§.q cum alr̃.ꝟ.ad.l.
acq.ꝛ Pe.de anc.in cle.i.de homi.ꝛ Pau. de
cast.i ꝯsi.cxcij.icip.in cã incar. i vl. col.ꝛ idẽ
tꝫ.d.alex. in ꝯsi.lxxvi.inc.visa inqsi.in.i.ꝛ.ij.
col.in.i.volu.ꝛ do.bar.ce.in cõ. suo.xxix.ici.
viso pcessu.in pe.col.in ꝯsi.xxxiiij. ici.si vnq̃
ꝛc.in.xi.col.ꝛ Ang.de are. in lib. mal.in ṽ.
ꝛ dcũs ticius se defendẽ.in ṽ.aduertas ẽt ꝛ ibi
in addi.ꝛ do.An.ꝛ Jo.de ana.in.c.sigasti.el
ij.de ho.ꝛ voluit gl.xxiij.q.i.i summa. ¶ Et
rõ quare in tali casu excedens modũ inculpa
te tutele non punit̃ de toto ẜ solum de excessu
ꝛ sic non pena mortis:sed alia mitiori pena
est ẜm Bal.in.d.l.vt vim quem refert ꝛ seq
tur Cep.in con.suo.i.in.iij.col.vꝫ qꝛ ictus seu
ṽbera non pñt dari cum mensura ꝛ defen
dens se non põt hr̃e stateram in manibus ꝛ
mensurare ictus pro quo est tex.no.in.c. fi.de
ho.lib.vi.Et hoc tanto magis est verũ quia
metus iprouisus instantis piculi tollit rectũ
iudicium ꝛ ꝯsilium deliberandi. ¶ Hõ. n.
intenso dolore vel timore p̃motus non est in
plenitudine intellectus.ita dixit Bal. in.c.i.§.
i.iu.fi.de pace iur.fir. ¶ Pro quo facit illud
vulgare vꝫ hõ asaltato mezo pduto.ꝙ vulga
re refert ꝛ ꝯfirmat Aug.de ari. in additi.ad
Ang.in tra.ma.in verbo ꝛ dictus ticius se
defendendo in.ij.char.in.ij.col.illius additio.
¶ Quinimmo vlterius dico ꝙ est fortius vꝫ ꝙ

nedum ille qui se defendendo occidit agresso
rem non est puniēdus pena mortis p rōnes.s.
adductas ⁊ p iura pallegata sed ēt ille q occi
dit eum etiam non se defendendo non dʒ pu
niri pena mortis sed mitius vt puta pcussus
⁊ iam vulneratus insequat vulnerantem q
fugiebat ⁊ eum occidat non tenet vt homici-
da qꝛ potius ē in culpa q̄ i dolo. Istud fuit sin
gulare dcm̄ Jac. de are. qd refert ⁊ sequtur do.
Ant. in. c. olim el primo ad fi. de restit. spoli. ⁊
ibi Abb. in. x. col. quam doctrinam etiam re
fert ⁊ sequtur dn̄s Fran. de are. in con. suo. xxx
iiij. inci. visis diligenter testibus ⁊c. in fi. ⁊ in
con. lxxx. in. c. sicut decet ⁊c. i fi. ⁊ idē tʒ ang.
de are. in tra. ma. in. v. ⁊ dictus ticius se de-
fen. in ver. q̄rit ticius vulnerauit ⁊c. ⁊ p hac
pte in ꝯtingentia facti ꝯsuluit Bal. in ciui. pa
pie. vt refert Pau. de cast. in ꝯsi. suo. cxcij. inc.
in cā incar. in vlt. col. ¶ Et idem ēt firmat
Jo. an. in addi. Spe. in ti. de ho. sup ru. vbi di
cit q̄ lʒ excedēs modū in se defendēdo teneat
de culpa. c. sig̃asti el. ij. de ho. tn̄ si in illo exces-
su occidat aggressorē n̄ tenet vt homicida q̄
dcm̄ refert ⁊ sequtur. d. Alex. in ꝯsi. suo. lxxvi.
incip. visa inq̄sitione in. ij. col. in. i. vol. ⁊ idē
vi tenere Bal. ⁊ Saly. i. d. l. i. C. vn̄ vi. ¶ Pro
qbus faciūt dcā p Alb. de rosa. in. ij. pte statu.
qō. cccclij. ¶ Et illud dcm̄ Jac. de are. d. an.
⁊ sequatiū refert ⁊ sequtur. d. Fely. in. c. dilecti
filij in. viij. col. de excep. vbi refert ēt alios te-
nētes hanc ptem ⁊ alia iura circa hoc facien-
tia ibi refert subdens q̄ de hoc dcō nunq̄ dēs
obliuisci qꝛ vix posset eē notabilius. Et idem
15 dixit ipse. d. Fely. in. c. sig̃asti el scđo de homi.
in pe. col. de q̄ ēt ego dixi in singulari meo. c.
inc. occidēs aggressorē. ¶ Et circa hāc mām
defensionis scias ēt q̄ lʒ dubitet an insultatus
teneat fugere qn̄ fuga īportat piculum vite ⁊
salutis ipsius insultati vt qꝛ inimicus est sibi
ad spatulas ⁊ terga vtendo posset de facili vul
nerari nā tali casu non dʒ fugere: sed dʒ resi-
stere ⁊ suā salutē tueri: ita dixit Bal. in. l. i. in
v. col. v. s pone qdam. C. vn̄ vi. ar. tex. in. l. sciē
tiā. §. q cuʒ al'r. ⁊ ibi Bal. s. ad. l. acq. vbi dicit
ipse Bal. q̄ ista est defensio necessaria ⁊ pcisa
q omissa psona eēt verisil'r pitura vel deterior
effectura ergo licitū est resistere ⁊ nō fugere ⁊
idē tʒ. Ang. de are. in dcō vbo. ⁊ dictus ticius
se defendēdo in. iij. car. v. ex his infert ⁊c. ⁊. d.
Bar. cep. i ꝯsi. suo. xxix inc. viso pcessu. vi. col.
vbi mouet ēt ad hoc dicendū alia rōne vʒ q̄
aliquē fugari est iniuria. l. itē apud labeonem
circa pn. s. de iniu. iō ad ppulsandā dcām in-
iuriā licitū est resistere. vt no. Bar. in. l. i. C. vn̄
vi ⁊ ibi Saly. in vlt. col. v. pterea leue est ⁊c.
¶ Secus āt eēt qn̄ insultatus posset sine picu
lo vite ⁊ psone aufugere qꝛ tūc dʒ aufugere.
sm̄ doc. in dictis locis. Quod veruʒ puto
nisi insultatus eēt nobilis ⁊ isultās eēt rusti
cus nā tunc non tenet fugere qa esset sibi vere
cundia ⁊ dedecus. qꝛ fuga reddit quē viliorē
⁊ crudelis est q negligit famam suā ita dixit
Cyn. in. l. si ex plagiis. in. §. taber. ⁊ in. l. sciam
§. q cum al'r. s. ad. l. acql. in suis addi. quem
refert ⁊ sequtur bal i. c. i. in. vij. col. i. v. dn̄t qdā
⁊. c. d pa. teneñ. p q̄ dicit q̄ facit. l. in eadē. s. ex
q. cau. ma. ⁊ idē tʒ Jo. de ana. in. c. pozo. in pe.
col. v. refert ⁊c. ex de cle. pug. in duello. ⁊ ang.
de are. in trac. male. in vbo ⁊ dictus ticius se
defendendo in. ij. car. in. i. col. in fi. ⁊ in eodē
v. in. iij. car. in. iij. col. in ver. ex his infert ibi
Bal. ⁊c. vbi plura ad h allegat de qbus ibi p
eum ⁊ ibi in addi. ¶ Ultimo pro nunc in
hac mā defensionis tene menti ppetuo vnuʒ
vʒ q̄ agressus seu pmo pcussus semp psumit
repcutere ad suam defensionē non āt ad vin
dictam ita hr̄ in. l. ij. ⁊ ibi hoc voluit Bal. C.
eo de sica. vbi pro hoc allegat no. in. c. sig̃asti
el. ij. de homi. ⁊ in cle. i. eo tit. ⁊ hoc ēt voluit
Bar. in. l. si ex plagis. s. ad. l. acq. ⁊ in. l. sed si
quecunqʒ eo ti. ⁊ in ꝯsi. suo incip. vanucius pe
tri. ⁊ Pe. de ancha in. d. cle. i. de homi. ⁊. d.
Alex. in ꝯsi. suo. lxxvi. incip. visa inq̄sitione in
vlt. col. in. i. vol. ⁊ in alio ꝯsi. suo nonduʒ im
presso incip. ⁊ vt oportet ꝯsideratis in. ij. car.
⁊. d. Fely. in. c. dilecti filij in. ix. col. de excep.
que oīa tanq̄ notabilia tene menti in hac mā
defensionis qꝛ est mā q̄tidiana ⁊ lucratiua. d
q̄ ēt latius dixi in. l. vnius in. §. cogniturus in
. x. colū. j. de q̄onibus. ⁊ in pratica mea cāruʒ
criminalium in. lx. car. ⁊ in pluribus car. ibi
sequentibus ⁊ in ꝯsi. meo incip. vltra ea que
alias ⁊c. ¶ Redeundo mō ad tex. nr̄m dico
q̄ tex. iste pōt limitari alio mō ⁊ sic decimo
16 mō vʒ i furioso ebrio vel dormiēte nam taleʒ
occidentes. hoīeʒ nō puniunt hac. l. ⁊ hac pe-
na mortis ita hr̄ in cle. vnica ex de hom. ⁊ in
. c. aliquos. xv. q. i. ⁊ in. c. ibi sequenti ⁊ in. c. ne
cis ⁊ in. c. si qs insaniens ea. cā ⁊ qō. ⁊ in. l.
infans. j. in hoc tit. ¶ De furioso hr̄ per Bal.
⁊ alios in. l. furio. C. q test. fa. pos. ⁊ in. l. diuus
. s. de offi. psi. ⁊ in. l. pe. j. de pari. ¶ Nec hoc est
mirum nec inconueniens nā furiosus non ob
ligat nec pt ꝯdemnari p sniam sm̄ Spe. in
ti. de sententijs. §. iusta. v. item est nulla rōne
litigatorum ⁊ voluit Bal. in auc. ⁊ oīno in. v
col. C. ne vxor pro ma. ¶ Item non valet eius
ꝯfessio sm̄ Spe. in ti. de confes. §. sequtur v. xiij.
¶ Item non pt intrare religionē vt hr̄ in. c.
sicut de regula. ⁊ est glo. in. c. ex eo de elec. in
vi. ¶ Item cōparat ignoranti. l. fi. fal. i. ⁊ ibi
Bar. ad fi. s. de testa. ¶ Itē eq̄paratur pdigo
. l. i. ⁊ ibi Nic. de neapo. ff. de cur. fur. ⁊ bar. in
. l. is cui. s. de test. item eq̄parat absenti. l. sed si
vnius. §. fi. fa. s. de iureiu. ⁊. l. ij. §. fi. s. so. ma. ⁊ i
. l. ij. §. furiosus ⁊ ibi Bar. s. de fur. codi. ⁊ bart.
in. l. i. §. dati. s. de pcu. ⁊ in. d. l. furiosuʒ. ¶ Itē
furiosus non obligat iuramento sm̄ Bar. in

l. q hʒ

.l.q hʒ in.§.si pupillus.ff.de tutel.ꝛ Bal in.l.ij.
in.x.q.C.de resci.vendi. Item eqparat mor/
tuo ſm Bal.in.l.humanitatis.in.iiij.col.C.de
imp.ꝛ alijs substi. ¶Et iō non punit pena
mortis si cōmittit homicidium immo etiaʒ
si ante furorem commisit delictuʒ non pōt de
illo puniri tēpore furoris ita dixit Bald. post
Jaco.alua.in.c.i.in fi.ṗn.in ti.an ille q inter/
fecit fratrē dn̄i sui ēt si fuit ꝯdemnatus ante
furores ſm Bal.in.l.ex facto in.v.col.v̄.v.req
rit.ff.de vul.ꝛ pup.vide tn̄ barba.q tʒ ꝯtrium
in.c.lr̄is in pe.col.v̄.ꝛ inquātū ꝛc.ꝛ de restri.
de q̂ ēt in tra.violantes in v̄.mortui in.ij.col.
vbi videas.¶Sʒ predicta possent forte limi
tari in furioso faciente maximuʒ delictuʒ ꝛ
atrocissimuʒ crimen qꝛ hoc casu credo ꝙ pos/
set puniri nō obstante furore.Ad qđ dicendū
moueor ex not.doc.Inn.in.c.de ꝯsti.vbi di/
xit ꝙ pp enormitatē delicti lʒ iura transgre
di q̄ doctrinā sequunt ibi.doc.ꝛ illam ēt se/
quunt legiste ꝛ ēt.canoniste in pluribus locis
quos adduxi in.l.vnius in.§. cognituruʒ i.xiiij.
col.j.de quest.pro quo dicto ꝛ limitatione est
text. not. in.c.mulier .xv.q. i. vbi dicit ꝙ si
animal irrationale habet rem cum mulie/
re ꝙ tale aīal cuʒ dicta muliere dʒ ꝯburi si er
go pp enorme crimen aīal brutum oī rōne ꝛ
sensu carens punit ergo eodē mō ꝛ furiosus
q est hō. Pro qbus facit optime ꝙ voluit Jo.
an.i.c.cū nō ab hoīe ex de iud.vbi dixit ꝙ cle
ricus faciēs atrocissimū delictū pt sine degra
datione puniri non attenta dispōne dicti.c.
Et idem dixit Dn̄i.de sancto gemi.in.c.i.in
fi.p illū tex.de ho.in.vi.ꝛ Pe. de anc. in ꝯsi.
suo.clvij.icip.ex narratis in facto in.v.col.Et
dixit bal.Ang.ꝛ Raph.in.l.qd ergo in.§.si he
res.ff.de le.i.ꝙ si maritus reperiat clericuʒ in
fragranti crimine cū filia vel vxore ꝙ poterit
eum occidere nec incurret sn̄iam.c.si qs sua/
dēte.xvij.q.iiij.ꝛ idē voluit Ang.de are.i tra.
ma.in v̄bo che hai adulterata mia dona in
viij.char.v̄.qd sit pater.pro quo est tex.cū gl.
ſm do.Au.ibi in.c.si v̄o el.i.de sen.exco. Et
p istis faciūt q̄ latissime dixi ī repetitione mea
.l.fi..C.de pba.in.lxxiiij.char.ꝛ in.l. i.in ṗn.
in.ix.col.j.de que.ꝛ in.l. vnius.§. cognituruʒ
in.xiiij.co.eo.ti.vbi vide.¶Et hac rōne ꝛ cā
vt puto.Sere.regina hispanie iā mortua fecit
occidere quēdaʒ furiosuʒ q acriter vulnerauit
Sere regē hispanie eius ꝯsortē ne tm̄ scelus eēt
īpunitū.¶Quo āt ad ebriū delinquentē vel
occidentē hoīem ꝙ nō puniat tex. in.c. sane
cū duobus.c.ibi sequētibus.xv. q.i. ꝛ voluit
Saly.in.l.i.C.eo. de sic.ꝛ Ale.post Bar. in.l.
respi.in.§.deliquūt.j.de pē.ꝛ gl.ī.c.inebriaue.
xv.q.i.ꝛ Bar in.l. aut facta.j.de pēis.ꝛ Ang.
de are.in tra.ma.in v̄bo scienter ꝛc. Quo āt
ad dormientē ꝙ nō puniat de ho.voluit Bar.
in.l.xe.j. de pari.ꝛ do.Flo.in.l. que occidit.§.
in hac.ff.ad.l.acq.ꝛ in.l.si seruus seruū.§.si for
nicarius eo.ti. qꝛ dormiens eqpat furioso.c.
maiores in fi. de Bap.ꝛ voluit gl.ꝛ ibi Car.
in.vi.q.in cle.i.de homi. p q̂ facit ēt nā talis
dormiens non dr̄ peccare ſm gl. in.c. test.vi.
di. ¶Et eꝯrio tene menti:ꝙ sicut dormiēs
non punit de deli.p eū ꝯmisso ita non punit
vigilans faciēs iniuriā dormiēti.¶Et iō lʒ
17 faciens violentiā clerico ēt in vestibus sit exco.
ſm gl.in.c.si qs pulsat de pe.di.i.ꝛ gl. in.c.si
qs suadēte.xvij.q.in v̄bo maiūs ꝛ tʒ Inn.in
.c.nup de sen.exco.quē refert Bar.in.l.i. in.§.
hoc āt interdcm̄ de ope.no.nū.ꝛ in.l.lici.§. ꝙ
illicite.ff.de pub.ꝛ bal.in.l.i.§.hec v̄ba.ff.de his
q deiece. vel effu. ꝙ tn̄ est verū ꝛ locū hʒ dū
mō ipse cle.sit excitatus ꝛ sentiat secus si dor/
miret nam tunc lacerans sibi vestes vel fa/
ciens sibi aliq̄ violentiā in ipsis vestibus non
est excoīca.ita notāter dixit Card. in cle.i.in
ṗn.in.vi.q. de pe. qđ dcm̄ refert ꝛ seqtur.d.
fely.in.d.c.nup de sen.excō.in vl.col.de q̂ la
tius dixi in singulari meo.clxxxviii. incip.
.c.Et de isto dormiēte apđ.d.nellū in tra.bā
nitoruʒ in.ij.pte ſi tēp.qō.xxxiij. vbi circa fi.
ponit sing.v̄buʒ in mā dormientes quē vide
18 ¶Undecimo limita hūc tex.nō hr̄e locū in
illo q cōmittit homicidiū non ex aīo ꝛ dolo
ſʒ sine aīo ꝛ pposito ꝛ sine dolo.ita pbat tex.
in hac.l.in.§.diuus adria. ꝛ in.c. non ē. ꝛ in
.c.nec is.ꝛ in.c.ibi sequē.xv.q.i. de q̂ videbi/
mus deo duce late in.d.§. diuus adrianus.
19 ¶Duodecimo limita ēt hūc tex.ꝛ similes ī
pcedere nec locū hr̄e in illo q occidit bānituʒ
q ex forma sta.pt īpune occidi.nā talis nō pu
nit hac.l.nec ēt punit aliq̄ alia pena tpali cuʒ
fiat.l.pmittēte.ar.l.grachus.C.de adul. ¶Et
tale statū pmittens bānitum īpune posse occi
di valet ꝛ tʒ ſm Jō.an.in addi.Specu. in ti.
de ꝯsti.§.i.circa penul.ꝛ vl.col.ꝛ idē tʒ host.in
.c.fi.de ꝯsu.in eo ꝙ eēt bānitus pena corpali ꝛ
voluit Bar.in.l.oēs ppli.in.iij.q.ṗn.ff.de iust.
ꝛ iu. ꝛ in.l.ij.p illū tex.C.qn̄ liceat se sine iudi.
vidi.ꝛ Bar.ꝛ Bal.in.l.vt vim.ff.de iust.ꝛ iu.
ꝛ Alb.de ro.in vl.pte sta.q.xvij.ꝛ Bal. in.d.
.l.grachus ꝛ i.l.fi.C.si ꝯ ius vel vti.pu.ꝛ Bal.
in.l.vnica.C.de ꝯfes.i.xiij.col.ꝛ in.l.i.C.de sū.
tri.in.ix.col.ꝛ in.l.i.C.si a nō cōpe.iud.ꝛ. d.
An.ꝛ Jo.de imo.in.c.q̄ in ecclesiarū de ꝯsti.
q̂s oēs refert ꝛ seqtur d.Ale.in ꝯsi.suo.cxiiij.
icip.pōderatis in.i.col.in.i.vol.ꝛ idē tʒ Ale.
in ꝯsi suo.cclxxxix.icip.attenta dispōne ꝛc. ī
i.col.de q̂ ēt vide in tra.violātes in v̄bo mor
tui in.xiij.car.in.i.col.v̄.item dubitat qꝛ ꝛc.
ꝛ p.d.Nellū in tra.banni.in.i.pte.ij.temp.in
i.q.Et scias ēt ꝙ predcā de ban. hn̄t locū ēt ī
occidente bānitū ignoranter qꝛ nesciebat eū
fore bānituʒ nam ad hoc vt qs nō puniat de
homi.si occidit bannituʒ non attendit an sci
uerit illū eē bannitū nec ne ita dixit Bar.in

.l. inter oēs.§.recte in vl.col.ſ.de furt.ꝛ Bart.
in.l.genero p illū tex.ſ.de his q no.infa.quē re
fert ꝛ ſeqt.d.alex.i ꝯſi.ſuo.cxiiij.inc.pōderatis
in.iij.col.in.i.vol.Itē ſcias ēt ꝙ occidens ban
nitū q erat rebānitus ꝫ non erat adhuc cācel
latus de bāno.nō dꝫ puniri ꝫm Paul.de ca.
in.l.ſi duo.ſ.de acq.poſ.qꝛ ſufficit ꝙ eēt deſcri
ptus in lib.bānitoꝝ qm̄ excuſat aucto.pub.
ſcripture de q̂ latius p.d.Ale.in.d.ꝯſi.cxiiij.
in.iij.col p q̂ facit ēt ꝙ noluit Bal in.l.labeo.
§.i.in fi.ſ.de pac.vbi di.ꝙ lꝫ bānitus ſoluerit
ꝯdēnatōem ſeu penā tn̄ niſi ſit cācellatus de
bāno adhuc poterit ipune occidi de q̂ latius
p.d.Alle.in dcō ꝯſi.cxiiij.in.i.vo.in fi.in ꝯſi.
cclxxxix.inci.attēta.diſpōe in.i.col.vbi oino
vide. ¶Scias ēt aliud ꝙ occidens bannitū
cancel.idebite de bāno.nō punit ſicut ſi non
fuiſſet cācellatus.Ita notabil'r dixit Bal.in.c.
i.in pn.in ti.hic finit.l.coꝛra.ꝛ ici.ꝯſue.reg.ꝛ
l.l.ſcri.C.de teſt.mil.ꝛ Io.an.i.c.veniēs de ac
cu.i nouel.ꝛ.d.Mel.in tra.bāni.in.i.pte ter/
tii tpis in.iij.q.ꝛ voluit.d.Bar.cep.in ꝯſi.ſuo
vij.icip.qdaꝫ fuit padue ꝯdēnatuſ ꝛc.i.ij.col.
vbi dicit ꝙ idē voluit Ray.in.l.ſi non ſui p
illū tex.ff.de do.iter vi.ꝛ vx.Et tene'mēti ꝙ
qs pſumit idebite cācellatus de bāno qn̄ non
appet cā pp q̈ fuit cācellatuſ.ꝫ bal.i.c.cū ſup
i vlti.col.de re iudi.ꝛ in.l.ſi nō ſoꝛtē.§.ad eo.
.ſ.de cōdi.inde.ꝛ in.l.ſi pꝛeſens.C.qūo ꝛ qn̄
iud.in fi.vbi no.lon.¶Scias tn̄ ꝙ lꝫ talis
occidiēs bānitū nō puniat aliiqua pena hoc
eſt verū ꝫm humana iura:ſecus āt eſt ꝫm
iuſ diuinū quia talis homicida punit pena
eterna qꝛ venit ꝯ pceptū diuinū in q̂ dr̄ nō
occides ꝛc.de quo dixi in.l.pr̄e vel marito in
20 i.col.in fi.j.de queſtio. ¶Item ēt ſcias ꝙ lꝫ
talis occidens non puniat aliqua pena vt di/
xi tn̄ eſt infamis.ita not.dixit in.l.decurio//
nes.C.ex qbus cāis infa.irrogat.quem refert
ꝛ ſeqtur Io.de ana.in.c.ſi pfodiens.in.iii.col.
de homici.de quo dicto feci mentionē in ꝯſi.
meo incip.addiuua me ꝛ ſaluuſ ero ꝛc.in.ix
char. ¶Et facit ēt ꝙ dixit idem bal.in.l.i.
in.ii.col C.ſi a'nō cōpe.iud.vbi dixit ꝙ oē ho
micidium hꝫ inſe delictum ꝛ dolum quan/
tumcūqꝫ pmittat a ſtatuto.Et facit dcm̄ bal.
in auc.ſi dicat in vlt.col.C.de teſti.vbi dixit
ꝙ homicida vr̄ vilis pſona adeo ꝙ in facto
graui nō pōt recipi in teſtem ſine toꝛtura qd̄
eſt multū not.Pro qbuſ faciunt dicta per me
in.d.l.patre vel marito in.ii.col.j.de queſtio.
que non refero hic breuitatis cā.Ad que vi/
de ēt dcā in tracta.violanteſ in verbo moꝛtui
in.lij.col.ver.adde ēt ꝙ lꝫ occidens ꝛc.ꝛ vide
21 que dixi in.c.ij.in.iij.car.ex̄ de homi.¶De
cimotertio limita hunc text.vt non hēat lo//
cum in occidente aliquem magno doloꝛe mo
tus nam tunc punit hac.l.tanq̄ homicida:ſed
punit alia minoꝛi pena.Iſte eſt tex.multum
no.in.l.ſi adulterium cuꝫ inceſtu in.§.impe.
.ſ.de adul.quem tex.pꝛo no.allegauit ange.
de are.in trac.ſuo maleſi.in verbo ꝛ dictus
ticiuſ ſe defendendo in.iij.char.in ver.aduer
tas ꝛc.ꝛ Pau.de ca.in conſi.ſuo.cxcii.inci.
in cā incarce.in vl.col.ꝛ fran.are.in ꝯſi.clxv
inci.ſicut Io.in vl.col.ꝛ idem pꝛobat tex.in
§.fi.j.in hac.l.ꝛ tex.in.l.ſi qs in graui in.§.ſi
tn̄ maritus.ſ.ad ſille.ꝛ.i.l.grachus.C.ꝺ adul.
ꝛ voluit gl.in.l.nec in ea.§.fi..ſ.de adul.Et
hoc voluit abb.in.c.dilecti filij.ex̄ de excep.ꝛ
in.c.i.ex̄ de iniu.ꝛ in.c.cuꝫ te.in.xi.col.de re
iud.per.d.§.impatoꝛes qui tex.allegat rōneꝫ
dicēs ꝙ difficillimū eſt iuſtū doloꝛē tēperar̄
Et idem ēt tenuit Ludo.ro.in.l.cum muli.
in.xxxij.col.ver.aduerte tn̄ qꝛ ēt offenſa.ſ.ſo.
mat.vbi dicit ꝙ lꝫ homicida dēat occidi vt
in.c.iij.C.de epis.au.tn̄ in ptāte iudicis eſt
homicidam depoꝛtare quem impulit iracun
dia ēt oꝛta aliter q̈ ex facto offenſi ad qd̄ alle
gat tex.not.in.l.lex iul.in fi.ſ.ad.l.iuli.repe.
quem tex.ēt p no.allegat bal.in.l.aditos.C.
de epi.au.ꝛ idem dixit Pau.de ca.in conſi.
ſuo.cxcij incip.in cā incarcerato.in vlt.col.ꝛ
ad idem tex.ꝛ ibi dicam in.l.diuus adria.
.j.tit.i.Pro qbus ēt facit ꝙ voluit abb.in.c.
olim in.ii.col.de reſcri.vbi dat regulam ge/
neralem vꝫ ꝙ quotiens quis iuſto doloꝛe ac
cenſus delinquit tunc pena dꝫ aliquantulum
temperari per.d.§.imperatoꝛes.Et per dictū
ſpe.in tit.de accuſ.in.§.i.ver.quid ſi me vo//
caſti latroneꝫ ꝛc.vbi ſing.dixit ꝙ ſi dicto vel
facto feciſti mihi iniuriam ꝛ ego taliter pꝛo/
uocatus a te tibi intuli iniuriam dicto vel fa
cto ꝙ ex hoc non ſum condemnatus ſed mi
tius puniendus lꝫ abb.non alleget in quo lo
co hoc dicat ſpec.quod dictum ēt refert ꝛ ap/
pꝛobat.d.flo.in.l.i.in.§.cum arie.in vlt.col.
in pꝛin.ſ.ſi quadru.pauper.fe.dica.ꝛ ang.de
are.in trac.ſuo.male.in verbo verba ꝯtume//
lioſa in.ij.char.in ver.qd ſi aliquo dicto vel
facto ꝛc.Pro quo dcō eſt tex.in.l.qui cū ma
ioꝛ in.§.libertus.ſ.de bo.li.in ver.ignoſcenduꝫ
eſt.n.ei ſi voluit ſe vlciſci pꝛouocatuſ ꝛc.Pro
quo faciunt dicta per.d.alex.in.l.fi.in vl.col.
ver.vlti.no.ſ.ꝙ qſqꝫ iu.Et facit ēt ſing.vbū
ang.in.d.§.impatoꝛes vbi dixit ꝙ ſi cuꝫ ver
bis iniurioſis puocaſti me ꝛ ego non cū ver
bis iniurioſis offendidi te:ſed cum gladio:
ꝙ eſt foꝛtius ꝙ tn̄ debeo ſubueniri qd̄ dcm̄
refert ꝛ ſeqtur do.Ang.ari.in ſuis addi.ad
tra.Ang.de are.in tra.male.in verbo verba
ꝯtumelioſa in addi.ſup.ver.qd ſi aliquo di//
cto vel facto ꝛ in eodem tra.in verbo ꝛ ideſ
ticius ſe defendeudo in.iiij.char.ſup ver.in/
cipi.querit an ex ſolis minis ꝛc.attn̄.Ang.
hic nō dicit in lec.mea que foꝛte eſt impfecta
¶Decimoquarto limita hunc tex.non hr̄e
22 locum in familia ptātis volente aliqn̄ pꝛo ali/
qua cā

qua cā capere resistentem ⁊ non ꝑmittentem
se capi vel duci nam si hac de cā interficiatur
ab aliquo de familia non est puniēdus hac.l.
vel alia pena tex.est ⁊ ibi bar.⁊ alij in.l. si ser
uus.C.de his qui ad eccl.confu.⁊ in .l.quem/
admodum.§.fi..ff.ad.l. acqui.⁊ facit text.in.l.
fi.C.quando lice.se sine iudice vendi. ⁊ voluit
Bald. in.l.fi. C.de exhi. re. ⁊ Bal. in .l. i. .C.
vnde vi.⁊ bal.in.l.nec timorem.ff.ꝙ me. cau
sa ⁊ Bal.⁊ Ange.in.l.vt vim..ff.de iust. ⁊ iu.
⁊ hanc partem tenuit Paulus de ca.in consi.
suo.cxciiii.incip.viso.ff. dicto pūcto in.ii.col.
vbi allegat etiam hoc voluisse Jaco.but.in.l.
ii.C.de his qui latro.⁊ hanc partem etiam te
net alb.d ro.in. iiii.parte statu.q.xxxvi.inci.
adhuc queritur ⁊ idem tenet.d.catal.in trac.
sindi.ver.cccxxxix.incip.adde ꝙ birroarius ⁊
in eodem tra.ver.ccv. incip. adde ꝙ si fami/
lia ⁊ idem firmat Ange.de are.in libro ma/
leficiorum in verbo fama publica in ver. ve/
rum quia ¶ Et hac de cā isti birroarii poltro.
⁊ vilissi.sunt audaciores qr sciunt nō posse pu
niri si aliquē resistentem occidāt vide tñ Bal.
in auc.⁊ oino.C.ne vxor pro ma.Ubi limitat
predcā notanter ⁊ aliam limitationes vide ēt
ꝑ Ang.in.l. item apud labeonē in.§.si qs vir/
gines.ff.de iniu.de q̊ ēt in tr.violantes in vbo
mortui in.xiiii.car.in.ii.col.v.sed iuxta ṗdi/
cta¶ Jstud tñ qd dixi de familia ꝑtātis ꝙ ñ
tenet de ho.ↄmisso i ꝑsona resistēte ⁊ q ñ ꝑmi
teret se capi ꝑ aliq̄ executiōe limita ⁊ ītellige
hr̄e locū vbi talis familia iuste ꝓcederet secus
aūt si iniuste.⁊ temerarie ⁊ de facto ꝓcederet
qr si tūc aliquē occideret teneret d occiso tanq̄
qlibet ṗuatus rō ē qr ille ↄ quē iniuste ⁊ de fa
cto fit executio ꝑ iudicē vel officialē pōt de fa/
cto resistere ipsi iudici vel officiali ſm Bar.ꝑ
illū text.in.l.prohibitū.C.de iure fi. li.x.⁊ in
.l.pe.C.de exe.⁊ exacto.li.xij. ⁊ voluit Jnno.
in.c.cū olim de priui.⁊ Jnno.i.c.si qñ de offi.
dele.quē refert ⁊ sequit bal. in.l.aditos in.ij.
23 col.C.de epi.au.↑ vbi dixit ꝙ si reus ↄdēna/
tus appellat vel eius amici vel affines ꝑ eo ⁊
nō obstāte appellatione iudex vult exeq suas
sniam capitales ꝙ poterit sibi resisti de facto
⁊ idē dicēdū puto in eximēte captū indebite
a familia pro debitis ciuilibus qr nō tenetur
creditoribus lz alias esset secus si esset iuste
captus de quo dixi in sing.meo.cxxxvij.ici.
de iure.⁊c. Pro qbus ēt faciūt dcā ꝑ alb. de
ro.in.d.l.aditos.C.de epi.au. vbi dixit ꝙ ēt
clerici si vidēt aliquē iniuste ↄdēnatum ad
mortē pñt eū de facto eripe de manibus fa/
milie alle.c.hi q.xiiij.q.vi.⁊ arc.i.c.cū hō.xx
iij.q.v. Et facit glo.in.c.nō dz.xi.q.iij.⁊ gl.
in.c. ex lrīs in verbo irritā.de offi.dele.¶ Et
ex.ff.dictis als limitaui vnū vz ꝙ lz eximēs
ↄdēnatū ad mortē de manibus familie tenea
24 tur pena mortis.l.cuiusqz ⁊ ibi bar,↑.ff.ad.l.

iul.maie.⁊ in.l.aditos.C.de epis.au.⁊ dixi in
singul.meo.cclxxiij.incip. notissimū tñ hoc
limitat nisi talis ↄdēnatus ⁊ ductus ad mor
tē esset illegitime ↄdēnatus ⁊ īdebite ductus
ad mortē qr talis eximēs nō tenetur ita dixi
ego ꝑ ṗdicta ⁊ plura alia iura in.l.i. in ṗn.
in.vi.col.in fi.⁊ in seq.ibi.j.de questioni.Et
ad ṗdicta faciūt dicta ꝑ Cy.in.l.i.C.vnde vi.
in fi.vbi dixit ꝙ qñ iudex iniuste agit infe/
rendo grauamē irreparabile vt est tortura ⁊
alia similia tūc licitū est sibi de facto resistere
allegat in ar.l.ij.j.de ap.reci.⁊ i.l.si qs prouo
catione.cū ibi not.C.d ap.Et idē etiā voluit
Bal.in rep.d.l.i.C.vnde vi.in.xiiij.col. versi.
xij.quero an iudici possit resisti ⁊c.et Pau.de
liaza in comento rub.extra de rest.spo.⁊ bal.
in.l.vt vim.vij.q.ff.de iusti. ⁊ iu. quos refert
⁊ sequit.d.Alex.in ↄsi.suo.cxliiij.incip. post
reditū primū ↄsi.⁊c.in.i.col.in.ij.vol. ¶ Et
pro istis ēt facit optima rō nā qñ iudex pro/
cedit ↄtra aliquē iniuste ⁊ sine debita cause
cognitione censet tanq̄ priuatus ⁊ nō tanq̄
iudex ideo sibi obedieñ.nō est ita dixit do.
Car.in cle.i.in fi.de cele.mis.per no.in.c.con
querente.de rest.spol. ⁊ hoc dcm̄ refert ⁊ ap/
probat do.Fely.in.c.ecclesie sancte marie in
xiiij.col.ver.vi.nota de ↄsti.vbi dicit ꝙ idē
dixit abb.in.c.dilectus el.i.de rescri.Pro qui
bus ēt ipse do.Fely.vbi supra dicit ꝙ bene fa
cit glo.fi.in.c.causam el.i.de offi.deleg.ꝑ quā
25 colligit ibi do.abb.ꝙ↑ spoliatus virtute sen/
tētie nulle restituit añ oīa qd ēt no.do.Ant.
in.d.c.ecclesie sancte marie de ↄsti.Et ad pre
dicta faciūt ēt optime dicta ꝑ do.alex.in ad/
di.suis ad Bar.in.d.l.prohibitū.C.de iure fi.
vbi inter cetera alleg.Jnno.in.c.cū olim in
ver.ꝑ portariū de ṗui.vbi dicit ꝙ ēt merus
executor pape vel imperatoris nō dz nec ṗt
officiū sibi iniūctū iniuste exeq alias ei pos/
set de facto resisti sicut cuicūqz alteri exequē/
ti de facto ꝙ intelligit nisi tali executori com
missum sit ꝙ violenter exequat. ⁊ in mate/
ria ista vide bonā glo.in.l.totiens.j.de polli/
citatio.in glo.fi.⁊ glo.multū singularē in.c.
non dz.xi.q.iij.¶ Quādo aūt iudex seu offi/
cialis dicat iniuste facere dicas ꝙ tūc quan/
do nō seruat ordinē iuris.ita dixit Joā. an.
⁊ gemi.in.c.dilecto de senten.excō. in. vi. ⁊
ang.in.l.i.ff.ne qs eū.⁊ Ang.de are.insti. de
actione. in.§.quadrupli.in.iij.char.de q̊ dixi
etiā latius in.d.l.i.in prin.in.vi. ⁊.vij.col.j.
26 de questionibus.¶ Decimo↑qnto limita hūc
tex.nō habere locū in illo qui aliquē mortali
ter vulnerauit qui postea fuit in totum extin
ctus seu exanimatus ab alio nā ille primo
vulnerans mortaliter nō tenet pena mortis
sed ille qui postea eum cōpleuit occidere ⁊ exa
nimauit eum in totum tenet de occiso ṗmus
tenet tantum de vulnerato.ita dixit tex.no

ta.in.l.item mella. in.§.celsus.ff.ad.l.acquil.
licet videret cõtrarium q2 morti fere vulne-
ratus habet pro mortuo ⁊ ei equiparat ꝺm
Bal.in.c.i.in prin.quibus modis feu. amit.
pro quo facit glo. instit.de lege fuffi. cani. in
verbo morientibus.Et idem dixit text. in.l.
huic scriptur eo.ti.ꝟ.ad.l.acq. ¶Et illuꝫ tex.
in.d.§.celsus dixit Bal.no. in.l.ita vulnera-
tus.eo. ti.ad.l.acquil.vbi subdit ꝙ quidã ad
uocatus vulnerãtis dedit sibi ɔsilium ꝙ face
ret p aliũ i totũ exaiari vulneratũ mortiferũ
eo q2 postea ipse nõ teneret nisi de vulnere.⁊
dicit ibi bal.ꝙ dignũ pmiũ dci aduocati fu
isset laqueus ⁊ euꝫ refert do.Fely.in.c.de ce-
tero.de homici.¶Et de mortifere vulnerato
an habeatur pro mortuo.vide Bal. in.d.c.i.
in prin.qbuꝫ modis feu.amit.⁊ in.c.i.§.iniu
ria.in.ix.col.de pace iur.fir.⁊ in tra.violan
tes.in verbo mortui ⁊ in practica mea cau-
sarum criminalium in.cxciiij. char. ⁊ que
dixi in rub. extra de homici.circa mediuꝫ.
¶Ego supioribus diebus allegaui.d.§.celsus
⁊.d.l. huic scripture.in cõtingentia facti ad
vnũ vꝫ ꝙ agentes ⁊ ɔsentientes seu auxiliũ
dantes pari pena non puniunt qd optime ⁊
expresse probant illa iura si bene ponderent
⁊ considerent lꝫ regula sit in ɔtrarium ha-
betur in.l.si quenq̃.C.de epis.⁊ cle.⁊ in.l.qsq̃
cuiusqꝫ.ꝟ.ad.l.iulia.maie.⁊ in.l.iij.ĩ.eo.ɔsi.
¶Decimo sexto limita hunc tex.↑ ⁊ simules
27 in casu incertitudinis vꝫ qñ homicidiuꝫ est
certum sed homicida est incertus vt puta q2
plures fuerunt in rixa et vulneratus non hꝫ
nisi vnicum vulnus vel minora vulnera et
pauciora quã fuerint rixantes nã isto casu ne
mo ipsorum rixãtium debet puniri pena hu
ius legis.Ita nota.voluit gl.in.l. item mel-
la.in.§.sed si seruũ plures.ꝟ.ad.l.acql.quã glo.
refert et seqtur do.alex.dicẽs eã fore sing. in
ɔsi.suo.ccxxxvij. incipiente ponderatis nar-
ratis in themate in.iij. col. vbi dicit ꝙ di-
ctam gl.secutus est Dy. ɔsulendo qd consi.
Dy.refert et seqtur Pe. de anc.in ɔsi.suo.ccx
vij.incipiente nos Bar.de Saly.Et idem qd
voluit.d.gl.voluit Spe.in tit.de homi.§.i.ꝟ.
pone ꝙ quatuor homines etc.¶Et ꝙ nemo
in dicto casu puniat pena mortis firmauit
Joã.de ana.in.c.significasti el secũdo i.xiiij.
col.de homi.et Barba.in ɔsi. suo incipiente
clemẽtissimi dei pris etc.in antepe.col. et idẽ
tenuit do.alex.in ɔsi.suo.xv.inc. viso pcessu
inqsitionis in.iij.et.vi.col.in pmo volu.vbi
allegat hãc partem tenuisse Gandi. in tra-
ctatu suo maleficioꝝ sub rub.de homi.in.iiij.
col.ꝟsi.pone questionem etc.et in ti.de penis
reoꝝ in.xxiiij.col.in ver.pone etiam ⁊ voluit
Ludo.ro. in ɔsi.cccci. incip. eo presupposito
⁊c.et idem tenet Bal.in ɔsi.suo.lxxij.incipiẽ.
eo psupposito ꝙ i ciuitate in. v.vol.vbi refert
se ad dicta p Spe.in dicto ver. pone ꝙ qua-
tuor homines ⁊ in ɔsi. suo.cccxi.inc.qdã ru-
mor etc.in.iij. volu. et in ɔsi. suo vlt.in.iij.
volu.incip.dr ꝙ certi etc. et hãc partem te-
nuit Raph.cuma. i ɔsi.suo.cxxxiiij. inc.visis
etc.in.ij.col. et Bal.in suo reptorio in verbo
vulneratus vno vulnere in.i. ver. vbi alle-
gat dictam gl.in.d.l.itẽ mella.in dicto.§.sed
si seruum plures quã dicit sing.et alibi non
reperiri.et idem firmat do.Alex. in ɔsi. suo
cclvij.inci.põderatis his et in ɔsi.suo.cccxc.
incip.copiose et idẽ tꝫ Spec.in titu.de dispẽ
satiõibus.§. iusta.in pe.col.in versi.qd si ali-
qs in rixa.et ibi Jo.an.in addi. et do.Fel.
in.c.significasti el.ij.extra de homi.in.iij.col.
de quo ego latius dixi in repet. mea Rub.C.
de pba.in.lxxiij.col.cũ sequẽti.Ubi videas
q2 latissime posui materiam incertitudinis.
28 ¶↑Decimoseptimo limita hũc tex.in mino
re impubere nõ doli capace q2 si talis occidit
hoiem nõ punit pena huius legis ꝟ mitius
vt habet in.l.infans et ibi de hoc latius di-
cemus deo bene iuuãte.ĩ.eo.et hr in.l.i.§.im
pubes et in.l.excipiũtur.ꝟ.ad sille.et p Bal.et
doct.in.l.administrantes.§.qui corporis.ꝟ.de
excusa.tuto.et p Bal. in auc.sacra puberũ in
pe.col.C.si adũsus vẽ.et p bal.in.l.sed si ques
cunqꝫ in.§.iniuriã.ꝟ.ad.l.acq.⁊ in.l. ⁊ si seue-
rior in.ij. columna ver.ex predictis.C.ex qui-
bus causis infamia irroga.⁊ in.l. si arrogati
supra de tutel. de quo tetigi aliquid. in.l.
de minore in princi.in vlti.col.ĩ. de qõnibus
¶Decimooctauo limita hunc tex.non hre lo
cum in illo q alium occidit ex timore mortis
vt si aliqs potens dicit alicui non potenti oc-
cidas talem alias occidã te tunc si non pote-
rat aliter euadere vitam suam nisi illum in-
terficeret si eum interficiat non punit aliqua
pena ꝺm Bal.in.c.i.§.iniuria.in vlti.col. ꝟ.ꝟ
pone qdam potẽs ⁊c.de pace iura.firmã.vbi
allegat ad hoc Pe.Cy.in.l.sciam.in.§. q cum
alr.ꝟ.ad.l.acq.⁊ allegat ẽt gl.fi.in.l. si familia
cois.ꝟ.si fami.fur.fe.dica.i.ꝟ. ⁊ si ꝺuuꝫ ⁊ alia
ꝺ qbuꝫ ibi p eũ ꝙ dcm ẽt refert ⁊ seqtur alex.
in.l.liber hõ.ꝟ.ad.l.acq.Pro q̃ faciũt optĩe dcã
p.d.Die.tortũ in ɔsi.suo qd fecit i fauorẽ cõis
florẽtie ꝙ incip. in noie pris ⁊ filij ⁊c.in.xv.
col. Et illud dcm ẽt refert ⁊ seqtur. d. Lau.
calcha.i ɔsi.suo.ij.inc.lꝫ ista mã ⁊c.in.xi.col.
Et idẽ dixit ipse Bal. in rept.suo i verbo ho-
micidium.in vltimo ver.⁊ in.l.i. in ver.xi.
querit.C.vñ vi. ⁊ Jas.in.§.si minus insti. de
actio. in añpe. col. ꝟ. nunqd aũt ⁊c.Pro qui
29 bus facit regula ↑ illa ꝙ facta ɔ voluntatẽ fa-
cientis non imputant ipsi facienti.c.i.ij.⁊.iij.
⁊.c.ita ne.xx.q.v.c.presbyteros.l.di.c.i.xv.q.
vi.⁊ probat.l.cura.ꝟ.nec si per vim.ĩ.de mu.
⁊ hono. ⁊ facit.d. Bal.in.l.eam quam.C.de fi
deicõmis.in.viij.col. vbi dixit ꝙ si tirãnus

habet rem cum aliqua muliere per vim ꝙ fi-
lius inde natus nõ dr̃ spurius quoad matrẽ
ꝙ ẽt dixit Bal. in.l.si qua illustris in ꝟ.ꝙ si
mr̃.C. ad orfi.⁊ facit.d.Bar.i.l. post legatũ.§.
his vero.ff.de his qbus vt i dig. vbi dixit qđ
stante statuto ꝙ qcũqȝ ꝓbuerit auxiliũ bãni
to puniat certa pena mõ aliqs testificatus ẽ ꝑ
bãnito an dẽat puniri: ⁊ dicit distinguendũ
essẽ vȝ ꝙ aut fecit sponte aut coacte. si sponte
punitur si coacte nõ punitur: ⁊ adduci potest
nota.⁊ singulare verbum. Ang.in.l.i.§. remo
uet.ff.de postulando vbi dixit ꝙ sponsa violẽ
ter cognita a sponso põt ingredi monasteri-
um eo inuito sicut antea poterat. Et facit qđ
voluit.Bal.in auc.Ites nulla cõitas.C.de epi.
⁊ cle.in fi.vbi dixit ꝙ si statuto cauet qđ ban
nitus a ciuitate bononie si venerit ad ipsam
ciuitatem debeat decapitari non hȝ locum in
bannito qui fuit captus mutine ⁊ ꝑ vim fuit
ductus hic bononie: quot ẽt voluit Iaco.bu.
in addi.ad trac. gandi.sub rubrica.de bãnitis
pro maleficio in. v.col.in prin. Et facit etiã ad
predicta qđ voluit Bar. in.l.si dcm̃.§. si cõpro
misero.ff. de euictionibus vbi dixit ꝙ ille.§.vo
lens qđ si emptor rei compromittat litem sibi
motam super re empta ⁊ succumbat qđ tunc
non habet regressum de euictione contra ven
ditorem non habet locum in emptore qui cau
sam compromisit statuto eum cogente. ¶ Itẽ
facit ad predicta dictũ do. Floria.in.l. in om-
nibus supra de noxa.vbi dixit ꝙ ille tex. facit
ad questionem de receptante bannitus ꝙ non
teneatur si receptauit quia prohibere non po-
tuit puta quia decima vel. xx. banniti simul
congregati vadunt ad domum alicuius rusti
ci ⁊ dicunt: si non aperis nobis portam:
imponemus ignem in hac domo qui rusti-
cus timens aperuit ⁊ eos receptauit ꝙ hoc ca
su non tenet de receptatione. Et facit dcm̃ bal.
sup statutis in ꝟbo pena.in.viij.col. in pe.ꝟ.
vbi dicit ꝙ si statutum punit intrantem pa-
latium certo tempore ⁊ aliquis fuit impulsus
seu spintus ire illo tempore in palatio ꝙ non
cadet in aliquam penam qꝛ hoc non fecit vo-
luntarie sed coacte. Item facit optime ꝙ dixit
Alber.de ros.in scđa parte statutorum qõne
xi.incip.item quero statutum vbi ponit con-
tingentiam facti inter regem francie et regem
anglie de quo ibi per eum. ⁊ faciunt quam
plura nota.dicta que alias simul reduxi ad
istud propositum in.l.i.in.§. preterea in. iij.
iiij.⁊.v.col.ff.de questioni. vbi videas. ¶ Deci
30 monono limita hunc tex.nisi in loco homici
dij esset consuetudo tollerans homicidia quo
niam occidens tunc aliquem non punitur
hac.l.quia mala consuetudo excusat a pena se
cundum gl.singu.in.c.cum venerabilis. de
consuetu.quam glo.ad propositum dixit sin.
Ludo.roma.in singulari suo.xx.incip.an con

suetudo vbi illam dicit essẽ veram quo ad pe
nam temporalem secus quo ad penam eter-
nam ad quod allegat glo.quam dicit ordina
riam.iiij.di.c.denique. ¶ Ad ꝙ etiam vi-
de tu aliam gl.in.c.sane de temp.or.Et.d.gl.
in.d.c.cum venerabilis.dixit singu. Alex.in
consi.suo.cvij.incip.pro inuestigatione in vlt.
col.in.ij.vol.⁊ eam dixit singu. Barba. in.c.
prudentiam in secunda columna de offi.de-
leg.⁊ Iason. in.l. prima in prima columna
.ff.quod quisque iu.⁊ latius per eum in.l. de
quibus in secunda. colum. supra de legi. Pro
qua glo.facit dictum Hosti. in. c.quanto de
his que fiunt a prela. sine consensu.c. vbi di-
xit. quot consuetudo excusat notarios a pe-
na falsi qđ dcm̃ refert ⁊ seqtur Bal. in.c.i. in
ꝑn.de feu.cog.⁊ Ludo.ro.i sin.suo. ccclxxxij.
incip.fui interrogatus.⁊ idẽ tȝ ang.de are.in
trac.suo mal.in ꝟ.falsario in ꝟ.quero ꝙ mo-
dis circa in ꝑn.⁊ bal.in.l.i.in.xi.col.C.de cõ-
fes.⁊ bal.in.l.i.C.de edil.actio. ⁊ idem voluit
Host.Io.an.⁊ d.ant.in.c.ij.ad fi. đ fide ĩstru.
Ubi dñt ꝙ si ꝯsuetudo est ꝙ ꝯtractus prelato
rum scribant ⁊ sigillent noĩe ipsoꝝ prelatoꝝ ꝑ
suos notarios ad hoc deputatos q̃uis ipsi pre
lati de hoc nihil sciant tamen excusantur ipsi
notarij propter talem consuetudinem pro qui
bus etiam facit quod dixit Bal.in.l. vnica.C.
que sit long. consue.in versicu.modo sequitur
alia questio.⁊ Inno. in dic.c. sane de tempo.
ordi.⁊ Bal.in.l.de quibus in pe.char.in ver.
viso de causis supra de legi. ⁊ faciunt optime
dicta per do. Philip.decius in ꝯsi. suo. clxxv.
incipien.in causa falsitatis in.ix.colum.⁊ per
eundem latius in consi.suo.ix.incipien.diui-
no ⁊c.in.ij.col. ¶ Et facit optime ꝙ voluit.
Petrus de ancha. in consilio suo.cclxxij. in-
cip.iure stricto ⁊ consuetudine ⁊c. vbi singu.
consuluit quot stante consuetudine hic bono-
nie quot pueri.xvi.annorum ⁊ abinde infra
faciunt ad inuicem coadunationes .inuicem
colluctando ⁊ preliando cum lapidibus vna
pars contra aliam proiciendo quot si contin-
gat quot in tali colluctatione vnus alium per
cusserit vel vulnerauerit excusabitur a pena.
quamuis respectu etatis non veniret excusan-
dus per.l.i.cũ ꝑ ibi nota.C.si aduersus delictũ
⁊ per.l.impuberem.ff.de fur. Et hanc doctri-
nam refert ⁊ sequitur Alexander in consilio
suo.cvij. incipi. pro inuestigatione in vltima
columna.in secundo volumine. ¶ Et idem
etiam dixit ipse Pet.de ancha.in.d.c.cum ve-
nerabilis.⁊ euȝ refert ⁊ sequitur do. Fran.de
cre.in nota.suo.cxlix.incip.mos est puerorum
bononie ⁊ idem tenuit Ioan.de ana.in.c.feli-
cis in fi.prin.de torneamentis vbi allegat Pe.
de ancha.in.d. consilio incipi. iure stricto ⁊c.
⁊ idem voluit Barba.in.d.c.cum venerabilis
in quinta columna de consuetu. de quo etiam

p̄ eundem Barba in.c.cu3 ꝯsuetudinis in.iiij.
col.de ꝯsue.de q̄ latius dixi.in repe. mea.l. fi.
.C.de pba.in.vi.q.ex̄ordinaria in prin. ¶Et
l3 p̄dicta iura ⁊ doctrine fortiter stringant p̄
hac pte tñ semp ego dubitaui ꝙ ista ñ hēant
locū in casu nr̄o ⁊ sic in causa homicidij.⁊ in
alijs casibus a iure diuino prohibitis. ¶Viias
31 ius↑diuinum p̄hibet homicidium. vt p3 in
decem p̄ceptis in qbus dī non occides absur/
du3.n.videretꝙꝯsuetudo tolleret ius diuinū
ꝙ a q̄cunq3 principe tolli non p̄t. vt in.c.cum
inferior de maio.⁊ obe.gl.in.l.fi.C.si ꝯtra ius
veluti.pub.⁊ in.l.i.s̄.de ꝯsti.prin. ⁊. xxv. q.i.
.c.cum sint qdam p̄t.tñ moderari ſm gl. in
d.l.fi.⁊ alex. in.l. cu3 mulier.s̄.so.ma.pro quo
facit q2 ius diuinum dī ius nāle vt dixit gl.
insti.de oblig.que ex delicto nas.in p̄n.⁊ alex.
in.l.iul.s̄.de ꝯdi.⁊ demon.¶Et ius nāle non
pōt tolli a p̄cipe nec p eū suppleri ſm ang.
in.l.adop.nō iure facta.s̄.de ado.⁊ ēt alij plu/
res h̄ tenēt q̄s retuli in singu.meo.lxxix.inc.
ꝯfirmatio supioris.¶Et ideo dixit ang.in.l.
iniuriaꝝ.§.fi.s̄.de iniur.ꝙ ꝯsuetudo que ꝯ̄di/
cit iuri diuino nāli vel gentium non dī ꝯsue/
tudo sed potius quedam vsurpatio qd̄ dictu3
retuli in.l.si qs ne qō in.xvi.col.in fi.j.de qō/
nibus. ¶Ite3 ꝙ talis consuetudo non obstat
quin talis occidens puniat̄ pena huius.l.facit.
¶Viiam male adinuenta et male ꝯsuetudines
neq3 ex longo tp̄e neq3 ex longa cōsuetudine
ꝯfirmantur.Ita dixit tex.nota in auc.vt nul
li iudicium.§.i.v̄. male enim adinuēta quem
tex.allegat.Sandi.in tra.suo male.in vlt.ru.
in.i.v̄.in.ij.col.in prin.pro qbus faciat tex.in
auc.oēs peregrini.C. coīa de successio.vbi glo.
allegat.d.§.et facit etiam no.tex.in cle.ij. in fi.
de rebus eccle.nō alie.et ibi gl. q̄ ibi no. Pet.
de anch.et Jo.de imo.¶Et faciunt etiam no.
verba Ang.in.d.§.i.in auc.vt nulli iudi.vbi
dixit ꝙ mala ꝯsuetudo quātumcūq3 longeua
⁊ ab oibus obseruata non d3 obseruari de q/
bus dixi in.l.fi.quis ne qō.in.xvi.col.post me.
.j.de questionibus.¶Ex quibus puto ꝙ in ca
su homicidij q2 homicidiu3 est ꝯ̄ ius diuinu3
ꝯsuetudo mala ⁊ iura superius allegata non
habeant locum.tñ cogita q2 posset forte dici ꝙ
talis ꝯsuetudo l3 sit mala excusaret a pena ho/
micidij in casu predicto q2 in talibus ludis p
hibitis ꝯcurrit multitudo personaꝝ vt experi
entia docet ⁊ pp multitudinem personaꝝ in/
ducitur dispensatio eius ꝙ alias est prohibitū
vt est tex.⁊ ibi gl.in.d.c.sane. de tempo.ordi.
ad qd̄ gl.ibi allegat.c.vt constitueret.l.di. ⁊.c.
quotiens el.ij.i.q.vij.⁊.xliiij.di.c.comessatio/
nes ⁊.c.non pōt.xxiij.q.iiij.⁊ postea illa gl.al/
legat vnū carmen ad h̄ v3.Ob populū multū
crimen pertransit inultu3 ⁊c̄. ¶Et hac rōne
credo ꝙ procedat gl.in.d.c.cum venerabilis.
⁊ alia.s̄.allegata vide que dixi in.l.fi.v̄.vlteri

us adde ꝙ predicta regula.j.in hoc titu.¶Vi
32 gesimo dico↑ ꝙ potest limitari iste tex. vt nō
habeat locum in patre occidente filiu3 qui cō/
misit vnam de causis ingratitudinis ꝯ̄ ipsu3
patrem q2 tunc pr̄ non punit̄ pena.l.pom. de
parrici.que est pena mortis ita dixit Bar. in
.l. diuus.j. ad.l.pom.de parrici. ⁊ idem dicit
eē econtra si filius occidat p̄rem q ꝯ̄ ipsu3 filiū
cōmisit causam ingratitudinis de quo dixi i
.l. si quis viduam in.v.col.post me.j. de qōni
33 bus. ¶Vigesimo primo↑ limito hunc tex.⁊
hanc regulam in creditore volente capere de/
bitorē suum fugientem aliter q capi potest ab
ipso creditore vt legit̄ ⁊ not.in.l.ait pretor. in
§.si debitorem.s̄.que in frau.credi.⁊ in captu
ra si talis debitor tello se defendat ⁊ resistat po
terit ab ipso creditore īpune interfici ita mul
tum singulariter dixit Bal.⁊ Saly.in.l.si vt
allegas in vltimis verbis.C.eo.ad.l.cor.de si.
⁊ do.Alex.in.l.furem.j.in hoc titu.¶Ex quo
ego infero qd̄ non solum hoc casu impune po
terit occidi talis debitor fugiēs a creditore suo
vt dixi sed ēt poterit occidi a p̄curatore ipsius
creditoris cum ipsi p̄curatori creditoris lici/
tum sit cape debitorem dn̄i fugientē sicut ipsi
dn̄o vt dixit glo.vnica ⁊ singu.in.l.i. iuncta
tex..C.vbi qs.de curia.vel cohar.⁊c̄.in gl.par
ua in verbo ab his quam gl.ad hoc refert ⁊ se
quit̄ do.Jaso.insti.de ac.in prin.in.xv.col.v̄
aduerte etiam ⁊c̄.¶Pro qua ego solus allego
tex.in.l.refec. gratia in ver. ego fabriq3 mei
⁊c̄.s̄.communia predio.⁊ ibi Pau.de ca.sum
me nota.illum tex.de quo dixi latius in sin
gulari meo.ccxliij.inci. satis notum ⁊ in sin
gulari.clxxv.inci.concesso vno ⁊c̄.tene menti
vide tñ in hac mā do.Ang. ari. in addi.ad
Ang.in tra.male.i v̄.fama pub.in.viij.char.
in addi.inci. tu autem in hac mā teneas ⁊c̄.
34 ¶Vigesimo secundo↑limita istum tex. non
hr̄e locu3 in illo qui fuit iniuste captus ⁊ car
ceratus pro cā capitali qui si non potest aliter
euadere licitu3 est sibi occidere custodes carce/
rum nec tenet̄ de homicidio ita singula. di/
xit domi. Paris de puteo in tractatu suo sin
dica in.xxv.char.in tertia colum. ⁊ in eo tra
cta.in. lxxxi. char. in quarta colum.vbi pro
hoc allegat text. in.l. nihil infra de capti. ⁊.l.
capitalium.§. ad statuas.j.de penis ⁊ glo. in.c.
ius gentium.i.di.⁊.l.i..s̄.de his qui ante sen.
mor.sibi consci. vbi dr̄ quod l3 quōlibet redi/
mere sanguinem suum quod ēt dixit Bal. in
.l.si legibus.C. si ꝯtra ius veluti pub.⁊ Oldr.
consi.liij. incipien.consueuit dubitari in vlti
ma colum. ¶Et allegat ēt domi. Paris vbi
s̄.gl.in cle.ij.in verbo violentiam de re iudic.
q̄ dicit ꝙ licitum est iniuste carcerato rumper̄
iuramentum qd̄ fecit de redendo ad carceres
de qua doctrina do. Paris dixit in.l.i.in p̄n.
in.vii. col.j. de qōnibus. ¶Vigesimotertio
↑limita

35 † limita qd vulnerans aliquem qui ex illo
vulnere mortuus est non tenetur pena mor
tis qñ ipse vulneratus noluit medicari a me
dicis peritis sed fecit se incantari ita singula-
riter dixit Soci.in consi. suo.clxxviii.incip.
primo aspectu ⁊c. in vlt. colum . quod puto
ego verum in vulnerato non mortaliter : sed
secus credo in mortaliter vulnerato cui non
pdessent ēt peritissimi medici iō frustra expe-
ctaretur illud cuius euentus nihilominus oparetur.l.
hec stipulatio.§.diuus.ff.vt legat.no.cauea.cū
36 si. ¶ Uigesimoquarto † limita in occidente
illum qui cum armis fecit insultum ꝯ con-
sanguineum vel affines ipsius occidentis qr
pp tale homicidium non punit aliqua pena
ita dixit Bal.in. l.raptores in scda nota.C.de
episcopis ⁊ clericis ⁊ in.l.vt vim.ff.de iusti.
⁊ iure quos refert.⁊ seqtur Jason in.l.i.in pri
ma columna.C.de in dicta viduitate tollen-
da.¶ Uigesimo qnto limita in occidente ser
uum reptum in fraganti delicto text . est no-
ta.in.l.qui seruum.ff.de verbo.obliga. quem
dixit singularem Bal.in reper. suo ad litterā
l.i.vii.col.ver. impune pmissum ⁊c. sed di-
cas tu q similis est text.in.l. qd ergo.§.hrs.ff.
de leg.i. in.l.eleganter.§. fi.ff. de pigno. actio.
¶ Tene menti pdictas limitationes ad hunc
tex.⁊ similes qr eas simul reductas alibi vsqz
in hanc horam non inuenies apud aliquem.
37 ¶ Redeo mō ad tex. ⁊ ex eo dico † notandū
esse q faciens incendiū vel q dolo facit fieri p
aliū punit hac.l.ad idem est text.in.l. si quis
dolo.j.eo.¶ Et intellige qñ incendiū fit dolo
secus si lata culpa qr tunc non punit hac lege
vt hic in gl.¶ Et lz doctores hic nihil dicāt
circa hanc mām incendii attamen qr incen-
dia sepius occurrunt ⁊ sepius contingunt.iō
aliqua statui hic ponere circa mām ipsius in
cendii.iō scias primo qd incendiū ⁊ furtum
non fit nec presumit fieri sine culpa inhabi-
tantiū.l.si vendita.ff.de peri.⁊ cōmo.rei uen.
l.qui insulam.§. fi.ff.loca.l.i.⁊ ibi Bar.⁊ alex.
ff.de officio prefec. vigil.l.si seruus.§. fornica-
rius.ff.ad.l.acql.voluit Bal.in ꝯsilio suo.cxi.
incipiēte qdam restorus.de cortona in.v.vol.
Bal.in.l.si creditor.C. de pig. actio. vbi dicit
post gl.ibi q dz pbari culpam abesse . alias
presumit.q culpa pcesserit incendiū.⁊ idem
tenet Bal.in.l. que fortuitis in.ii.colū. ⁊ ibi
Saly C.de pigno.actio.⁊ notat in.l. si vero.§.
qd ex mediano.ff.de his qui deiece.vel effu.⁊
dñs Bar.cepo.in consi.lxx.incip.circa primū
⁊c.in princi.¶ Quod est verū nisi demōstra
ret ille q tales ignem imisit. per.l.dñi horreo
rum ⁊ ibi Bar.ff.loca.⁊ in.l.si ita.§. fina.ff. de
fundo instru.⁊.l.nec is.ff.de incen.rui.⁊ nau
frag.¶ Item adde q illud qd dixi q incen-
dium ⁊ furtum presumit prouenire ex culpa
inhabitantium q istud intelligit.s. ex leuis-
sima culpa scdm glo.nota.in.§. preterea in fi.
institutā qbus modis re contrahit obliga. q
seqtur Salyc.in dicta.l.que fortuitis ⁊ Cepo.
in dicto consi.suo.lxx.de quo ēt per Alex . in
.l.si quis in.§. fina. .ff. de eden.¶ Item circa
hāc mām incendij pōt queri si locata sit pars
inferior domus vni ⁊ pars supior alteri ⁊ in
parte superiori reperiat incendium a quo con-
ductore presumatur impositum de quo vide
Bal.in.l.iii.§. cognoscit.ff.de officio prefe.vig.
⁊ domi.Alex.in consi.suo.l.incipiente visis ⁊
opportune in prima.ii.⁊.iii.colum.in primo
volu.¶ Scias ēt quod si incendium est in
aliqua domo ⁊ vt vlterius non pgrediatur
diruuntur domus contigue vicinorum quod
ille qui imposuit talem ignem tenet ad emen
dationem damni dñis illarum domorum:
ita habet in.l.qui occidit in .§. in hac.ff. ad.l.
acqliaz.⁊ voluit Salyce.in dicta.l. que fortui
tis de pigno.actio.⁊ Ange.de Areti.in tra-
ctatu maleficiorum in verbo incendiario in
ij.char.versicu.cuius rei gratia in principio.
¶ Et adde quod eodem mō tenet ad emen-
dationez damni ille qui posuit ignem in sti-
pulas suas ⁊ ignis pp ventum combussit ēt
segetes vel vites vel arbores vicini ita habet
in.l.qui occidit in.§. primo cum glo.ff. ad .l.
acqliam ⁊ ibi per doctores ⁊ est text. in ca.si
egressus ex de iniuriis ⁊ damno dato ⁊ i.c.
si.eo.ti. ⁊ voluit Cepo. in trac .de serui.rust.
pred.in ti.de fornace.⁊ i.l.si seruus seruū.in.§.
si fornicarius.ff.ad.l.aquil.⁊ Bal. in.l.i.C.de-
positi.⁊ in consilio suo incipiente punctus ta-
lis est qdam habens ⁊c . ¶ Scias ēt quod si
quis vidit domum vicini comburentem ⁊
inter talem domum comburentem ⁊ do-
mum suam est quedam alia domus q hoc
casu licet illi tertio propria auctoritate diruer
illam domum vicini existentem in medio
ita dixit Angel.de Areti.in tractatu suo ma
leficiorum in verbo incendiario. in secunda
char.in versicu.cuius rei gratia ⁊c. allegat.l.
si quis fumo.§.primo ⁊ ibi dominus Flori.
ff.ad.l.acqliam.⁊.l.tertia.§.quod ait pretor.ff.
de incen.rui.naufragio. qd tñ intelligit ver
si oino illa domus erat cōburenda aliter te-
neretur ad interesse dñi domus allegat tex. i
.l. si alius in.§.est autem.⁊ alia.ff.quod vi aut
clam.ibi eque perituris edibus.¶ Et si aliqs
diruit pam domum vt alie saluent ab igne:
debent tales qui saluarunt domos suas solue-
re sibi damnuz.ita dixit do. Aug. arimi.in
additione ad tractatum.Ang.de male.in v-
bo incēdiario in vltima additio.magna.vbi
allegat hoc voluisse Alber. de rosate in.l.i.ff.
ad silleia.⁊ in.l.i.ad.l.ro.de iactu. ¶ Teneas
38 etiaz menti perpetuo † qd stante statuto quod
villa teneatur emendare damnuz alicui de
villa datum qd si ex fortuito casu fuit factum

incendium vel aliter datum damnum casu
fortuito quod villa non tenebit ad emēdatio
nem tex.est ꝛ ibi Bar.in.l. si qs fundum.§.i.
ff.loca.ꝛ voluit Albe.de rosa.in.ij. parte sta/
tuto.q.lxxxi.inci.sed qd si incēdiuꝫ vbi dixit
quod alias ita fuit iudicatum padue in quo
dam igne casu fortuito facto in loco monta/
gnane.Et in.q.ibi sequenti dicit ideꝫ esse q̄ñ
incendium vel aliud damnum esset datum
occulte vel de nocte.qꝛ tūc villa non tenetur
ad emendationeꝫ damni.allegat ad hoc plu/
ra iura de quibus ibi per eum. ¶Et hoc ēt
voluit Bal.in ꝯsi.suo.xxxvij.incipi.casus ta/
lis est alias incipit.premittendum est ad eui
dentiam ꝛc̈.in.i.volu.ꝛ Alex. in ꝯsi. clxxij.
icipi.super casu in vlti.col.in prin.in.v.vol.
ꝛ Bal.in.c.quosdā de presumptio.ꝛ.d. Frā.
de are.ꝯsi.lvij. incip. diligenter in.ij.colu.ꝛ
Ludo.ro.in ꝯsi.suo.vij.incip.visis necessarijs
in facto ꝛ Bar.in.l.auus.ff.de calumnia. ꝛ fa
cit tex.in.l.iij.§.si maritus.ff.ad silleia. ꝛ vide
Ange.in.l.necessarios.§.fi.eo.titu.ꝛ.d.Fel.in
c.ecclesia sancte marie de consti. in. xlvi.col.
in ꝟ.adde etiam ꝛc̈.ꝛ Ang.in.l.i.in.§. occiso
rum.ff.ad silleia.ꝛ do.Lau.calca.in ꝯsi.lxiiij
inci.preclare in.iiij.ꝛ.v.col. ꝛ in ꝯsi.xl.inci.
stante ꝛc̈.in.ij.col.ꝛ Bald.in ꝯsi.suo.cccciij.
incip.quidam fuit ꝛc̈.in.i.col.in.iij.volu.ꝛ
Ang.i.l.si serui vñi.C.de noxa.vbi p̄dicti doc.
dñt ꝙ stante p̄dicto statuto ꝙ villa teneatur
denunciare dānum sub pena vel illud emē/
dare non hꝫ locum q̄ñ tale dānum est datuꝫ
casu fortuito vel q̄ñ non pōt sciri quis dede/
rit damnuꝫ vt puta qꝛ fuit datum de nocte
quod est menti tenendum qꝛ sepissime occur
rit:ꝛ idem dixit Bal.in ꝯsilio suo.xxxvij.in
cipiente casus ꝛc̈.in i.vol. ¶Et circa dictaꝫ
mām incendij vide plura nota. dicta per.d.
Aug.de ari.in.d.trac.male. in verbo incen.
in vltima additione magna ꝛ vide etiā bal.
in ꝯsi.suo.ciij.incipi. factum q̄onis ꝛc̈.in.i.
vo.ꝛ in ꝯsi.cclxxv.ici.ad euidentiā ꝛ in ꝯsi.
ccclxxiij.incip.quidam magister in.iij. vol.
¶Et adde ꝙ idem est ēt in maleficio cōmis/
so de nocte vt dixi vel in multitudine hoīuꝫ
ſm gl.not.in.l.si cū exceptione.§.i hac in ꝟ.
ignorantiā.ff. ꝙ metus cā q̄ dixit singularē
Bal.in.c.fina.in.iij.col.de officio delegati.ꝛ
Lu.ro.in ꝯsi.suo.vii.incip. visis necessariis
in facto vbi allegat bonum tex.in.l.i.§.occiso/ 40
rum.ff. ad sille.vbi ē tex. ꝙ serui nō tenentur
de morte dñi quando dñs clam veneno fuit
occisus ꝛ alia etiam allegat Lu.ro.ad hoc de
quo tñ vide Ang.de are.in tra. male. in ꝟ.
fama publica in.xi.char.in ꝟ.xij.circa predi
cta.¶Ulterius nota ex isto tex.ꝙ punitur ↑
39 affectus lꝫ non sequatur effectus. nam ille q
occidendi aīo cum tello ambulauerit inter/
ficiēdi cā punitur hac.l. ꝯcordat.l.his q cum
tello.C.eo.ꝛ in.§.itē.l.insti. de pub. iu.ꝛ in.l.
si qs non dicam rape.C.de epi.ꝛ cle. ꝛ hr̄ de
penu.dist.i.col.oīs iniquitas ꝛ in.c.homici/
diuꝫ ꝛ in.c. si ꝑpea.ꝛ in.c.i.inuenta gl.de p̄/
sump.ꝛ in.c.q̄m multi in ꝟ. conatus fuerit
xiij.q.iiij.ꝛ in.c.i his de ꝟboꝝ sig.¶Quod
tñ hodie non habet locum cum ex forma sta/
tutoꝝ sit prouisum cōiter per italiam vt non
puniatur affectus nisi secuto effectu quod ēt
ꝯcludunt doc.de iure coī vt late examinat.d.
Fely.in suo tra.de conatu quem posuit post
titu.de ap.vbi ponit etiam aliquos casus in
quibus sola voluntas hr̄ pro facto.De qua ma
teria affectus non secuto effectu latissime lo/
cutus sum in.l.qui falsam.ff.de fal.¶Nota vl
timo ex isto tex.qd magr̄atus qui dedit ope/
ram vt falsa snīa proferreretur ꝛ inocens con/
demnaret ꝛ puniretur dꝫ puniri pena huius
legis.Et sic no.qd delinquens ꝛ dans causaꝫ
delicto pari pena puniuntur:ita optime pro/
bat iste tex.nam certū est qd iudex proferens
falsam snīam ꝛ indebite ꝯdemnans aliqueꝫ
punitur vt.C.de pe.iudi.qui male iudi .ꝛ.ff.de
fal.Iteꝫ ille qui dedit opam tali indebite cō/
demnationi vt hic pro quo facit in ar.regu/
la illa vꝫ qui causam damni dat damnum
dedisse vr̄. de qua in.l.qui occidit.ff.ad.l.acq.
cum si.Et dicit Bar. hic p istum tex.ꝙ si po
testas vel alius magr̄atus facit cuꝫ iudice vt
ferat malaꝫ snīam tenet.l.cor.de sica.Et ideꝫ
dicit eē si pores hoc facerēt cū ptāte vt falsam
snīam ferret qꝛ tenetur hac.l.Iteꝫ dicit quod
ēt tenetur.l.iul.de vi publica allegat.l.qui do
lo malo.ff.titu.ij. ¶Et subdit ēt ipse Bar. qd
aliqui exponunt hunc tex. in illo verbo quo
quis falsum iudicium pfiteretur idest falsum
testimonium proferret:ꝛ ex hoc hēs text. ſm
eum ꝯ rectores ꝛ potestates terrarū qui co/
gunt testes per tormēta vt dicant falsuꝫ q̄m
tenentur hac.l.ꝛc̈.ꝛ faciunt dicta per Bal.in
.l.nouissime post prin.ff. qd fal.tut.auc. ¶Et
hanc.l.bene no.ꝙ ēt supiores facientes man/
data magr̄atibus vt talem mori faciant non
obstantibus aliquibus in ꝯrium facientibus
qꝛ tales supiores tenentur in foro conscientie
ꝛ ēt pena huius legis ꝛ similiter rectores seu
iudices exequentes talia mandata si iniusta
sunt tenentur hac.l.si ille talis de iure non de
beat mori nec excusantur ꝑtextu illius man
dati q̄m mandatum iniustum supioris non
excusat subditum exequenteꝫ illud q̄ñ est in/
iustum.l.meminerint ꝛ ibi per oēs.C.vñ vi.
l.fi.C. si p vim vel alio modo voluit Bar. ꝛ
alij in.l.iuste possidet.ff.de acq.pos.et Bal. in
q.sua incipi.accusatus de vi turbatiua hr̄ in
.l.seruus et ibi p scribentes.ff.de acti.et obli.ꝛ
voluit Bal.i auc.oēs peregrini.C.cōia de suc.
in vl.col.ꝛ Lud.ro.in ꝯsil.suo. cccxxx.inci.
circa pmuꝫ ꝛc̈. i vl.col.ꝛ.d.Fel.in.c.ecclesis
sancte

ſtē marie.in.xiij.col.v.ix. ex̄ de ꝯsti.⁊ Pet. de anc.in ꝯsi.suo cclxxi.inci.in.i.dubio ⁊c̄. in fi.pe.col.et voluit An.de are.in tra.male. in vbo sempronium mandatorem in vsi.iij. quero vbi dicit q̄d filius vel seruus non excusantur ex mandato p̄ris vel dn̄i et faciunt q̄ habentur per gl.et doc.in.l.liber homo.ſ. ad l.acq.et per.d.Alex.in ꝯsi.xxxvi.ici.visis his in.ij.col.in.i.vol.et per.d.Alex.i.l. cetera in §.sed si parauerit.ſ.de le.i. vbi dicit ꝙ mādatum testōris nō excusat hr̄dem venientem ꝯ statuta pro q̄bus facit tex.valde singu. in.l. si vendicari.C.de penis quē vide. ¶ Nec hr̄et excusare iudicē vel officialē in sindicatu si ipsi dicerēt secutus sum mandatū iniustū supioris q2 eram eius subditus et tenebar illi obedire tū rōne subiectionis tū ēt rōne iuramēti q̄d feci in manibus suis de obediendo eus. ¶ Quia rn̄deo ꝙ ista eum non releuāt quia potius d3 renunciare offō q̄ facere iniustitiā s̄m theologos quos refert et seq̄tur.d.Fel.in c.ꝯsanguinei in fi.i.col.de re iudi.de quo dixi in.l.i.§.fi.in.xvi.col.j.de q̄oni. ¶ Nec obstat iuramentū factus p ipsum magr̄atus de obediēdo supiori q2 rn̄deo q̄d tale iuramētū intelligit̄ de licitis et honestis vt hr̄ in.c.q̄to ⁊ i.c.ad nr̄as el.ij.et in.c. q̄ntauallis de iureiu. et i.l.si libertus ita iurauerit.ſ.de opis libro. Fateor tū ꝙ vbi imineret piculum vite nisi quis obediret et exequeretur mandatū iniustum ꝙ tunc excusatur illud exequendū s̄m. Bal.in.c.i.§.iniuria.in vlt.col. de pace iura. fir.quem refert et sequitur.d.Alex.in .l. liber

41 hō.ſ.ad.l.acql. ¶ Pro q̄bus faciunt in sili ꝙ↑ di q̄d iudex non tenet̄ seq malum ꝯsilium sapient̄ ēt casu quo ex forma statuti d̄beat sententiare cum ꝯsilio sapient̄ alias si tale ꝯsilium malū seq̄tur facit litem suā q2 non excusatur sequēdo illud s̄m Bar.in.l.i.in.§.si plures in.ix.col. in sua repe.ſ.de exer ci.vbi plura iura ad hoc allegat et ide3 t3 ipse Bar.i.l. si cum venerit.ſ.de re iu.et in.l. in bono⁊ in fine.ſ.de bo.pos.titu.gn̄ali ⁊ voluit Spec. in ti.de reqsi.ꝯsi.§.i. v. quid si iudex postq̄ etc̄. et ibi Jo.an.in addi.et Jo.an. in rl'a nullus ex ꝯsilio de reg.iur.in mercu. et ide3 t3 Bal. in.l.mancipia.C.de ser.fugi.et in.l. manifestis simi.§.sed eū in.ij.col.C.de furtis et in rub.C. de exer.et Cy.Bal.et Jmo. in.l.cum tale.§.ij. .ſ.de ꝯdi.et demon.et Ang. in.l.i.§.q̄situm.j. de ap.et in.l.si filius.ſ.de iud. et volūt.Can. in.c.si pro debilitate de offō dele.et in.c. nec ipsi de tēp.or.et quali.or. Et ex istis redduntur expedita textualia. ¶ Igit̄ venio ad glo. et capio gl.pmā in vbo factum erit que glo. dicit ꝙ recte loq̄tur tex.dicens q̄d ille tenetur de icendio pena huius legis ex cuius dolo factum fuit incendiū p tex. in.l.si q̄s dolo.j.eo. nam secus esset si factum esset incendiu3 cul

pa ēt lata allegat.j.eadem.l. Itē allegat pro cōcordantia huius tex.ſ. de incen. rui.nau.l. q edes et.l.fi.et.C.qui accu.non pos.l. data opa et.ſ.ti.ij.l.q cetu et.j.de pe.l.aut facta in.§.fi.et .C.eo.l.eum qui et.ſ.ad.l.acquil.l.ij.etc̄.
¶ Alie glose sunt clare. Ideo sequit̄.§. p̄terea.
¶ Hippolytus de marsilijs.J.U.doc.Bono.
1 Qui facit venenu3 ⁊ q dat alicui causa necā
di et iudex qui iniuste reum ad torturas subigit tenentur omnes pena capitali.
2 Qui cām damni dat damnum dedisse vr̄.
3 Qui falsum testimonium dicit in causa ca
pitali contra fiscum quomodo itelligatur.
4 Qui semel est tortus a iudice non debet am
plius torqueri.
5 Si aliquis contraxerit matrimonium cu3
eius ꝯsanguinea et illud ꝯsumauit cum car
nali copula postea ꝯtrahit cū alia valet et t3.
6 Qui dicit falsu3 corā iudice punitur de falso.
7 Quomodo intelligatur vnum homicidium
quam aliud magis puniri.
8 Confessio nature contraria vel impossibilis
non nocet confitenti.

1 **Preterea.** ¶ Et h̄ itēdit.↑Qui fecit venenū vel factū alicui necandi causa dedit. Et qui dolose falsum testimonium dicit vt q2 capitali pena damnaretur et iudex q p pecuniam alique3 subegit torture vt reus mortis fieret et qui hoiem occiderit hac lege tenetur nulla dr̄a habita eius ꝯditionis hoiem occiderit hoc dicit iste tex.vsq3 ad.§. diuus adrianus. casus est etc̄. ¶ Nota ex isto tex. q̄d faciens venenum ad necandum hoies tenetur hac.l. ¶ Ite3 quod dans venenum alicui punitur hac eadem.l. de quo etiam.j.eodem.l.iij. Et sic probat iste
2 tex. ↑ quod fabricans rem indebita3 et vtēs ipsa re indebita eadem pena punitur. Ad q̄d facit quod di de fabricante falsum instr̄m et de vtente illo scienter ꝙ ambo teneātur pena falsi. vt hr̄ in.l.maiorē ⁊ in.l.qui falsos.C. de falsis et voluit Ang.de are.in trac.malefi.in vbo falsario in.vi.char.v.et scias ⁊ ibi in ad
3 di. ¶ Nota scd̄o quod q ↑dolose tulit falsum testimonium in causa capitali punitur pena huius.l.ita dicit tex.iste nota. et istum text. dixit sing.Bal.in.c.i.in.ix.col.v.item quod falso etc̄. de pace tenenda in vsibus feu. vbi dixit quod falsus testis punit̄ pena qua puniretur reus de crimine intentato pena capitis vel furca⁊ si crimen fuisset vere probatus et allegat hunc tex. Et idem dixit ipse Bald. per hunc tex.in.l.presbyteri.in.ij.col.v.extra q2 materia.C.de episco.et cle. vbi etiam ad h̄ allegat glo. quam dicit or. in. c. i.ij. q.iij. ¶ Pro quo etiam s̄m eu3 ibi facit in ar. tex. in.l.i.§.fi.ſ.ad.l.iul.pec. Et ide3 etiam per istū tex.dixit Bal.in.c.i.i.§. iniuria.in fi.vbis de pace iura.fir.et idem etiam dixit Bal. in. c.

sicut ex̄ de testibus vbi dicit ꝙ ibi videt esse
casus de hoc quem ibi refert et sequitur do.
Fely.in.iij.nota.vbi etiam dicit pro hoc esse
bonum tex.in.c.hec imago.xxxiij.q.v. et in
.§.reuerendissimus in auc.de san.epi. et glo.
in.c.nihilominus.iij.q.ix.et in.c. nemo pe-
ritor.xi.q.iij.et dicit q̄d hanc partem etiam
tenuit Bal.in ti.de pa.con.in.xij.col. et in.l.
data opera.in.x.col.C.qui accu.non pos.et in
d.l. p̄sbyteri. et alios ēt adducit de q̄bus ibi
per eu3. Idem t3 Jo.de ana.in. c.i.de crimi.
fal. et ibi ego dixi. ¶ Pro quibus ēt facit in
2 ar. regula illa v3 ↑ qui causam dāni dat dā-
num dedisse vr̄.l.qui occidit.ff.ad.l. acqui.et
in.l.nihil.j.eo titu.et.l.antepe.§.fi.ff.vi bo.rap.
cum si. ¶ Hinc est ꝙ dicimus ꝙ.portans sci
enter lr̄as homicidij l3 alter faciat homici-
dium vigore illaru3 lr̄arum tamen ille talis
nuncius qui portauit dictas lr̄as est punien
dus pena homicidij cum dederit causam ho
micidio ita singulariter dixit Cy. in .l. non
ideo minus.C.de accusa.et Bal.allegans Cy.
in.l.i.§.ne aute3 in.v.col.C.de cadu.tol. et vo
luit etiam Bar.in.l.i.in.§.incidit.ff.ad turpi.
¶ Pro q̄bus ēt facit gl.in.l.si sciente.j.ad.l.po
pe.de pari.que dicit ꝙ prosoneta contractus
vsurarij tenet ad restitutione3 vsur. quod ēt
vr̄ tenere ipse Bar.in.l.aut qui aliter.§.fi.ff.ꝙ
vi aut clam. et idem expressius voluit Ange.
de are.in tra.suo male.in verbo sempronium
mandatorem in.iij.char.v̄.vi.quero.et Lud.
ro.in fin.suo.cclxxiiij.incip.ibi interrogatus.
Pro quibus faciunt latius dicta per me in
sin.meo.clxxxi.incipien. mandans fieri etc̄.
3 ¶ Sed queri potest ↑ pone ꝙ in causa capi-
tali aliquis dicit falsum testimonium ꝯ fi-
scum in fauorem rei accusati vel inq̄siti an h̄
casu talis testis puniri dēat pena huius.l.In
q̄ videret dn̄m ꝙ sic q2 ꝯsideratur falsitas in
teste q̄ falsitas ita cōmittit si testis dicat falsu3
ꝯ fiscum sicut ꝯ reū imo magis deberet pri-
uari hoc casu q2 si q̄n deponit falsu3 ꝯ reum
⁊ ꝯ priuatū d3 puniri pena mortis ergo mul
tomagis q̄n deponit falsu3 ꝯ fiscum ⁊ remp.
vt iustitia nō exequatur ar.auc.multomagis
.C.de sa.san.ec.cū si. ¶ Attn̄ ꝯtrium credo ve
rius.s.ꝙ talis testis sit puniendus d periurio
⁊ non pena mortis. ¶ Nam lōga est dr̄ia in-
ter istos casus q2 si dicit falsu3 ꝯ fiscum nihil
aufert isto realiter.sed si falsum dicit ꝯ reum
aufert sibi vitam ideo non d3 tali casu puni
ri hac.l.Et hoc vī satis probari ex isto tex. si
recte ponderet in ver.quo quis publico iudi
cio damnaretur ⁊ sic se extēdit solu3 iste tex.
ad casu3 quo quis ꝯdemnatur ⁊ sic vī exclu
dere alios casus.vt.l.cum pretor.ff. de iudi.⁊
.l.maritus.C.de procurato.cum si. ¶ Ex qui
bus ꝯcludo quod l3 talis testis possit puniri
de periurio non tn̄ poterit puniri pena mor
tis. ¶ Nota vlterius ex isto tex. ꝙ qui per pe
cuniam aliquem submittit q̄ōni tenetur hac
.l.vt hic ⁊ in.l.eadem.§.fi.j.ad.l.iul. reputan-
darum. ¶ Sed ego quero an iudex ponēs ali
quem indebite ad torturam propter ignorā
tiam vel propter aliud quā propter pecunia3
an puniatur aliqua pena in quo dicas quod
Bal.in rub.C. de pena iudi.qui male iudi.in
ver.q̄ro qualiter dicit ꝙ talis iudex non pu-
nietur similitudine supplicij ⁊ sic non punie
tur simili tortura q2 non reperitur iure cau
tu3 ꝙ tortura īponatur alicui pro finali pe-
na deliciti ideo talis iudex tenebitur actio-
ne iniuriar̄ pro motu iudicis allegat.l.iniu-
riarum existimatio.ff.de iureiu.Bal.autem ī
.l.decuriones.C. de questioni. inducit illam
.l.in ar.ꝙ de quacūq3 tortura quam iudex
dolo malo facit.⁊ sine causa pena capitalis d
quo se remittit ad nota.in.l.i.C.d priua.car.
⁊ dicit ꝙ plus est torquere q̄ in priuato car-
cere retinere.l.i.C.de custo.reo.sed pena priua
ti carceris est pena vltimi supplicij ⁊ lese ma
iestatis.ergo pena indebite torture erit pena
mortis.Ang.autem in.d.l. decuriones colli
git quod iudex qui torquet non torquen̄. ca-
pite punitur.et idem t3 Jo.de ana.in.c.i. in
vij.col.de cle.percussor.Item hanc partem.s.
ꝙ tali casu iudex sit capite puniendus tenuit
Ang.de are.in tra.male.in verbo fama pub.
in.xv.car.v̄.iij. quero vbi dicit quod ide3 vo
luit Bal.in.l.i.C.de priua.car.ꝙ dicit esse bn̄
notandum a iudicibus. ¶ Pro quibus faci-
unt dicta per Bal.in.l.milites.C.de questio-
nibus.vbi dixit ꝙ ↑ iudex nō potest semel sto2
4 tu3 amplius torquere ⁊ si iudex repeteret tor
menta:⁊ tortus decederet ꝙ iudex acriter pu
niretur.Et idem vī tenere.d.Paris de puteo
in tracta.suo sindi.in.c.char.in.ij. col. ante
fi.vbi allegat Bar.in. dic.l.milites. Et vide
Saly.in.l.fi.C. de pena iudi. qui male iudi.
vbi t3 opi.Bal.in rub.illius tituli. Sed ide3
Saly.in.l.ij.C.de exhi.re. t3 ꝙ iudex ponens
iniuste aliquem ad tortura3 puniatur pena
capitis que opinio vī magis cōmunis de q̄
latius dixi in repetitione mea.l.fi.C.de prob.
in.xxxvij.char.⁊ in.l. q̄ōnis mouendum.j.d
questioni.in fi.pro qua opi.facit.nam maior
est grauior est tortura q̄ vtriusq3 manus ab
scissio tex.est in.§.fi.in auc.vt nulli iudi. ⁊ di
xit Bal.in repe.l.i.in pe.col..C.vnde vi.quod
cruciatus corpis equiparatur morti. Et vi-
de Bal.in.l.i.in.v.colu.C.ex delic. defun.vbi
dixit ꝙ iudex in criminalibus procedens in
iuste fauore vel odio tenetur.l.cor.de sica.alle
gat tex.in.l.lege iul. de repetundis.§. fi.j.ad.l.
iul.repetun. quem tex. dicit esse mirabilem.
¶ Quando autem iudex non torquet reum
sed infert sibi terrorem velle facere eum deca
pitari vt ipse ꝯfiteatur.si ex terrore reus mo

riatur

riat an teneatur ipse iudex dixi in.l.de minore.in pn.in.iij.col.j.de questionibus. ¶ Ulterius dico q est põderãdũ vbũ dolo malo positũ in hoc tex. iquãtũ dicit q ille q dolo malo dixerit falsuz testimoniũ quo qs publico iudicio dãnet punit hac.l. ergo a ꝯtrario si falsuz testimoniũ dixerit sine dolo nõ punietur hac.l. Probat ergo iste tex. q delictũ sine dolo nõ punit qd ps vt dixi.s. in pn.in furioso in ebrio in dormiẽte in minore ⁊ similibus. Et volũtas ⁊ ppositũ distingnũt maleficia.l. q iniurie.s.de fur.l.q reipublice.s. de iureiu.l. i.C.eo.de sica.c.significasti.el.ij.extra de homicidio.⁊ ideo dicimus qd affectio opis nomẽ iponit:vt i.l.si nõ ꝯuicij.C.de iniuriis. ¶ Et iõ si qs cõmittit delictũ sine dolo nõ debet puniri saltẽ vera ⁊ directa pena ipsius delicti. ita pbat hic a ꝯtrio sensu ⁊ pbat i.l.q edes ⁊ in.l.si fortuito.s.de incen. rui.⁊ nau.⁊ voluit Bald.i.l.data opa in.iiij.col.C.q accu.nõ pos. vbi dixit q quotiẽs statutũ iponit penã psonalẽ p homicidio vt qr dicit qd occidẽs occidat nisi occidẽs occiderit dolose ⁊ ex pposito nõ habebit locũ pena statuti vel legis sed aliter debebit mitius puniri. Et dixit Bald. in.l.qcũqs in.v.col.C.de seruis fug.qd vbicũqs lex vel statutuz loqtur de pena corpali semper subintelligit dolus p nota.in.l.in' actionibus.s.de in litẽ iurã.⁊ insti.de suspec. tuto.in §.suspectos. Et idẽ tenet Pau.de ca.in.l.i.C. vbi senato.vel cla.vbi exclamat ꝯtra iudices ignorãtes q nesciunt a vbis statuti recedere ⁊ volũt punire delictuz nõ distinguẽdo an sit cõmissuz p doluz an p culpã ꝯtra quos allegat Bal.in.l.data opa ⁊ dicit ibi pau. de ca. qd si fieret talis distinctio sequeretur q de homicidio casuali deberet qs decapitari qd esset ꝯtra oẽs eqtatẽ ⁊ iõ dicit ipse ibi se pluries p hac pte ꝯsuluisse ⁊ a morte aliquos defendisse. Et idẽ dicit ipse Pau.de cast.in.l.⁊ si seuerior in vlti.col.C.ex qbus causis infamia irrogatur.⁊.d.Bar.cep.in ꝯsi. suo.xxix.incip. viso pcessu in ãnpe.col.vbi refert Bal. in.d.l. data opa ⁊ pau.de ca.in.d.l.i.C.vbi sena. vel cla.⁊ refert ibi ipse se alias p hac pte ꝯsuluisse ⁊ ẽt alias ita iudicasse in ciuitate Uerone ⁊ similiter ẽt refert Bal p hac pte cõsuluisse de quo ibi latius p eũ.⁊ idẽ ipse dixit i cau.sua. iiij.in vsi.si statutuz dicat q homicida ⁊ in vsi.ibi se.⁊ idẽ ipse firmat in ꝯsi.suo.xxx.incipi.ragacii scolariuz i.ij.col.⁊ in ꝯsi.ibi seq. in antepe.col.⁊ in ꝯsi.suo.xxxiij.incip.multa possent in.ij.⁊.iij.col.⁊ in ꝯsi.xxxiiij.incip. si vnq̃ in.ix.col.⁊ in ꝯsi.xxxvij.incip.visa inqsitione in.ij.col.in qbus locis plura ⁊ plura ad hoc adducit de qbus ibi p euz quã opi. ẽt tenet Pau.d ca.in.l.nemo i.ij.col.C.de epali audi.⁊ Bar.in.l.i.§.i.s.si qs testamẽto liber esse ius.fue, Et hãc ptem ẽt tenuerunt alique gl,

⁊ plures alij doctores in diuersis locis quos simul reduxi in.l.de minore in pn.in.vi.col. .j.de questionibus. ¶ Ulterius circa hãc materiã falsi testimonii de qua in hoc text. aliq̃ veniunt dicẽda ⁊ examinãda. Et iõ dico qd adeo sunt vera supradicta ⁊ falsuz testimoniũ sine dolo factuz nõ punit q si qs credit dicere veritatez ⁊ iurat nõ est piurus licet veritas sit in ꝯtrariuz. Ita nota.dixit Bal. in.l.ij.i.§. qd obseruari in.iij.not.C.de iuramẽto calũ. p illũ tex.qd dcm̃ sequit Pe.de ancha.in.c.ij. de iuramẽto.calũ.in.vi.qs refert ⁊ sequit.d. Fely.in.c.i.circa fi.de litis ꝯtest.vbi ẽt subdit q credulitas vehemẽs hr pro certitudine ad qd alleg. Inno.in.c.fi.post me.de iura.cal. ⁊ in.c.ex litteris de iureiurãdo ⁊ Archi.i.c.beati.ij.qõne.vij. ¶ Ultra pmissa pt hoc satis oportune queri de duobus.nã dr in text. nro qd ille q dicit falsuz testimoniũ in cã capitali punit hac.l. ¶ Sed q̃ri põt qd de illo q dixit falsuz testimoniuz dolose qd testimoniuz tñ nõ valuit aliqua de cã vel dixit falsuz testimoniuz q nemini nocuit an istis casibus talis testis punit hac.l.vel alia pena in quo dicas q nõ punit hac.l.fm glo.⁊ doctores in. d.l.diuus adrianus.j.de fal. ⁊ not. in.l.damus.C.e.de fal.⁊ no.bar.i.l.i.§.fi.s.de fal.⁊ est de mẽte glo.in.c.q̃to in gl.pe.de iu. iu. ⁊ voluit Tãcredus.in cõpẽdiosa sua sub ru.viij.q. ix.⁊ Pe.de anc.in ꝯsi.clxxij.incip.circa pmũ post pnci.vbi no.loqtur. Et p hac pte optie facit tex.in.l.funduz.s.de euict. Et hãc ptem firmat.d.alex.in ꝯsi.suo.lxx.ici.viso pcessu ⁊c. in vlti.col.⁊ in ꝯsi.lxxiiij.inci.viso testõ.i.vi. col.in.i.vol.⁊ Tãcre.in cõpẽdiosa sua in ru. viij.q.v.vẽr.pterea ⁊c. Et idẽ tz ang. de Are. in tractatu suo maleficioꝝ in vbo falsario in vsi.q̃ro quot modis ⁊c.ibi hẽas tñ pro fundamẽto ⁊c.⁊ hãc partẽ firmat Pau.de ca. in cõsi.suo inci.siqs falsificauerit ⁊c.⁊ in ꝯsi.cli. incip.vr dõm qd dictus psbyter ⁊c.vbi dicit qd vbi scriptura nullã fidez facit seu plenam seu indiciuz. siqs eã falsificat nõ punit de falso.alleg.glo.quã dicit or.in.l.damus.C.de fal. ⁊ idẽ dicit tenere bart.in.l.i.§.q in rationibus eo.ti.de falsis. Pro qbus facit qd voluit Bal. in.l.vnica in.viij.col.C.de cõfes. vbi dixit qd ex ꝯfessione inualida cui nõ credit qs nõ pt pati dãnuz nec cõprehenditur sub statuto faciente mẽtionẽ de ꝯfessione.⁊ dixit bal. i ꝯsi. suo.xiiij.inci.filiusfa.in.iij.vol.qd vbi nemini dãnuz infert ibi nõ dr esse crimẽ alle.iura de qbus ibi p euz. ¶ Et facit ẽt.nã mãdatum inualiduz qd nulli parat piudiciuz nõ est punibile.casus est singu.⁊ ibi bal.i.l.fi.s.qd fal. tu.aucto.⁊ idẽ dixit Bal.in.l.diuus.C.de fal. Et iõ dixit Bal.⁊ post euz ibi Saly. in auc. ꝯtra q ppriã.C.de non nu.pecu.qd mẽdaciũ qd non nocet dr nugatoriũ non penale ⁊ idẽ

dixit ipse saly.in.l.fundū eius.§.fi.ff.de euict.
Et facit ēt dcm̄ Bal. in.l.i.ff.qd̄ qsq3 iur. vbi
dixit q statutū puniēs excipientē nō punit
excipientē inepte.p quo faciūt dicta p Bart.
in.l.nō putauit i.§.nō queuis.ff.de bo.pos.cō
tratabu.ℸ in.l.filiū.§.sigs bonoꝝ.ff.de leg.p̄
stan ℸ p Bal.in.l.ij.C.de eunuchis.ℸ p bart.
ℸ alios in.l.iiij.in.§.ꝯdemnatū.ff.de re iudi.
vbi dicūt q stāte statuto qd̄ bannitus possit
ipune offendi debet intelligi de rite ℸ recte
bānito q2 si bānū esset nullū nō posset ipu
ne offendi.Et faciunt dicta p bal.i.l.scrinea
rios.C.de test.mi.ℸ p Bart.in.l.i.§.ℸ parui.ff.
qd̄ vi aut clā.ℸ i.l.diuus.ff.de testō milit. Ita
ergo i pposito si testis dixit falsū testimoniū
qd̄ tn̄ est inualidū nō puniet q2 inualida nō
sunt in ꝯsideratione.Et iō dixit Bald.in.l.si
absentis.C.si cer.peta.ℸ in.l. ēt.C.de execu. rei
iudi.q si statutū dicit q instr̄m guarentigia
tū hēat executionē paratā nō extendet ad ca
sū qn̄ instr̄m est inualidum.Et dixit.d.an.
in.c.ij.de offō delega.q si statutū tollit exce
ptionē ꝯ gesta p supiorē intelligit si illa gesta
sunt valida.Et facit dcm̄ bart.in.l.q p salutē
.ff.de iureiu.vbi dixit q si dcm̄ testis est in
ualidū l3 pars didicerit testificata vel publi
catū sit illud dictū testis q hoc casu adhuc
pars poterit pbare ad q allegat.l.quotiēs.ff.
q satisda.cogan.vbi paria sunt non facere vel
minus legitime facere. ¶ Et facit ēt nā l3 pu
blicatis testibus nō possint amplius pduci te
stes sup eisdē capitulis.c.psentium.de testi.tn̄
hoc fallit nisi publicatio sit nulla ℸ non rite
facta q2 tunc poterūt pduci testes.gl. est not.
in cle.i.i vbo recte.de testi.ℸ gl.ibi sequēs in
vbo publicatis.ℸ idē vr̄ velle gl.in.c.p tuas.e.
ti.in antiqs. ℸ hoc t3 Bal.ℸ alij in auc.atq se
mel.C.de pba.ℸ voluit.d.alex.in ꝯsi. suo.ccc
xxxi.incip.ꝯsideratis in.i.ℸ.ij.col. ¶ Et pro
pdictis facit ēt nā l3 emphiteota alienās rem
irreqsito dn̄o cadat a iure suo.l.fi.C.de iure
emphi.cum si.tn̄ hoc fallit nisi talis aliena
tio sit inualida q2 hoc casu ipse emphiteota
non cadet a iure suo.ita no.dixit Bal.in.l.ij.
.C.de epali audi.ℸ idē dixit.d.Fran. de cre
ma.in singulari suo.cxij.incipiēte statuto ca
uet ℸc.ℸ facit ēt nota ꝯsiliū Bal. in nu. ciij.
5 inci.vba mr̄imonii i.iij.volu.vbi ꝯsuluit q
si ticius ꝯxit mr̄imoniū cū eius ꝯsangui
nea in gradu phibito ℸ illud ꝯsumauit cū
carnali copula postea contrahat cū alia non
consanguinea ℸ siliter cū copula dicit q non
puniet pena.l.eū q duas.C.de adul. q2 pmū
mr̄imoniū fuit inualidū alle.iura ℸ ratio
nes de qbus ibi p eū.Et facit dictum Bal.in
.l.ij.i.§.q ait.ff.q satisda.cog.vbi dixit q si sta
tutum vult q oia lauda executioni mādent
debet intelligi de validis ℸ idem vr̄ dicere
ipse Bal.in.l.tale pactum in.§.q puocauit in

repeti.in.xi.col.supra de pac.ℸ Pau.de ca.in
.l.inter oēs.ff.q satisda.cog. Et facit ēt q vo
luit Bal.in.l.i.in.§.q aūt supra de offō prefe.
vrb. vbi ingt q si mandat ptāti qd̄ recipiat
oēs accusationes sub certa pena q debet intel
ligi de accusationibus validis nō de inuali
dis ℸ idē vr̄ sentire Bart.in extrauag. ad re
primeñ.in vbo p accusationē. Et facit dictū
Ludo.Ro.in.l.si vero in.§.de viro in.xxxiij.
fal.ff.solu.mat.vbi dixit q l3 p scdām ꝯstitu
tionē pcuratoris tollat pma.l.si qs cū pcura
torio.ff.de pcur.qd̄ illud est veꝝ si illa secun
da ꝯstitutio fuit valida secus si fuit inualida
q2 tunc nō erit reuocatus pmus pcurator li
cet glo.in.c.si duo.de procu.in.vi.de hoc du
bitauerit ℸ reliquerit idecisam. ¶ Sed ꝯtra
riam ptem.s.q talis testis puniat de falso te
nuit Ang. in.l.q veluti.C.de fal. vbi p illum
tex.dicit q si qs scripserit cedulā manu pro
pria q̄ nō facit fidē nec prodest scribenti.vt in
.l.instr̄a.ℸ in.l.exēplo.C.de proba.attamen si
talis scriptura fuerit falsificata p eū q eā fecit
ipse punit de falso qd̄ dcm̄ refert ℸ vr̄ seq an
ge.de are.in trac.maleficioꝝ in vbo falsario
in vsi.Quero quot modis ℸc.in fi.vbi dicit
q idē tenet glo.Bar.ℸ Ang. in.l.damus.C.
de fal. ¶ Pro ꝯcordia potes dicere q testis q
dicit falsum qn̄ eius dcm̄ est nullū vel qn̄ ta
lis falsitas nemini nocet nō punit.s.pena or
dinaria falsi ℸ ita procedāt iura pmo allega
ta tn̄ talis testis punit extraordinaria cri
mine stellionatus ℸ ita procedat dcm̄ Ang.
ℸ sequaciū.ℸ hoc q talis testis nō puniat pe
na falsi ordinaria.sed pena stellionatus tenet
Cy.in.l.i.C.de sepul. vio.ℸ Jo. an. in regula
nō est sine culpa de reg.iur.in merc. ℸ bal.
in.l.iusiurandi.C.de testi.in fi.ℸ idē tenet Al
ber.de rosa.in.ij.pte statutoꝝ. in qōne.cxlvij.
incip.itē qro tres qōnes.vbi not.arguit i hac
qōne pro ℸ ꝯtra demū ꝯcludit q talis puni
tur pena stellionatus.ℸ dicit q hāc ptem te
nuit Guido de suça.Marti.de fano.Jac. de
are.ℸ Dy.de musel. ℸ cōiter alij docto. ℸ ita
dicit ipse ibi in vltimis vbis q ita vidit cōi
ter obseruari quā ptem ēt tenet Gādy.in tra
ctatu suo maleficiorū sub rub. de fal. in.iiij.
col.i vsi.subiiciamus ℸ ibi i.ix. col.vsi.vlti.
qsdā vbi dicit qd̄ hec est cōis opinio docto.
ℸ hāc partem etiā tenet. Bal. in.l.data opa
in.xii.col.C.qui accu.non pos.ℸ Bal. in.l.fi.
.C.si ex falsis instru.ℸ ideꝫ tenent doctores in
dictis locis in notario ꝯficiente instr̄m nul
lum vel falsum dūmō talis falsitas nō noce
at alicui de q̄ ēt qōne vide bart.in.l.si qs lega
tū in.iij.col.ff.de fal.ℸ Saly.in.l.i.C.de sepul.
viola.ℸ q̄ ego dixi latius in repetitiōe mea.l.
fi.C.de pba. in.xi.qōne extraordinaria in ma
criminali.De q̄ qōne vide ēt Soci. i ꝯsi.suo
ciij.inci.in facto psupponit ℸc. p totū.ℸ ibi i
Consilio

ꝯsilio seq.¶Et incidēter i hac mā falsi testis
teneas mēti qȝ testis dicens falsū sup accesso
riis ⁊ nō sup facto ꝑncipali ꝓbat ⁊ valet eius
dictū ⁊ tali casu nō debet puniri pena falsi ſ
crimine stellionatus exēplū si aliqs est mihi
affinis aliq̄ leui vel lōga affinitate ⁊ deponit i
q̄dam cā mea ⁊ sup interrogatoriis sibi fa-
ctis si est meus affinis dicit ꝙ nō certe eius di
ctū valet qꝛ dino si expssisset illā affinitatē le
uē nō repelleret nec sibi minueret de fide sed
bn̄ debet ꝑ tali mēdacio puniri crimine stel
lionatus.ita sing.dixit Jac.but.in.l.lucius.ff.
de infamibus qȝ dcm̄ ꝑ valde nota.refert ⁊
seqtur Ang.in ꝯsi.suo.cxc.inci.visis processi
bus cause ⁊c.in fi.ij.col.qȝ dicit esse not.di-
gnū de quo ego dixi in repetitiōe mea.l.fi.C.
de ꝓba.in.xlv.char.post ꝑnc.⁊ in sing.meo
lxxvi.inci.cōis ꝯclusio doctoꝝ est ⁊c.¶Et ꝑ
hoc dicto facit optie tex.in.c.dudū.in.§.nos
igit in vsi.ꝯsiderātes de ꝓbē.in.vi.vbi dr̄ in
mā bn̄ficiali qȝ taciturnitas alicuius q̄litatis
nō expsse q̄ expssa nihilominus ꝑnceps lr̄as
ꝯcessisset nō viciat litteras que omnia ⁊ alia
plura adducit ad hoc.d.Fely.in.c.sup lr̄is in
ij.col.vsi.prima ꝯclusio de rescrip.Et facit ēt
qȝ voluit Inno.in.c.in nr̄a in fi.de rescrip.
⁊ i.c.nr̄is de ꝯces.ꝓbē.quē referūt.d.de rota q̄s
refert ⁊ seqtur d.Fely.in dicto.c.sup lr̄is in
vi.col.ante fi.de rescri.vbi dixit ꝙ falsitas ex
pressa in supplicatione q̄ tn̄ nō inducit supio-
rē ad citius concedēdū nō viciat ꝯcessionē.
Pro qbus ēt faciunt dicta ꝑ.d.Fely.in.c.in
nr̄a.in.xvi.col.vsi.vigesimū extra de rescri.
6 ¶Quero ēt an testis q dicit falsū corā iudi
ce possit ab ipso iudice corā quo deposuit fal-
sum puniri de tali falsitate in quo videt dicē
dum qȝ sic ꝑ tex.no.in.l.nullus.C.de testi.
⁊ ꝑ gl.in.l.si lis.C.de fal.vbi Bar.⁊ Bal.te
nent hāc partē ⁊ idem tȝ Bar.in.l.si quis ob
repserit in fi.ff.de fal.vbi dicit ꝙ qn̄ in actu
iudiciario fit aliquod delictū coram iudice
vel a parte vel a notario vel a teste vel ab ad
uocato tunc iudex ex officio pōt eos punire
ad qȝ allegat plura iura:⁊ idē tȝ Bald.⁊ alij
in.d.l.si lis ⁊.d.Anto.in.c.veꝝ in.viij.col.de
foro compe.⁊ tȝ glo.in.l.q̄situm.ff.de testi.⁊
Spe.in tit.de actore.§.i.ver.itē qȝ est corru-
ptus.¶Contrariā tn̄ partē.s.ꝙ nō possit pu
niri ab illo iudice corā quo deposuit falsū tȝ
bart.in.l.diuus.ff.de fal.⁊ Inno.in.c.fi.ex-
tra de penis.⁊ Bald.in.l.fi.C.de sportulis ⁊
Bald.in.c.ex parte extra de rescriptis:⁊ do.
Anto.in.c.vnico extra vt ecclesia.benefi.
¶Sed ꝑ ꝯcordia dicas qȝ aut testis dixit fal
sum coram iudice habente merū ⁊ mixtum
imperium ⁊ tunc potest ab eo puniri ⁊ sic ꝑ
cedāt iura ꝑmo loco allegata ⁊c.¶Aut te-
stis dixit falsū corā iudice non hn̄te impe-
rium ⁊ tunc non poterit eum punire sed te-
nebit eū remittere iudici habēti potestatem
puniendi ⁊ hoc modo ꝓcedant iura scdo lo
co allegata ita vr̄ distinguere ⁊ tenere Ang.
in repe.l.si vacantia in tertio mēbro ꝑncipa-
li.C.de bon.vacā.lib.x.⁊ ita dn̄t Moderni
in.l.ij.ff.de iurisdi.om.iu.⁊ in.l.fi.ff.de in ius
voc.⁊ ita ēt vī tenere Ang.de are.in tracta.
maleficioꝝ in vbo falsario in ver.quero te-
stis ⁊c.⁊ Ang.in.l.quotiēs.C.de iud.⁊ Sa
ly.in dicta.l.nullū.C.de testibus.¶Vel po-
tes ēt dicere ꝙ testis deponēs falsū corā iu-
dice habente potestatē puniēdi puniet ab ip-
so iudice pena ordinaria falsi secus si falsum
deponat coraȝ iudice nō habente talē potesta
tem qꝛ ab eo puniet pena extraordinaria ⁊
nō vā pena delicti.⁊ hāc ꝯcordiā vī appro-
bare Ang.in.d.l.quotiēs.C.de iu.⁊ Fran.de
rāp.in.l.iij.C.de ꝯdi.ob turpē cām.Et iō di-
xit ang.de are.in dicto loco ꝙ si testis depo
nit falsū corā arbitro vel arbitratore qȝ nō
poterit ꝑ eos puniri ſ puniet ꝑ iudicē habē
tē ꝓtātē allegat ad hoc tex.in.l.fi.C.de testi.cō
iuncta gl.⁊ ita dixit voluisse ang.in dcā.l.si
vacantia.Et de hac q̄ōne vide Joan.de ana.
post alios i.c.i.de cri.fal.⁊ i.c.q̄liter ⁊ qn̄ i.§.
fi.circa fi.de accu.⁊ Jo.de ana.i.c.i.i fi.eē d
rapto.vbi refert ang.i.d.l.si vacātia.⁊ vide ēt
Sal.i.l.si qs decurio.C.de fal.⁊ Pe.de anc.ī
ꝯsi.suo.clxxij.inci.circa primū in.i.col.de q̄
q̄ōne dixi in repe.mea.l.fi.C.de ꝓbatio.ī.xij.
q̄ōne extraordinaria vbi videre poteris.Redeo
modo ad tex.istū ex quo dico ꝙ pōt notari
ex isto tex.in fi.ꝙ nulla differentia est inter
hoīes cuiuscūqȝ ꝯditiōis q̄ ad penā icurren.
7 ꝑ malefi.homicidiū.Est tn̄ veꝝ ꝙ q̄nqȝ ma-
gis punit vnū homicidiū quā aliud ⁊ iō ma
gis punit occidēs chr̄ianū q̄ infidelē ſm gl.
in.c.rebaptizare de ꝯsecra.di.iiij.ꝙ tn̄ secus
videret qꝛ occidens infidelē ꝑdit aiam ⁊ cor
pus ipsius infidelis secus aūt est in occiden-
te chr̄ianum qꝛ pōt aīa saluari licet corpus ꝑ
datur.Et ideo dixit glo.in.c.si habes.xxiiij.
q.iij.ꝙ maius peccatum est interficere paga
num q̄ christianū bonum.¶Item.etiā ma-
gis punitur occidens infantē q̄ virum perfe-
cte etatis qꝛ magis execrabile ⁊ crudele ho-
micidium in infante q̄ in maiore ita di-
xit Saly.in.l.pe.C.eo.de sicar.ꝑ illū tex.ibi.
Item magis punitur occidens clericum q̄
laicum ita dixit gl.in.c.sicut qui.xvij.q.iiij.
⁊ idem dicit ibi glo.esse in monialibus qꝛ
occidens monialem magis punitur q̄ occi-
dens aliam feminam.Item magis punitur
homicidium recens quā homicidium anti-
quuȝ ita dixit glo.in.l.si diutino.ff.de penis.
Item magis punitur occidens seruum q̄ oc
cidens liberum qꝛ occidens seruum tenetur
dominus ad precium serui ⁊ punitur hac.l.
pro homicidio.sed occidens hominē liberū

solũ tenetur de homicidio ⁊ sic pena huius.l. tm̃.de quo p Spe.in tit.de iniur.⁊ dã.dato in.§.ij. Et inq̃tum in hoc tex. dĩ q̃ siquis dederit venenũ alicui q̃ puniẽ pena huius.l. teneas menti ppetuo vnũ circa hanc mãm dati veneni vʒ q̃ lʒ dicaẽ q̃ nulla maior pbatio q̃ ptis ↄfessio.⁊ in ↄfessiuʒ nulle sunt ptes iudicis nisi in ↄdemnando vt hr̃ in.l.pinde.s̃.ad .l.acql. ⁊ in.l.si ↄfessius.s̃.de custo.reo. cũ si.⁊ lʒ satis sit ad aliquẽ ↄdemnandũ q̃ qs sit cõfessius vel ↄuictus.vt hĩ in.c.nos in queq̃.⁊ i c.multi.ij.q.i.⁊ in.c.lotharius.xxxi.q.ij.⁊ in c.phibent.in fi.ij.q.i.⁊.in.l.q sniam.C.de penis. Uel ↄ̈ se hẽat p̃sumptionẽ iuris.⁊ de iur̃ vt dixit pau.de ca.in ↄsi.suo.cxcvij.inci.visa inq̃sitione circa p̃n. Attñ in casu veneni dati confessio rei inq̃siti de veneno alicui dato non p̃iudicat ipsi inq̃sito vt ip̃e ex tali ↄfessione sua possit ↄdemnari ad mortẽ rõ est q̃ talis ↄfessio est ĩpossibilis q̃ si reus ↄfessus sit se dedisse alicui venenũ ex q̃ veneno ipse mortuus ẽ ip̃e inq̃situs ↄfessius est illud q̃ est sibi impossibile scire.s. qδ ille mortuus sit ex illo veneno nam ĩpossibile est ideotis scir̃ opationẽ quã facit res in corpe q̃ sumiẽ p os ⁊ cũ difficultate ħ sciũt medici q ẽt multũ laborant ex signis exterioribus cognoscere opationẽ interioꝝ iõ cuʒ sit ĩpossibile ipsi inq̃sito scire an mors illius fuerit secuta ex illo veneno talis cõfessio ei nõ p̃iudicat. Ita dixit.d.alex.in ↄsi.suo.cccxxxix.inci. in cã inq̃sitionis formate in.i.col. ¶ Nec obstat si diceret qs postq̃ ille est mortuus post venenũ sumptũ p̃sumiẽ mortuus ex ipso veneno q̃ validũ est arg.ab effectu fm bald. in.l. ↄuenticulã.C.de epi.⁊ cle.⁊ exitus acta pbat .l.reʒ non nouã.§.fi.C.de iud.⁊ in p̃ma ↄ̇stitu. ffoꝝ.in fi.⁊ voluit bal.in.c.i.in ṽ.vi. queriẽ qbus modis feu.amit.⁊ facit.l.aut facta.§. euẽtus.j.de penis. ¶ Quia ħ non hʒ locuʒ in casu isto qm̃ videmus p expientiã q̃ qñqʒ aliqs sumit medicinã:que tñ nihil opaẽ.iõ ↄfessio predicta que p̃t eẽ vera ⁊ falsa non nocet ↄfitenti Pro q̃ dcõ facit optime qδ dixit.d.Ant.in.c. fi.in vi.col.ṽ.q̃riẽ eĩ de cõfessis: ⁊ dcã p Lu. rom.in ↄsi.suo.cclx.incip. in pposito casu añ fi.⁊ in ↄsi.suo.cxiij.inci.p decisione ⁊c. in fi. vbi dicit q̃ ↄfessio nãe ↄ̈ria seu ĩpossibilis nõ nocet ↄfitenti ad qδ allegat quãplura de qbus
2 ibi p eũ ⁊ faciunt dcã p eundẽ in ↄsi.suo.clxvij.incip.antonius accusatus ⁊c. in.ij. col.in p̃n.⁊ dixi latius in.l.i.in p̃n.in.xiiij.col.j. de q̃õnibus. Et ex istis restant expedita oĩa textualia. ¶ Uenio igiẽ ad gl.⁊ capio gl.p̃mam in ṽsi.publico iudicio q̃ dicit qδ ad ħ vt iste tex.hẽat locũ.s.qδ testis puniat hac.l.duo sũt necessaria vʒ qδ ille reus ↄ̈ quẽ ipse testis dixit falsuʒ testimoniũ eẽt accusatus vel inq̃situs de crimine publico ⁊ capitali alias si vnũ isto ꝝ tm̃ ↄcurreret nõ hr̃et locũ pena huius legis sed hr̃et locuʒ.l.i.j.de fal.in p̃n. ⁊ in.§.i.⁊ illa pena est deportatio ⁊ oĩum bonoꝝ publicatio in libero hoĩe:vt in.l.i.§.fi.j.eo.tit.de fal.⁊ idẽ dicit eẽ in iudice lʒ aliq dicant idẽ eẽ in cã ciuili qδ tñ nõ affirmat gl. ¶ Glo.i ṽbo homines dicit q̃ siue ille hõ quẽ qs occidit sit liber vel seruus. Itẽ siue sit in dignitate vel non ⁊ siue sit masculus siue sit femina non fit drĩa allegat.l.inde neratius in.§.si dolo.s̃.ad.l.acq. Et sic reddiẽ expeditus iste.§.sequitur.§.diuus adrianus. Hippo.de mar.iur. vtriusqʒ doc.

1 Quicquid agant hoĩes intentio iudicat oẽs.
2 Exteriora dant cognoscere interiora.
3 Iudex potest penam delicti mitigare.
4 Nam si statutum punit leuantes rumorem ⁊ vnus percutiat inimicum suum: ex quo eleuatus sit rumor non incidit in penas statuti.
5 Quõ q magis delinq̃t q̃ cogitauerit puniaẽ.
6 Animus occidendi cognoscitur ab armis.
7 Animus occidẽdi ẽt ex loco corpis cognoscit.
8 Presumptio aliam p̃sumptionem tollit.
9 Omne malefactum praue presumitur actum.
10 Qui cõdemnatur ex presumptionibus nunq̃ dʒ sibi imponi vera pena delicti sed mitiori.
11 Qñ p delicto vel homicidio venit de iure pena imponẽda mortis et ex aliq̃ cã minoraẽ non intelligiẽ in corpe sed in pecunia.
12 Qui iubet verberare clericum vel alium ⁊ mandatarius excessit mandatuʒ q̃ interfecit eũ ṽberando tenetur ipse mandans.
13 Stat statutuʒ q̃ rapiens mulierẽ per vim pena mortis puniatur rapiens alias defloratã non incurrit in penam statuti.

Diuus adrianus.

¶ Et hoc intendit.qcqd
1 agãt hoĩes intentio iudicat oẽs.adeo qδ qñqʒ occidens non puniẽ ⁊ non occidens punit vt homicida. Et ex q̃litate rei cuʒ q̃ qs pcutit cõprehendiẽ an habuerit aĩum occidendi. h.d. Casus ⁊c. ¶ Nota primo ex isto tex.qδ voluntas et ppositum distinguunt maleficia ↄcordat .l.q iniurie.s̃.de furt.⁊.l.qδ rei publice.s̃.de iureiu.⁊.l.i.C.de sica.cuʒ silibus. Et iõ dicimus qδ affectio opi nomen imponit vt in.l.si non ↄuicij.C.de iniurijs ⁊ vide. d. nellũ in trac. bannito.in.ij.parte scõi tempo. q.xxvi. incip. gaius sciebat. ¶ Item nota qδ puniẽ affectus lʒ non sequaẽ effectus ita probaẽ hic et in.l. is q cum tello.C.eo.⁊ in.l.siqs non dicaʒ rapere .C.de epis.⁊ cle.⁊ hr̃.de peni.distin. i. ⁊ in.c. i.inuenta gl.i.de presump.⁊ ibi abb.⁊ in.c.i. in ṽbo molitus.xiij.q.ij.⁊ in.c. qm̃ multi.in verba conatus fuerit.xiiij.q.iij.⁊ hr̃ per glo. in.c.sup eo.⁊ i.c.fi. de eo qui duxit in matri. quã pol.p adulterium.⁊ in.c. in his. de ver. sig.⁊ p gl.in.c.i.de diuortijs.⁊ in.c.i.δ ↄuers. in fide.⁊ gl.in.l.fi.s̃.de reruʒ diui.⁊ in.c.fi. de desponsa.impube.⁊ glo.in.l.gñaliter.§.i.⁊ ibi bart.

Bar.ff.de calum.⁊ in.c.pe.de renun. ¶Et qd
conatus puniatur ēt non secuto effectu tenuit
Bal.in auc.nouo iure.C.de pena iudi. q male
iud.vbi dixit qd conatus corrumpere iudices
punitur ēt si non corrumpat p tex.in.l.impe-
rator seuerus ver.temptauit.ff.de iure fis. ⁊ in
d.l.gn̄aliter de calumnia.¶Item prestans do
num pro adulterio ēt non secuto. ⁊ solicita-
tor alienarū nuptiarū etiam sine effectu punit
tex.est nota.in.l.i.in prin.⁊ in fi.ff.de extraor.
cri.¶Item mandans fieri homicidium pu-
nitur etiam si homicidium non sequatur.c.i.
de homi.in.vi.⁊ ibi glo.⁊ doc. ⁊ Alex.in.l.⁊
si amicis.ff.de adul. ¶Item dans pecuniam
pro homicidio fiendo punitur etiam illo non
secuto secundum gandi.in tra.suo maleficiorū
sub rubri.de homicidiarijs in.iiij.col. ver.sed
pone ꝙ ego ⁊c.¶Et de materia huius cona
tus an qn̄ puniatur non secuto effectu. vide
late per.do.Fely.in tracta.suo de conatu vbi
not.loquitur ad quem me remitto: nec curo
hanc mām vlterius examinare qm̄ hodie p
italiam sunt statuta super isto conatu volentia
ꝙ conatus non puniatur non secuto effectu:
qd vr̄ iustius ⁊ equius de quo ēt per.d.Aug.
de ari.in suis addi.ad ang. de are. in tracta.
mal.in ver.⁊ ex interuallo dictus ticius mor
tuus fuit ⁊c.in pe.addi.⁊ dixi ego latius oī-
bus forte in.l. qui falsam.ff.de fal.¶Nota vlte
rius ex isto tex.in ver. nam si gladium strin
2 xerit ⁊c.↑ ꝙ per actus exteriores cognoscitur
aīus hōis ⁊ non solum cognoscitur aīus per
actus sed ēt p verba cognoscitur aīus loquen
tis.l.labeo.§.idem tubero.ff. de sup. leg. vbi hr̄
ꝙ nemo presumit dixisse ꝙ mente non agi-
tauerit.ad idem est tex. in.l. nepos proculo.ff.
de ver.sig.⁊ facit tex.in.l.vnica.C.siquis im-
pe.male dixe.Et ideo dixit Bal. in.c. manda
tum de rescrip. ꝙ lingue imperator est cor ⁊
dixit idem Bal.in.c.i.de testi.allegans cassio
dorum quod nullum magnum mentis no-
stre testimonium est q̄ qualitas expressa ver-
borum ꝙ etiam dixit ipse Bal.in.l.generali-
ter in prin.C.de non nu. pe. ⁊ in.c.i. in fi. de
contē.inter me.⁊ dn̄m de portio.feu.⁊ Barb.
in.c.oipotens debemus in.ij.col.de acc.¶No.
ēt ex ver.leuiendam penam ⁊c.ꝙ lz ex delicto
veniat de iure imponenda certa pena tamen
ex aliqua causa iudex potest talem penam mi-
tigare seu minorar̄ ita optime probat tex.iste.
Et iō scias qd lz iudex non debeat esse demen
tior lege:vt in.§.oportet in auc.de iudi. ⁊ in.l.
respicien.ff.de penis ⁊ in.l.fi.C.ne mancip.chri
stia.⁊ voluit Bal.in.l. cum fratrem.C. de his
qb.vt indi.⁊ in.c.i.que fuit prima cā benefi.
amit.¶Attn̄ hac regula non obstante iudex
3 ex cā potest augere vel minuere penā:ita hr̄ i
.l.hodie.ff.de penis ⁊ in.l.quid ergo in.§. pena
grauior.ff.de his qui notant infamia, ⁊ per

bal.in.l.⁊ si seuerior.C.de infamibus ⁊ volu-
it bal.⁊ Lud.ro. in.l.ꝙ seruus.ff.de condi.ob
cām.de quo late per Ang.de areti.⁊ ibi in ad
di.in trac.male.in ver.quas si non soluerit.ff.
decem dies soluat.cuz quanto pluri.⁊c. ¶Et
ideo tene menti notabilem decisionez Ludo.
ro.in consi.suo.ccccxxix.incip.considerato in
ꝓposita ⁊c.vbi p plures optimas rationes con
suluit ꝙ licet ex dispositione statuti fur pro
paruo furto possit furcha suspendi tamen iu-
dex potest moderare penam illius statuti ci-
tra mortem quod dictum refert ⁊ sequitur
augu.de ari.in suis addi.ad Ange.de are.in
tra.male.in ver.quas si non soluerit in. ij.ad
ditio.ante fi.¶Pro quo facit nam licet epi-
scopus factum pape tanq̄ superioris mutare
non possit.vt habetur in.l.minor autem ma-
gistratus.ff.de mino. ⁊ in.c. cum inferior.de
maio.⁊ obedi.⁊.xxi.distin.c. inferior tamen
ex causa penitentiam quam iniunxit papa
minuere poterit.ita dixit glo. singularis. in
.c.tempora plenitudinis.xxvi.q.vij.quam re-
fert ⁊ sequitur.Ludo.ro.in consilio suo.ccccxx
viij.inci.in terminis ⁊c.in fine.de quo etiam
per.d.Fely.in.c.accusasti.circa fi.de accusa.Et
pro hoc faciunt plura alia que alias adduxi.
in singulari meo.clxxxij.incipien.iudex non
debet.¶Et facit etiam nam licet homicida
puniatur pena mortis vt dixi supra in prin
ci.huius legis tamen est in potestate iudicis
non ꝯdemnare homicidā pena mortis sed
deportare ipm homicidā quem impulit ira-
cundia orta ēt alr̄ quā ex facto offensi. p tex.
in.l.lex iulia.§.fi.ff.ad.l.iul.repe. ita dixit Lu.
ro.in.l.cum mulier.in.xxxij.col.ver.aduerte
tn̄ qr ēt offensa ⁊c.ff.solut.ma.Quod dictum
pro valde nota. ⁊ mirabili refert ⁊ sequitur
d.Fely.in.c.dilecti filij. in.viij.col.versi.scda
declaratio ex̄ de excep.vbi ēt plura no.addu-
cit.Et illū tex. d.l.lex iulia. in.§.fi. pro valde
no.allegauit Bal.in.l.additos.C.de epi.audi.
⁊ Ang.de are.in trac.suo male.in verbo pn̄-
te gayo ⁊ appellāte in ver. qd āt si non obstā
te:de quo dixi ēt in singu.meo. cclxx.incip.
homicida ⁊c.⁊ in singulari.100.incipi.occi-
dens ⁊c.¶Nota vlterius ex isto tex.in ver-
bo magis casu q̄ voluntate ⁊c.ꝙ si delictum
homicidij non sit factū voluntate ⁊ ex aīo ⁊
proposito sed casu ꝙ nō dz faciens puniri pe
na mortis:sed dz minorari pena qm̄ tunc dr̄
delictum sine dolo.ꝙ non punitur vera ⁊ or
dinaria pena ipsius delicti fm Bar. ⁊ alios
in.l.diuus.ff.in hoc titu.⁊ in.l.omnes populi
circa.xx.col.ff.de iusti.⁊ iure.⁊ in.l. non du-
bium.in.iij.col.C.de legi.⁊ in.l. In.l. corne-
lia.ff.eod.⁊ Bar.in.l. si quis seruo.C. de fur.⁊
bal.in.l. venia.C. de in ius voc. ⁊ in.l.si qua
p calum.C.de epi.⁊ cle.⁊ volunt plr̄es alij scri-
bentes, in plibus alijs locis quos adduxi in

singulari meo.clxxvi.inci.voluntas ⁊ ppositum.¶Et in mā ista tene menti perpetuo ꝙ adeo est verū hoc vȝ ꝙ delinquens vltra ppositum:⁊ sic non ex aīo non punit̃ directa pena delicti ꝙ si aliqui aggrediunt̃ aliquē animo ⁊ intentione eū bastonandi. ⁊ ita bastonando eū interfecerunt ꝙ tales interfectores de occiso non tenent̃ sed alr̃ mitius punient̃ cū vltra eoꝝ animum ⁊ ppositum delinquerint:ita sing.⁊ p optimas rōnes ꝯsuluit pau. de ca.in ꝯsi.suo.cxcij.inci.in cā incarceratoꝝ vbi ipse rñdet ad oīa ꝯria q̄ adduci possent: qđ ꝯsiliū refert ⁊ sequit̃.d.Aug.de ari.in suis addi.ad Ang.de are. in suo trac. malefici.in verbo ⁊ appensate in fi.vlt.addi.⁊ in verbo ⁊ dictus andreas armatus circa fi.de quo dicto locutus sum in singu.meo.clxxvi.inci.voluntas ⁊c.in qua ēt mā adduci p̄t optime nota.
4 verbū.Nā si statutū punit leuantes rumores ⁊ vnus pcussit inimicum suū ex quo incidēter eleuatus fuit rumor h̄ casu ille talis qui pcussit non cadet in penā statu.q2 ipse non fecit hoc animo ⁊ intētione eleuandi rumorē. Ita sing.ꝯsuluit Bal.in ciuitate assisij p tex. in.l. si quis ingenuā.in.§. in ciuilibus.ff. de capti. qđ dictū refert ⁊ approbat dñs catal.in trac. suo sindi.in ver. cccxciiij.inci . adde tñ qđ ille non dꝫ turbare ⁊c.ꝙ dictuȝ ēt approbat.d. Fel.in rub.de treu.⁊ pace.in.iij.col. in fi.de q̊ ego dixi in sing.meo.ccxlvij. inci.principale ppositum ⁊c. ¶Facit ēt p istis. nā occidens mediatorē qñ non dabat opam rei illicite vt puta.q2 aggressus se defendebat vel alr̃ dabat operā rei licite non dꝫ puniri de homicidio s̄m Ang.in.l.si cum seruo.ff.de iniu.⁊ voluit Bar.recte intuēti in.l.respicien̄. in.§.ꝺlinquūt. .ff.de penis.in fi.⁊ in.l.diuus.in prin.ff.in h̄ ti
5 tu. ¶Et vltra p̄dicta an ⁊ qñ quis delinqt magis q̄ cogitauerit puniat̃ ⁊ qua pena vide ēt Ang.de are. in trac. malefi. in verbo ⁊ appensate in vlti.verbo. ⁊ ibi oīno in addi.⁊ d.Flo.in.l.in.l.acquilia.ff.ad.l.acqui. ⁊ Jo.de ana.in.c.de infantibus. ex̃ de his qui filios occi.in fi.iij.col.⁊ Ang.de are.in.d.trac.malefi.in verbo sciēter ⁊ dolose in.iij.col. ⁊ i verbo che hai adulterata mia dōna i.x.car.ver. hñs ēt ⁊c.in fi.⁊.d.Bar. ce.in ꝯsi.suo. xxxiij. inci.multa ⁊c.in pe. col. ¶Itē scias ꝙ aīus
6 occidendi colligit ex genere armoꝝ q̂ quis pcutit vt hic in tex.isto ⁊ in.c.significasti.el.ij. de homi.⁊ no.Bart.in.l.diuus.ff.eo. ⁊ Cy.in l.is qui cuȝ tello.C.eo.⁊ in.l.i.vbi Bal.⁊ alij. .C.de emen.seruo.⁊ in.l.eum qui.C.eo.de sica. ¶Item non solum colligit̃ aīus occidendi ex genere armoꝝ. sed ēt colligit̃ ex mō pcutiēdi cum ipsis armis. Et iō si quis hȝ ronchā in manibus ⁊ pcutit aliquem cum calce vel cū asta non p̄sumit̃ pcutere aīo occidendi.ita pbat text.⁊ ibi oēs scrib.in.d.l. eum qui.C.eo.

¶Et idem dicimus in eo qui hȝ ensem in manibus ⁊ pcutit aliquem cum pomo ipsius ensis.nā talis non p̄sumit̃ hr̃e aīum occidendi ⁊ si occidat non tenet̃ de sica. ita dixit Ange.de are.in trac.malefi.in verbo scienter ⁊c.in pe.ver.ad qđ etiā vide gl. ⁊ doc.in.c.sicut dignum in fi.de homi.⁊ Soci.in ꝯsi.suo clxxviij.inci.pmo aspectu ⁊c.in prin. ⁊ vide etiā Ang.hic ⁊ in.d.l. is q cum tello.C. eo.⁊ vide etiā Ang.de are.latius loquentem circa p̄dicta in dicto trac.malefi.in verbo. ⁊ ex interuallo dictus ticius mortuus fuit ⁊ est i.ij. car.in ver.sed aduertas.⁊ ibi in addi.Et vide etiā Bal.in pꝛhemio ffoꝝ in.iij.col. vbi dixit ꝙ pcutiens cum baculo non tenetur de vulnere mortali cuȝ non p̄sumatur habuisse animum occidendi p quo faciunt in arg. dicta per eundem Bal.in.l.solā.in.v.col.C. de testi. Et circa p̄dictā mām ꝙ ex genere armoꝝ cōprehendatur animus occidendi firmauit.d. Fran.de are.in ꝯsi.suo.lxxxij.incip. sicut decet ⁊c.in.iiij.col.⁊ in ꝯsi.cxlvij.inci.visa ꝯsultatione.⁊c.in.vi.col.vbi sing. loquitur in dictis ꝯsilijs.Et vide etiā Alexā.in ꝯsi.suo.cxl. inci.vi ⁊c.in.ij.vol.⁊ Soci. in ꝯsi.suo. clxxviij.incip.pmo aspectu. ¶Modo circa mām huius legis queri p̄t de no.⁊ quottidiana qōne quā non memini me vidisse tactā ab aliquo vȝ.Dr̃ in tex.isto ꝙ ex genere armoꝝ cū quibus quis pcutit pcipitur animus pcutientis. Et iō dicunt doc. ꝙ si hñs ensem ⁊ pōt cum ense pcutere sed pcutit cuȝ pomo vel hȝ ronchā ⁊ pcutit cum hasta ꝙ non p̄sumitur pcussisse animo occidendi: qm̄ si voluisset occidere non voluisset hastā sed pcussisset cū ferro:ita pbat iste tex.⁊ tex.in.c.signasti.el.ij.de ho.⁊ in.l. eum qui.C. eo. de sica. ⁊ vbiqȝ per doc.⁊ ita dixit bal.in.l.sed quecunqȝ.§. si magister.ff.ad.l.acquil. ⁊ volunt doc. in.l.i.C. de emen.ser.de q̂ etiā p bar. in.l.diuus.ff. eo.⁊ p Cy.in.l.is qui cum tello.C.e.⁊ p gl.⁊ omnes scri.in.l.i.C.e.de sica.⁊c.⁊ voluit Ang.de are. in tracta.malefi.in verbo scienter in pe.col.⁊ Bal.in pꝛhemio ffoꝝ in.iij.col.⁊ dixi.ff.latius. ¶Item eodem mō dicunt doc.ꝙ p̄sumitur
7 animus occidendi ex loco corporis vbi quis aliquem pcutit nā si pcutit aliquem in capite p̄sumitur hr̃e animuȝ eum occidendi tex. est.⁊ ibi omnes doc.in.d.c. signasti. el.ij.in fi.de homici.⁊ voluit Bar.hic ⁊ Ang.de ar. in trac.suo malefi.in ver. scienter ⁊ dolose in pe.ver.⁊ ibi in verbo ⁊ dictus ticius ex interuallo ex dictis vulneribus mortuus fuit ⁊ est i v.ff aduertas ne erres ⁊c. ¶Modō q̄ro ticius pcussit seiū cuȝ hasta partexanc vel rōche ⁊ nō cū ferro ff eum pcussit in capite ex q̄ pcussione mortuus est an ipse ticius sit puniēdus pena mortis circa qđ plura adduci pñt pro vtraqȝ pte. Et pmo ꝙ non dēat puniri pena mortis

facit.

facit.nā aīus ⁊ itētio in silibus dȝ attēdi.vt ī
hoc tex.cū si. Sed iste nō hūit aīum occiden
di.ergo non dȝ puniri vt homicida.¶Qđ āt
nō habuerit aīum occidēdi ꝓbat. ꝓsumptiue
ex hoc qꝛ ꝑcussit cū hasta cū potuisset ꝑcutere
cū ferro.ergo ex h̄ resultat iuris ꝓsumptio ꝙ
nō fecerit aīo occidēdi merito nō dȝ puniri
pena mortis ꝑ istū tex.⁊ siles. ¶Sed ī ꝯriuȝ
facit. nā si voluisset occidere nō ꝑcussisset ī ca
pite ⁊ in loco ꝑiculoso vbi a cōiter accītibus
hoīes ex ꝑcussiōibus capitalibus moriunt
ēt ex modico ictu.vt dicit tex.in d.c.significa
sti.el.ij.in fi. ⁊ ibi h̄ tenēt oēs doc. ¶Cū ergo
ex ꝓsumptiōe iuris talr̄ ꝑcutiens in capite ha
buerit aīum occidēdi ⁊ aīus ⁊ ꝓpositū atten
dat.vt hic ⁊ in locis.s̄. alle.ergo seqtur fictio
ꝙ iste erit puniēdus pena mortis.¶Nec ob
stare vꝫ dicta ꝓsumptio ꝙ ꝑcusserit cū hasta
lȝ potuerit ꝑcutere cū ferro.qꝛ ista ꝑcussio ī ca
pite opat ꝯriū effectuȝ vt dixi.s. ꝙ habuerit
8 aīum occidēdi.⸿Et vna ꝓsumptio tollit aliaȝ
l.diuus.s̄.de in ite.rest.c.auditis.ex̄ de cri.fal.
c.tuā.⁊ ibi gl.de spōsa. voluit Bal. in.l.pacu
meuius.s̄.de he.isti.Jo.de ana.in ꝯsi.suo.xix.
inci.visis instrīs in.iij.col.Alex.in ꝯsi.ciij.in
ci.vꝫ in.vij.col.in.i.vol.⁊ Cy.in.l. si cū dotē.
§.trāsgrediamur.s̄.so. ma.⁊ Spe. in ti.de ex
pē.§.iiij.v.in h̄ ⁊c. circa me.doc.in.l.si q adul
teri.C.de adul.⁊ in.l.siue possidetis.C.de ꝓba.
⁊ hr̄ i.l.mr̄.⁊ ibi Ang.⁊ saly.C.de calū.¶Et
idē dicimus in indicijs vȝ ꝙ vnū indicium
tollit aliud sm̄ Alex.in ꝯsi.suo.lxxvij.inci.in
cā accusatiōis in vlt.col.in.i.vol. ¶Et idē di
cimus in ꝯiecturis qꝛ vna ꝯiectura tollit ali
am sm̄ Bal.in ꝯsi. cccij.inci. proponit ⁊c.añ
fi.in.ij.vol.⁊ Fulg.in ꝯsi.clxxiij. inci.in cā ⁊
Ang.in.l.iniuriaꝝ.in.§.siqs de honore.s̄.de i
iur. Itē pro hac pte talis ꝑcutiens.vt.s̄. dēat
puniri pena mortis ⁊ ꝓsumat fecisse aīo occi
dendi facit.⸿Nā in istis crīalibus dicimus ꝙ
9 oē male factū praue ꝓsumit actū.l. si nō ꝯui
cij.C.de iniurijs.⁊ hꝫ ꝑ doc.in.l.i.C.eo.de sic.
⁊ in.l.i.C.siqs impa.maledixe.Et iō dixit sin
gu.Bal.in.c.i.in prin.in.vi.col.qbus cau.feu.
amit.ꝙ qñ dubitat an vulneratus sit mortu
us ex vulnere.⁊ sup h̄ sunt examīati plēs me
dici q diuersimode deponūt ⁊ sunt in diuer
sis opi.ꝙ h̄ casu iudicat ꝯ ꝑcussorē.s. qđ fuit
mortuus ex vulneribus. ⁊ sic iudicat in du
riorē ptē qđ dictū refert ⁊ seqtur.d.Fel. in.c.
ꝓsbyteꝝ in.i.col.in fi.de homi.⁊ catal. in suo
trac.sindi.in vsi. cclxxvij.incipi.adde ꝙ qñ.
Pro q̄ dcō mihi vꝫ tex.in.d.c. significasti.el.
ij.i.§.fi.de homi.Et facit ēt.nā si dubitat vtrū
ille cui datū est ꝯsilium vel mādatum ad cō
mittendum maleficium esset alias illud factu
rus nec ne tunc in dubio ꝓsumit ꝯ ꝯsulentes
vel mādātem: ⁊ sic ꝙ ille nō fuisset alias fa
cturus.Ita singu. dixit Dy. in regula in ob

scuris de reg.iu.in.vi.quē refert ⁊ sequit bal.
in.l.ob hec vba circa me.s̄.de his qui no.infa.
quos refert ⁊ sequit.d.Alex.in ꝯsi. suo.ciij.in
ci.vꝫ.⁊c.in.vij.col.in.i.vol.vbi dicit ꝙ h̄ ideȝ
voluit Bal.in.d.l. data opa in.xiij.col.C. qui
accu.nō pos. Pro q̄ dicto faciunt optime dcā
ꝑ.d.Bart.ce.in ꝯsi.suo.xxxiiij.inci.si vnq̄ ⁊c.
in.xviij.col.⁊c.Et facit ēt quod voluit Jo. de
ana.in.c.cum dilecti.in.ij.col. ꝑ illum tex.de
accusa.vbi dixit ꝙ qñ ꝯfessio ꝓt se hīe ad deli
ctum ⁊ nō delictum ꝙ interꝓtat in deterioꝛē
ptem q̄ oīa latius posui in sing. meo.ccxviij.
inci.regulā hēmus ⁊c. Ita vꝫ ex istis dicen̄.
in proposito ꝙ in casu nr̄o stāte dubitatione
an talis ꝑcutiens ꝑcusserit aīo occidendi nec
ne ꝙ iudicādum sit ꝙ ꝑcusserit aīo occiden
di.⁊ ꝑ ꝯñs tāq̄ homicida puniat pena mortꝫ.
Et lȝ ꝓdicta satis stringāt ⁊ ꝯcludāt pro illa
pte.tñ mihi vꝫ ꝯcludendum esse in ꝯriuȝ.s.
ꝙ talr̄ vt.s̄.ꝑcutiens in capi.nō punit nec pu
niri possit de iure vt homicida pena mortis.
Ad qđ dōm moueoꝛ. Nā negari nō ꝓt ꝙ ca
sus iste nō dependeat ab aīo istius ꝑcutientis
vt hic ⁊ si fecit aīo occidendi punit vt homi
cida secus si non aīo occidendi.¶Et iste aīus
tanq̄ quid in corde iacens a solo deoꝰ qui no
uit intrinseca cognoscit vt dixit gl.in.l.ij.s̄.de
interro.actio. ⁊ aīus non ꝓt probari ꝑ testes
sm̄ Inno.in.c.sup h̄ de renun.quē refert ⁊ se
quit Bal.in.l.si qs filio.§. eius qui.s̄. de iniu.
rup.irritoqȝ testō.⁊ iō talē aīum non possu
mus cōprehendere nec ꝑcipe ꝑfecte nisi ex ꝓ
sumptionibus supradictis . Sed casu q̄ ēt ex
ꝓsumptionibus v̄isilibus colligeret ꝙ ipse ꝑ
cussisset aīo occidendi:tñ non dēret puniri pe
na mortis vt homicida. ¶Rō est⸿ qꝛ q̄tiens
10 cunqȝ quis ꝯdemnat ex ꝓsumptionibus tūc
nunq̄ sibi dȝ imponi v̄a pena delicti:sed alia
mitioꝛ pena.ita dixit Inno. in.c. qꝛ v̄isil'e ex̄
de ꝓsum.qđ dictum pro valde no. referunt ⁊
sequunt doc.in.c.afferte.eo.ti.⁊ Bal.in.l.non
est v̄isil'e.s̄. ꝙ me.cau.⁊ in.c.i.in fi.quib.mo.
feu.amit.⁊ in.l.eius.§.i.in fi.s̄.de testa. ⁊ Ab.
in.c.auditis in añpe.col.ex̄ de ꝓscri.Et voluit
Pau.de ca.in ꝯsi.suo.cxcvij.inci.visa inquisi
tione.⁊ illud dictum Inno.ēt sequit.d.Ant.
⁊ Ab.in.c.q̄to de ꝓsump.⁊ in.c.ꝯsti. de testi.
⁊ Oldra.in ꝯsi.suo.cxcij.inci. viso diligenter
⁊ hoc voluit ēt Spec.in tit.de ꝓsump.§. spēs.
ver.in sum.⁊ Pe.de anc.in regula semel ma
lus.de re.iur. in.vi. ⁊ volunt alij quā plures
doc.referentes ⁊ sequentes illud dictuȝ q̊s ac
curatius retuli in.l.repe.ī.vi.col.in fi.j.de qō.
Pro quo faciunt dcā ꝑ bal.in.l. presbyteri in
pe.col.C.de epis.⁊ cle.vbi dicit ꝙ qñ iudici nō
liquet de falsitate testis sed suspicat de eo tunc
dȝ sn̄iam tēꝑare cū ꝓcedat ex sola suspitiōe
q̄ suspitio sola non sufficit ad ꝯdemnationem
qđ ēt voluit Domini.in.c.habuisse in.i.nota.

xxx.dist. Et sic ex istis dico q̄ in casu nr̃o di
cius ꝑcutiens nõ poterit puniri de homicidio
pena mortis. ¶ Alia ẽt rõne hanc opinionem
affirmo. nã negari nõ p̄t ꝙ in casu huius q̃ō
nis non ɔcurrant p̄sumptiones ꝓ vtraq; p̄te
⁊ ita p̄sumptio que resultat ex ꝑcussiõe capitis
tollit ex p̄sumptione armoꝝ cũ q̄bus ille per
cussit sicut eɔ̃rio p̄sumptio armoꝝ cum q̄bus
ille ꝑcussit tollit p̄sumptionẽ ex ꝑcussione capi
tis imo dẽmus dicere ꝙ ista p̄sumptio armo
rũ cũ q̄bus ille ꝑcussit d; magis tollere ɔ̃riã
p̄sumptiones q̃ eɔ̃ q2 in dubio ꝓ̄ptiores ⁊ fa
ciliores dẽmus eẽ in absoluendo q̃ in ɔdem
nando vt in regula in penis de regu. iur. in
vi. in.l.semp in obscuris.j.de reg.iur.in.l.aria
nus.s̃.de actio.⁊ obli.⁊ in.c.eos vero.l.distin.
⁊ in.l.merito.s̃.ꝓ soc.l.fauorabiliores.j̃.de reg.
iur.⁊.l.absentẽ.j̃.de penis cũ si. ¶ Nec obstant
doctrine Bal.in.d.c.i.q̄bus modis feu.amit.
⁊ Dy.in dcã rl'a in obscuris.⁊ Jo.de ana.in
d.c.cũ dilecti.q2 dico ꝙ illi sunt casus sp̃ales.
sed regulariter ɔ̃riũ ꝓcedit ex regulis iur̃.vt
appet in dictis iuribus ꝓxime allegatis. Et
magis in sp̃ẽ dico ꝙ nõ obstat illud dcm̃ bal.
in.d.c.i.in p̃n.in.vi.col. q̄b. modis feu.amit.
⁊ sequaciũ volentiũ ꝙ q̄n ꝑiti assumpti sup
vulnere discordant ⁊ sunt in diuersis opioni
bus ꝙ tunc iudicãdũ est ɔ̃ ꝑcussores q2 ɔ̃riũ
expresse tenuit ipse bal.in ɔsi.suo.cxcv.incip.
an vulnus ⁊c.in.i.vo.in duobus locis illius
ɔsilij:⁊ Raph.cu.in ɔsi.suo.cxxxiiij.inc.visis
⁊c.in.ij.col.añ med.⁊ Soci. in ɔsi . clxxviij.
incip.p̄mo aspectu ⁊c.in.iij.col. Ex q̄bus oĩ
bus mihi vĩ ꝙ talis q potuit ꝑcutere cũ ferro
⁊ ꝑcussit cũ hasta l; ꝑcusserit in capite ex per
cussione sit secuta mors non puniat̃ tanq̃ ho
micida ꝑ p̄dicta ex q̄bus infero ꝙ bar.hic sen
tiens ɔ̃riũ ⁊ ang.de are.in trac.suo male.in
ver. scienter ⁊ dolose ⁊c. in ꝑe.v.⁊ in eo tra.
in vbo.⁊ ex interuallo dictus ticius ex dictis
vulneribus mortuus fuit.⁊ est in.ij. char. in
ver.sed aduertas ne erres ⁊c.nõ recte loquunt̃
Bene fateor ꝙ si aliq̄s non h̃ñs alia arma sed
solũ h̃ñs baculũ vel lignũ in manibus ꝑcu
tiat aliquẽ in capite taliter ꝙ ꝑcussus moriat̃
ꝙ ipse erit puniẽdus pena mortis q2 oĩs p̄sum
ptio est ɔ̃ eũ ꝙ fecerit aĩo ⁊ intentione occi
dendi ⁊ nulla p̄sumptio ɔcurrit ꝓ eo. Et l;
ꝑcusserit cũ ligno ⁊ nõ cũ armis aptis ad oc
ciden. h̄ euenit q2 nõ habuit alia arma. Sed
secus q̄n h̃ebat alia arma vt in casu nr̃o ⁊ no
luit illis vti q2 tunc ɔcurrit p̄sumptio ꝓ eo
q̃ magis d; opari q̃ ɔ̃ria p̄sumptio ꝑcussiõis
capitis. Tene mẽti q2 est casus quottidianus
nõ examinatus vt s̃.ab aliq̃ docente. S; stãte
h̄ ꝓ firmo ꝙ talis vulneratus nõ dẽat puni
ri pena mortis.sed minori pena querendũ est
vtꝝ dẽat puniri pena corpali vt puta ĩ abscis
sione manus vel ambaꝝ manuũ vel in eru
ptiõe vnius oculi vel in abscissiõe auriculaꝝ
vel nasi vel dẽat bulari ĩ frõte vel in facie. Et
certe videret̃ dd̃s ꝙ sic q̄m̃ negari nõ p̄t ꝙ ta
les pene nõ sunt minores q̄libet ipsaꝝ q̃ pena
mortis ꝙ satis de se p;.si ergo sunt minores
⁊ possit ĩponi minor pena ergo altera dictaꝝ
penaꝝ ĩponi poterit. S; ɔ̃rium credo verius
v; ꝙ isto casu nõ poterit talis vulnerans seu
ꝑcutiens puniri ẽt in mutilatione alicuius
11 mẽbri nec in aliq̃ pena corpis afflictiua. Na;
q̄n ꝓ delicto vel ex homicidio venit de iure
ĩponenda pena mortis ⁊ ex aliq̃ cã minorat̃
pena tunc dcã pena minorata non intelligit̃
eẽ corpalis sed pecuniaria vel alia que non sit
corpis afflictiua ita optime ꝓbat̃ in.l.si adul
teriũ cũ incestu.§.impatores.s̃.de adult.⁊ ibi
doc.⁊ ꝓbat̃ ẽt in hac.l.in.§.fi.hic sequens ⁊ in
.l.si q̄s in graui.§.si tñ maritus.s̃.ad silleni.⁊
in.l.grachus C.de adul.⁊ in.l.lex iul.§. fi.j̃. ad
.l. iul.repetun.quẽ tex.ꝓ not.alleg. Bal. in.l.
aditos.C.de epis.au.⁊ in.l.i.in.v. col.C. ne de
sta.defun.⁊ in.l.si q̄s filio in.§.hi ãt.s̃.de iniu
sto rup.⁊ irritoq; testõ ⁊ ang.de are. in trac.
suo mal.in ver.p̃nte gaio ⁊ appellãte in ver.
q̄d ãt si nõ obstãte ⁊c.el p̄mo. Quinimo dico
aduertendũ eẽ q2 l; possit h̄ casu puniri talis
ꝑcutiens cũ hasta in capite pena pecuniaria
attñ h̄ fieri p̄t in illo q est aptus ⁊ potens ad
soluendũ talẽ penã pecuniariã.secus in paupe
q non eẽt habilis ad soluendũ talẽ penã pecu
niariã q2 ei nõ poterit ĩponi talis pena pecu
niaria sed alia pena erit sibi ĩponenda vt exi
liũ vel carceꝝ penã vel aliã similẽ non corpis
afflictiuã. ¶ Et rõ q̃re in tali casu tali paupi
non poterit ĩponi pena pecuniaria ẽ q2 postq̃
illã nõ posset soluere lueret in corpus ꝑ regulã
q nõ h; in ere in maleficijs luat in corpus vt
in.l.si q̄s id q̃d.§.i.s̃.de iurisdi.om. iud.l. fi.s̃.
de in ius voc.l.q edes.s̃.de incẽ.rui.⁊ naufra.
hi in.l.i..§.fi.j̃.de penis cũ simi.⁊ sic illa pena
q̃ directe ⁊ exp̄sse ei nõ p̄t ĩponi de iure ĩpone
ret̃ tacite ⁊ ꝑ obliquũ ꝙ fieri nõ p̄t ꝑ regulã il
lã ꝙ ꝓhibito vno oĩa intelligunt̃ ꝓhibita ꝑ
que ɔ̃uenit̃ ad illd̃.l.oĩo.s̃.de spõ.c.cũ q̄d vna
via de re.iu.i.vi.cũ si. Põt mõ vltra p̄dicta
circa mãm huius.§.q̃ri an ꝑcutiẽs affines vel
amicũ vel illũ cũ q̃ nulla erat ɔtrouersia vel ĩ
imicitia videat̃ facer̃ aĩo occidendi de q̃ vide
doc.in.d.l.i.C.eo.⁊.d.Frã.de are.ĩ.d.ɔsil.suo
cxlvij.inc.visa ɔsultatiõe ⁊c.ĩ vlt. col. ⁊ vide
ẽt ad p̄dicta q̃ dixi late in quodã ɔsi.meo. in
cipi. summu celi deus ⁊c. circa med. Et scias
q̃d l; attendat̃ animus ꝓpositum ⁊ intentio
in delictis per hunc tex.⁊ ꝑ alia supius alleg.
tñ aliqui sunt tex.qui probãt ɔtrariũ ⁊ mul
tum stringunt ꝓ parte ɔtraria quibus nõ
video oĩno bonũ nec ɔgruũ r̃nsum. Primus
enim

n.est tex.in.l.i.§.ex incẽdio cum ibi nota.s.de
incẽ.rui.ꝛ nau.vbi di ꝙ si quis aio incẽden
di vnam domũ tm̃ miserit ignẽ in ipsa do/
mo ꝛ cõbuste fuerint plures domus vel ex ali
is domibus bona fuerũt exportata ꝙ talis q
iposuit ignem tenetur pro oibus domibus cõ
bustis ꝛ pro bonis exportatis ex quo tex.ap/
paret ꝙ nõ inspicitur animus seu ꝓpositum
sed effectus. Alius est casus in.l.si quis aliqd
.§. qui abortionis.j. de penis vbi si amator q
reddidit pregnantẽ amatricẽ dederit ei pocu
lum ꝑ futura obortione si tñ mr̃ ipsa vel pr̃
moriãtur tenetur de occiso ꝛ sic nõ inspicitur
intẽtio amatoria.sed tristis ꝛ malus euẽtus q
secutus est. ¶ Tertio pro hac parte est tex.no.
in.c.si.de homi.in.vi.vbi di ꝙ si quis iusse
rit vberari clericũ ꝛ mandatarius excesserit
mãdatũ qꝛ vberando interfecit ipsum cleri/
cũ tenet ipse mãdans de occiso qꝛ debuit co/
gitare ꝙ illatio verberꝫ aliqñ infert mortes.
12 ¶ Quarto ꝑ hac opinione vr̃ casus in.l. qm̃
multa facinora.C.ad.l.iul.ð vi pub.hr̃ quod
siqs igressus fuerit possessionẽ aliquã ꝛ facta
sibi resistẽtia occisi sunt aliqui ex vna vel al/
tera parte ꝙ tenet talis ingressor q̃si dederit
cãm morti illoꝝ occisoꝝ ꝛ tñ ipse nolebat in
ferre mortẽ alicui s; volebat ingredi possessio
nem suã. ergo ex istis iuribus vi dõm ꝙ in
maleficijs nõ ĩspiciatur animus s; euentus ꝛ
ꝙ maleficia cum dolo vero vel p̃sumpto debe
ant puniri pena.l.vel statuti imponẽtis penã
tali delicto.alius est casus in.l.iij.§.adiectio.i
fi.j.eo.de quo ibi dicã deo duce. ¶ Sed istis
iuribus nõ obstãtibus teneo tñ ꝑmam opi.
vꝫ ꝙ in delictis dꝫ attẽdi aĩus ꝛ nõ euentus
nec obstãt illa tria iura ꝑmo allegata qm̃ in
illis dabat opaꝫ rei illi ite.iõ nõ est mirꝫ si se
quuto hõicidio vel ĩcẽdio ille tenet ꝛ ita tenẽt
doc.i.d.l.si is q cũ tello ꝛ i. d.l.i.C.de sic. ꝛ i
l.diuus.j.eo.ꝛ ang.ꝛ alij in.l.si cũ suo.s.de i
iu. Nec ẽt obstat tex.in. d.l. qm̃ multa ꝛc̃ qꝛ
ille text.loquitur ĩ illo q violẽter ingreditur
ꝛ vidit resistentiã sibi fieri ꝛ verisimiliter si
voluisset recedẽ ꝛ se abstinere a violẽto igres/
su possessionis alterius non fuissent secute ce
des aut maleficia s; cũ voluerit suã violentiã
ꝯtinuare ꝛ resistẽtes sibi opprimere ꝯñr vo
luit cedes ꝛ maleficia cõmitti. Ideo ex istis vi
ꝙ talis ingrediẽs fuerit in dolo vel saltem in
culpa ita soluit dicta ꝯria dictoꝝ q̃ttuor iu/
riuꝫ.d.Bar.ce.i ꝯsi.suo.xxxvi.inci. i casu isto
ꝛc̃.in.ij.ꝛ.iij.col.de q̃ ẽt aliqd ꝑ Alex.in ꝯsi.
suo.cxl.incip.vi in casu ꝛc̃.in.ij.vo. Et ad in
tellectũ.d.c.si.de homicidio in.vi.vide Bal.
i.l.cũ mandatũ.C.mãdati in fi.vbi dicit ꝙ il
le tex.ꝓcedit qñ instrm̃ cũ q̃ ille mãdatarius
ꝑcussit erat aptũ ad mortẽ iferendã als secus
ꝛ vide ẽt Raph.cu.in ꝯsi.suo.cxxxiiii.inci.vi
sis ꝛc̃.ꝛ.d.Maria.so.i rep.c.ad audientiã in

xlix.col. et̃ de ho.ꝛ Cepo.i.d.ꝯsi. suo.xxxvi.
in fi.ii.col.ꝛ.d.alex.i.d.ꝯsi.cxl.in.i.col. ¶ Et
teneas mẽti ꝑpetuo vnũ singularẽ verbũ ꝙ ĩ
dubio qs p̃sumitur dolose ꝛ ex aio occidisse
aliquẽ qñ ꝯstat ꝙ aliũ alias ĩterficit adeo ꝙ
sibi tũc icumbit onus ꝓbandi ꝙ nõ fecit do
lo ita sing.dixit gan.in tra.male.sub rub.de
homicidiariis in vl.col.in v. istud autẽ ꝛc̃.
Pro qbus facit optime not.ꝛ singulare vbuꝫ
Pau.de ca.in ꝯsi.suo.cccv.inci.viso dicto sta
tuto ꝛc̃.vbi ꝯsuluit ꝙ stãte statuto qꝺ rapiẽs
13 mulierẽ ꝑ vim puniat pena mortis qꝺ si ali
quis rapuit mulierẽ solutã que fuit alias de
florata ab aliquo nõ cadit ĩ penaꝫ statuti qꝛ
nõ p̃sumit ꝙ eã rapuerit ꝑ viꝫ cuꝫ alias cõ/
senserit alteri qꝺ est singulare not. Et idẽ vo/
luit Albe.de rosa.in.iii.pte statu.in.q.lii.in/
cip.sed pone aliqs ꝛc̃.ꝛ alber.gan.i tra.ma.
sub.rub.de aliquibus q̃onibus variis ĩ ma/
leficiis in.i.col.in fi.in v.q̃ro de facto fuit ꝛc̃.
pro q̃ faciunt dicta ꝑ Jac.butri.i additio.su/
is ad tra.gãdi.sup maleficiis sub rub.q̃uo de
maleficio cognoscat ꝑ inq̃sitionẽ in.iii.col.ii.
vñ q̃q̃ ꝛc̃.de qbus latius dixi in singu.meo
lxxiiii.incip.tu habes rl'am ꝛc. Et facit ẽt ad
p̃dicta not.dcm̃ Saly.in.l.si.in vl.col.ver.q̃/
ro an sufficiat i fi.C.de q̃onibus. ¶ Nã tu scis
qꝺ qñ plures fuerunt ĩ rixa ꝛ vulnerarunt
vnũ ꝛ nescit quis ipsoꝝ eũ vulnerauerit ne/
mo ipsoꝝ poterit puniri pena mortis vt late
dixi.s.in hac.l.in princi.in.xvi.limitatione.
¶ Attñ h̃ casu poterit iudex deuenire ad tor
turam ꝯ illũ ex oibus q fuerũt in rixa q als
alteri ĩtulit vulnus nõ obstãte incertitudine
delinquẽtis qꝛ q semel malus ꝛc. ita singu.
dixit Saly i.d.l.si.in vl.col.ver.q̃ro an suffi/
ciat ꝛc.C.de q̃onibus qꝺ ẽt voluit gandi. in
tra.suo male.sub rub.de p̃sumptionibus ꝛ in
diciis dubitatis in pe.ver. Et idẽ dixit Gui.
de suça.in tra.suo de tormẽtꝭ.i.iiij.col.v.q̃ ꝛ
q̃lia indicia ꝛc.circa fi. De quo latius dixi ĩ
sing.meo.ccxvii.incip.ter vel q̃ter. ꝛ in.l.i.§.
si.in vlt.col.v.ꝛ in hoc passu.j. de q̃onibus.
Et ꝑ p̃dictis ẽt faciunt plura ꝛ plura alia q̃
cumulaui in mã regule semel malus ꝛc. i.l.
maritus ĩ.vi.vii.ꝛ.viij.col.j.de q̃oibus q̃ hic
nõ refero breuitatis cã vide ibi . Et ꝑ ista est
expeditus iste.§.quo ad tex. ¶ Venio igit ad
gl.ꝛ capio gl.i.i vbo absolui posse q̃ dicit ꝙ
lꝫ tex.iste dicat qꝺ põt absolui ab homicidio
ille q cõmisit homicidiũ nõ ex aio occidendi
qꝺ h̃ dꝫ ĩtelligi a pẽa mortꝭ ñ ãt a toto s; alia
mitiori pena alleg.tex.in.l.lege.§.i.j.eo.vbi hr̃
ꝙ ille q ꝑ lasciuiã aliquẽ occidit seu cãm mor
tis p̃buit dꝫ ꝑ q̃nquẽniuꝫ relegari ꝛ sic nõ dꝫ
ĩ totũ absolui.ꝛ allegat ẽt gl.l.i.ꝛ.l.eũ.C.eo.ꝛ
tex.i.l.cũ aũt.§.excipit.s.de edi.edic. ¶ Capio
gl.i v.casu q̃ supplet ad tex.dicẽs culpa tamẽ
precedente ꝛ tunc quando culpa precedit ca/

sum tunc puniē casus allegat.l.in rebus.ff. cō-
mo.Uel dicit gl.casu.i.negligentia qd verbū
ita exponit.ff.de incē.rui.⁊ naufra.l.q edes in
§.i.⁊ sic talis negligentia dr culpa.Et iō di-
cit gl.ista q nisi culpa pcederet casū casus nō
eēt puniendus allegat.l.i.C.eo.⁊.l. eum q ⁊.l.
illud.C.de iniur.⁊.l.si nō conuicii ⁊.ff.de iure
iur.l.illud.¶Ex qbus redditur expeditus iste
§.ideo sequitur.§.item diuus. Hippoly
tus de marsiliis iuris vtriusqz doctor.

1 Uir pōt occidere stuprantem filiā vel neptem ⁊ vxorē deprehensam in adulterio impune.
2 Filius potest matrē adulterā ipune occidere.
3 Mulier adulteriū cōmittens pdit dotem:nisi maritus concubinas teneat qr tūc nō pōt ēt eā deprehensaz in adulterio occidere.
4 In penis iponēdis hr respectus ad dignitatez.
5 Mulier per vim stuprata effecta sit pregnans an filius dicatur spurius.
6 An bānitus bononia si sit captus mutine ⁊ p vim ductus bononiā puniat virtute statuti.

Item diuus. ¶Et h intendit.Oc
cidēs stuprantē filiaz
vel neptē p vim non puniē aliqua pena. Itez
occidens vxorē deprehensaz in adulterio non
puniē pena mortis sed alia mitiori pena.Naz
si est vilis psona mittiē in exiliū ppetuū: si āt
est psona dignior relegaē ad tps hoc dicit iste
§.Casus ⁊c.¶Nota ex isto tex.dcm in sūma
1 rio vz q occidi pōt ipune stuprāns filiaz vel
neptē ⁊ similes p viz nā si stupraret sine violē
tia nō liceret ⁊ pri illū occidē fz Ang.de are.
in trac.suo mal.in v.che hai adulterata mia
dona in.ij.char.in ver.an pri liceat ⁊c. in fi.
ibi septimo reqriē ⁊c.sed hoc operaē violentia
ipsius stuprātis qm in tali stupro violento: q
pōt dici raptus cōpetit pri fratribus ⁊ affini-
bus vindicta adeo q qlibet ēt tutor pt occide
re eū.l.i.§.i.C.d rap.vir.⁊ voluit Cy.in.l.gra
chus.C.de adul.¶Nota vlterius ex isto text.
2 q occidēs vxorē deprehensaz in adulterio nō
puniē pena mortis ⁊ pt allegari rō qr diffici-
le est iustū dolorē tollerare vt dixit silis tex.i
.l.si adulteriū cū icestu.§.impatores.ff.d adul.
⁊ in.l.si qs in graui. in.§. si tn maritus.ff. ad
sille.⁊ in.l.grachus.C.de adul.⁊ ē bonus tex.
in.l.lex iul.§.fi.j.ad.l.iul.repetū.quē tex.p not.
allegat bal.in.l.aditos.C.de epi.au. de q dixi
latius.ff.in.§.pxime pcedenti.Sz talis occidēs
vxorē deprehensaz in adulterio puniē leuiori
pena.vt hic ⁊ in dictis iuribus pxime alle-
gatis.¶An āt liceat filio occidere adulteran
tē matrē videretur dōm q sic qr est magnus
dolor filio hre matrē meretricē ⁊ sibi est sum
mū dedecus ⁊ ignominia vt expientia docet
attn dicas q h nō lz ipsi filio ita dixit Ang.
in dicto vbo che hai adulterata in d.vsi. an
pri liceat ibi qnto reqriē ⁊c.allegat.l.pri cuz.l.
sequēti.ff.de adul.⁊ idē dicit in fratre quo ad
sororē ⁊ in auo quo ad neptem:de quo ibi la
tius per eū. ¶Et inquantū in isto tex.dr q
licet marito occidere vxorē deprehensam in
3 adulterio.¶Quero an hoc semp ⁊ indistin
cte sit verū:in quo sub vno verbo forte dico q
non.¶Nam hēmus in iure quod vxor com
mittens adulteriū pdit dotē ⁊ eius actionē
vt hr in.l.viro atqz vxore.ff.solu.matri.⁊ in.l.
cum mulier la.i.eod.titu.⁊ i.l.cōsensu.C.de re-
pu.⁊ in.c.plerūqz de dona. inter vir ⁊ vxo.
Et nedum in casu adulterij pdit dotez sed ēt
pdit bona paraphrenalia vt voluit gl.singu-
laris in dicto.c. plerūqz quam gl.dixit sing.
Lud.ro.ad h in sing.suo.cccxij.inci.pp adul
terium.¶Attn si mulier cōmisit adulteriuz
nō pdit dotē si maritus suus tenebat ccubi-
nas ⁊ similiter cōmittebat adulteriū qm pa
ria delicta mutua cōpensatione tolluntē.vt in
d.l.viro atqz vxore ⁊ in dictis iuribus.ff.alle
gatis ita singula.dixit Pau.de ca. in csi.suo
cxxviij.inci.hec mulier non dz excludi a pe-
titiōe dotis ⁊ mouetē p dicta iura ⁊ p dictaz
regulam.Et hoc ēt voluit expresse gl. fi. in.c.
pe.extra de adulte.lz eam non alleget.Quod
dcm pro valde not. refert ⁊ sequiē.d.Aug.de
ari.in addi.suis ad Ang.de are.in tra.male.
in verbo che hai adulterata mia dona in.iij
char.in pe.addi.ante fi.de qua doctrina feci
mentionē in.l.patre vel marito i.ij. col.i ver
si.nollo tn obmittere.j. de qōnibus pro q do-
ctrina Pau.de cast. faciūt dctā per Ab.in .c.
cōstitutus de cuer.ciug.⁊ per Rapha. cu.in
c.suo.clxxv.inc.dña andriola circa fi.vbi di
xit q mulieri cōpetit actio de dote ēt cstante
matrimonio qn maritus tenet ccubinas ad
qd allegat plura de qbus ibi p eum.de qbus
oibus dixi latius in sing.meo.ccxxxiiij.icip.
paria delicta ⁊c.¶Modo i proposito dico q
argumēto pdictoꝝ mulier cōmittens adulte
rium non poterit occidi a marito si ipse ma-
ritus siliter cōmittebat adulteriū ⁊ retinebat
ccubinas.¶Nam si in tali casu nō pdit do-
tem q est minus non dz ēt perdere vitam q
est plus ⁊ si maritus cōmittens adulterium
nō pōt priuare dote vxorez silr cōmittentem
adulteriū nō poterit ēt ipsam puare vita. Co
gita tn.¶Nota vlterius q i penis iponen
4 dis hr respectus ad dignitatē seu ad cditionē
delinquentiū nā viliores psone durius puni-
untur q digniores.Et iō dixit Bar.i.l.i.§.fi.j.
de pen.qd.l.in seruoꝝ in fi.eo.ti.de pen.dicēs
q qlibet pena corpalis minima est maior qua
cūqz pecuniaria hz locū in psonis nobilibus
non aūt in psonis vilibus qr aliqui sunt viles
q magis vellēt pati i corpe q i bonis ⁊ magis
vellēt hre carnē fractā q vestē. ⁊ idē qd dixit
Bar.i d.l.i.i fi.j.de pen.limitādo.d.l.i seruoꝝ
dixit ēt Saly.i.l.⁊ si seuerior in.ij.col.C. ex q
bus cau.infa.irro.⁊.d.Alex.i.d.l.i.in fi.j.de pe
nis.

nis.¶Ulterius inq̃tus dr̃ i tex.isto. sibi vel
suis q̃ri posset sub isto v̄bo suis q ↄtineant vel
cōprehēdant.i q̊ me remitto ad dcā p.d.Al.
i.l.fi.s̄.de pub.iudi.⁊ p Bar.i.l.cū sue.s̄.de le.
iij.⁊ in.l.ita.§.ea.l.i vlt.col.s̄. de ver.ob.⁊ per
Pau.de ca.ĩ ↄsi. ccclij.ici.postq̃ iste tutor ⁊c̄.
⁊ p ab.in.c.de cetero in fi.ex̄ de testi.⁊ p Bal.
in.l.i.in.xxij.col.C.q accu.nō pos. Mō expe
ditus de notabilibus. ¶Quero dr̃ i isto tex.
5 ꝙ stuprās p vim pōt ipune occidi. ¶Sed ↑
pone ꝙ ipsa mulier stuprata ex illo coitu vio
lēto est effecta ꝑgnās an filius inde natus sit
bastardus in q̊ Bal.i.l.eā q̃z i.viij.col.C.de fi
deicō.dixit ꝙ si tyrānus hz rē cū aliq̃ mulie
re p vim ꝙ filius īde natus nō dicet̄ spurius
q̊ ad mr̄em.⁊ idē dixit idē Bal. i.l.si q̃ illu
stris i v̄.qd si mr̄.C.ad orficia.⁊ hoc p rōnem
illā vz ꝙ facta ↄ̃ voluntatē faciētis nō iputāt̄
ipsi faciēti. vt i.c.i.ij.⁊.iij.⁊ i.c.ita ne. xxxij.
q.v.⁊.c.presbyteros.l.di. ⁊ optime ꝓbat text.
in.l.cura.in verbo nec si p viz.j.de mu.⁊ ho.
Et facit not.verbū.Ang.i .l.optima.§. remo
uet.s̄.de postu.vbi dixit ꝙ spōsa violēt̄ cogni
ta a spōso pōt igredi monasteriū eo iuito si
cut antea poterat.Ita dōm puto i qōne ista.
qȯ si mulier ex stupro violēto effecta fuerit ꝑ
gnans qȯ filius inde natus nō dicet̄ spurius
quo ad ipsam mr̄em lz secus sit q̊ ad p̄rem.
Et facit ēt notāter verbū Bal.i auc.itē nulla
6 cōitas.C.de epi.⁊ cle.i fi.vbi dixit ꝙ si statu
to cauet̄ ꝙ bānitus a ciuitate bonoñ.si ad eaz
venerit dēat decapitari ꝙ nō hz locū i bānito
q fuit captus mutine ⁊ p viz fuit ductus hic
bononie ꝙ ēt voluit Ja. bu.in addi . suis ad
tra.San. sup maleficijs sub ru. de bānitis p
maleficio i.v.col.i ꝓn.Et facit ꝙ voluit Bar.
i.l.post legatū.§.his vero in fi.s̄.de his qbus vt
idig.vbi dixit ꝙ stāte statuto ꝙ qcūqz ꝑbue
rit auxiliū bānito puniat̄ certa pena mō ali
quis testificatus est ꝓ bānito an debeat puni
ri in quo dicit distinguendū esse vz qȯ aut
h fecit spōte aut coacte si spōte dz puniri.si co
acte secus.Et facit optime text. ⁊ ꝙ dixit ibi
d.Flo.in.l.in oībus.s̄.de noxali.vbi dixit ꝙ
ille tex.facit ad qōnem de receptāte bānitum
qȯ teneat̄ si receptauerit q2 ꝓhibere nō potuit
puta q2 decē bāniti ↄgregati vadūt ad domū
rustici ⁊ dn̄t si nō aperis nobis portā impone
mus ignem q rusticus timens aperuit hostiū
certe tūc excusatur q2 non poterat eis resister̄
qȯ dicit esse menti tenendū.Et possent p hac
ꝑte adduci plura. ⁊ no. dicta q̊ als̄ vltra oēs
cumulaui in.l.i.in.§.ꝑterea i.iij.iiij.⁊.v.col.j.
de qōnibus vbi videas ⁊ dixi ēt.s̄.in princi.
huius.l.in.xviij.limitatione.¶Uenio modo
ad gl.⁊ capio ꝓmam gl.i verbo dimittendū
q̃ gl.clara est.nā allegat ↄcordantes.l.isti qui
dem.§.pe. vbi plus est stuprū q̃ mors ⁊ maior
ē timor stupri quā mortis ⁊ allegat.l. iij.§.ait
ꝑtor.s̄.de incē.rui.⁊ nau.Glo.ij. dicit qȯ iste
tex.dz intelligi scd̄m distinctionē positam in
.l.marito.in prin.s̄.de adulte.vbi videas Gl.
fi.ēt clara est.nā allegat ↄcordantias ad h de
marito occidente vxorē in adulterio dep̄hen
sam.qȯ non puniatur pena mortis ſ; alia mi
tiori pena.Postea dicit gl.videri qȯ maritus
in h casu i aliquo ēt leui non puniatur p tex.
i.l.si qs i graui.§.si maritus.s̄.ad sille.So.gl.
fatet̄ qȯ ignoscit marito sed nō i totū vt hic.
Et ex istis remanet expeditus iste.§.⁊ p ↄse
quēs .l.ista. Sequitur.l.inauditum.

Hippoly.de marsi.iur.vtriusqz doc.Bonoñ.
1 Pater non pōt filiū occidere ꝓ quocūqz deli
cto ēt maximo.nec filius p̄rem q2 vterqz di
ceretur non verus pater nec verus filius.
2 Pater ⁊ filius censentur eadem persona.
3 Uasallus iurans iuuare dn̄m contra omnes
non tenetur iuuare contra filium.
4 An quando pater ꝑsentaret filium coram iu
dice deberet iudex eum punire.
5 Accusatio inter patres ⁊ filium differt quia
non potest filiū accusare de leui delicto sed de
graui secus in accusatione patris.

1 **Inauditum filium.** ¶Et h ītendit
pr̄ nō pōt pro aliquo delicto occidere filiuz lz
possit eū accusare hoc dicit.Casus ⁊c̄. ¶No.
ex h tex.ꝙ pr̄ nō pōt occidere filiū lz cōmise
rit enorme crimē qm̄ esset ↄ̃ oēm legē nālem
⁊ eēt res crudelissima imo si reperiret̄ aliquis
pr̄ q ex q̄cunqz cā occideret filiū posset dici ꝙ
nō fuisset vere eius filius sed magis fuisset fi
lius suppositus q2 pr̄ faciens actum ipium ↄ̃
filiū non ꝑsumitur vere pr̄.Et iō dixit mul
tum egregie Albe.de ros.in.l.eum q probabi
lem.C.de epi.⁊ cle.p illum tex. ꝙ si filius ver
berat p̄rem ⁊ si pr̄ stuprat filiā nec ille filius
nec ille pr̄ ꝑsumitur.imo verus pr̄ magis di
ligit filiuz ꝓum q̃ seipsuz.l.isti qdez.s̄.qȯ me.
cau.⁊ iō pr̄ ⁊ filius cēsentur vna ⁊ eadez ꝑso
na.l.cuz simus ad fi.C.de agri.⁊ censi.lib.xi.
⁊ i.§.aduerte.xxv.q.iij.cum si.Et iō dixit.d.
Maria.so.i ↄsi.suo.liij.icip.magnifice capita
nee ꝙ nō dr̄ qs libere relaxatus d carceribus
qm̄ cogit̄ relinq̃re filiū i carceribus ꝓ obside.
qȯ ē no.ad mām.l.q i carcerē.s̄.ꝙ metus cau.
Et dixit lud.ro.in.l.i.s̄.in ius vo.vt eāt vel sa
tis.ꝙ ēt vbi electa est idustria ꝑsone pōt qs ser
uire p filium allegat tex.i.l.scieñ.i.§.legati.s̄.d
le.Et dixit no.Inn.i.c.cuz locuz i ꝓn. de spō.
qȯ si pr̄i fit violētia corpalis ⁊ filius aliqd fe
cit vt liberaret p̄rem qȯ ille actus dr̄ factus p
metuz ac si talis violētia eēt illata filio.Et di
xit Bal.i.l.ea.l.i.viij.col.C.de ↄdi. ob cām ꝙ
ꝓhibitus alienare i potētiorē pōt alienare in
filium q̈uis potētiorē allegat gl.i.l. si ita qs i
.§.eadē.l.s̄.de ver.ob.Et adeo ē h ver̄ qȯ pr̄ ⁊
filius cēsent̄ vna ⁊ eadē ꝑsona qȯ sicut nō va

2 let ɔfessio facta metu toꝛmentoꝝ vel renuncia
tio litis vt no.i.l.i.j.de qōni.ita nō valet ɔfes-
sio seu renūciatio facta ob metū toꝛqndi filiū
3 ſm do.post.gl.i.c.afferte ꝺ ꝑsumptionibus ↑
Et facit ēt nam si vasallus iurauit adiuuare
dñm ɔtra oēs hoīes:non tñ tenetur eum iu-
uare ɔtra filius:ita dixit Bal.in.c.i. de noua
for.fide.⁊ in.l.i.in.xxiij.q.ſ.de reꝝ diuisio.⁊
in.l.i.§.ne aūt.C.de cad.tol. pro quo facit tex.
in.§.fi.insti.de noxali.in ver.qs.n. patiꝫ filiū
suum.⁊ facit etiā dictum Ange. in.l.i.§.si pr̄.
el.ij.per illum tex.ſ.ad sil.vbi dixit qꝺ vasal-
lus qui non iuuat p̄rem dñi sui.ita priuatur
feudo:sicut si non iuuasset dñꝫ suū. Et adde
ēt hic no.vba do.Feli.i mā ista in.d.c.affer-
te.in.i.col.⁊ ꝑ eundē in.c.si vero in.i. col.ex-
tra de sen.excō. Et vide nota.verbū And.de
isernia.⁊ Bal.post glo.ibi in.c.i. in princ.in
fi.verbis qbus modis feu. ɔstitui pōt vbi di
xit ꝙ adeo est veꝝ hoc: qꝺ pr̄ ⁊ filius censenꝫ
vna ⁊ eadē ꝑsona qꝺ feudū simpl'r receptum
a p̄re intelligitur receptū ꝓ se ⁊ pro filijs suis
masculis. lꝫ in inuestitura de nullo h̄ide sit
facta mentio ⁊ idē dicūt esse i emphiteosi ꝙ
dicit Bal.esse no.⁊ cordi teneñ.⁊ idem dixit
Andre.de iser.in.c.i.qbus causis feu.ꝯamit.⁊
do.Alex.in ɔsi.suo.xviij.incip.attentis ⁊c.in
ij.col.in.v.vol.de quo ēt per do.Alex.late in
l.q rome.in.§.duo fratres.ſ.de ver.ob. i.xxxi.
col.ver.sed circa h̄ ⁊c.de q̊ dixi ego in sing.
meo.clx.incip.pr̄ ⁊ filius ⁊c.¶ Itē adeo sunt
vera supradicta de amore p̄rno ⁊ de vnitate
p̄ris ⁊ filij ꝙ si pr̄ ⁊ filius pro aliquo delicto
sunt torquendi vt veritas habeaꝫ dꝫ sagax iu
dex icipere a filio ⁊ eū torquere in ɔspectu pa-
tris: qa tunc citius dicet veritatē pr̄ quā fili-
us:qa pr̄ magis vereꝫ de filio quā de seipso:
ita dixit Gandi.in tractatu suo maleficioꝝ.
sub rub.de qōnibus ⁊ tormētis in. ij.col.ver.
nunc videndū.Et in ꝓposito And.de iser.in
c.i.in.§.publici latrones in fi. verbis. de pace
tenē.in vsibus feu.refert ɔtingentiā facti vide
licet ꝙ alias diue memorie rex Carolus cuꝫ
pr̄ ⁊ filius arguerenꝫ de hōicidio ꝓbato:qꝺ al
ter eoꝝ ꝑcusserat:de q̂ ictu ꝑcussus mortuus
fuerat nec ɔstabat qs ꝑcussisset q̄tūcūqꝫ fuis-
sent ābo torti finxit ⁊ mādauit ipse rex velle
ꝙ ambo suspenderenꝫ q credentes ambo de-
bere mori cum essent in pede furcaꝝ pr̄ dixit
ammodo non est remediū vt possimus eua-
dere mortē:⁊ tunc ipse pater ɔfessus est se illū
ꝑcussisse:⁊ sic ipse solus suspensus fuit libera-
tus filius ⁊ hoc dictū refert ⁊ seqtur.d.Paris
de puteo in suo trac.sindi.in no. car.i p̄n.vl.
col.qꝺ dictū retuli in.l.i. in p̄n.in pe. col.j.de
qōnibus.¶ Modo vlterius ꝓgrediēdo circa
mām huius tex.dico ꝙ ex isto tex.ꝓbaꝫ vnū
vꝫ qꝺ pr̄ non pōt seuire in filiū vt eū occidat:
imo si pr̄ vult seuire in filiū ⁊ eū capiat ⁊ du
cat ad iudicē vt ipse ꝓ delicto ꝑ euꝫ cōmisso
occidat talis sceuitia ꝓdest ipsi filio.adeo ꝙ li
berari dꝫ a tali iudice ve supiore: ita dixit
tex.sing.in.l.milites agrūl.in.§.desertorē.j.ꝺ re
mili.⁊ illū tex. ad hoc pro no. allegat Salꝫ.
in.l.pp insidias.C.q accu.non p̄nt. Et ibi di-
cit Pau. de ca. ꝙ cum qdā mercator veniret
de alemania interrogauit eum de p̄libus du
bijs ⁊ inter cetera interrogauit euꝫ de tali ca
4 su ↑.¶ Quidā filius comitis palatini cōmisit
crimen lese maiestatis.⁊ pr̄ p̄ntauit eum ipe-
ratori propria auctoritate dubitabaꝫ an esset
decapitandus.⁊ dixit ipse Pau.de ca.ꝙ nō ꝑ
d.§.desertorē.⁊ ꝑ doctrinā Rax. de Forli. ibi
qui refert ita ɔsultum fuisse de facto forliuij.
Et dicit ipse Pau.de ca.ibi ꝙ hoc fuit relatū
impatori q visa.d.l.milites agꝛ in. d.§. deser-
torē pepcit dcō filio sed misit euꝫ in exilium ꝑ
certum tp̄s.Et idē firmat do.Bart.cepo.i.cau
tella sua pma ⁊.d.Feli.i.c.accusasti. in vl.col.
de accu.⁊.d.Aug.de ari.in suis addi.ad An
ge.de are. in trac. suo maleficioꝝ in vbo nec
non ad q̄relā.in.vij.car.sup ver. xxi. ⁊ ꝑ illuꝫ
tex.d.§.desertorē dixit Ang.in.l. si adulteriuꝫ
cum incestu.in.§.liberto.in fi.ſ.de adul,qꝺ si fi
lius capit p̄re bānituꝫ ⁊ euꝫ ducit ad magr̄a-
tum:tunc dꝫ ipsi p̄ri relaxari vita intuitu filij
p̄ntantis eum qꝺ est no.q̄ proxime dicta retu
li in.l.i.§.ad qōnē in.v.col.j.de qōibus.vbi vi
deas:⁊ vide ēt q̄ dixi in.l. vnius in.§.seruus.
5 nec si in fi.eo.ti.¶ ↑ No.vltimo ex isto tex. ꝙ
pr̄ p̄t accusare filiuꝫ de crīe corā iudice. ¶ Sꝫ
an liceat eɔ̄ filio accusare p̄reꝫ dic qꝺ sic dum
mō nō accuset eum de crīe capitali: vt h̄r in.l.
hi tñ.§.i.ſ.ꝺ accu.Et hunc tex.itelligit hic gl.
⁊ bar.qꝺ pr̄ p̄t accusare filiuꝫ est veꝝ de graui
crīe:secus āt de leui delicto cōmisso ɔ̄ p̄reꝫ vel
de ꝺlicto ɔmisso ɔ̄ aliquē aliuꝫ q̄ ɔ̄ p̄reꝫ:qꝛ de
illo pr̄ nō p̄t accusare filiuꝫ alle. gl. iura de q-
bus i ea.Oppōit vltio bar.ɔ̄ istuꝫ tex.inq̄tuꝫ
dicit qd̄ pr̄ nō p̄t occidere filiuꝫ sed eɔ̄. de tex.
i.l.nec i ea.i.§.fi.ſ.de adul. vbi dr̄ ꝙ pr̄ p̄t occi
dere filiā dep̄hēsaꝫ i adulterio.ergo So.ꝙ spā
le ē i casu illo.i alijs āt secus ē ſm h̄ tpa lꝫ oli
idisticte liceret p̄ri occidē filiuꝫ:vt h̄r i.l.i suis
ſ.de lib.⁊ posth.¶ Capio mō gl.vnicā ꝓ cu-
ius expeditiōe q̄ro qd vult dīe tex.duꝫ dicit i
auditū filiū i q̊ gl.expōit iauditū filiū.i.sup-
positū filiū:ita ꝙ nō ē filius ⁊ sic p̄t eū accusa
re dōo eū nō eē filiū:⁊ ꝙ tñ vt eū decipet pas
sus ē se suppōi loco filij:qd̄ tñ itellit gl. ⁊ bar.
si erat doli capax qñ fuit suppositus: qꝛ forte
pr̄ erat abñs.¶ Alio mō ēt expōit gl.⁊ dicit
iauditū filiū.i.filiū ɔmittētē aliqd iauditū ɔ̄
p̄reꝫ.i.graue scelus. postea gl.dicit ꝙ si filius
cōmisit crimē ɔ̄ aliū vel ɔmisit leue qd ɔ̄ pa
trē ñ poterit ꝑ p̄reꝫ accusari alle. iura.ꝺ qbus
in ea.Sequitur.l.eiusdē legis. Hippo.de mar
silijs iuris vtriusqꝫ doc, Bonoñ.

Minus

1 Minus punit̄ vtens re ꝓhibita quā faciēs.
2 An ille qui non est tabellio possit impune in
strumentum facere.

Jusdem. ¶ Hec lex
licet plixa sit
in lr̄a tñ paruā habet mām
⁊ pōt principium ipsius sic
sūmari. Qui fecit venenum
vel factum in publico vendi
dit tenet̄ hac.l.h.d.vsq; ad.§.
adiectio. Casus. Nota dcm̄ in summario vz
ꝙ faciēs venenum vel factum vendēs punitur
maxime si illud vēdat in publico.⁊ sic facere
venenū vel iā factū vendere eqparat̄. Et di-
cas tñ ꝙ lz ſm istum tex. ista equiparentur
facere rem ꝓhibitam vel illam iā factā ven-
dere quo ad penā tñ minori pena dz puniri
ille q iam factā vendidit q̄ ille qui rē ipsam
prohibitam fecit. Et ad hoc dōm moueor ex
pluribus iuribus ⁊ doctrinis.pmo moueor
ar.tex.in.l.falsi.§.ordine.j.de fal. vbi dī ꝙ mi
tius punitur ille qui vtitur falso quā ille qui
1 ipsum falsum fabricauit. ¶ Et hanc partē qḋ
mitius punit̄ vtens re prohibita quā faciens
tenuit Cy.in.l.ij.C.de fide instru.vbi dicit ꝙ
ille q fabricauit falsum instrm̄ tenet̄ directa pe
na.l.cornelie de fal.de q̄ in.l.i §.fi.j.de fal. sed
ille q vtit̄ illo nō punit̄ illamet pena sed alia
q̄ nō hēt tantum effectū vt in.d.l.falsi.§.ordi-
ne. Et istud dictum Cy.refert ⁊ sequit̄ Jo.de
ana.i.d.c.ad falsarioꝝ.in.iij.col. Et facit ad p̄
dicta not. vbū bal.in.l.cū ancillis.in.i.colū.
vsi.item nota ex hac.l.C.de incest. nup. vbi
dicit ꝙ mitius punitur ille in cuius domū
fit aliqd ꝓhibitū eo patiēte q̄ ipse delinquēs
principalis lz habeamus de iure qḋ agentes
⁊ ꝯsentientes pari pena puniant̄.vt est tex.i
l.iubemus in.§.sane.ver.fieri passus fuerit.C.
de sacro san.eccle.⁊ hī in.l.i.C.de fal.mone. ⁊
in.l.si quenq̄.C.de episc.⁊ cle.⁊ in.l.qsquis.C.
ad.l.iul.maie.⁊ in.l.i.C.de raptu virgi. Et fa
cit etiā no.⁊ sing.verbū Saly. in.l.vnica.C.
de raptu virgi.vbi dixit ꝙ stāte statuto ꝙ p̄
bentes auxiliū ꝯsiliū vel fauorem maleficio
puniat̄ eadē pena q̄ cōmittens tñ non dz p̄
stans auxiliū ꝯsiliū vel fauorē puniri eadē
pena q̄ puniri dz principalis faciens malefi-
ciū ſ; dz minori pena puniri ⁊ ibi allegat rō
nem ipse Saly.ꝙ dcm̄ p valde not. refert ⁊
seqtur do.bar.cep.in ꝯsi.suo.xxvij.inci.reqsi-
tus ⁊c.in vlt.col. Et ēt optime ad p̄dicta fa-
cit ꝙ voluit Bād.in trac.suo malefícioꝝ sub
rubrica de homicidiarijs.in.ij.col.in ver. itē
pone ꝙ ticius ⁊c.vbi not.dixit ꝙ p̄stans au
xiliū homicidio nō punitur tāq̄ homicida
sed punitur media pena q̄ dz puniri homici
da vel ex forma statuti vel ex forma iuris
cōis.ad qḋ allegat in ar.l.is q opē.s.de furt.q̄
lex dicit ꝙ ille q dat opē furto manifesto nō
tenetur pena q̄drupli ſ; tenetur pena dupli.
q̄si fur.nō manifesti. Et dicit Bādi. vbi.s.ꝙ
hec qḋ fuit cōmissa ꝯsulēda bononie consilio
dñi dy.de bononia ⁊ aliqbus alijs doc. q fi-
naliter hāc qōnem hoc mō deciderūt vt su-
pra quā decisionē seqtur Bādi. ibi de qbus
dixi in singula.meo.xv.incip.statuta cōiter.
¶ Et sic ex istis appet qḋ origo rei seu initiū
ipsius magis spectat̄ quā ea q̄ ex post fiūt de
ipsa re q̄ origo lz in hoc spectatur ad p̄iudi-
2 ciū faciētis tñ qñq; ipsa origo seu pmordius
rei attēditur ⁊ spectatur ad fauorē ſ. Et iō il
le q nunq̄ fuit tabellio si cōficit instrm̄ tanq̄
tabellio punitur pena mortis vt hī in.l.eos
in fi.j.de fal.⁊ p bal.in.l.data opa.in.xxviij.
col.ver.dubitatur de eo ⁊c.C.q̄ accu.nō pos.
attamē secus est in illo q alias fuit creatus
tabellio ⁊ postea fuit priuatus offō tabellio-
natus q̄r si talis post priuationē facit instrm̄
tanq̄ tabellio nō punitur pena mortis.ita sin
gu.dixit bar.in.l.si qs.C.de aq̄ ductu.lib.xi.
allegat rōnem vz q̄r iste q alias fuit tabellio
iuuatur primordio veritatis argumēto not.
in.§.q̄r vero.in auc.de nō alie.ꝙ dictū refert
⁊ seqtur do.alex.in cōsi.suo.cclxxiij.inci.pō-
deratis in pe.col.qḋ dicit esse not. ¶ Sed vl-
tra eū dicas ꝙ idē voluit bal. in.l.data opa.
in.xxij.col.C.q̄ accu.nō pos.quē ad hoc refert
⁊ seqtur.d.Fely.in.c.q̄ in ecclesiaꝝ.in.ix.car.
in.i.col.de cōsti.vbi plura similia adducit ⁊
eū etiā refert ⁊ seqtur spe.in.c.sup lr̄is.in.xxi.
col.de rescrip. Pro quo facit qḋ voluit.d.Fel.
in.c.cōsuluit ver.ii.nota extra de iudeis.vbi
dixit qḋ iudei tollerātur ab ecclesia nō āt he-
retici q̄r fides iudeoꝝ hēt primordiū verita-
tis sed secus est in fide hereticoꝝ allegat glo.
in.l.nullus.C.de summa trini.⁊ fide catho.
Et facit qḋ voluit Inno.in.c.cū venissent.in
glo.ii.in fi.ver.illud aūt cōstat extra de testi.
vbi dixit qḋ in eū in quo nunq̄ fuit iurisdi-
ctio in illū nō pōt iurisditio ꝓrogari p.l.pri
uatoꝝ.C.de iuris.om.iu.tñ in eo q alias ha-
buit iurisditionē lz fuerit extīcta poterit ip-
sa iurisditio ꝓrogari ꝙ dictū refert ⁊ seqtur
do.Fely.in.c.ceterū in.xi.col. extra de rescri.
de qbus dixi in sing.meo.xxxv.inci. ille qui
nunq̄ ⁊c.vide tñ gl.in.c.accedēs.l.dis.q̄ dixit
ꝙ clericus degradatus pōt pcuti ⁊ pcutiens
eū nō incidit in canonē si qs suadēte.xvii.q.
iiii.quā gl.refert ⁊ seqtur barb.in.c.sedes apo
stolica.in.v.col.extra de rescrip.sed eā allegat
qḋ nō possit pcuti sine excōicatiōe sed glo. il
la dicit ꝯtrium.s.ꝙ poterit pcuti sine excōi-
catione. Et idē voluit gl.i.c.dictū.lxxxi. dis.
de q̄ mā vide ēt alia plura q̄ dixi in singula.
meo.cvij.inci.priuilegiū dignitatis ⁊c.⁊ in
singu.clxxix.inci.viget cōiter statutum ⁊c.
¶ Nota ēt ex isto tex.in.fi.in verbo habuerit
⁊c.ꝙ ita punit̄ affectus lz nō sequatur effe-

ctus in veneno sicut in homicidio nā ille q
emit venenū vt alicui daret punitur pena
huius.l.ac si eū dedisset ita ꝓbat text. iste.⁊
idē ꝓbat tex.⁊ ẜ voluit ibi bar.in.l.i.in fi.ꝛ.
de parri.⁊ in.l.i.C.de maleficis ⁊ math.qđ ēt
firmauit ꝑ dcā iura ang.de are.in trac.ma-
leficioꝝ in vbo ⁊ ex interuallo dictus ticius
ex dictis vulneribus mortuus fuit ⁊ est ⁊c.ī
v.ẜ aduertas ne erres ⁊ hāc opi. ibi appro-
bat.d.aug.in suis addi. vbi dicit ꝙ Jo. fab.
in.§.alia insti.de pub.iu.tenet hāc opi. ⁊ idez
vr̄ tenere Sal.in.d.l.i.C.de malefi.⁊ mat.Di-
cit tñ.d.aug.in.d.additio.ꝙ scđꝫ formā statu
toꝝ italie ⁊ gñalem totius mūdi ꝯsuetudinez
nō punit affectus nisi sequat.effectus ⁊ sic est
derogatū.d.l.is q cū tello ⁊ silibus.⁊ ēt iuri-
bus ꝑallegatis loquētibus de veneno ⁊ ad ẜ
allegat dcm̄ Spe.in ti.de accusatore.in.i.ꝑte
in.§.i.in vsi.ẜ pone ꝑmo alias qd si ꝑmo.qđ
dictū refert ⁊ seqtur ang. in.l.i.in.§. hec vba
.ff.ꝙ qsqꝫ.iur.⁊ bal.in.l.iij.C.de seruis fugi.⁊
Lu.ro.i.l.dāni.§.sabini.ff.de dāno infe. ¶Sꝫ
hoc fallit in crimine lese maiestatis ⁊ ī assas-
sino qꝛ in istis duobus criminibus punitur
affectus lꝫ nō sequet effectus:ita dicit.d.aug.
de ari.in dicta additio.vbi dicit ꝙ hoc vo-
luit bal.⁊ ang.in.d.l.i.§.hec vba.ff.qđ qsqꝫ iu
ris ⁊ est tex.in assassino in.c.i.de homi.i.vi.
⁊ idē dicas in oppugnatore ꝑrie lꝫ nō sequat
effectus ꝯm ang.in.d.l.i.§. hec vba.ff.ꝙ qsqꝫ
iur.Et ex istis sum expeditus de textualibus
iō capio gl.vnicā q̄ clara est. ¶Nā inquātū
tex.hic dicit ꝙ vēdēs venenū in publicū pu
nit hac.l..ergo vr̄ ꝙ vēdēs eū in loco ꝑuato
ñ puniat qꝛ q vnū dicit aliud excludit ꝙ tñ
ēt punit q vēdit venenū in loco ꝑuato. ⁊ iō
gl.dicit ꝙ dꝫ suppleri hic in tex. dictio ma-
xime qꝛ ēt si vēdat in ꝑuato punit mitius.s.
pena extraordinaria.Sꝫ op.de tex.ī.l.fi.ff.de ri-
tu.nup.vbi dr̄ ꝙ magis punit q clā facit q̄
q palā cuius ꝯriū hic dr̄.So. ꝙ hic tractat
de re fieri ꝓhibita ibi de re fieri ꝑmissa q̄ red
dit suspecta si fiat clā.⁊ iō dicit hic glo.qđ si
adimus vbū maxie nō erit aliq̄ dubitatio.
Sequitur.§.adiectio. Hippolytus de marsilijs
iuris vtriusqꝫ doc.

Triplex ē genus veneni ẜ solū ꝙ nocet punit.
1 Jlle q dat poculum amatorium punit hac.l.

2 **Adiectio.** ¶Et hoc intēdit.q̄litas v
boꝝ rē diuersificat.Et iter
duo extrema dat mediū ⁊ homicidium sine
dolo ex culpa tñ cōmissuꝫ nō punitur pena
mortis sed alia mitiori pena.h.d.vsqꝫ ad.§.
alio.Casus ⁊c.Nota ex isto tex.dictū in sum
mario.¶Jtē nota ēt ꝯm bart.ꝙ triplex est
genus veneni nā aliqđ est venenū malū ad
1 occidēdū aliqđ est venenū bonū ad sanādū ⁊
tertiū est genus veneni qđ dat ad amorē ca-
ptādū vel manu tenēdū ⁊ ꝯseruādū qđ vene
nū nō occidit nec sanat sed hoīes incitat ⁊ i-
ducit ad amorē vel odiū ꝙ venenum dr̄ po-
tius maleficiū q̄ venenū ⁊ de eo tractat ī ti.
de maleficis ⁊ mat.⁊ in vulgari dicūtur ma
lie vel fature ex qbus hoīes infirmant nec a
medicis cognoscit eius egritudo ⁊ ex tali-
bus maleficijs seu malijs hoīes ⁊ mulieres
nō moriunt sed saltiꝫ debilitant ⁊ annihilā-
tur dietiꝫ tāq̄ habētes morbū gallicum ⁊ de
istis faciētibus similia maleficia ē magna co
pia in valle lugani.vbi ego ꝑ bieniū fui capi
taneus ⁊ q̄ plures feminas habui in forcijs q̄
similia fecerāt.¶Et audeo dicere ꝙ tales de-
berēt durius puniri q̄ dātes vel faciētes ve-
nenū ad occidēdū qꝛ tale venenū occidit īfra
paucū tp̄s talia aūt nō occidūt sed dilacerāt
hoīes adeo qđ nō semel moriunt sed millies.
¶Nota ēt ex hoc tex.qđ lꝫ sit triplex genus
veneni attñ vnicū genus tātū.s.ad occidēdū
punitur hac.l. ¶Ulterius nota ex.§. iur.
vltio rñso ꝙ delictū sine dolo punit culpa in
teruenięte ꝙ veꝝ est nō ordinaria pena deli-
cti sed alia mitiori pena vt hic . Alij sunt ēt
casus in qbus delictū cōmissuꝫ sine dolo ⁊ ꝑ
posito delinquēdi punit nā est text.in.c.fi. de
homi.in.vi.in.l.qm̄ multa facinora.C.ad.l.
iul.de vi.alius est in.l.i.§.ex incēdio.ff.de icē.
rui.naufra.alius in.l.si qs aliqd.§.abortionis
.ꝛ.de pe.de qbus casibus latius locutus sum
in.l.i.§.diuus.ff.e.¶Expeditis notabilibus ar
guit hic Bart. ꝯ hūc tex.de. d.l.si qs aliqd.§.
abortionis.ꝛ.de pen.vbi dr̄ ꝙ ille q dedit po
culū amatoriū tenet hac.l.⁊ punit vltio sup-
2 plicio sed hic dr̄ ꝙ mitiori pena punit.ergo
So.ꝙ hic a ꝑn.dedit medicamētū cā cōce-
ptionis ⁊ sic cā rei licite sed ibi dedit cā abor
tiōis.⁊ sic cā rei illicite ⁊ sic nō obstat.¶Ue
nio mō ad gl.q̄ clare sūt nā.i.gl.allegat ꝯcor
dātias ad hūc tex.inq̄tū dicit ꝙ venenū ali-
qđ ē bonū ⁊ aliqd malū ⁊ all.l.q venenū.ꝛ.de
v.sig.vbi ē silis tex.⁊ all.ēt.l.qđ sepe.§.veneni
.ff.de ꝯhen.emp.ad qđ ēt est tex.in.l.cetere ī.§.
mala medicamēta.ff.fami.her.Et sic ꝑt nota-
ri ex isto tex.⁊ gl.ꝙ medicina dr̄ venenū ẜ
bonū.¶Ultia gl.est ⁊ clara nā text. dicit ꝙ
venenū seu poculū amatoriū appellat vene-
nū.⁊ gl.exponit vbū appellat ꝑ ꝯtinet ⁊ sic
vult dicere tex.qđ vbū venenū bonū est ve-
nenū ad sanādū ⁊ malū ad occidēdū.⁊ ēt il-
lud qđ dat ad amorē ꝯtinet ad qđ allegat.l.
si qs aliqd.§.abortionis.ꝛ.de penis.ẜ ille tex.
est ꝯrius solue vt supra dixi ꝯm bar.hic non
sunt alia.iō sequitur.§.alio senatuscōsulto ⁊c.
Hippoly.de marsi. iuris vtriusqꝫ doctor.
1 Aromatarij vendentes venena an puniātur

Alio senatuscōsulto. ¶Et
hoc i-
tēdit aromatarii temere dātes vel vendētes
res nocituras hic descriptas tenētur pena hu
ius.l.

ius.l.h.d.¶Nota istū tex.ſm ang.ꝯ aroma
tarios q vendūt aromata venenosa vt teneā
tur pena huius legis si temere illa vendunt
⁊ temere dicuntur vendere quando illa ven
dunt discolis ⁊ incognitis ſm ang. ⁊ potest
poni exēplū si aliqs aromatarius tales res vē
dat aliqbus fatuis vel alicui seruo seu alicui
meretrici ⁊ sic psonis in qbus pōt cadere ali
qua suspicio ꝙ talia velint adoꝑare in dānū
alicuius.secus si illa vēdūt ꝓbis viris vel ali
quibus pribus familias in quoꝝ psonis nul
la cadat suspitio.Et pōt poni exēplū in pro
bis viris emētibus venenū vt īterficiāt mu
res vel alia aīalia dānū dātia vt sepe occur
rit de facto.¶Alia notabilia hic nō colligun
tur.⁊ gl.sunt clare iō aliter nō insto. ī hoc.§.
Vba autē posita in text. sunt noīa herbaꝝ ⁊
certarum rerum que vtuntur solum contra
bonos mores.Sequit.§.item is cuius.
Hyppolitus de marsiliis iuris vtriusqꝫ doc.
1 Permittens familiam suaꝫ sumere arma ad
aliquid faciendum punitur.
2 Nauis perueniens ad portum propter tem
pestatem non tenetur soluere gabellam.

1 **Item is cuius.** ¶Et hoc inten
dit hac.l.punit q
pmisit eius familiā arma sumere adipiscēde
vel recupande possessionis cā. Itē ille q fuit
auctor seditionis ⁊ q sumpsit naufragiū ⁊ q
iniuste cām dedit vt innocēs circūueniretur
hoīem libidinis vel alia iniusta cā castraue
rit.h.d.vsqꝫ ad.§. legis cornelie.Casus est cla
rus.¶Nota ex hoc tex.plura ꝓhibita que si
fiāt puniūtur hac.l.cor.de sica.Et qꝛ doctores
nō legūt hos.§.cuꝫ nō habeāt m̄ās subtilesꝫ iō
nec ego sup eis īstabo.Soluꝫ ego dico ꝙ iste
tex.in.§.itē is cuius in V.sciēte iuncta gl.q̄ di
cit ⁊ ꝓhibere valēte pt allegari ad intellectū.
c.sicut dignū.de homi.⁊.c.error.lxxxiij.di. ī
quibus dr̄ qd nō caret scrupulo societatis oc
culte qui manifesto facinori desint obuiare.
nā hoc dꝫ intelligi.qn̄ pōt obuiare ⁊ nō ali
ter.¶Similiter illud qd dr̄ in.d.c.error.vꝫ
cui nō resistit approbat.hoc est veꝝ si pt resi
sti.⁊ nō alr̄ p hūc tex.cū gl.Et scias ēt ī mā
ista qd ille dr̄ scire qui scit ⁊ pōt phibere.ita
dixit tex.in.l.i.in V.is aūt.ſ.si familia fur.
fe.dica.Et iste tex.cū glo.siliter facit ad deci
sionē qōnis posite p.d.Flo. in.l.in oībus.ſ.
de noxali.vbi dixit p illū tex.ꝙ si statutū pu
nit receptātē bānitū ꝙ nō est puniēdus ille
q receptauit bānitos eo qꝛ nō potuit ꝓhibe
re eos intrare volētes domuꝫ suā ⁊ pōit exē
pluꝫ dicēs puta si erāt decē bāniti in simul
q iuerunt ad domuꝫ rustici ⁊ sibi dixerunt
nisi nobis apias domuꝫ īponemus ignē in
domo ex qbus Vbis dubitās ⁊ timēs ipse ru
sticus ꝙ cōburāt domuꝫ apuit domum qd
nō est puniēdus aliqua pena ꝓ quo optie fa
cit tex.iste ꝯiūcta gl.Et siliter iste tex.facit ꝓ
dcō bal.sup statutis ī Vbo pena in.viij.col.in
pe.V.vbi dixit ꝙ si statutū punit intrātē pa
latiū certo tpe ꝙ nō cadet in aliquā penā ille
q certo tpe fuit īpulsus seu spinctus p viꝫ ī pa
latio ⁊ nō potuit ꝓhibere ⁊ resistere qn intra
ret.Et facit ēt ꝓ dcō bar.in.l.i.C.de nau.l.xi.
2 vbi dixi ꝙ si pp tēpestatē maris aliq̄ nauis
venit ad portū tūc nō dꝫ soluere gabellam lꝫ
statutū vellit qd naues veniētes ad portū sol
uāt tm̄ qꝛ nauta nō potuit ꝓhibeṙ ꝙ illa na
uis eo inuito nō venirt ad portū.p quo di
dicit bar.esse casuꝫ ibi ⁊ allegat ēt.l.cesar ſ. ꝺ
pub.⁊.l.fi.§.si pp tēpestatē.e.ti.qd dcm̄ refert
⁊ seqtur Lu.ro.in repetitiōe.l.si Vo.§.ꝺ viro ī
iiij.fallētia.ſ.so.ma.V.xxiij.pbat ⁊c.Et facit
ēt iste tex.cū gl.p eo ꝙ voluit bal.ī auc.hita
.C.ne filius p pre.j.vij.col.vbi dixit qd ꝓhibi
tus ītrarṙ locū sub pēa si illuc ītrat p viꝫ ꝙ nō
cadit ī aliquā penā si ꝓhibere nō potuit.⁊ fa
cit ēt iste tex.cū gl.ad plures als qōnes q̄s la
tissime posui.ī.l.i.§.pterea.ī.iij.iiij.⁊.v.col.j.ꝺ
qōnibus.¶Et aduertas qd iste tex.simplr̄ lo
quēs de familia sumēte arma qd dꝫ intelligi
si ī ipo actu adipiscēde vel retinēde possionis
secutū fuerit homicidiū qꝛ nō secuto aliquo
homicidio ex sola delatōe armoꝝ nō punit
qs pēa huius.l.⁊ sic tex.iste ꝯcordat cū.l.qm̄
multa.C.ad.l.iul.de vi pub. Et silr̄ ītelligit
tex.inq̄tū loqtur de seditiōe si pp talē seditio
nē factū sit homicidiū als secus. Et īq̄tū tex.
iste loqtur de naufragio dicas ꝙ ille q aliqd
subripit de litore maris de rebus naufragij.
vel ēt ex incēdio punit ad q̄druplū infra an
nū post annū Vo ad simplū.⁊ pōt ēt crimi
nalr̄ ꝯueniri p furto .l. in eū. ⁊ ibi bal.C.de
fur.¶Itē ēt talis subripiēs punit qn̄qꝫ arbi
trio iudicis vt hr̄ in.l.vniuer.C.de naufr.li.
xi.Sequitur.§.legis cornelie.
Hippolitus de marsilijs iuris vtri.doct.
Differt pena.l.cornelie que oliꝫ fiebat a pena
1 q̄ nūc fit ⁊ circa delicta nobilium ⁊ ignobi
lium ⁊ nu.2.

Legis cornelie. ¶Et hoc intē
dit.Olim pena
.l.cor.de sicariis erat deportatio ⁊ oīum bo
noꝝ adēptio.hodie āt est pēa capitis ī psonis
vilibus in dignoribus aūt est deportatio in
īsulā.h.d.vsqꝫ ad.§.trāsfugas.Casus ⁊c.¶No
ta.ex hoc tex.q̄ sit pena.l.cornelie de sica.ho
die ⁊ q̄ erat olim.¶Itē not.differētiā pene
1 eiusdē delicti īter nobiles ⁊ ignobiles. Et di
cit hic ang.ꝙ hec pena subiciēdi hoīes bestiis
hodie nō est ī vsu ſ; eius loco successit pēa de
capitatōis nālis.Dicit ēt ꝙ ꝓ hoc ꝙ ꝓ homi
cidio sit pena decapitatiōis est tex.ī.l.nemo
.C.de epis.aud.ibi homicida ꝙ fecit expectet
⁊c.⁊ ad h̄ ēt allegat tex.in.l.si adulteriū cū ī
cestu ī.§.īperatores.ſ.de adul.⁊ gl.īsti.ꝺ pub.

ẜud.in.§.itē lex.cor.de ſica.⁊ text.in.c.i.§.ſi qs
hoīem.de pace tenēda.¶Sed de hoc dicas vt
ego dixi in.l.i.ī pn.ſ.in hoc tit.Et ſubdit ipſe
2 ang.↑qd ēt pena deportationis nō eſt in vſu
ꝙ pena nō hȝ locū in hoībus in dignitate po
ſitis.ſȝ ēt talis pena nō eſt in vſu.⁊ iō dicit ſe
credere ꝙ tales in dignitate poſiti debere pu/
niri pena mortis.Alia hic nō dicunt ⁊ glo.
non ſunt obſcure quas expediaȝ in voce ideo
ſequitur.§.transfugas.

¶Hippoly.de marſi.iuris vtriuſqȝ doct.

Transfuga pro flagitio cōmiſſo.ſicut hoſtis
1 poteſt occidi.
2 Statutum dans premium occidenti banni/
tum an comprehendat etiam occidentem ex/
tra territorium ſtatuentis.

Transfugas.

¶Et hoc intendit.↑
1 Trāſfuga ꝓ flagitio
cōmiſſo velut hoſtis pt occidi vbicūqȝ.h.d.ſm
ang.Caſus ⁊c.¶Nota dcm̄ in ſummario.
Itē hūc tex.vtentē illo vbo vbicūqȝ limitat
Ang.poſt Bar.nō ꝓcedere indiſtincte qꝛ ſi ta
lis trāſfuga eſſet in manibus familie aut eēt
in carcere ↄſtitutus tūc nō poſſet occidi niſi
de auctoritate iudicis qꝛ reus captus poſt ca
pturā vel carcerationē incōtinēti hēt ſecurita
tē a.l.vnde offendēs eū tūc dȝ puniri.l.iulia
maie.vt hī in.l.fi.ꝗ.de legatio.ↄiuncta.l.i.ſ.ad
.l.iul.maie.⁊ ↄiūcta.l.fi.C.de malefi.¶Ex q/
bus dicit Ang.hic notādū eſſe ꝓ ⁊ ↄ bānitos
qꝛ cū ſint hoſtes.vt in.l.amiſſione.in.§.q defi
ciunt.ſ.de cap.dimi.vbiqȝ poſſunt occidi.vt
hic ſȝ nō poſtꝗ venerūt in fortiā cōis.Et bar.
⁊ Ang.hic dicūt.ꝙ Dy.in.l.in laqueū.ſ.de
acq.re.do.ponit hāc.q.⁊ ꝙ Iac.de are.eā di/
ſputauit.⁊ ambo determināt ꝙ talis banni/
tus captus nō pt occidi qd ꝓbāt ſic ꝑ hūc tex.
lȝ occidere hoſtes ſed poſtꝗ ſunt capti nō poſ/
ſunt occidi ſȝ debēt ſeruari:vt in.l.⁊ ſeruorū
.ſ.de ſtatu.ho.ergo poſtꝗ eſt captus bānitus
nō pt occidi ꝗ opi.placet bart.hic vt ipſe aſſe
rit pmo qꝛ hoīes poſitos in carceribus nō lȝ
occidere vt in.l.fi.ſ.de cuſto.reo.¶Sȝ iſte q
eſt a familia detētus vel ducit pt dici incarce
ratus:vt in.l.q neqȝ.ꝗ.de v.ſig.ergo nō pt īpu
ne occidi.Itē ꝓ h facit ēt ſm bar.nā illi q ve
niunt ad ciuitatē de neceſſitate dicunt hre ſe
curitatē iterū a.l.vt dicimus in legatis.vt.l.
fi.ꝗ.de legationibus.⁊.l.ij.ſ.de iudi.in.§.elegā
ter vt ēt dicimus in teſtibus q teſtimonii cā
in iudicio vocant.vt in.d.l.ij.in.§.eū q teſti/
moniū.¶Sed iſte q ducit a familia venit de
neceſſitate ergo dȝ hre ſecuritatē ille ergo qui
occidit facit ↄ ſecuritatē datā a.l.⁊ ſic incidit
in.l.iulia.maie.vt in.d.l.i.ſ.ad.l.iul.maie.⁊
facit.l.vlti.C.de malefi.⁊ mathe.Ita reſidet
bar.hic.Sed tu vide ꝗ ego in mā iſta dixi ī
.l.i.in pn.in ampliationibus ad illū tex.ſ.in
hoc ti.vbi plura adduxi in ꝓpoſito ⁊ ad cor
2 roborationem ꝑdictoꝝ.¶Queri poſſet ēt↑ſi
ſtatutū dat pmiū occidēti bānitū an cōpre/
hendat ēt occidētē bānitū ex territoriū ſtatuē
tis h tex.in vbo vbicūqȝ facit ꝙ ſic ⁊ voluit
Bald.in ↄſi.ſuo.cccxcvij.inci.pmitteñ.eſt ad
euidētiā in.vi.volu.in fi.de quo ēt vide bal.
in.c.lrīs.ex in fi.de ↄſti.⁊ in.l.accuſa.C.ꝙ me
tus cau.⁊ bal.ſup ſtatu.in vbo bānitus v.ij.
⁊.d.nellū in tractatu bānito.in.ij.pte ſcdi tē
po.q.lvi.lvij.lviij.⁊ alex.in ſimli in ↄſi.xli.in
ci.viſis in.i.col.v.nec ēt vȝ obſtare in.v.vol.
⁊ bal.in marga.ſua in lrā Et in vſi.excōica
tus repellit ēt ab accuſatione circa mediū.⁊
vide Iaſ.in.l.fi.in pn.ſ.de iuris.om.iu.¶Et
ex iſtis ſunt expedita textualia ⁊ de mā hu/
ius.§.vide bar.in.l.oēs ppli.in.iij.q.pn.ī.ix.
col.ſ.de iuſti.⁊ iure.¶Capio gl.vnicā ꝗ op/
ponit de.l.iij.C.de ſeruis fugi.⁊ poſtea ſoluit
qd ibi loquit iuriſlator in delinquēte q erat
in itinere ⁊ nōdū pfecerat delictū hic aūt lo
quit in delicto iā pfecto poſtea gl.allegat pro
ↄcordantibus.l.ſi quis.§.ij.ꝗ.de penis ⁊.l.ꝓdi
tores.ꝗ.de re mili.Sed tu dicas ꝙ.d.l.iij.C.de
ſeruis fugi.nō poteſt allegari pro ↄtrario qꝛ
ibi ille ſeruus fugiens non poterat dici ho/
ſtis ciuitatis qd hoc eſt ſecus.Sequitur.l.le/
ge cornelia.

Hippolytus de marſiliis iuris vtriuſqȝ doc.

1 Iudices procedentes contra leges puniūtur.
2 Barataria eſt iudicibus prohibita ⁊ ſi iudex
recipit pecuniam poſt ſententiam latam nō
incurrit in barataria ⁊ ſententia valet.

Ege cornelia.

¶Et hoc intendit officiales
in cauſis criminalibus pro/
cedentes ↄ leges hac.l.corne
lia puniuntur.h.d.caſus ⁊c.
1 No.iſtū tex.ſm ang.nā tra/
dit regulā ↄ oēs magrātus
⁊ oēs iudices maleficioꝝ faciētes aliqd illici/
tū in necē hoīs.nā tales tenent.l.corne.Et iō
exclamat hic aug.dicens caueant oēs aſſeſſo
res vt non torqueant aliquē ſine cā qꝛ torquē
do facit illicitum ⁊ in necem torti ergo tenen
tur.l.cor.Et ſi poteſtas vel alius ſuperior vel/
let facere aliquid iniuſtum proteſtetur aſſeſ/
ſor ſe nō conſentire alias teneretur in ſindica
tu:ita inſtruit iudices tex.in.l.qm̄ iudices.C.
de appel.Ego autem conſiderabā hunc text.
in ver.ꝙ legibus permiſſum non ſit ⁊ dice
2 bā↑ꝙ cum barataria iudicibus ſit prohibi/
ta legum prohibitioue vt habetur per ſcribē.
in auc.ſed nouo iure.C.de pena iud.qui ma
le iudi.vbi dicunt ꝙ crimen baratarie eſt cri
men leſe maieſtatis qd etiā voluit.d.paris de
puteo in trac.ſuo ſindicat.in.xciiij.char.in
iij.col.quod hac de cauſa iudex committens
baratariā cū faciat rem lege ꝓhibitā dȝ puni

ri pena huius.l.q optie pbat iste tex.inducē do eū put supra induxi. De quo crimine ba ratarie vide Bal.in.l.obseruare in.§.pficisci i ix.qōne.ff.de officio pcōsul.& in.l.i.§.i.ij.de fal. vbi hr q baratarla est crimen capitale & pu nit sicut falsitas. Et vide aug.in aucten vt iu dices sine quoquo suffragio in.§.si qs aūt i.i. not. ¶ Et circa materiam istā baratarie tene mēti duo.pmo qd officialis puincitur de ba rataria p iuramētū accusatōis fm gl.& ang. in auc.vt iudices sine quoquo suffragio i.§. oportet.el pmo p quo facit notabile verbum bal.in.c.i.in.ij.col.si de inuestitura inter dns & vasal.lis oriat vbi dicit qd solus testis pro/ ductus ab eo ptra quē fuerat corruptus pecu/ nia ne testimoniū diceret ptra corrumpentē eum plene pbat qd dictū refert & sequtur do. Fely.in.c.licet causam in.v.col.extra de pba. de quo ego dixi in singulari meo.cxij.inci. in ore duoy. Et teneas ēt mēti aliud no.q licet iudex recipiens pecuniā p psentia dicat com mittere baratariā attamē si pecunia sit data iudici post latā sententiā tūc valet sentētia nec dr venalis nec poterit iudex puniri de bara/ taria.ita not.dixit Pe.de anc. in psi.suo.ccl/ xxij.incip.de titulis criminū in pe.col.qd di/ ctū refert & seqtur do.fely.in.c.tua nos de si/ mo.in fi.p eundē Pe.de anc. in psi. suo.ccij. incip.pmitten.est in pn.& bal.in psi.suo.cccc xc.incip.pponit q dictus proscellus in v.sup primo pucto in.iij.vol.de qbus ēt vide q ego plenius dixi in singulari meo.cxc.inci. iudi ces &c. Alia facientia ad principiū huius.l.di xi supra in hoc titu.in.l.i.§.i.ideo aliter hic nō insisto.nec aliqd dicēdū est i gl. paruula hic. Sequitur.§. cum quidam.

¶ Hippolytus de marsiliis iu.vtriusqz doc.
1 Delictum factum per lasciuiam non vera pe/ na delicti punitur.
2 Lata culpa in delictis equiparatur dolo.

Cum quidam. ¶ Et hoc itēdit dās cās morti p lasciuiā nō punitur pena mortis sed mitius. hoc dicit vsqz ad.§.pstitutū.Casus &c. ¶ No/ ta q factū p lasciuiā nō punitur vera pena
1 delicti.Et idē dicas a fortiori in dicto p lasci uiā qz nō punitur vt alias puniretur sine la/ sciuia.tex est no.in.l.vnica.C.si qs imper. ma le dixe.vbi dicit tex.qd id qd ex leuitate pro/ cedit ptenendū est.Et ad mām huius.§.satis pōt applicari no.vbū car. i cle.i.in.xxxix.q. de puilegiis.vbi refert se cōsuluisse q illa cla puniēs aliquē psumētē facere ibi phita & sic notās dolū & temeritatē nō ligat hoiem sim plicē pueniente dicte clausule sine dolo vel p/ sumptione qz cessat respectus quē lex psidera/ uit qd dictū refert & seqtur.d.Fely. in.c.qm ptra in.v.col.de pba.vbi dicit q nō legit ali/ bi tā not.vbū postea dicit q pus aū car.istd

psuluit Jo.cal.in ti.de sen.excō.in psi.iiij.in/ cip.sacerdos parrochialis vbi late psuluit q nō faciēs in cōtemptū nō incurrit penam.l. que vtitur verbis denotātibus dolum pro q bus faciunt dicta p Alex.in.l.fi.ff.q satis. cog. vbi dicit qd periurium nō cōmittitur sine dolo de quo dixit in.l.de minore.in pn.ff.de qōni.Et facit dcm bal.in auc. hodie i.ij.col. .C.de ap.vbi dicit q si pcurator bona fide ces sauit appellar qz putabat snīam esse iustā qd tunc dns nō pt appellare nec hre regressū p pcu.ēt si est soluēdo qd dcm reputabat mira bile.d.fely.in.c.i.in.v.col.v. pulchre ēt &c.ex vt lit.nō ptesta.de qbus ego latius dixi in sin gulari meo.cclxxxvij.ici.tetigi.tibi&c. ¶ No. ēt ex hoc tex.q delictū sine dolo culpa tā cō missū nō punitur pena mortis sed alia mi/ tiori pena qd ēt pbatur in.l.i.§.diuus.ff.e.vbi dixi & in sing.meo.clxxvi.inci.voluntas &c. Et scias qd lz lata culpa in delictis dolo eqpe retur fm gl.& doc.in.l.in actionibus.ff.de in lit.iur.& hr p bar.in.l.i.ff.de legi.& in.l.q ner ua vbi p oēs.ff.deposi.tā hoc nō est ver qn est imponenda pena corpalis qz tunc lata culpa nō eqparatur dolo tex.est in.l.i.l.cor.ij.e.& not. gl.in.l.is q cū tello.C.eo.& voluit ēt gl. in.l. sed si quacunqz.ff.ad.l.aeql.& gl.& ibi doc. in d.l.in actiōibus. & in.l.si mora.ff.sol.ma.& hr late p.d.bart.cep.in psi.suo.xxx.icip. ragacij scolarium in.ij.col.& in psi.xxxiij.incip.mul ta possent in.ij.& iij.col.de quo latius dixi in psi.meo incip.vltra alia &c.in.ij.char.& ēt di cā forte i.d.l.lege corne.vbi est ppria mā. Et scias fm Ang.hic & lz bart.fuerit in opi. q nō inueniatur casus in quo p lata culpa hō possit ad mortē dānari tā ipse Ang.dicit p rium esse verius vz q ēt p lata culpa qs pt ad mortē pdēnari & allegat duo iura. pmo tex. in.l.pe.C.de custo.reo.Itē tex. in.l.pe.ff. de in cē.rui.& naufra.vbi sunt bona iura ad hoc. Alia hic non sunt dicēda & glo.vnica huius tex.sup vbo lasciuiā clara est nā dicit si p la/ sciuiā ergo p culpā & ad hoc allegat pcordā/ tias in qbus dr q homicidium culposum nō punitur pena mortis sed alia mitiori pena. Sequitur.§.constitutum.

¶ Hippo.de marsi.iu.vtriusqz doc. Mini.
1 Qui facit spadonem etiam volentem puni/ tur quia nemo est dominus mēbroy suoy.
2 Medicus stipendiatus de publico non potest petere premium ab infirmis.
3 Absens potest cōdēnari nisi in criminalibus
4 An medicus faciens spadonem & ipse spado puniatur etiam in publicatione bonorum.
5 Extensio etiam fit in penalibus contra regu lam odia de reg.iur.in.vi.qūo intelligatur.

Constitutum. ¶ Et hoc intēdit. faciens spadones etiā volentē punitur hac.l.etiā cum publica

tione bonoꝝ fisco applicãda. Et qui spõte fece
rit se fieri spadones punitur hac eadẽ.l.cuꝫ ne
mo sit dñs mẽbrorũ suoꝝ.h.d.iste.§.vsqꝫ ad
1 fi.l.casus. ¶ Not.ex hoc tex.ĩ pmo penã faciẽ
tis aliquem spadones ⁊ ratio est qꝛ ille q fa
cit spadonem dr̃ homicida ſm Bal. in.l.i.C.
de eunu. Item not.qd̃ q sponte se fecerit fieri
spadones punitur hac.l.ipse ⁊ q eius fecit. Ex
quo teneas menti hunc tex.ad vnũ vꝫ ꝙ qñ
aliqd ob publicã vtilitateꝫ prohibetur qd̃ etiã
ille in cuius vtilitateꝫ fit prohibitio nõ põt
ↄsentire ⁊ si ↄsentit tñ eius cõmissus nõ opa
tur vt veniens ↄtra prohibitioneꝫ nõ punia
tur ꝙ est notãduꝫ ⁊ facit ad plura. Et maxi
me ad questioneꝫ quã alias tetigi in.l.stipen
dia.C.de exe.rei iudi. vbi plura posui q̃ sunt
prohibita accipi pro pignore a biruariis vel
executoribus sub pena qd̃ etiã nõ poterit illa
talia accipi debitoribus volentibus ⁊ si acci
piant ipsis etiam volentibus cadent in penã
ipsi accipientes: ita etiã ꝓbat tex.in.l.vnica.C.
de salgamo hospiti non p̃stã.lib.xij. ⁊ tex. ĩ.l.
fi. ĩ.§.i.C.de re mili.lib. xij. ⁊ .l.i. circa fi.C.de
rap.vir. ⁊ in.l.spẽ.C.q̃ res pig.ob. pos. ⁊ facit
l.cõmodis.ſ.de re iud. ⁊.c.dilectus. el.ij.de si
mo. Et faciunt optime ⁊ dicta p.d.Fely.in.c.
tua nos. in vlti.col.circa me. de ho. vbi dicit
ĩ ꝙ medicus q est salariatus de publico non
2 dꝫ petere p̃mium ab infirmis ſm bar.in.l.ar
chiarij.C.de profe. ⁊ med.lib.x.nec talis medi
cus poterit accipe p̃miũ etiã a spõte dantibus
lꝫ Ang.in.d.l.archiarij. teneat ↄtriuꝫ ⁊ male.
Et subdit etiã ipse.d.Fely.in.d.c.tua nos. qd
notarius ancianoꝝ salariatus de publico ni
hil põt accipe a sponte dantibus ⁊ alleg. hoc
voluisse bar.in.l.muneꝝ.in.§.fi.j.de re.iur. Et
faciunt etiã dicta p.d.Fe.in.c.i.in fi.de simo.
vbi dicit ꝙ ꝓhibitum dare pp bonum publi
cum prohibet accipi a sponte dante alleg.glo.
in.l.inuitus.in.§.fi.j.de reg.iu. ⁊ dicit ꝙ idem
tenet bal.in auc.ſ hodie.C.de episc. ⁊ cle. ⁊ gl.
in.c.statutũ.§.fi.de rescrip.in.vi. ⁊.c.exigit cuꝫ
gl.de cẽsi.eo.lib. ⁊ faciũt ẽt dicta per me in.l.
vnius in.§.seruus de q̃õnibus. ¶ Iteꝫ nota ẽt
3 ex hoc tex.in v̓.absentes fuerint ⁊c. ꝙ hic est
vnus casus scd̃m bar.in quo ĩ absens dãnat
ĩ pena q̃ est vltra relegationẽ. Est etiam alius
similis casus scd̃m eũ in.l.ne diu.C.de penis.
Aliũ ẽt casuꝫ similẽ hẽmus p quãdã ↄstitutio.
henrici impatoris quã ꝓmulgauit pisis in q̃
ↄtinet qd̃ in crimine lese maiestatis absens p̃t
dãnari. Et isti sunt tres casus spãles lꝫ regu
lariter de iure cõi nõ possint absentes in cri
minalibus ↄdẽnari nisi post litis ↄtest. vt in
l.absentẽ.j.de penis ⁊ ibi bar.late ⁊ in.l.absen
tem.C.de accus.vbi late loqtur Saly. in mã.
Et hos casus ẽt ponit hic Ang. ⁊ Ange. in.l.
pe.§.ad crimẽ in.ij.col.ſ.de pub.iud. ⁊ saly.in
l.absentẽ.C.de accus.de quo articulo an possit

de iure cõi ꝓcedi ↄ absentem vide p Oldra.
in ↄsi.suo.lxv.inci.hic agit in.i.col.p̃t tñ de
iure cõi ꝓcedi ↄtra absentẽ ad annotationeꝫ
bonoꝝ vt p bar. ⁊ Saly.in dictis locis. ¶ Et
tene mẽti qd̃ in istis tribus casibus ⁊ in aliis
similibus in q̃bus põt ꝓcedi ↄ absentem ad
mittit ꝓcurator scd̃ꝫ ang.ĩ.l.pe.§.ad crimẽ.ſ.
de pub.iud.in.ij.col. ¶ De iure aũt munici
pali omnia ista sunt sublata qꝛ ex forma sta
tutorũ italie ꝓcedit indistincte ↄtra absen
tes in oĩ crimine vsqꝫ ad sniaꝫ inclusiue ⁊c.
¶ Nota vlterius ex isto tex.in v̓.inuictũ sciẽ
tẽ ve ⁊c.qd̃ nemo est dñs mẽbroꝝ suoꝝ ↄcor
dat.l.ita vulneratus.ſ.ad.l.acq̃l. ⁊ ideo nemo
põt dicere dñe torqueatis me ⁊ istũ quẽ accu
so de tali crimine qꝛ volo stare secũ ad tortu
rã qꝛ nõ habeo alios testes ĩmo si tali casu iu
dex poneret eũ ad torturã puniret ſꝫ.d. Frã.
bruniũ in tractatu suo de indicijs ⁊ tortura ĩ
xvi.char.in.i.col.de quo dixi latius.ſ.in.l.i.ĩ
p̃n.in ampliationibus ad illũ tex.ſ.in hoc ti
tulo. ⁊ in.l.pe.ĩ.i.col.j.de q̃õnibus vbi videas.
¶ Hinc est ꝙ ẽt volẽs nõ põt ꝑcuti impune
ſm bar.in.l.i.§.vsqꝫ adeo.ſ.de iniurijs. ⁊.do.
Alex.in.l.quãuis.ſ.de in ius voc. ⁊.d.Fely.
in.c.solite in.ij.col.de maio. ⁊ obe.qd̃ tñ intel
lige de graui ꝑcussione secus aũt de leui ſm
doc.in locis p̃allegatis. ¶ Quinimo occidẽs
seipsum punit in publicatione bonoꝝ suorũ
vt in.l.fi.j.de bonis eoꝝ qui ante sniam sibi
mor.ↄsciue. ¶ Nota ẽt ex hoc tex.qd̃ medicus
q facit spadones tanq̃ cõmittẽs rẽ ꝓhibitã de
bet puniri ita ꝓbat iste tex.ꝙ tñ est limitañ.
ſm Ang.nisi hoc faciat medicus in ꝑsonam
alicuius patiẽtis aliquã infirmitatem de qua
aliter curari nõ posset qꝛ tunc talis medicus
nõ dꝫ pati aliquã penã. ¶ Pro quo dico ego
ꝙ facit in arg.l.illud qd̃ dĩ de barbitõsore flo
botomãte aliquẽ in palatio q patit aliquã in
firmitatem vt nõ puniat vigore statuti dicẽ
tis ꝙ faciẽs sanguinẽ in palatio puniat ita di
xit bar.in.l.oẽs populi.in.xx.col.v̓.ex predi
ctis.ſ.de iusti. ⁊ iure. ⁊ ibi bal. ĩ.x.col. ⁊ bar.
in.l.nõ dubiũ in.iij.col.C.de legi. ⁊ ibi bal.in
v.col. ⁊ bal.in.l.si qs alieno ĩ.§.cũ aũt.ſ.de hiꝫ
q notã.infa. ⁊ in.l.grachus.C.de adul. ⁊ in.l.
quãuis.ſ.de in ius voc. ⁊ in.l.benignus.ſ.de
legi. ⁊ in.l.decuriones.C.de infa. ⁊ in.c.i.ĩ.v.
col.de cõsti. de quo latius p Mode. in.d.l.
quãuis. ¶ Nota vlterius ex hoc text. in v̓bo
medico qd̃ appellatiõe medici venit ille q ali
quẽ facit spadonẽ ꝓ quo facit tex. in.l.i.§.me
dicum infra de varijs ⁊ extraor.cog. ⁊ hoc ẽt
voluit bal.in.l.i.C.mãdati. qd̃ facit ad statu
tum loquẽs de medicis. ¶ Quero mõ de vno
in p̃nc.huius §.dĩ qd̃ faciens spadoneꝫ punit
pena.l.cor.de sica. ⁊ publicant bona sua postea
dicit ꝙ medicus capite punitur q fecerit spa
donem ⁊ similiter qui passus est se fieri spa
donem

4 donem. ¶ Sed quero utrum medicus ⁊ il-
le q fecit se fieri spadonem vltra penā mortis
puniātur in publicatiōe bonoꝝ sicut superius
dixit in quo vī dicēn.ꝙ sic.pimo ꝙ vba rñ-
dentis dnt referri ad oīa ⁊ ad oēs qlitates in
interrogatione positas vt hī in §.pterea.insti.
de inuti.stipu.l.ticia.§.idem respōdit.s̄.de vb.
obli.l.i.C.de diuers. rescrip.l.si defensor in.§.q
interrogatus.s̄.de interroga.actiōibus. ¶ Ad
predicta ēt facit optime tex. in.l.quēadmodū
in.§.hec verba.qui est.§.fi.s̄.ad.l.acquil.vbi di
citur ꝙ verba apposita in pncipio instrumē-
ti dispositionis vel puilegij intelligunt repeti
ta in fine ipsius ⁊ ibi late p Flo.⁊ facit etiam
nota.tex.in.l.seye.i.§.gayo.s̄.de fundo instru.
vbi glo.ponit ꝯcordantias. ¶ Et pro hac par
te facit nam si accusatus est ticius qd adulte-
rauit bertam vxorē ticii ⁊ ipse ticius respon-
deat se cognouisse bertam carnaliter. Uidet
etiam fateri bertam esse vxorē ticii. ita dixit
Pau.de ca.Raph.⁊ Jo. de imo. in.l.si cui la
scda.§.si a filio.s̄.de leg.i.⁊ bar.in ꝯsi.suo inci.
statuto ciuitatis florētie ⁊ Raph.in.l.si defen-
sor.§.q interrogatus.s̄.de interro.actio.⁊ idē
in simili tenet Bal.in.l.i.in pe.col.vsi.sed nū
quid.C.de edil.actio.⁊ do.fel.in.c.nōne. in.i.
col.de psump.⁊ do.alex.latius in.d.l.si cui.§.
si a filio de lega.i.vbi reprobat tenentes ꝯtra
rium. ¶ Pro qbus facit qd voluit ange. in.§.
hinc nobis in auc.de hered.⁊ fal.in fi.vbi di
xit ꝙ vbicūqꝫ due qōnes formant ⁊ post eas
formatas vna responsio vel ꝯclusio sequit ta-
lis responsio refert ad ambas qōnes ⁊ illas
abbas decidit ⁊ eum sequit.d.fely.in.c.cām-
qꝫ in.iij.col.de rescrip. Pro quo facit qd vo-
luit bal.in.l.quisqꝫ in pn.C.si cer. pe. vbi di-
xit qd qñ finis legis determinat aliquā penā
⁊ pcedunt plura capitula qd videtur oīa de-
terminata eadem pena. Et dixit Gemi.in.c.
vbi periculū.§.nulli de electio. in.vi. qd vbi
statutū in impositione pene enumerat plura
prohibita ⁊ vltimo prohibito adiūgit aliquā
qualitatem restrictiuā qd illa qualitas restri-
ctiua refert ad oīa enumerata. ¶ Et dicit ibi
Joā.an.qd ille tex.loquēs de mittēte nūciuꝫ
vel eplāꝫ vel de loquēte secrete debet itelligi si
illa oīa fiant secrete. Et dixit notāter bart.in
d.l.doli p illum tex.s̄.de seruo corrupto qd si
statutum dicit si qs fecerit sic ⁊ sic postea sub
iungit verbum de nocte qd illud de nocte re
fertur ad vtrūqꝫ ꝙ dicit esse multum notan
dum que proxime dicta refert ⁊ sequit do.
fely.in.d.c.causamqꝫ.extra de rescrip. Soci.
in ꝯsi.suo.xlviij.inci.in pñti cōsultatione in
iij.col.circa fi.⁊ in ꝯsi.suo.lxxxiij.inci. visa as
serta ⁊c.in.i.col.ita dicēn.visa asserta ⁊c.i.i.
col.ita dicendū vr̄ in casu isto qd cū iurecō-
sultus superius dixerit ꝙ faciens spadonem
punit hac.l.de sicarijs.cum publicatione bo-
noꝝ qd ēt hꝫ idē qd dicit ī medico ⁊ ī illo q pa
tit se castrari qd puniunt pena huius.l.qd ēt
intelligat cū publicatione bonoꝝ lꝫ expresse
hoc nō dicatur. ¶ Itē pro hac pte facit optīe
5 qd dixit bal.in.l. si quis id qd p glo.ibi.s̄.de
iuris.om.iud.vbi dicit qd ēt in penalibus
⁊ odiosis fit extensio ex idēptitate rationis ꝙ
ēt voluit Inno.in.c.qualiter ⁊ qñ el.ij.de ac-
cusa.pro quo iste tex.in.c.i.§.porro cū sequen.
in tit.que fuit pma cā benefi.amit.q text. est
melior de corpore iuris ad hoc fm bal.ibi de
quo ēt p Alexan.latius in.d.l.si qs id qd er-
go videt dicendum in casu nr̄o ꝙ ex idēptita
te rōnis ⁊ ex cā finali huius prohibitionis de
beat medicus ⁊ ēt patiens sponte se castrari
puniri pena.l.cor.de sica.⁊ etiam in publica-
tione bonoꝝ. ¶ Pro qua parte facit etiā.nāꝫ
statutum siue lex penalis vel odiosuꝫ licet nō
debeat extendi sed potius restringi vt in re-
gula odia.de reg.iur.in.vi. Attamen vbi ex
tensio tendit ad fauorē rei publice ita tūc de-
bemus legem seu statutum odiosuꝫ extēdere
sicut legem vel statutum fauorabile ita singu
lariter dixit bar.in.l.quēadmodum in.i.col.
.C.de agri.⁊ censi.lib.xi. quā doctrinam re-
fert ⁊ sequit Alex.in ꝯsi.ccccx.inci. visa ⁊c.
in.i.col.pro qua doctrina est tex.notabilis in
l.hoc modo.s̄.de ꝯdi.⁊ demon.⁊ in.l.si qs in
graui.§.hi quoqꝫ.s̄.ad sillania. ⁊ in.l.ij.C.qñ
liceat se sine iudi.vindi.pro quo faciunt plu-
ra que adduci possent de publica vtilitate q̄
omitto breuitatis cā. ¶ Cū ergo resultet vti-
litas rei publice faciendo extensionē de pri-
mo dicto ad vltimum ergo illa fienda est ⁊
intelligēda est ꝙ meditus ⁊ ille q patit se fie-
ri spadonem nō solum ꝯdēnabitur pena.l.
corne.de sica.sed etiā ꝯdēnabitur in publica-
tione bonoꝝ. ¶ Sed predictis non obstanti
bus credo tñ ꝯriū eē verius.s.ꝙ.solū dci ꝯdē
nabuntur pena.l.cor.de sicar.⁊ bona non pu
blicabunt eo qꝛ si recte ꝯsideramus non est
eadem ratio in vltimis psonis positis in hoc
tex.que est in primo responso nā pmum re-
sponsum potest intelligi in eo q in rixa facit
spadonem ⁊ sic inuitum sed non ita acriter
debet puniri medicus faciēs voluntariū spa
donē cum ergo nō sit eadē rō ergo nō possu
mus dicere ꝙ fiat extēsio ex idēptitate rōnis.
¶ Et idem dicendū est in illo q passus est fie
ri spadonem qꝛ amisit virilia ꝙ nō est in pri
mo casu cuꝫ ergo ꝯcurrat eadē ratio ergo nō
debet fieri extēsio de vno casu ad aliū. ¶ Pre
terea nō est verum ꝙ in penalibus ⁊ odio-
sis fiat extensio etiā ex idēptitate rōnis imo
in ipsis penalibus ⁊ odiosis etiā ex idēptita
te rōnis nō fit extensio vt hī in.l.si de inter-
ptatiōe ⁊ in.l.si pses.ff.de penis ⁊ ī.c.odia de
reg.iu.ī.vi.⁊ ibi Jo.an.⁊ no.Cy.i.l.i.C.q sit
lōga ꝯsue.⁊ gl.in.c.i.de tēpo.ordi.ī.vi.⁊ vo-

luit Bal. ⁊ doc.in.l.i.C.de interdictis. ⁊ Lu.
ro. ⁊ alij in.l.si vero in.§.de viro.ff.solu. matri.
⁊ voluit dñs Alex.in consi.suo.cxiij. incip.viso
instrumento ⁊c.circa fin.in.ij.vol. ⁊ Lud.ro.
in consi.suo.cccxxxvij.inc.quo ad primũ ⁊c.in
vi.col.vbi alle.bona iura ad hoc. ¶ Pro istis
ẽt facit nã constitutio que alias extendit ex idẽ-
ptitate rõnis nunq̃ extendit respectu pene.ſm
Jo.an.in.c.dispẽdia.de rescri.in.vi.de quo la
te p.d.Fely.in.c.qm̃ in.x.col. de consti. ⁊ in.c.
cognoscentes in.vi.col.eo ti. ⁊ in.c.sup lr̃is in
xiij.col.de rescrip. ⁊ in prohemio grego.in.ij.
col.de quo latius dixi in.l. siqs viduã in. vij.
col.v.sed posset aliqs ⁊c.j.de q̃onibus. ¶ Nec
ob doctri.bar.in.l.quemadmodũ.C.de agri.
⁊ censi.qr nõ possumus dicere ꝙ si fieret extẽ
sio in casu isto esset ad fauorẽ reip. sed inimo
eẽt potius ad damnũ cũ reip.ĩtersit hr̃e ciues
locupletes q possent onera reip.substinere in-
stituta de his qui sunt sui vel alie.iur.in.§.sed
cum maior. ¶ Et sic ex predictis concludo ꝙ
medicus ⁊ is q passus est voluntarie castrari
non paciet penã publicationis bonoꝝ que oĩa
tene menti ad plura silia que euenire nõ pos-
sent. Et ex istis remanet expeditus iste.§. ⁊ per
consequens lex ista quo ad textualia ⁊ gl.ẽt parꝝ
hñt q̃s recitabo in voce.ideo seqtur.l.hi quoqz
Hippoly.de marsilijs.iuris vtriusqz doctor.

Castrans ⁊ faciens instrumentum ad castran
1 dum pari pena puniuntur.
Statutum prohibens ludere ad azardũ ẽt ille
2 q facit taxillos punietur eadem pena.

Hi quoqz. ¶ Et hoc inten
dit facientes in
1 str̃a ad castrãdũ puniunt.l. cor.
de sica.sicut illi q castrãt.h.d.lex
ista. ¶ Nota ex h.tex.↑ qd dcm̃
est in summario vz ꝙ castrans
⁊ faciens instr̃m ad castrandũ
pari pena punitur. ¶ Item no.etiaz ꝙ prohi
bito vno omnia vñr phibita per que deuenit
ad illud.ad qd ẽt facit.l.oĩo.ff.de sponsa. cum
pluribus si ibi in gl.alle.p quo faciũt optime
dicta p.d.alex.in consi.suo.lvij.inc.pspectis ⁊c.ĩ
iij.col.in.ij.vol. ⁊ p eundẽ in.l.cogi.in.§. hi q
solidũ.ff.ad tre. ⁊ p.d.Jas.ĩ.l.nõ dubiũ in pn.
xi.col.C.de legi. ¶ Et teneas mẽti hũc tex.qui
seruit ẽt ad vnũ no.iudicio meo vz ꝙ si statu
2 tũ phibet sub pena ꝙ aliqs non posset ludere
ad azardũ ꝙ ille q faciet taxillos puniet eadẽ
pena qua puniet ludẽs ad azardũ ⁊ hoc p istũ
tex. ⁊ p dictã rl'az qd phibito vno oĩa vñr p
hibita p q̃ deuenit ad illud ⁊c. ¶ Nec ob si di
cet q̃spiã ergo ex hac rõne stante statuto ꝙ ali
qs nõ possit portar̃ arma ĩmagr̃i faciẽtes arma
eadẽ ĩ penã. ¶ Quia dico hoc nõ esse verꝝ qr
arma in ciuitate q̃nqz sunt vtilia ad repellen-
dos inimicos ⁊ ẽt ad eundũ in rure vel in ali

quo itinere h secus in taxillis qr nunq̃ psũt p
desse sed semp nocent ⁊ hoĩes spoliant bonis
⁊ honoribus ⁊ ex eis oẽ malum puenit ergo.
Alia hic nõ sunt dicẽda ⁊ gl.clara ẽ iõ seqtur
.l.is q seruũ. ¶ Hippoly. de Marsi. J.V.D.

Is qui seruũ. ¶ Et h
intẽdit
qui seruũ suum vel alienũ de
derit ad castrandũ punit hac
l.cũ amissione dimidie partis
bonoꝝ suoꝝ h dicit casus ⁊c.
¶ Nota dcm̃ in sũmario qr
alia nota.hic nõ colligunt ⁊ glo. ẽt sunt clare
iõ venio ad legẽ in.l.cornelia. la secunda quia
prima lex in lege cornelia clara est.
Hippoly.de marsilijs.J.V.D.Bononieñ.
1 In penis corpalibus lata culpa ñ eqperat dolo
2 Statutum imponens penam personalem pro
homicidio intelligitur si est dolo factum.
3 Tempus indeterminatum. ⁊ res indetermi
nata stat in arbitrio iudicis.

In lege cornelia.

1 ¶ Et hoc intendit.↑ In penis
corpalibus lata culpa non eq-
perat dolo sed mitius punit
hoc dicit ſm Bar. ⁊ ang. Ca-
sus ⁊c. ¶ Nota primo ex isto
tex.qd in hac.l.cornelia dolus p facto accipit.
Et sic licet factũ non sit secutũ tñ punit ordi
natio dolosa concordat legẽ primã in prin.ff. eo
dẽ ⁊ legẽ is q cũ tello.C.eodem titulo. ¶ Nota
ẽt qd in.l.cor.lata culpa non eqperatur dolo.
vt hic. Et.lz gl.in.l.in actionibus.ff.de in lite
iurando dicat qd in delictis lata culpa eqpe-
rat dolo vt ẽt dixit Bar.in.l.i. ff. de legat. tñ
dicas ꝙ illud est verꝝ nisi sit imponenda pe-
na corpalis qr tunc dolus regritur p hanc.l. ⁊
dicit.d.alex.in.d.l.in actionibus.ꝙ vbi agit
de pena. ⁊ lex facit mentionẽ de dolo tunc ve-
nit lata culpa.ad qd alle.l.i.in prin. iuncto.§.
siquis iõ.ff.ne vis fiat ei ⁊.l.ij.§. hac actione.ff.
vi bo.rap. ⁊ glo.in.l.magna negligentia.j.de
verb.sig. Et qd vbi ĩponit pena corpalis lata
culpa non eqperetur dolo voluit ẽt glo. ⁊ ibi
doc.in.l.si mora ff.solu. matri. ⁊ habetur per
Bar.in.l.qd nerua.ff.depositi. ⁊ in.l.i.§.i.ff.si qs
testa.libe.esse ius.fue. Et ideo dixit Bal. in.l.
qcunqz in.v.col.C. de ser. fug.ꝙ vbicunqz lex
loqtur de pena corporali semp subintelligitur
dolus per no.in dcã.l.in actionibus. ⁊ in.§.
2 suspectos insti.de suspec. tuto. ↑ Et quotiens
statutum imponit penã psonalem p homici-
dio vt qr dicit occidens occidat hoc casu nisi
occidens occiderit dolose ⁊ ex proposito non
habebit locum pena statuti:sed aliter debebit
mitius puniri. Ita dixit bal.in.l.data opera
in.iiij.col.C.q accus.non pos.in v. Itez statu-
tum punit homicidiũ. ⁊ habet per Bar.in.d.
.l.i.ff.siqs

.l.i..s̈.si quis testa.liber esse ius.fue.⁊ no.Bal.
⁊ Saly.in.l.ij.C.de noxa. ⁊ in.l. pe.C.eo. de
sicar.⁊ Pau.de ca.in.l.i.C.vbi senato.,vel cla-
ris.vbi exclamat ꝯ iudices ignorãtes q nesciũt
a verbis statuti recedere ⁊ pro homicidio cul-
poso faciunt hoies decapitari De quo latissime
dixi in.l.de minore in prin.in.vi.⁊.vij.col.j.
de qõnibus.¶Sed hanc ꝯclusionẽ vz ꝙ pro
culpa non imponat̃ pena corpalis limita ꝭm
Ang.hic in casu.l.pe.C.de custo.reo.vbi dicit̃
ꝙ pro culpa imponit̃ pena corpalis. ¶Item
alleg.ẽt alium casus vz.in.l.pe.s̈.de incen.rui.
⁊ naufrag.Sed vltra Ang. dicas ꝙ alius est
casus in quo qs culpa punit̃ corpaliter q casus
est in medico iperito qui asserit se ꝑitum ⁊ ex
eius impitia infirmus morit̃ nã hoc casu ipe
medicus punitur pena corpali.ita sing.dixit
d.Flo.in.l.idẽ iuris in.§.mullionẽ.s̈.ad.l.acq.
ad qᵭ alleg.glo.in.l.ij.s̈.ꝙ qsqz iur.⁊ dicit se
alios casus in qbus culpa punit̃ pena corpali
posuisse in quadam sua dispu.incip.inqsitus
de crimine capitali ⁊c.Et in dicta sua dispu
tatione in vl.col.ipse adducit ẽt casus imperi-
tie assessoris q asseruit se peritũ qm̃ si aliques
facit perire indebite tenet̃ pena corporali. ita
voluit gl.quã ipse dicit sing.in.l.ij.s̈.ꝙ quisqz
iur.de quo ẽt per Bar.in.l.i.§. non aũt.s̈. si qs
testa.libe.esse.ius.fue. ¶Itẽ adducit ẽt tex.in
.l.si qs aliqd.§.abortionis.j.de penis per quem
tex.dixit ipse ꝙ multũ instruunt̃ illi q ꝑ iocũ
aliqua imiscent in poculis vt faciant aliques
dormire vel fatuizare ad tp̃s.nã si ex hoc mors
sequat̃ tenet̃.l.cor.per illũ tex.qᵭ tñ dicit intel
ligendũ esse nisi forte dedisset ad bonũ finem
quo casu lz malus exitus fuisset secutus pena
mitigaret̃ per tex.not.in.l. iij.§. ß ex senatus.s̈.
in hoc ti.¶Ites dicit ꝙ põt addi alius casus
.l.qm̃ multa facinora.C.ad.l.iul.ꝺ vi.⁊ rõ col
ligit̃ ibi ex prin.tex. Itẽ allegat ẽt aliũ casum
in.l.oẽ delictũ in.§.exploratores. ⁊ in.§.q ĩ aciẽ
⁊ ĩ.§.sed ⁊ si caligatus.j.de re mi.¶Et isti sunt
oẽs casus in qbus ꝑ culpa imponit̃ pena cor
poralis lz nõ iteruenerit dolus. ¶Tu ẽt adde
dcm̃ bar.in.l.iuste possidet in fi.s̈.de acq.pos.
vbi dicit ꝙ si statutũ simpliciter dicit ꝙ ĩtrãs
vel turbans alienas possessiones puniat̃ certa
pena qᵭ ille qui intrauerit cũ decreto iudicis
inualido puniet̃ ⁊ sic si statutũ imponeret pe
nã corpalem sequeret̃ qᵭ pro culpa quis pate-
ret penã corporalem. Et idem tenuit Bar. in
ꝯsi.suo incip.in qõne vertente in curia capita
nei.⁊ in ꝯsi.inc.missus in possessionẽ de quo
p.d.alex.in.d.l. iuste possidet. ¶Ulterius ex
isto tex.in ṽbo non ꝑtinet querit Ange. qua
ergo pena puniet̃ ⁊ dicit ꝙ punietur ex sena
tusconsulto cuius nomen nõ hẽmus. ¶Sed
mihi vĩ dõm ꝙ immo puniet̃ extraordina-
rie pena arbitraria iudicis qꝛ vbi non est ex
pressa pena in.l.vel in statuto illa imponit ar
bitrio iudicis.ita hꝛ̃ in.l.i.§.expillatores.s̈. de
effrac.⁊ expillato.l.hodie ⁊ ibi notat̃.j. de pe-
nis ⁊ ꝓbatur in.l.iij.ṽ. stellionatum cum ṽ.
seq.j.de cri.stellio.⁊ in.c.felicis in.§.ceterum de
penis in sexto.pro quo facit.l. saccularij. iuxta
prin.j.de extraor.cri.⁊ voluit.d.Alex. in con
silio suo tertio incip.ponderatis verbis ⁊c.in
v.col.in.i.volu.vbi allegat predicta ⁊ allegat
etiam.l.quamuis adulteri in fi.C. de adul. ⁊
dicit quod hoc no.Ray.Bal.⁊ Ang.in.l. i.§.
hec aũt verba.s̈.quod quisqz iuris ⁊c.Sed vl
tra do.Alex.dicas ꝙ h̃ probat̃ in simili in.l.
i.s̈.de iure deli.vbi dicit tex.quod dum dici-
mus tempus nec addijcit dies tunc dĩ tem-
pus collatus esse ĩ arbitrio iudicis ⁊ facit tex.
in.l.fi.s̈.de actio.⁊ emp.⁊ tex.in.l.in venditio
ne.§.in tempore .s̈.de bonis aucto. iudi. pos.
⁊.l.mora in prin.s̈. de vsuris ⁊.l. continuus
in.§. cum ita.s̈.de verbo.obliga.⁊ ca.fi. extra
de transac.⁊ cap.finem litibus de dolo ⁊ con
tu.⁊.c.de causis de officio deleg. ⁊.c. querenti
3 de verbo sig.in quibus iuribus habetur ꝙ
tempus indeterminatum vel res indetermi-
nate stat in arbitrio iudicis pro quibus etiã
facit gl.in.l.hec adiectio pluris.j.de verbo.si-
gni.⁊ glo.in.c.consultationi. de tempo.ordi.
Et facit etiam glo.in.l.ij.C.de falsa moñe.que
voluit quod si in aliquo casu quis est premi-
andus nec exprimitur premium tunc intelli-
gitur esse collatum in arbitrium iudicis. de
quo etiã dixi in.l.de minore. in prin. in.viij.
col. de questionibus. ¶Ulterius refert hic
Ang.se habuisse casus huius.l.in facto in quo
dam architectore qui ascenderat machinam
⁊ eam non ligauerat sufficienter ⁊ illam ma
chinam totam cadere fecit super caput existẽ-
tis sub ea ⁊ occidit eum ⁊ fuit decisum ꝙ pu
niret̃ pena extraordinaria. Et siliter ego ha-
bui hunc casum de facto dum eẽm in offõ al
bingane nam vnius q erat sup vno campani
le cecidit ⁊ veniens ad terram cecidit super
capite vnius qui erat ibi ⁊ fregit sibi collum
⁊ ipse non habuit aliquod malum ego libera
ui eum a morte ⁊ imposui sibi paruam penã
extraordinariã ⁊ ita alias feci in ꝯsimili ca-
su:vt dixi in.d.l.de minore in ꝑn. in.vij. col.
de qõnibus.Et ex istis restant expedita tex-
tualia. ¶Uenio modo ad glo. Et capio glo.
primã que clara est.nã exponit verbũ dolus
ꝑ doloso ꝓposito ⁊ ponit exemplũ de ambu
lante cum tello ⁊c.¶Glo.scdã ẽt clara est nã
dicit quod licet lata culpa non puniat̃ in tm̃
vt punitur dolus tñ punitur ipsa culpa alle-
gat tex.in.l.lege cor.§.i.s̈.eo.⁊ in.l.i.§.sed si cla
na.⁊.l.iij.§.alio senatuscon.s̈.eo. Et subdit gl.
qᵭ idẽ est ĩ alijs criminibus.s.vt culpa nõ pu
niatur pro dolo vel tanq̃ dolus. Et inq̃tum
tex.hic dicit nec in hac.l.supplet gl.⁊ nec etiã
in alia lege hoc cauetur ad qᵭ facit ꝭm gl.s̈.de

incen.rui.⁊ naufra.l.iij.in.§.nõ tantum ⁊ de
edil.edi.l. cũ aũt.§.excipitur. Postea gl.argu-
it de.l.i.§.i.ff.si mes.fal.mo.dix.vbi lata culpa
equiparat dolo.glo. non soluit sed bart. sol-
uit ⁊ dicit qđ dicẽdum est.vt dicit glo. in.l.
in actionibus.ff.de in litez iurã.vz ꝙ lata cul
pa in criminalibus equiparat dolo vbi im
ponit ꝑ delicto pena pecuniaria secus aũt est
vbi ꝑ delicto ĩponit pẽa corporalis.vt dixit.ff.
Arguit Bart.vltra glo.ꝯtra hũc tex.⁊ dicit
vĩ dicendum qđ ꝑꝑ latam culpam qs nullo
modo puniat:vt in.l.si adulterium cum in-
cestu.§.nõnunq̃.⁊.§.imperatores.ff.de adulte.
Soluit ⁊ dicit ꝙ hic loquitur de delictis que
principaliter in alterũ cõmittunt:sed in.l.cõ-
traria dĩ de maleficiis que ꝑsonam alicuius
principaliter nõ respiciũt nam ꝑ stuprũ vel
incestum non dicitur offendi aliquis ꝑncipa
liter vt.l.nec in ea.§.i.ff.de adul. ¶Mihi aũt
vĩ ꝙ in hoc Bar.nõ bene loquatur q2 dicti.§.
allegati in ꝯtrarium non sunt ꝯtrarii imo
concordãt q2 nõ est verũ ꝙ in.d.§.nullo mo-
do fiat punitio q2 imo expresse fit ibi puni-
tio sed mitior ideo miror quare bart. allegat
illos.§.ꝑ ꝯtrario. ¶Nota tñ ex dicto Bart.
hic ꝙ si facta sit pax inter duos sub pena ⁊
vnus cõmittat postea stuprum vel incestũ cũ
affinibus alterius ꝙ tñ ꝑ hoc non dicitur ru
pta pax adeo qđ ille inciderit in penã.⁊ idez
dixit bar.in.l.verum.ff.de fur.de quo dixi in
repetitione.l.fi.C.de probatio.in.l.car.Sequi-
tur modo.l.si mulierem.
¶Hippolytus de Marsiliis iuris vtri.doc.

1 Mulier que data opera facit abortiuũ punit
2 Mulier que fingit se pregnantem clam acci-
pit filiũm alterius:pro suo q̃uo intelligatur.
3 Mulier accipiens medicinas vt non conci-
piat filios quomodo puniatur.
4 Occidens existentem in vtero matris an di-
catur homicida.

I mulierem. ¶Et hoc i
tendit. Mulier dans causaz
abortioni proprie punitur pe
1 na exilij.h.d.Casus ⁊c. ¶No
ta dictum in summario.i.ꝙ
mulier que data opera facit
abortiuũ punitur pena exilii.ad idẽ est text.
in.l.diuus.ff.de extraor.crimi.⁊ intellige hũc
tex.⁊ similes in muliere ꝓcurãte facere abor-
tiuum ante quadraginta dies.secus si post
xl.dies dat causam abortionis q2 tunc puni
tur pena mortis.vt est tex. in.l.cicero.ff.de pe-
nis ⁊ facit tex.in.l.i.ff.ad.l.pompe. de parri.⁊
in.l.pe.C.e.de sicariis.Et rõ est q2 añ.xl. dies
partus nõ est animatus sed post.xl.dies ha-
bent aĩam vt dicunt medici.⁊ ita dicit glo.
in dicta.l.diuus.ff.de extraord. crimi. q̃ oĩa
sunt notãda ꝯtra istas improbissimas mu-
lieres que stuprũ cõmittũt ⁊ adulteriũ ⁊ cuz
sentiunt se pregnãtes querunt oĩ via ⁊ oĩ co-
natu facere abortiuum ne pariẽdo filium vi-
uum vituperẽtur ⁊ ab affinibus suis interfi-
ciantur vel acriter percutiant vt sepe euenit
in facto. Istud tñ ꝙ dixi qđ mulier dãs ope
rã abortiuo ante.xl.dies punitur pena exilii
limita nõ esse verum si ipsa mulier hoc fece-
rit ꝑ pecuniam q2 nõ obstãte ꝙ hec fecerit an
te.xl.dies puniri dz pena mortis . ita dixit
bar.⁊ ang.in.d.l.diuus.ff.de extraor. crimi.
⁊ Jo.de ana.in.c.si quis extra de homi.in.i.
col. ¶Itẽ de hac materia facientis abortiuũ
data opera qua pena puniantur.vide etiam
gl.in.c.consuluisti.ij.qõ.iiij.⁊ hĩ ꝑ Cano.in.c.
sicut ex litterarum extra de homici.⁊ ꝑ bal.
in.l.qđ dĩ.ff.de libe.⁊ posth.⁊ hĩ in.l.si seruus
§.si mulier.ff.ad.l.acql. ¶Sed quero ego qd
2 ecõtra videlicet.i.si mulier nõ facit abortiuũ
imo facit ꝯtrarium q2 nõ est pregnãs sed fin
git se pregnãtem ⁊ clãdestine accipit aliquẽ fi
lium alterius ⁊ fingit se illũ fecisse an hoc ca
su etiã puniatur in quo dicas ꝙ sic.nã punit
pena capitis:vt hr̃ in.l.i.C.de falsis.⁊ in.l.cũ
suppositi eo.ti.⁊ in.l.cum falsam.§.accusatio.
de fal.de quo supposito partu hĩ in.l.licet.ff.de
car.edicto.de quo dixi in.l.extraneo quoqz
in.§.de questione in fi.ff.de q̃onibus . ⁊ in.d.
§.accusatio. ¶Quero vlterius.i.pone ꝙ mu-
3 lier aliqua nõ fecit abortiuum sed ipsa acce-
pit aliquas medicinas vel aliquid aliud fe-
cit vt nõ efficeret pregnãs ⁊ nõ posset cõcipe
re an puniatur aliqua pena in quo dicas ꝙ
sic.nã si ipsa sponte sibi fecit tales medicinas
puniri dz vt homicida ⁊ si aliquis dederit
sibi talia medicamenta punit eodẽ modo:vt
homicida tex.est not.in.c.si aliquis extra de
homici.⁊ ibi per oẽs scribẽtes.Et lz ille text.
dicat ꝙ talis puniatur vt homicida non tñ
puto ꝙ debeat puniri pena mortis sed alia
mitiori pena ⁊ ad hoc dicendũ ego moueor
ex doctrina bal. in.c.nõnulli in.§. sunt ⁊ alij
extra de rescrip.vbi dicit ꝙ si statutum dicit
ꝙ aliquis puniat ꝑ aliquo delicto tãquã fal
sarius ꝙ tñ nõ debebit puniri pena.l.cor. de
fal.sed alia mitiori pena arbitrio iudicis ꝙ
dicit esse no.qđ dictũ refert ⁊ sequtur do.fely.
in.d.§.in.ix.col.in prin.⁊ in.c.solite in.ij.col.
de ma.⁊ obe.de quo latius dixi in singulari
meo.ccxxxvi.inci.dictio tanq̃ ⁊c. ¶Quero
ẽt circa mãm huius.l.i.an occidẽs existẽtẽ in
4 vtero puniatur vt homicida in quo bal.in.l.
qđ dĩ.ff.de lib.⁊ posth.dicit ꝙ nõ per.l.cum
inter veteres.C.de fideic.li.vbi dĩ ꝙ talis exi
stens in vtero speratur esse hõ ergo interim
nõ est homo.vnde Bal.ibi nota. illũ text. ad
hoc vcz ꝙ in pena statuti punientis homici-
dam

dam non cadit in occidentē in vtero existētes
⁊ hāc partem ēt tenet Jac.butri.in.l.fi.C.eo.
de sicar.p.l.vetat.ff.de mor.infe.⁊ dicit ꝙ mi
nus est esse in spe quam in esse.l.minus.ff.de
reg.iu.Refert tñ aliquos distinguere ꝙ aut
talis existens in vtero iā erat aīatus ⁊ tunc
venit appellatione hōis alias secus ⁊ cū opi.
Jac.but.vī transire Ang.⁊ Saly.in.d.l.fi.C.
de sica.sed do.Alex.in.d.l. quod dicitur se-
quitur opi.Bal.p.d.l.cum inter veteres ⁊ ꝑ
hāc.l.⁊ per.l.diuus.ff.de extraor. crimi. qꝛ lꝫ
sit aīatus est tñ in spe ⁊ nō in esse ꝓductus de
qua qōne vide ēt Jo.de ana.in.c.si aliquis:
extra de homici.⁊ in.c.sicut el.ij.eo.tit. ⁊ sal.
in.l.pe.C.de sicariis. Et ex istis redditur ex-
pedita lex ista.Nꝛ glo.sunt clare ideo Seqtur
l.furem. ¶Hippo.de Marsi. in.vtri.doc.

1 Fur nocturnus:⁊ diurnus si defendit se tel
lo impune potest occidi:cum acclamatione.
2 Uim vi repellere licet cum moderamine in
culpate tutele quomodo intelligitur.
3 Metus perditionis oīum bonorum equipe
ratur metui mortis.
4 Debitor modice quantitatis suspectus de fu-
ga non debet nec potest iurari.

1 Urem. ¶Et hoc intē
dit ꝙ furem no
cturnū lꝫ occidere si absqꝫ
occisione ꝑsona dñi:aut res
salua esse nō pōt.h.d.fm
Ange.Uel sic ꝓ necessaria
defensione rex vel ꝑsone li
citū est occidere furez nocturnū.h.d.fm me.
Casus.¶Nota dictū in summario de quo
ēt hꝫ fm Ang.hic in.l.si vt allegas.C.eo.per
Cy.⁊ alios ⁊ in.l.si pignore.in.§.furem.ff.de
fur.⁊ in.c.ij.extra de fur.⁊ istud ꝓcedit in fu
re nocturno sed vltra Ang.ēt hētis similem
tex.in.l.itaqꝫ.ff.ad.l.acql.⁊ in.l.ibi seq. ¶Sꝫ
quid in fure diurno an possit occidi impune
dic qō sic si tello se defendat ⁊ aliter nō pos
sum res meas euadere fm bar.⁊ Ang.hic ⁊
doctores in.l.si vt allegas.C.e.⁊ in.l.itaqꝫ.§.
lex.ff.ad.l.acql.⁊ est tex.in.c.ij.⁊ ibi doc. post
glo.extra de homi.Ista tñ in fure nocturno
⁊ diurno limitat Bar.⁊ ang. hic procedere
vbi fur nō cognoscitur sed secus si cognosceret
vt puta qꝛ luna luceret qꝛ tūc nō liceret eum
interficere cū si cognosceretur posset subueniri
ipsi dño per viam iuris agendo ꝯtra eū iu-
ridice.Et subdunt etiā qō illud ꝙ dicitur de
iure diuino ꝙ potest interfici si se tello defen
dat ⁊ nō possum aliter recuperare rem meaꝫ
nisi illū interficerez.Quod hoc etiā potest ꝓ-
cedere si se tello nō defendat tñ sit incognitus
qꝛ nō posses agere ꝯtra talem incognitū via
iuris ideo licet se non defendat tello possum
eum interficere si aliter nō possuꝫ recupera-
re res meas.¶Mihi aūt vī ꝙ nec Bar. nec
Ang.bene loquant inquātū dicūt qō si dñs
cognoscit furē nocturnū nō pōt eum interfi-
cere qꝛ pōt sibi ꝯsulere via iuris qꝛ istud est
falsum qm̄ lꝫ dñs cognoscat furem tñ ꝑ hoc
nō potest via iuris recuperare rem suā qꝛ fu-
res nocturni quāto cautius pñt cōmittūt fur
ta nec secum habēt testes ⁊ silr dñs illo tpe ⁊
illa hora nō hꝫ testes ⁊ iō lꝫ ipse dñs cogno-
scat furez nō sequitur per hoc ꝙ possit via iu
ris recuperare rem suam qꝛ si citaret furem
ad iudicium ⁊ peteret ab eo rem sibi furto
subtractā nemini dubiū ꝙ fur negaret ⁊ ip-
se dñs hoc nō posset probare ⁊ succumberet ꝑ
regulā actore nō ꝓbāte.l.q accusare,C.de edē.
cū si.¶Bene fateor ꝙ si dñs hret testes q se-
cum cognoscerent furē non posset eū occide-
re qꝛ posset sibi succurrere via iuris secus qñ
non adsunt testes vt dixi.⁊ dicit Bar. hic ꝙ
ex hac.l.habemus ꝙ ꝓ defensione rex pōt fur
interfici.Ex quo dicit qō dicitur in.l.i.C.vn
2 de vi ꝙ quis potest repellere vim vi cū mo
deramine inculpate tutele ⁊ dicit qō ista ver
ba cum moderamine inculpate tutele signi-
ficant cum aliter se defendere nō posset tunc
dicitur inculpata tutela qō ēt colligit ex tex.
l.scientiam.§.qui cum aliter.ff.ad.l.aql. ꝙ di-
cit Barto.intelligere.s.cum non posset aliter
se defendere a periculo rerū vel ꝑsone vñ di-
cit quod qs nō debet pati ꝙ dānificet in ali-
quo si dānuꝫ esset irrecuperabile alias secus
vt hic.¶Ex quo sequit aliud videlicet qō si
nō possum effugere quin me percutias nisi
ego te interficiam possuꝫ te interficere ꝑ hāc
l.cum simi.Et ratio est fm eū videlicet cuꝫ
quelibet iniuria ꝑsonalis maior sit quacūqꝫ
reali:vt in.l.in seruox in fi.īfra de penis ⁊ ꝓ
pter iniuriam realem irrecuperabilem pos-
sum occidere igit multo magis pro persona-
li quod dicit ipse esse mēti tenēdum. Et sic
Bar.extendit clemē.i.de homi.⁊ similia iu-
ra loquentia de periculo persone ad pericu-
lum rex irrecuperabile qō est multum not.
Sed ego valde dubito qō hoc dictum nō sit
verū.s.qō pro defensione rex sit licitū homi
nem occidere qꝛ nō reperitur aliquis text. q
hoc dicat.Et licet bar.hic faciat illā supple-
tionē de ꝑsona ad res tñ Joā.de ana.q tenet
hanc partē ⁊ sic contra Barto. in.c.si perfo-
diens in.iiij.col.de homi.dicit ꝙ ista supple
tio Bart.vꝫ pro defensione persone vel reruꝫ
non debet fieri ꝑ not.in.c.cupientes.§.ꝙ si ꝑ
viginti in glo.in verbo petēre de elec.li. vi.
⁊ hanc partē tenere vr̄ etiā Abb.⁊ Joan. de
ana.post eū in.c.ij. eo.ti.de homi.pro hoc pō
derāt illū tex.ibi īqtū loqt copulatiue ibi te
tuaqꝫ ergo nō sufficit altex tm̄.⁊ sic nō suffi
cit piculū bonox tm̄ ⁊ dicit io. de ana.ī.d.
c.ij.i.ij.col.qō lꝫ mō itelligit tex. xxiij.q.iij. i.

prin.⁊ in.ij.glo.ibi ⁊ dicit ab.in.d.c.ij.vt ibi
refert Jo.de ana. q̊d nullus est qui ponderet
illū tex.ꝙ sit ꝯ opi.legistaꝝ volentiū ꝙ pro re
bus tm̄ possit fur interfici.Et facit pro hac pte
optime tex.in.c.suscepimus.de homi.vbi tex.
dicit ꝙ potius d3 qs amittere tunicā ⁊ paliū
⁊ sustinere iacturā ipsoꝝ quā aliquē interfice
re.Nec huic ꝯni vr̄ obstare tex.l.itaq3 in pn.s̄.
ad.l.acq.q2 dicit ibi tex.ꝙ possu3 iterficere la/
tronē mihi insidiātē.pōdera ergo illud v̄bu3
mihi.q2 non dicit rebus meis insidiantē.Et
subdit ille tex.ibi qd̄ nālis rō ꝑmittit aduer/
sus piculū se defendere ⁊c.pondera illud v̄bū
se.q2 non dicit bona. Item pro hac opi.facit
tex.in.l.sed si quēcunq3 in prin.s̄.ad.l.acq.vbi
dr̄ ꝙ qui metu mortis furē occidit licite facit
ecce qd̄ ille tex.non dicit metu bonoꝝ. ¶ Ite3
facit ēt.nā tex. nr̄ dicit qd̄ ita demum qs pōt
occidere furē nocturnum si pcere ei sine picu/
lo suo non potuit ⁊c.ponderādū est v̄bu3 suo
q2 non dicit piculo bonoꝝ.⁊ facit pro hac pte
tex.in.d.c.si pfodiens vbi tex. dicit qd̄ si pōt
discerni quod ad furandū non ad occidendū
venerat non pōt occidi. Itē tex. in quo bart.
hic ṗncipalr̄ se fundat est tex.in.l. sciam.in.§.
qui cum alr̄.s̄.ad.l.acqui.vbi tex.dicit cu3 alr̄
se tueri non possit ponderandū est verbu3 se:
q2 loquitur de psona: non āt de rebus. Facit
ēt pro hac parte qd̄ voluit bal. in.l.i.i. xi.col.
in ver.iij.q̄ritur an liceat.C.vn̄ vi.vbi ꝯcludit
ꝙ pro defensione reꝝ possu3 cape ⁊ ligare in/
uasore3 ne fugiat ⁊ ducere ad iudicē: ⁊ sic vr̄
ibi velle bal.quod pro defensione reꝝ nō pos/
sum occidere.Veꝝ tn̄ est quod tex.in.c.i.§.siqs
hoiem in ti.de pace tenen.dicit vitā suā defen
dendo.⁊ ibi glo.sub dubio tn̄ forte dicit ide3
si ob tutelā reꝝ suaꝝ allegat aliqua iura: q̄ tn̄
hoc non probant:⁊ per ista vr̄ dicendū quod
bar.hic non bn̄ loquatur volens quod licitu3
sit occidere hoiem pro defensione reꝝ q̄ oia re
fert Jo.de ana.in.d.c.ij.in.ij.⁊.iij.col. de ho.
¶ Dicit tn̄ postea ipse ibi ꝙ volendo sustinere
bar.⁊ legistas ⁊ tenere quod ēt pro defensiōe
reꝝ licitum est occidere furē possumus dicere
quod nō obstat opi.bar.hic nec tex. in.d.c.ij.
de homi.q2 ibi copula ⁊ d3 exponi pro istud
q̊d fieri p̄t q2 q̄libet ꝯiūctio si est necesse p̄t po
ni pro alia per id quod hr̄ in tex.⁊ glo. i ver/
bo q̄uis in.c.quēadmodū de iureiu.⁊ in.l.eas
cās.s̄.de ꝯdi.⁊ demon. ⁊ per bal.in.l.iij.C.de
actio.emp.¶ Itē quod pro rebus ēt fur possit
occidi probat in.c.veꝝ i ver.pro vita ⁊ rebus
eī de iureiu. ⁊ ibi dicunt doct.quod iustus
metus dr̄ siue interueniat piculum vite siue
amissionis bonoꝝ per ea q̄ hn̄r in.c.abbas.qd̄
me.cā.⁊ in.c.freq̄ns.de resti.spo.in.vi. ¶ Itē
hanc partē tenuit Ang.in.l. qm̄ multa.C.ad
l.iul.de vi vbi post Inno. in.c. olim de resti.
spo,dicit ꝙ non solū laycis licitum est occide/
re offensorem pro defensione reꝝ sed ēt cleri/
cis licet in persona raptoris vim inferre pro
rapina euadenda dūmodo non excedat mo/
dum quod dicit esse menti tenēdum ista oīa
refert Jo.de ana.in.d.c.ij.de homi.¶ Sed vl
tra eum pro hac vltima opi. quā hic t3 bart.
quod licitu3 sit occidere furem tā pro euaden
dis rebus quā pro persona facit quod dixit
bar.in.l.pe.in pe.col.s̄.de ꝯdi.ob turpem cau/
sam vbi dixit ꝙ metus perditionis oīu3 bo/
noꝝ equiperatur metui mortis: ⁊.dixit etia3
bal.in.l.certa forma.C.de iure fis.quod maior
⁊ quasi maior est pena oium bonoꝝ quā pe/
na mortis.Et facit glo.ꝯiuncta tex.in.l.aduo
cati.C.de aduoca.diuerso.iud.que dixit quod
pecunia dr̄ vita hoīs quod etiam dixit bal.
in.l.in tuis.C.de ope.liber.⁊ si vnq̄ debuit li/
cere occidere pro rapina reꝝ ⁊ bonoꝝ d3 ma
gis licere modernis tpibus cum bona ⁊ diui
tie oīa superent adeo quod virtus pro nihilo
reputatur respectu bonoꝝ. ⁊ vere ifelix est qui
virtutem sine bonis h3 qm̄ in p̄cio precium
nunc est ⁊c.¶ Fateor tamen quod non pos/
set occidi fur nocturnus vel diurnus pro ex/
portatione parue seu vilis rei q2 pro tali mini
ma re non posset dn̄s illius rei illum occide
re casus est no.in.l.si ex plagis.in.§. tabernari
us.s̄.ad.l.acqui. quem text. ad hoc allegauit
Ang.de are.in tracta. suo malefi. in verbo ⁊
vestem celestes abstulit in.ij.car.in versi.⁊ no.
bene ⁊c.⁊ do.Allex.hic qui subdit quod dici
potest res vilis a duobus aureis.j. Dicit etia3
quod si parcitur fame hoīs pro re vili vt in.l.
si oleu3.§.si.cum.l.seq.s̄.de dolo. multomagis
pceñ.est vite ad quod alleg.l.si adulterium.§.
liberto.s̄.de adul.⁊ dicit etiam ipse.d.Alexā.
quod istud est dictum mathe.in no.suo.cxlij.
incip.no.ꝙ leges.⁊ bal.in.l.i.C.loca.⁊ Ange.
de are.insti.de actio.in.§.i.alias.ij.de quo lati
us hic per eū.Sed vltra.d.alex. dicas ꝙ hoc
voluit expsse ang.in.l.i.C.vnde vi.¶ Item di
cas ꝙ pro ista limitatione facit quod dr̄ v3
ꝙ minima non sunt in ꝯsideratione vt hr̄ in
l.scio.s̄.de in integrum resti.⁊ in.l. oino.s̄.de
impen.probat in.c.l3 cām in verbo nulla vel
modica extra de proba.⁊ tex.insti.ad.l.falci.
in prin.in versi.pro nullo aut modico. ⁊ in/
sti.de fideicom. hered.in.§.sed q2 in verbo ob
nullum vel minimum. ⁊ facit.l.si oleum.s̄.
de dolo.Et facit glo. in auc.de instru. cau.⁊
fide.in.§.pars que dixit ꝙ paru3 scire vel ni/
hil scire equiperantur.Et dixit singu.Ludo.
ro.in singulari suo.cccxxi.incipi.hodie qui/
dam quod statutum prohibens alienare do/
mum in forensem non habet locum in par/
ua domo.ad quod alleg.tex. que3 dicit sing.
in.l.senatus.§.marcellus.s̄.de le.i. vbi hoc etiā
sentit ang.⁊ dixit bal.in.c.cu3 te de re iudi.ꝙ
officialis pro minimis nō d3 sindicari alleg.l.

ꝗuis.ſ.de conditi. ⁊ demon.⁊.l.cui dens.ſ.de
edi.edi. Et facit etiam nam paruum vulnus
non eſt in ꝯſideratione.vt eſt tex. in.l.i.§.pro
inde.ſ.de edi.edic.adeo ꝙ ſtatutum puniens
vulnerantem non cōprehendit facientes vul-
nuſculum ẜm Bal.in.l.fi.C.de edi.actio.in.i.
col. vbi etiam ſubdit quod ſi ſtatutum dicit:
quod ſindici teneant denunciare percuſſiones
ſanguinolentas non tenent denunciare pcuſ-
ſiones vbi eſt leuis cutis ſciſſura alleg.d.l.cui
dens.⁊.d.§.proinde. Pro qbus facit glo.not.
in.c.cū illoꝝ.in verbo ſanguis.de ſen.excō.⁊
in clemen.ne romani.in.§.fin.in verbo effun
dendis.de elec.⁊ in.c.placuit. el.ij. xviij.diſt.
Et facit.l.queſitum.ſ.de re iudi. vbi dr̃ ꝙ ap-
pellatio ne febris non venit leuis febricula.Et
dixit Bal. in.l. ſiqs in hoc genus in fi.C.de
epiſ. ⁊ cle. ꝙ ſi ſtatutum vel lex punit offen-
dentem clericum cōprehendit ſolum ei inferē
tem atrocem iniuriam.non aūt leuem. ¶ Et
facit.l.res bona fide.ſ.de ꝯtrahen. emptio.vbi ha
betur qḋ ſi omittit in ſolutione vnus nūmus
non tn̄ reſcindit venditio. Et facit.l.ꝗuis.ſ.de
ꝯdi.⁊ demon. vbi dr̃ qḋ ſi ſeruus iuſſus ſit
eſſe liber ſi reddiderit rōnes ⁊ per errorē omi
ſerit quid minimū ſoluere ꝙ illud modicum
non impediet libertatem. Et facit no.verbum
Bal. in.d.l.obſeruare. in.i.col.C. quoꝝ āppel.
non recip.vbi dixit qḋ modica tortura nō dr̃
tortura. Et dixit glo.in aucten.minoris debi
tor.C.qui dare tu.poſ. quod debitor minoris
modice q̄titatis pōt eſſe tutor minoris. Et di-
xit Bal.in.l.edes.in pe. col.C.loca. qḋ ꝯductor
domus non pōt expelli ſi deteriorat modicū
domum ꝯductam ſecus ſi multus vt ibi. Et
dixit Bal.in.l.ſolo.C.de libe.cau. qḋ pp leuem
cāſ non pōt vaſallus feudo priuari.⁊ ad ꝑdi-
cta facit glo.ſing.in auc.de armis in.§. fi.que
dixit ꝙ appellatione armoꝝ non venit par-
uus gladius.qḋ ēt dicit glo.in rub.C.de fabri
cenſibus in fi.lib.x.⁊ voluit Ange. in.l.ſi pi-
gnore.§.qui furē.ſ.de fur.⁊ Ludo.ro.in.l.i.§.oc
ciſoꝝ.ſ.ad ſilleni.⁊ Abb.in.c.clerici. de vita ⁊
hone.cle.de quo ēt per Bar. in.l.i.C.ad.l.iul.ḋ
vi pub. Item adde ēt ꝑdictis qḋ lꝫ poſſidens
res hereditarias ꝑſumat adiuiſſe hereditatem
l.i.C.de repu.heredi.hoc eſt veꝝ niſi poſſideat
res viles ⁊ parui ꝑcij ẜm Saly. qui ita limi-
tat.d.l.i.in non hoc.C.vn̄ legit. ⁊ Bald.in.c.i.
in.iiij.col.an agna.vel fil.in vſi.feu. ¶ Itē ad
de qḋ poſſeſſor minime rei nō releuat a ſatiſ-
dando.glo.Cy.Bal.⁊ Ange.in.l.ſciendū.ſ.q
ſatiſda.cog.⁊ adde text.in.l.iij..ſ. de adimen.
leg.vbi ꝓbat qḋ per leuem iniuriam factam
teſtatori per legatarium ipſe legatarius non
perdit legatū ſecus eſt per grauē. Addi pōt ēt
predictis qḋ lꝫ hr̃s ꝯficiens inuentariū ⁊ nō
ponens omnes res hereditatis in eo ſed occul
tans aliqua puniat in duplum: vt hr̃ in.l.i.§.

licentia.C.de iure delibe.⁊ voluit glo.in.§.ſan-
cimus.⁊ in.§.ſi vero.in auc.de here. ⁊ fal.tn̄ h
fallit niſi eſſent res viles vel modici valoris:
qꝛ tunc non cadit in aliquam penā ẜm Spe.
in ti.de inſtru.edi.§.fi.ver.ſed ſi oīa non poſu-
it ⁊c.⁊ ibi Bal.in addi. Item ad ꝑdicta facit
nam lꝫ actio de dote ſit cōis patris ⁊ filie ⁊
vnus ſine alio non poſſit illā exigere.l.ij.§.qḋ
ſi in patris.ſ.ſolu.matri.tn̄ vbi dos eſt parua
ſola filia pōt illā exigere ēt ꝯdicente patre. ita
dixit Bar.in.l.ſi ꝯſtante.in vlti.col.ver.addo
alium caſum.ſ.ſolu.ma. de quo ēt p Moder.
in auc.qḋ locū.C.de colla. Item lꝫ libertus nō
poſſit hr̃e dignitatem.l.i.C.ad.l.iul. viſellam.
⁊.l.i.C.ſi liber.ad dec.aſpi.tn̄ pōt eſſe aſſeſſor.
qꝛ eſt parua dignitas glo.eſt no.in.l. diuus.ſ.
ad munici. ¶ Item adde qḋ ad hoc vt filius
dicat benemeritus patri: ⁊ ſic pater poſſit ei
donare requirit qḋ ꝑceſſerit inſigne meritū:
non aūt ſufficit paruum vel leue meritū: ita
dixit glo.no.in.c.ſi quos.xij.q.ij. ¶ Item ad-
de qḋ modicus defectus vnius littere non eſt
in ꝯſideratione in reſcrip.tex. eſt cū glo.in.c.
ex parte.de fide inſtru.⁊ dixit Bal. in.l.ij.C.ḋ
cōi reꝝ alie.qḋ nullus pōt publicare bona ni
ſi ſolus princeps ꝙ fallit ẜm eum niſi ſint bo
na parui ꝑcij:qꝛ illa poterit publicare īferior.
Et facit etiam. nā lꝫ vaſallus priuet feudo ſi
dimittit dn̄m in bello. vt in.c.i. qbus mod.
feu.amit. tn̄ hoc fallit ſi euꝫ modicū dimiſit
4 ẜm Bal.ibi in.i.col. ¶ Quibus ēt adde ꝙ de
bitor modice q̄titatis nō pōt iurari ſuſpectus
ſcḋm glo.⁊ Bal. in auc. ſed iam neceſſe.C.de
dona.ante nup.qḋ ēt voluit Ludo.ro.in ꝯſi.
ſuo.cccxx.incip.hec iſtoꝝ qnqꝫ ⁊c.in fi. prime
col.⁊ ſingulari ſuo. xcvi.incipi. dic mihi ⁊c.
vbi dicit ꝙ iſtud dictū Bal. non eſt alibi. Et
facit ēt.nā lꝫ reus crīs ꝯſciens ſibi mortē pu
niat in pena ꝯfiſcationis bonoꝝ. attamē hoc
fallit in reo parui delicti tex.eſt no.in.l.fi.§.idē
reſcripſit.ver.modici furti reus.ſ. de bonis eo
rum qui mortem ſibi ꝯſciue. Et dixit Bal.in
l.eum qui.§.in popularibus.ſ.de iu. iu.ꝙ mo
dicus ſeu paruus defectus non viciat actum.
¶ Item vltra ꝑdicta facit nā teſtes qui pati-
untur modicū defectū non repelluntur: imo
admittuntur: qḋ pꝫ qꝛ teſtes ſingulares ꝯrij
vel varij non ꝓbant vt late hr̃ in.l. qui falſa
vel varia.ſ. de teſti. cū ſi. attamen teſtes ꝯrij
vel varij in modico non dn̄r ꝯtrarij vel va-
rij adeo ꝙ admittūtur ⁊ ꝓbant. ita dixit.d.
Anto.in.c.ij.extra de regula. qḋ dictuꝫ refert
⁊ ſequitur Alex.in ꝯſi.ſuo.v.incipiē. in cā in
quiſitionis.in.v.col.circa fi.in.i.vol.⁊ in cō-
ſi.ſuo.xxiiij.inci.aīaduerſis. in vlti.col.in.ij.
volu.⁊ in ꝯſi.lxv.inci.viſis ꝓceſſibus. in.iij.
col.eo.vol.⁊ in ꝯſi.cxxij.incip.viſo ꝓceſſu.in
iiij.col.eo.volu.⁊ in ꝯſi.cclxv. incipi.in cauſa
⁊ lite.in vlti. col. vbi in oībus ꝑdictis locis

refert ⁊ sequitur illud dictum.d. Anto.in.d.c.ij.de regula. ¶ Item ēt ad ꝑdicta facit glo. no.in.c.testiū.vi.dy. que dixit ꝙ ꝑ leuibus criminibus sacerdos non abstinet a celebratione missaꝝ. Et de istis oībus dixi latissime in.l.q̄diu.C.de distra.pig.vbi est glo.not.dicens ꝙ pro modica q̄titate debiti creditor nō dꝫ vēdere magnū pignus. ⁊ dixi ēt latissime in.c.i.ex̄ de accu.dum ibi legi ordinarie.⁊ in singu.meo.cclxxvi.incipi.paꝝ.⁊ nihil. Et ex istis remanet expedita.l.ista quo ad tex. Ideo venio ad glo.vnicā huius.l.pro cuius expeditione arguo ꝯ̄ istum tex. ¶ Nam hic dr̄ indistincte ꝙ fur nocturnus pōt interfici qn̄ telo se defendit vel qn̄ non pōt aliter euitari ꝑditio reꝝ. ¶ Sed vr̄ dōm ꝯ̄rium per text.in.l. itaqꝫ.§.i.ff.ad.l.acql. vbi dr̄ ꝙ occidens furem nocturnū vel diurnū dꝫ hoc facere cum acclamatione ⁊ non cū taciturnitate:sed hic dr̄ indistincte ꝙ pōt eum occidere.ergo So. glo.⁊ dicit ꝙ hic dꝫ subintelligi verbū maxime si clamauerit.⁊ ꝙ.l. ista dꝫ intelligi ſm illam vel so.ꝙ ibi procedit ſm.l.xij.tab.sed hic proceditur scdm̄ eq̄tatem iurecōsultoꝝ que eq̄tas preualet.vt in.l.placuit.C.de iudi. ⁊ eā eq̄tatē interꝑtent ⁊ reducant ad formam diurni furis.⁊ ſm hoc non differt diurnus a nocturno.vt ibi in.ij.rn̄so.⁊ facit.ff.de fur.l.si pignore.§.furem. Uel tertio dicit glo. qđ nocturnus fur recedentem ⁊ fugientem cum rebus posse occidi lꝫ se non defendat telo vn̄ dicit ꝙ tex. iste in verbo ꝑiculo dꝫ exponi.s.ꝑsone vel reꝝ suaꝝ sed furē diurnū: ita demū lꝫ occidere si telo resistat:⁊ sic pro timore ꝑsone tm̄.⁊ dicit glo.q2 si fur nocturnus recedat cum rebus postea eū non cognoscā qđ secus est in diurno: q2 poterit accusari: ⁊ sic de facili non dꝫ occidi alle.in arg.l.leges.ff.ad.l.iul.de vi priuata. Itē assignat glo.aliā rōnem quare nocturnas magis q̄ diurnus pōt occidi: ⁊ dicit q2 tp̄s. s.nocturnum aggrauat delictū vt in.l. grachus.C.de adul.⁊ dicit glo.ꝙ illa lex dꝫ intelligi ſm istā:⁊ facit.l.si vt allegas.C.eo. ⁊.ff.ꝙ me.cau.l.nec timorē.§.i. Ita residet fi.glo.ista. ¶ Ego aūt circa mām̄ huius gl.⁊ huius tex. dicebā qđ si quis diligenter ⁊ mature velit cōsiderare hanc.l.⁊ sil'es qđ ꝯtinet magnum ꝑiculum ⁊ sapit iniq̄tatem ⁊ ēt aperit viā homicidijs ⁊ sic non deberet attendi nec deberet valere vt hr̄ in.§.erit aūt lex.iiij. di. Et qđ hoc sit veꝝ pꝫ:nā pone qđ aliq̄s ductus amore alicuius mulieris nocturno tp̄e intrat aliquaꝫ domū accēsus amore illius ⁊ nō cā furandi. ⁊ dn̄s domus eū sentit ⁊ eū interficit postea dicit qđ erat fur ⁊ qđ asportabat bona sua ⁊ se telo defendebat ⁊ ad maiorē cautelā ponit prope ipsum mortuū aliqua bona sua ⁊ sil'r ponit aliqua arma. Uellē scire q̄uo succurret affinibus ipsius mortui ⁊ honori domus sue vt non dicat qđ ipse tanq̄ fur ⁊ pro fure ⁊ furto fuerit occisus. Certe non video q̄uo. Nā nō tenet hoc ꝓbare ipse occidens cū esset quasi īpossibile vt in media nocte hr̄et testes: nec ēt affines ꝑn̄t hoc ꝓbare mō aliquo:⁊ sic est ista l.⁊ glo.sequet absurdū qđ tale homicidiū securum al'r q̄ ex cā furti transibit īpunitū ꝯ̄ oīa iura ⁊ oēm eq̄tatē qđ est pessimū. Quid dōm vere ego nō video aliqđ bonū rn̄sum: iđ res ē ꝑiculosa iudicio meo. Et iđ inter oīa iura loquentia de mā ista melius loquit.d.l.itaqꝫ.ij. rn̄so.ff.ad.l.acq.inq̄tum vult ꝙ occidens furē nocturnū vel diurnū teneat hoc facere cū clamore q2 clamando q̄s vr̄ minus esse in dolo lꝫ ēt qn̄qꝫ talis clamor solū fiat dolose: attn̄ a cōiter accn̄tibus faciens reꝫ cū clamore excludit clandestinitatē in qua ꝑsumit dolus: vt dixi.ff.in rub.huius ti. Et pro illo text.⁊ hac opi.ꝙ minus videat eē in dolo clamans occidendo furem nocturnū q̄ tacens facit.nam ille qui aliq̄d facit clamando vr̄ illud inuite facere ſm Cepo.in ꝯsi.suo.lviij.incip.'sup q̄rela.in.iij.col. vbi ad hoc allegat glo. in.l.si vt alleg.C.eo.de sica.⁊ glo.i.l.capite.v.ff.de adul. ⁊ Bar.in.l.vt vim.circa fi.ff. de iusti. ⁊ iure. Pro q̄bus optime facit qđ voluit Bal. in.l.i. in.§.potuisse.ff. ad sille. vbi ꝑ illum text.dicit no.ꝙ ex vocibus ⁊ ploratibus inducunt indicia ꝙ dicit facere ad ꝓbandū aliquē voluisse inferre violentiam alicui puelle ꝙ vicini audiuerunt eā clamantē ⁊ plorantem ⁊ dicit ꝙ ad hoc ē melior tex.illo. Sed ꝯ̄riū tꝫ Spe. in ti.de pigno.in.§.i.seu in rub.in.viij.col.in ver.sed qual'r ꝓbabit ⁊c.vbi dicit ꝙ ꝑ acclamationes factas in domo de nocte ad vicinos dōo succurrite q2 fures sunt in domo q̄ bona exportant non ꝓbat furtū:q2 si hoc casu ꝓbaret furtū ꝑ tales acclamatiōes possent fieri multe fraudes. Sed pro ꝯcordia posset dici qđ aut ille q̄ tp̄e noctis dū interficiendo furē nocturnū clamauit est hō probus bone ꝯdōnis vite ⁊ fame: ⁊ tunc ꝑsumat pro eo ⁊ talis clamor facit indiciū innocētie pro eo. arg.glo.in.l.ticio fundus cū sua mā.ff.de ꝯdi. ⁊ demon. Aut est hō seu ꝑsona vilis ⁊ suspecta:⁊ tunc nō releuat ꝑ talem clamoeem:⁊ lꝫ ista ꝯcordia sit satis colorata ⁊ eq̄: attn̄ apud me adhuc nō ē in totū tuta ⁊ secura:iđ cogita. Et ꝑ ista ē expedita.l.ista. Seq̄t.l.siq̄s dolo. ¶ Hippoly.de Marsi.I.U.D.Bononien.

1 Cōburēs alienā īsulā dolose pūit pena mortis.
2 Dictio quasi importat proprietatem rei.

1

I quis dolo. ¶ Et h̄ intendit 'cōburens īsulā alienaꝫ dolose punit pena mortis.h.d. Casus. Alia not.hic non colligunt nisi dictū ī summario. ¶ Item possimus ēt notare

'quod

† qd dictio quasi hic ĩportat proprietatẽ: vt
2 ẽt in euangelio ibi quasi vnigeniti ⁊c. qd ẽt
pbat in.l.itẽ mella.§.sed si seruum pl'es.ꝟ.ad.l.
acqui.⁊ voluit Bar.in.l.fi.in vlt.col.ĩ prin.j.
in h ti.¶ Uerũ est qd dictio quasi ẽt denotat
improprietatem de q̃ dictione vide Bart.ĩ.l.
diuortio.in.§.si fundum.ꝟ.sol.ma. ⁊ in.l.hoc
colore.ꝟ.de inoffi. testa.Alexã.in.l.si dari.ꝟ.de
verb.ob.Aldra.latius loq̃ntẽ in ↄsi.suo.clv.
incipi.q2 de forma electionis ⁊c.vbi latissime
loquit de dicta dictione:de q̃ ẽt late loquunt
scribentes in.c.parrochianos.ex de decimis.
⁊ in.c.p̃sbyter.lxxxviij.di.Bal.in.l. in suis.ꝟ.
de libe.⁊ posthu.doc.in.l.si cum dotẽ.§.fi.ꝟ.so.
mat.⁊ in.l.posthumorum.ꝟ. de iniusto testa.hic
non sunt alia q2 mãm incendij tetigi.ꝟ.in.l.i.
in prin.iõ hic nõ repeto.sequit.l. circũcidere.
¶ Hippolytus de Marsilijs.J.U.D.⁊c.
1 Circũcisio ẽ phibita xpiãis:secus vo iudeis.

Ircũcidere. ¶ Et h inten-
dit †circuncisio licita iudeis
1 si fiat per xpianos ẽ pena hu-
ius.l.cor.h.d.vsq3 ad.§.seruo.
Casus. ¶ Nota dictũ ĩ sum-
mario alia no. hic non colli-
gunt ⁊ glo.nihil hñt iõ sequi
tur.§.seruo sine iudice ⁊c.
1 Dñs non põt seruum occidere nec vendere.
2 Uenditio alicuius rei prohibita: ita est pro-
hibita emptio:q2 in correlatiuis q dispositũ
in vno est censetur dispositum in alio.
Uasallus obtinens per rescriptũ principis.
3 non cadere a feudo pp non seruata federa feu
di:ita ⁊ dñs non perdit dñium directum.
Suspensus furca l3 sit deponẽdus vt sepeliat:
4 non tamen põt fieri sine auctoritate iudicis.
Seruo. ¶ Et hoc intendit.Non l3 dño
seruũ non merentẽ morti subij
ciendum alicui vendere ⁊ ↄfaciens tã vendi
tor q̃ emptor tenet pena huius.l. secus si dñs
h3 iustã cãm:q2 hoc facere poterit cum aucto
1 ritate iudicis.h.d.Casus ⁊c.¶ Nota † q dñs
non põt occidere seruũ sine iusta cã nec põt
in eo nimiũ seuire.Jta hr in.§.pe.insti.de his
qui sunt sui vel alie.iur. Et iõ ita punit dñs
occidens seruũ suũ sicut alienũ.Jta dicit glo.
in.c.si qua femina.l.di.⁊ subdit ibi glo. q ser
uus põt ↄqueri de dño si dñs seuiat in ip3.
¶ Nota ẽt q l3 seruus sit in ptãte dñi:tñ dñs
non põt eo abuti ex quo dicas q.l.in re mã-
data.C.man.volens q in re sua qlibet sit mo
derator ⁊ arbiter d3 intelligi dũmõ non abu
tatur.ita dixit Ang.de are.in.§.fi.inst.de his
qui sunt sui vel alie. iur. ¶ Jtẽ possumus ex
isto tex.ampliare.l. liber hõ.ꝟ.ad.l.acqui.iqtũ
dicit q nemo ẽ dñs mẽbrorum suorum q extende:
nec ẽt mẽbrorum seruorum suorum p hũc tex.⁊ p.d.§.
pe.⁊ fi.insti. de his qui sunt sui vel alie. iur.

2 ¶ Ulterius no.† q qñ est prohibita venditio
alicuius rei:q ita ẽ prohibita emptio q2 em-
ptio ⁊ venditio sunt correlatiua: ⁊ statutũ in
vno intelligit esse statutũ in alio q2 hec est nã
correlatiuorum vt dispositum in vno intelligat
esse dispositum in alio ⁊ ↄcessum in vno esse
ↄcessum in alio.ↄcordat tex.in.l.fi.C.de indi.
vidu.tol.in prin.⁊ ibi Bar. ⁊ hr p Ange.in
l.fi.ꝟ.de acceptila.post Bar.ibi ⁊ p Bart. in.l.
i.C.de cups.li.xi.⁊ p Bar.in.l. qui pl'es.§.i.ꝟ.d
vul.⁊ pu.⁊ p Jo.an.in.c.michael.de fili.p̃sb.
⁊ p glo.in rub.C.de re.cre.⁊ ibi p Jaco.bu.⁊
per Rapha.cu.in.l.si vo.in.§.de viro.ꝟ.so.ma.
⁊ p Bal.in.l.fi.C.de dona.ante nup.⁊ p alios
q̃ pl'es doc.q̃s retuli ad h in.l. siquis viduas
in.v.col.j.de qõ.¶ Et p̃dicta sunt adeo va.s
q in correlatiuis dispositum in vno censet d
spositum in alio qd dixit Hosti.in.c.i. de lo-
cato.q pena apposita locatori vr apposita cõ-
ductori.Et dixit glo.no.in.c.ij. in verbo reui
de ↄfes.in.vi.q lex penalis loquens de reo ex
tendit ad actorẽ quã glo.refert ⁊ sequit Alex.
in ↄsi.suo.xxiiij.inci.aĩaduersis ⁊c.ĩ vlt. car.
in fi.prime col.in.ij.vol.⁊ Gemi.in.c.i.de tẽ.
ordi.in.vi.in.ij.col.vbi dicit qd est silis glo.ĩ
c.cupiẽtes.in.§.pe.de elec.in.vi.Et dixit bart.
in.l.liberorum.§.i.ꝟ.de his qui no.infa.qd statutũ
penale loq̃ns in vxore extendit ad maritũ.Et
dixit Bal.in.l.i.ꝟ.de calũ. quod lex ĩponens
penã recipiẽti aliquid p baratariã h3 locũ ẽt
in dante.Et dixit Bar.in.l.fi.C.de exac. trib.
lib.x.q lex ĩperialis q̃ prohibet emere cõpre-
hendit ẽt ecclesiã.⁊ ibi dixit Ang.qd prohibi
ta emptione intelligit eẽ prohibita venditio
⁊ illã doctrinã refert ⁊ sequit Barb.in.c.i.in
pe.col. de testi. vbi ẽt in sili alle. Rycardũ de
Saly.in.l.i.C.de sac.san. eccl.Et dixit Bal.in
l.nemo martyres.C.de sac.san.qd statutũ pro
hibens venditionẽ prohibet ẽt emptiones. Et
pro istis facit.¶ Nam pater ⁊ filius sunt cor-
relatiua ⁊ vnũ non põt eẽ sine alio: ⁊ iõ sicut
filius spurius non põt succedere pri auc. ex
cõplexu.C.de ince. nup.l.i.C. de nãli.lib. ⁊ in
auc.l3 in fi.eo.ti.⁊ in auc.quibus mod.nãles
effi.sui.in.§.pe.Jta nec eↄ pr non põt succede-
re filio suo spurio.Jta dixit Aço.in sũma.C.
de legi.here.⁊ ĩ summa.C.de suis ⁊ legi.⁊ vo-
luit Bar.in.l.fi.in.i.col.ꝟ.de his quib.vt ĩdi.
⁊ in.l.i.in fi.prin.ꝟ.de bo. pos.ↄta. ⁊ in.l.sigs
sub ↄdõne.prope me.ꝟ.de testa.tu.⁊ Dy.ĩ tra.
suo de suc.ab inte.⁊ Bal.in.d.auc.l3.C. de na
tu.liber.⁊ in repe.l.i.in. xvi. col.v. sup.vi.C.
de sac.san.eccle.⁊ in.l.gallus. in.§.i.in.vi. col.
ꝟ.de libe.⁊ post.⁊.d.Alex.in ↄsi.suo.cl.incip.
viso themate.in.ij.vol. Et facit qd dixit Bar
in.l.diuus.j.ti.i.vbi dixit q si filius cõmittit
cãm ingratitudinis ↄ patrem ⁊ pater eum
occidat non d3 puniri pena.l.põp. de parric.
ita dicit esse econtra si pater cõmittat ↄ filiũ

cām ingratitudinis ꝯ prēm ⁊ pr̄ eum occi-
dat non dꝫ puniri pena.l.pomp.de parri.ita
dicit esse eꝯ si pater cōmittat contra filium
cām ingratitudinis ⁊ postea filius occidat
patrem non dꝫ puniri pena.l.pompe. de par-
rici. Et ad ꝑdicta ēt adduci pōt not. verbum
Bal.in.l.in fraudem.in princ.ṡ.de testa.mili.
vbi dixit qꝺ priuilegium datū alicui in ꝯfe-
rendo vr̄ ēt datum in adimendo. Et facit no
ta.verbum eiusdem Bal.in ꝯsi.suo.cvij.inci.
dictat statutum ⁊c.in.vi.volu.in fi.vbi dixit
qꝺ sicut statutum laycoꝝ volens qꝺ inter affi
nes fiat cōpromissum non cōprehendit cleri-
cos q non poterunt vigore talis statuti astrin
gi ab affinibus suis ad faciendū cōpromissuꝫ
cum eis. Ita nec ipsi clerici non poterunt vi-
gore talis statuti cogere affines suos ad faciē-
dum secū cōpromissum. Et facit dictū Abb.
in prohe.grego.vbi dicit ꝙ in correlatiuis ēt
respectu pene dispositum in vno censet dispo-
situm in alio pro quo dicit facere ꝙ no.Bar.
in auc.qui semel.C.quō ⁊ qn̄ iudex. ⁊ Bal.in
d.l.nemo martyres.C.de sac.san.eccle. Et iō di
cit ipse Abb.vbi.ṡ. qꝺ si statutuꝫ īponit penā
vendenti certam reꝫ.qꝺ illa pena intelligitur
repetita respectu ementis qꝺ dicit esse notan
dum. Et facit optime ad ꝑdicta not.verbum
Pe.de anc.in repe.c.i.in.xi.car. extra de con
sti.vbi dicit ꝙ lꝫ in mā correctoria tm̄ censea
tur correctum quantum exprimitur. vt in.l.
ꝑcipimus.in fi.C.de app.tamen correctio in
vno correlatiuoꝝ extenditur ad reliquum.al
leg.Bar.in.l.fi.C.de indic. vidui. tol. ⁊ ibi ēt
subdit qꝺ ēt respectu pene lex extendit ad cor
relatiua alleg.Bar.in.d.l.nemo. Et facit ēt ad
ꝑdicta qꝺ voluit Bar.in.l.fi.C.ꝺ accep. vbi di
xit ꝙ stante statuto qꝺ nullus possit emere si
ne licentia alicuius officialis includit ēt ven
ditor qꝺ dicit esse exꝑssum in.l.ij.C. de cuꝑs-
sis.li.xi.vbi hoc ēt voluit bar. vt dixi.ṡ. ⁊ vo-
luit ēt ipse bar.in.l.si ab eo.C.de legi.here. ⁊ in
l.si ꝯuenerit.ṡ.de pac. Et adduci ēt pōt ꝙ vo-
luit Dn̄icus in.c.eos.in.§.i. in.i.col. de tēpo.
ordi.li.vi.vbi dicit ꝙ si statutum ꝑmittit ali
quid emere sine solutione gabelle intelligit ēt
permittere vendere sine solutione gabelle. Et
dixit bal.in.c.ij.in vlt.col.extra de proba qꝺ
nā correlatiuorum est cōis vtriqꝫ extremo ⁊
vno ꝯhentium prohibito vel ꝑmisso alter cē-
setur prohibitus vel ꝑmissus p.c.ij.de mu.
peti. Et dixit Dn̄icus in.c.i.de dolo ⁊ ꝯtu.in
vi.qꝺ si actor obtinuit spālem cōmissionē ꝙ
in cā ciuili reus debeat ꝑsonaliter comparere
in iudicio:ꝙ tunc tenet ēt ipse actor compa-
rere ꝑsonaliter. Et dixit bal.i.c.i.§. in qbusdā
de ꝯsu.rec.feu.ꝙ si actor impetrauit cām cō-
3 mitti.cū cla.a pp.remota extendit ēt ad reuꝫ
in cā reconuentionis ipsius. Et dixit bal.in
l.fi.in.ij.col.C.de fruc. ⁊ lit.expē. ꝙ si rescri-
ptum principis obtinuit vasallus vt a feudo
non caderet pp non seruata federa feudi:ꝙ eo
dem modo dn̄s non amittet dn̄ium directū
si eadē non seruauerit vasallo.qꝺ alias amitte
ret vt in.c.i.§.ex eadē de.l.cor. Et facit ēt not.
dictum bal.in.l.si cām.in vlti.col.C.de exec.
rei iudi.vbi dixit ꝙ stāte statuto qꝺ reus nō
possit opponere aliquā exceptionē vel defen-
sionem ꝯ instr̄m vel eius executionem:si tn̄
actor qui petijt executionē instr̄i non liquidi
habuerit dilationē ad probandū ⁊ liqdandū
tunc durante tali dilatione poterit silr̄ reus
probare ⁊ allegare ꝯ ipsam liqdationē ⁊ con-
cernentia illa non obstante statuto ꝑdicto qꝺ
dictū pro valde no.refert ⁊ seqtur.d.Jo.bap.
de sancto Seuerino in repe.l. admonendi.in
v.car.in.iij.col.in fi.ṡ.de iureiu. vbi alle.bar.
ibi ⁊ alios de quo latius dixi in singu. meo.
clxviij.incipi.equalitas ⁊c. Pro qbus ēt faci-
unt dicta plenius per me. in.l.si qs viduā.in
v.vi. ⁊.vij.col.j.de qōnibus. ¶ Ulterius no.
etiaꝫ ex isto tex.in verbo oblato tn̄ iudici ⁊c.
qꝺ priuatus non pōt imponere penaꝫ alicui
etiam merēti sine auctoritate iudicis ita pro
bat tex.iste. Et ita ēt dicas econuerso ꝙ si ali
quis dꝫ liberari ab aliqua pena non pōt hoc
fieri sine auctoritate supioris. Ita probat tex.
in.l.i.§.fi.j.de qōnibus. ⁊ ibi dixit in.xv.col.
¶ Pro qbus ēt facit nā carceratus si fuit īde
bite carceratus nō seruata forma statuti adeo
ꝙ debeat incontinenti relaxari dꝫ: tn̄ relaxa-
ri cū auctoritate seu licētia iudicis ⁊ nō pro-
4 pria auctoritate custodis carceris vel alterius
ꝫm Pe.de ancha.in ꝯsi.suo.cccxli.incipi.viso
themate ⁊c.in fi. ¶ Ad ꝑdicta facit ēt naꝫ vi-
demus ꝙ furca suspensus lꝫ sit deponendus
vt sepeliatur:tn̄ hoc non pōt fieri sine auctori
tate iudicis.l.i. ⁊.ij.j.de cadauer.puni. ꝗ licen
tia dꝫ ꝑstari per ꝯsensum exꝑssum non aūt p
tacitum. Ita dixit Archidi.in.c.si abbatē.de
elec.in.vi.de quo per Moder.insti.de acti.in
prin. Et dixit Ange.de are.in trac. malefi.in
verbo fama publica in versi. ⁊ aduertas tu iu
dex ꝙ carceratus ēt sine cā non pōt relaxari
per custodē carceris sine licentia iudicis alle.
bar.in.l.si quis vxori in.§. si fugitiuum.ṡ. de
fur. Pro quibus oibus facit optime tex.in.c.
felicis.in.§.cū aūt de penis. in.vi. Alia not.h
non colliguntur igit venio ad glo. ¶ Et ca-
pio primā glo.in verbo dato ꝗ exponit istud
verbuꝫ dato.i.vendito vel dicit glo. ꝙ ad pe-
nam huius.l.necesse est dare.s. factum requi
ritur ⁊ non sola voluntas sufficit. ¶ Postea
dicit glo.quod scđm hanc legem potest intel
ligi illud ꝙ habetur insti. de his qui sunt sui
vel alie.iu.in quo titulo ponitur an liceat do
mino occidere seruū vel ꝯ eum seuire ⁊c.alie
glo.sunt clare ⁊ lr̄ales. ideo sequit.l.infans.
¶ Hippoly.de Marsilijs.J.U.D. Bonon̄.

Infans

1 Infans doli incapax comittens homicidium non punitur pena mortis sed alia pena.
2 Quo et qñquis dicat doli capax: et dña inter ifantē pueṛ pupillū adolescētē iuuenē et senē.
3 Infans nō pōt esse monachus: et si facit pacē de morte patris factus maior pt illā rūpere.
4 Infans doli incapax. an propter delictum debeat puniri. postq̄ factus erit maior.
5 Statutū an valeat volens quod pater teneatur soluere condemnationem pro delicto filij.
6 Pater an teneatur pro delicto filij spurij.
7 An teneatur pater pro delicto nepotis.
8 An teneat pater qñ filius esset contumax.
9 An pater teneatur pro delicto filij forensis vir tute statuti.
10 Statutum odiosus non extenditur vltra territorium statuentis secus in fauorabili.
11 Statutum vel proclama volens qd̓ indicans malefactores habeat tale qd quō intelligat.
12 Pr̄ an filius pp eoṛ delicta sit pōr ad torturā
13 Pater soluens condemnationem pro filio an debeat filius ei restituere.
14 Statutum volens quod filius teneatur pro delicto patris an valeat.
15 An valeat statutum: quod pater teneatur assignare legitimam filio delinquenti noīe fisci.
16 An pater teneatur assignare legitimam filio quando ingreditur religionem.
17 An testimoniū infantis valeat in criminalibus vt maior puniatur.
18 Quomodo et quādo laycus potest contra clericum testimonium dicere in criminalibus.
19 Plures sunt psone que nō cogūtur testimonium dicere quomodo intelligatur.
20 Testes inhabitabiles nō semper admittuntur quando veritas aliter sciri non possit.

1
Nfans. ¶ Et hoc intendit infans vel furiosus cōmittens homicidiū non punit pena huius. l. et ratio assignat in hoc tex. h. d. Casus &c. ¶ Nota ex hoc tex. q̄ infans cōmittens homicidiū non punit hac. l. vt hic. An aūt incurrat irregularitatē ꝯmittendo homicidius tex. in clemen. i. de homicidio. dicit q̄ non. de quo tñ vide Host. in. c. i. eẋ de delictis pue. et car. in cle. vnica in prima oppo. de homicidio ¶ Sed pōt dubitari qd si talis infans sit doli capax. et cōmittat homicidiū an tali casu puniat pro homicidio pena huius legis in quo vr̄ dicendum qd̓ non eo quia in tali etate infantili que est septem annoṛ. vt in. l. si infanti. C. de iure deli. nō pōt cadere dolus vel capacitas doli quia talis etas quicqd videt ignorat vt in. l. i. C. de fal. mo. ¶ Sed in ꝯtrariū fortiter facit q̄ talis infans possit esse doli capax. Nam Jo. and. in. c. i. extra de delic. pue. ques ibi refert abb. et Jo. de ana. refert beatum gregorium dicentem in dyalogo suo. q̄ alias quidam puer quinq3 annoṛ iurans et blasphemans deum fuit raptus et exportatus a diabolo de manibus patris sui ex quo satis apparet q̄ dolus et malicia cadit in ifante q2 alias deus non pmisisset ex sua iustitia illū infantē rapi. ¶ Preterea q̄ infans possit eē doli capax firmat gl. in. c. fi. eẋ de senten. excō. Item pro hac parte faciunt dicta per Jo. de ana in nu. extra de delictis pue. in vltimus verbis vbi ipse dixit qd̓ industria sapientia astutia sagacitas prudentia et malitia supplent etates et excludunt presumptionem fragilitatis etatis. ad qd̓ alle. Cy. Bar. et Bal. in. l. i. C. qui. et aduer. quos ad qd̓ ēt poterat allegare. l. si alterius. C. si mi. se maio. dixe. vbi dicit text. q̄ malitia supplet etatē. ¶ Ex quo infert ipse post eos qd̓ isti iuuenes q vadunt florentiam ad faciendū mercantiā seu inuestiturā pannoṛ nō pñt petere restōnem in integṛ tanq̄ minores. Et ex. s̄. dictis. d. abb. in. d. c. i. de delictis pue. dicit q̄ legitimari pōt tex. in cle. i. de ho. inq̄tus loquitur de infante qd̓ non puniat qd̓ est verus nisi sit doli capax q2 tunc nō ꝓcederet ille tex. ita indistincte qd̓ dcīn refert et seqtur. ibi Jo. de ana. ¶ Et pro istis facit optime tex. in. d. c. i. de delictis pue. vbi dr̄ qd̓ pueri preterq̄ in delicto carnis delinquere possunt. et sic psuppo nit dolum in eis. Et q2 in eis non cadit viciū carnis iō minor. xij. annoṛ non pōt accusari de adulterio. tex. est in. l. minor. s̄. de adul. qd̓ firmat abb. ī dicto. c. i. ¶ Quid dōm iudicio meo dici posset qd̓ infans pōt esse doli capax vt expresse tenet gl. in. d. c. fi. de senten. excō. et est veṛ maxime modernis temporibus nam defecerunt etates et illud qd̓ antiqtus faciebāt. et sciebant hoīes circa vicia et fallatias in. xv. anno faciunt nunc infantes in. vi. vel. vij. an. et adeo infantes modernis tpibus sunt iniq et vicijs dediti qd̓ nihil. s̄. et hoc expientia reṛ magistra que mentiri non nouit vt in. c. quā sit de elec. in. vi. Et vere ego cognosco: et sepe vidi aliquos pueros septē annoṛ q melius sciunt ludere ad taxillos et ad alios ludos ꝓhibitos et melius sciunt decipere ludentes secus quā sciret homo. xxx. an. Et iō iudicio meo. l. i. de fal. mo. que dicit qd̓ qcqd videt pupillus ignorat non h3 locū modernis tpibus sed illud erat tpe cōpilationis dcē. l. et iō mihi placet illa limitatio. abb. in. d. c. i. ad text. in dcā clemen. i. de homi. et sic hunc tex. intelligo in infante non doli capace. vt dixi p supradicta. Faterer tñ qd̓ si infans ēt doli capax ꝯmitteret homicidiū qd̓ tñ mitius puniret quā maior: vt dicit abb. in. d. c. i. superius allegato. et est tex. in. l. auxiliū. §. i. s̄. de mino. et in. c. fi. eẋ de senten. excō. pro quo faciunt que dixi. s̄. in l. i. in pn. i limitatiōe quā dedi ad illū tex. de

minore vbi videas.↑Et qñ dicat doli capax
2 ⁊ quõ hoc cognoscatur.vide archi. in.c.illud
xv.q.i.⁊ Jo.de ana.in.c.ij.in.iij.col.extra de
delictis pue.¶Et si forte aliqs vellet videre
que sit dña inter infantẽ puer͛ pupillũ ado/
lescentem puberẽ iuuenẽ senẽ ⁊ similes videat
doctores in dicta.l.si infanti.C.de iure delib.
Jo.an.⁊ alios in rub.de delic.pue.⁊ glo.ord.
q̃ enumerat etates in ꝓhemio sexti in ṽbo ꝑ
fectus ⁊ glo.⁊ doc.in.l.i.§.pueritiã.ff.de postu.
¶Itẽ scias ꝙ licet infans ⁊ pupillus doli ca/
pax nõ excusetur a delicto ꝑꝑ etatez:vt.ff.dixi
istud est verũ in delicto cõmisso in faciẽdo sed
secus est in delicto cõmisso in omittendo vel
omittendo vel negligẽdo qꝛ in tali delicto ex/
cusant̃ siue sint doli capaces siue nõ.Ita dixit
Dy.in.l.i.§.ĩpubes.ff.ad sille.⁊ idẽ voluit Cy.
⁊ Saly.in.l.i.C.de fal. mo. vbi dñt ꝙ in his
q̃ cõmittũtur omittẽdo ⁊ sic ex negligẽtia nõ
puniũtur impuberes sed ĩmo excusant̃ etiaz si
sint doli capaces ꝑ illũ tex.⁊ ꝑ glo.in.l.ij.C.si
aduer.delictũ.Ex quo infert Saly. vbi supra
ꝙ si statuto cauet̃ ꝙ qlibet teneat̃ ponere bona
sua in catastro vel in estimo ⁊ describere quic
qd sibi ab alio debet̃ alias si nõ descripserit de
bito priuet̃ ⁊ occurrat qđ pupillus sibi debi/
tũ describi nõ fecit qđ nõ ꝓpterea debito ꝓua
bit̃ sed eius tutor bene tenebit̃ vt ibi ꝑ eum ⁊
istud dictũ refert ⁊ seqtur Jo.de ana.in dicto
ca.i.in pe.col.extra de delic.pue. ¶Ulterius
circa hũc infantẽ minorẽ septẽnio teneas mẽ/
ti aliqua.Primo ꝙ talis infans põt creari mi
les ⁊ põt ẽt coronari vt rex.Ita dixit bart.in
l.i.C.de munc.⁊ hono.lib.x.⁊ voluit ẽt Bal.
in.l.i.in.x.col.C.de digni.lib.xij. Itez infans
expositus hospitali cuius pater ⁊ mater igno
rat̃ est ciuis illius loci in quo est expositus.
Ita dixit Bart.in.l.i.in fin.ff.ad municip. ⁊
Ang.in.l.heres absens.§.i.ff.de iudi.Item in/
fans inuestiri põt de feudo ſm Bal.in.l.eam
quã in.xiij.col.C.de fideicõ. Attñ ꝯtra predi
cta facit nã infans pupillus ⁊ absens equipa/
rãtur ſm Bal.in.l.sancimus.in ꝓn.C.ad tre/
3 bel.↑¶Itẽ infans nõ põt eẽ monachus ca.i.
⁊.ij.de regula.in.vi.⁊ voluit bar.in.l.etiaz.ff.
de adop.⁊ Cy.in auc.ingressi.C.de sacro san.
eccle.Et circa hãc materiam teneas mẽti ꝑpe/
tuo vnũ vz qđ si infans facit pacem de morte
patris.i.si affines ipsius infantis vel tutores
noĩe ipsius fecerũt pacem vt.ff.de morte pa/
tris ipse infans factus maior põt talem pacẽ
rũpere impune nisi ipsam pacẽ ratificauerit
postq̃ factus est maior.Ita singulariter cõsu/
luit Pau.de ca.in ꝯsi.xciij.incipien.viso pro
cessu ⁊c.⁊ mouet̃ optimis iuribus ⁊ rationi
bus ⁊ respondet ibi ad oĩa ꝯtraria.ꝙ est ꝑpe
tuo menti tenendum qꝛ quãdoqz talis casus
cõtingit in facto vt ego alias vidi hic Bono
4 nie,¶Item teneas menti ẽt qđ↑si infans seu
minor cõmittit delictũ qđ aliqua ex cã non
possit puniri ꝓpter minorem etatẽ sic iubeu
te statuto ꝙ nõ poterit ẽt de dicto delicto pu
niri cũ erit effectus maior.Ita voluit gl.quã
ibi sequũtur doc.in.l.sciant.C.de legi.heredit.
de quo dixi in.l.de minore in ꝓnc.in vltima
col.ff.de qõnibus. ¶Ulterius queri põt hic
denota.qõne hic est tex.ꝙ infans nõ tenetur
pena huius legis de homicidio.⁊ ẽt nõ tenet̃
minor q punitur mitius vt dixi.ff.in hac.l.in
ꝓncipio in limitationibus.¶Sed vellem sci
5 re↑an statutum volens ꝙ pater teneat̃ solue/
re ꝯdemnationem seu penã ꝓ delicto filij va
leat.¶In quo dicendũ est ꝙ aut tale statutũ
loquit̃ de pena seu condemnatione corporali
aut de pecuniaria ꝓmo casu si loquit̃ de pena
corporali ⁊ vellet ꝙ pater teneatur pro filio
pena corporali certe nõ valet cũ ẽt qs sponte
nõ possit se obligare pro alio ad penã corpo/
ralem argumen.l.liber homo.ff.ad.l.acql.Ita
dixit Bal.in.l.i.in ṽsi.ij.reuoco in dubiũ.C.
ne filius ꝓ patre,vbi ad hoc allegat glo.in.c.
cũ hõ.xxiij.q.v.idẽ voluit Sal.i.l.si fi.fa.cir/
ca ꝓn.C.ne filius ꝓ pr̃e vbi allegat dictã glo.
⁊ idẽ tenuit bal.in rub.C.res inter alios acta
⁊ Jo.de ana.in.c.ij.in.vi.col.extra de delictis
pue.¶Cõtrariũ tñ tenuit Albe.de ro.s.ꝙ qs
possit se obligare pro alio ad penã corporalẽ
in.i.pte statu.qõne.li.inci.⁊ ex ꝑdictis potest
oriri alia questio ⁊c.Et mouetur inter cetera
ad hoc dicẽdũ vz qꝛ qs põt se obligare ex fa/
cto alieno:vt in.l.cũ filius.§.i.ff.de ver.ob.⁊.ff.
de duobus re.l.nemo.¶Et iõ dicit ꝙ si duo
fecerũt pacẽ ⁊ ego fideiussi ꝓ vno ꝙ pacẽ ser/
uaret postea ipse fregit pacẽ occidẽdo certe ip/
se decapitabat̃ nõ tã ex vi pacti q̃ ex vi statu/
ti.Sed cũ factũ illius representet factũ fide/
iussoris q ꝓmisit ꝙ seruaret pacẽ. ipse fecisse
vꝫ cũ.l.representet factũ ꝓncipalis factũ fide/
iussoris iõ fideiussor puniatur pena corpora/
li.Ita tenuit vbertus de bobio ſm eũ in.l.si
qs maior.C.de trãsac.ad qđ allegat.ff.de ver.
ob.l.mora rei.Et subdit ꝙ sicut põt qs delin
quẽdo se obligare ad penã capitalẽ sic ⁊ pro/
mittẽdo qꝛ ꝯtractus ⁊ delicta parificant̃: vt
ff.de iudi.l.oẽs ⁊ ĩ auc.vt oẽs obe.iudi ꝓui.§.
⁊ h̃ ꝯsiderãtes ⁊ nõ dꝫ tã puniri ex facto aliẽo
quã ex facto ꝓprio repñtato ⁊ ꝑ eũ ꝓmisso.
¶Pro q̃ ẽt bñ fac̃ scđꝫ eũ nã si qs suscipiat ⁊ se
obliget ad custodiã carceris ⁊ fraudulẽt ꝑmit
tat fugere carceratos puniet̃ capite.vt.ff.de cu.
reo.l.fi.⁊.l.milites ⁊.l.pe.C.e.ti.de custo.reo.
ex quo pꝫ ꝙ ex cõuẽtione sua obligat̃ ad pe/
nã capitalez.Subdit postea albe.vbi.ff.ꝙ ista
opinio est dura.lz forte de stricto iure sit ve/
ra.Attñ multi eã nõ approbãt propter.d.l.
liber hõ ⁊ ẽt qꝛ talis ꝯuentio est ꝯ̃ mores ⁊
iõ dicit q coĩter ita seruatur.¶Aut tale sta/
tutum loqtur de pena pecuniaria ⁊ similiter

videt̃

vr̄ dicēdū q̄ nō valeat p titulū.C.ne filius p
pa. ꝛ p regulā.l.sancimus.C.de dona.vbi di
q̄ pena dꝫ tenere suos auctores imo si statu/
tū aliter diceret esset iniquū ꝛ nō deberet ser
uari ſm.d.car.in cōsi. suo.xliiij.inci. p dño
chrisoforo.¶ Pro q̄ pte ēt optime facit q̄ vo/
luit bal.in.d.l.sancimus vbi dicit q̄ tale sta
tutū est iniquū ꝛ ꝯ ius diuinū.Et facit ēt q̄
dixit idē Bal.in.l.dotis tue.C.de iure do.vbi
dixit q̄ tale statutū est durū.Et dixit ēt ipse
bal.in.c.cognoscētes.extra de ꝯsti.q̄ pleruqꝫ
statuta qbus vnus punitur p alio sunt iniu
sta.Et dixit bal.in rub.C.res inter alios acta
q̄ tale statutū est tollerabile sed nō laudabile:
ꝛ allegat gl.in auc.vt nulli iudiciū in.§.qm̄
vero ꝛ ibi Ang.notat eā ꝯtra ptātes terrarū
q puniunt vnā ꝯtratā p aliquo delinquēte.
Et q̄ tale statutū nō valeat tenuit Sal.in.l.
i.C.res inter alios acta ꝛ hanc ptem tenuit
Barba.in ꝯsi.suo inci.pclare scripsit aposto/
lus ꝛc.in pn.qd̄ ꝯsiliū est insertum inter ꝯsi
lia do.lau.cal.ꝛ in ordine est.lxiiij.ꝛ.d.Lau.
cal.i ꝯsi.suo.xxxviij.inci.in cā thadei.in pe.
col.Et faciunt ēt optīe dicta p bal.in.l.si fi/
lius.C.ad velleia.vbi dixit qd̄ tale statutum
est ꝯtra ius nāle.Et ista opinio pbatur apte
in.l.vnica.C.vt nullus ex vicariis ꝛ li.xi.vbi
tex.dicit graue est nō solum legibus verū eq/
tati naturali ꝯtrarius p alienis debitis alios
molestare.idcirco hmōi iniqtates contra oēs
vicarios ppetrari modis oibus phibemus
ita formalr̄ dicit ille tex.Ad idē ēt est tex.in
auc.vt nō fiāt pig.in.§.i.ꝛ in.l.puidendū.C.
de decu.lib.x.ꝛ facit.l.hac diffinitiōe.C.de oī
agro deser.lib.xi.ꝛ tex.in.l.nullā.C.de execu.
ꝛ exacto.li.xij.ꝛ facit.l.vxorē.C.de decurioni
bus:ꝛ tex.in.c.si habes.xxiiij.q.iij.ꝛ.c.vnde/
cūqꝫ.lvi.disti.ꝛ facit glo.in.l.i.§.i.in ṽbo vin
dicabit in ver.sed certe nil isto falsius.s̄.de pe
ti.he.ꝛ facit optīe regl'a nō dꝫ qs alterius odio
pgrauari cū ibi not.p Joā.an.ꝛ dy.extra de
reg.iur.in.vi.Et facit ēt nā ꝯtrariorum ea/
dē est censura vt in iuribus vulga.sed filius
non obligat in aliquo pro delicto pr̄is:vt est
tex.not.in.l.crimē.j.de penis:ergo pari ratio
ne vr̄ dicendū q̄ siliter pater nō teneat p de
licto filij.¶ Contrariā tm̄ ptem.s.qd̄ pdictū
statutum valeat ꝛ q̄ pr̄ possit obligari p deli
cto filij tenuit glo.in rub.C.de decre.decurio
li.x.inquātū dicit qd̄ illud q̄ pōt fieri p pa/
ctū pōt fieri p statutum sed p pactū qs pōt se
obligare.ad penā pecuniariam p alio ergo ēt
p statutum poterit obligari.Et cū illa gl.ibi
transit bar.Bal.ꝛ Ang.ꝛ hanc ptem tenuit
Bar.in.l.cū filius.in pn.s̄.de ver.ob.ꝛ in di
sputatione sua incipiēte pusine ciuitatis st tu
to ꝛc.ꝛ in.l.i.C.ne filius pro pr̄e.ꝛ Saly.in.l.
iiij.eo.ti.ꝛ Pet.de anc.in.c.i.de cōstitutioni/
bus.in ver.que vlterius scriptū est in.l.diui

na ꝛ Soci.referēs predictos in cōsi.suo.ccl/
xxi.inci.in presenti cōsultatione ꝛc.in.i.col.
ꝛ idē tenuit Pe.de anc.in.c.ij.extra de delic.
puero.ꝛ ibi Jo.de ana.in.vi.col.Et pro hac
parte facit tex.scdm̄ eos ibi vbi apparet q̄ ex
ꝯsuetudine pr̄ tenet pro delicto filij ꝛ ꝯsuetu/
do ꝛ statutū nō differunt nisi vt tacitū ꝛ ex
pressum vt probat tex.scdm̄ eos in.§.ex.insti.
de iure naturali gen.ꝛ ciuili.Pro quo faciūt
dicta p Ab.in.c.ex pte astēsis.extra de ꝯces.
pben.ꝛ p bal.in.l.i.C.vt que des.aduoca.par/
tiū iudex sup.Et p hac pte qd̄ tale statutū va
leat facit optime tex.in.l.si fi.fa.C.ne filius pro
pr̄e ꝛ in.l.i.C.q̄ cū eo.que iura ad hoc alle/
gat Saly.in.d.l.si fi.fa.in pn.Et q̄ tale statu
tū valeat firmauit Albe.de rosa.i.i.pte statu.
in qōne.xlvij.inci.Jtē q̄ro an valeat ꝛc.vbi
ipse multū nota.ꝛ copiose arguit ad vtrāqꝫ
ptes ꝛ finaliter tꝫ q̄ tale statutū valeat ꝛ plu/
ra allegat de qbus ibi p eū.¶ Sed stāte hac
ꝯclusione qd̄ tale statutū valeat querēdū est
6 de pluribus.¶ Et pmo vtrū pr̄ teneatur pro
delicto filij spurij adeo q̄ statutū volens q̄ pr̄
teneat soluere ꝯdēnationē pro delicto filij cō/
prehēdat delictū cōmissum a filio spurio vel
nāli tm̄.¶ Scd̄o an tale statutū extendat ad
nepotē ex filio.¶ Tertio an pr̄ teneat soluere
dictā ꝯdēnationē si filius fuit cōdēnatus de
delicto ppter eius ꝯtumaciā ꝛ sic ex ficta cō
fessione.¶ Quarto vtrū pr̄ obliget pro filio
forense q nō est suppositus iurisditioni statuē
tiū ꝛc.¶ Quīto an in tali casu filius pmo sit
excutiēdus quā pater more fideiussor.¶ Sex
to an qn̄ pr̄ soluit dictā ꝯdēnationē pro filio
possit ipse pater illud qd̄ soluit repetere filio.
¶ Septio an valeat statutū qd̄ filius teneat
pro delicto vel pro debito pr̄is.¶ Octauo an
valeat statutum qd̄ pr̄ teneat assignare legiti/
mā filio delinquēti noīe fisci.Et qd in mr̄e.
Et qd i filio īgrediēte religionē an possit pete
re ꝛ cogere pr̄es ꝛ mr̄es ad dādū sibi legitimā
suā.¶ Circa pmū vꝫ an stāte dcō statuto pr̄
teneat p delicto cōmisso p filiū spuriū vel nā
lem tm̄.Albe.de rosa.in.i.pte statutoꝝ qōne
xlix.inci.Jtē supposito statuto ꝛc.dicit q̄ pr̄
hoc casu nō tenebitur pro filio spurio vel nāli
tm̄ ad qd̄ allegat.l.cū pr̄ in.§.volo.s̄.de le.ij.ꝛ
l.gn̄aliter.C.de insti.ꝛ subst.sub ꝯdi.fac.ꝛ.l.
i.C.de natu.liber.ꝛ.l.lucius.§.dānā.s̄.de leg.ij.
ꝛ.l.ex facto in.§.si qs rogatus ꝛ.l.heredibus.§.
pe.s̄.ad trebel.Et allegat rationem dicens q̄
rō quare pater nō tenetur soluere condēnatio
nem pro filio spurio vel naturali tantū est
quia in bonis patris non habet aliquā par
tem vt in.l.vulgo.s̄.de statu.ho.Attamen di
cit q̄ pro filio naturali tantum videretur
quod pater tenerentur cum tales dicantur
patres ꝛ filij.vt.C.de naturali.liber.per to/
tum attamen hoc non firmat sed se remittit.

ad dicta per eũ in.l.filium.ff.de his qui ſunt
ſui vel alie.iur.in fi. ⁊ in eadem.i.parte ſtatu
torum.q.lxi. ⁊c. In dicta aũt. q.lxi.tꝫ expſſe
qḋ pater nõ teneat pro debito filij ſpurij cõdẽ
nati pro maleficio qꝛ appellatione filioꝝ non
cõprehendunt ſpurij ad qḋ allegat plura iu/
ra:de qbus ibi ꝑ eum. ¶Sed vltra Albe.di
co quod hanc ꝑtem ẽt tenuit Bal. in.l.gnālr.
in.§.cũ aũt.C.de inſti.⁊ ſubſti.ſub ꝯdi. fac.vbi
dicit quod iſtud tenuit Guil.de cu.in.l. parẽ
tes.ff.de in ius vo.⁊ idem tenuit Bal. in.l.cũ
accutiſſimi.C.de fideicõ.in.i.col. in fi.in qbus
locis tꝫ ꝙ pr̃ non teneẗ ſoluere ꝯdemnationeꝫ
maleficij cõmiſſi per filium ſpurium.nec ẽt ꝑ
filiũ nãleꝫ tm̃.Et idẽ tenuit ipſe Bal. in.l.i.C.
de ſucces.edi.vbi refert ita tenuiſſe Dy.in ꝯſi.
ſuo incipi.diligenter.Et pro iſtis ẽt facit opti
me ſingularis.doctrina Cy.in.l. cũ pater in
§.volo.ff.de leg.ij. vbi dixit qḋ ſi pr̃ hꝫ inimi/
cum ⁊ cum eo facit pacem ⁊ ꝓſtat cautionem
pro ſe ⁊ filijs de eo non offendendo ſi poſtea
ille offendaẗ ꝑ filium nãlem tm̃ ꝙ pater non
tenebiẗ aliqua pena quod eſt ſingu.no. quod
dictum refert ⁊ ſeqtur.d.Fel.in.c.in ꝑñtia.in
x.col.circa med.ver. ⁊ adde qḋ ſi pater eẽ de
prob.quod ẽt voluit Albe.de roſa.in.i.ꝑte ſta
tu.q.lxi.incipi.item q̃ro. ¶Pro qbus faciunt
optime dicta per Jo.an.in addi.Spec.in ti.q
filij ſint legi.ſup rub.vbi dixit ꝙ ſtatutum di
ſponens ꝙ pater teneaẗ emendare dãnũ da
tum per filium non cõprehendit dãnum da/
tum per filium ſpurium qḋ ẽt voluit ⁊ tenu
it Alb.de roſa.in prima ꝑte ſtatuto.in.q.xlix.
incipi.Item ſuppoſito ⁊c.⁊.d.Anto. in.c.per
venerabileꝫ.in.xxxij.col. qui fi.ſint legi. ⁊ io.
de imo.in.l.lucius.in.§.fi.ff.de leg.ij.vbi etiam
plus dicit ꝙ tale ſtatutum non hẽbit locuꝫ ẽt
in filio nãli tm̃.de quo ẽt per euꝫ in.l.ex facto.
in.§.ſi quis rogatus.ff.ad trebel.⁊ per Lud.ro.
in.l.ſi filio.la.ij.ff.ſo.ma.⁊ ꝑ.d.alex.q alia plu/
ra refert in ꝯſi.ſuo.lx.incipi.viſa legitimatiõe
in.v.col.in.ij.vol.lꝫ in ꝯtrium faciant dicta ꝑ
ang.de are.inſti.de here.que ab inteſt. in.§.in/
terdum circa fi.⁊ dicta ꝑ Pe. de anc.in ꝯſili.
ſuo.clxxxvij.inci.apud me qõ iſta ⁊c.de qui/
bus ẽt vide q̃ ego dixi in ſingu.meo. cxxxix.
7 inci.dixi tibi ⁊c. ¶Circa ſm vꝫ an tale ſta/
tutum volens ꝙ pater teneaẗ pro delicto filij
extẽdaẗ ad nepotẽ ex filio.Breuiter repio bal.
ponentem hanc dubitationeꝫ.in.l.ſi filius tu/
us.C.ad macedo.⁊ dicit ꝙ tale ſtatutum non
cõprehendit nepotem ex filio ⁊ rõnem allegat
dicẽs ꝙ tale ſtatutũ eſt ꝯ ius nãle:⁊ iõ dꝫ attẽ
di ſignificatio reſtrictiua: mõ aũt ſignificatio
extenſiua.¶Item dicit ꝙ dcm̃ ſtatutum ĩ ſe
malã hꝫ rõnem iõ mere eſt inherendum ver/
bis ipſius ſtatuti.Et an ⁊ qñ appellatione fi/
lioꝝ cõprehendantur nepotes. vide bar.⁊ do.
alex.in.l.liberoꝝ.in prin.ff.de ver.ſig.⁊ doc.in
l.filium.ff.ad mace.⁊ Inno.in.c.ſi vero.de ſen.
excõ.bal.ĩ marga.in v̓bo mr̃.d. an. in ꝑplx.
decre.⁊ bal.in.l.ij.C.de bo.mr̃.⁊ ange.in.l.lu/
cius teſtõ.in prin.ff.de libe.⁊ poſt.⁊ bar.in.l.
i.§.ſi qs.ff.de ſuis ⁊ legi.⁊ ꝑ alex.in.l.ſed ſi hac
in.§.liberos.ff.de in ius voc. ⁊ ꝑ bar.in.l.vxo/
reꝫ.§.ꝯcu.ff.de le.iij.⁊ in.l. quod ſi nepotes.ff.de
teſt.tutel.⁊ bar.in.l.gallus.in.§.inſtituens.ff.de
lib.⁊ poſt.bal.in.l.maximũ vicium.C.de lib.
ꝓte.⁊ in.c.decedenti.q feu. dare poſ.ꝑ ange.in
auc.de reſti.fideic. in vlti.col. ꝑ Spe.in tit.de
ſucces.ab inte.⁊ in ti.de ac.poſt ver.iiij.,Item
ꝙ eſt fi.fa.⁊ per eundem in ti. de loca.in.§.vi.
in ver.cxlvi.⁊ bal.ꝑ illuꝫ tex.in.l.iubemus.§.
fi.C.ad treb.ꝑ Nico.de neapo.in.l. ſed ſi mili/
tes.ff.de excu.tuto.in prin.ꝑ alex.in.l.ẽt.ff.ſolu.
ma.ꝑ Pe.de anc.in cle.i.de baptis.ꝑ bar.in.l.
fi.C.de natu.lib.⁊ ꝑ bal.in.l.ſi vero.in.§.de vi/
ro.ff.ſo.ma.⁊ ꝑ Cy.in.l.voluntaſ.C.de fideicõ.
per Bar.in.l.alimenta.ff.de ali.⁊ ciba.lega.per
Bal.in.l.ſi clientuli.de alie.fe.⁊ in.c.que ĩ eccle
ſiaꝝ.in.xiiij.col.de ꝯſti.per Pau.de ca.in ꝯſi.
ſuo.clxx.ꝑ Saly.in.l.ij.in.xxi.q.C.de iure em
phy.ꝑ.d.an.in.c.in qbuſdaꝫ. de priuile.⁊ Jo.
de imo.in.l.ꝙ dr̃.ff.de ver.ob.⁊ ꝑ Bal.in.l.in
ſuis.ff.de libe.⁊ poſt.⁊ in.l.cum vir.ff.de ꝯdi.
⁊ demon.⁊ ꝑ alex.in ꝯſi.ſuo.ix.inci.viſis ver
bis.in.i.volu.⁊ in ꝯſi.ccxxviij.incip.circa pri
8 mum dubium.¶Circa tertium dubiũ vꝫ
an pr̃ teneaẗ ſoluere dictã ꝯdemnationem ſi
filius fuit ꝯdemnatus de delicto ꝑꝑ eius ꝯtu/
maciam.⁊ ſic ex ficta ꝯfeſſione in quo Saly.
in.l.ſi fi.fa.C.ne filius pro patre.dicit ꝙ Dy.di
xit ꝙ tali caſu pr̃ non tenetur ad talem ſolutio
nem.⁊ hoc ꝑ.l.i.ff.qñ ex facto tuto. vbi ꝯtuma
cia tutoris nõ nocet pupillo niſi dolo vere pro
bato.ergo nec patri ficta ꝯfeſſio filij.ſcdo dicit
ipſi Dy. ꝙ pro hac parte facit qꝛ ficta ꝯfeſſio
non egreditur ꝑſonam ꝯfitentis:vt hr̃ i.l.eius
qui.ff.de iure fis. ¶Tertio dicit qꝛ ſnĩa ꝯ ꝯtu/
macem lata non ꝓiudicat tertio cui alias ꝓiu
dicaſſet ſi fuiſſet ꝯdemnatus non ꝯtumax.l.
qui repudiantis.in fi.ff.de inoffi.teſta.⁊ in.l.ſi
ideo.ff.de euictio.⁊ in.l.i. in fi.C.de peri.⁊ cõ/
mo.rei ven.⁊ facit glo. inſti. de noxali. in fi.
¶Sed vltra eum dicas ꝙ etiam facit tex.in
l.ꝓſes.C.de pigno.⁊ in.l.papini.in.§.meminis
ſe.ff.de inoffi.teſta.⁊ in.c.fi.de emp.⁊ ven.que
iura ad hoc allegat Lu.ro.in ꝯſi.ſuo.cccxxix.
incipi.pñs ꝯſultatio ⁊c.in pe. col. ⁊ allegat ẽt
Bar.in.l.ſepe.ff.de re iudi.⁊ Bal.in.l. res inter
alios.C.qbus res iud.non nocet. ⁊.d.an.in.c.
q̃uis.de re iudi.¶Pro quibus optime faciũt
dicta per.d. Fely.in.c. fraternitatis. in.ij.col.
ver.iij.fallit extra de hereticis. ⁊ in.c. in litte/
ris.in.x.col.ver. pro quo extra de ꝯſti. ⁊ per
Bal.in.l.i. circa fi.C.de calum. ⁊ per Soci.in
ꝯſi.ſuo.xviij.incip.proſequendo in.xi.col.⁊ ꝑ
me in ſingu.meo.iiij.incipi.q̃uis aliquo caſu
⁊c.⁊ ꝑ

⁊c.⁊ p.d.Fely.quē oīno vide i.c.cū bertoldus
in ix.col.de re iud.⁊ p.d.alex. in.l. oē delictū
in pn.j.de re mi.vbi.sing.dixit ꝙ stante statu
to ꝙ bannitus possit ipune occidi vigore talis
statuti nō poterit ipune occidi bānitus p ꝯtu
maciā.allegat.hic voluisse Bal.⁊ Jo.de imo.
in.l.si mora.š.so.ma.ꝙ est sing.no.ad limita-
tionē eoꝝ que dixit Bar.in.l.vbi pactuꝫ.C.de
transactio.de quo dixi late in.l.sigs ne qō.in
xxv.col.j.de qō.bar.aūt in.l.cū filius in pn.š.
ver.ob.⁊ in disputatione sua incip. perusine
ciuitatis statuto ⁊c.format istā qōnem ⁊ di-
cit ꝙ diligenter sunt ponderanda verba sta-
tuti qꝛ si statutū reqrit filiū deliqsse tūc si fue-
rit ꝯdemnatus p ꝯtumaciā pater non tenet.
nam verba illa si filius deliquerit reqrunt ve
ritatē delicti ⁊ tūc non sufficit ficta ꝯfessio in
piudiciū patris vt in iuribus superius alle-
gatꝫ.Pro quo ēt adducit ꝙ notat in.l.si duo-
bus.§.i.š. de iureiu. ⁊ ꝙ no. Cy.in.l. si qñ.C.
vñ vi.¶ Sed vbi statutum non reqreret filiū
deliqsse sed simplr dicit pater teneat soluere
ꝯdemnationem factā de filio tunc dicit ꝙ pr̄
teneret soluere talē ꝯdemnationē non obstāte
ꝯtumacia ipsius filij qꝛ ex verbis statuti pater
ipse tenet.l.iij.§.idē scribit.š.de peculio. ⁊ facit
.l.i.⁊.l.iudicatū.š.iud.sol.⁊.l.⁊ si ꝯdemnatus
.š.de noxa.⁊ facit ꝙ not.in.l.si filio in prin.š.
so.ma.Jta dicit Bar.in locis supius allegatis
quē refert et approbat Saly.in.l.si filius fa.C.
ne fi.p pr̄e ⁊ idē tꝫ bal.in.l.i.C.ne fi.p pa.vbi
q̄rit ēt qd si delictū filij est notoriū ex quo nō
ē ꝯdemnatus an h notoriū hēbit pro snīa in
quo.dicit qō non qꝛ statutū notat snīam nō
aūt facti euidentiā:imo dicit qō valet snīa ꝯ
notoriū vt.š.de ritu.nup.l.palā.§.fi. in verbo
absoluta.⁊ qō not.š.de furt.l. is cuius ope.§.i.
¶ Et de supradicta qōne qñ filius est ꝯdem-
natus p ꝯtumaciā an pater teneat soluere cō-
demnationē stante p̄dicto statuto vide.d. nel
lū in trac.bānitoꝝ in.i.parte scdi tēpo. qōne
xxxiiij.⁊ vide.abb.in ꝯ.suo.lxvi.inc.q̄q mul
ta ⁊c.i pn.in.iij vol.⁊ Lu.ro.in ꝯ.suo. cliiij.
inc.iudiciū ꝯ antonium ⁊c.ante fi.⁊ p Alb.
de rosa.in.i.pte statutoꝝ qōne.lij.inci. sed ad
huc ⁊c.vbi not.dcm̄ ponit de qua ēt qōne ⁊
mā vide Alber.gādi.in trac.suo mal.sub ru.
de bonis malefactoꝝ in.v.col.ver.nota ꝙ pr̄.
⁊.d.Fely.in.c.cū bertoldus in.ix. ⁊.x. col.ex
de re iud.vbi ponit ēt plura alia notabilia in
mā ista ⁊ vide ēt bal.in addi.Spe.in titu.de
accu.in ver.sed nunqd tenet potestas ⁊c.⁊ vi
de ēt.d.philippū francū in.c.cū speciali.in pe.
col.ver.iiij.querit de appel.⁊ Jo.de ana.in.c.
ij.in.vi.col.extra de delictis pue.in qbus lo-
cis aliq ponunt.qd si stante ꝯtumacia filij pr̄
fuit citatus vt interesset si sua putaret intereē
an talis citatio afficiat patrē vide eos in dcis
locis.¶ Circa quartam vꝫ an stante statuto:
pater teneatur pro delicto filij forensis q non
sit suppositus iurisditioni statuentiuꝫ.Saly.
in.d.l.si fi.fa..C.ne filius p pa.dicit ꝙ bar.in
tr.represaliaꝝ in.iiij.q.q̄rte qō.pn.dicit ꝙ tale
statutū restringit solum ad cōmissa intra ter
ritorium ar.l.cū vnus.§.fi.š.de bo.auct.iudi.
pos.⁊.c.vt aīaruꝫ de ꝯstitu.in.vi.bal.aūt in.l.
i.C.ne filius pro patre seqtur opi.bar.⁊ addit
rōnem vꝫ ꝙ vbi delinqtur extra territorium
ꝯsideratur ius cōe qō non extendit radices ob
ligationis in patreꝫ.⁊ hanc ptem seqtur. Jo.
de ana.referendo bar.bal.⁊ Saly. vbi.š. in.c.
fi.in.vi.col.ver.querit ēt bal.extra de delictis
pue.¶ Sed vltra predictos doctores pro hac
pte ego adduco bal. in.l. si qua pena.š. de his
q sunt sui vel alie.iur.vbi dicit ꝙ si extat sta-
tutū ꝙ pater teneat filio delinquenti assigna
re legitimā non ꝯprehendit patrem forensem
¶ Jtem facit ēt no.dictū Jo.de ligna. in.c.i.
ex de rap.quem refert ⁊ seqtur ibi Abb. vbi
dnt ꝙ subditus episcopi non ligat pena statu
ti phibentis sub pena excōicationis ne qs ta
li tpe vadat de nocte si ex diocesim vadit de
nocte ꝙ ēt voluit bal.in.l.i.in.xvi.col. ver.vi
so an forensis ⁊c.C. de sum. tri. ⁊ fide catho.
quos refert ⁊ seqtur.d.bar.soci.in ꝯ.suo.clxxi.
inc.in p̄senti ꝯsultatione in pe.col.Ubi ēt pro
hac pte adducit ꝙ statuta respicientia psonaꝫ
subditi qñ sunt odiosa non astringunt subdi-
ditū ex territoriū sm bar.in.d.l.i.C. de sum.
tri.⁊ ibi bal.quos seqtur Pet.de ancha.in re
peti.d.i.de ꝯsti.li.vi. in.xij.q.Sed statutū de
quo .š. est od osuꝫ qꝛ vnum pro alio obli. vt
no.Jo.an.in rub.qui fi.sint legi.in add.Spe.
⁊ est ꝯ ius diuinū in quo dr̄ filius non por-
tabit inigtateꝫ patris neqꝫ pr̄ iniquitatē filij
de quo hr̄ in.c.i.de iniurijs.⁊ dā.dato in vi.
iō non tenebit pater pro filio forense. ¶ Et p
istis ēt vltra Soci.in dcō ꝯsi.suo faciunt op-
time dcā p Lu.ro.in ꝯ.suo.xxxi.inc.in pñti
ꝯsultatione.⁊ p bal.in eleganti ꝯsilio suo. ccc
ccxlv.inc.sup eo ꝙ querit in.ij.col.in. vi.vol.
10 ¶ Et teneas menti vnū aliquātulū extraua
gans vꝫ.ꝙ lꝫ statutū odiosum restringatur
vt non excedat territoriū statuentiū tñ secus
est in statuto fauorabili qm̄ statutū fauorabi
le extendit vires suas ēt extra territoriuꝫ sta-
tuentium ⁊ ideo statutū dans premium occi
denti bannitum ꝯprehendit ēt occidentē ban
nitū extra iurisditionē seu extra territoriuꝫ
statuentis.Jta singulariter dixit Bal. in ꝯsi.
suo.cccxcvij..inc.p̄mittendū est ad euidentiā
ꝙ quedā sunt que requirunt ⁊c.iñ.vi. vol.in
fi.ad qō ēt vide bal.in.c.ex lr̄is in fi.extra de
constitu.⁊ Bal.in.l.accusatio.C. quod metus
causa.⁊ bal.super statu.in verbo bannitus in
ij.ver.⁊.d.nellum in trac.bannito. in. ij. pte
scdi tempo.q.lvi.lvij.⁊.lviij..⁊ alex.in ꝯsi.suo
xli.inci,visis ⁊c.in.i.col. in v. nec ēt vr̄ ob-

ftare rc.i.v.vol. ¶ Et facit optie nã si est ꝯces-
sus ꝑuilegiu3 alicui ciuitati vt puta bononiẽsi
bus qꝺ possint testari cũ duobus testibus vel
gd simile facere tale ꝑuilegiũ ꝓderit bononiẽ-
sibus illũ actũ gerẽtibus extra p̃rias ẜm bal.
in.l.i.C.de summa tri.quẽ refert ⁊ sequit Pe.
de anc.in.c.canonũ statuta.in.xiij. qõne p̃nc.
V.sed iuxta p̃dicta rc.de ꝯsti.quos refert ⁊ se
quit Soci.in ꝯsi.suo.xxv.inci.circa p̃dictas
in.v.col. ¶ Ex qbus ĩet ego infero ad vnu3
11 v3 q̄ si fiat statutũ vel ꝓclama qꝺ iudicãs fu-
res vel alios malefactores habeat tm̃ ⁊ si est
de socijs sibi parcat q̄ hoc casu si vnus socius
maleficij extra territoriũ indicat p nunciu3
vel pepistolam malefactores iudici territorij
vbi est cõmissum delictu3 debebit ꝯsequi pre-
miũ ⁊ liberationẽ ꝯtentã in statuto vel ꝓcla
ma q̄ est no. ¶ Circa quintũ v3 ĩ an filius in
12 tali casu sit p̃mo excutiendus q̃ p̃r more fide-
iussoꝝ in quo Saly.in.d.l.si fi.fa.dicit vide-
ri dicendũ qꝺ nõ p no.in.l. tria onera.la.ij.
ẜ.de excusa.tuto.sed in ꝯ̃triũ est casus ẜm eu3
in.l.i.C.de decurio.lib.x.⁊ ibi gl.Bar.aũt in
d.l.cũ filius.ẜ.de ver.ob. dicit q̄ qñ p̃r tenet
de peculio nõ est necessaria excussio ꝯ̃ filiũ se-
cus qñ tenet insolidũ ⁊ rõ est ẜm eũ q2 actio
de peculio est eadẽ cu3 illa q̃ filius tenet ⁊ vo
cat actio iudicati de peculio .l.si ꝯdẽnatus.ẜ.
ꝺ noxa.l.iij.§.idẽ scribit.ẜ.ꝺ peculio vñ ꝯuẽtus
illa actiõe nõ p̃t dici ꝯueniri vt fideiussor ẜ
p̃r ẜ qñ tenet ĩsolidũ tũc ꝓpria actiõe tenet ⁊
vt fideiussor ⁊ sic ex tacita vel subĩtellecta sti
pulatiõe. Jõ merito p̃mo excutiẽdus est filius
vt ĩ.d.l.i.C.de fi.fa.⁊ queãdmodũ pa.l.ij.li.x.
⁊.l.libertus.§.i.ẜ.ad municipa.⁊ dicit Barto.
vbi.ẜ.q̄ gl.in d.l.tria onera.nõ bñ dixit. Et
idẽ in hoc qnto dubio t3 bal. in.d.l.i.C.ne fi-
lius p pa.⁊ Jo.de ana.in.c.fi.in.x.col. extra
de delictis pue.ver.iuxta p̃dicta rc. ¶ Seqtur
13 modo sextum dubiu3 ĩ v3 an qñ p̃r soluit ꝯdẽ
nationẽ pro filio an possit illud q̄ soluit repe-
tere a filio circa q̄ Saly.in.d.l.si fi.fa.in fi.di
cit q̄ gl.in.l.iij.§.sed vtrũ.ẜ.de mino. dicit q̄
nõ poterit repetere q̄ dicit esse veꝝ ẜm bal.in
d.l.i.C.ne fi.pro pa.qñ soluit de peculio ꝯcesso
filio vel qñ soluit tãq̃ de re filij vt puta qñ sta
tutũ cogit p̃rem ad legitimã assignandã filio
alias repetit dũ tñ aĩo repetẽdi soluerit sicut
qcũq3 dãnificatus propter delictũ alterius al
legat.l.ij.§.fi.ẜ.de ver.ob. Jtẽ subdit Saly.vbi
ẜ.qꝺ p̃dicta hñt locũ qñ p̃r soluit ex necessita
te vbi aũt soluisset ex volũtate tunc dicit sub
dubio forte q̄ pietas p̃rna impediret repeti-
tionem ar.l.i.C.de neg.ge.⁊ idẽ in effectu fir
mat Jo.de ana.in.d.c.fi.in.x.col.extra de de
lic.pue. Subdẽs circa dictũ Saly. dicẽtis q̄
qñ p̃r soluit ex voluntate ⁊ nõ ex necessitate
q̄ tũc nõ posset repetere qꝺ bñ est ꝯsiderãdu3
circa hoc q2 ex quo p̃r vigore statuti poterat
cogi v̄r in dubio coactus soluere p id qꝺ h̃r i
l.nouissime.ẜ.qꝺ fal.tuto.aucto.p quẽ tex.di-
cit ibi bal.q̄ qñ qs scit se posse cõpelli l3 spõte
faciat d̃r facere cõpulsus. ¶ Pro quo ẽt facit
ẜm eũ q̄ h̃r in.c.bone el.i.extra de elec. ⁊ fa-
ciũt dicta p Jo.an.in.c.p̃terea de iurepa. vbi
dixit q̄ qñ p̃cessit petitio laycorum l3 clericus
spõte soluat d̃r coactus soluere. Jta resIdet Jo.
de ana.vbi.ẜ.de quo ẽt scꝺm eũ h̃r ibi p Pe.
de anc.⁊ p bal.in.l.si filio.§.fi.ẜ.solu.ma. ⁊ in
l.si ꝯdemnatus.ẜ.de noxa. ¶ Sed quero ego
circa mãm istã vltra doctores pone qꝺ p̃r ha
bẽs peculiũ filij soluit ꝯdẽnationẽ pro filio ⁊
nõ exprimit an soluat de peculio filij vel de
suo an tũc tale solutũ imputet in legitimã fi-
lij vide bar.in.l.cũ filius.ẜ.de ver. ob.⁊ in.l.
q̃ iurasse.§.i.ẜ.de iureiu.⁊ imo.in.l.q̃uis.ẜ.so.
ma.⁊ in.l.stichus ⁊ ibi barto.ẜ.de pecu. leg.
⁊ bart.⁊ iac.de are.in.l.frater a fratre in fi.ẜ.
de ꝯdi.indebi.⁊ bal.in.l.liber captus.C.de ca
pti.⁊ in auctẽ.ex testamento in.ix.col.ver.v.
queritur.C.de colla.⁊ Pau.de ca.in consi.suo
14 xxxij.incipiente obmisso rc. ¶ Circa septimũ
ĩ v3 an valeat statutu3 q̄ filius teneat p debi
to patris in quo bal.in.l.dotis sue .C. de iu.
do.colligit ar.post glo.ibi q̄ tale statutu3 va-
leat q2 v3 pactũ factum inter filios ⁊ credito-
res ergo ⁊ statutũ p id qꝺ no. glo. in rub.C.
de decretis decu.lib.x. Et subdit bald. vbi.ẜ.
qꝺ est dare remediu3 v3 qꝺ p̃r exh̃det filios
nã exh̃dati hñr p mortuis ⁊ mortui repellũt
ab hereditate p̃rna vñ nõ d3 ĩtelligi statutu3
ꝺ ipsis ẜ solu3 de illis q̃ ẜm.l.xij.tabulaꝝ erãt
sui ⁊ necessarii ar.l.i.§.pe.ẜ.de ꝯ̃ta. S3 an ista
cautela sit bona vide io.de ana.late loquẽte3
circa eam in.c.fi.in.vij.col.ex̃ de delictis pue.
¶ Sed qcquid sit teneas ꝑpetuo mẽti vnum
circa mãm huius septimi dubij v3 q̄ statutũ
volẽs qꝺ bona silioꝝ ⁊ vxoris ⁊ etiã ipsi filij
possint capi pro delicto fallẽtie p̃ris.s.qñ p̃r fal
lit seu cedit foro v3 nã amore coniugis ⁊ filio
rũ sepe hoĩes retrahuntur ab illa fallẽtia. Jta
singulariter ⁊ egregie dixit Abbas in .c. ex
parte in vltimus verbis exxtra de cõsue. vbi
etiam subdit idem esse in similibus casibus
arduis ⁊ valde periculosis. Dicit tñ q̄ tale sta
tutum est iniquum qñ ex necessitate quis in-
ducitur ad fallendum secus aũt qñ quis fal-
lit ex proposito de quo dixi etiam in singula
ri meo.ccxxiiij.inci.filius non tenetur. ¶ Cir
ca octauum dubium v3 an valeat statutu3 q̄
15 pater ĩ teneatur assignare legitimam filio de-
linquenti nomine fisci hanc .q. ponit domi-
nus. Nellus in trac.bannito.in .i. parte scꝺi
tempo.q.xxxiij. Jtem etiam Reperio ioã. de
ana.ponẽtẽ hãc qõne3.ĩ.c.fi.ĩ.x.col.V.iuxta p̃
dicta rc.extra de delictis pue.vbi p̃mo alle
gat bal.ĩ.l.si q̃ pena.ẜ.ꝺ his q sũt sui vel alie.
iu.vbi q̃rit an filio bãnito bãno capitali de-
beatur

beat legitima fisco ⁊ dicit qd non ꝑ id qd ibi
hr̃ q2 bānitus non reputat esse in reꝝ nā: cuꝫ
enim alter succedit in lacum ipsius ergo ipse
pro mortuo hr̃.l. actione.§. publicatione.ff.pro
socio. Ex quo infert, quod fiscus noie eius nō
possit petere legitimā pro quo sm eū facit.l.cer
ta forma.C. de iure fisc.lib.x. ⁊ no.in.l.i.C.de
bo.libertoꝝ.⁊ per bar.in.l. si finita.§.si de ve
ctiga.ff.de dā.infec. ¶ Querit postea ibi Bal.
an valeat dictū statutum qꝫ pr̃ teneat assigna
re legitimā filio delinquenti noie fisci ⁊ dicit
videri qꝫ sic quo ad pr̃es ciues. nō aūt q̄ ad
pr̃es forenses: q2 non sunt de foro statuentiuꝫ.
forensis.n.nō fit de foro nisi ex cā sed quo ad
pr̃em q nō delinqt nulla est cā inter seipsos si
est cā.ff.ciuiū voluntas. Nā in statutis nō req
rit cā sed veritas.l.non oium.ff.de legi. alleg.
etiā no.in.d.rub.C.de decie.decurio. Adducit
ēt Jo.de ana.vbi.ff.Jo.de imo.i.d.l. cū filius.
ff.de ver.ob.vbi dubitat vtrū statutū qꝫ pr̃ te
neat soluere ꝯdemnationē pro filio vsqꝫ ad le
17 gitimā valeat de iure stante cōi opi. qꝫ legiti
ma in vita pr̃is nō debeat filio ⁊ sic sibi non
vr̃ qꝫ pr̃ sine culpa sua possit illa ꝓuari ꝑ id
qd hr̃ in.c.ij.de ꝯsti.⁊ in.l.totiens.§.fi.j.de pol
licita.vbi ꝓbat qd ciuitas ꝑ suū statutū nō pt
auferre ius ꝓuati. de quo tñ latius ꝑ bar.ibi
⁊ subdit ibi Jo.de imo. qd vr̃ qꝫ tale statutuꝫ
valeat.q2 lꝫ illud sit sine culpa pr̃is: tñ nō est
sine cā vt hoīes retrahantur a delictis alleg.
no.in regula sine culpa. de reg.iur. in.vi.⁊.l.
lucius.ff.de euic. Et subdit ēt Jo. de imo.vbi
ff.qd pro validitate dicti statuti optime facit
tex.in.l.siqs in suo.§.legis.C. de inoffi. testa.lꝫ
appareat sapere iniqtateꝫ q2 iniquū est aliquē
alterius odio ꝑgrauari bal. aūt in.l. lex co2.
circa me.ff.de vul.⁊ pu.dicit qd tale statutum
sapit tirānideꝫ. ¶ Et vltra ꝑdicta qrit ēt bal.
in.d.l.si qua pena de vno vꝫ certum est qd in
ltia debenda attenditur tp̃s mortis.l.i.§.si im
puberi.ff.de colla.bo.l.papinia.§.qrta.ff.de ioffi.
testa.quō ergo pr̃ poterit assignare ltiam rñ
det ipse ⁊ dicit qꝫ posito vno incōtinenti sequi
tur ⁊ aliud ꝯnexum vt attendatur tp̃s delicti
⁊ tunc cedit dies legitime alleg. in fili qd hr̃
in.c.cū simus extra de regu.⁊ ista oia supra
dicta refert Jo.de ana.in.d.c.fi.de deli.puero.
¶ Quid aūt i mr̃e an valeat tale statutū quo
ad mr̃eꝫ vt ipsa eodē modo teneatur assigna
re legitimā filio bal.in.l.qcūqꝫ.in.iiij.col.ver.
Item statuto cauetur.C.de ser.fugi.dicit quod
mr̃ nō tenet hoc casu assignare ltiaꝫ filio eo ca
su quo pr̃ sed dicit qꝫ stabitur iuri cōi ar.l.de
qbus.C.de leg.i.rñso a ꝯrio sensu ⁊ hanc pteꝫ
sequit Jo.de ana.in.d.c.fi. in.xij.col.ver. iux
ta ꝑdicta ⁊c.de delictis puero. ¶ De illo ēt qd
16 dixi.ff.an qñ filius non deliqt. sed imo fecit
opus laudabile q2 intrauit religionē an pos
sit tunc cogi pr̃ ad assignandū legitimam ipsi
filio de quo vide glo.i n auc.de monachis.in
§.illud.⁊ que hñr in auc.si qua mulier.i fi.C.
de sac.san.eccle.canoniçata.xix.q.vlt.c. si qua
mulier.⁊ Pet.de anc.i.d.c.fi. de delictis pue.
⁊ ibi Joā.de ana.in pe.col. ¶ Et an pr̃ ingre
diens religionē tenet facta ꝓfessione assigna
re ltiam filio an vero debeat expectari mors
nālis vide Jo.de ana.in.d.c.fi.in pe.col.ver.⁊
aduerte diligenter ⁊ doc.in.d.c.cū scimus de
regula.⁊ corse.in singularibus suis sub verbo
ltia inno.incip.an filius. ¶ Ultimo circa hāc
mām an qñ pr̃ voluntarie vel coacte soluit
ꝯdēnationē pro filio an debeat cōputari i ptē
filij.⁊ sic i sua legitima vide bar.in.l.stichus.
ff.de pecu.lega.⁊ bal. in auc. ex testō.C.de col.
⁊ in.l.si qñ.C.de inoffi.testa. ⁊ ꝑ scrib. in.l.in
iiij.ff.ad.l.fal.de quo ēt ꝑ Jo. de ana.in.d.c.fi.
in.xxij.col.post me.ver. adde ēt ꝑdictis extra
de delictis puero. Tene menti ꝑdicta q2 sunt
no.⁊ quottidiana. ¶ Modo redeūdo ad tex.
huius.l.dr̃ in hac.l.qd infans cōmittens deli
17 ctum non punit.sed q̄ro ego an tex dicto ipsi
us infantis maio2 puniat. ⁊ sic an testimoni
um infantis vel mino2is in cā criminali va
leat. In quo vr̃ quo ad testimoniū infantis qꝫ
non valeat vt hr̃ in.l.testium.in.§.l. iulia.ff.de
testi.⁊ in.c.testes.§.l.iulia.iiij.q.iij.⁊ facit rō.l.
i.C.de fal.mone.vbi dr̃ qꝫ pupillus qcqd vidit
igno2at.⁊ ideo testimoniū infantis est suspe
ctum sm bald.in.l.testiū. in.iij.col.C.de testi.
Quinimo nedum infans.sed ēt ipubes nō pt
dicere testimonium in cā criminali ꝑ dicta
iura qꝫ ēt firmauit Spe.in ti. de teste §.i.ver.
Itē qꝫ est talis ⁊c. ix.ver.seq. vbi ad hoc mo
uet pluribus iuribus ⁊ rōnibus de qbus ibi
per eū. ¶ Sed ista oia de infante ⁊ de mino2e
possent limitari ⁊ restringi nisi essemus i ca
su in quo veritas alr̃ sciri non posset qm̄ tūc
credere qd infans doli capax ⁊ pupillus ad
mitterent non ad plenā ꝓbationē sed saltē ad
faciendū indiciū ad torturā ad qd dicendum
moueo2 ex pluribus. ¶ Et p̄rimo moueo2 ex
dicto Jo.an.in addi.Spe.in tit.de teste.§.i.ver.
Item excipit qꝫ ex ipubes vbi no.dixit quod
lꝫ mino2.xxv.an.non debeat examinari in te
stem in cā criminali vt hr̃ in.d.l.testiuꝫ.ff.de
testi.⁊.iiij.q.iij.§.testes.ver.in testimoniuꝫ cū
si.tñ iudex non ꝓhibet saltē in defectum pro
bationis recipere in testem talem mino2ē qñ
veritas alr̃ sciri non pōt. Et dixit ēt Joā.an.
in.d.§.post ver. Item qꝫ est mulier qd lꝫ in cā
criali mulier nō admittat in testē vt hr̃ in.c.
mulierē.xxxiij.q.v.⁊ in.c.forus.de ver. si.cuꝫ
ibi no. tñ sm eum admitteret mulier qñ veri
tas alr̃ sciri non posset ⁊ dicit qd istud hꝫ eqtateꝫ
qd dictū refert ⁊ seqtur.d.alex.in ꝯsi.lxiiij.in
ci.viso themate in.i.col.i.i.vol. Pro q̄ facit qꝫ
hr̃ i.c.ꝑuenit.el.ij.ex de te.cog.⁊ i.l. serui.ff.de
testi.⁊ in.c.qq.cū gl.xiiij.q.ij.Et facit no.vbū

Saly.in.l.ea qdem in.l. col.ver.ad qntaꝫ qõ-
nem.C.de accuſa.vbi dixit ꝙ qñ veritas hẽri
non põt a teſtibus integris: tunc admittunt
teſts minus integri. Et ipſe ponit exẽplũ de
ludente in ꝓſtibulo q fuit deceptus pp taxil-
los falſos qd ad hoc vt veritas huius deceptio
nis ⁊ falſitatis hẽri poſſit poterit ꝓbari p leno
nes ⁊ infames qd dcm̃ refert ⁊ ſeqtur Ang.de
are.in trac.ſuo mal.in ꝟ.mētitore di mali da
di in.i.col.vbi ꝓ hoc dcõ ipſe alle.Inn.ĩ.l. cũ
i.⁊ a.de re iud.de quo ẽt p eundẽ.ang.in dcõ
ſuo trac.in ꝟbo.q iudex ſtatuit terminuꝫ ad
opponendũ ↄ̃ ꝓceſſum in pñ.i. col. Et illud
dcm̃ Saly.ẽt refert ⁊ ſeqtur alex.ↄ. ſuo.lxiiij.
inc.viſo themate in.i.col.in.i.vol.vbi pro illo
dcõ alle.not.in.l.ex ↄſenſu.C.de rep. ⁊ in.l.ob
carmen.ſ.de teſt.cog.⁊ in.c.veniens el.ij.ex̃ de
teſt.Pro qbus ẽt optime facit ẽt qd hẽ in.l.fui
.ſ.de teſti.⁊ in.c.ꝑuenit el.ij.ex̃ de teſti.cogen.
⁊ in.c.q̃q̃ cũ gl.xiiij.q.ij. Et facit ẽt qd voluit
d.Abb.in.c. de cetero in. i. col. extra de teſti.
18 vbi dixit ꝙ lꝫ laycus non admittat ↄ̃ clericũ
in cã criminali vt hr̃ in.c.laycos.⁊ in.c.ſequ.
ij.q.vij.⁊ in.c.veniens el.i.extra de teſti. attñ
ſi clericus ↄmiſit delictũ in loco vbi non erat
copia clericoruꝫ ⁊ ſic ſi veritas a clericis ſciri
non põt hoc caſu poterit ↄuinci p laycos. Et
facit ẽt ꝙ voluit.d.Ant.in.c. iij. loco de ꝓba.
vbi dixit ꝙ lꝫ domeſtici repellant a teſtimo-
nio.vt in.l.ẽt ⁊ in.l.parentes.C. de teſti.⁊ in.c.
repellant de accuſa.cũ ſi tñ admittunt ſm eũ
qñ veritas aliter ſciri nõ põt qd ẽt voluit Io.
an.in addi.Spec.in ti.de teſte.§.i.ꝟ.qd ſi oĩſ
⁊c.in addi.inc. idẽ Guido. de ſuza. ⁊ voluit
Abb.in.c.cũ in tua.de ſponſa.⁊ Fran.de are.
in ↄſi.ſuo.xiij.inc. viſo diligenter in. xi. col.
vbi not.loqtur. Et adduci põt notabile ꝟbuꝫ
Bal.in ↄſi.ſuo.cccij.inc.ꝓponit in.ij.col.in.ij.
vol.vbi dixit ꝙ vbi de pitia artis dꝫ reddi te
ſtimoniũ non ſufficit vnus teſtis ſed reqrunt
plures vt in auc. de non alie in.§. vt neqꝫ in
ꝟbo architectis ⁊ in.l.ſemel.C.de re mi. li.xij.
in ꝟbo medicis ⁊ in.l. i. in ꝟbo oẽs vel due
.ſ.de ven.inſpic.⁊ in.l.hac edictali.§.mobiliũ
in ꝟbo arbitros.C.de ſecun.nup. ¶ Iſtud eſt
verum ſm Bal.ibi p plures hẽri pñt ad ꝓban
dum talem rẽ ſecus ãt ſi vnus tm̃ põt hẽri qꝛ
tunc ille admittit ne veritas pereat ⁊ pt poni
exemplum in medicis deponere debentibus
ſup vulnere an ſit mortale nec ne allegat que
hñtur in.l.i.§.ſi.ſ.de ꝟ.ob.qd ẽt voluit bar.in
l.ſi.in vl.ccl.j.eo.vbi latius dicã deo fauente.
Et facit optime ſing.verbũ.Hoſt. ⁊ Io.an.
19 in.c.I.extra de teſt.cog.vbi dixerunt ꝙ alique
ſunt ꝑſone que inuite non cõpellunt ad teſti
ficandũ de qbus in.l.iij.ſ.de teſt.attñ tales ꝑ-
ſone que inuite nõ ↄpellunt pñt cõpelli ad te
ſtificandũ qñ aliter veritas hẽri nõ põt qꝛ nõ
eſt anguſtanda facultas ꝓbationũ.l.gm̃.C.de
here.Et iſtud dcm̃ ꝓ ſingulari refert ⁊ ſeqtur
Lu.ro.in ſing.ſuo.cccxcvi.inc.tu hẽs in.l.iiij.
⁊c.⁊ facit not.ꝟbuꝫ.Alb.de roſ.in.l.in teſti-
moniũ.ſ.de teſti.vbi dixit ꝙ qñ aliter delictũ
nõ põt ꝓbari niſi p minores ꝙ tunc duo im
puberes ꝓbãt ipm̃ delictũ ꝙ eſt ſingular̃ ꝟbũ
ab alijs nõ dcm̃ ꝙ ego viderim ꝙ refert ſim
plr̃ Bertha.in rep.ſuo in ꝟbo teſtes q eẽ pñt
in vl.char.in.i.col.poſt me.de quo dixi in.l.
de minore in pñ.in.ix.col.poſt me.j.d qõ.Et
faciũt ẽt alia plura q̃ adduxi in.l.diuus pius
in.ij.⁊.iij. col.j.de qõ . Et ſic ex iſtis pꝫ ꝙ qñ
veritas aliter hẽri non pt ne ipſa veritas ꝑeat
recedimus a regulis iuris cõis iõ ex iſtis cõ
cludo qd ne veritas pereat poterunt examina
ri infantes ⁊ minores doli capaces ad facien-
duꝫ indiciuꝫ ad torturã maxime ſi aliq̃ alia
ↄcurrunt.Et alias duꝫ ego eẽm ꝑtãſ citadelle
ꝓpe paduã vbi eſt peſſimuꝫ genus hoĩum ha
bui hoc in facto.Nã qdam Ioãnes dñicus ꝑe
laterius paduanus q hẽat vnã poſſeſſionẽ ſup
territorio citadelle duꝫ ibi eẽt ad illã eius poſ
ſeſſionẽ cuꝫ vxore ⁊ filijs ſuis captus fuit amo
re cuiſdã iuuenis formoſe ⁊ ei ꝓmiſit ꝙ poſt
mortẽ vxoris ſue eã accipet in vxorẽ. Tandeꝫ
vna die duꝫ vxor dcĩ Ioã. dñici hauriret aq̃
ad puteuꝫ ĩ domo ſua hora ꝓma noctis vel cir
ca ipe. Io dñicus dictã vxorẽ ſuã ꝓiecit in pu
⁊ hoc pñtibus duobus eius filijs ex dcã vxore
vna femina.vij..annoꝝ alio maſculo.v. ãno.
⁊ poſt ſpaciuꝫ tpis cũ ſenſit ipam eẽ ſuffocatã
expulſis dcis filijs de illo loco exiuit domuꝫ.⁊
iuit ĩ ſtrata vbi ſũma ⁊ ĩeffabili voce incepit
exclamare dicens ſuccurrite quia miſera vxor
mea cecidit ĩ puteo ⁊ tũc ſuꝑuenerunt vicini
⁊ illã.ĩuenerunt mortuã ⁊ eã extraxerunt de
puteo. ¶ Sꝫ aliq̃ bone mulieres ceperunt illos fi
lios ⁊ eos poſuerunt in lecto ⁊ loco matris
ſeu cum illis dormierunt ⁊ in nocte illi filij
plorantes ↄtinue reuelarunt illis mulieribus
quõ pr̃ ſuus illã ꝓiecit in puteo ⁊ hoc pluri-
bus diebus ⁊ pluribus vicibus dixerunt in
abñtia pr̃is pluribus ꝑſonis ex quo ĩſurrexit
fama qd dictus Io.dñicus fuerat ille q occi-
derat eius vxorẽ q̃ vocabat alda. ¶ Finalr̃ vt
deo placuit res iſta ꝑuenit ad mei notitiaꝫ ⁊
ego examinaui ĩ ſecreto dcõs infantes q me
ducebant ad puteum: ⁊ oñdebant mihi quõ
pater ſuus ꝓiecerat eoꝝ mr̃em in puteuꝫ : ⁊
dũ ipſi infantes mihi oñdebant ꝓceſſuꝫ mor
tis inceſſanter mittebãt lachrymas ⁊ ſingul-
tus ex qbus vere oĩa viſcera mea cõmouebã
tur ſũme eis cõpatiẽdo ⁊ poſtea iunctis ma-
nibus me rogabãt q̃tum in eis erat vt non
vellẽ aliqd dr̃e pr̃i ſuo de eo qd mihi dixerãt
qꝛ eos ĩterficeret. ¶ Poſtea examinati teſtes
ſup fama dcĩ delicti. Itẽ examinaui ẽt teſtes d
fuga dcĩ Io.dñici quẽ capi fecerã in quodaꝫ
nemore vbi ſtabat armatus de die ⁊ forma-
uit ing.

uit inqſitionē ꝯ dcm̄ Joā.dñicū de dcō ho-
micidio q rñdendo inqſitioni semp negauit
dcm̄ homicidiū qđ ego vidēs feci ipm duci
in camera mea ⁊ feci qđ miles tenebat eū ibi
post cortinā ligatū postea feci venire dcōs suos
īfantes ⁊ examinaui iterū eos circa mortē ma
tris q nō vidēt es p̄rem oīa supra enarrata ex
posuerunt qbus auditis remisi dcōs īfantes
ad domū suā ⁊ feci venire p̄rem coram me: q
stati cū fuit corā me dixit hec verba vz Ma
gnifice dñe ptās ammō nō video quō possim
enormissimū scelus meū negare ſ; cognosco
ꝙ voluntas dei ē ꝙ tale nephas vlterius non
stet absconsū: qꝛ sanguis pudicissime ⁊ inocē
tissime vxoris me petit vīdictā. Jō vlterius
nolo negare veritatē ſ; fateor dcām vxorē meā
occidisse ꝑut in inqſitione ꝯtinet ⁊ ꝑut dixe
runt illi duo īfantes ⁊ fateor me eē reū mor
tis. Et h mō ex testimonio illoꝝ īfantiū hūi
veritatē dcī delicti. Et inqūtum supius dixi ꝙ
testimonium mulieris vel minoris vel alr̄ iha
bilis admittit qñ veritas aliter sciri non pōt
itelligas hoc sane. Nā h nō est semp verū ꝙ te
stes inhabiles semper admittantur qñ veri-
tas aliter sciri nō pt. Sed hoc solū h; locū qñ
a casu ⁊ fortuna aliqui alij testes idonei nō in
terfuerunt ⁊ qñ ex nā illius facti vel negocij
alij testes nō potuerūt occurrere vt puta si lo-
quamur in ciuili ad ꝓbandū ea que agunt
in.c.canonicoꝝ.nā ipsi canonici erunt idonei
testes. ⁊ idē in vniuersitate vt in.c.veniens el
ij.in fi.de testi. ⁊ not.gl.in.c.dilecti.in ṽ. ⁊ si
tres eē de elec.l; alias testes nō eēnt idonei q̄
ad plenā ꝓbōnes maxime qñ tractat de cō-
modo singularū ꝑsonarū ſm.d.ant.in.c.cū nū
cius eē de testi.et io.an.in addi.spec.in ti de
teste.§.i.ṽ.sed nunqd in causa vniuersitatis.⁊
voluit.d.alex.in ꝯsi.suo.lxviij.inc.viso et di-
scusso in.ij.col.in.ij.vol.⁊ ī eo.vol.in ꝯsi.cxx-
xvi.inc.in cā ⁊ lite ⁊c.i.v.col. Pro qbus facit
nā ea q̄ fiūt ī domo pñt ꝓbari ꝑ eos q hitant
in domo.l.ꝯsensu.C.de rep. ¶ Secus āt si alij
testes idonei ex nā illius negocij ⁊ rei poterāt
adesse ⁊ occurrer l; casualr̄ nō iterfuerint.nā
tunc testes minus idonei nō admittunt ēt si
veritas alr̄ sciri nō pt. Jta sing.dixit.d.Ant.
in.c.iij.loco.de ꝓba.⁊ idē voluit ipse.d. Ant.
in ꝯsi.suo.xxxiij.inc. qō dubia vulgaria h;
⁊c.circa fi. Et ibi dicit ꝙ illa iura q̄ dñt posse
recipi testes q repiunt vbi alia deficit ꝓbatio
itelligunt ⁊ loquunt in actibus ī qbus hitu ⁊
actu attēto cōi cursu alij testes nō hñtur ſ; vbi
actus actu ⁊ hitu cōi cursu sic se h; ꝙ pñt alij
testes hri l; forte nō hēant actu tunc ad plenā
fidē non sufficiunt tales testes nō itegri alias
sequeret ꝙ semp testes ēt nō itegri sufficerēt qꝛ
sp litigātes allegarent se alias ꝓbatōnes ñ hre
iō tales nō admittunt tunc vt plene ꝓbent ſ;
vt faciāt q̄les ꝓbationē vt not.gl.in.l.ēt mris

.§.de ꝓba. Jta formalr̄ dixit.d.Ant.in.d.ꝯsi.
suo.24.de quo ēt latius dixi in sing.meo.73.
inc.plures sunt. Et ex ꝑdictis reddit expedita
lex ista quo ad tex.⁊ gl.ēt sunt clare ⁊ expositi
ue.vt de se p;.ideo seqtur.l.ex senatusconsulto.
1 Qui more paganico sacrificat: punitur pena
vltimi supplicij.
2 Iniurians deū vel eius imaginē corrūpens:
punit qūo intelligit ⁊ cui ꝯpetat punire.
3 Sacerdos male ministrans diuinos cultus si
ad ecclesiā fugeat an possit capi. sine peccato.
4 Judeus fugiens ad ecclesiam: propter aliquod
scelus an gaudeat immunitate ecclesie.

1 Ex senatuscōsul-
to. ¶ Et hoc intēdit faciēs
mala sacrificia punit pe
na mortis. h. d. Casus ⁊c.
¶ Nota qđ sacrificās more pa
ganico punit pena vltimi sup
plicij.vt hic ⁊ in.l.i.⁊ pe.C.de paga.vbi ēt dī
ꝙ eoꝝ bona publicant. Et nota bene istū tex.
ſm ang ī qđ ille q nō offēdit aliquem hoīem
2 sed simplr̄ maiestatē diuinā punit.l.corne.de
sica.⁊ merito. Et iō q̄rit ang hic qd erit de ꝑ
cutiēte imaginē dei vel sanctoꝝ vel de scidēte
maiestatē dei ligneā vel sanctoꝝ.vt refert ipse
ang.vidisse semel in ciuitate perusij in quo
dicit ipm teneri pena.l.cor.de sica. Et dicit ꝙ
illi fuit amputata manus l; potuisset merito
puniri pēa mortis alle. rōnes dicēs si maiestas
cesarea offendat offēdens punit pena mortis
vt hī in.l.vnica.C.siqs impatori maledix. q̄to
magis d; puniri offēdens maiestatē diuinā
⁊ dicit ꝙ h voluit fedricus in q̄dā sua extra-
uagāti.postea dicit ipse ang. de istis sic offen
dētibus maiestatē diuinā est tex.in.c.ij. in.§.
ceterū de offi.ord.lib.vi. ¶ Sed vltra ang.ego
q̄ro in tali casu cui ꝯpetat cognitio ⁊ punitio
an iudici seculari an iudici ecclesiastico ī quo
ꝑmo vī dōm ꝙ spectet ad iudicē ecclesiasticū
nā delinquēs in re ecclesiastica efficit de eius
foro sicut si delinqueret in ꝑsonā. nam vtroq;
casu sacrilegium ꝯmittit ⁊ est tanq̄ sacrilegus
puniendus: vt in.c.cū sit gñale. de foro ꝯpe.
⁊ ibi gl.⁊.ij.q.i.c.i ꝑmis in.§.de ꝑsona. vñ si
iniuria ē irrogata.ī ꝑsonā vel rē ecclesiasticam
est de foro ecclesie multo fortius si irrogata sit
in deum ad cuius cultū oīa deputata sunt nā
ꝑꝑ vnū qđq; ⁊ illud magis auc.multo ma-
gis.C.de sac.eccle.⁊ hoc ꝓbatur in auc.vt non
luxu ꝯ nām in.§.⁊ qm̄. ¶ Sed ꝯrium v; ꝙ
cognitio dicti delicti spectet ad iudicē secula-
rem ꝓbat iuribus ⁊ rōnibus ⁊ ꝑmo illi qui
manu facta templa fregerunt ⁊ dona dei no
ctu tulerunt vel viui exurunt vel furca suspen
dunt vel ad bestias dānant tanq̄ sacrilegū.l.
sacrilegi.la.i.j.ad.l.iul.pecula. ¶ Jtē siquis ve
nerabile signum crucis in marmore vel ī solo

hũmi depīxerit vel sculpserit morte punit: vt in.l.i.C.vt nemi.liceat sig.salua.⁊ silr̃ q iurat per eius capillos vel alr̃ verecunde capitali pe na punitur: vt i.d.§.⁊ qm̃ ⁊ ibi subdit tex.ꝙ pro ꝯtumelia creatoris res publica leditur ex quo fames terremotus ⁊ pestilentie fiunt ⁊ fa cit.c.⁊ si iudeos.ver.pp que ex̃ de iudeis.facit not.tex.in.l. si qs in h̃ genus.C.de epi. ⁊ cle. vbi si sacerdotibus vel diuino cultui fiat iniu ria p̃ses ꝓuincie puniet pena capitali. ⁊ facit ad idẽ tex.in auc.de sanctis.epis.in.§.oĩbus ãt vbi fit mentio de letanijs cum cruce ⁊c. ergo ex istis iuribus p3 ꝙ talis punitio spectat ad iudicẽ secularẽ q2 iudices eccl'iastici non pñt imponere penã mortis vel sanguinis vt hr̃ i c.sñiam sanguinis.ex̃ ne cle.vel mo. ⁊ ꝙ ta lis punitio spectet ad iudicẽ secularẽ bñ facit tex.in.d.l.si qs in hoc genus. in ver.nec expe ctet ⁊c. Itẽ canones h̃ ẽt ꝯfirmant v3 ꝙ iudi ces seculares de h̃ cognoscant q2 volunt ꝙ h̃ crimen iudicet ad instar cri̇̃s lese maiestatis. vt hr̃.xviij.q.iiij.c.si quis.§.qui ãt. nec mı̃r ẽ q2 longe ⁊ grauius est eternã quã tpalẽ lede re maiestatẽ. vt in.c.vergentis. ex̃ de here. Et ad p̃dicta ẽt faciunt que hñr in.c.nonnullis. de iudeis.in v̈bo aiaduertere. ¶ Nã verbum aĩaduertere est aĩatum corpus in totum vel ĩ partẽ tollere: vt in.l.iperium.s̃.de iurisdi.om. iudi.que pena vt dixi non imponit a iudice ecclesiastico sed si pro crĩe ecclesiastico ẽ iponẽ da pena corpalis traditur reus iudici secula ri.post degradationes.vt in.c.cu3 nõ ab hoĩe de iudi. Et per ista ⁊ alia plura iura ꝯcludit Pe.de anc.in ꝯsi.suo incip.spũalis iudex ⁊c. ꝙ pena fori pñialis pro crĩe sacrilegij est reo ĩponenda per iudicẽ ecclesiasticum pena vero fori iudicialis pertinet ad iudicẽ secularẽ. Fa tet tñ ꝙ si iudex ecclesiasticus iã incepisset procedere ꝙ esset p̃uenta iurisditio iudicis se cularis.⁊ per ꝯñs nõ posset se intromittere: vt in.l.i.s̃.de offi.ꝯsul.⁊ no.per bart.⁊ bal.i.l. pluribus.s̃.de leg.i. Et idẽ in hac.q. firmare vr̃ Barb.i.c.de his in fi.de accu. vbi se refert ad dcm̃ ꝯsi. Pe.de anc.superius allegatu3. Vi de tñ.d.Fely.in.c.postulasti.ex̃ de iudeis.vbi ꝯcludit quod si crimen tale est cõmissum a xp̃ianis q2 oĩno est crimen eccl'iasticũ spectat punitio ad iudicẽ eccl'iasticũ ꝑ quo facit op time ꝙ voluit Car.i.c.post miserabilẽ ex̃ de vsur.vbi refert se ꝯsuluisse ꝙ qõnẽ inter iude os ep̃s dirimere põt s̃m legẽ mosaycã. ¶ Nõ tñ fallit qñ iudex eccl'iasticus videret se non posse iudeu3 punire: q2 tunc hoc cõmittet iu dici seculari per tex. in.d.c.post miserabilem. Si ãt crimen est inter xp̃ianos vt homicidi um furtum ⁊ silia tunc iudex secularis puni et ẽt iudeum. Si vero crimen vr̃ esse mixtus tunc locus erit p̃uentioni de q̃ ibi latius per eum. ¶ Quero ẽt vlterius de alia no.qõne v3

pone quod aliqs fecit mala sacrificia de qui bus in isto tex.⁊ post accusationem vel iqui sitionẽ illoꝝ ipse fugit ad eccl'ia3 an tunc gau deat priuilegio vel imunitate eccl'ie adeo ꝙ ibi nõ possit capi in quo vr̃ dicendum ꝙ nõ gaudeat ĩmunitate eccl'ie dei postq̃ ipse sper nit maiestatem dei faciendo mala sacrificia arg.tex.in.l.auxiliu3.s̃.de mino.vr̃ ꝙ frustra legis auxilium ĩuocat qui venit ꝯ ipsa3.l.ꝙ ẽt dicit tex.in.l.fi.§.si vero. postq̃.C.de iure de li.⁊ in.c.q2 frustra. ex̃ de vsu. cũ multis si.in dictis iuribus alleg.in glo. ¶ Pro qbus facit
4 in fili qõ dixit Jo.an.⁊ Jo.de ana.i.c. iudei. ex̃ de iudeis.vbi querunt vtrum iudeus qui ecclesiã dei spernit si ad eã ꝯfugiat gaudeat i munitate ipsius ecclesie.⁊ dicunt qõ non per tex.in.l.i.C. de his ad eccle.ꝯfugi. vbi hoc fir mat Saly.dicens ecclesiã non esse tutelã eoꝝ qui non sunt sub ea allegãt.d.c.q2 frustra. Et idẽ t3 glo.in verbo cogent in auc. de manda tis prin.§.publicoꝝ.⁊ Cy.in.l.pñti. in.i.q.C.ꝯ his qui ad eccle.ꝯfugi. ¶ Sed ꝯrium tenuit Guil.de monte landino. Pe.de anch. Car.⁊ Jo.de imo.in cle.i.de peni.⁊ remis.⁊ Archi. ⁊ Joan.de fantuci.in.c. diffiniuit. xvij.q.iiij. ⁊ glo.⁊.d.Ant.⁊ Abb.in.c.inter alia.in ver. ex̃hendis.de imuni.eccle. q2 ẽt pessimis viris ꝯcedit ecclesia hoc bñficiũ vt cognoscant igra titudinem suã.⁊ hanc ꝑtem ẽt seqtur.d.Fely. in.d.c.iudei.referens p̃dicta. pro qua ẽt vltra eum facit. ¶ Nam ecclesia dei semp retinet p̃ uilegium suũ nec est in ptãte alicuius iniqui viri recurrentis ad ipsam ecclesiã tollere imu nitate ipsi ecclesie cũ prauitas ⁊ sceleritas ali quoꝝ non possit minuere vt semꝑ ipsa eccle sia non retineat eius ĩmunitatem. Pro q̃ etiã facit tex.in.c.vestra extra de coha.cleri.⁊ mu lie.vbi dicit qõ sacr̃a misse non maculantur p̃textu iniqtatis sacerdotis eam dicentis.de q̃ etiã in.c.vlti.xxv.q.vlt.⁊ per glo.in.c.fi.de cle ri.excõ.mini. ¶ Cõior tñ opio vr̃ illa qõ iu deus ꝯfugiens ad ecclesiã non gaudeat imu nitate ipsius ecclesie.vt hr̃ in.d.l.i.⁊ ibi gl.C. de his qui ad eccle.ꝯfugi.⁊ t3 Abb.in.c.inter alia.de imunitate ecclesiaꝝ. ⁊ voluit Archi. in.c.diffiniuit.xvij.q.iiij.⁊ Oldra. in ꝯsi.suo liiij.incipi.an fugiens pro debito ⁊c. circa fi. ¶ Et iõ credo ꝙ talis faciẽs mala sacrificia ⁊ postea ꝯfugiẽs ad ecclesiã nõ gaudebit ĩmu nitate eo q2 facere talia mala sacrificia sapit he resi3 ergo si iudeus nõ gaudet ĩmunitate nec ẽt gaudebit talis faciens mala sacrificia p̃ supi us dicta.vide tñ que ego dixi in.c.i.ex̃ de ho micidio ⁊ ꝑ ista redditᵉ expedita lex ista vna
1 cũ glo.q̃ clare sunt. Jõ seqtur.l. diuus adria.
2 Voluntas ⁊ propositu3 maleficia distinguũt.
Rei euentus sine affectu non punitur hoc co
3 gnoscitur per tres casus.

Volũtas ⁊ aĩus fac̃ neminẽ puniri qũo dicat

Diuus

Diuus adrianus.

¶ Et hoc intēdit. in maleficiis
attendit volūtas ꝛ non exitus
h.d. Casus ꝛc. ¶ Nota ex hoc
tex. regulā illā satis vulgatā vȝ
1 voluntas ꝛ propositum distin
guunt maleficia ꝯcordat tex. in.l.i.§.diuus ꝛ
in.l.i.ff.eo. ꝛ.l.q iniurie.ff.de fur. cuȝ si. in di
ctis locis allegatis. ¶ Itē allegari ēt pōt iste
tex. ad aliud vȝ ꝙ affectus punit ēt nō secuto
effectu de quo dixi satis.ff.in.l.i.in.xvi.col. ꝛ
2 in.l.eiusdē in.ij.col. Itē allegari ēt pōt ꝙ ieuē
tus rei sine affectu vel sine animo nō punit
q² aīus est ille q dat vel tollit penā delictoꝝ
s.penā ordinariā facit.l.si nō couicij.C.de in
iurijs. Alia hic not. nō colligunt Bar. hic di
cit qđ ꝑ declaratōe huius.l.possunt poni tria
exēpla ꝑmū ē qn̄ aliqs nō hūit aīuȝ deliquē
di ꝛ tn̄ deliqt ꝛ tūc talis nō tenet. vt h ꝛ in.l.
i.§.diuus. ꝛ i.l.iii.§.adiectio.ff.e. qđ itellige di
recta pēa seu ordiaria pēa delicti secus āt pēa
minori vt in dict. iuribus ꝛ hr̄ i.l.respiciēdū.§.
deliquūt.j.de pe. ¶ Scdm̄ exēplū pt poni i eo q
hūit aīuȝ deliquēdi ꝛ tn̄ nō pfecit delictuȝ nā
punit scdm̄ aīuȝ nō āt sȝ effectuȝ vt.ff.e.l.i.§.di
uus. ¶ Tertiū exēpluȝ est i illo q voluit deliq̄
re ꝛ tn̄ delinqt plusq̄ vellet vt si vellet tm̄ p
cutere ꝛ tn̄ iterfecit ꝛ dicit bart. hic qđ gl. hic
nec alibi hoc tāgit ſȝ doctores tāgunt hoc i.l.
qm̄ multa facinora.C.ad.l.iul.de vi pub. Sȝ
dicit ipse velle hāc mām expedire ꝑ qōnes.
¶ Et iō ꝑmo querit si aliqs delinqt plusq̄ co
gitauit circa res ꝛ tunc dicit ꝙ distinguēdi
sunt tres casus. Primo aut delictū ꝙ propo
suerat ad hoc attēdit.s.ad delinquēdū ꝛ tūc
attēdit ipsum delictū seu eius euētus p.d.l.
qm̄ multa ꝛ ꝑ.l.i.§.ex incēdio.ff.de incen.rui.
ꝛ naufra. Si vero delictuȝ nō tēdit ad hoc.s.
ad delinquēdū ꝛ tunc dicit ꝙ aut deliqt in
plus circa eādē rē ꝛ tūc inspicit euētus vt in
l.vulgaris in.§.si qs.ff.de fur. ꝛ iō dicit ꝙ si qs
furaret vas ꝯsecratū cū putaret illud nō esse
ꝯsecratū inspicit ꝙ est secutū nō qđ putabat.
Si autē deliqt plus circa diuersas res tunc
inspicit aīus nō autē euētus vt in.d.l.vulga
ris in.§.sed ꝛ si qs.ff.de fur. ¶ Querit ꝛ scđo
ipse bar. qd si aliqs deliquit in plus q̄ cogita
uit circa ꝑsonā offensaȝ in quo dr̄ esse aduer
tēduȝ nā alique.ll. vnr̄ velle ꝙ ispiciat aīus vt
l.itē apud labeonē.§.si quis virgines.ff. de in
iuri. ꝛ no.in.l.si ignorās.ff.loca.in ꝯriuȝ tn̄ fa
cit.l.euȝ qui nocētes.§.pe.ff.de iureiu. sed dicit
ipse bar. ꝙ hāc vltimā ꝑtem.l.qđ inspiciatur
euētus putat esse verā. Et dicit ꝙ nō ob. d.§.
si quis ꝟgines q² ibi in nullo habuit aīum
cōmittēdi aliqd punibile qm̄ credebat illas
virgines esse meretrices quas appellare non
est punibile ſȝ qđ nr̄a loqtur in eo q ab ini
tio ꝑposuit delinquere, nec ob. ſm eū gl. in.l.
si qs ignorās.ff.loc. q² dicit ꝙ illud ꝙ dr̄ i.d.
gl. intelligit ipse esse verū in pena excōicatio
nis seu in q̄cūqȝ alia pena spūali vbi aīus ꝛ
cogitatio magis inspicit sed in pena tpali euē
tus inspicit. sed ꝑdicta dicit ipse bar. esse vera
qn̄ qs delinqt in plus circa ꝑsonā quā ꝑnci
paliter volebat offendere. ¶ Sȝ si deliqt i plus
circa alias ꝑsonas qđ pōt cōtingere duobus
modis vno modo ꝙ vtranqȝ ꝑsonā offendat
vt cū vellet ꝑcutere vnū ꝑcussit duos tūc de
vtroqȝ tenet.l.snīaȝ.§.q cū alr̄.ff.ad.l.acql ꝛ fa
cit.d.l.eū q nocētē.§.pe. ꝛ fi.ff.de iniurijs. Si
vero nō offendit aliū tāgēdo euȝ sed ꝑ q̄dam
ꝯsequentiā vt puta faciendo iniuriā filio vel
vxori ꝑ ꝯn̄am facit iniuriā pr̄i vel marito ꝛ
tūc aius magis ispicio dȝ quā exitus ſm ea
q̄ dicunt in.d.l.eū q nocētē.§.pe. ꝛ fi. ¶ Que
rit postea bar. qd si nō apparet de quo cogita
uerit q² ꝑcusserit quēdā nec aliquid apparet
vtrū cogitauerit de pr̄e vel de viro vel vtruȝ
sciuerit hoc.s. hr̄e ꝑcussum pr̄em vel maritū
qd in dubio dicit ꝙ sufficit hoc nō cogitasse
vel nesciuisse vt in.d.l.euȝ q nocētē in fi. pro
quo dicit facere.l.falsus.§.si actuȝ in fi. ¶ Que
rit vltimo ipse bar. qd si aliqs deliqt plus in
cidēdo in aliā spēm delicti in quo dicit ꝙ si
delictuȝ ꝙ ꝑncipalr̄ facere ꝑposuit tēdit ad il
luȝ finē q secutus est ꝛ tūc ispicimus euētuȝ:
casus est no. ſm eū in.l.fi.ff.de cri.expi.hr̄di. ꝛ
ei͂ de homi.c.fi.li.vi. ꝑ quo ēt facit.l.qm̄ mul
ta facinora.C.ad.l.iul.de vi pub. ¶ Si ꝟo ad
h nō tēdebat delictū ꝙ ꝑncipalr̄ facere ꝑposue
rat tn̄ nō tenet. vt.l.ꝟeꝝ ꝛ.l.q iniuria.ff.de fur.
Ita residet bar. h ꝛc. Et lȝ dcā ꝑ eū sint nota
bilia tn̄ hodie parꝝ ſuiūt pp statuta terraꝝ q̄
circa ꝑdcā clar̄ disponūt vt dixi.ff.i h ti. i plu
ribus locis. d. alex. h dicit ꝙ de isto articulo
s. qn̄ qs deliqt plus vel minus quā cogitaue
rit ꝙ bal. posuit i.l.si qs nō dicā rapere.C.de
epis. ꝛ cle.i.vi.col. Et dicit ꝙ circa hāc mām
an i delictis ispiciat opinio vel ꝟitas ꝙ pōit
bal.i.l.si qs ſuo.C.de furtis. Jo.an.i regl̄a cū
qs i ius de reg. iur. i merc. ꝛ i regl̄a ꝙ qs in
fi. i merc. de q̄ ꝑ ipm alex. i.l.itē apđ labeonē
in.§.si qs ꝟgines. post bar. ibi.ff.de furtis. ¶ Ve
nio mō ad gl. q̄ i ꝑncipio sui clara est eo q²
allegat ꝯcordātias ad h vȝ ꝙ volūtas ꝛ ꝑposi
tū distiguūt maleficia ꝛ sic allegat.l.i.§.diuus
.ff.e. ꝛ dicit ꝙ si deliquisti ꝑter vel ꝯ volūtatē
tuā ꝙ nō teneris ad ꝙ allegat.l.illđ.ff.de iniu
rijs ꝛ.l.q iniurie. ꝛ.l.ꝟeꝝ ꝛ.l.q ea mēte.ff.de fur.
Dicit postea ꝙ ēt aliqn̄ alr̄ ispicit volūtas. vt
si tu delinq̄re voluisti ſȝ nō pfecisti delictū. nā
h casu attēdit sola volūtas ꝛ solus aīus ꝛ non
exitus allegat.l.qsqs.C.ad.l.iul.ma. ꝛ.l.i.C.si q̄
cūqȝ ꝑdi. ꝑtāte ꝛ.l.i.i fi. ifra ti.i. ꝛ facit.l.si is q
cū tello.C.e.de sica. ꝛ.l.i.§.diuus.ff.e. ¶ Sed
3 contra hoc opi. glo. de.l. cogitationis .j.de pe

nis vbi di q pro cogitatione vel pro aio nemo punit dicit gl. q des soluere hoc zrium. vt hz in.l. pniti.in pn.C.de his q ad eccl.ꝯfug. ⁊ in.l.si qs nō dicā rape.C.de epis. ⁊ cle. ⁊ in .l.i.s̄.de extraor.cri.⁊ in.l. qui ea mente s̄.de fur. ¶ Et in dictis iuribus dat solutio addicta.l.cogitationis. q in illa.l. nō punit cogitatio vel aius eo qz stetit ibi cogitans in finibus cogitationis sed hic nō stetit in finibus cogitationis sed vlterius ꝓcessit ad actū. Ita ēt soluit hic bar. illud zrium. Postea gl. ēt allegat alia iura ad illud vz q sola voluntas ⁊ nō exitus attendit in maleficijs alle.l. s an vltro in §.i.s̄.de neg.gest.que tñ nam loqtur in criminalibus. ⁊ alle.ēt.l.iij.§.his q.j.de re mi.que loqtur in criminalibus. gl. postea arguit ꝯ istū tex. de.l.q falsam.j.de fal. ⁊ postea allegat pro ꝯtor.l.fi.C.eo.de sica.⁊.l.infans.s̄.eo.que tñ nihil facit ⁊.l.i.in fi.tit.pre.⁊.l.ij.s̄. qd qsqz iur. in qbus iuribus hz qd aius ⁊ non exitus attendit. Solu. Bar. lz gl. hic non soluat ⁊ dicit q.d.l.q falsam non obstat qz in illa potuit ꝑficer delictū ⁊ noluit sed hic non potuit. ¶ Sz ista solutio non vr̄ bona qz si noluit ꝑficere delictum qñ potuit ergo merito dēret magis attendi exitus quā aius cum ꝯstet qd noluit delinquere. ¶ Et iō circa ꝑdictam mām ego credo q non possit dari certa rl'a nec vera doctrina qz in aliqbus casibus attendit aius ⁊ in aliqbus non attēdit aius sed exitus ⁊ istud credo verū post multa. ¶ Mō vltra gl. bar. ⁊ ang. oppo. ꝯ istum tex. ⁊ dicunt qd imo non attendit aius in delictis sed exitus: vt est tex. in.l.i.§.fi.s̄.qd qsqz iuris. Sol. qd ibi loqtur de leuioribus delictis hic aūt loqtur de grauioribus. Et ēt soluūt. aliter vz q illud qd ibi dr̄ non est delictū iō ille tex. non potest allegari pro contrario. Et ex istis redditur expedita lex ista. Sequitur.l.nihil interest. Hippolytus de marsilijs iuris vtriusqz doc.

1 Qui cām damni dat damnū dedisse videt.
2 Maritus non auxiliās vxori infirme medicinis ⁊ necessarijs alimentis perdit dotem. nec ei succedit.
3 Iudex q negligit iusticiā facere nō solū tenet sed ēt ꝑriceps vel ciuitas que eū iudicē fecit.
4 Agentes ⁊ ꝯsentientes pari pena puniuntur.
5 Vulneratus repudians medicos si moriatur quomodo intelligatur.
6 Vulneratus qui vtitur incantationibus an eum vulnerans teneatur.
7 Serui accusantes domini interfectores an cō sequantur libertatem.
8 Titius rixans cum seyo tunc superuenit frater sey ⁊ ticium interfecit qūo debet intelligi.
9 Percutiēs aliquē pugno ⁊ moriat qūo intel.
10 Vulnerās aliquē mortifere ⁊ postea venit alter qui eum exaiat quis teneatur de morte.
11 Duo insultant hominem vnus eum mortaliter vulnerat alter vero non quis puniatur.
12 Voluntas ⁊ propositum ex idemptitate rationis bene distinguunt maleficia aliter non.
13 Paria sunt occidere vel cām mortis prebere.

Ihil interest. ¶ Et h̄ intēdit dans cām morti punitur vt homicida h̄ dicit. Casus ⁊c. ¶ Nota ex isto tex. rl'am illam vulga- 1
tam vz qd qui cām dāni dat: damnū dedisse vr̄. ꝯcordat tex. in.l.ꝑtor ait in.§.fi.s̄.vt bo.rapto. ⁊ in.l. videamus.§.fi.s̄.loca. ⁊ i.l.qui occidit.§.i.s̄.ad.l.acq. ⁊ ibi doctores ⁊ hr̄ per doc.in.l.si ab hostibus
2 .§.si vir.s̄.so.ma. ⁊ est tex.in.c.fi. de homi. lib. vi. Et faciunt ad hunc tex. ⁊ ad rl'am: nam si maritus occidit vxorem ꝑdit lucrum dotis nec ei succedit. vt est tex.in.d.l. si ab hostibus in.§.si vir.s̄.so.ma. ⁊ idem dñt ibi doc. eē si eā non occidat si tñ ipsi vxori infirme non adhibet medicinā ⁊ alimenta necessaria siliter ei non succedit ⁊ ꝑuatur lucro dotis qz tunc vr̄ ꝑbere cām morti ⁊ hoc ēt expresse tenuit bal. in.l.qd in vxorez.C.de neg.gest. ⁊ in auc. dos data in.ij.col.C.de donatione ante nup.ar.d. .§.si vir ⁊.l.necare vr̄.s̄.de liber.agno. ⁊ auc.si captiui.C.de epis.au. q dicit Pau.de ca.in.d. .§.si vir habuisse de facto in ciuitate florentie: que oīa refert ibi do.alex.dicens predicta esse valde singularia ꝑ ampliatione mãe. d.§. Et facit ēt nota.ver.bar.in.d.§.si vir.in fi. verbis vbi dixit q lz substitutus non occidat institutum tñ si facto ipsius substituti decedat institutus q non vocabitur nec veniet substitutus ad hereditatē q no. ¶ Itē ad ampliationē huius tex. ⁊ huius regule facit tex.in.c.ij.de offō or.lib.vi.vbi dr̄ q ille q est cā dāni alterius tenetur sibi ad interesse ⁊ dicit ibi gl.in v.occasionē q q occasionē dat interdicto alicuius ciuitatis vel castri tenetur ad restōnez dā norū que ecclesie religiosi ⁊ hospitalia illius loci occasione interdicti in oblatōibus ⁊ elemosynis passa sūt qz q occasionē dāni dat ⁊c. qd nota ꝯ illos q dederunt cām īterdicto huius ciuitatis ⁊ siliter ꝯ ventos q ex eorū cā pñtialiter patiunt ioterdcm. Et facit qd voluit Lu. ro. post Bar.in.l.ij.§.itē si in facto.s̄. de ver. obli. quē refert ⁊ seqtur do.Fely.in.c. de cetero. in fi.de homi.vbi dixit qd si aliqs fuit captus ꝑ represalijs ⁊ soluit poterit repetere ab eo cuius cā repsalie ꝯcesse sunt. Et idē dixit Pau.d ca. alex. ⁊ Ias.in.l.ij.§.fi.s̄.de ꝯdi.cā data nō secu. ⁊ Io.an.in addi.spe.in ti.de iniur.§.i.de quo latius ꝑ Ias.in.d.l.ij.in.§.fi. Et faciunt ēt dcā ꝑ Lu.ro.ꝯsi.suo.cccxxxviij.inc.in casu ꝑposite ꝯsultationis aduertendū censeo ⁊c.in.ij.du-
3 bio vbi in ꝯtingētia facti ꝯsuluit q si iudex negligat iusticiā facere, nedū tenet ipse iudex

partī ⁊ facit litē suā sed ēt tenet̄ ciuitas vel pn
ceps qui creauit illum iudicem. allegat iura
⁊ rōnes de q̄bus ibi per eum ꝙ dictus refert
⁊ sequit̄ Jas.in.l.si quis in ꝯscribendo in.iiij.
col.ver.adde etias pro ampliatione.C. de pac.
¶ Jsto. ēt ex hac.l.q̄d non refert quid ex equi⸗
pollentibus fiat q2 equipollentium idē est iu
dicium.l.si mr̄.C.de insti.⁊ sub. sub ꝯdi.fac.⁊
ibi glo.⁊ Bar.⁊ hr̄ in.l.iul.ait.s̄.de ꝯdi.⁊ de
mon.⁊ in.l.si pecuniā.§.i.s̄. de statu libe.⁊ i.c.
in his.de ver.si.⁊ cle.exiui.§. cuз autē.de ver.
si.cum si.in glo.dictoꝶ iurium alle.⁊c.¶ Jtē
4 nota ex gnālitate huius.l.ꝙ agentes ⁊ ꝯsen⸗
tientes ⁊ auxilium p̄stantes pari pena puni⸗
untur ꝯcordat.l. iubemus.§. sane. ver. passus
fuerit.C.de sac.san.ec.hr̄ in.l.i.C.de fal. mone.
⁊ in.l.quisquis.C.ad.l.iul.maie.⁊ in.l.iij.s̄.in
hoc ti.⁊ in.l.item mella.in.§. itez si alius.s̄.ad
l.acquil.⁊ in.l.diuus.j. de iure fis. ⁊ in.c.i.de
offi.dele.⁊ in.c.sicut dignus.§.illi āt de homi.
⁊ in.c.notum.ij.q.i.cum si. imo q̄nqз magis
peccat ⁊ acrius punitur qui p̄stat auxilius de
licto quā qui facit ip̄m delictum. vt pз in illo
qui p̄stat auxilium delicto defendendo ip̄m
malefactores. Jta dicit tex.in.c. qui ꝯsentit.xi.
q.iij.⁊ in.c.qui alioꝶ.xxiiij.q.iij.⁊ hr̄ in.c.tā⸗
ta.lxxxvi.di. ¶ Ulterius circa mās huius.l.
q̄ro ego vltra omnes de aliquibus q̄onibus
⁊ primo an regula ista sit semꝑ vera ꝙ qui
cāз dāni dat ⁊c.⁊ qui p̄bet cā mortꝫ dicatur
occidere in quo dico ꝙ p̄dicta.l. nr̄a ⁊ p̄dicta
regula non est ita late ⁊ indistincte intelligen
5 da.q̄m pōt multis modis limitari ⁊ restrin
gi.¶ Nā pone q̄d vulneratus est ticius ali⸗
quo vulnere ꝙ poterat se hr̄e ad vitam ⁊ ad
mortem ⁊ vulneratus noluit hr̄e aliqueз me
dicum an si vulneratos moriatur vulneranз
teneatur de occiso in quo vr̄ dōm ꝙ sic ꝑ istū
tex.nā si non fuisset sibi illatum tale vulnus
non fuisset mortuus.cuз ergo secuta sit mors
necesse est dicere ꝙ vulnerans tāq̄ dans cām
morti teneatur de morte secuta. ¶ Sed dicas
ꝯtrium esse verius vз ꝙ tali casu vulnerans
non tenebitur de morte. q2 ꝯstat ꝙ vulnera⸗
tus sua culpa decessit. Jta notanter dixit Bal.
in.l.si ab hostibus.§.si vir ꝑ glo. ibi.s̄.sol.ma.
q̄d dictum ibi summe no. Pau. de ca.⁊ do.
alex.qui dicit ꝙ idē tenuit Tancre.in cōpen
diosa sua in.ij.rub.in.ix.q.⁊ bal.in.l.qui occi
dit.§.fi.s̄.ad.l.acqui.⁊ in.c.i. quibus mo. feu.
amit.⁊ volunt doc.in.c.ij. ex̄ de cle. ꝑcus.pro
qua parte facit etiā s̄m eum tex.in.l. huic scri
pture in.§.i. ⁊ in.l.item mella.§. celsus.s̄.ad.l.
acqui.⁊ illud dictum bal.etiā exclamat Joā.
de imo.in.d.§.si vir.vbi dicit esse valde q̄tti⸗
dianum q̄d dictum etiam magnifacit.d.Fe⸗
ly.in.c.p̄sbyteꝶ.in.i.col.de homi. ¶ Et idem
etiam dicas esse ⁊ locum hr̄e si ipse vulnera⸗
tus habuit medicum iperitum vel si inordi⸗
nate comedit res sib i nocituras vel si noluit

obedire medico.s̄m.d.Fel.i.d.c.p̄sbyteꝶ.vbi
subdit idē esse si ipse vulneratus in ordinate
vixit post vulnus vt puta q2 ꝯcubuit cū vxo
re sua ad qđ alle.Bal.in.l.q occidit.s̄.ad.l.ac⸗
q̄l.⁊ ibi Flo.Et adducit ēt Bal.i.l.si nō sim⸗
pliciter.in.iiii.colū.C.de edil.actio.vbi dixit
ꝙ viciū medici vel malitia medicine excusat
vulnerātē ⁊c.Et adducit ēt Ang.i.l.qđ si no
luit.i.§.si mācipiū.s̄.de edil.edi.vbi dixit ꝙ si
vulnus s̄m iudiciū medicoꝶ pōt se hr̄e ad vi
tā ⁊ ad mortē tūc si vocat̄ medicus impitus
⁊ moriat̄ percussus nō imputat̄ vulneranti.
Et ideo Bar.in.d.l.si ab hostibus. exclamat
cōtra vocantē medicū qui nescit vnam lr̄aз.
Et facit ad idem s̄m eum qđ voluit Bal.in
addi.Specu.super rub.de homi.vbi dixit ꝙ
si ꝯstat de inordinata vita infirmi mors su⸗
ꝑueniēs sibi imputabit̄ pro q̄bus faciūt dcā
per Flo.late i.l.ait lex.§.i.s̄.ad.l.acquil.vbi lo
quit̄ de nō obediente medico.Adducit etiam
Jo.de pla.in.l. nec semel.C. de re mili.lib.x.
vbi dixit qđ si post relationē medicoꝶ referē⸗
tiū ꝙ vulnus nō sit mortale vulneratus mo
rit̄ p̄sumit̄ mortuus ex mala cura ⁊ mala cu
stodia.¶ Et iđ dico ꝙ in p̄dictis casibus ille
qui dedit cām morti tn̄ nō vr̄ dedisse morteз
adeo ꝙ puniat̄ d ipsa morte ⁊ ideo p̄dicta re
gula nō est ita gn̄aliter ⁊ indistincte itelligē⸗
da sed dз intelligi q̄n cā de ꝑ se fuit apta na⸗
turalr̄ ad inferendū dānū secus si nō de ꝑ se
fuit apta ad dānū inferendū sed ipse dānum
passus ꝑduxit cām ad effectum seu ad ipsuз
damnuз vt in dictis exēplis ⁊ doctrinis.Et
vltra.d.Fely.in.d.c.presbyteꝶ q̄n vulneratus
mortuus ē ex iobediētia vel ex impitia medi⸗
ci ⁊ q̄n febris suꝑuenit nō mortifere vulnera⸗
ta an vulnerās teneat̄ de occiso vide de istis ⁊
silibus casibus ēt do.Fe.in.c.significasti.el.ij.
in.i.col.de homi.⁊ do.Bart.cepo.in consi.suo
lxij.incip.magnifice ac generose ⁊c. per totuз
ꝯsi.⁊ Albe.de rosa.in secūda ꝑte statutoꝶ.in
q.xxxvi.inci.Jtē q̄d si aliq̄s.Soci.in ꝯsi.suo.
clxxviij.inci.primo aspectu.⁊ Bal.in ꝯsi.suo.
cxcv.inci.an vulnus.in.i.volu.⁊ Rapha.cu.
in ꝯsi.suo.cxxxiiij.incip.visis denunciatione
⁊ Alexā.in ꝯsi.suo nondum impresso incip.
6 ⁊ vt opз. ¶ Jteз vltra p̄dicta teneas ēt menti
vnum circa materiā huius text.⁊ p̄dicte re⸗
gule vз ꝙ qui cām damni dat ⁊c. qđ si vul⸗
neratus facit se medicare ꝑ incantationes ꝙ
dr̄ in culpa adeo qđ vulnerans non tenet̄ de
morte s̄m Soci.in cōsi.suo.clxxviij.inci.prio
aspectu ⁊c.in vltima col.pro quo facit text.in
l.i.§.sed si obstetrices.j. de varijs ⁊ extraor.co
gni.⁊ voluit Jo.de ana.in rub.ex̄ de magist.
¶ Et sic ēt ex supradicta doctri.appet ꝙ non
est semꝑ vera dcā regula q cām dāni dat ⁊c.
quo ad punitionem quando passus damnū
est in culpa aliqua.¶ Et teneas etiam menti
vnum circa predictam regulā qđ dixit Bal.

ꝑ illū tex.in.l.i.C.qbus ex causis serui pro p̄-
7 mio liber.accipi.vꝫ ꝙ lꝫ serui qui accusant
interfectores domini pro p̄mio cōsequantur
libertatē. vt ibi tñ serui q accusant dñorum
interfectores ⁊ non plene probant occisionem
sed solū dant iudici indicia pp que iudex in
uenit interfectores nō ꝯsequentur premiū li-
bertatis. ¶ Ex quo patet expresse non esse ve-
rū hoc vꝫ ꝙ q cām rei dat rem ipsaꝫ dare vr̄
nā seruus dat indicia ꝓpter que reperiuntur
interfectores dñi ergo ꝑ dictā regulā q cām
dāni dat videret̄ ꝙ deberet ꝯsequi libertateꝫ
cuius ꝯ̄rium dicit ibi bal.ꝑ illū tex. Et vide
ēt bonū text.in.c.tua nos in fi. extra de ho.
vbi dicit tex.ꝙ q iudici seculari dat intersi
gnia furis a quo fuit vulneratus non efficit
irregularis lꝫ postea ex illis intersignis ipse
fur occidat̄ ꝙ ēt latius posuit Spec. in ti.de
dispensa.§.iusta.V.qd si clericus ⁊c. Et adde
8 bal.in.l.data opera.in pe.col.C.qui accu.non
pos.vbi notanter dixit ꝙ si ticius rixabat̄
cum seyo.⁊ superuenit frater sey.⁊ interfecit
ticium ꝓpter illā rixam ꝙ ipse seyus nō de-
bet puniri nec de morte nec de auxilio nec
tanquā astans maleficio ꝙ dictum ꝑ valde
no. refert ⁊ sequit̄.d.alexā.in.l.fi.i.ix.ver.in-
fra in hoc titu.ex quo habes limitationeꝫ ad
hūc tex.qꝛ lꝫ iste seyus fuerit cā ꝙ frater suus
interficeret ticium tñ ipse seyus non tenetur
vt.s̄.ꝙ ēt voluit Bal.in.l.i.in pe. col.V.que-
ritur vnus.C.vnde vi ⁊ glo.in.c.vlti.xxiij.q.
vlti.⁊.d.Fely.in.c.petrus in.i.col.de homi.⁊
ibi dixi ⁊ est tex.ad hoc in.c.qꝛ p̄sulatus.i.q.
iiij.Et facit not.verbum Bal.in .l. nō iō mi-
nus in.x.col.C.q accu.non pos. vbi dixit ꝙ
qn̄ plures sunt congregati in aliquo loco ꝙ
tūc q lꝫ teneat̄ de eo ꝙ facit nō de eo ꝙ alij
faciunt nisi probaretur clare ⁊ distincte qūo
vnus impendisset auxilium alteri ꝙ dictū
refert ⁊ sequitur do.Aug.ari.in tracta.male
ficioꝝ ange.de are in verbo ⁊ dicto malefi-
cio semꝑ astitit in vlti.col. in V. aduertas:⁊
in eodē tractatu in verbo.⁊ dictus andreas
armatus in.i.additio.in fi. Ad ꝙ etiā vide
bal.in marg.sua.in verbo gēs coadunata.⁊
ibi in verbo delinquētibus. ¶ Addo ēt aliud
singulare verbum in mā predicte regule qui
cāꝫ dāni dat ⁊c.s.ꝙ dcā regula nō est semꝑ
vera.nā dixit sing.d.Fran.de are.in ꝯsi.suo
cxlvij.inci.visa ꝯsultatione ⁊c. in.v.col. V̄si.
9 hoc p̄misso ⁊c. ꝙ non tenetur de homicidio
ille qui ꝑcussit cum pugno ēt armato aliquē
etiā in capite si percussus cecidit in terrā ⁊
cadendo in terrā dedit super lapide ⁊ ex per-
cussione lapidis mortuus est qꝛ lex punit oc
cisorem habentē aīum occidendi dūmodo
sequatur effectus alias nō vnde q̄uis ꝑcutiēs
cum pugno habuerit aīum occidēdi ꝑcussus
tñ hoc non est secutum ex ꝑcussione qꝛ ex ea
sola iste non fuit occisus. Et licet ipse ex ꝑcus-
sione facta cum capite in lapide fuerit occi-
sus tñ hoc fuit p̄ter intentionem occidentis.
ideo nō videtur ab occidēte dolo occisus de
quo ibi latius ꝑ eum. Quod dictū refert ⁊ se
quit̄.d.Fel.in tractatu suo de conatu quem
posuit post titulū de appel.in pe.col.in fi.vbi
dicit ꝙ de hoc dicto nunquā obliuiscaris cū
sit doctri.noua ⁊ fortissima ꝑ quā multi li-
berari possent a morte. Et vide omnino.d.
alber.de cataneis excellentissimū doc. bono-
nien.in tracta.suo violantes in verbo vulne
rati.in.iij.col.ver.Iteꝫ stāte p̄dicto statuto ⁊
d.Fel.i.c.decetero.de hom.vbi dicit ꝙ si sta
tutū dicit ꝙ si ex percussione exiuit sanguis
imponat̄ talis pena non habet locū qn̄ ex ꝑ
cussione quis cecidit in terrā ⁊ ex lesione la-
pidis exiuit sanguis qꝛ nō dr̄ ex ꝑcussione
ꝓpria pp dictionē ex importantē cāꝫ imme
10 diata in.l.i.§.ex incendio.s̄.de incē.rui.naufr.
c.inter dilectos de fide instrm. Et s̄m eū di-
xit.d.Flo.in.l. q̄ actiōe in.§.celsus.s̄.ad.l.acql.
vbi dicit se hoc habuisse in facto ꝑ quo do.
Fely.vbi.s̄.aliqua alia allegat ad hoc de qui
bus ibi ꝑ eum. ¶ Ulterius qꝛ dr̄ in isto tex.
ꝙ nihil interest an qs occidat vel cām mor
tis p̄beat mihi vr̄ ꝙ imo multuꝫ intersit an
qs occidat vel cām mortis p̄beat. ꝙ optime
10 probat̄ in.l.itē mella.§.celsus.s̄.ad.l.acq. ⁊ in
l.huic scripture in.§.i.eo.ti.vbi dr̄ ꝙ si quis
aliquē mortifere vulnerauit ⁊ ex post alius
eum exanimauerit ⁊ maturius interfecerit
ꝙ ille p̄mus non tenet̄ de morte sed de vul-
nere tm̄.⁊ dicit lu.ro.in singulari suo.cclix.
incip.qdā fuit vulneratus ⁊c.ꝙ hunc casum
habuit de facto ⁊ ex eo lucratus fuit vnā ca-
pam de sirico q dictuꝫ ēt affirmat ꝑ illū tex.
do.frāci.de cre.in sing.suo.lvi.inci.qdā ma-
lus aduocatus ⁊c.⁊ vide Ioā.de ana. in.c.si-
gnificasti el.ij.in.iiij.col.de homi.vbi ēt alle-
gat Bal.in.l.ita vulneratus.s̄.ad.l.acq. q di-
cit ꝙ p̄miū aduocati p̄mi vulnerātis docen
tis talem cautelā deberet esse laqueus ⁊ euꝫ
ēt refert.d.fely.in.c. decetero.de homici.pꝫ er
go in dictis iuribus ꝙ ille q dedit cāꝫ mor
ti nō tenet̄ de morte ⁊ ꝑ ꝯn̄s pꝫ ꝙ valde ite-
rest an qs occidat vel cām mortis p̄beat nā
ille q taliter mortifere vulneratū exanima-
uit tenet̄ de morte lꝫ ille q eū p̄us mortifere
vulnerauit dedisset cām morti qꝛ oīno ex il
lo vulnere fuisset mortuus ēt si alius eū non
exanimasset vt fecit iō illa iura mihi vident̄
multū ꝯ̄riari huic tex.⁊ huic regl'e. Cogita
ꝑ solu.qꝛ p̄ntialr̄ mihi nō occurrit ꝯgrua so
lutio. Itē vltra p̄missa circa māꝫ huius legis
adde ꝑ limitatione notabile ꝯsiliū Cy.inci.
Albertus ⁊ Bartholomeus fratres ⁊c.vbi di
xit ꝙ si duo insultarūt ticiū ⁊ vnus ei dedit
11 vnū vulnus mortale alius vero eidē dedit
vulnus

vulnus non mortale lz vulneratus: moriat tñ ille qui intulit vulnus non mortale nō dz puniri pena mortis sed dz solum puniri pro vulnere p.l.i.in fi.ff.de ex̄or.cri. Et dicit q̄ si iudex vult eum punire ex eo q̄ pstitit opem homicidio inferendo vulnus non mortale dz dicere in inquisitione q̄ sibi dederunt auxilium ꝛ fauorē vt habilius dcm̄ homicidium cō mitteretur: ꝛ tunc ābo debēt decapitari. Sed si dixit in inquisitione q̄ sibi dederunt auxilium ꝛ fauorē q̄ cū non sit dcm̄ q̄ ad homicidium dederunt sibi auxilium intelligitur q̄ ad vulnerādum tm̄ dederunt sibi auxilium ꝛ non ad interficiendum vt in.l.si de interpta tiōe.ff.de pe. Et istud dcm̄ refert ꝛ sequitur.d. Aug.de ari.in suis addi.ad ang.de are.super maleficijs in verbo ꝛ dcō maleficio semp asti tit in.i.addi.in fi.ꝛ idē dixit.d.fely.in.c.sicut dignum.in.ij.col. in ver. mō aduerte ꝛc.de homi.vbi ad hoc alle.bal.ꝛ Lud. ro.in.l.i.§.si in eo.ff.ad sille.ꝛ Bar.i.l.qui seruo.ff.de fur. 12 ꝛ in.l.fi.in fi.ff.eo.ti. Item in mā huius.l.per quā puniunt auxiliatores cum dicantur pbe re cām morti. Scias qd ad hoc vt aliqui dicantur auxiliatores vel socij alicuius cōmittē tis aliqd maleficium opz qd ad hoc sint principalr adiunati.;vt hr̄ in.l.iij.§.hoies.ff.vi bo. rap. Et si apparet in facto oēs fuisse i rixa pa riter ꝛ oēs fuisse pariter principales tunc oēs prout delinqrunt sunt puniēdi. Ita dicit Pe. de anc.in 9si.suo.ccxvij.inci.nos Bart.de sali ceto ꝛc.circa fi.q̄ nesciitur tunc quis fuerit pn cipalis delinquens ꝛ quis fuerit auxiliator: q̄ tunc nemo puniri poterit de auxilio sed se cus qñ hoc sciretur ſm ipm Pe.de anc.in.d. 9si.suo.ccxvij.incipi.nos Bar. de salyce.ꝛc.in fi.verbis vbi alleg.bar.in.l.si is qui in.§.si ini tiuz.ff.de fur.q̄ ēt voluit bal.i 9si. suo.cccxix. incip.verba inquisitionis.in vlti.col.in.iij.vo lu.ꝛ.d.alex.in.l.si duo patroni. in prin.i ver. in glo.in verbo alteri.ff.de iureiu. Et rōnē huius alleg.Pe.de anc.in.d. 9si.vz q̄ dicta icer titudo principalis delinq̄ntis infert in accesso rio in potentiā procedendi: ꝛ p 9ñs nullitatē si procedatur.de quo ēt latius dixi in pratica mea causaꝝ crimina.in char.Et ad māz huius.l.facit no.verbū bal.in.l.non ideo minus in.ix.col.C.qui accu.non pos. qd retuli.ff.i pce denti char. Et in mā huius.l.facit ēt qd voluit idem bal.in.d.l.non ideo minus.in pe.col. ver.sed iuxta hoc venit qd ꝛc.vbi dicit quod alias perusii fuit talis qd de facto.nā quidam perusinus cū vno suo famulo occiderunt gatum. Nā perusinus ille cū vno gladio vulnerauit eū.famulus vero intulit aliud vulnus adeo q̄ ille mortuus est. Modo fuit dubitatum an ille perusinus teneatur tanq̄ principalis.an vero tanq̄ auxiliator. Et dicit ipse bal. q̄ super hac cā fuit allegatū ꝛ fuit 9clusum q̄

ipse perusinus pro suo vulnere ab ipso illato teneretur tanq̄ principalis ꝛ pro vulnere illato a famulo teneretur tanq̄ pstans opē. Et dicit q̄ non obstat si diceret qd ex dictis vulneribus non sequit nisi vnus effectus.s.mortis ergo debent pro vno reputari. Ad qd rñdet ꝛ dicit q̄ hoc esset verꝫ qñ dicta duo vulnera essent illata ab vno tm̄ sed qñ duo vulnera inferunt a diuersis cuilibet attribuat mors i solidū ac si ista vulnera essent illata in psonā diuersoꝝ. Et dicit bal.q̄ ita de facto fuit iudicatum. Et dicit se credere q̄ dicta snīa fuerit iusta ꝛ dicit q̄ ēt ita visum fuit aduocatis ꝛ putat ipse bal.qd ista sit veritas quā doctrinam refert ꝛ sequit.d.aug.ari.in addi.ad ange.de are.in trac.malefi.in verbo ꝛ dicto maleficio semp astitit in.i.addi.in prin. ergo per hanc doctrinā limitat iste tex.q̄ non est verꝫ qd nihil intersit an qs occidat vel cām mortis pbeat q̄ īmo interest vt in pdicta doctrina bal. Et scias vlterius q̄ regula illa vz voluntas ꝛ propositū distinguunt maleficia de qua.l.q iniurie.ff.de fur.cū si.ex idētitate rōis hz locū in mā huius.l. qm̄ si aliquis dat auxiliū vel adiutoriū homicidio ꝛ non voluntarie nec ex ꝑposito sed errore ductus vel circūuentus a delinquente non dz puniri. Et iō si amicus meus dicit mihi venias mecū q̄ volo esse in vno negocio meo. Ego hoc audiens accipio ensem ꝛ sequor eū: ꝛ cū ipse āt vadit obuiā inimico suo ꝛ eū occidit an debeā ego puniri quasi auxilium pstiterim in quo dicas q̄ si ignoranter secutus sum eum. ꝛ ipse i sultatus est inimicū suum ego me retraxi qd nullā penā debeo pati. Si aūt non potui discedere adhuc sum innocens sed si potuissem recedere ꝛ stetissem tūc nō essez tutus a pena. Ita dixit Raph. ful.in.l. qd sit fugiti.§.i.ff.de edi.edi. ¶ Pro q̄ facit optie no. verbū bal.i.l. qcunqz.in pe.col.ver.not.vi.C.de ser.fugi.vbi qd si 9modaui alicui equū ꝛ arma vel famulum.q̄ dicebat se velle ire in villa: ꝛ tñ iuit ad occidēdū hoīem q̄ ego nō teneor q̄ dcm̄ refert ꝛ sequit.d.fely.in.c. sicut dignū.i prin. iij.col.d homi. Et facit qd subdit bal. ibi i.d. l.qcūqz.vbi dicit q̄ si statutū punit tenētem vxorē alterius q̄ parcit ignorāti si non dissimulat ignorātiā de q̄ latius ibi p eū de q̄ ēt dixi i.l.fi.ff.i h ti.vbi ēt posui aliq̄ pl'a faciētia ad māz huius.l.q̄ nō repeto breuitatis cā sed curiosus lector videre poterit. Alia no.hic nō colligunt iō venio ad glo.ꝛ capio.i.glo. i v. nihil iterest. Pro cuius expeditiōe q̄ro vr̄ hic in tex.q̄ nihil iterest an qs occidat vel cām mortis pbeat. sed 9 de tex.i.l. itē si obstetrix. in prin.ff.ad.l.acql. vbi dr̄ q̄ dās cām morti nō tenet.l.acq.sed actiōe i factū. Sol. gl.ꝛ dicit q̄ qtū ad accusationē nihil iterest se qtum ad acqliā sic bar,āt al'r soluit h ꝛ dicit q̄ nō

obstat ille tex. q2 aliud est i.l.aq̄lia. ⁊ aliud i.l.
cor. Et rō ē ƀ3 eū q2 lex cor. de sica. punit exp̄s
se eū q h̄uit aīu3 occidēdi l3 nō occiderit ƀ ī.l.
aq̄lia dr̄ exp̄sse siqs occiderit q̄ v̄ba nō v̄ificā
tur i dāte cā3 seu ope q̄ȯ dicit eē mēti tenēdū.
¶ Itē vltra gl. ⁊ bar. ꝯ istum tex. facit tex. in
l. eiusdē in.§. adiectio in fi.s̄. in ƀ tit. vbi mu-
lier que dedit cām morti nō punit̄ pena mor
tis sed relegat. ergo p3 q̄ȯ iterest an q̄s occidat
vel cā3 mortis p̄beat. Solue q̄ in casu. d.§. ad-
iectio. illa mulier nō h̄uit aīum occidendi vt
ibi dī nimu3 si non punit̄ pena mortis. Sed
lex ista loq̄tur in illo q p̄stitit cām morti aīo
⁊ itentione occidēdi. ⁊ sic n̄ obstat. Capio mō
aliam gl. que clara est. nā q̄rit exemplū eius
q mortis cām p̄buit ⁊ dicit q̄ pōt poni exem
plū in illo q posuit gladiū in manu furiosi:
vt se vel aliū occideret alle. tex. in. l.i. in prin.
in ver. eiusue dolo malo. ⁊ in .§.i. in eadē.l. i.
s̄. in hoc titu. in v̄. dederit ⁊ allegat ēt text. in
l. p̄tor. in.§. si publicanus in fi. s̄. vi bo. rapt. ⁊
text. in. l.q occidit.§. pe. s̄. ad. l. acq̄l. in q̄bus iu-
ribus p̄bat̄ regula illa v3 qui cām dāni dat
⁊c. Sed ang. hic dicit q̄ pōt ēt poni exemplū
in p̄mittente extrahi arma de domo sua ad
offendendū aliquē vel ēt illo q p̄stat domum
vt ibi fiat colloq̄u3 ⁊ trac. ad aliquod delictū
ꝯmitteñ. allegat. l.q domum ⁊ .l. si amicis. s̄.
de adul. vbi dī q̄ prebens auxilium adultero
p̄standa sibi domu3 in qua possit h̄re collo-
q̄um ⁊ tractatum ad cōmittendū adulteriu3
punit̄ de adulterio secuto. Et inq̄tum glo. po
nit exemplū in illo q posuit gladium in ma-
nibus furiosi. Op. bar. hoc mō v3 cum sit q̄ȯ
furiosus ꝯmittens delictum non teneat vt h̄r
in. l. ifans. s̄. eo. ⁊ in. l. fi. j. titu. i. ⁊ in. l. diuus
.s̄. de offi. presi. ergo vī q̄ p̄stns opem sibi non
teneat: vt in. l. is qui. n.§. si tu ticium. s̄. de fur.
Soluit se remittēdo ad dcā p se. in. d.§. si tu ti-
cium. ⁊ in. l. is qui opē eo. tit. ⁊ in. l. siqs vxor
§. neq3 eod. tit. ⁊ ad no. p gl. in. l. siqs id q̄ȯ.§.
pe. s̄. de iurisd. om. iu. Et finaliter in dictis lo
cis maxime in. d.§. si tu titium sol. ⁊ dicit q̄ȯ
l3 faciens homicidium. s. ipse furiosus non sit
in dolo tñ per hoc non restat q̄ȯ non sit ꝯmis
sum maleficium homicidij sed in. d.§. sed tu ti
cium. q2 ibi non fuit dolus non fuit furtu3. iō
non pōt ibi q̄s teneri tanq̄ p̄stans opem. secus
āt in casu isto q2 ēt sine dolo facientis tñ est se
cutum homicidium. Ita soluit Bar. in dictis
locis ⁊ gl. fi. in. l. siqs id q̄ȯ. s̄. de iur. om. iud.
⁊ ibi bar. ⁊ alij. Et per ista redditur expedita
lex ista ideo sequitur. l. qui cedē. ¶ Hippo
lytus de marsilijs iuris vtriusq3 doctor.

1 Homicida regulariter punit̄ pena capitis ni
si in dignitate positus.
2 Periculū qñ est in mora ⁊ posset tunc oriri
tumultus ppl̄i ꝯcedunt̄ ea que al̄r ꝯcederent̄.
3 Sententia lata p iudicem quomodo d3 esse.
4 Heres immiscens in hereditatem ⁊ vendens
res hereditarias an videatur adire.
5 Magr̄atus tp̄alis durāte offō nō p̄t ꝯueniri.
6 Laycus in tempore necessitatis pōt layco ꝯfite
ri peccata ⁊ hoc qñ piculum esset in mora.
7 Par in parem non habet imperium.
8 Sententia an possit fieri de nocte sicut de die.
9 Statutum legis ⁊ canonis potest contemni: si
periculum est in mora.
10 Licentia alicuius debet esse cum expressione
verborum ⁊ quomodo debeat concedi.
11 Arbitrator qui ex abrupto laudauit arbitra-
mentum est nullum.
12 Absolutio a iuramento prestita sine cognitio-
ne cause non valet.
13 Snīa lata ƀm ꝯsiliū sapiētis nō lectū ē nulla.
14 Judex ecclesiasticus non pōt facere preceptum
iudici seculari sine cause cognitione.
15 Cognitio cāe q̄uo ī multis casibus itelligat̄.
16 Jussus iudicis etiam non recte factus videli
cet ƀ est cum cause cognitione.
17 Omissio ordinis iudiciarij in causis ordina-
rijs reddit processum nullum.
18 Stante statuto q̄ mulier ⁊ minor non possit
se obligare quomodo debet fieri.
19 De duobus malis minus est eligendum.
20 Judex non potest procedere ad penam corpo-
ralem contra tumultum populi.
21 Homicida in dignitate positus: aliquoties
potest pena capitis puniri.

Ui cedem. ¶ Et hoc
intendit
pro homicidio est pena capitis
si homicida non est in digni
tate alias si est in dignitate de
portat̄. Sed nō d3 deportari.
decurio in ꝯsulto principe nisi
tumultus ppl̄i al̄r sedari non posset. h.d. ƀm
1 ang. ¶ Nota primo ex isto tex. † que sit pena
homicidij q2 regul̄r est pena mortis vt hic ⁊
.s̄. dixi in. l.i. in p̄n. ⁊ in. l. iij.§. pe. eo. tit. ¶ Nō
tñ non h3 locum talis pena in p̄sonis positis
in aliqua dignitate. nam tales p̄sone deportā
tur. ¶ Nota ēt q̄ȯ l3 in dignitate positus pro
homicidio debeat deportari tñ non d3 hoc fie
ri inconsulto p̄ncipe q̄ȯ intellige nisi tumul-
tus ppl̄i al̄r sedari non posset q2 tunc poterit
2 deportari ēt icōsulto p̄ncipe. ¶ Itē no. † ēt ƀm
ang. hic q̄ pp sedandum tumultū ppl̄i accele
rari d3 exactio penaꝝ. Ita est casus ƀ. ⁊ l3 q̄
pena dēat citius imponi reo vt sedet̄ tumul-
tus ppl̄i tñ pp tumultū ppl̄i non d3 innocens
puniri idebite pena mortis vel alia pena qñ
vane voces ppl̄i non sunt audiende vt dicit
tex. in. l. decurionum. C. de penis ⁊ h̄r in. l. ab-
sentē. j. de pe. ¶ Item no. ēt ex hoc text. q̄ȯ qñ
piculum est in mora tollerat̄ illud q̄ȯ alias
non tolleraret̄ ⁊ ꝯcedit̄ illud q̄ȯ alias non ꝯce
deret̄. Ex quo dixit Bal. ⁊ Ang. in. l. cu3 reis
C. de pe.

.C.de pe.qd si iudex dedit terminū defensio-
nis reo. In q̊ termino dubitat ne amici vel
affines rei faciant tumultum vel hēant grām
dꝫ iudex facere executionē qd dictū refert ⁊ se
quit.d.catal.dicēs hoc fuisse de facto.In tr.sin
di.vsi.cccccxiiij.incip.adde qd factis ⁊c. Et
3 facit ēt nā ad hoc vt valeat sniā nō solū req-
ritur citatio partis sed ēt reqrit qd iudex vi-
derit relationē factā a nūcio de ipsa citatione
alias sniā sequēs nō vꝫ ꝭm bart.in.l.si finita
in.§.iulianus.in.iiij.col.ver. quero vtrū .ff.de
dā.infec.⁊ in.l.hoc aūt.§.nō defendi.in pnc.
ꝑ illū tex.ff.ex qb.cau.in pos.eat.⁊ in .l.mul-
tū iterest.ff.de ꝯdi.⁊ demō.⁊ voluit.d.an.i.c.
cū dilecti in.iij.col.⁊ Ang.de are.in trac.ma
leficio.in vbo qui iudex vidēs qd inqsiti nō
cōparēt in.v.car.in versi. queritur tn̄ ⁊ bal.
in.l.fi.C.de sportu.⁊ in addi.Spec.in titu. de
sen.in.iij.car.vsi.citatio ⁊c.⁊ bal.in.c. cū pa-
rati.de app.⁊ hoc ēt voluerūt plures ⁊ plures
alij doc.in pluribus ⁊ diuersis locis quos ad
duxi in repetitione mea.l.fi.C.de ꝓba. in.xl.
carta.vbi latissime locutus sum de hoc. ¶ Tn̄
hoc fallit qn̄ ꝑiculū esset in mora qꝛ tūc va-
leret sniā lꝫ iudex nō viderit relationē nūcij.
Ita dixit Bal.in.l.falsus in.viij.col.v.itē du
bitat.C.de furt.Pro quo dicto facit tex. ⁊ qd
voluit ibi bar.in.l.seyus.⁊ augerius .ff. ad.l.
fal.vbi dixit qd sniā est ferēda ad instantiam
partis alias nō valet ꝙ tn̄ dicit barto.ibi esse
verū nisi iurisditio esset tpe ꝑitura ⁊ sic pe-
riculū esset in mora qꝛ tūc valet sniā lata ex
offō nulla pte requirēte qd dictū refert barb.
in.c.ꝯsuluit in.iij.col.de offi.dele.Et facit opti
me tex.in.l.ꝓ herede.§.i.ff.de acq.he.vbi dicit
4 tex.ꝙ lꝫ heres se imiscēs hereditatē ⁊ vēdens
res hereditarias videat velle adire hereditatē
hoc tn̄ fallit nisi alienaret res tpe ꝑituras ⁊
illū tex.dixit ad hoc sing.Io.de ana.in .c. fi.
in.v.col.extra.de accu.vbi ēt subdit qd lꝫ res
litigiosa vel sequestrata nō possit regulariter
alienari tn̄ fallit nisi talis res sit tpe ꝑitura
qꝛ tunc poterit alienari ad qd alle.l.si oleum
⁊ ꝙ voluit ibi Bart.⁊ bal.in.ff.de dolo. Pro
quo ēt facit auc.si oēs.C.si vt ab heredi. se ab-
5 sti.⁊.l.Aristo.ff.de iure delib. Et facit ēt naꝫ
magistratus tēporales durāte officio nō pos-
sunt cōueniri.c.ꝓhibētur.ij.questio.i.l.ps lra
rum.ff.de iudi.l.ij.ff.de in ius vocā.cū si.com
pellunt tn̄ pstare cautionē de respondendo fi-
nito officio vt hr̄ in.l.si adulterium cum in-
cestu.§.fi.ff.de adulte.⁊ voluit gl.in.d.c.ꝓhibē
tur.hoc tn̄ fallit nisi actio sit tpe ꝑitura qꝛ
tunc tales magistratus cogātur suscipere iudi
cium vsqꝫ ad litis ꝯtestationeꝫ.l.senatuscōsul
to.ff.de officio psi.Ita dicit Sal.in.l.iubemus
.C.ad.l.iul.repetun.de quo ēt ꝑ bar. in.l.ma-
gistratibus.ff.de iniurijs ⁊ ibi ang.⁊ doct. ⁊
Canon.in.c.legebat de maio.⁊ obe.⁊ hr̄ in.§.

siquis autē.⁊ in.§.necessitatem in aucten. vt
iudi.sine quoquo suffra.⁊ in.§.si tn̄ in auc.
vt differentes iu.Et adduci pōt ꝙ voluit.d.
anto.in.c.fi.de iureiu.in.vi.col.⁊ ludo.ro. in
l.si vero in.§.de viro.in.liiij.fallentia vsi.xv.ff.
so.ma.vbi dixerunt qd testis examinatus in
mortis articulo ꝑ notarium sine cōmissione
iudicis ꝑꝑ angustiam vel breuitatē tempo-
ris facit aliqualē psumptioneꝫ. Et facit ēt cir-
ca hāc mām qn̄ ꝑiculum est in mora no.tex.
in.l.ait ptor in.§.si debitorē.ff.q in frau.cre.Et
facit etiā gl.not.in.c.pastoralis in vbo mortē
6 de offi.ordi.q dicit ꝙ ꝑꝑ necessitateꝫ ⁊ sic qn̄
res est tpe ꝑitura.laycus pt ꝯfiteri peccata sua
layco ⁊ idē dixit glo.i.c.ij.de peni.⁊ remis.in
vi.⁊ in.c.cuꝫ inferior.de ma.⁊ obe.⁊ gl.in.c.
vnuꝫ in.§.noīe aūt criminis.xxv.dist. ⁊ hoc
voluit tex.i.c.quē penitet de peni. di.i.⁊ tex.
in.c.qui vult de peni.di.vi. ¶ Iteꝫ vltra p
dicta ꝓ hac pte facit qd voluit lu.ro.i ꝯsi.suo
ccccliiij.inci.in re pn̄ti in.iiij.col.in vsi.vlti.
⁊c.vbi dicit ꝙ qn̄ ꝑiculuꝫ est in mora pōt
interponi ꝭm decretuꝫ ēt ꝯ nō latitanteꝫ ⁊ di
cit ꝙ ista est sing.determinatio Io. de ana.
in.c.ꝯsultationibus de offō deleg.quā ꝭm eū
valde cōmendat.bal.in.c.i.in.viij.col.in vsi.
adde qd dicit ⁊c.in ti.de milite vas.q cō. est.
¶ Et pro istis facit etiā ꝙ dixit bal. in.c.i.in
vltimis vbis in ti.qliter dꝫ iurare vas. vbi
dicit ꝙ si sunt duo dn̄i eiusdē castri ⁊ vnus
7 cōmittat delictū ꝙ ille alter nō poterit eum
punire de tali delicto cū par in parē nō ha-
beat imperiū.l.ille a quo.§.tēpestiuuꝫ.ff.ad tre
bel.hoc tn̄ fallit nisi periculū sit in mora. qꝛ
tūc poterit eū punire.Et facit optīe.l. diuus
pius.ff.de peti.here.⁊.c.lꝫ extra de ferijs ⁊ qd
voluit bar.⁊ post eū bal.in.l.nō minorē.C.de
transac.vbi dixerūt qd lꝫ sniā debeat ferri de
die ⁊ nō de nocte ꝑ tex.in.l.sedebunt.in auc.
8 de iudicibus.⁊ in.c.ꝯsuluit.de offi.deleg.cuꝫ
si.Istud tn̄ fallit nisi iurisditio iudicis esset
tpe ꝑpetuā.nā tūc poterit ferri de nocte ⁊ hoc
etiā tꝫ bal.in.l.casus.C.de test.⁊ vr̄ tenere Cy.
in.d.l.nō minoreꝫ ⁊ ideꝫ voluit bar.Bald.⁊
Ang.in.l.more romano.ff.de ferijs lꝫ aliter lo
quat imo.in.c.ꝯsuluit de.offi.deleg. Iteꝫ pro
istis facit etiā nā lꝫ iudex nō teneat copiā sui
facere de nocte:vt nota.in.§.sedebant in auc.
de iudicibus tn̄ illud nō hꝫ locuꝫ vbi ꝑicu-
luꝫ esset in mora.l.i.§.dies.ff.qn̄ app.sit.Et fa-
ciūt dicta ꝑ bal.in.c.i.i.ij.col.vsi.⁊ est arg. i
titu.si de inuesti.inter dn̄m ⁊ vas. lis oria.
Faciat ēt nā pōt ꝯ ēni statutū legis vel cano
9 nis si in eius obseruātia mora sit periculū al
latura ita dixit Pe.de anc.in ꝯsi.suo.cclxx-
viij.incip.ex pdicta in vlti.col.vbi allegat .l.
de pupillo.§.pterea gn̄aliter .ff. de ope. noui
nunci.⁊.c.fi.de iudi.⁊.c.lꝫ de ferijs ⁊c.Et ad
pdicta faciunt que dixi in repetitione mea.l.

fi.C.de ꝓba.in.xl.car.cū sequenti ⁊ in.l.i.C.de
execu.rei iud.in pn.⁊ dicta ꝑ Lu.ro.in repi.
l.si vero in.§.de viro i.xl.fall.s.so.ma.⁊ ꝑ ang.
de are.instit.de legi.agn.tu.in.§.i. in.iij. col.⁊
ꝑ Jmo.in cle.i.de ꝓcu.circa pe.col.⁊ gl.in.d.
cle.i.in v.cogi.de quo ēt ꝑ Fely.in.c.cū acces/
sissent in.x.col.de ꝯst.Jas.in.l.vinū in.iij.col.
v.i.ꝓbo ⁊c.s.si cert.pe.in.l.i.in.§.sed excipit.s.
de ferijs.¶ Noto vlterius ego solus hunc tex.
10 in vsi.⁊ ꝯsulto prius ꝑncipe ⁊ iubēte ⁊c.↑ qd
qñ reqrit snia seu ꝯsensus alicuius nō solū re/
gritur ꝙ illa petat sed ēt requiritur ꝙ illa sibi
ꝯcedat alias ꝑ solam petitiones sine ꝯcessione
nihil actū esset.ita ꝓbat expresse iste tex.in.d
v.Et iō insurrexit pratica qua vtunt sepe scho
lares dicentes ipetrata ⁊ obtenta vel petita ⁊
obtēta snia a magni.d.rectore ⁊c.Et sic qñqꝫ
ēt praticāt notarij ⁊ cancellarij dicentes peti/
ta ⁊ obtenta snia a magni.d.ptāte vel dño iu
dice.Et sic nō dīt solū petita snia sed petita ⁊
obtenta vt dixi.Et pōt ēt allegari iste text.in
vbo iubente qd snia dꝫ dari verbis expressis:
⁊ in ipa snia ꝯcedēda reqritur expressio vboꝝ
Jta ꝓbat iste tex.pro quo facit tex.in.l.i.§.fi.in
v.pñtia corpis.s.de aucto.tuto.⁊ in.l.nō mul
tuꝫ interest eo titu.in qbus dī qd in prestanda
auctoritate nō sufficit pñtia eius q eam ꝑstare
dꝫ sed reqrit expressio verboꝝ ipsius ⁊ hoc tꝫ
bar.in.d.l.i.§.fi.⁊ voluit ēt Bal.in.l.si sine in
ij.q.C.ad velle.⁊ in.l.potuit in xi.col.C.de iur
delibe.⁊ in.c.fi.in.ij.col.de ꝯfes.Spe.in titu.de
cura in.§.vt aūt in vsi.sed nunqd sufficit ⁊c.
⁊ gl.in.l.ēt.s.de auc.tuto.¶ Sed ꝯtrium.s.ꝙ
non reqrat expressio vboꝝ in auctoritate pre/
standa sed sufficiat sola pñtia tenuit glo. in.l.
vbi non voce.j.de reg.iur. Posset dari solutio
vel fieri ꝯcordia hoc mō vt gl.in.d.l.vbi non
voce hēat locū in principe in quo ꝓp eius di/
gnitatē sufficit sola pñtia sine expressiōe vboꝝ
vt voluit Bal.in.c.cū.p.tabellio.ante fi.ex.de
fide instru.¶ Alia vero iura supius allegata
reqrentia pñtiam ꝑsone ⁊ expressionē vborum
hēant locum in inferioribus interponere de/
bentibus auctoritatē in actu.¶ Vel pōt aliter
dici sm bal.in.l.instar circa fi.C.de iure fis.li.
x.vꝫ ꝙ aut loqmur in ꝯtibus iurisgentiū ⁊
tūc ꝓcedit gl.in.d.l.vbi nō voce.aut loqmur
in ꝯtibus iuris ciuilis ⁊ tunc ꝓcedunt iura
ꝯtria.¶ Vel sō possumus dicere sm eū ꝙ aut
sumus in ꝯtibus in qbus reqrunt verba: ⁊
tunc reqrant verba:aut sumus in ꝯtibus in
qbus nō reqruntur vba sed ꝯsensus ꝑficit ꝯtū
⁊ tunc ꝓcedit gl.in.d.l.vbi non voce. de q tñ
arti.vide Bar.in.d.l.ēt.s.de au.tuto.⁊ ibi ale.
⁊ alios.¶ Et in hac mā interponende aucto/
ritatis teneas mēti aliq multuꝫ notāda ⁊ quo
tidiana lꝫ aliquantuluꝫ extrauagātia ad mās
istius legis.vꝫ ꝙ neduꝫ in ipsa auctoritate in
terponēda reqruntur reglr vba vt dixi sed ēt

reqritur vt añ ipam interpositionē auctorita
tis adhibeat cāe cognitio alias actus q fit est
nullus. Jta no.dixit Pet. de anc. in ꝯsi suo.
lxxxij.inc.visis diligenter actis ⁊c.vbi ꝓ hoc
allegat.l.magis puto in.§.ne passiꝫ.s. de rebus
eoꝝ.⁊.l.q neqꝫ eo tit.⁊ alia plura iura ꝯ qbus
ibi ꝑ euꝫ ⁊ alle.ēt bar.in.l.ꝓlatā.C.de sen.¶ Et
idē voluit bal.⁊ Sal.in.l.i.C.si aduersus do/
na.vbi dñt ꝙ decretuꝫ iterpositꝫ cā non co/
gnita est nulluꝫ marie qñ ꝯtinet aliq renun/
ciationē vel repudiationē seu alienationeꝫ: qd
dcm̄ refert ⁊ seqtur ⁊ dicit eē perpetuo mēti te
nenduꝫ.ang.de are.in §.tripli.in.iij.col. insti.
de acti.¶ Pro qbus faciunt optīe dcā ꝑ Pau.
de ca.in ꝯsi.suo.xci.inc. sup eo qd querit ⁊c.
vbi plus dixit ꝙ si notarius rogatus de inter
positione auctoritatis vel decreti scribat īter/
uenisse cāe cognitionē nō credit sibi qꝛ illa di
ligens īuestigatio quā reqrit cāe cognitio nō
potuit fieri tpe instr̄i ꝯfecti:sed reqrebat inter
ualluꝫ tpis iō de ea potuit tunc notarius esse
rogatus iuxta not.ꝑ gl.⁊ Bar.i.l. fi.C.de fide
instru.⁊ iure aste fis.lib.x.⁊ ꝑ Bar. in.l. si sti
cuꝫ.s.de vb.ob.⁊ dicit ēt ipse Pau.de ca.in.d
ꝯsi.ꝙ imo ēt si eēnt verba iudicis non ꝓba/
rent cāe cognitionē īteruenisse.ar.not. ꝑ bar.
ī.l.si sorte.j.de castrē.pecu.Et subdit ipe Pau.
de ca.vbi.s.qd dꝫ de ipsa cāe cognitione fieri
scriptura de ꝑ se diuersa ab eo sup quo inter/
ponitur decretuꝫ ⁊ dicit ꝙ hoc voluit Sp.in
tit.de ꝓcu.§.i.v.qd si soluꝫ ꝑ libellum ⁊c.que
oīa refert ⁊ seqtur.d.Fely. in.c. ecclesia sancte
marie de ꝯsti.in.viij.col. vbi ēt dicit ꝙ hanc
ꝑtem tenuit Jnno.in.c.qm̄ ꝯ.de ꝓba. ⁊ alij.
qs refert ipse.d.Fel.ibi. ¶ Et circa mām istā
adducit ēt.d.Fel.in.d.c.ecclesia sancte marie.
ī.viij.col.no.vbuꝫ bal.in.l.captatorias in.iiij.
col.ver.iij.quero.C.de test.mili. vbi dixit testa
tor ꝯmisit declarationē certoꝝ debitoꝝ seyo.
qui declarauit indiscusse ⁊ ꝑcipitanter ꝙ de
berent restitui gayo.tanq illa fuerint extorta
ab eo an valeat talis declaratio.⁊ refert bar.
ꝯsuluisse ꝙ nō qꝛ non est secutus formaꝫ boni
viri. alle.l.thais ancilla.§.sororeꝫ.s. de fideicō.
liber.⁊ iō dicit ꝙ dꝫ sibi aliqd ꝯstare reqsito
herede p.l.ciuitatum.s.de vsufruc. lega.⁊ hoc
dcm̄ seqtur Jo.de ana.sm euꝫ in.c. cuꝫ sit in
fi.de iudeis.⁊ Lu.ro.in repi.rub.s. de arb.in
iij.col.Et adducit ēt.d.Fely.vbi.s.Bal.in.c.i.
11 de inuesti.in mari.facta.vbi dicit↑ꝙ si arbi/
trator laudauit ex abrupto arbitramentuꝫ est
nulluꝫ.⁊ ita dicit alias fuisse ꝓnunciatuꝫ qd
dcm̄ sm eum seqtur abb.in.c. qnta vallis.in
xe.col.de iureiu.⁊ Car.in ꝯsi suo.cxliiij.inc.
in xpi noīe magister bartholameus manen/
tis ⁊c.in.i.char.pro quo ēt faciunt dicta per
Bal.in.d.l.ꝓlatam.in vlt.col. ⁊ Lud.ro.in.l.
sciènduꝫ.in xe.col.⁊ in.l.siqs arbitratu. invi.
col.s.de ver.ob.Ad ꝑdicta ēt adducit ipe.d.
Fely.

12 Fely. Pe. de anc. in ꝯsi. suo. cxcviij. inc. ꝑdictis
subtil'r in prin. vbi dixit ꝙ ↑ absolutio a iuro
ꝑstita nõ ꝑmissa cãe cognitione est nulla. all.
not. in. d. c. ecclia sancte marie ⁊ in. d. l. platã
Et facit ẽt ad ꝑdicta ẜm eũ qð voluit Lu. ro.
in. l. i. §. sigs ita. s. de ver. ob. in. ij. col. in v. hãc
13 aũt opi. ⁊c. vbi dicit ↑ ꝙ snia lata ẜm ꝯsiliũ sa
pientis a iudice non lectũ est nulla. ⁊ alle. bal.
in. l. i. in. i. col. C. de sen. expi. reci. Et facit ẽt qð
voluit ang. in. l. si ab arbitro. §. i. s. q satis. cog.
vbi dicit ꝙ non vʒ captura quã iudex decre
uit ꝯ allegatũ suspectũ de fuga nisi saltẽ sum
marie cognouerit de q̃litate ꝑsone capiende.
Adducit ẽt fede. de senis in ꝯsi. suo. ccli. inci.
casus talis est. Ja. de ro. ⁊c. vbi dixit ↑ ꝙ ꝑcep
14 tum factuʒ iudici seculari p iudicẽ ecclesiasti
cũ sine cause cognitione est nullum. Et dixit
bal. in addi. Spe. in ti. de app. in. vij. car. ver.
nota ꝙ iudex. qð si iudex appellationis tulit
sniam non visis actis primi iudicis ꝙ snia
est nulla. ⁊ idẽ si acta non fuerunt coram eo
ꝑducta. alle. gl. ⁊ bar. in. l. ij. C. de eden. Et fa
cit ẽt qð voluit Lu. ro. in ꝯsi. suo. ccccliij. inci.
15 ⁊c. ad fi. vbi dicit ↑ ꝙ missio in pos. ex scðo de
creto facta sine cãe cognitione est nulla. Et iõ
videmus ꝙ missus in pos. inordinate ⁊ sine
cause cognitione non facit fructus suos scðm
inno. in. c. ꝯsultationibus. post pn. de iu. patro.
quẽ seqtur bal. in. l. ij. in pe. col. C. de ser. ⁊ aq̃.
⁊ idem no. lud. ro. in. d. ꝯsi. ccccliiij. ad fi. pro
quo benefacit ꝯsiliuʒ Pet. de anc. cxxxij. inci.
satis inaduertenter in fi. que oĩa refert. d. Fel.
in. d. c. ecclesia sancte marie. in. ix. col. ciuʒ. iiij.
col. ibi sequentibus. Et ibi in. xij. col. subdit ꝙ
episcopus nõ posset statuere ꝙ liceret ꝓnuncia
re sine cãe cognitione ẜm bal. in repi. l. ij. car.
ver. sed qd de ꝯstitutione epis. s. de iureiu. vbi
ipse alleg. Jo. an. in. c. fi. de appel. in. vi. Pro q̂
facit ẜm. d. Fel. vbi. s. q2 cãe cognitio est de iu
re diuino ẜm Abb. in. c. i. in. iij. col. de cã pos.
⁊ ꝓprie. ¶ Dicit postea. d. Fel. vbi. s. qð dispẽ
satio inferioris a papa sine cãe cagnitione nõ
vʒ ad qð alle. plura de qbus ibi p eum. Dicit
ẽt ꝙ ꝑdicta de snia hñt ẽt locuʒ in interlocu
toria lata sine cãe cognitione. ⁊ all. hoc voluis
se bal. in. l. ex stipulatione p illũ tex. C. de sen.
⁊ bar. in. l. fi. p illum tex. in ver. cã cognita. s.
de ferijs. ⁊ in. l. a ꝓcedente. C. de dila. p illum
tex. in ver. non alias sine cãe cognitione ad ꝙ
ẽt facit ẜm eum qð no. Jn. in. c. cũ venissent.
extra de restit. in integ. vbi dicit qð ꝑceptum
sine cãe cognitione non transit in reʒ iudica
taʒ. ⁊ eũ seqtur ibi Abb. ⁊ voluit Pa. de ca. in
ꝯsi. suo. xxxix. ⁊ Lud. ro. in. l. de pupillo. in. §.
meminisse. s. de ope. no. nun. ⁊ alij plures do.
quos refert ipse. d. Fely. vbi. s. dicit postea in
xiij. col. ibi seqñti ꝙ lʒ spoliatus a iudice nõ
sit ante oĩa restituendus cũ pro eius auctori
tate ꝑsumat iuxta glo. ordi. ⁊ ibi archi. in. c.
ꝑñtium. vij. q. i. ⁊ per Host. in sũma de resti.
spolia. in. §. qñ facienda. in pn. ⁊ p archi. in. c.
quorundã. lxxiiij. di. ⁊ in. c. hoc qppe. iij. q. vi.
⁊ p oẽs in. c. cũ querente. de resti. spo. ⁊ p Jnn.
in. c. ex ĩsinuatione. de ꝓcu. tñ si iudex aliquẽ
spoliauit sine cãe cognitione ille ante oĩa est
restituendus si h̃ petat ẜm archi. ⁊ doct. in. c.
notuʒ. ij. q. i. ¶ Pro quo ẜm ipm. d. Fel. bene
facit qð no. card. in cle. i. in fi. de cele. mis. vbi
dicit ꝙ regl'r qñ iudex ꝓcedit sine cãe cogni
tione censet tanq̃ ꝑuatus nec sibi est obedien
dũ p no. in. d. c. cũ q̃rente ad qð ẽt ipse. d. Fel.
vbi. s. alle. plura alia de qbus ibi p eũ. ¶ Ubi
ẽt in mã huius cãe cognitionis subdit vnuʒ
aliud vʒ ꝙ rescriptũ vetans cãe cognitionẽ ẽ
suspectũ de falso alle. tex. in. c. ij. eĩ de rescri. ⁊
ibi Jmo. post alios dicens ꝙ ille tex. quotidie
ad h̃ alle. ¶ Jtẽ dicit ẽt qð illud qð dĩ ꝙ ius
sus iudicis excusat a pena ẽt si nõ sit recte fa
16 ctus vt p gl. ⁊ doc. in. l. iuste possidet. s. de acq.
pos. dʒ intelligi dummõ emanauerit cũ cãe
cognitione qm̃ tunc non excusat a pena scðm
bar. in. d. l. iuste possidet in pn. ⁊ ibi p alios ⁊
dicit qð ita intelligit. l. meminerint. C. vñ vi.
Dicit ẽt ipse. d. Fel. vbi. s. qð lʒ cõmissio iudi
cis sup aliqua executione duret ẽt re integra
in tp̃s successoris. puta lnĩa data de capiẽdo
debitorẽ. vt p bar. in. l. fundi. s. de acq. pos. tñ
si illa lnĩa vel ꝯmissio fuit facta sine cãe co
gnitione non transit in successorem ẜm ang.
in. d. l. fundi. de quo latius p ipm. d. Fel. vbi
. s. adducentẽ ẽt plura alia no. in hac mã cãe
cognitionis que breuitatis causa non refero.
17 ¶ Non omitto tñ vnũ vʒ qð adeo iura desi
derant cãe cognitionẽ qð sicut omissio ordi
nis iudiciarij ĩ causis ordinariis reddit ꝓces
suʒ nullũ. vt in. d. l. ꝓlatam. Jta omissio q̃lis
ordinis in causis extraordinariis reddit pro
cessuʒ nullũ ẜm Pe. de anc. in ꝯsi. suo. clxvi.
inc. visis diligenter oĩbus ⁊c. alle. Jnno. in. c.
tua ad fin. de coha. cle. ⁊ mulie. qð dcm̃ refert
⁊ seqtur. d. Fel. in. d. c. ecclesie sancte marie in
xii. col. de ꝯsti. ⁊ in. c. i. de litis ꝯtest. ĩ. iii. col.
ver. dicas tamen ⁊c. de quo dixi in singulari
meo. cclvi. inc. eadẽ est rõ. Et ipse. d. Fel. in. d.
c. ecclia sctẽ marie ĩ. ix. ⁊. x. col. limitat ꝑdicta
sex modis in qbus valent facta sine cãe cogni
tione de qbus ibi late p eũ vbi no. loqtur mo
re solito. Et ponit ẽt ibi. ĩ. xij. col. an ꝑceptũ iu
dicis factũ sine cãe cognitione valeat. ¶ Sed
18 ego vltra. d. Fel. ĩ. d. loco in hac mã cause co
gnitionis adduco celeberrimã doctri. Pau. de
ca. in. l. cũ hi in. §. si ꝑtor. s. de trãs. vbi dixit ꝙ
si statutũ dicat qð mulier vel minor nõ possit
se obligare sine auctoritate iudicis quod tunc
non sufficit vt iudex auctoritatẽ interponat:
nisi ꝯtineat in instr̃o ꝙ adhibuit cause cogni
tionẽ ⁊ ꝙ reperijt illũ ꝯctũ cedere in vtilitateʒ
eoꝝ q2 statutũ noluit ꝯmittere iudici rẽ negli

gendam vel donandam sed ꝑquirendam ⁊
alleg. Spe. in ti. de emp. ⁊ vendi. in §. nunc di
cendum. ver. ⁊ breuiter ⁊ subdit ipse Pau. de
ca. vbi. s. ꝙ licet aliqui dicant ꝙ vbi repit inter-
positum decretum iudicis ꝓsumat adhibita
cāe cognitio. qd tñ hoc non vr verū per illum
tex. d. §. si ꝓtor. nisi in instrō expsse hoc caueat.
⁊ tunc vr sufficere qd dicat cā cognita licet non
exprimant ꝑticularia all. Bal. in. l. i. C. de fi. in
stru. ⁊ iure aste. fis. lib. x. Et subdit postea ipse
Pau. de ca. ꝙ vbi apparet vel vbi repit decre-
tum iudicis interpositū cū cāe cognitione qd
tunc cessat ꝓsumptio fraudis doli ⁊ metus vt
no. in. l. i. C. de ꝓdiis curialium. li. x. ⁊ dicit vi
dendū esse qd no. Bal. de decreto iudicis. in. l.
quicunq. C. de bonis q. libe. ⁊ in. l. i. in pe. col. C. q
admit. ad bo. pos. que oīa sunt nota. ad facien
dum corruere mille instrā. ideo tene ea perpe
tuo menti. Et vide oīno in hac mā cāe cogni
tionis Alex. ꝯsi. lxxx. inci. visis in. ij. col. in. v.
volu. ¶ Modo redeundo ad tex. istius. l. nre
19 dico ꝙ ēt ex ipso tex. in ver. nisi forte tumul-
tus alr sedari non posset ⁊c. ¶ Possumus no
tare ꝙ de duobus malis minus est eligēdū.
Ita ꝓbat iste tex. recte intuenti ꝯcordat tex. in
l. si ꝓcurator rei. s. de doli excep. ⁊ in. l. quotiēs
nihil. j. de reg. iur. ⁊ in. l. exigendi. in fi. C. de ꝓ
cu. ⁊ in. l. apud celsum. §. marcellus. s. de doli ex
cep. cū si. ¶ Item no. ēt ex eodem verbo. quod
aliquid fit ad euitandum tumultum ꝙ alias
nō fieret. ⁊ ideo dicit Spe. in ti. de sequestra.
pos. ⁊ fruc. in. §. i. ver. sed nunquid ⁊c. ꝙ multa fi
unt ad euitandū tumultū que alias non fie-
rent. Et adde ꝙ istum tex. allegat Ludo. ro.
20 in singu. suo. cccccclxxxiij. incipi. licet iudex ⁊c.
vbi dicit qd licet iudex non possit ꝓcedere ad
ꝯdemnationem corpalem ad tumultū popu-
li ēt si talis tumultus alr sedari non possit. vt
in. l. decurionū. C. de pe. ⁊ in. l. si priuatis. C. q ⁊
a quibus. tñ ad tumultum ppli pōt executionē
accelerare ēt pendēte dilatione si alr sedari nō
pōt. ⁊ alle. hūc tex. pro quo ēt dicit beneface-
re. l. si filio exheredato. s. de iniusto testa. ⁊. l. in
stitutionibus. j. de app. ⁊ idē dicit ēt Bar. hic
⁊ idē dixit Cepo. in cautela sua. ij. in fi. ⁊ ias.
1 in. l. i. in vlt. col. in prin. ff. de offi. assesso. ¶ Vl
terius inquātum tex. iste dicit qd non positi in
aliqua dignitate si cōmittunt homicidium ca
pite puniunt dicit hic Ange. hoc esse limitā-
dum ⁊ restringendum nisi in hoc multorum
iaceret strages. quoniam tunc seueritati detrahen-
dum est ⁊ pena est pmutanda pro quo dicit
esse dicendū vt dr. cum aliqua magna vniuer
sitas delinquat nam tunc mitiganda est pena vel
cōmutanda alleg. ad hoc Inno. in. c. graues.
extra de sen. excom. ⁊. l. tam collatores. C. de re
mili. li. xij. ¶ Sed poterat ad hoc iudicio meo
adducere ēt bonū tex. in. l. ad bestias. j. de pe.
vbi hr quod quando est ꝯdemnatus homo vtilis
reipublice debet superderi in executione ⁊ non
debet talis condemnatio statim exequi de quo
tex. aliqua dixi in practica mea istarum cāsarum
criminalium in materia differendi mortem
vbi videas. Et vide tex. no. in. c. ij. de tempo.
ordi. ⁊ ibi glo. in verbo multitudo. que plu-
res ꝯcordantias alleg. ⁊ ponit illud carmen
ob populū multum crimen pertransit inul-
tum ⁊ vide tex. ⁊ ibi doc. in. c. latores. de cle.
exco. ministr. ⁊ in. c. cōmensationes. xliiij. di.
⁊ vide singu. verbum car. in ꝓhemio clemen
tinarum in ver. vniuersitati ⁊c. quod dictum re-
fert ⁊ sequitur Barba. in ꝯsi. suo incipi. scripsit
⁊c. in col. vij. quod ꝯsilium est insertum inter
ꝯsilia Alexan. ⁊ in ordine meo est. cccclxx. de
quo dicto ego feci mentionē in practica mea
in. clvij. car. circa medium ⁊c. ¶ Venio mō
ad glo. huius. l. que glo. sunt litterales ⁊ expo
sitiue ⁊ glo. pe. allegat ꝯcordantias. Et dicit
hic Ang. quod glo. vlt. est notanda ad hoc vi
delicet qd quando propter tumultum sedandum ac
celeratur executio pene ꝙ tunc punitus dicit
punitus iudicio populi. ⁊ idem dixit Ang.
allegando hanc glo. in ꝯsi. suo. xiiij. incip. nos
Carolus. in prin. Sequitur modo. l. si in rixa.
que est finalis huius tituli. ¶ Hippolytus
de Marsiliis. J. V. D. Bonon.

1 Exteriora denotant interiora hec regula mul
tas patitur fallentias.
2 In criminalibus procedit solum per veras ⁊
liquidas ꝓbationes luce meridiana clariores.
3 Vulneratus a pluribus ꝑsonis ⁊ ignorat ex
cuius ictu moriat quomodo proceditur.
4 Cauetur statuto ꝙ auxilium prestitum ma-
lefactori ꝙ ista singularitas resoluit in plu
ralitatem ⁊ punitur vna pena.
5 Plures delinquentes officiū publicū hñtes vni
ca pena puniunt secus si nō sunt officiales.
6 In vulnerante aliquem magis attendit fa-
ctum quam animus vel propositum.
7 Villa quando tenet capere malefactorem ⁊ plures
faciunt homicidiū quomodo intelligatur.
8 Statuto cauet qd siquis aliquē accusauerit ⁊
non ꝓbet puniatur quomodo proceditur.
9 Statutum prohibens arma inferri in pena
centum ⁊ hominem insultare in aliis cen-
tum quomodo debet intelligi.
10 Statutum puniens percutientes hominem
vno ictu pena decem ⁊ quidam percutit
alium cum tridente ⁊ ictu facit tria vul-
nera an debeat puniri de tribus vulneri-
bus vel de vno tantum.
11 Circa materiam plurium delinquentium ⁊
vnus pluries in vna vice delinquens sunt
tredecim casus notabiles.
12 Duo percutiunt hominem vnus mortaliter
alter non mortalr quomodo puniantur.
13 Si ticius rixat cum seyo ⁊ frater sei superuenit
⁊ occidit

⁊ occidit ticium an puniat̃ de homicidio.
14 Si aliquis interfuit maleficio quomodo d₃ examinari ⁊ puniri.
15 Qui p̃stat opem homicide regulariter punitur: sed an semp̃ hoc ꝓcedat in oibus casibus
16 Simplex fauor ⁊ simplex auxilium prestitum delinquenti homicidium: an numeratur inter auxilia homicidij ⁊ puniatur.
17 Multitudo prestans opem ⁊ auxilium homicidio an separatim vnusquisq₃ puniatur.
18 Quomodo autem quis dicatur p̃stare opem ⁊ auxilium maleficio. vide nu. 18. infra.
19 Clericus an efficitur irregularis eundo ad duellum vel aliqd aliud maleficium.
20 Qui associat malefactorem post maleficium cōmissum an dicatur auxilium prestitisse.
21 Qui recipit res furto subtractas scienter, an dicatur opem dedisse furi.
22 Pena est semp̃ cōmensuranda delicto.
23 Utens re prohibita mitius punit̃ quã faciens
24 Lex eos. C. de furtis vult ꝙ recipiens res furti subtractas quomodo procedit.
25 Quis ex actu quem facit nunquã p̃sumitur delinquere: nisi qñ delictum est ei fauorabile.
26 Si quis percutiat aliquem qui ex interuallo postea moriatur. an puniatur de homicidio.
27 Si statuto caueatur ꝙ laborãtes in extremis non possint contrahere sine consensu propinquoꝝ quomodo intelligatur.
28 Testm̃ factum a peregrino cum duobus testibus valet: si alij testes non inueniantur.
29 Testamentum factum tempore pestis cum minori numero testium quã d₃ fieri v₃ ⁊ tenet
30 Testamentum potest fieri a tabellione nõdum matriculato tempore pestis.
31 Notarij in multis casibus possunt excedere priuilegia sibi concessa.
32 Ep̃s quomodo possit p̃cutere subditum suum.

1 **I in rixa.** ¶ Et hoc i tendit. ↑ Ex vulneribus seu pcussionibus colligitur aĩus pcutientium iõ ictus vniuscuiusq₃ intueri d₃ h. d. Casus. ¶ Nota p̃mo dictum in summario. Item nota etiã ex hoc tex. ꝙ p exteriora cõprehenduntur interiora. ita ꝓbat optĩe iste tex. inquantum vult ꝙ ꝯtemplari debeant ictus ex qbus pcipitur aĩus occidendi. vel ad idem est text. in. §. pauonum institu. de reꝝ diuisio. cum simi. ibi allegatis. Et nõ solum ex factis exterioribus cõprehenduntur interiora: sed etiam ex verbis interioribus comprehenduntur iteriora: ⁊ sic aĩus loquentis. ita probat tex. in. l. labeo. in. §. ceterum. s̃. de suppellectili legata. ⁊ facit ad idem text. in. l. nepos proculo. j. de ver. signi. Et dixit bal. in. l. mãdatum de rescrip. ꝙ lingue imperator est cor. ⁊ dixit idem bal. i tractatu scismatis ꝙ lĩgua est p̃co cordis. Et dixit bal. in c. i. de testibus ꝙ nullum ẽ magis mentis nr̃e testimonium q̃ qualitas expressa verborum. ⁊ idem dixit ipse in. l. gñaliter in p̃nci. C. de non nume. pecu. ⁊ in. c. i. in fi. de ꝯtentio. iter me ⁊ dñm. de por. feu. ⁊ Barb. in. c. oĩpotens deus in. ij. col. extra de accusatio. Pro quibus faciunt dicta p bal. in. l. q fideicõmissariã. C. de fideicõmis. vbi dicit ꝙ intellectus regit ordinẽ v̾boꝝ qđ not. ¶ Ulterius dicit Ang. ꝙ v̾bum in hoc positum in tex. isto debet intelligi. i. in illo loco in quo tñ loco nõ erãt collecti seu ꝯgregati ad pcutiendum sed incidenter erant coadunati in loco ⁊ incidẽter deuentũ est ad rixã. Nã si fuissent ꝯgregati ad percutiẽdum tunc sufficeret aĩus occidẽdi ⁊ oẽs tenerent̃ de occiso. qr in hac. l. cor. de sica. attendit̃ aĩus vt vidimus. s̃. in pluribus legibus huius tituli. ⁊ hr̃ in. l. si is q cum tello. C. eodem. Dicit postea Ang. hic ꝙ verbum ꝯtemplari oportet positum in hoc textu d₃ exponi. i. a iudice maleficioꝝ vel saltim a milite ipsius iudicis vel curie. Et ex hoc dicit ꝙ ꝯsuetudo totius mũdi seruat vt hoĩe interempto ex pluralitate vulnerum ⁊ a pluribus miles curie inspicit cadauer ⁊ vulnera ⁊ illa describit notãdo mortalia ⁊ non mortalia. de quo ego latius dixi in. l. i. in p̃nci. in. iij. col. j. de qõnibus. ¶ Modo sumẽdo ordinẽ bar. arguo cõtra textum istum. nã hic dr̃ ꝙ ictus vniuscuiusq₃ ꝯtemplari oportet vt ille q occidit teneat̃: alij nõ ⁊c. Sed ꝙ ictus nõ sit ꝯtemplandus sed aĩus hr̃ in. l. i. §. diuus. ⁊ in. l. diuus. s̃. eo. Soluit postea glo. ⁊ dicit. ꝙ hac de cã iurisꝯsultus hic caute dixit in rixa qr si fuisset ille q intulit vulnus nõ mortale cã occidendi ⁊ ex ꝓposito cõmittẽdi homicidium teneret̃ de occiso l₃ vnus tm̃ pcusserit ⁊ sic glo. hic intelligit ꝙ in hoc casu vulnera nõ fuerũt illata ex ꝓposito sed incidẽter. ¶ Sed ꝯtra hoc instat ipse Bar. ⁊ dicit qđ imo nõ vr̃ factum incidẽter sed studiose ⁊ data opera. qđ patet qr tex. dicit in hoc collectorum. ergo si ad hoc collecti ⁊ coadunati. ergo vr̃ qđ factũ fuerit homicidiũ ex ꝓposito ⁊ sic vr̃ qđ oẽs teneantur de occiso. Solu. ⁊ supplet verbum collectorũ ex accidẽti ⁊ nõ ex ꝓposito vt euenit sepe in rixa. ¶ Sed ꝯtra p̃dicta ẽt instat Bar. dicẽs qđ l₃ nõ p̃cesserit ꝓpositum p tẽpus p̃ot tñ esse qđ illo tẽpore cõmissi delicti qlibet habuit aĩum occidẽdi. ⁊ iõ nõ d₃ inspici ictus sed aĩus vt in pluribus. s̃. allega. Solu. ⁊ dicit qđ in. l. cor. de sica. inspicimus magis animum quam factum. Sed in. l. aquilia magis attẽdimus factum quam aĩum vt in. l. item mella. §. si plures. s̃. ad. l. aquil. Sed ista solutio mihi non placet qr non tollit ꝯtrarium ideo ego soluo ⁊ dico qđ non obstat illud v₃ qđ potuisset quilibet tempore cõmissi delicti ha-

buisse aium occidendi qm posset et ee qd tuc
non huisset aium occidendi ⁊ magis psumit
hoc qd non huerint aium occidendi quas ee
p rlam.l.semp in obscuris de regu.iur.⁊ p.l.
arrianus.ff.de actio.⁊ obli.⁊ p.l.merito cum
simi.ff.pro.so.Ite dico qd in criminalibus no
2 pcedit p id qd posset esse sed pcedit p veras ⁊
legitimas pbationes luce meridiana clariores
vt in.l.fi.C.de pba.cu.si.Querit postea Bart.
post gl.qd si non pot apparere cuius ictu perit
vulneratus qn plures fuerunt in rixa.in quo
gl.dicit qd oes tenent tunc alle.l.ite mella.in
3 .§.si plures.ff.ad.l.acq.Sed bar.dicit qd istas
gl.videt gl.in.d.l.ite mella in.d.§.sed si plures
s.q in dubio qlibet debet absolui p.l.absentes
.ff.de penis.⁊ refert Dy.in.c.in obscuris circa
fi.de regu.iur.in.vi.tenente ista glo.⁊ ista p-
tes.s.qd oes debent puniri.Postea refert doc-
tores tunc modernos dicentes qd gl.huius.l.
intelligit qn maleficiu fuit factu ex pposito s
gl.in.d.§.si plures loqtur qn non fuit factu ex
pposito qr si tunc no apparet cuius ictu perie
rit oes deant absolui.Que opinio vera est sm
Bar.in.l.cor.de sica.que reqrit dolu.Sz ctria
opio est vera in.l.acq.i q leuissima venit cul-
pa ⁊ tunc oes tenent:vt in.d.§.sed si plures ⁊
hanc distinctione cfirmat Cy.in.l.qm mul-
ta facinora in vlt.q.C.ad.l.iul.de vi pub.Et
dicit bar.q ista opinio ⁊ distinctio pcedit de
iure coi.Ego at circa hoc q ista opinio proce
dat de iure coi.q glo.in.d.§.sed si plures.sit
verior qua gl.ista dixi late in repe.mea rubri
ce.C.de proba.in.lxxv.col.vbi plura iura ⁊
plures doctores allegantes sequetes ⁊ affirma
tes dicta gl.in.d.§.sed si plures.adduxi ⁊ cu-
mulaui que no refero breuitatis ca.Dicit po-
stea bar.qd sm statuta municipialia que pu-
niunt tm homicidiu secutu qd ista verba sut
valde dubia ⁊ io ipse bar.dicit fore distingue
dum hoc modo vz qn plures delinquerunt.
¶Qnqz tractat de puniendo aliu pp illos de
linquetes ⁊ tunc oes illi cmittentes vnuz deli
ctuz reputat pro vno:vt.l.si cuz exhibuisset.§.
fi.ff.de publica ⁊ in.l.i.⁊ p totum.ff.si familia
fur.feci.dica.qd tn fallit in casu.l.si familia.ff.
de iurisd.om.iud.¶Et subdit ipse bar.qd p
hoc possumus determinare qonem vz pone
statuto cauet qd villa teneat capere malefacto-
res ⁊ eos teneat et denunciare ⁊ si non fecerit
soluat tm puta centu.¶Modo contingit qd plu
res fecerunt vnu homicidiu ⁊ villa non cepit
eos an teneat p pluribus penis an pro vna
tm in quo dicit qd Dy.determinat qd villa
teneat vnica pena tm qr statutu qd loqtur in-
deffinite eqpollet vniuersali.Et io cum dicit
si non ceperit malefactores resoluit.i.si oes ma
lefactores non ceperit:vt.l.si plures.ff.de leg.iij.
⁊.l.si pluribus de lega.ij.ita dixit ⁊ determi-
nauit Dy.sm bar.hic q subdit qd hoc facit et
4 ad aliud vz vnus pstitit auxiliu duobus co-
mittetibus homicidiu an puniet pro duobus
homicidijs qsi cuilibet cmittenti p se pstiterit
auxiliu ⁊ sic pstiterit duo auxilia ⁊ consuluit
Dy.qd vna tm pena tenet p eande ronem qr
statutu qd dicit siqs dederit auxilium male-
factori resoluit in vniuersale hoc est malefacto
ribus oibus.¶Et dicit qd pro hoc facit rela
supradicta vz qd cu tractat de puniendo aliu
pp maleficiu comissum a pluribus:tunc illi
plures hnr pro vno.Sed c hoc tn dicit facere
l.i.§.i.ff.si famil.fur.feci.dica.vbi di qd si dns
fuit sciens tenetur pro quolibet seruo ⁊ no tm
pro vno sed si iste pstans auxilium fuit in do
lo ergo debet teneri pro pluribus ⁊ non pro
vno tm.Ad qd tn respondet ipse bar.⁊ dicit
qd illa lex non facit c sed facit pro.¶Nam si
dns cuenitur suo noie pro suo iussu vnus est
iussus ⁊ vnu maleficium reputat sed si cuenti
ret noie serui teneret pro quolibet seruo pro q
faciut que hntur in.l.iij.ff.titu.pmo vbi coad-
iuuans tenet ⁊ tn di q coadiuuans non te-
net nisi vna.l.pro vno delicto.non aut tenet
pro quolibet coadiuuato.Et dicit bar.q si ali
qs mandauit pluribus vt faciant homicidiu
vel aliud delictu vt sit semp vnu delictuz per
superius dicta.secus aut si mandaret vt face-
rent diuersa delicta tunc pro quolibet delicto
tenet.Qnqz tractat de puniedis pluribus de
linquentibus ⁊ tunc qnqz ipsi plures delinque
tes hut offm publicu ⁊ oes tenent pro vno ⁊
vnica pena puniunt vt in.l.si multi.ff.de pu-
blica ⁊.l.tres tutores.ff.de administra.tuto.⁊
hi per bar.ibi ⁊ in.l.sacrilegij capite.§.i.ff.ad.l.
iul.pecu.Et ex hoc dicit ipse Bar.hic se alias
vidisse semel in ciuitate perusij quattuor com
mitarienses qui perant carceribus qui extor-
serunt aliquas pecunia indebite ⁊ sm formas
statuti debebant cdemnari in quadruplo cer
te dicit qd oes debebant condemnari in vno
quadruplo ⁊ non qlibet p se.Qnqz vero plu-
res delinquentes ⁊ cmittentes vnum delictu
5 qui non sunt officiales.⁊ hic venit diligenter
aduertendu.naz si oes equaliter delinqueru:
oes equaliter puniunt vt in.l.ita vulneratus
in fi.ff.ad.l.acq.⁊.l.si plures.ff.de iniurijs.⁊ in
.l.si plures supra arbo.fur.cesa.⁊ in.l.iij.ff.titu.
i.⁊ in.l.vulgaris in.§.si duo supra de fur.Si
vero delinquunt inequaliter tunc quilibet pu
nitur sm qualitatez delicti sui ⁊ in hoc factuz
vniuscuiusqz debet contemplari vt hic ⁊ in.l.
item mella.in.§.sed si plures.ff.ad.l.acqui.Ita
residet bar.hic circa istam mam.¶Reuertit
postea bar.ad.i.qonem.ff.tacta p gl.vz qn plu
res pcusserunt vnu ⁊ ille mortuus est ⁊ nescit
ex quo vulnere ⁊ tunc dicit q si hoc factum
est ex pposito ⁊ tunc oes tenent.alias secus sm
6 qd dictuz est.ff.Sed qr sm statuta Italie pro
positum non attendit sicut factum.Ideo di-
cit Bar.

eit Bar. sic fore dõm vz qñqz apparet cuius
ictu decesserit passus ⁊ tunc si inferens vul/
nus mortale percussit primo ⁊ alij inferentes
vulnera non mortalia pcusserunt secundo lo
co tunc quilibet tenet de occiso. Et rões alle.
Bar. vz qđ ista vulnera secundo loco illata lz
in hoie sano non essent mortalia tñ in hoie
iam debilitato per primus vulnus mortalia
vulnera sunt vt. l. q̃ actione. §. siqs seruũ egro/
tum. ſ. ad. l. aql. ad qđ ẽt facit. l. ita vulneratus
in pn. eo tit. Si vero pcusserunt pus illi q̃ itu
lerunt vulnera nõ mortalia tunc tenet ď occi
so tñ ille q intulit vulnus mortale naz ex eius
ictu perijt vt hic ⁊. d. l. item mella in. §. sed si
plures. Subdit tamen Bar. fore aduertendus
diligẽter qꝛ ille q primo pcussit poterit puni/
ri tanq̃ pstans auxiliũ homicide assistendo si
bi ad maleficius ꝯmittendus. vt in. l. in actio/
ne. §. ope. ſ. de fur. ẽt quasi coadunatus ad hoc
s. ad homicidius ꝯmittendus. vt. ſ. titu. i. l. iij.
Et dicit ipse bar. ꝙ sufficit ẽt si solus vnus eẽt
ad hoc coadunatus vt. l. i. §. sed si vnus. ſ. vi bo.
rap. Si vero non põt apparere qs pmo ⁊ qs
scđo pcusserit ⁊ tunc dicit ꝙ quandoqz non
põt apparere cuius ictu pcussus decesserit. Ut
puta qꝛ nullum vulnus per se erat mortale s
vulnera vtriusqz simul iuncta erant morta/
lia isto casu oẽs puniuntur de homicidio qꝛ
oẽs occiderunt. vt. l. item mella. in. §. si plures
trabẽ. ſ. ad. l. aquil. ⁊. l. ita vulneratus in fi.
eo. tit. ⁊ arg. ſ. arbo. fur. cesa. l. si plures ⁊ ita di
cit tenere Inno. in. c. significasti de homici.
¶ Quandoqz nõ põt apparere cuius ictu pe/
rierit pcussus qꝛ ignoratur quis eoꝝ illã pcus
sionem fecerit ⁊ constat ꝙ oẽs percusserunt
⁊ vna percussio facta est mortalis ⁊ isto casu
dicit bar. ꝙ oẽs punient qꝛ oẽs presumuntur
simul vulnerasse sicut alibi vbi non apparet
de ordine psumunt simul decessisse. vt in. l. si
inter viꝝ ⁊ in. l. sed ⁊ in illo. ſ. de reb. dub. ⁊
ideo oẽs tenentur ⁊ in. l. itez mella. in. §. si plu/
res trabẽ ⁊. §. sed ⁊ si plures secundo responso.
⁊. l. ita vulneratus in fi. ſ. ad. l. aquil. Sed du
bitat post hec Bar. an ista sint vera in statutis
nam. d. l. item mella. §. sed si plures dicit ꝙ si
non apparet cuius ictu perierit ꝙ oẽs quasi
occiderit tenentur ergo nõ tenentur de occiso
cum dictio quasi sit nota improprietatis ⁊
diminutionis. ⁊ hoc tenet Dy. secundum eũ
in quodam suo consilio. Sed dicit ipse bar.
ꝙ hoc sibi nõ placet qꝛ dictio quasi est expres/
siua veritatis ibi qñ verum est oẽs occidisse
cum oẽs simul pcusserint ⁊ percussisse simul
presumantur. Et ꝙ istud sit verum apparet ex
dicto. §. sed si plures in primo rñso. vbi dicitur
ꝙ ille ex cuius ictu quis decesserit quasi occi
derit tenet ⁊ certe illud quasi est expressiuum
veritatis. ⁊ ita ibi pz in. ij. rñso. Et subdit ipe
Bart. ꝙ ex predictis debetis esse instructi qñ

formatis accusationez seu inquisitionem vtꝝ
accusatis vnum de homicidio ⁊ alios de au/
xilio ⁊ fauore an vero dicatis omnes homici
dium ꝯmisisse simul ⁊ hoc ex predictis pcipi
põt. Ita finaliter circa pdicta residet Bar. hic
Ego aũt dico ꝙ lz Bar. no. loquat. attñ dcis p
eũ pñt addi aliqua. ¶ Et pmo inq̃tuz Bar. ſ.
7 refert Dy. determinasse ꝙ si villa tenet capere
malefactores ⁊ eos denunciare ⁊ si non fecerit
teneat soluere certã penã ꝙ hoc casu si plures
fecerunt vnũ homicidiũ ⁊ villa non cepit eos
ꝙ non tenebit nisi vna pena tñ dicas ꝙ idẽ
tenuit bar. in. l. cum si exhibuissent. in. §. fi. ſ.
de publ. ⁊ in. l. ex maleficijs. in. §. fi. ſ. de act. ⁊
ob. ⁊ Alb. de ro. i. ij. pte statu. q. 171. inc. cauet
statuto ⁊c. Pro q̂ faciũt dicta p eũ ibi ĩ q̃one
8 sequẽti vbi dicit qđ stãte statuto ꝙ siqs accu/
sauerit aliquẽ ⁊ nõ pbauerit puniat in decez
lib. aliqs accusauit plures ⁊ nõ pbauit an sibi
debeat iponi pena. x. p quolibet accusato vel
vna tñ pro oibus. ⁊ decidit qđ vna tñ pena
puniet ⁊ non pluribus penis. Et idẽ tz bal. in
l. i. C. de ꝯditio. fur. in fi. vbi dixit qđ stãte sta
tuto ꝙ qcunqz nõ ceperit malefactorẽ: puniat
ĩ cẽtũ. mõ pl'es fuerũt q nõ ceperũt malefactorẽ
an oẽs puniant ĩ cẽtũ. s. qlibet q ñ cepit an vo
vna solo oẽs liberet ⁊ dicit ꝙ vna solutio oẽs
liberat ⁊ all. dy. ⁊ bar. vt ibi p eũ de q̃ ẽt q̃one
vide bal. i. l. i. C. si pl'es vna sen. ⁊. d. ale. i. d. l. cũ
si exhibuissent. §. fi. vbi pl'es doctrinas ⁊ plura
iura allegat in pposito. ¶ Sed ego vltra. d.
Alex. ⁊ alios in hac mea dicebã ꝙ satis in ar
9 gumentũ põt ad pdicta adduci qđ vz statuto
cauet qđ portãs arma puniat pena cẽtũ. alio
statuto cauet ꝙ insultans aliquẽ puniat pena
centũ. alio statuto cauet ꝙ vulnerans aliquẽ
puniat pena centũ. Mõ vnus vulnerauit ti/
ciũ cũ armis an puniat pena. 300. lib. vz pena
centũ p armis. Itẽ pena centũ pro isultu. Itẽ
⁊ pena centũ p vulnere sed solũ puniat tñ pe
na centũ in quo dicas ꝙ puniet tñ vna pena
⁊ sic pena centũ pro vulner̃ qꝛ portatio armo
rũz ⁊ insultus ꝯfundit cuz pena vulneris. Ita
singulariter dixit gl. in. l. q de crimine. C. de
accusa. quã ibi sequunt oẽs scribentes ⁊ idem
tz bar. in. l. queadmodũ. §. illud. ſ. ad. l. acq. ⁊ in
. l. ificiando. in. §. infans in fi. ſ. de furt. ⁊ bal. in
. l. aduersus in fi. C. de fur. ⁊ Pe. de anc. in ꝯsi.
suo. 272. inc. de titulis ⁊c. in pe. col. ⁊ Bal. in. l.
qcunqz in. i. col. C. de ser. fug. ⁊ in. l. diuortio ĩ
fi. ij. colum. ſ. solu. mat. ⁊ Gandi. in trac. suo
maleficiorum sub titulo de penis reorum in
xix. col. ver. pone insuper ⁊ cetera. ⁊ Joan. an.
in addi. Spec. in titu. de homicidio sup rub.
ibi vulgata est qđ ⁊c. ⁊ Al. de ro. i. ij. pte. stat.
q. xxix. incipi. iij. qđ est ⁊c. de qua ẽt q̃one hr̃
p Bal. in. l. cũ ancillis. C. de ince. nup. in vlt.
col. p Bal. in. l. nunq̃ plura. ſ. de pua. delic. p
Abb. ⁊ alios in. c. i. ex̃ de penis p Ang. in tra.

mal.in ꝟ.fecit insultū in.i.car.in ꝟ.aduertas
tu iudex ⁊ ibi in addi.⁊ in eo.trac. in verbo
admonuit in pn.⁊ doc.oēs in.d.l.q accusare
⁊.d.nellū in trac.bāni.in.ij. pte.stāi.tēpo.q.
10 48.post me.¶ Itē ad qō.bar.⁊ Dy.pn̄t ēt plu
res qōnes i sili adduci.s.vt ꝗ qn̄ vno ictu seu
vno īstāti plura vident̄ fieri delicta que tn̄ ꝓ
vnico actu seu ꝓ vnico facto reputant̄ fac nā
statutū dicens siqs ꝑcusserit aliquē puniat̄ in
decē vnus ꝑcussit aliquē vno ictu cū bidente
vel tridente an puniat̄ in tot.x.ꝙ sunt vulne
ra ⁊ dicit ꝙ non sed ꝙ punit̄ tm̄ pro vna ꝑ
cussione.Ita dixit Bar. in.l. gemina arbor.s.
arboꝝ furti cesa.⁊ Gan.in trac.suo male. sub
rub.de pe.reoꝝ in.x.col.ver.sed p one ⁊ ange.
de are.in trac.suo mal.in ꝟbo ⁊ ipm ticium
ꝑcussit in pn.de qua qōne ēt hr̄ per Alber.de
rosa.in.ij.pte statu. qō.23. ⁊ ibi in qōne. 38.
inc.septima qō est ⁊c.⁊ ibi in qōne.29.incip.
statuto cauet̄ qō si aliqs aliquē ꝑcusserit ⁊c.⁊
ꝑ bal.in.l.qcunq̃.C.de seruis fugi.⁊ ꝑ ang.in
ꝯsi.suo.183.inc.ticius fuit inqsitus ꝑ iudices
pisanū ⁊c.⁊ ꝑ spec.in titu.de sententijs.⁊ his
q ipsam sequunt̄ in.§.spēs ꝟ.sed pone.⁊ ibi in
addi.inc.inducit ad hanc mām ⁊ bal.in ꝯsi.
155.inc.factū tale est ⁊c.in.6. vo. Faciunt ēt
ad p̄dicta in simili dicta ꝑ Bar. in.l. inficiā
do.in.§.īfans.s.de fur.vbi dicit ꝙ ꝗ si sindicus
11 ville steterit ꝑ plures menses ꝙ nō denuncia
uerit maleficia nō dicent plures negligētie s
vna tm̄ ⁊ puniet̄ solū pro vna negligētia stā
te statuto ꝙ sindicus negligēs denunciare ma
leficia puniat̄ in.x.⁊c. Et dicit ēt ibi bar.ꝙ si
qs ꝓduxerit plures falsos testes ad vnā rē vel
ad vnū effcm̄ vna erit ꝓductio ⁊ ꝓ vno tm̄
delicto puniet̄. Et idē dicit ꝙ si vnus euulse
rit seu amouerit plures terminos nō puniet̄
nisi ꝓ vno delicto qꝛ talia oīa simul facit vno
actu tm̄. Et subdit ēt bar.in.d.§. īfans in.iiij.
col.ꝙ si statutū dicit ꝙ siqs luserit ad azardū
puniat̄ in tm̄ mō vnus lusit vno sero cū plu
ribus ⁊ pluries vicit ⁊ ꝑdidit an videant̄ plu
res ludi ⁊ plura delicta ⁊ dicit ꝙ est vnū de
lictū solū qꝛ ille dr̄ vnus ludus solus donec
sit habitus pro ꝯpleto recedentibus lusoribus
allegat.l.ꝯctus.C.de fide istru.de quo tn̄ latius
ꝑ bar.vbi.s. Et subdit bar.in.d.§. infans ꝙ ea
dē rōne est dicendū si statutū dicit ꝙ nullus
possit ducere vltra tres famulos ⁊ aliquis du
xit.xx.qō hoc erit vnū delictū tm̄ non autē
est vnū delictū pro quolibet famulo vltra nu
meꝝ debitū. Et idem dicit si statutū dicit ꝙ
nemo possit hr̄e ad ꝯuiuium vltra.x.ꝑsonas
sub pena tn̄ si hūit.xx.xxx.vel.xl.est vnū de
lictū ⁊ puniet̄ tm̄ ꝓ vno dlicto. Et facit optīe
no.verbū bar.in.l.eū q.in.§.idē dr̄.ff.de fur.
vbi dixit ꝙ stante statuto qō pro pmo furto
fur fustiget̄ pro scōo amputet̄ auricula pro ter
tio suspendat̄ qō si aliqs furatus sit plures res

simul dicet̄ totū vnū furtū de quo ēt vide
bal.in auc.sed nouo iure.in.iij.colū.C. de ser.
fug.⁊ ꝑ bar.in.l.si familie.s.de iurisd.om.iu.
⁊ bal.in.l.qd ergo.§.ait p̄tor.ff.de his q no.īfa.
quos alle.d.alex.in.d.§.idē dr̄.¶ Facit ēt alia
qō vz aliqs vno īpetu dixit alicui multa ꝟba
iniuriosa an puniat̄ pro vna iniuria tm̄ vel
pro pluribus ⁊ dic qō ꝓ vna tm̄ ꝟm Alb.de
ros.in.ij.pte statu.q.xxxix.inci.viij.q.vbi plu
ra iura ꝓ hoc alle.de qbus ibi ꝑ eū.¶ Facit
ēt in sili statuto cauet̄ qō qui blasphemauerit
deū puniat̄ in.x.q beatā matrē in.x. q sctōs
in.x.mō aliqs vno īpetu blasphemauit oēs vt
puta qꝛ dixit maledicat̄ deus ⁊ oēs sancti cū
eo vel dixit maledicant̄ oēs q sunt in paradi
so vel dixit maledicta sit prima die nouēbris
vt aliq dn̄t an puniat̄ tm̄ in decē vel in tot
decē ꝙ sanctos ipse maledixit.⁊ dic ꝙ solum
ꝯdemnabitur in decē tm̄. Ita tenere vr̄ Alb.
in.ij.pte statu.in.q.xli. inc. Itē si statuto ⁊ in
eadē.ij.pte in.q.xxxij.inc.q̄rta qō fuit ⁊c. Et
faciunt dicta ꝑ bal.in.l.si duo rei. in.§. semel
ꝯmissa ante fi.s.de arbi.vbi ponit no.qōnem
deseruientē huic ꝓposito quē vide. Et facit ēt
pone statuto cauetur ꝙ occidēs hoīem gladio
ꝯdemnet̄ in qnq̄ginta ⁊ q cū veneno aliquē
occiderit ꝯdemnetur in cētū aliqs occidit ho
minē cū gladio ⁊ cū veneno an debeat du
plici pena ꝯdemnari dicas ꝙ nō sed vna pe
na tm̄ qꝛ reputatur pro vno delicto tm̄. Ita
dixit Alb.de rosa.in.ij. pte statutoꝝ in.q.xxx
iij.inc.vii.q.⁊c.⁊ in eadē pte.ij.in.q. clxxxv.
inci.ꝓponit ēt qō talis ⁊c. ¶ Itē vltra pmis
sa adduci p̄t ēt gl.multū no.in.l.si ꝯuenerit.
s.de pig.ac.q̄ dicit ꝙ triplex īterpellatio facta
ꝑ creditorē debitori vno ꝯtextu verboꝝ dōo
solue solue.nō hꝫ vim nisi vnius interpellatō
nis quā gl.pro not.allegauit ad hoc bal.in ꝓ
hemio.C. in pn. ⁊ in.l. eos in.§. apostolos in
pn.C.de appel.⁊ Lu.ro.in ꝯsi. suo. ccccxxvij.
inc.in ꝓposito casu ⁊c.post pn.⁊.d.Fel. in.c.
in lr̄is in.vii.col.in pn.ex̄ de ꝯsti.⁊ barba.in
c.si.in.§.i.de offō delega. Pro qbus facit glo.
no.in.c.ab eo de appel.in.vi. q̄ dicit ꝙ si suc
cumbens in cā dicit pluries vno ictu appel
lo appello.ꝙ ꝓ hoc tn̄ non dr̄ nisi vnica ap
pellatio q̄ gl.ad hoc refert Ludo. ro. in dicto
suo cōsi.ccccxxvii.⁊.d.Fel.in. d.c. in lr̄is ꝑ q
bus gl.⁊ ꝓ hac pte fac qō voluit.d.ant.i.c.fi.
circa.v.col.ex̄ d ꝯsue.vbi dixit ꝙ binus actus
īducit ꝯsuetudinē qō tn̄ fallit nisi fiat bis vno
instanti qꝛ tunc nō inducit cōsuetudinē ⁊ fa
ciunt dicta ꝑ Io.de ana.in.c.ij.in fi.de furtis
⁊ ꝑ Lud.ro.in cōsi.suo.xli.in vlt.col.⁊ faciūt
12 que dixi in repe.mea.l.fi.in.lxi.car.C.de ꝓba.
⁊ in.l.ꝯhit in.i.nota.s.de pigno.¶ Ulterius
inq̄tum bar.hic dixit ꝗ ꝙ qn̄ duo ꝑcusserunt
vnū ⁊ pmus ꝑcussit non mortalr̄ scōs vero ꝑ
cussit mortalr̄ ꝙ tunc tenet̄ de occiso ille tm̄ q
mortaliter

moꝛtaliter ꝑcuſſit ſed alter non . tñ dicit bar.
qd ille aliter puniri poterit tanq̃ p̃ſtans auxi
lium homicide aſtando ſeu aſſiſtendo ad ho-
micidiũ ↄmittendũ ꝑ.l. in actione.§. ope.ſ.de
fur. ⁊ ſubdit ꝙ ẽt poterit puniri tanq̃ coadu-
natus ad homicidiũ ↄmittendũ allegat.l. iij.
ſ.tit.i.qd ẽt voluit bal.in.c.i.in ṗn.de benefi.
fratris ⁊ qual.frater in.vſi.feu.vbi allegat ad
hoc Jnn.in.c.ↄtinentia de cle. ꝑcuſſo. ⁊ gl.in
cle.i. de peni. ꝙ eſt not.ad intellectum.l.item
mella.§.celſus.ſ.ad.l.acq. ¶ Circa hoc dicebaꝫ
ego aduertendũ ẽẽ ꝙ iſta dicta hic ꝑ bar. nõ
ſunt ita indiſtincte intelligenda ſed reſtringẽ
da ſunt tunc demũ hr̃e locũ ⁊ ꝓcedere qñ ipe
ṗmus vulnerans eſſet ↄductus in loco litis
data opa doloſe ⁊ appenſate aĩo cõmittendi
homicidiũ vel aĩo adiuuãdi ⁊ auxiliũ p̃ſtan
di ad homicidiũ ↄmittendũ ſecus ſi repiat in
loco maleficij non ex aĩo ⁊ intentione ↄmittẽ
di homicidiũ vel p̃ſtandi auxiliũ alicui com
mittẽti maleficiũ qꝛ tunc ſecuto homicidio ipe
nõ tenet nec de homicidio nec de auxilio qm̃
voluntas ⁊ ꝓpoſitũ diſtinguunt maleficia vt
vidimus.ſ.in pluribus locis huius tituli. Jta
dixit Pe.de anc.in ↄſi.ſuo.ccxvij.inc.nos bar
tholomeus ⁊c.circa fi.⁊.d.Fel.in.d.c.ſicut di
gnuꝫ in. iij. col.poſt me.de homi. ⁊ Pau. de
ca.in ↄſi.ſuo.cxcij. inc. in cã incarceratoꝝ in
vlt.col. Et idõ dixit multuꝫ no.Bal. in.l. data
13 opa in pe.col.C.q accu.nõ poſ.ꝙ ſi ticius rixa
bat cũ ſeyo ⁊ frater ſey' ſupuenit ⁊ interficit
ticiũ ꝑꝑ illam rixam ꝙ ipſe ſeyus nõ debebit
puniri nec de moꝛte ticij nec de auxilio aliq̃
nec tanq̃ aſſiſtens maleficio.⁊ rõ ṗt eſſe qꝛ nõ
ↄmiſit maleficiũ hõidicij nec p̃ſtauit auxiliuꝫ
fratri ſuo ad illud faciendũ qꝛ ille frater ſuus
ſupuenit nõ vocatus ſed ex iꝓuiſo. Et illud
dcm̃ bal.refert ⁊ ſeqtur.d.Alex. hic in apoſtil
lis.pꝛo quo facit no.ver.eiuſdẽ bal.in.l. nõ idõ
minus in.x.col.C.q accuſ.non poſ. vbi dixit
qd qñ plures ſunt ↄgregati in aliquo loco qd
tunc qlibet tenet de eo qd facit non ãt de eo ꝙ
alii faciunt niſi ꝓbaretur clare ⁊ diſtincte qd
vnus ipediſſet auxiliũ alteri.qd dcm̃ refert ⁊
ſeqtur.d.Aug.de ari.in trac.ang.de are. ſup
maleficijs in v̈bo ⁊ dicto maleficio ſemꝑ aſti
tit in vlt.col.in v̈ſi.⁊ aduertas.⁊c. ⁊ in eodẽ
trac.in ver.⁊ dictus andreas armatus ⁊c.in
ṗma addi.in fi.de qbus ẽt dixi.ſ. in.l. nihil
intereſt.in h̃ tit.⁊ vide bal.in reꝑ.ſuo. in v̈ba
gens in.ij.v̈. ¶ Sed iſtis viſis ope p̃cium eſt
14 q̃rere de notabili dubio vꝫ qñ aliqs interfuit
maleficio ĩ dubio an p̃ſumat affuiſſe ipſi ma
leficio caſualiter vel data opa ⁊ ſtudioſe. Jn q̃
d.Fely.in.c.ſicut dignuꝫ de homicidio.in.iij.
col.in fi.dicit ꝙ in dubio pꝛeſumit caſualiter
affuiſſe ⁊ non ſtudioſe ⁊ data opa. ad ꝙ alle
gat bal.in.l.i.in lectura antiq̃.ſ. de ſeruo coꝛ.
⁊ in.c.i.de bene. fratris ⁊ Pe.de anc.in dicto
ↄſi.ſuo.ccxvij.inc.nos bartholomeus ⁊c.in fi.
ſed bal.in.c. i. de bñfi. fratris non dicit hoc.
¶ Et circa hanc mãm de pꝛeſtante auxilium
quã hic tangit.bar.in diſcurſu aliqua ego ad
ducebã qm̃ iſta mã eſt quottidiana ⁊ multũ
vtilis.in qua pluries ↄſului ⁊ oꝛetenus alle-
gaui. Et idõ ſcias ṗmo rl'am ꝙ p̃ſtans opem
15 homicidio tenet vt homcida.c.ſicut dignũ.⁊
ibi doc.de homi.⁊ facit.l.is q opeꝫ.ſ. de fur.⁊
.§.ope.inſti.de ob.q̃ ex delicto naſ.⁊ gl. in cle.
i.de penis in v̈.defenſaꝫ. de quo plene ꝑ Sal.
in.l.i.C.de rap.virg.⁊ Ang.in.l.i.C. de nilli.
ageri. nõ rũpẽ.de q̃ latiſſime ꝑ .d.Fel.in.d.c.
ſicut dignuꝫ in.ij.col.vbi plures ampliatiões
ponit ad p̃dictã regulã. ¶ Et ibi poſtea limi-
tat p̃dictã regulã.ṗmo niſi p̃ſtatio auxilii nõ
fuiſſet illa q̃ p̃ſtitiſſet cãm delicto qꝛ talis au-
xilians non tenet vt homicida. ad qd allegat
Saly.in.d.l.i.in vlt.car.C.de rap.vir. ⁊ alle.
ẽt bal.in.l. iudices.C. ad .l. iul. pec.vbi dixit
no. verbuꝫ vꝫ qd auxiliuꝫ ad hoc vt ſit puni
bile opoꝛtet qd ſit de actu ꝓximo puta ꝙ aſſi
ſtat facienti ſecus in actu remoto qd dcm̃ pꝛo
no.refert ⁊ ſeqtur.d.aug.de ari.in addi.ang.
de aret.ſup maleficiis in verbo dicto maleficio
ſemꝑ aſtitit in.iij.car.in addi.magna.in ver.
Jtem adde aliã mirabileꝫ limitationem pꝛo
quo dicta facit optime tex.cuꝫ glo.in.c.felicis
in ver.ſimplici fauoꝛe de penis in.vi.ꝑ quem
tex.dixit Car.in cle.i.in.xi.q.de penis nota-
bilẽ eſſẽ drĩam inter fauoꝛẽ pꝛopꝛie ſumendo
⁊ ſimplicẽ fauoꝛẽ. Et ſubdit ibi.d.Fely.quod
idõ bal.⁊ Lu.ro.in.l.i.§.ſed ſi in eo.ſ.ad ſilleñ.
dñt ꝙ ad h̃ vt inqſitio teneat ꝑꝑ opẽ vel auxi
lium p̃ſtituꝫ opꝫ dicere qd fuit p̃ſtita vel p̃ſti
tuꝫ vt ab illo maleficium ↄmitteretur ⁊ dicit
ꝙ h̃ ẽt ſentit bar.ĩ.l.q ſeruo.ſ.⁊ in hac.l.nr̃a.⁊
d.alex.idẽ firmat hic in.ix. apoſtilla. ⁊ Ber.
in reꝑ.ſuo in v̈bo auxiliuꝫ in.21.v̈. ¶ Scdo
limitat p̃dictã regulã dũmõ ↄſtet ꝑ ſniaꝫ de
p̃ſtatione opis qꝛ nõ ſufficeret ꝙ pꝛincipalis
eſſet ↄdemnatus foꝛte ꝑꝑ ↄtumaciaꝫ vel eſſet
ↄfeſſus ad hoc vt illa noceret accuſato de ope.
ſm bar.in.l.is q rẽ in.§.ſi tu ticium.in fi ſ.de
fur.imo ↄfeſſio publici malefactoꝛis nõ noce-
ret iſti.alle. h̃ voluiſſe bal.in cõſi.ſuo.ici.aſſeſ
ſoꝛis delicto imo ſꝫ eũ nec ẽt ſnia lata ↄ ṗnci
palẽ oꝛdinarie cõuictũ ei ꝙ noceret alle. ad h̃
Pe.de anc.in cõſi.ſuo.ccxvii.ĩc.nos bartholo
meus ⁊ ang.iñ.d.§.ſi tu ticiũ.⁊.d.maria.ſoci.
ĩ.c.q̃l'r ⁊ qñ el.ij.i.xi.q.ar.60. ¶ Limitat ẽt p̃
dictã rl'aꝫ niſi poſt delictũ cõmiſſũ aliqs aſſi-
ſteret maleficio in auxiliũ malefactoꝛis qꝛ tũc
non dꝫ ꝓpꝛie dediſſe opẽ ſeu auxiliuꝫ delicto
ſm bar.ĩ.l.nõ ſoluꝫ ĩ.§.ſi iuramẽto.ſ.de iniu.
vbi dicit ſe vidiſſe multos aſſeſſoꝛes errare in
hoc ſed falſe allegat qꝛ voluit allegare Bar.
in.l.furti.§.ope.ſ.de fur.⁊ idẽ dixit bar. in.l.ſi
qs in graui in.§.ſi qſq̃.ſ.ad ſille.⁊ bar.in.l.ra

ꝑtores. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ dixi in ꝯsi. meo inc. lꝫ
in ꝯsi. meo iā emanato ⁊c. Subdit postea. d.
Fel. vbi. s. ꝙ est tñ verū qḋ ꝯ associātē post de-
lictū orit̄ p̄sumptio ꝯsilij vel occulti auxilij p
quā talis cogit̄ ꝓbare ꝯtrium ita dicit se intel
ligere. ꝙ not. bal. in. l. nō iō minus in pe. col.
de accu. vbi limitat nisi qs ignorāter p̄stitisset
opē vt puta dicēti se velle ire rus cōmodasset
equū ⁊ arma ⁊ occidisset hoiem ſm bal. in. l.
qcunqꝫ. in pe. col. ver. nota. vi. C. de ser. fug. p. l.
apud antiquos. C. de fur. ad qḋ ēt alia alle. de
q̄bus ibi p eū. ¶ Limitat ēt p̄dictā rl'am. d.
Fel. in. d. c. sicut dignū. nisi eēmus in actibus
in q̄bus qs repellit̄ pp homicidiū q2 prestans
opē homicidio lꝫ teneat̄ vt homicida tñ nō ē
homicida ſm bar. in. d. l. is q opē. pp gl. ibi ꝙ
limitat ēt bar. vt nō ꝓcedat ſꝫ canones p tex.
in. d. c. sicut dignuꝫ. ¶ Ultimo limitat dictaꝫ
regulā. s. qñ opē seu auxiliū p̄stans homicidio
tenet̄ vt homicida seu alteri delicto h̄ esse verū
nisi lex vel statutū exp̄sse al'r puniret p̄ncipalē
quā p̄stantē opē vt est in casu. d. l. i. C. de rapt.
virg. ⁊. l. i. C. de nilli. ager. nō rump. Et subdit
postea ipse. d. Fel. ꝙ de mā ista videas doc. in
locis p̄allegatis. ⁊ Car. in cle. i. in. xi. qō. de pe-
nis. ⁊ Pe. de anc. in rel'a accessoriū in. vij. op-
positione. de reg. iur. in. vi. vbi not. loq̄tur ita
residet. d. Fely. in. d. c. sicut dignuꝫ. ¶ Tu aūt
16 vltra. d. Fel. adde ꝙ lꝫ regula illa supradicta
ꝙ p̄stans auxiliū homicidio vel alteri deli-
cto puniat̄ vt p̄ncipialis regl'r. vt in. l. itē mel
la in. §. si alius tenuit. ff. ad. l. acql. ⁊ in. l. diuus
. j. ḋ iure fis. cū si. tñ simplex fauor vel simplex
auxiliū ꝙ est vbicunqꝫ delictuꝫ non auget̄ p
illud. vt voluit gl. in. c. felicis in v̄bo simplici
fauore de penis in. vi. tunc p̄bens tale auxiliū
vel fauorē non punit̄ eadeꝫ pena qua punitur
ipse principalis faciens sed mitius arbitrio iu
dicis. Ita not. dixit ang. in. l. in furti in. §. ope.
s. de fur. ⁊ in. l. is q opē. eo. titu. ⁊ hanc doctri
nā Jo. an. ⁊ Ang. refert ⁊ seq̄tur. d. Augu. de
ari. in additio. ad ang. de are. in tra. suo mal.
in ver. dicto maleficio semp astitit in additōe
magna inc. tu aūt in hac mā adde ꝙ canoni
ste ⁊c. ij. col. illius additio. in ver. Itē adde in
hac mā vnam mirabileꝫ limitationem. ⁊ ibi
dicit ꝙ est similis gl. in cle. i. in ver. defensaue
rit ⁊c. circa me. de penis. Et dicit qḋ per ista
alias ipse defensauit a pena furcaꝝ vnū q p̄sti
terat auxiliū qnqꝫ latronibus q noctis tp̄e fu
rati erant vnā apothecā ex qua exportauerāt
vnā petiā veluti q fures acceperunt vnū aliū q
p̄staret sibi auxiliū. Nā iste alius q p̄stitit sibi
auxiliū nihil fecit q2 nō apuit apothecaꝫ nec
asportauit illā petiam veluti sed stetit tñ sup
strata cū alijs q̄ttuor interī ꝙ ille alter furri-
piebat illā petiā veluti ⁊ apothecā illā frange-
bat. Nā dicit qḋ iste sextus p̄stitit fauorē sim-
plicē q2 oīno illi qnqꝫ illud delictū executiō

mandassent sine illo sexto. Et iō dicebat qḋ il
le sextus non debat puniri pena ordinaria ⁊
dicit qḋ ita iudicatū fuit qḋ dicit eē bene no
tandū. Predictis ēt p̄t addi qḋ voluit Sal. ī
l. i. i. viij. col. C. de rap. vir. vbi dixit qḋ si p̄-
stās opē ē cā delicti ip̄e punit̄ eadē pēa q̄ p̄nci
palis qḋ dicit ꝓbari ī. d. c. sicut dignū. Et di
cit Sal. vbi. s. qḋ vbi ē maior culpa ibi dꝫ īfli
gi maior pena. l. diuus la. ij. . j. de falsis cuꝫ si.
¶ Sꝫ nō ē dubiū ꝙ ē maior culpa ī eo q opē
p̄stādo p̄stat cām mortis vel alterius delicti
quā q cām non p̄bet lꝫ opē p̄stet. ⁊ hāc rōneꝫ
dicit ꝯsiderasse theologos in. d. c. sicut dignū
Et ideo dicit ꝙ opi. Bar. tenentis ꝯtriū quā
iudices imitant̄ occidit aīas ipsoꝝ. Et subdit
d. Aug. de ari. vbi. s. ꝙ p hac opinio. est casus
in terminis ꝯ bar. in. c. i. de offō de leg. vbi
h̄r ꝙ p̄stans opē punit̄ vt p̄ncipalis qñ p̄stat
opē cooperatiuā ipsi delicto. ⁊ illū tex. ita pō
derauit ibi. d. Car. lꝫ eundē tex. non ita recte
pōderauit ipse. d. Car. in cle. i. de pe. ⁊ dicit ꝙ
ī practica ipse ita limitaret dcm̄ bar. in ꝯtriū
in locis p euꝫ post ang. ibi allegatis. Subdit
tñ postea ipse. d. Aug. vbi. s. ꝙ ꝯ dictā limita
tionē suā fortiter obstat tex. instit. de obli. que
ex delic. in. §. ope. ⁊ ꝯsilio vbi h̄r ꝙ ille q p̄sti-
tit ferramēta ad delictuꝫ ꝯmittēduꝫ ⁊ sic p̄sti
tit auxiliuꝫ remotuꝫ a facto nihilominus in
cidit in illā penā ī quā p̄ncipalis incidit. Sꝫ
ꝓ solōne ꝙ dicit possumus dīe ꝙ ille text. ⁊
alia iura hoc dicētia que plura sunt loquunt̄
de pena q̄drupli nos vero loquimur de pena
capitali ꝙ est valde diuersuꝫ ¶. Ulterius ad-
17 de ꝙ p̄dicta rl'a vꝫ ꝙ p̄stans opē vel auxiliuꝫ
maleficio puniat̄ eadē pēa qua dꝫ puniri p̄n-
cipalis limitat̄ ēt nisi eēt magna multitudo
p̄stantiuꝫ opē vel auxiliuꝫ q2 tunc posset ꝓce-
dere ꝙ p̄ncipalis magis puniret̄ quā alij auxi
liantes. Ita no. dixit Jo. de imo. in. c. i. ex̄ de
offō deleg. ⁊ allegat. c. latores. de cle. excō. mi.
vbi ēt h̄ vī exp̄ssiuꝫ vꝫ ꝙ qñ nō ē magna mul
titudo tūc oēs p̄iter puniant̄. Et hāc. doc. Jo.
de imo. refert ⁊ sequit̄. d. Au. de ari. in dicto
ver. dicto maleficio semper astitit ⁊c. in dicta
addi. magna inc. tu āt in hac mā adde ꝙ ca-
noniste vbi dicit se mirari. ꝙ Jo. de imo. nō
alleget ad h̄ ang. in terminis hoc dicenteꝫ in
. l. is qui opem. s. de fur. vbi dixit ꝙ si iaceret
strages multoꝝ ꝙ soli caporales punirent̄. ⁊
alle. d. c. latores vbi de hoc est gl. multū nota
bilis de quo latius dixi in. l. i. in p̄n. in. xviij.
limitatio. in fi. s. in hoc tit. ⁊ in. l. qui cedē. in
fi. eo. ti. ¶ Itē vltra p̄dicta circa māam istam
de p̄stante opē vel auxiliuꝫ maleficio q̄uo pu
niat̄. vide late p ang. de are. in trac. male. in
verbo andreā auxiliatoreꝫ. ⁊ in eodeꝫ tracta-
tu in v̄bo dicto maleficio semp astitit in v̄.
inci. q̄ro q̄ pena puniat̄ ⁊c. ¶ Nūc āt qs dicat̄
18 p̄stare opeꝫ maleficio, vide. d. bar. cepo. in ꝯsi,
suo. xxxiiij.

suo.xxxiiij.inci.si vnq̃ in.v.⁊.vij.col.vbi di-
no vide ⁊ vide ẽt Ang. de are. in dicto v̾bo
dicto maleficio semꝑ astitit in dicto v̾. q̃ro q̃
pena ⁊c.post me.vbi post Bar.in.d.l.is q opẽ
in fi.⁊ in.d.l.i fur.§.pe.ff.de fur. dicit ꝙ aliq̃n
ante maleficiũ dr̃ ꝓstare opẽ vt ꝓstando fera-
mẽta ad furtũ:vt i.l.si pignore.§.feramẽta.ff.
de fur.vel ꝓstãdo domũ vt se reponat ne vi-
deat ab aliquo vel vt de cõmittẽdo maleficio
possit loq.vt i.l.⁊ si amu.§. i.⁊ ibi bar.ff.d ad.
Alio modo ẽt dr̃ ꝓstare opẽ ipsi maleficio as-
sistendo armatus vt habilius cõmittat ẽt si
arma nõ moueat vel extrahatur. Ita voluit
Inno.in.c.ꝯtinẽtiã.extra de cle.percussore.ꝙ
dictũ multũ cõmẽdat bal. in.l.data opa.in
ij.col.in ver.Itẽ notãdũ est.C.q accus.nõ pos.
⁊ ibi ẽt in.xxij.col.⁊ in.l.i. post ꝓn.C.de ser.
fug.⁊ facit glo.in.l.l3.C.de pac.⁊ idẽ t3 pet.de
anc.in regula accessoriũ de reg.iu.i.vi.⁊ Jo.
de ana.i.c.si ꝑfodiẽs.de homi.⁊ in.c.ita quo
rũdã de iudeis.⁊ facit ꝓ istis tex.in.c.sicut di
gnu3 in v̾si.illi aũt de homi. q̃ ibi in.iij.col.
ad hoc põderat do.Fely. allegãs ꝓdicta vbi
ẽt allegat bar.in.l.iij.in.§.armis.ff.de vi ⁊ vi
arma.vbi dixit ꝙ ille q h3 arma ad latus l3
nõ posuerit manus ad ea tñ dr̃ intulisse vi3
cũ armis ꝙ ẽt voluit Ludo.ro.in singu. suo
cccccl xxx.inci.insultus ⁊c.⁊ ita ẽt dixit s̄m
eum Albe.de rosa.in.ij.ꝑte statutoꝝ.q.xxxv-
iij.⁊.d.maria.Soçi.dicẽs se ita obtinuisse
in facto in.c.qualr̃ ⁊ q̃n extra de accus. arti.
lx.Et idẽ tenet Pet.de anch.in ꝯsi.suo.ccxij.
vbi dicit ꝙ in iure est regula ꝙ ille dr̃ auxi-
liari ex cuius ꝑñtia insultatus reddat timi-
dior allegat Inno.in.d.c.ꝯtinẽtiã.⁊ Bal. in
l.nõ iõ.in pe.col.ver.Itẽ q̃ro ⁊c.vbi dicit ve-
rã esse theoricã ꝙ vbi insultãs efficit auda-
cior ⁊ insultatus timidior dr̃ tunc ꝓstitũ au
xiliu3. Et iõ dixit Inno. s̄m eũ:in.c.petitio.
de homicidio.ꝙ si clericus assistens bello in
iusto nihil facit sed ꝑñtia sua accendit pugnã
tes homicidia sequentia faciũt ipsu3 irregu-
larem.ꝙ ẽt t3 Abb.in.c.significasti.el.ij.super
glo.in v̾bo voluntatẽ eo.ti.¶ Sed secus est
in clerico q videt aliquẽ furca suspẽdi ⁊ q vi
det duellũ aliquoꝝ q2 nõ efficit irregular3 l3
19 grauiter peccet s̄m spec.in tit.de dispensa.in
.§.iuxta in versi.Item litigiosus ⁊c. in fine.
¶ Quinimo dixit multum singulariter s̄m
eum Specu.in titu.de dispensatione in.§.iu-
xta.xxiiij.col.ver.quid si aliquis ⁊c. quod si
clericus q multũ dissuasit amicũ ne homi-
cidiu3 cõmitteret videt eum ꝑtinacẽ ⁊ dum
vadit ad maleficium cõmittendum associat
eu3 semꝑ dissuadendo sed tñ dubitãs ne suc
cumbat assistit ei armatus ⁊ seqtur mors erit
irregularis ⁊ allegat Host.i.d.c.sicut dignu3
ita refert ꝓdicta do.Fely.in.d.c.sicut dignu3
in.iij.col.vbi ẽt addit in hac mã gl.in.l.neq3

in.§.q armati.ff.de vi ⁊ vi ar.q̃ relata ad text.
ꝓbat ꝙ existẽs armatus q̃n est in loco ꝑ quẽ
videntes arma timuerunt si deponit arma
⁊ intulit vi3 dr̃ intulisse cũ armis. Et vide ẽt
bal.in.l.raptores.C.de epis.⁊ cle.vbi silr̃ di
cit ꝙ ille q stat cũ alio armatus l3 arma non
extraxerit vel aliũ actũ fecerit tñ dr̃ ferre opẽ
⁊ auxiliu3 ⁊ idẽ t3 bal.i.l.circa.ij.col.C.d ser.
fug.⁊ bal.in.l.hec v̾ba in fi.ff.de his q no.in-
fa.⁊ in.l.i.§.in eo.⁊ ibi Ludo.ro.ff.ad sille.⁊ fa
cit dcm̃ Ang.in.l.quẽadmodu3.ff.de inoff.te
sta.vbi dicit ꝙ q h3 ense3 in manu ⁊ minat
mihi dr̃ ꝓparatus ad me offendendum cu3
armis adeo ꝙ possum ip̃m offendere.qd est
20 nota.¶ Tertio modo dr̃ qs ꝓstare ope3 post
maleficiu3 cõmissu3 vt puta associãdo eu3.s.
malefactore3 vel sibi ꝓstãdo auxiliu3 ad eua-
dendu3 ⁊ istud auxiliu3 non punit vt male-
ficiu3 nec ꝓstans tale auxiliu3 nõ ꝑt puniri
vt ꝓstãs ope3 maleficio q̃m nõ ꝓstitit ad ma
leficiu3 cõmittendu3 s3 ad euadẽdũ. Iõ tenet
ex tit.de his q latrones.l.i.⁊.ij.Ita dixit ang.
de are.in trac.malefi.in v̾bo dicto maleficio
semꝑ astitit.in v̾.q̃ro q̃ pena puniat ꝓstans
ope3 ⁊c.post me.in v̾.q̃rit bar.⁊c. vbi ẽt alle
gat bar.in.l.furtu3.§.non cõmittit.ff.de fur. ⁊
Bar.⁊ Ang.in.d.l.i.C.de his q latro. Et sub-
dit Ang.de are.vbi.ff.ꝙ dicta de isto dãte au
xiliu3 post delictu3 cõmissu3 sunt vera ꝙ ta-
lis auxiliator nõ punit vt ꝓstãs ope3 malefi-
cio ꝙ hoc fallit nisi ꝑ prius esset datũ ꝯsiliu3
ad maleficium cõmittendu3:vt puta dicẽdo
facias tale maleficiu3 q̃m te adiuuabo ad eua
dendum:nã tunc ex illa spe data vr̃ datu3 au
xiliu3 ad maleficium cõmittendũ ⁊ tenet ea
dem pena qua cõmittẽs qd est multu3 notan
du3 cu3 quãdoq3 ꝯtingat in facto . Et subdit
Ang.de are.vbi.ff.ꝙ in dictis duobus pri-
mis casibus.s.in ꝓstãte ferramẽta vel domũ
⁊ assistendo vt habilius cõmittat delictu3 qd
in istis casibus talis ꝓstans ope3 punit vt ꝓn
cipalis deliquẽs qd nota. ¶ S3 istud dcm̃ mi
hi nõ pl3 q2 talia auxilia sũt remota a male-
ficio nec ꝑt dici auxiliũ cooꝑatiuũ ꝑ ea q̃ dixi
.ff.⁊ ꝑ ea q̃ dixit.d.fel.i.c.sicut dignũ de ho.iõ
i h̾ nõ sequor dcm̃ ang. ¶ S3 vltra ang.⁊ ali
21 os succedit alia no.dubitatio v3 vtrũ recepta
tor reꝝ furto subtractaꝝ scient vel receptator fu
ris dicat ꝓstare opẽ seu auxiliũ furto adeo qd
teneat pena furti ⁊ sit puniẽdus tãq̃ fur ⁊ ea
dẽ pena in q̃ vr̃ dñm qd sic ꝑ tex.exꝓssu3 i.l.
eos.C.de fur.vbi.ꝓbat ꝙ receptator reꝝ furto
subtractaꝝ sciẽter tenet pena furti.⁊ dicit ibi
bal.ꝑ illũ tex.qd tꝑe suo fuit suspẽsa q̃dã mu-
lier q̃ sciẽter receptauerat res furatas qd dicit
ẽt ꝓcedere i feneratoribus recipiẽtibus pigno
ri res q̃s sciũt eẽ furto subtractas ꝑ pignorã-
tes illas quã doctri. bal.ibi refert ⁊ approbat
Pau.d ca.⁊ saly.⁊ h̾ ẽt optie ꝓbat tex.i.l.vni

ca.C.de crimi.pecula.⁊ ibi oēs doc.⁊ tex.ī.l.
i.ſ.de recep.⁊ in.l.iii.§.nō tm̄.ſ.de incen.rui.
naufra. ⁊ in.l.i.C.de his q latro.⁊ in.l.caſtita
ti.C.de adulte.⁊ in.l.crimē.C.ad.l.iuliā de vi
⁊ in.l.ſi qs ſeruum.C.de plagiarijs.¶Et hāc
partē firmat expreſſe Ang.de are.in tractatu
ſuo maleficioꝝ in verbo ⁊ veſtē celeſtē abſtu
lit in.vi.car.ver.qd ſi rem furatā ꝛc.vbi di
cit qd receptās furem vel rēs furatas dr̄ pſta
re auxilium furi ⁊ furto ⁊ dicit qd ita intelli
git illā.l.eos bar.in.l.furē.ſ.de fur. ¶Itē pro
hac pte facit optime dictū Bal.in.l.data ope
ra in.v.col.in fi.C.q accuſa.nō poſ.vbi dixit
ꝙ receptatores furū pena mortis debent pu
niri qd ēt voluit glo.in.c.aut facta.de penitē.
23 diſt.i.Et faciūt dicta p Bal.in.l.pe.p illū tex.
.C.ad.l.iul.de vi publi.vbi dixit ꝙ illi q rece
ptant furta debēt puniri ſicut latrones.¶Sʒ
pdictis nō obſtātibus ꝯtriam ptem puto ve
riorē vʒ ꝙ recipiēs res furatas ſciēter vel fu
rē nō punit eadē pena qua ipſe fur.Ita dixit
multū ſingulariter gan.in ſuo tractatu ma
leficioꝝ ſub rubrica de furi.⁊ latronibus in.v.
verſi.reſtat videre ꝛc.circa mediū vbi dicit
qd lʒ malefactores ⁊ receptatores pariter pu
niant ꝙ hoc verbū pariter nō intelligit ſimi
li vel eq̄li pena ſed intelligit piter.i.ambo pu
niunt ſed diuerſa pena ad qd allegat tex.ī.l.
vlt.ſ.de abigeis.vbi dr̄ ꝙ receptator abigei
exulatur a ſua terra p.x.annos ⁊ tñ ipſe abi
geus punit pena mortis vt in.l.i.in.i.rñſo.ſ.
de abigeis allegat ēt in ar.l.cuſtodiā.ſ.de pe
ricu.⁊ cōmo.rei ven. Item allegat dicta per
eū in eodē tractatu in titu.de homicidio.v.
Item pone qd ticius ꝛc.vbi dixit qd mitius
punit q opē malefactori pſtat quā ipſe male
factor.Et ſubdit ipſe gandi.vbi.ſ.qd hāc opi.
ſ.qd minori pena puniat receptator maleficij
q̄ ipſe malefactor vr̄ ſentire glo.or.in.l.i.ſ.de
receptato.¶Et hāc doc.Gādi.refert ⁊ ſequit
d.Augu.de ari.in addi.ad tractatū ang.de
are.ſup maleficiis in verbo ⁊ dicto maleficio
ſemp aſtitit in vlti.car.in vlti.addi.⁊ in eo
dē verbo in addi.magna inci.tu aūt in hac
mā adde qd Canoniſte ꝛc.⁊ dicit ꝙ p hac
opinio.faciūt dicta p ſe ⁊ alios in.l.i.ſ.de leg.
i.vbi hr̄ qd p oīa exequata ſunt legata fidei
cōmiſſis.⁊ tñ in multis differunt vt ibi per
ſcribētes.Pro qbus faciūt ēt optime dicta p
d.nellū in tractatu bānito.i.iij.pte ſcdi tēpo.
lix.vbi videas.¶Et ego vltra dñm Augu.
dico qd p hac pte facit optime regula illa vʒ
qd pena eſt cōmenſuranda delicto vt dixi
22 tex.in auc.oēs pegrini.C.cōia de ſucceſ.⁊ i.l.
i.in.§.ſed ⁊ q.ſ.de abige.⁊ in.§.ſi qs autē p do
nationē.in auc.de non alie.⁊ in.c.felicis.§.ce
terum de penis lib.vi.cū ſi.Sed cum ipſe fur
magis delinquat quā receptator.vt de ſe pʒ
iniquū eſſet qd in tm̄ puniret ipſe receptator

ſicut fur.¶Itē qd magis puniatur fur quā
receptator voluit expſſe gl.in.l.crimē.C.ad.l.
iul.de vi pub.Pro qbus facit optime ſingula
ris doctrina Saly.in.l.i.C.de raptu vir.quē
refert ⁊ ſeqtur.d.Bar.cepo.in ꝯſi.ſuo.xxij.in
ci.reqſitis in vlti.col.vbi dixerūt qd ſtāte.l.
vel ſtatuto qd pbentes auxiliū ꝯſiliū vel fauo
rem maleficio puniatur eadeʒ pena q̄ puniri
dʒ principalis delinquens.Attñ ſi qs pſtite
rit opeʒ auxiliuʒ vel fauoreʒ maleficio nō de
bebit puniri eadeʒ pena q̄ debebit puniri ip
ſe pncipalis cōmittens maleficiū ſed debebit
mitius puniri.¶Pro q̄ doctrina facit nota
bile verbum bal.in.l.cū ancillis in.i.col.verſi.
23 Iteʒ nota ex hac.l.ꝛc.C.de inceſtis nup.vbi
dicit ꝙ mitius punit ille in cuius domū fit
aliqd phibitū eo patiente quā ipſe delinquēs
pncipalis lʒ habeamus de iure qd agentes ⁊
ꝯſentientes pari pena puniant.vt eſt tex.in.l.
iubemus.i.§.ſane ī v.fieri paſſus fuerit.C.de
ſacroſan.eccl.⁊ ibi bar.⁊ hr̄ i.l.i.C.de fal.mo.
cū ſi.Et facit etiā nā lʒ fabricās falſuʒ inſtrm
⁊ vtens illo ſcienter pariter puniatur vt hr̄
in.l.ij.C.de fide inſtru.⁊ in.l.ſi falſos.C.de fal.
⁊ in.c.ad falſarioꝝ extra de crimi.falſi.tñ ille
q illud fabricauit acrius ⁊ durius punit quā
ille q eo vtit.Ita dicit Cy.i.l.ij.C.de fide inſt.
vbi dixit ꝙ ille q fabricauit falſuʒ inſtrʒ tenet
directa pena.l.cornelie de falſis de q̄ i.l.i.§.fi.
infra de fal.ſʒ ꝯ illū q ſolū vtit nō eſt directa
pulſatio.l.cor.de fal.ſed eſt quedā alia q̄ nō hʒ
tm̄ effectū:vt in.l.falſi.§.ordine.ī.de fal.vbi ex
preſſe hr̄ ꝙ mitius punit ille q vtit falſo quā
ille q fabricauerit ipſuʒ falſuʒ quā doctri.cy.
refert ⁊ ſeqtur i.de ana.io dcō.c.ad falſarioꝝ
ī pri.iij.col.Et faciūt ēt q̄ dixi ī ſing.me.xv.
inci.ſtatuta cōiter vbi ēt alia adduxi ī ppoſi
to.Et p hac opinione faciūt ēt dcā p ang.de
are.ī.d.trac.malefi.ī dcō v.⁊ veſtē celeſtē ab
ſtulit in dcō v.qd ſi furatā ꝛc.vbi dicit ꝙ re
ceptās reʒ furatā ſciēter nō dr̄ pprie fur ⁊ nō
tenet pprie ac ſi furtū cōmiſiſſet ſed tenet ac
ſi furti opeʒ pſtitiſſet ꝙ dicit eſſe notādū p ī
tellectu.d.l.eos.C.de fur.de q̄ ēt ibi latius p eū.
¶Et pdicte ꝯcluſioni nō hēt obſtar̄ dcm̄ bal.
ī.d.l.eos ī quātū dicit ſe vidiſſe tpe ſuo ſuſpē
dere quādā mulierez q̄ receptauerat res fura
tas qꝛ ꝯtrariū infert ipſe Bal.in.l.i.C.de cri
mine pecula.vbi dicit ꝙ actus remotus a ma
leficio facit ꝙ pſtās opē vel auxiliū nō punia
tur.qd dcm̄ refert ⁊ ſeqt.d.Fely.in.c.ſicut di
gnū de homi.⁊.d.Aug.de ari.in ſuis addi.
ad tracta.Ang.de are.ſup maleficiis in vbo
⁊ dcō maleficio ſemp aſtitit ī.iij.char.ī addi.
magna in ver.Iteʒ adde ēt aliā mirabileʒ li
mitationeʒ ꝛc.de quo dcō dixi etiā.ſ.ī hac.l.
¶Et circa mām.d.l.eos.C.de fur.tene mēti
24 duo.i.ꝙ illa lex nō hʒ locū ī qcūqʒ receptāte
res furtiuas ſʒ ſolū ī receptāte res furtiuas a ſuo

aliquius

alicuius. Ita dicit tex. ibi in verbo eos q a ser
uo ⁊ rõ põt esse q2 instruit seruum alienũ ad
delinquendũ ideo punit tãq̃ fur ꝑ tex. ⁊ q̃ ibi
hñr in.l.i.ff.de seruo corrup. q rõ nõ ꝓcedit i li
bero hoie dãte res furtiuas alicui. ⁊ iõ ille tex.
dixit eos qui a seruo. ⁊ glo. ibi extendit illu3
tex. ẽt ad filium fa. vel ad vxore3. ⁊ sic ad pso-
nas non liberas sed positas in alterius ptãte.
ergo secus esse in receptante res furtiuas a libe
ra persona non supposita ptãti alicuius. ita ꝓ
bat ille tex. cũ glo. sua ibi. Secundo dico ꝙ il
la lex non h3 locum in simplici receptatore re-
cipiente ẽt scienter res furatas custodie cã sed
h3 locum in receptante res furatas cum ptici-
patione lucri ipsaꝝ reꝝ ⁊ rõ est q2 ẽt furtum
proprium non punit nisi interueniat lucrum
vel aĩus lucrandi vt dr̃ in diffinitione furti
ibi aĩo lucrandi ⁊c. ergo nec ẽt debebit puni
ri ipse simplex receptator qui non pticipat lu-
crum aliqđ nec re nec spe. ¶ Pro quo facit in
25 ar. glo. no. in.l. qui iurasse. in.§. si p3.ff. de iure
iur. que dixit ꝙ nunq̃ qs ex actu quẽ facit ꝓ-
sumit delinquere nisi qñ delictum ei est fauo-
rabile. quã glo. ad hoc pro singu. refert ⁊ seqt
Ludo. ro. in ꝯsi. suo. cccciiij. incipi. plura sunt
que allegant in.i.col. ⁊.d. Alexan. in ꝯsi. suo.
ccclxxiiij. incipi. visa iquisitione formata ⁊c.
in.iiij.col. ¶ Pro qbus facit ẽt regula illa v3
qđ voluntas ⁊ ꝓpositũ distinguunt malefi-
cia.l. qui iniurie.ff.de fur.l. furtum.ff.de vsuca.
cum si. Et ideo dixit Bar. in.l. q tabulas.§.fi.
ff.de fur. qđ qñ quis delet instrm̃ alicuius l3
teneat furti q2 delẽdo vr̃ ꝯctari tñ illud h3 lo
cum qñ delet instrm̃ aĩo lucrandi. vt q2 delet
instrm̃ in quo ipse erat obligatus alicui sed
qñ delet instrm̃ solum aĩo iniuriandi tũc nõ
tenet furti sed iniuriaꝝ. ita dixit.d. Alex. i.d.
ꝯsi. ccclxxiiij. in.iij.col. Ita dicendũ puto. in
receptanti res furatas simplr̃ sine aliquo lucro
sed solum vt inseruiat furi deponenti tales res
penes eum tene menti ꝑdicta q2 possent affer-
re tibi honorem ⁊ vtilitate3. ¶ Et inqtũ bal.
in.d.l. eos. dicit qđ illa.l. ẽt h3 locum ꝯ vsura
rios recipientes scienter pignori res furatas
ꝙ tenentur furti ⁊c. vt dixi.ff. adde qđ ẽt alr̃
puniunt eo q2 non obstante priuilegio iudi-
cis ꝯcesso quod non teneant restituere res pi-
gnoratam vero dño nisi sibi soluat preciũ per
eos exbursatum ꝙ tali casu tenent restituere
dictas res pignoratas ẽt sine solutione ꝑcij ꝑ
eos soluti tex. est in.l. seruus cuiusdã.ff. de ꝯdi.
inde. de quo dixi late in singu. meo. xiij. inci.
volo tibi dare ⁊c. ¶ Et de mã. d.l. eos. quam
nuperrime habui in facto vide que dixi i cõ
si. meo incip. Solamen oĩum in te sperantiũ
⁊c. ⁊ in ꝯsi. sequenti in eadem cã incipiẽ. l3 in
ꝯsi. meo iam emanato ⁊c. que ꝯsilia feci i fa-
uorem mathei spadini. Et de ꝑstante opẽ vel
auxilium maleficio vide ẽt que late dixi i ꝯsi.
meo incipi. munda cor meum ⁊ labia mea
domine ⁊c. ⁊ in alio ꝯsi. sequenti in eade3 cã
incipi. vltra ea que alias ⁊c. que ꝯsilia feci in
fauorem floriani de cortelinis quem liberaui
ab oĩ ⁊ quacunq3 pena. vt notu3 est in hac ci-
uitate oĩ populo. ¶ Querit ẽt Bar. hic post su
26 pradicta de no. q. v3 quid si aliqs percussit ali
quem qui postea ꝑ interuallũ decessit. vtrũ ex
illis vulneribus ꝑsumat decessisse in quo di-
cit ꝙ glo. in.l.i.C. de emen. seruoꝝ. vr̃ dicere
ꝙ i dubio si surrexit ⁊ ambulauit post tridu
um non vr̃ decessisse ex dictis vulneribus ⁊
dicit ꝙ de h est ẽt tex. i.c.ij. de cle. pcus. postea
dicit qđ dici potest quod ex diuturnitate tpis
non presumitur decessisse ex vulnere: et dicit
quod ista possent esse vera in dubio: sed in
casu certo staremus certo. Et subdit postea ip
se bar. qđ in hoc ⁊ in ꝯtẽplatione pcussionu3
esset recurrendũ ad iudiciũ medicoꝝ. vt in.l.
si semel.C. de re mili. lib. xij. ⁊.l.i.§.i.ff.de ven.
inspi. ⁊.l. cõparationes.C. de fi. instru. ⁊ dicit
qđ expsse de hoc est casus in.c. significasti. el.ij.
ex. de homi. postea dicit qđ si plr̃es medici nõ
repirent staretur dicto vnius. vt i auc. de nõ
alie. in.§. quod aũt. Ita finalr̃ residet bar. hic.
¶ Ego ãt supius dictis per bar. addo aliqua
⁊ primo dico qđ illã glo. in.d.l.i.C. de emen.
ser. ibi approbant ⁊ sequuntur doc. ⁊ eã ẽt re
fert ⁊ seqtur Jo. de ana. in.c. ꝑsbyter. in. ij. col.
de homi. ⁊ ange. de are. in suo trac. malefi. in
vbo. ⁊ dictus ticius ex interuallo. ⁊ ex dictis
vulneribus mortuus fuit ⁊ est in prin. in v.
si ex interuallo. ⁊ Joã. de ana. post alios in.c.
ij. in antepe. col. de cle. pcus. ⁊ Barba. i ꝯsi. suo
inci. a ioue principiũ ⁊c. in.i. char. ⁊ Cepo. in
ꝯsi. suo. xli. inci. l3 ⁊c. in.v. col. ⁊ ang. in.l. ꝙ si
nollit. in.§. q mancipiũ.ff. de edi. edic. ⁊ Pe. de
anc. in ꝯsi. suo. cclxxxiiij. inci. iure stricto ⁊c.
¶ Sed põt dubitari de illa glo. q2 tex. in.c. cõ
tinebatur de homicidio. dicit ꝙ vbicũq3 vul
neratus morit ẽt post octo dies ꝙ ꝑsumitur
mortuus ex vulnere. Et dicit tex. in.d.c.ij. de
cle. pcus. ꝙ vulneratus moriẽs post octo mẽ-
ses a die illati vulneris non ꝑsumitur mortu
us ex cã vulneris sed secus si ante octo mẽses
moriatur. q2 tunc ꝑsumitur mortuus ex vul-
nere. ¶ Quid ergo dicendu3 mihi vr̃ ꝙ abb.
in.d.c.ij. de cle. pcus. recte loqtur i hac mã. nã
dicit ꝙ si vulneratus moriatur ẽt post octo
menses dummõ nunq̃ recõualuerit a die il-
lati vulneris sed semp ꝓcesserit de malo i pe-
ius ꝙ tunc ꝑsumatur oĩo mortuus ex cã vul
neris sibi illati. ⁊ sic nõ vult abbas ꝙ habea-
tur respectus ad spaciu3 tpis sed ad bonã vel
malã valitudine3 subsecutã in psonã dicti vul
nerati. ⁊ iõ mihi vr̃ ꝯcludendum ꝙ si vulne
ratus semp ꝓcessit de malo in peius ⁊ finalr̃
moriatur nõ attento spacio tpis ꝙ dicat sem-
per mortuus ex vulnere. ¶ Ex quo resultat ꝙ

gl. in. d. l. i. C. de emen. seruo. est vba cum ex ea
appet ꝙ vulneratus nō pcessit de malo in pe
ius q2 si pcessisset de malo in peius non surre
xisset post triduum ambulando cum baculo. ⁊
idō si postea decedit non p̄sumitur mortuus ex
vulnere sed ex aliqua alia cā. ⁊ idō vulnerans
non tenetur de occiso ⁊c. Et p illo dicto abb.
in. d. c. ij. de cle. pcus. facit ꝙ voluit bal. in. c. i.
in vlti. col. ex̄ de pac. i v. pone statuto cauetur
⁊c. vbi dicit pone statuto cauetur ꝙ laborātes
in extremis non possint ꝯhere sine ꝯsensu p-
pinquoꝝ numqd dicetur in extremis labora-
re ille qui post ꝯctum vixit multis diebus ⁊
rn̄dent ⁊ dicit ꝙ oīs ille qui ex illa infirmita
te decedit absq3 sano interuallo dr̄ laborare ī
extremis ad ꝙ alle. tex. ques dicit esse vnicu3
in iure in. l. alumne. in. §. fi. s̄. de adi. lega. ⁊ vi
de etiā ad supradicta Jo. de ana. in. d. c. p̄sby-
ter. in. iiij. col. in prin. de homi. ¶ Querit hic
Alex. post Bar. dicens qd̄ p̄dicta hn̄t locu3 in
hoie vt p̄sumatur mortuus ex vulnere si mo
ritur. j. triduum vel. j. aliud modicum tp̄s.
Quid āt in bestia vendita que post venditio-
ne3 moritur infra triduu3 an tunc possit agi
ad p̄cium ꝯ venditorem tanq fuerit morbosa
tpe venditionis in quo ipse alle. Jo. an. in ad-
di. spe. in ti. de emp. ⁊ vendi. in. §. sciendum. in
xxij. col. super ver. ⁊ no. qd̄ in venditionibus
⁊c. vbi t3 quod sic. Et illud dictu3 refert ⁊ se-
quitur Jo. de imo. in. l. si quis cum aliter. s̄.
de ver. ob. ⁊ Bal. in. l. ij. in. iij. col. v. ⁊ si dubi-
tat. C. de resci. vendi. ⁊ in. l. i. in pe. col. C. de edi
li. actio. ⁊ Joan. de ana. in. c. preterea in vlti.
col. de cle. pcusso. de quo ego dixi in. l. statu. li-
ber. in. ij. ⁊. iij. col. j. de qō. vbi ēt plura adduxi
de ista breuitate tpis. ¶ Ulterius inqr̄tū bar.
dicit hic qd̄ si plures medici vel plures piti ī
arte non pn̄t hr̄i ꝙ stat dicto vnius ⁊ all. tex.
in auc. de non alie. in. §. ꝙ aūt ⁊c. ¶ Ego cir-
ca h aliq̄ addebā p̄mo adduco bal. in ꝯsi. suo
ccccij. inc. pponit in. ij. col. in. ij. vol. vbi dixit
ꝙ vbi de pitia artis d3 reddi testimoniū non
sufficit vnius testis sed regruntur plures. vt in
auc. de non alie. in. §. vt neq3 in v. architectis
⁊ in. l. semel. C. de re mi. lib. xij. in ver. medicis
⁊ in. l. i. in vbo oēs del due ⁊c. s̄. de ven. īspi.
⁊ in. l. hac edictali in. §. mobiliū in vbo arbi-
tros. C. de secun. nu. Jstud est veꝝ ſm bal. in
dicto ꝯsi. vbi plures hr̄i pn̄t ad pbandū tales
pitia3 secus āt si vnius tm̄ pōt hr̄i q2 tunc ille
admittet nc veritas peat. Jtē facit ēt tex. in. l.
i. §. fina. ⁊ ibi bar. ⁊ alij. s̄. de vbo. obli. vbi stat
dicto vnius solius interpretis qn̄ plures hr̄i
non pn̄t. qd̄ ēt voluit bal. in. l. directas liberta
tes. C. de manu. testa. ⁊ in. l. cōparationes. C.
de fide instru. in vsi. venio ad sextā qōnes ⁊c.
⁊ bal. in pxemio ffoꝝ. s̄. in pn. in. iij. col. in v.
sed an credat vni psone ⁊. d. alex. q alios plu-
res tenentes hanc ptem refert in ꝯsi. suo. clxx

viij. inc. visa scriptura. in. iiij. col. i. ij. vo. ¶ Jtē
ad p̄dicta facit ēt qd̄ voluit ang. in. §. qd̄ autē.
27 in auc. de nō alie. vbi dixit ꝙ testm̄ factu3 a
pegrino vel romipeta q vadit romā in pn̄tia
duoꝝ vel triū testiū tm̄ cū plures hr̄e non pos
set valet ⁊tenet qd̄ ēt voluit idē Ang. in repe.
l. si vacātia circa. x. col.. C. de bonis vacā. lib. x.
⁊ in. l. ꝯficiunt in. §. codicilli. s̄. ad sillenia. que3
refert. d. Alex. in. l. scrinearios in. ij. col. C. de
testa. mil. ⁊ dicta. l. fi. in. ij. col. C. de test. Et sub
dit Ang. in. d. §. qd̄ autē. ꝙ si statuto cauet. ꝙ
nullus ꝯctus factus p minorē valeat nisi sint
de eo rogati duo notarij mō ꝯtingit qd̄ in ci
uitate pp aliquē casum non repitur nisi vnus
notarius dicit ꝙ ille solus poterit ꝯficere tale
instr̄m ⁊ valebit. pro quo allegat text. in. l. fi.
in fi. C. de testa. quod dcm̄ refert ⁊ seqtur Jo.
de ana. in. c. significasti el. ij. in. viij. col. extra
28 de homi. ¶ Et facit ēt ad p̄dicta nam testm̄
factum tempore pestis cum minori numero
testiū quā regratur in testis valet ⁊ tenet pp
impossibilitatem adhibendi legitimum nu-
merum vt tenet bal. in. l. fi. C. de testa. ⁊ sentit
bar. in. l. i. s̄. de bonorum posses. ex testō mil. ⁊
ang. in aucten. de nō alie. in. §. qd̄ aūt Lu. ro.
in. l. iij. in. §. sinautē. s̄. ad sillenia. ⁊ do. alex. in
. l. scrinearios in. ij. col. C. de testa. mil. Et facit
pro hac parte quod voluit ang. in re. l. si vacā
tia in. x. col.. C. de bonis vacan. lib. x. vbi di-
xit ꝙ ille q ē creatus tabellio l3 nondū sit ma
29 triculatus pōt tpe pestis instr̄a cōficere qd̄ ēt
voluit ipse ang. in. l. ꝯficiunt. in. §. codicilli. s̄.
ad sille. quod dcm̄ refert ⁊ sequit. d. alexā. in
dicta. l. fi. C. de testa. in. i. col. ⁊. d. Fely. ⁊ in
c. qm̄ ꝯ falsam de proba. in. xxiiij. col. ⁊ faciūt
dicta p ang. in auc. oēs peregrini. C. cōia de
successio. ⁊ per Pau. de cast. in. l. nutritoribus
eo. titulo. Et facit ēt dcm̄ bal. in. l. ad psonas. s̄.
de iureiu. vbi dixit q l3 notarius nō possit eē
rogatus de cōmissione sibi facta. hoc tn̄ fallit
nisi alius notarius nō repiatur q2 tunc ipse
poterit esse rogatus de tali cōmissione argu. l.
i. §. fi. s̄. de v. ob. Et facit qd̄ voluit Jo. de imo.
in. c. p. ⁊. g. offō delega. in. viij. car. in v. iuxta
p̄dicta tangit ⁊c. vbi dixit ꝙ licet notarius
30 vnius tribunalis non possit ꝯficere acta alte
rius ēt ex ptiū prorogatione ſm Guil. de cu.
⁊ Bal. in. l. repetita. C. de epi. ⁊ cle. ⁊. d. anto. in
dicto. c. p. ⁊ g. ⁊ glo. in. l. quicumq3. C. de execu.
⁊ exacto. lib. xij. ⁊ bal. in. l. testam̄. C. de testa.
⁊ in. l. i. s̄. de iud. et in. l. i. s̄. de officio prefecti
vrb. ¶ Et quāuis ēt ex duobus notarijs
31 deputatis ad acta vnius sine alio conficere nō
possit actū. ¶ Fallunt tn̄ ista ſm Jo. de imo.
vbi supra nisi alius notarius esset impeditus
quia vtroq3 istorum casuum alius poterit al
teri subrogari. quod refert do mi. Fely. in
dicto. c. quoniam contra in vigesimaquar-
ta columna de proba. ¶ Jtem vltra premissa

in hoc

in hoc proposito adduci pot glo.notabilis in c.no liceat.lxxxvi.d.q dicit qd quis no liceat episcopo alique subditu ppriis manibus cede re vel percutere s ds h fieri facere p clericu tn si alique clericus non hz pot tunc verberare sub ditus ppriis manibus. Et faciunt optime que dixi in psi.meo.inc. voce meam exaudi dne rc.in.v.r.vi.car.r q dixi de pbatoe fien da p testes inhabiles quado aliter veritas hri non pot in.l.infans post me.s.eo. r faciunt et que dixi in.l.diuus in.ij.col.v.nota et ex isto tex.rc.r in.l.de minore in pn.in. ix.col. vsi. istud tn puto.j.de qo. Ultra pdicta.d.alex. hic ingtum Bar.loqtur de pitis in arte dicit q snia lata ex consilio seu dicto pitor in arte nunq transit in res iudicatas r allegat aliqs doc. Et qr hec no est ma huius.l.io circa h aliter no insisto sed si vis de hac ma latius vi dere vide q ego als dixi in repe.mea.l. fi.C.de pba.in.xviij.q.extraordinaria. Et ex istis cus adiutorio beatissime virginis Marie.nec no beate Apolonie aduocate mee expedita est pns.l.r p psequens pns titulus. Ideo sequitur titulus ad.l.pompeam de parricidiis.

Hippolytus de marsiliis. J.U.doc.Bononi.

Ad legem pompe. de parricidiis. Rub.

Ut sequar morem meum: obmittam pti nuatione huius rubrice remittens me ad dca p Azo.in rub.de his q filios occiderut vbi po nit ptinuatione huius rub. r plura alia facie tia ad materiaz huius tit. ideo venio ad lege primam.rc.

Qui occidit ascendentes vel collaterales pena
1 legis cornelia de sica.punitur.
Marito an liceat occidere vxorem deprehen
2 sam in adulterio.
Fratres patruelles r matruelles qui sint.
3 Qui emit venenu vt daret pri r no dederit:
4 tn punit qr volutas r ppositu i h attedunt.
Omnes homicide reglr puniunt pena legis
5 cor.de sica.preter occidentes patrem r matres r alios ascendentes quia puniuntur pena le gis pompe.de parricidiis.

Ege popea
Et hoc intendit oc cides ascedentes colla
1 terales affines vel eos cui debet reuerctia pa tronalis vel descedentes punit pena.l. cor. de sica. r voluntas p facto hr.hoc dicit. Et lex ista diuidit i qnqz ptes sm gl.r bar. Na pmo dicit de eo q occidit ascedentes.ij. de eo q occidit collaterales tertio de eo q occidit affi nes: qrto de eo q occidit illu cui debet reuere patronalis.qnto de illo q occidit descendentes scda ibi fratre.tertia ibi vxore.qrta ibi patro
2 num.qnta ibi sed r si mr. Casus rc. Nota di ctu in sumario. Ite no.et s.q si lz viro oc cidere vxore.qd amplia et in adulterio ppre hensaz.vt dicit tex.in.l.nec in ea.s. de adulte. attn si hoc facit mitius punit.vt est tex.in.l.si adulteriu cu incestu in.s.impatores eo.titulo r in aliis iuribus ibi in gl.allegatis. Et idez et dicas ee in seruis qr dns no pt occidere ser uu suuz impune vt dixi in.l. circuncidere in .s.fi.o.s.tit.i.s reqrit auctoritas iudicis vt ibi Nota vlterius ex fine huius legis qd in deli ctis attendit aius r non exitus r sic pbat il la regula vz q volutas r ppositu dist ngut maleficia concordat tx.in.l. diuus adrianus .s.tit.i.r ibi dixi. Ulterius expone tex. in
3 verbo fratre patruelle r matruelle na fratres patruelles dnr illi q sunt nati ex eode patre lz ex diuersa matre fratres at matruelles dnr il li q nati sunt ex eade matre lz ex diuersis pa tribus. Fratres vero vterini dnr illi qui nati sunt ex eode patre r ex eadem matre et etiam dnr fratres vtrinqz coniuncti. Itez expone tex.in ver.patruum r auunculu. Naz patruus dr frater patris auunculus aut frater matris: attn vnus ponit sepe pro alio secundus Bar. in.l.i.C.de succes. edicto. lz contrarium dicat in.l.illam.C.de colla.in.ij.nota. Item expo ne tex.in verbo amitam. r dicas q amita est soror patris matertera autem est soror matris de quo in tex. Ultricus autem est maritus matris mee qui non est mihi pater r ego illi sum priuignus. Alia vero nomina posita in
4 hoc tex. clara sunt r non egent expositione. Et ingtum iste tex.in fi. dicit qd ille qui emit venenu vt patri daret lz non dederit tn punit ac si dedisset rc. Dicebaz ego quod iste tex.optime potest allegari ad vnu vz qd tra ctatus in atrocioribus pro facto hr. Nam qn filius tractat de occidendo patrem dicitur tractare de atroci delicto quod pz quia punit pena huius tituli que est maior aliis penis r in tali delicto voluntas r conatus pro facto reputatur.ergo hic tex.optime probat ille vz q in atrocioribus tractatus pro facto habet. ad idem est tex.in clemen. pastoralis in ver bo tractauerat. r ibi Cardi. de re iudi. ad quod allegat ipse Cardi.l.quisquis.C. ad lege iuliam maiesta.r.vi.q.i.s.verum quod est no tandum ad multa. Apponit Bar.post gl.hoc modo dicitur hic quot occidens illos de qui bus in tex.tenetur pena.l. corne. de sica. Sed contra de.l.fi.j.eo.r de.l.i.C.eo.r de.s. alia in stitu.de publi.iudi. Glo.dat plures solutiones sed dicit Bartolus quod illa solutio sibi pla cet: videlicet quot de iure antiquo qui oc

cidebat ascendentes puniebat pena spāli alij puniebant.l.cor.de sica.vt.j.e.l.si q̄ lex distinguit ⁊ declarat istā.Sȝ dicit ipse bar. ꝙ hodie indistincte oībus īponit vna pena q̄ ponit in.l.i.C.eo.⁊ in.l.fi.j.eo.⁊ in.§.alia institu.de pub.iud.¶Sed forte clarius ⁊ melius dicenduȝ est vt dicit tex.in.l.pe.j.e.vcȝ↑ꝙoēs
5 homicide punirent pena.l.cor.de sica. preterq̄ occidētes pr̄em ⁊ mr̄em auuȝ vel auiā qꝛ tales puniunt pena.l.pompea.de parrici. Et ex istis reddit expedita.l.ista. Sequitur mō.l.ij.
¶Hippoly.de marsilijs iuris vtriusqȝ doct.

1 Frater sciens tractatum mortis contra fratrem ⁊ tacens punitur pena relegationis.
2 Tractatus factus contra papam ⁊ principes vel ecclesiam solum punitur pena capitis.

1

Rater. ¶Et hoc intēdit.↑frater sciēs tractatuȝ mortis fratris ⁊ euȝ nō reuelans punit pena relegationis.h.d. Casus ⁊c.¶Not.dictū in summario.Itē nota ꝙ iste tex.vr̄ esse ꝯtra illā regulā q̄ dicit ꝙ agētes ⁊ ꝯsentiētes pari pena puniātur de q̄ in.l.si quenq̄.C.de epi.⁊ cle.⁊ in.l.qs q̄s.C.ad.l.iul.maie.⁊ in.l.iij.§.ti.i.⁊ in.l.i.C. de rap.vg.Nā iste frater sciēs tractatū seu ordinamētū de morte fratris ⁊ tacēs vr̄ ꝯsentir̄ imo nō solū vr̄ tacite ꝯsentire ſ; ēt vt socius d̄linquētis p tex.i.c.sicut dignū de homicidio vbi dr̄ ꝙ nō caret scrupulo societatꝭ occulte q manifesto facinore desinit obuiar̄.⁊ hr̄ ēt i.c. ꝯstitutus.el.i.ex̄ de test.Et facit tex.i.c.culpā. lxxxvi.dist.vbi dicit tex.ꝙ q ꝯsentiūt facientibus pticipes iudicant.⁊ tex.in.c.error.liij.di. ⁊ in.c.q pōt.xxiij..q.iij.Sed cum talis frater nō pniat pena mortis vt punit ipse pncipalis faciēs ergo pȝ ꝙ agētes ⁊ ꝯsentiētes nō puniūtur eadē pena.¶Sed possumus dicere ꝙ iste frater tacēs nō tn̄ dr̄ vere ꝯsentire qꝛ tacēs nō dr̄ ꝯsentire vbi tractat de suo p̄iudicio vt hr̄ in regula is q tacet de reg.iu.in.vi.¶Ulterius Ang.hic extēdit istū tex.loquētē in fratre q hȝ locū in vasallo nō reuelante mortem dn̄i ⁊ in monacho nō reuelante mortē abbatis ⁊ in seruo nō reuelāte mortē dn̄i ⁊ in ciue nō reuelāte tractatū ꝯ ciuitatē.Dicit tn̄ ꝙ alias plures ciues eo qꝛ nō reuelarunt tractatum sue ciuitatis fuerint decapitati ⁊ inique qꝛ solū debebāt relegari ⁊ nō occidi p istum
2 tex.↑Et subdit ipse Ang.qd̄ pena capitis imponit solum qn̄ nō reuelaret tractatus q fieret ꝯ pncipē aut papā ⁊ sic ꝯ īperiū aut ecclesiā ⁊ nō ꝯ alios ꝙ dicit mēti tenēdū.⁊ idem dixit Ang.de are.insti.de here.q̄ ab intest.de fe.i.§.īterdū post pn. De quo dixi aliq̄ in mā ista in singu.meo.clxiiij.inci.nemo dȝ se submittere tormētis ⁊c.⁊ latius dicā deo duce in l.vtruȝ infra eo.Et inquātuȝ ang.hic extēdit hunc tex.ad monachuȝ nō reuelātē mortē abbatis.In hoc non credo eū bn̄ loqui qꝛ hec pena relegationis nō ꝯuenit monachis qꝛ nō debēt exire claustruȝ ⁊ iō credo ꝙ alia pena puniret talis monachus. Et idē dico esse in seruo nō reuelāte mortē dn̄i qꝛ puniet alia pena quā relegationis qꝛ si relegaret seruus talis pena afficeret hr̄des dn̄i qꝛ puarent seruo merito ꝙ alia pena deberet īponi ipsi seruo nō reuelāti mortē dn̄i quā ipsa pena relegationis ⁊c.¶Uenio mō ad vnicaȝ gl. huius legis q̄ dicit ꝙ.l.ista pōt ītelligi duobus modis nā si tex.dicit medicus supplicio afficiendus est debet intelligi ꝙ medicus q fecit venenū vt frater interficeret puniri dȝ.l.cor.de sicarijs.vt est tex.in.l.iij.in pnc.⁊ in.§.pe.s̄.de sic.¶Si autem tex.dicit mediocri supplicio afficiendus est ēt plana est lr̄a dicēs ꝙ frater sciēs mortē futurā fratris ⁊ eā nō reuelās nō punit morte sed mediocrii supplicio ꝙ mediocre suppliciū est relegatio ⁊ sic gl.clara est iō seqt̄.l.sed sciēduȝ.Hip.de mar.iu.vtri.doc.

1 Mens ⁊ sensus legis perfertur verbis.
2 Casus omissus hr̄ pro expresso in statutis qꝛ mens attēditur non autem verba.
3 Fines mandati sunt diligenter obseruandi.
4 Casus omissus habet etiam locuȝ in vltimis voluntatibus ⁊ in excommunicationibus.
5 Uerba sepius impropriantur vt deseruiant menti etiam si essent contraria ipsi menti.
6 In ꝯtcbus potius mens attendit quā vba.
7 Reductio ⁊ appellatio alicuius rei non viciātur propter verba si mens aliter se habeat.
8 Mens statuti attendit etiā si verba deficiant qꝛ oīs sensus scripturaꝝ mēte sūmit exordiuȝ
9 Mens statuti vel contrahentium non ita generaliter attenditur sed in multis fallit.
10 Extēsio fit ex paritate rationis in penalibus ⁊ odiosis.

Ed sciendum. ¶Et hoc intendit mēs legis magis quā vba attēdi dȝ hoc dicit.Casus ⁊c.¶Nota dcm̄ in summario.s.↑ꝙ mens p̄fer
1 tur vbis ꝯcordat tex.in.l.i.C. plus valere qd̄ agit ⁊ ibi bal.illuȝ tex.no.ad hoc ad ideȝ est tex.in.l.in venditionibus.s̄.de ꝯtrahen.emp.⁊ in.l.fi.C.q̄ res ob.pos.facit.l.si vero.in.§.de viro.s̄.solu.ma.⁊ no.bal.in.l.si furiosi.C.de nupti.⁊ in.l.maximuȝ viciuȝ.C.de lib.p̄teri.⁊ ita etiā pbat tex.in.c.humanc aures.xxij.q.v.⁊ tex.in.c.ij.requiris.de appel.⁊ ibi Abb.⁊ tex.in.c.ītelligentia.de v.signi.⁊ in.c.

in.c.marchion.⁊ basilides.i.q.i.vbi tex.dicit
qd nō in folijs sed in sensu ꝯsistit euāgeliū.
¶ Pro qbus facit in ar.l.in ꝯditionibus pri/
mū locū.ff.de ꝯdi.⁊ demon.⁊.l.scire op3 in.§.
sufficit s.de execu.tuto.⁊.l.i.C.de necessa. ser/
uis here.institu.⁊.l.ex facto.s.de hrdi. institu.
⁊.c.cu3 voluntate extra de sen.excō.⁊.l.labeo
2 .§.idē tubero.s.de sup.lega.↑Et p istis facit gl.
in.l.tale pactus.§.fi.s.de pactis.q dicit ad hoc
ppositū qd adeo mens est attēdenda ꝙ si sta
tuentes statuerunt in aliquo casu.⁊ in aliquo
casu omiserunt ꝙ idem iudicādu3 est in casu
omisso qd in casu expsso si ide3 statuissent ī ca
su omisso si fuissent īterrogati ꝙ statuerunt ī
casu expsso. Et illā gl. dixit sing. Lu.ro.ī ꝯsi.
suo.cv.inci. viso themate.⁊ eā p valde nota/
bili allegauit ide3 lu.ro.ꝯsi.ccclxxxij.inci. cir
ca pmu3 in fi. vbis.⁊ in ꝯsi.ccccxxxix.ici.cir
ca pmu3 ppositu3 ꝯsultatiōis ī pn.ij.col.⁊ il/
lā gl.ēt allegauit p no.bal.in.l.i.C.q res pig.
obli.pos.⁊ do.Alex.in ꝯsi.suo.xlviij.inci.sup
executione ⁊c. in.iij.col.in.i.vol.⁊ ī ꝯsi.ccxv.
inci.nec arguendi.ix.col.⁊ in ꝯsi. ccclxxxvi.
inci.circa hāc dubitatione3 in.iiij.col. ⁊ ꝯsi.
ccclxxxvij.ici.memor.⁊ ī ꝯsi.xxiiij.ici aīad/
uersis.i.xij.col.⁊ in ꝯsi.xxxiiij.ici. viso in.iij.
col.⁊ in ꝯsi.xlvi.inci.pōderatis. Et illā gl. ēt
p valde no.allegauit Barb.in.c.veniens ī.ix.
col.de accu.ī ꝯsi.suo ici.clemētissimi dei pris
⁊c.in.v.col. ¶ S3 ego vltra pdictos doctores
dico ꝙ illa gl.in.d.l.tale pactu3.§.fi.nō est sin
gularis eo qꝛ silis gl. est in.l.i.C.de rap. vgi.
⁊ alia est in auc.cassa ⁊ irrita.C.de sacrosan.
eccle. Et ide3 ēt voluerunt alique gl.iuris ca/
nonici.v3 gl.in cle.i.de rescrip.⁊ gl.c.ij.de cō
fes.in.vi.quā ibi cōmemorāt Gemi.⁊ gl. in
cl.i.de supplēda negli.pla.⁊ gl.in.c.vnico.de
re℞ pmuta.in.vi.⁊ in.c.diaconus.xxvij.dist.
¶ Quinimo dico vnū qd est fortius ꝙ hoc
nedu3 voluerunt pdicte gl.sed ēt hoc volunt
aliq tex. iuris ciuilis ⁊ canonici. ¶ Et pmo
hoc pbat tex.in.c.ij.regris extra de appella.⁊
in.c.suggestu3 eo.tit.⁊ tex.in.l. scire oportet.§.
i.s.de excu.tuto.⁊ text. in.§.i. institu.de legit.
patro.tut.⁊ est bonus tex.in.l. ticius.in.§.luci
us ticius.s.de liber.⁊ post.quem tex. ibi ad h
ponderat Pau.de ca.⁊ est tex.in.l.fi.C. de po/
sthu.heredi.insti.⁊ hoc ēt optime probat tex.
in.l.i.C.que res pigno. obliga. pos. ⁊ ibi glo.
quem textū ibi ad hoc ponderat bal.⁊ facit ēt
tex.in.l.obligatione gnali.s.de pigno. Et facit
tex.in.c.ij.de peniten. ⁊ remissi. in. vi. ⁊ facit
tex.in.c.in gnali.de reg.iur.in.vi. Et facit qd
voluit ang.in.d.l.obligatiōe gnali vbi dixit
ꝙ si ꝯstituo te pcuratorē meu3 ⁊ do tibi ptā/
tem vt possis facere in rebus meis vt ego pos/
su3 ꝙ tn̄ tu non poteris donare bona mea qꝛ
non est psumptio ꝙ hoc tibi ꝯcessissem in spē
ar.l.si cu3 au℞.s.de solu. ⁊.l. cum de indebito
s.de pba. ¶ Et ex istis infero ad vnu3 a ꝯrio
v3 ꝙ sicut qn̄ vnum est expssum ⁊ aliud ob/
missum idē intelligit statutū in omisso qd in
expsso qn̄ statuentes idē statuissent si fuissent
interrogati. Ita qn̄ vnum tm̄ est ꝯcessum ⁊
oīa alia sunt phibita gnaliter tunc v3 ēt ꝯces
sum illud qd gnaliter est phibitum qn̄ si pro
hibens fuisset interrogatus spāliter illud ꝯces
3 sisset. Et iō dicebam ꝙ↑l3 fines mandati sint
diligenter obseruandi vt in.l.diligenter.s.mā
da.c.cum dilecta de rescrip. tn̄ mandatarius
pōt exequi illud qd non est sibi mandatum
qn̄ mandans idem dixisset in casu omisso in
mandato ꝙ dixit in casu expresso. Ita dixit
Pe.de bel.ptica.in.l.maritus.C.de pcura.quē
refert ⁊ seqtur Barba.in.c.veniens in. ix.col.
de accusa.⁊ idē t3 do.Anto.sm eum ibi in.c.
translato.de ꝯstitu.⁊ in.c.nonne.de psump.⁊
in cle.i.de rescrip.⁊ do.Ant.in.c.i.de pac. Ex
quo pn̄t limitari dicta iura dicentia ꝙ fines
mandati ⁊c.⁊.l.maritus.C.de procu. ¶ Item
scias ēt ꝙ pdicta non solum hn̄t locum in.l.
vel statuto.vt in illis intelligat idem statutu3
esse in casu omisso ꝙ in casu expsso qn̄ si sta/
tuentes fuissent interrogati idē statuissent in
casu omisso qd statuerunt in casu expsso si de
illo fuissent interrogati↑ sed ēt hoc h3 locū in
4 dispōne testatoris qm̄ idē d3 intelligi esse sta/
tutū in casu omisso p testatorem quod in casu
expsso qn̄ idem statuisset ipse testator in casu
omisso ꝙ statuiti casu expsso si de casu omis/
so fuisset interrogatus ita dixit. d. Alex. in
ꝯsi.suo.cclxxix.inc.ponderatis his in prin.al
legat ad hoc.l.ticius.§.i.de lib.⁊ posth.⁊.l.fi.C.
de posthu.hr. insti. ⁊ .d.l. tale pactum.§.fi.⁊
idem ēt t3 do.Alex.in ꝯsi.suo.cccxvij. inc.ali
as ꝯsultus in.iiij.col.⁊ in ꝯsi.lxvi. incip.viso
titu.in.v.col. Et idē ēt dicas esse in rescriptis
sm Alex.in ꝯsi.suo.ccxv.inci. nec arguendi
in.ix.col.vbi dicit ꝙ hoc voluit bal. in.d.l.ta
le pcm̄ in.§.fi.⁊ subdit ēt ꝙ idem h3 locu3 in
excōicationibus sm bal.ibidem ⁊ idem tenet
d.Alex.in.d.ꝯsi.xxxiiij.inc.viso ⁊c.in.iij.col.
⁊ in ꝯsi.xlvi.inc.ponderatis ⁊c.in.i. col. Et
idem dicas esse in gratijs principū sm Pau.
de ca.in.d.l.ticius.§.lutius ticius.s. de li.⁊ po/
5 sthu.de quo dixi latius in.l.i.§. si seruus.j. de
cōnibus. ¶ Et scias ēt vltra pdicta ꝙ in tm̄
est ve℞ hoc v3 ꝙ mens potius q̄ verba d3 at/
tendi ꝙ ēt vt deseruiat menti īpropriant vba
Ita dixit.d.alex.in ꝯsi.suo.cxvi.inc.aīaduer/
sis ⁊c.in.iiij.col.in.ij.volu. alle. ad hoc.l.scire
oportet.§.aliud.s.de excusa.tuto.⁊.l. non dubi
um.vbi voluit hoc Jaco.butri.sm eum.C.de
legi.⁊ idē voluit ibi bar.⁊ bal.post gl.in vbo
amplexus.⁊ idē voluit ang.s3 eū in ꝯsi.lxvij.
inc.Martinus Joannis de florētia.⁊ in ꝯsi.
cclxxvi.inc.statutis cōis florentie. Item dicit
ēt.d.Alex.in.d.ꝯsi.cxvi. ꝙ vna dictio ponit

pro alia vt deseruiamus mēti all. ad h gl. i.l. eas cās.s̄.de ꝯdi.⁊ demon.quā gl.dixit singulare Ang.in.l.i.in prin.in.iij. not.s̄. de pig.⁊ bal.in.c.ij.ex̄ de rescrip.⁊ eam alle.bal.in.l.fi. .C.de act.emp.¶ Jtē fortius ēt dixit.d.Alex. in.d.ꝯsi.suo.cccxcviij.inci. viso puncto ⁊c.in iiij.col.qꝺ mens dꝫ attendi ēt si v̄ba disponē-tiū vel ꝯ̄hentium essent ꝯ̄ria menti alleg. ad hoc.ang.in ꝯsi.suo.clxix.pro q̄ dicit ipse qꝺ ē tex.in.l.i.s̄.qꝺ fal.tu.auc.⁊ in.l.quesitū.s̄.de testi.⁊ in.l.q̄uis.s̄.de in ius vocando. ⁊ tex.iū-cta gl.in.l.q bona.§.dāni v̄si. ingret.s̄. de dā. infec.⁊ voluit Bal.in.c.fi. de mutuis petitio. pro q̄bus ēt facit ſm eū in gl.l.blanditus.s̄.de fideiusso. que dixit qꝺ in ꝯ̄ctibus magis at

6 tendit mens ꝯ̄hentium quā verba ꝯ̄ctus.⁊ faciunt dicta p.d.Ant.in.c.nouit in vlt. col.de iud.⁊ p Joā.de imo.in.l.fi.in.iiij.col.s̄.de he. inst.de qua mā ēt late locutus sū in.l.i.C.plus valere qꝺ agit.¶ Et in mā ista ꝙ magis at-tendat mens quā verba facit optime gl.sing. in.l.que extrinsecus.s̄.de ver. ob. que dixit ꝙ si in p̄ntia est vnus bos ⁊ ego dico promittis mihi hunc equū ꝙ valet stipulatio de boue si tu dicis ꝓmitto.⁊ illā gl.ibi exclamat Bar.⁊ Bal.ang.Jmo.⁊ Moder. ⁊ doc. in.l. si q̄s in fundi vocabulo.s̄.de le.i. Et faciunt ēt dicta p Jn.in.c.petitio.de ꝓcu.vbi inq̄t ꝙ si dico ꝯsti tuo te asinū meū ad agendū petendū ⁊ defendendū ꝙ talis ꝯstitutio ꝓcuratoris erit effi-cax ⁊ valida non attenta ineptitudine v̄borū qꝺ dcm̄ seq̄tur Ho. ⁊ abb.i.d.c.petitio ⁊ Bal. in.l.id qꝺ pauperibus in.ij.col.C.de epis.⁊ cle. ⁊ bal.in.l.i.circa p̄mā col.C.de neg. gest. ⁊ in l.neqꝫ.C.de ꝓcu.⁊ bal.in.l.multū interest.C. de test.⁊ pau.de ca.in.l.testō.eo.titu. ⁊ bal.in rub.ex̄ de ꝓcu.in p̄n.⁊ Ang.in.l.i.in fi.p̄n.s̄. de ꝓcu.⁊ Lu.ro.in.l. si q̄s mihi bona.in.§. sed si mādauit.in p̄n.s̄.de acq̄rē.her.⁊ abb.i rub. ex̄ de sind.⁊ in.c.i.eo.titu. ⁊ alexā.in ꝯsi.suo. xliiij.inc.viso in.i.col.i fi.in.ij.vol. Et ꝓ istis ēt faciunt no.v̄ba.d.Fely.in.c.significante in ij.iij.⁊.iiij.col.de rescrip.⁊ faciunt etiā dicta p bal.in addi.Spe.in titu. de appel.l.vi. col. in ver.sed pone q̄ōnem de facto vbi dicit qꝺ non viciat reductio ad arbitriū boni viri si ille q petit eam dicit peto laudū rescindi p remediū appellationis Et ibi ēt subdit ipse in

7 ver.sequenti inc.sed q̄d ⁊c.ꝙ non viciat appellatio attenta mēte appellātis si q̄n voluit ap-pellare dixit reclāo ad sup̄iores.Et facit qꝺ vo

8 luit ang.i ꝯ.suo.ciiij. inc.hic vidēda sūt duo vbi dixit qꝺ mens statuti sufficit lꝫ verba deficiant.alle.plura iura de q̄bus ibi p eū ⁊ ibi ēt dicit ꝙ vbi deficiunt v̄ba legis si tn̄ mēs adest ꝯpetit tunc vtilis actio q̄ est datiua respectu legis in q̄ v̄ba deficiunt alle.l.pe.s̄.si q̄dru. paup.feci.dica. ⁊ dicit ēt ibi ꝙ cū manifesta est legis ītentio nusq̄ v̄boꝝ īterp̄tatio melior sensu existit. Et facit ꝙ dixit bal.i ꝯsi.suo.ccccxvij.inc.ego puto ⁊c.i.ij.col.i.i.vo.vbi dixit ꝙ oīs sensus scripturaꝝ a mēte sumit exordiū ꝙ ēt ip̄e dixit i ꝯsi.xcviij.ic.dn̄a antonia ⁊c. circa me.in.iij.vol. Et faciunt etiā dcā p bal. in ꝯsi.xlvi.ici.v̄ba instōnis i.i.col.in.iij.vol. vbi dicit ꝙ rigor v̄boꝝ nō viciat volūtatem disponētis q̄ mens ⁊ ītellectus p̄or ⁊ potior ē

9 q̄ v̄ba. Et faciunt etiā ad p̄dicta plura ⁊ plura alia q̄ ego dixi i.l.fi.C.q res pig.ob.pos.vbi videas. Et teneas menti ꝙ lꝫ mens.l. vel statuti vel ꝯ̄hentium vel alicuius dispōnis dēat attendi vt dixi.s̄.attn̄ h nō hꝫ locū in statuto lege ꝯ̄ctu vel aliq̄ dispōne in q̄ vel in qua diceret qꝺ ip̄a lex vel statutū vel alia dispō deberet simplr̄ intelligi prout verba sonant ⁊ iacent q̄ tunc non attenderet mens sed attenderent verba ipsius legis statuti ꝯ̄ctus vel dispōnis omissa mente. Jta notabi. dixit Pau.de ca.in ꝯsi.suo.cccxlvi.inc.casus presens ⁊c. in ij.col.allegat Bal.in.l.ij.C. de condi.insertis ⁊ alia allegat de q̄bus p eū. Dicit tn̄ ipse Pau. de ca.in consi.suo.clxxxiij.inc.in cā ⁊c.in.iij. col.v̄.Jtē n̄ ob.⁊c. qꝺ ēt i statuto est apposita cl'a ꝙ statutū dēat intelligi grosso mō: ꝓut iacet ꝙ p hoc non tollit necessaria vel iuridica īterp̄retatio ipsius statuti. allegat hoc voluisse Bar.in.l. oēs ppl'i in.vij.q.sexte.q.p̄n.s̄.de iusti.⁊ iure.⁊ voluit latius.d.alex.in ꝯsilio.suo.

10 lxxx.inc.viso ⁊c.in.iiij.col.in.i.vol. ¶ Scđo.ēt ex isto tex.ꝙ in penalibus ⁊ odiosis fit extēsio ex paritate rōnis. Jta probat iste tex. ⁊ est gl.in cle.in ver.eligant.de elec. de q̄ tn̄ p scriben.latius in.c.odia.de reg.iur.in.vi. ⁊ in.l.si ꝯstante in p̄n.s̄.sol.ma.⁊ p gl.in.l.illud ⁊ in.l. fi.C.de sac.san.eccle. ¶ Expeditis mō textualibus venio ad glo.fi. q̄ alie sunt clare. Circa hanc glo.fi.dicit Bar.notandū esse qꝺ lꝫ tex. iste faciat mentionem de his q sunt in gradu vlteriori non refert se tn̄ ad eos q sunt in gradu ꝓpinquiori ſm verba.l.nec ſm sn̄iam nisi extendit p iuriscōsultos h̄ntes auctoritatem extendēdi.ita dicit gl. hic q̄ notāda ē ſm eū. Attn̄ dicit ipse Bar.qꝺ inq̄tum ista glo.dicit ꝙ ante marcianū iurecōsultū nō ꝯtinebantur illi q sunt in pari vel in propinquiori gradu ex sn̄ia non plꝫ sibi. Qr non posset facere iuris con.nec imp̄ator ꝙ illud qꝺ p̄mo non ꝯtinebat in sn̄ia.l.nunc ꝯtineat.sed bene pōt extendere si vult non ꝙ in sn̄ia illa ꝯtineatur. alle. l.iij.in fi.cum.l.seq.s̄.de legi.tut.⁊.l.ij.s̄.vsufr. earum rerum que vsu consu. Querit postea Bar.vtrum illi qui occidunt eas personas que non ex verbis.l.sed ex sn̄ia ꝯprehenduntur accusent.l.pompeia.de parrici.an v̄o accusentur ex ista materia. Jn quo dicit quod .l. pom-peia quia illud quod ex sententia.l.est ex lege vt lege nominis ⁊ rei.§. verbum ex lege infra de v̄.sig.⁊ dicit ꝙ aliud est eē ex lege ⁊ aliud

ex v̄bis

ex v̄bis legis.⁊ in statutis in q̄bus s̄m quos/
dam non recedimus a verbis iste p̄sone q̄ nō
cōprehendunt ex s̄nia non ꝯtinent.q̄ non cō
tinent verbis sed s̄nia ⁊ mente.Jta dicit bar.
hic que dicta Bar.approbat hic Ang. Sequi
tur.l.diuus adrianus. q̄.l.cū pater sequens
nihil h̄z.Hippo.de Mar.iuris vtriusq̄z doc.

1 Pater occidens filium adulterantem nouer/
cam an puniatur:cum p̄r debeat iniuriam si
bi illatam per filium remittere.
2 Coniunctus an possit aliquando seuire con/
tra ꝯiunctum propter iniuriam sibi illatā.
3 Lex puniens receptantem bannitum non h̄z
locum in coniunctis sanguine.
4 Meretrix nō p̄ōt institui h̄r̄s ab aliq̄ q̄ ē tur
pis p̄sona sed bn̄ p̄t a ꝯiūcto sanguīe īstitui.
5 Stante statuto ꝙ bānitus possit īpune occidi:
tn̄ non h̄z locū in p̄sona ꝯiuncta sanguine.
6 Prouocatus ex maxima iniuria homicidium
facit mitiori pena punitur.
7 Laicus de iure non potest clericum capere:fal
lit qn̄ quis inueniret eum adulterantē filiā
vel vxorē ꝙ ēt p̄ōt impune occidi.
8 Patria potestas d̄z in pietate non autem in
atrocitate consistere quomodo intelligitur.
9 Crudelitas patris in filium sepius prodest ipsi
filio ⁊ nocet patri.
10 Filius occidens p̄rem propter aliquam cau/
sam per quam etiam posset eum exheredare
an puniatur pena.l.pomp.de parrici.

Diuus adrianus.

¶Et hoc intendit p̄r occidens
filiū adulterantē nouercā non
tenēt.l.pōpeia.de parri.sed ē i i
sulam deportandus.h.d.l. ista s̄z
Ang. Casus ⁊c.¶Ex isto tex.
1 ⸢p̄ōt notari ꝙ l̄z p̄ri non liceat occidere filiū.
vt in.l.i.C.de his qui parē.vel libe.occi.⁊ in.l.
i.⁊ in.l.p̄ri.s̄.eo. tn̄ ex cā atrocis iniurie hoc
l̄z ipsi patri vt hic. Sed l̄z hoc p̄mittatur ipsi
patri ex dicta cā tn̄ non est in totū īmunis a
pena q̄ punitur tn̄ pena relegatiōis. ¶Et vi
deretur dōs ꝙ nulla pena dēret puniri eo q̄
ille q̄ occidit adulteꝝ extraneū adulterantez
eius vxorē non punitur nisi pena exilij.vt in
l.grachus.i fi.C.de adul. sed cū magis ⁊ gra
uius offendatur p̄r ex adulterio cōmisso per
filiū in nouercā quā per extraneū p̄p reueren
tiā quā d̄z filius p̄ri ⁊ p̄p illud qđ d̄r graui/
us fertur iniuria que fit a p̄pinquo ⁊ ꝯiūcto
quā illa que fit ab extraneo ⁊ ignoto.vt dicit
tex.in.l.cū op̄z. ⁊ ibi Bal.C. de bo. que libe.⁊
iđ dixit Lud.ro.in sing. suo.xcij.incip.tu h̄ēs
⁊c.ꝙ l̄z p̄r possit remittere iniuriā illatā filio.
vt in.l.sed si vnius.in.§.fi.s̄.de iniur. h̄ tn̄ fal/
lit nisi talis iniuria fuerit facta filio p̄ ꝯiūctā
p̄sonā:q̄ tunc p̄r illaz remittere non poterit:
de quo dicit esse casuz sing.s̄m Bar. in.l.luci/
us.s̄.sol.ma. ¶Cum ergo filius magis delin
quat ꝯ̄ p̄rem adulterando eius vxorem quo
extraneus.ergo p̄r eum occidendo deberet mi
tius puniri q̄ si occidisset extraneum. ⁊ sic nō
deberet puniri relegatiōe sed valde minori pe
na.¶Sed ꝯ̄riū est dōm p̄p rōnē huius tex.
v̄z q̄ pietas p̄rna nō d̄z in atrocitate ꝯsistere.
2 Jtem ēt p̄p sanguinis ꝯiunctionem.⸢nā non
l̄z ꝯiuncto facere ꝯ̄ ꝯiunctū rōne sanguinis il
lud qđ liceret facere ꝯ̄ extraneū: ⁊ ideo vide/
mus ꝙ iura p̄hibentia cōiones cū excōicato
non cōprehendunt ꝯiunctos ipsi excōicato.vt
est text.in.c.qm̄ multos. xi.q. iij.⁊ in.c. inter
alia.de sen.excō.⁊ facit.l.fi.s̄.de recepta. vbi d̄r
3 ⸢ꝙ lex puniens receptantē bānitū non h̄z lo/
cum in receptante affinem bānitum vel ꝯiun
ctum.⁊ facit tex.in.l.pe.s̄.de posthu. vbi d̄r ꝙ
quis non p̄hibetur assumere aduocationē ꝯ̄
rem publicam pro aliquo affine vel ꝯiuncto
l̄z pro alijs sit secus.vt h̄r in.l.ij.C.de aduo.di
uer.iudi. Et dixit no.Ang.in auc.q̄bus mo.
natura.effi.leg.in.§.i.circa me.⸢ qđ l̄z alīs me/
4 retrix tanq̄ turpis persona non possit institui
h̄r̄s a fratre excluso fratre:vt h̄r in.l.fratres.C.
de inoffi.testa.hoc tn̄ fallit in meretrice ꝯiun/
cta que poterit heres institui excluso fratre.p
quibus etiam adduci possent plura ⁊ plura
ad hoc p̄positum cumulata per Lud. ro.i.l.
i.s̄.in ius voc.vt eant vel satisdent. ⁊ per eun
dem in repe.l.si vero.in.§.de viro.in.xvij.fal.s̄.
solu.matri.⁊ per.d.Fely. in.c. cum q̄dam.in
pe.col.de iureiu.Et facit no.verbum.d. Melli
in trac.suo bānitoꝝ.⸢in.iij. parte scđi tēporis.
in.q.liij.incipi.queritur duo ciues ⁊c.vbi di
5 xit⸢ꝙ stāte statuto ꝙ bānitus possit impune
occidi attamen frater non poterit vigore ta/
lis statuti impune occidere fratrem.qđ dictum
pro valde no.refert ⁊.seq̄tur.d.Bar.cepo.in cō
si.suo.v.incipi.casus talis est ⁊c. in.v.col.post
prin.⁊ idem tenuit Dy.in.l. si adulteriū cum
incestu.in.§.liberto.s̄.de adul. vt refert Bar.ꝯ̄/
rium tenens in.l.minime.s̄.de relig.⁊ sump.
fune.de quo latius dixi in sing.meo.ccx.inci.
iura sanguinis ⁊c. vbi videas. ¶Ulterius
6 noto ex hoc tex.ꝙ⸢ p̄uocatus cōmittens ho/
micidiū non est in totum īmunis a pena ēt
si prouocatus fuerit ex atrocissima iniuria.sed
d̄z tn̄ minori pena puniri. Et iudicio meo
iste tex.p̄ōt allegari ad vnum qđ dicebam su
perioribus diebus in voce in quadam alleg.
quā feci in quadam causa capitali ⁊ grauissi
ma.v̄z ꝙ quādo propter aliquā cām minui/
tur vera pena delicti ⁊ ab ea receditur: tunc
reo non īponitur minor pena corporis affli/
ctiua sed transmutatur in aliam penam ex/
tra corpus. qđ p̄z hic. nam l̄z pro homicidio
regulariter īponatur pena mortis.vt.s̄.ti.i.at
tamen hic minuit pena mortis i p̄re occidēte
filiū p̄p adulterium cōmissum in nouercam

⁊ ipsi patri vlterius non imponit pena corpo
ris afflictiua sed alia pena ex͂ corpus vȝ pena
deportationis in insulā. Et ad idē est tex.in.l.
si adulteriū cum incestu.in.§. iperatores.s̄.de
adul.⁊ in.l.sigs in graui.in.§.si tm̄ maritus.s̄.
ad sil.⁊ in.l.grachus.C.de adul.⁊ in.l.lex iu/
lia.de repetundis.§.fi.j.ad.l.iul.repet. ⁊ in.l.i.§.
fi.s̄.ti.i.de quo latius dixi in.d.l.i prin.i.xiij.
limi.s̄.de sica.de quo ēt dixi in practica mea
causaꝝ criminaliū in. clxxxvi.car.in fi.⁊ ibi
ēt in.lxiiij..car.¶ Noto ēt ex isto text. in ver.
adulterabat ꝙ pr̄ reperuit hunc filiū in facto
adulterantē nouercā nimiꝝ si eū crudeliter
puniuit ⁊ si pp iustum dolorē pr̄is minorata
fuit sibi pena.nā multa tollerant̄ ⁊ pmittunt̄
fieri ꝯ reptū in fraganti crimine.que alr̄ non
permitterent̄. Et iō dixit Ang. de are.i trac.
suo male. in verbo fama publica pcedente v.
7 nota ⁊c.ꝙ lȝ laycus non possit cape clericuȝ.
tm̄ istud fallit nisi in fraganti crie reperiat̄: qꝛ
tunc poterit capi per laycū.alle.hȝ voluisse In/
no.in.c.vt fame.de sen.exc.⁊ flor.in.l.iiij.s̄.ad
l.acql. Et dixit idē Ang.in eodē trac.in vbo
che hai adulterata mia dōna.in.ix.car.in v.
qd si pr̄ ⁊c.ꝙ si pr̄ vel maritus repiat clericū
in fraganti crie cū filia vel vxore ꝙ poterit eū
interficere absqȝ incursu pene.c.si qs suadente.
xvij.q.iiij.⁊ dicit ꝙ hoc voluit Bal. Ange.⁊
Raph.in.l.qd ergo.i.§.si hr̄s.s̄.de leg.i.de quo
ibi ēt per Jo.de imo. Et ibi Ang. ari.in suis
addi.dicit ꝙ de hoc est casus in termis cum
gl.in.c.si vo.de sen.excō.in fi.in v. nec ille cō
pellendus est ⁊c.qð est no. Et iō pp istuȝ tex.
in.d.vbo adulterabat ꝙ est tp̄s pn̄s. ⁊ p pdi
cta posset dubitari an iste tex.hr̄et locū in fi/
lio q iā adulterauerat nouercā ⁊ nō fuit rep/
tus in fragāti crie. Inter q̄ est longa dr̄ia cogi
ta qꝛ plura adduci possent maxime de vulne
rato q incōtinenti pōt repercutere secus ex in/
teruallo. ¶ Ulterius dico ꝙ iste text. vr̄ ꝯria
iplicare.nā dicit ꝙ iste pr̄ vr̄ magis latronis
q̄ pr̄is iure dcm̄ filium occidisse postea dicit
ꝙ talis pr̄ deportandus est sed si latronis iure
hoc fecit ꝯ filium videret̄ ꝙ tāq̄ latro ⁊ homi
cida esset ꝯdēnandus ⁊ nō deportādus. Sed
dici pōt ꝙ istud crimen cōmissum p dcm̄ fi
lium ꝯ pr̄em fuit adeo atrocissimū ꝙ pr̄ sim/
pliciter est deportādus ⁊c. ⁊ iō non hr̄ respe/
ctus quō pr̄ eum occiderit. ¶ Itē not.ex isto
8 tex.ꝙ patris ptās dȝ in pietate non in atroci
tate ꝯsistere. ¶ Qð ego intelligo in bonis filijs
cōmittentibus leuia cria.secus āt in filijs pce
dentibus ꝯtinue de malo in peius ⁊ cōmittē
tibus enormia delicta. qꝛ in talibus pr̄ia po/
testas dȝ potius in atrocitate q̄ in pietate ꝯsi/
stere:nam pietas est punire scelus. Et adde ꝙ
9 crudelitas seu seuitia pr̄is qn̄qȝ pdest filio.nā
si pr̄ capit filiū qui delinqt ⁊ eum pn̄tat iudi
ci vt euȝ puniat dȝ iudex tali casu parcere ipsi

filio per tex.in.l.milites agꝝ.in.§. dsertorē.j.de
re mili.de quo dixi in.l.iauditū. q̄ est.l.ij.s̄.ti.
i. ¶ Itē vlterius dico ꝙ per istū tex. satis pōt
limitari.d.l.inauditū. i q̄ dr̄ ꝙ pr̄ pp aliquā
cām nō pōt occidere filiū: qꝛ imo absqȝ pena
vltimi supplicij pōt ipm occidere si adulteret
nouercā:vt hic:⁊ lȝ puniat̄ pena deportatiōis
non tm̄ punit̄ vra pena homicidij. Modo ve/
niēdo ad dcā per Bar.hic pōt q̄ri q̄re iste pr̄
qui occidit filiū non punit̄.l.pōpe. vt hr̄ in.l.
i.s̄.eo.in quo ipse Bar.rn̄det ⁊ dicit ꝙ rō hu/
ius est qꝛ iste filius cōmittendo tale crimen ꝯ
pr̄em perdit puilegium filiationis.iō pr̄ non
punit̄ pena huius ti. Et idē dicit ipse Bar. eē
in filio cōmittente aliquā cām ingratitudis
in.§.aliud quoqȝ capitulum in auc.vt cuȝ de
appel.cogno.⁊ glo.in.c.qntauallis. de iureiu.
¶ Nā tunc perdit priuilegium filiationis ⁊ p
pter eius mortē non hȝ locuȝ.l.pōpe.de parri.
hoc ēt probat alia rōne vȝ qꝛ filius cōmittens
aliqua de illis causis pdit ius petendi alimē/
ta.l.si qs a liberis.§.sigs ex his.s̄.de libe.agno.
⁊ denegare alimenta est necare.l.necare. eo.ti.
10 ergo pȝ ꝙ pp oēs illas cās pr̄ excusat̄ a pena
parricidij. Et idem dicit ipse Bar. esse si pr̄
cōmitteret aliq̄ cām pp quā posset a filio ex/
heredari:qꝛ tunc pderet ius pr̄nium:⁊ eo casu
filius occidens pr̄em non teneret̄ pena parri/
cidij. ꝙ ēt dicit hr̄e locum in collectralibus.
Ita residet Bar.hic ⁊ idem vr̄ ēt firmare An
ge.hic. Item dicit Ang. ꝙ lȝ iste tex. dicat ꝙ
iste filius adulterabat nouercā:ꝙ non tm̄ euȝ
inuenit in adulterio.nā si eum inuenisset in
adulterio non deberet aliq̄ pena puniri p.l.
marito.s̄.de adul.q̄ dicit ꝙ si maritus inueni
ant adulterantem vxorē suam ꝙ pōt eum oc
cidere. ¶ Sed imo ego dico vt.s̄.dixi vȝ ꝙ pr̄
inuenit filium adulterantem nouercā qð p
bat apte tex.in vbo q nouercā adulterabat.
nec ob.tex.in.d.l.marito.nā ille tex. nō loqui
tur de filio repto i adulterio.sed loquit̄ de ex/
traneo ⁊ alia est rō in filio alia in ex͂neo: nā
non ita leuiter pmittit̄ pr̄i occidere filium si/
cut pmittitur occidere adulteꝝ extraneum:⁊
iō teneo pp diuersitatem rōnis:ꝙ tex.in.d.l.
marito non hēat locuȝ in filio reperto i adul/
terio cum nouerca:qꝛ pr̄ etiam tali casu dēbit
puniri pena deportationis vt hic:⁊ sic teneo
in hoc ꝯ Ang.⁊ glo. Scias etiā qð sm̄.d.ale.
hic i apostillis qð ita punitur occidens pr̄es
spiritualem sicut pr̄em nālem alle.ad hoc gl.
in.c.aut facta de pe.di.i. Et ex istis igit̄ rema
net expedita.l.ista. Seqt̄.l.vtꝝ. hippo.d mar.

1 Agentes ⁊ ꝯsentientes pari pena puniuntur.
2 Cōscius alicuius tractatus ꝯ pncipē vel ciui/
tatē an semp puniat̄ vt malefactor pncipalis.
3 Tacens delictum committendum contra pa
trem punitur pena parricidij.
4 Dictio perinde importat idemptitatē rōnis.

Tacere

Tacere delictum non habet locum in sacerdo
5 te conscio propter confessionem.
6 Quis nõ dẽat pũiri ex sola scĩa quõ ĩtelligit.

Trum. ¶ Et h̃ ĩtẽdit pe
na parricidij nõ
solum tenent occisores sed etiã
ꝯscij ⁊ ꝑticipes.h.d. ſm ang.
¶ Uel sic occisores ꝯscij ⁊ ꝑti
cipes cõmittentium parrici-
dium tenent pena ꝑricidij.h.
1 d.ſm me. Casus ⁊c. ¶ No.ex hoc tex.qꝺ ꝯsci-
us cri̾s vr̃ auxiliator ideo si non releuat ho-
micidium fiendũ punitur tãq̃ ꝑncipalis. qꝺ
8 est notandum. Et idẽ multomagis vꝫ dõm
in cri̾e lese maiestatis vt puta in aliq̃ tractatu
fiendo de interficiendo ꝑncipẽ vel dãdo ciui-
tatem vel aliquam portã ciuitatis inimicis
vel ĩ si̾libus casibus nã si aliqs sit ꝯscius siliũ
delictoꝝ ⁊ nõ reuelauerit debebit puniri tãq̃
principalis.argu.huius tex.⁊ est tex.in.l.qsqs
versus fi.C.ad.l.iul.maie.⁊ ibi doc. ⁊ tꝫ Bar.
hic.Sed ꝯ̃riam opi.puto veriorẽ.s.ꝙ ex sim
plici scĩa quis non incurrat crimen lese maie-
statis nisi qñ hoc posset ꝓbare.Sed si aliquis
sciret ꝙ qꝛ fuisset sibi dictum in secreto ꝙ ali
quod crimen lese maiestatis cõmitti deberet
⁊ posset hoc probare.iõ illud nõ reuelaret nõ
deberet puniri aliqua pena.⁊ hoc qꝛ postq̃ nõ
põt hoc probare non vꝫ teneri qui nemo dꝫ se
submittere.torture vel carceribus vt hr̃ in.l.
iij.C.ad.l.iul.maie.⁊ in.l.fi.C. de accu. ⁊ iõ in
casu isto qñ quis non posset probare tractatũ
fiendum ꝯ̃ principem qꝛ fuisset sibi dictũ in
secretum non deberet puniri. Ita nota.dixit
Bal.ĩ ꝯsi.suo inci.q̃q̃ allegata sint multa ⁊c.
⁊ plures rõnes ⁊ maxime per illã supradictã
ꝙ nemo dꝫ se submittere torture vel carceri-
bus ⁊c.Ad quid.n.tenetur qs reuelare illud
qꝺ ipse probare non põt.Qui.n. solum audit
⁊ non reuelat qꝛ probare non potest ĩmunis
est a delicto.vt hr̃ in.l.nr̃is.C. de cal. Et illud
ꝯsilium Bal. ad hoc refert ⁊ sequtur angel.de
are.in trac.malefici.in ver.che hai tradita la
tua patria in.ij.car.in ver.qꝺ crimen ⁊c. vbi
dicit qꝺ Bal.ex hoc infert qꝺ assessores sequẽ-
tes Bar.hic ⁊ occidentes hoĩes solũmodo qꝛ
non reuelant secretũ non probabile oẽs sunt
homicide qꝛ visus vidit vellit nollit ⁊ auris
audit qꝛ sensus corꝑis ⁊ primi motus nõ sunt
in ꝑtãte hoĩs vt dicit glo.in.l.i.§.ius nãle.s̃.de
iusti.⁊ iur.Et illud dictum Bal.ẽt refert ⁊ se
quitur Jo.de ana.in rub.extra de his qui fi.
occide.⁊ ꝑꝑ predictam rõnem Bal.in.d.ꝯsi.
deplorat memoriam fidissimi militis dñi Do
nati de barbadoris qui ob hanc cãm cũ ali-
quibus alijs fuit decapitatus. Et subdit ibi
Bal.ꝙ ꝑꝑ hoc aĩa Bar. est sepulta in ĩfernũ.
⁊ dicit ang.de are.in.d.ver.crimen.ꝙ ista re
fert Jo.de platea doc.bonoñ.insti.de publi.
iudi.in.§.publica aũt.pro quibus facit.c.qꝛ ple
runqꝫ.ij.q.vij.Et vltra ange. adde tu ꝙ illud
dictũ Bal.refert.d.Fely.in.c.de cetero.in vlt.
col.de re iudi.⁊.d.Alex.hic. Et pro ista dicto
Bal.est tex.no.quẽ ego solus põdero in cle.vo
lentes.in.§.notarij.in ver.vt ea ꝓbare valeant
de hereticis.ex quo tex.colligit ibi car. ꝙ q nõ
põt ꝓbare non tenet nũciare. Et pro hac opi.
faciunt dicta per ang.in.l.frater.s̃. ĩ hoc ti.vbi
dicit qꝺ fuerunt decapitati pl'es ciues qui nõ
reuelarunt tractatũ quẽ solũ modo sciebãt ⁊
⁊ non fuerunt participes.⁊ dicit qꝺ h̃ fuit ma
lefactũ ⁊ iniqꝫ.qꝛ iura hoc nõ patiunt ꝯ̃ quo
etiã per.d.Fely.late in.c.q̃te.de sen. excõ.⁊ in
c.ij.de he.de quo ego latius dixi in singulari
meo.clxiiij.inci.nemo dꝫ ⁊c. Et faciunt opti-
ma dicta ꝑ abb.in.c.sacerdos.in.ij.col.de off.
ordi.vbi dixit qꝺ sacerdos non dꝫ desistere a
celebratiõe diuinoꝝ lꝫ sciat aliquẽ ex ꝑñtibus
esse excõicatũ si h̃ probare nõ põt qꝛ illud scit
vt deus in ꝯfessione qꝺ est notandum ad ꝑ̃di
3 cta. ¶ Modo redeundo ad tex. nr̃ꝫ noto ex
ipso tex.ꝯiuncta vltima glo. ꝙ tacens delictũ
magis punit quã ipse cõmitteret ipm delictũ
qꝺ pꝫ.nam tacens delictũ cõmittendũ ꝯ̃ prẽꝫ
ꝑ filiũ punit pena ꝑricidij. vt hic q̃ est maior
q̃ pena homicidij vt hr̃.j. in.l.pena.sed si talis
tacens occidisset manibus ꝓprijs illũ prẽꝫ nõ
fuisset punitus nisi pena simplicis homicidij.
vt in toto ti.s̃.ꝑxi. Et põt ẽt optime allegari
iste tex.ꝯ̃ illud vulgatũ vꝫ.Tacendo nunquã
me penituit. loquendo aũt sepe. ⁊ ꝯ̃ illud nã
nulli tacuisse nocet nocet esse locutũ ⁊c. ¶ Itẽ
nota ẽt ex hoc tex.ꝙ magis attendit qualitas
facientis q̃ scientis vel ꝑ̃stantis auxiliũ. ¶ Ul
4 timo no. ꝙ dictio ꝑinde ĩportat idẽptitatem
de qua dictione vide ẽt.l.q a pr̃e. ⁊ ibi bar.ff.
de ꝯfir.tu.⁊ in.l.i.s̃.de recep.⁊ Bar.ĩ.l.sacrile-
gij.in.§.is ãt.j.ad.l.iul.pe.⁊ ibi alex.⁊ bart.in
extra.ad repr.in v̾bo ꝑinde.⁊ bal.in.l.sed si le
ge in.§.ꝑinde.s̃.de peti.he.doct.ĩ.l. iiij.q po.in
pig.hab.⁊ inq̃tũ iste tex.punit ꝯscios nõ reue
5 lantes. limita eũ nõ hr̃e locũ ĩ sacerdote cui
fuit dictũ ĩ ꝯfessiõe aliqꝺ maleficiũ fiendũ q
lꝫ illud nõ reuelauerit.nõ tñ cadit ĩ aliq̃ penã
ꝑ tex.ĩ.c.oĩs vtriusqꝫ sexus de pe. remis.⁊ ibi
ꝑ doc. ¶ Modo ꝯ̃ istũ tex.ꝑ̃t opponi ſꝫ bar. nã
vr̃ qꝺ ꝯscius nõ teneat aliq̃ pena qꝛ scĩa sola
6 qs nõ dꝫ puniri.vt.l.culpa caret.j. de reg.iu.⁊
⁊ ĩ.c.nõ ẽ sine culpa eo.ti.i.vi. ¶ Qua ꝑꝑ gl.h̃
ꝯ̃riũ sentiẽs dicit qꝺ dꝫ addi ꝯscij ⁊ ꝑticipes.
Sed tñ dicit bar.qꝺ ꝯ̃ hãc sol'onẽ vr̃ casus in
l.ij.s̃.eo.Et iõ bar.soluit h̃ mõ vꝫ vt dicamus
qꝺ ex sola scĩa qs nõ dꝫ puniri nisi qñ malefi-
ciũ dꝫ cõmitti ĩ ꝑsonã alicuius cui ipse com
mittẽs ẽ suppositus ꝑtãti sue.vt si seruus ẽ sci-
ens de morte dñi.vt hr̃ ĩ.l.i.§.si seruus.s̃.ad sil
le.vel ĩ filio si fuit sciẽs de morte prĩs. vt.s̃.eo.
l.ij.⁊ idẽ in vasallo si fuit sciens de morte dñi

⁊ idem dicit de eo q fuit sciens de turbatione
ciuitatis sue vel de aliquo cōmittendo ꝯ pnci
pem.vt hr̄ in.l.qsqs.in fi.C.ad.l.iul.maie.ī ali
is aūt vr̄ ꝙ non sufficiat sola scia nisi ēt sit pti
ceps delicti.vt no.hic.⁊ in.d.l.culpa caret. ⁊ ī
d.c.non est sine culpa.subdit postea ipse bar.ꝙ
ꝯ glo.huius.l.vr̄ tex.insti.de publi.iudi.in.§.
alia vbi ponit de ꝯscijs p se ⁊ de pticipibus d
se.Sed dicit ꝙ illū tex.possumus intelligere
sm distinctionē pcedentē.l3 videat fieri violē
tia illi lr̄e.Ita residet bar. in hac.l. Dn̄s autē
alex.hic in apostil.dicit vnū no.verbū in mā
huius.l.v3 ꝙ si statutū punit facientē tracta-
tum non reqrit ꝯsumatio delicti ad h vt faciēs
tractatus puniat pena statuti alle.hoc voluis-
se abb.in.c.tua nup.extra de his q fiūt a pla.
sine ꝯsen.cap.p illū tex.⁊ gl.ibi qd ēt no.bal.
sm eum.in.l.aduersus.C.d fur. qd est summe
notandū cū regul'r non puniat attentans de-
lictum nisi pficiat.vt in auc.sed nouo iure.C.
ser.fugi.vbi p Bal.⁊.d.Bar.cepo.late. Sed tu
vltra.d.alex.dicas qd istud idē voluit tex. in
cle.pasto.in vbo tractauerat.⁊ ibi Car. de re
iudi.vbi pbat qd tractatus in atrocioribus
hr̄ p facto.⁊ alle.car.ad hoc.l.qsqs.C.ad.l. iul.
maie.⁊.vi.q.i.§.ver.⁊ idē pbat tex. in.l.i.ī fi.
⁊ ibi dixi.s.in hoc ti.tene mēti q2 not.est ⁊ se-
pe accidit in facto.⁊ ex istis reddit expedita.l.
ista seqt.l.si sciēte. Hip.de Mar. I.V.D.boñ.
1 Qui prestat auxilium circa parricidium pu-
nitur pena parricidij.
2 Nuncius scienter portans litteras de homici-
dio punitur pena parricidij.
3 Prosoneta seu mediator ꝯctus vsurarij ⁊ no-
tarius ꝯficiens instr̄m tenent oēs de vsuris.
4 Notarius scribens instrumentum simulatus
punitur pena manus ⁊ est infamus.

1 SI sciente. ¶ Et hoc in
tēdit ministrās pecuniā vt possit parri-
cidiuru ꝯsumari dr̄ opē ferre
⁊ de pricidio tenet.h.d. s3 an
ge. ¶ No.dcm̄ in summario.
Itē ēt no.tex.valde pōderādū
qui pbat ꝙ pstans simplex auxiliū ēt remotū
a maleficio ipsi malefactori punit eadē pena q
punit ipse pncipalis delinquēs. Et sic iste tex.
destruit illā no.doc.Bald.in.l.iudices.C.ad.l.
iul.pec.vbi dixit ꝙ opē ferēs maleficio punit
eadē pena q punit delinquēs qd dicit esse veꝝ
si fert opē p actū primū facto vt puta si assi-
stit faciēti. Si aūt fert opē p actū remotū tūc
mitius punit ⁊c. ¶ Sed hic appet ꝙ iste mi-
nistrans pecuniā vt possit pricidiū ꝯsumari
pstat opē pricidio p actū remotū. ⁊ tn̄ punit
eadē pena q pncipalis ⁊ nō mitius. ergo iste
tex.destruit dcm̄ bal.in.d.l.iudices. de q dcō
aliq ēt dixi in.l.fi.s.de sic. ¶ Pro solōne mihi
vr̄ dd3 ꝙ hic tex.nō h3 obstare dcō bal, eo q2

loqt ī pricidio.⁊ sic ī enormissimo delicto qd
delictū est adeo exosus iuri ꝙ hoc ꝯcedit.s.ꝙ
pstās ī eo opē p factū remotū punit vt pncipa
lis. Sed secus eēt ī alijs crībus.nō ita odiosis
⁊ enormibus.de qbus loqt bal.in.d.l.iudices.
⁊ sic remanet firma doctrina bal.ī.l.iudices.
¶ Vlterius ang.hic exponit istū tex.in v.qq3
⁊c.ī psonetꝫ ⁊ ī mediatoribus ⁊ ī nūcijs portā
tibus ambasciatas p cōmittendis maleficijs
pricidij.vt tales teneant de auxilio ⁊ fauore.⁊
sic puniant pena pricidij. Et dicit ēt ang.ꝙ q
mutuāt pecuniā vt emant arma p maleficio
cōmittēdo teneant de auxilio ꝙ ego ītelligo
de simplici auxilio in alijs delictis sed hic pu
nit eadē pena pp atrocitatem delicti. vt dixi.
2 ¶ Et circa mām istā tene mēti vnū v3 ꝙ nū
cius scienter portās lr̄as homicidij tenet pena
homicidij.ita no.dixit Cy.in.l.nō iō minus
.C.de accu.⁊ bal.allegans.Cy.ī.l.i.§.ne aūt.in
v.col.C.de cad.tol. Et idē ēt voluit bar.in.l.i.ī
§.incidit.s.ad turp.vbi dicit ꝙ nūcij p qs fiūt
tractatus maleficioꝝ ipuniunt p illū text. Et
idē ēt vr̄ tenē bar.ī.l.aut q alr̄.§.fi.s. ꝙ vi aut
clā.⁊ idē ēt expsse firmauit ang. d are.ī li.ma
lefi.ī vbo semproniū mādatorē.ī.iij.car.ī ver.
vi.qro ⁊c.⁊ saly.ī.d.l.nō iō minus.ī añpe.col.
in v.viso d mādāte qro qd d nūcio ⁊c. d q di
xi ēt ī sing.meo.181. ici.mādās ⁊c. ¶ Venio
ad gl.q2 alia textualia h nō sunt.⁊ gl. istius.l.
ēt sunt clare ⁊ nihil difficultatꝫ hñt. Et ex gl.
3 fi.no.ꝙ psoneta ꝯctus vsurarij tenet ad restō
nē vsuraꝝ sicut ipse pncipalis. ⁊ hāc glo.ad h
reputāt sing.doc.⁊ eā refert ⁊ seqt Lud. ro.in
sing.suo.cclxxiiij.inci.fui interrogatus vbi di
cit istā gl.fore sing.⁊ reprobat bal.reprobātes
illā in.c.i.§.sil'r.in vlt.col.d ꝯtrouer. inuesti.p
q gl.Lud.ro.in.d.sing.alleg.gl.in.c.michael.
ex̄ de vsur.⁊ archi.in.c.sicut nō suo.xlvi.di.⁊
Lap.alle.xciij. Sed ego vltra Lud.ro.dico ꝙ
ista gl.nō est sin.sed imo alia ē silis in.l.ordie.
in.§.fi.in vbo minister.j.ad muni. quā alle.ēt
ang.hic. Et dicit ꝙ Rayne. dixit sub dubio
forte ꝙ notarius ꝯficiēs instr̄m vsurariū sciē-
ter tenetur ad restōnē vsuraꝝ. qd ēt firmit te-
nuit Host.in sum.ti.de vsu.in.§.fi.in v.qd de
notario ⁊c.vbi dixit ꝙ notarius scribēs instr̄3
vsurariū punit q2 efficitur piurus ⁊ nō pt vl-
terius instr̄a facere ⁊ pt pnunciari ifamus.qd
dcm̄ refert archi.in.d.c.sicut nō suo.⁊ Lu.ro.
in sing.suo.cclxxxiij.inci.pone ꝙ notarius.p
qbus ēt faciunt dcā p.d.fely.in.c si aduersus.
ex̄ de hr̄ti.in.ij.no.⁊ p Cep.in ꝯsi.suo vlt.⁊ p
bal.in rub.C.res inter alios acta.circa fi.vbi re
fert archi.in.d.c.sicut nō suo.⁊ dicit ꝙ nō est
miꝝ si notarius faciens instr̄m vsurariu3 te-
netur ad restōnē vsuraꝝ.eo q2 ꝯficere instr̄a il
licita est qñq3 spēs falsitatꝫ. Et subdit ibi bal.
ide3 esse in aduocatꝫ dictātibus talia instr̄a ī
fauore3 vsurarioꝝ. Et dicit ꝙ habemus vnu3
casum

casum sing. in c. imperialem. in §. scri. de phi.
4 feu. alie. per Fede. ubi est casus unus in quo notarius scribens instrumentum simulatum punitur pena manus ⁊ est perpetuo infamis. ¶ Item adde etiaz in sili ꝙ si aduocatus auxiliat fouenti iniusticiā ⁊ hñs iusticiā succūbat tenet ei ad oē interesse sm. d. Ang. in c. calūniam in fi. de penis. quē refert ⁊ seqt. d. Fely. in c. i. in. xij col. de ƿst. ⁊ in c. tua nos in pn. et de homi. de qbus oībus vide q̄ plene dixi ī sing. meo. clxxxi. in c. mādās homicidiū ⁊c. ⁊ vide et Ang. hic. Et ad p̄dicta et faciūt dcā p Lu. ro. in sing. suo. in. xxij car. in. i. col. ī sing. inci. ƿsoneta. ⁊ vide et bal. in rep. suo. in vbo ƿsoneta. in pn. vbi approbat gl. huius. l. ⁊ eā dicit singula. alia nō dñr in hac. l. iō seqtur. l. parricidij sed qr. d. l. nullas mām hz ⁊ silr. l. pe. ⁊ fi. iō eas p̄termittere statui ⁊ transferā me ad titulū d falsis ⁊ solū legā aliquas leges dicti tituli. q̄ mihi videbunt vtiliores ⁊ eas ƿmenta bo vt soleo in voce ⁊ in scriptis. Jō seqt titulus ad. l. cor. de fal. Hippolytus de marsi. J. U. D.

¶ Ad. l. cor. de falsis. Rubrica.

Falsum est mutatio veritatis q̄q̄ quis putet
1 se dicere veritatem ⁊ non dicat ⁊ iuret tamen non est falsarius.
2 Falsi pena ē deportatio ⁊ publicatio bonoꝝ in liberis ƿsonis in seruis vero pena capitis.
3 Statutum est ꝙ occidens occidatur intelligitur dolose semper.
4 Dolus ⁊ temeritas nō ligāt hoīem simplicē.
5 Ministrales capellanum qui debent denunciare maleficia ex forma statuti sub pena quo modo intelliguntur.
6 Testis tacens verum per pecuniam ita punitur de falso sicut dicens falsum.
7 Falsum quot modis committitur.
8 In generali remissione delictorum an comprehendatur crimen falsi.
9 Cōdēnatus ad mortē si ducit ad locū supplicij ⁊ obuiat cardinalē ī via liberat a morte si cardinalis ponit pileū suū sup capite ƿdēnati.
10 Delicta paria mutua conpensatione tolluntur secus in hoc.
11 In accusatione delictoꝛz regulariter ponitur. locus ⁊ tempus fallit in hoc.
12 Priuilegium si repitur falsuz nullum est.
Falsi suspitio habetur pro veritate.
13 Ex crīe falsi sine accusatore qs pōt ƿdēnari.
14 Clericus reptus in crimine falsi amittit priui
15 legium ecclesie ⁊ potest capi a secularibus.
16 Contra contumaces omnia iura clamant.
Notarius ƿmittēs falsuz p̄uatur officio suo.
17 Anteq̄ quis dicatur infamis reqritur ƿfessio
18 ipsius in iudicio vel sententia iudicis.
19 Clericus q relicto foro ecclesiastico vadit ad iudiciū seculare amittit illud quod euincerit.
20 Uasallus committens falsum perdit feudum quomodo intelligitur.
21 Sententia iudicis regulariter in penis reqrit.
22 Clericus portās comā longā an puniatur.
23 Bona mariti hipothecata mulieri pro dote: quomodo debent intelligi.
24 Sñia declaratoria iudicis ꝙ modis intelligit ⁊ in quibus casibus non requiritur.
25 Statutum volens ꝙ condemnatus pro maleficio possit impune occidi an q nō est ƿdemnatus sed crimē suū est notoriū possit occidi.
26 Statutum quod dicit vt ƿtumax ponatur in banno quomodo intelligitur.
27 Cōtra ƿsonas ecclesiasticas non pñt ƿcedi represalie nec qs dz manus violētas in clericos imponere quomodo debet intelligi.
28 Qui sepelit manifestum vsurarium sine lnīa est ipso iure excōmunicatus.
29 Emphiteota non soluens canonem tpe debito ipso iure cadit a iure suo.
30 Sñia declaratoria ƿcedit sup his que multipliciter exponunt. qr tunc veritas ignoratur.
31 Intellectus alicuius constitutionis dubius: neminem ligat.

¶ Obmissa ƿtinuatione huius rubrice tanq̄
1 nullius vtilitatis vt solitus sum dicere. potest queri hic de aliqbus circa mām huius rubrice ideo primo quero quid sit falsum: in quo. Azo in summa huius ti. in pri. dicit ꝙ falsuz est mutatio veritatis alle. tex. in auc. de instr. cau. fide in prin. Sed Hosti. in summa. ei de cri. fal. dicit ꝙ falsum nihil aliud est q̄ mutatio veritatis ex certa scientia facta ꝙ: falsum etiam non committitur sine dolo alle. d. auc. de instru. cau. ⁊ fi. in prin. ⁊. xij. q. ij. c. hoīes ⁊ c. is autem ⁊. l. nec exemplum. C. eo. ⁊. l. quid sit falsum ⁊. l. diuus. ff. eo. ⁊ ista diffinitio Ho. videtur verior propter illud verbum ex certa scientia. Nam vt ipse dicit falsitas non committitur sine dolo vt ī dictis iuribus. ⁊ ideo siquis credit dicere veritatem in aliqua re ⁊ iurat sic esse non est falsarius nec periurus lz veritas sit in ƿtrium eius quot dixit ita no. dixit bal. in. l. ij. in §. quot obseruari. C. de iura. calum. per illum text. quod dictum sequitur Pet. de anc. in c. ij. de iura. calum. in. vi. quos refert ⁊ sequitur. d. Fely. in c. i. circa fi. vt lite non conte. Et licet bal. in. d. §. quot obseruari dicat hoc non habere locum in teste qui debet deponere de veritate sed tantum dicit hoc habere locū in iuramēto credulitatis. Mihi videtur quot in hoc Bal. non recte loquatur quia etiam in teste. Istud debet habere locum Nam si testis iurat tale quid verum esse ductus iusta credulitate licet veritas sit in contrarium non debet dici periurus nec falsarius quoniam vehemens credulitas habetur p certitudine secundum Inn. in c. fi. post med.

de iur.calũ.ꝛ i.c.ex lr̃is de iureiu.ꝙ ẽt voluit
archi.in.c.beati.ij.q.vij.ꝛ in.c. quotiens de te
sti.ꝛ Jo.de imo.in.l.in repudianda.ff.de acq.
her.alex.in.l.i.i.xv.col.ff.si cer.pet.Pet.de anc.
in ꝯsi.suo.ccxxxv.inci. visis diligenter in.iij.
col.ꝛ in ꝯsi.cclix.inc.sup primo q̃sito vbi di-
cit ꝙ vehemens opinio ꝯsona ṽitati eqpollet
certitudini alleg.glo.ꝛ ibi bal.in.l.si ex̃neus.§.
sciendũ.ff.de acq.here.vbi ẽt p Joã.de imo.de
quo ẽt p.d.fely.in.d.c.i.circa fi. vt lite nõ ꝯte.
Et dixi ego latissime forte vltra alios in sin.
meo.ccv.inc.vehemens opinio] ꝛc. Ex qbus
mihi vr̃ ꝙ predcã.ẽt habeant locũ in teste sibi
credente ꝛ psuadente dr̃e veritatẽ qꝛ non erit
piurus nec falsarius lꝫ ṽitas sit in ꝯ̃rium. Et
pt poni exemplũ. Ego hẽbã mecũ in societate
mulierẽ indutã veste virili que pmo aspectu
videbat vir vt sepe istis tpibus ꝯtingit ꝛ fa//
cio actũ ꝛ ꝯ̃ctus corã illa muliere testes ãt sup
hoc examinati dñt ꝙ qñ ꝯ̃xerat mecũ in so/
cietate qdã hõ seu qdaꝫ vir an sint piuri ꝛ fal
sarij postq̃ illa erat femina certe non.arg.l.itẽ
apud labeonẽ.§.siqs virgines.ff.de iniur. ꝛ.l.
filiusfa.ff.de rit.nup. Põt ẽt poni aliud exem/
plũ vt puta qdaꝫ mutuauit mihi.x.monetas
argẽteas q̃ primo aspectu videbant aurei. Te
stes inducti sup isto mutuo dñt cũ iurõ ꝙ il
le talis mutuauit mihi.x. aureos an p hoc ta
les sint piuri vel falsarij certe non qꝛ vehemẽs
opinio ꝛ credulitas eoꝝ eos excusat p iura su
pius adducta. Ex qbus infero ꝙ illud dcm̃
2 bal.in.d.§.qd obseruari. vꝫ ꝙ credens dicere
verũ ꝛ iurat nõ est piurus nec falsarius lꝫ ve
ritas sit in ꝯ̃rium hꝫ ẽt locũ in teste: ꝛ sic in
hoc bal.non recte locutus est. Iteꝫ vltra pmis
sa circa diffinitionẽ hostiẽ.in loco palle.ingtũ
dicit ꝙ falsitas est mutatio veritatis facta ex
certa scĩa ꝛ ꝙ falsitas non ꝯmittit sine dolo.
Dico ego ꝙ p hoc pñt aliqua adduci. Et pri/
mo dico ꝙ de iure cõi pena falsi est deporta/
tio ꝛ bonoꝝ publicatio in liberis hoibus in
seruis ãt est vltimũ suppliciũ vt hr̃ in.l.i.§.fi.
J.in hoc tit.ꝛ insti.de pub.iud.i.§. itẽ lex cor.
Sed.hodie cõiter p Italiã sunt statuta puniẽ
tia falsitateꝫ pena corpali quo casu semp ad h
vt qs puniat tali pena reqrit dolus. ita dixit
in.l.qcunqꝫ in.v.col.C.de ser.fugit. Et dixit
Bal.in.l.data opa.in.iiij.col.C.qui accu.non
pos.in ver. Item si statutũ punit homicidiũ
ꝛc.ꝙ quotiens statũ iponit penã corpalem p
homicidio vt qꝛ dicit ꝙ occidens occidat ni/
si occidens occiderit dolose.ꝛ ex ꝓposito nõ
hẽbit locũ pena statuti vel legis sed alr̃ dẽbit
mitius puniri de quo ẽt hr̃ p bar.in.l.i.§.i.ff.si
qs testõ liber.esse ius.fue.ꝛ no.bal.ꝛ Saly.in
.l.ij..C.de noxali.ꝛ saly.in.l.pe.C.de sica.pau.
de ca.in.l.fi.in fi.C.de legi.ꝛ.in.l.i.C.vbi sena
to.vel cla.vbi exclamat ꝯ̃ iudices ignorantes
q nesciunt a ṽbis statuti recedere, p qbus fa-
ciunt dcã p bal.in.l.nõ dubiũ in.vi.col.ṽsi.
eodẽ mõ si statutũ diceret ꝛc.C.de legi.ꝛ facit
gl.in.c.si aliqs ex̃ de homi.ꝛ in.c.i.de ꝯuersio
ne ifide. Et hãc ptem ẽt firmauit saly.in.l.se//
natus.C.de his q sibi ascribunt in testõ ꝛ pbat
p gl.in.l.ossa.in.§.si i locũ.ff.de religio.ꝛ sũp.
fu.ꝛ h ibi voluit do.Flo.ꝛ in.l.dolo malo.ff.
de seruo.corru.ꝛ in.l.qua actiõe.§.siqs in collu
ctatione.ff.ad.l.acq.ꝛ ang.in.l.si plagij.C.ad.l.
iul.de plagia.ꝛ Pau.de ca.post gl.ꝛ bal.ibi i
l.ꝛ si seuerior.C.ex qb.cau.infa.irroga.vbi di
cit ꝙ ipse hũit de facto hunc casuꝫ.nã qdã sine
dolo ꝓiecerat lapidẽ ex quo occidit, aliquẽ di
cit ꝙ euasit ipm a pena mortis lꝫ statutũ dice
3 ret ꝙ occidens occidat. Et dicit ꝙ iudices di
cebant verba statuti dẽre obseruari ad vnguẽ
ꝛ dicit ꝙ ipsis iudicibus allegauit dcm̃ bal.i
.l.data opse añ fi.C.q accu.nõ pos.ꝛ dicit ꝙ si
non hũisset docrinã bal.hoc dicentẽ fecissent
illũ decapitari. Et idẽ dicit ipse Pau.de ca.in
in.d.l.i.C.vbi sena.vel cla. Itẽ hãc ptem ꝙ ta
lis nõ dẽat puniri pena mortis tenuerũt plu
res aij doctores in alijs locis quos latius addu
xi in.l.de minore in pn.in.vij.col.J.de qõ. Et
facit ẽt ad pdicta no.ver.Ang.in auc.de teste
in.§.lꝫ in.ij.col.vbi dixit ꝙ qñ testis dicit fal/
sum ex malignitate sua dꝫ puniri s qñ dicit
falsum errore ductus deponendo ꝯ̃rium eius
ꝙ pmo dixerat vt si forte est qdã rusticus nõ
intelligẽs tunc nullatenus dꝫ puniri ꝙ dicit
esse multũ aduertendũ a iudice. Et facit ẽt ꝙ
voluit Car.in cle.i.in.xxix.q.de pui.vbi re/
fert se ꝯsuluisse ꝙ illa cl'a puniens aliquẽ psu/
mentẽ ꝛ sic notans dolũ ꝛ temeritatẽ non li
gare hoiem simplicẽ ꝯ̃uenienteꝫ sine dolo vel
psumptione qꝛ cessat respectus quẽ lex ꝯsidera
uit ꝙ dcm̃ refert ꝛ seqtur do.Fely.in.c.qm̃ in
v.col.de ꝓba.vbi dicit ꝙ nõ legit alibi tã no.
ṽbum in mã sua postea subdit ꝙ prius ꝯsu/
luit illud Jo.cal.in tit.de sen.excõ.in ꝯsi.iiij.
sc.sacerdos parrochialis ꝛc.vbi late ꝯsuluit ꝙ
nõ faciens in ꝯtemptũ nõ incurrit penã legis
q̃ vtit ṽbis denotãtibus dolũ de quo ẽt dixi
in sing.meo.cclxxxvij.inc.tetigi tibi ꝛc. Iteꝫ
facit ẽt ad pdcã ꝙ voluit alex.in.l.fi.ff.q satisd.
cog.vbi dixit ꝙ piuriũ nõ ꝯmittit sine dolo
Et adduci ẽt pt dcm̃ bal.in.l.ij.C.de erro.ad/
uoca.vbi dixit ꝙ si ex forma statuti ministra
les capellaꝝ debent denunciare maleficia sub
pena ꝛ qꝛ nesciunt lr̃as faciũt sibi scribi a quo
dã notario nomẽ delinquẽtis ꝛ locũ delicti ꝛ
qñqꝫ errat in noie delinquentis ꝛ ex q̃ iudex
vult ministraleꝫ punire certe non poterit hoc
facere qꝛ talis error no dꝫ nocere ipsi ministra
li q nescit lr̃as ꝛ ipe ministralis nõ dꝫ puniri
nisi ꝯstet ꝙ ipse h dolose fecerit alle.l.diuus.ff.
de custo.reo.ꝛ in dubio magis psumit error
q̃ dolus ar.l.pe.C.de his q sibi ascri.in testõ de
q̃ dcõ ẽt feci mentionẽ.l.q ignorans.J.in h tit.

Alterius

¶ Ulterius circa hāc diffinitionē falsi datam
ab hosti.in rub. de crīe fal.singtus dicit ꝙ est
mutatio veritatis ex certa scīa.Ego dicebā ex
6 hoc ꝙ testis tacēs verū ꝑ pecuniā ita punit de
falso sicut dicēs falsū qꝛ tacere veritatē sapit
falsitatē.c.qsqs metu.xi.q.iij.⁊.C.neqꝫ arbitret
xxij.q.ij.⁊ ibi gl.Et iō merito testis tacēs ve
rū ita punit de falso sicut si falsum diceret qꝛ
eius taciturnitas mutat vitatē.ita dixit bar.
⁊ bal.in.l.psbyteri.C.de epis.⁊ cle.⁊ bar.in.l.
ea q̄.ſ.de act.emp.⁊ bal.i.l.nullū in.ij.no.C.d
testi.⁊ i.c.i.in ti.si inter dn̄m ⁊ vasal.lis oria.
⁊ in.l.prescriptiōe.C.si ꝯ ius vel.vti.pub.⁊ ibi
bar.⁊ bal i marga.in vbo testis ⁊ ang.i auc.
de teste.Et dixit bar.i.d.l.ea q̄ ꝙ testis punit
de falso nō solū qn̄ tacet verū s̄ ēt qn̄ obscure si
mulate vel malitiose loqt.Et dixit bal.in.d.l.
nullū.ꝙ testis punit de falso qn̄ nō dicit ple
ne factū ⁊ ponit exēplū in teste q vidit factū
⁊ nō reddit rōnem visus sed fame ad h̄ vt te
stimoniū suū nō pbet.nā criminaliter dꝫ pu
niri pena falsi ⁊ ciuiliter tenet pti ad interesse
alle.l.q noie.j.in h̄ tit.qd dicit eē menti tenen
dū de qbus ēt dixi in.l.i.in.§.sed siqs.j.in hoc
7 tit.¶ Nō viso qd sit falsū qri pt ꝙ modis
ꝯmittat falsitas seu falsū in q̊ dicas ꝙ ꝯmittit
plibus modis.vꝫ scriptura.vt siqs scribat fal
sū vel deleat verū.vt hr̄ in.l.i.§.q in rōnibus.j.
in h̄ tit.⁊ in.l.paulus.§.paulus.e.tit. Itē ēt cō
mittit dcō vt in teste falsū deponēte.vt in.d.
l.i.in pn.Itē ꝯmittit ēt facto vt in faciēte fal
sā monetā vel falsā mensurā.vt in.l.qcunqꝫ
⁊ i.l.pe.§.i.j.in h̄ tit. Itē ꝯmittit ēt falsū aliis
plibus modis quos ponit Host. in sūma hu
ius tituli.i.§.q̄liter ꝯmittat ꝑ totū.§.⁊c.¶ Que
āt sit pena falsi dicas ꝙ pena falsi ⁊ q̄si falsi ē
deportatio in q̄ deportatione inest bonoꝝ pu
blicatio ⁊ intellige in liberis. In seruis āt est
vltimū suppliciū.vt in.l.i.§.fi.j.e.⁊ inst.de pu.
iud.§.itē.l.cor. Punit ēt aliis penis vt hr̄ per
Host.in sūma de cri.fal.in.§.⁊ q̄liter puniat.
ꝑ totū.¶ Et circa hāc mām falsi dic vltra oēs
ꝙ istd crimē lꝫ n̄ puniat durius aliis tn̄ vr̄ eē
grauius aliis criminibus ꝙ pꝫ nā aliqua hꝫ
vltra alia cria.Et iō dicit bar.in.l. lutius.in
8 fi.j.ad turpilia ꝙ in gn̄ali sermone remissio
nis delictoꝝ nūq̄ ꝯprehendit crimen falsi.⁊
idē dixit Pe.de anc.in repe.c.i.in. xxxix.car.
ver.vn̄ si statuto.ex̄ de ꝯsti.⁊ ang.in disputa
tiōe sua inc.exorta guerra.⁊.d.nellus in tra.
bānito.in.iij.pte scdi tēp.in.q.xli.Nd dcm̄ tn̄
limita vt nō procedat qn̄ in carceribus vel in
banno nō eēnt alii carcerati vel bāniti ꝑ alia
cā q̄ pro falsitate qꝛ tunc carceratus vel bāni
tū pro falsitate gaudebit bn̄ficio statuti ita di
xit.d.nell.in tra.bānito.in.d.q.xli.vbi ēt sub
dit ꝙ bn̄ficio dicti statuti gaudebunt bāniti
ꝑ falsitate qn̄ eēnt tres bāniti ⁊ carcerati q̄rū
duo erāt bāniti ꝑ falsitate;tūc,n,cū alr rectus

sermo pluralis numeri positus in statuto ve
rificari non possit ad illos porrigit.alle.in ar.
l.fi.ſ.ad treb.⁊ hāc doctrinā ꝑ not. approbat
d.Jo.bap.de scō ste.in repe.l.oēs. ppli in.cxij.
col.ſ.de iusti.⁊ iur.in pn.de q̊ dixi in.l.i. i.§.
si seruus.in.iiij.col.j.de.q.⁊ in sing.meo.clx
9 iij.inc.crimen falsi.Itē hꝫ hoc crimē falsi vnū
aliud vltra alia cria.Nā ille q ē ꝯdēnatus ad
mortē si ducit ad locū supplicii ⁊ obuiat car
dinalē in via liberat a morte si cardinalis po
nit pileū suū sup capite ipsius condēnati ad
mortē.ita dixit bal.pa.de ca.⁊ saly.i.l.aditos
.C.de app.quos refert ⁊ seqt.d.bar.cep.in cau
tōe sua fa.Tn̄ h̄ nō hꝫ locū i dānato ad mor
tē ꝑ crīe falsi qꝛ talis nō liberabit a morte: si
obuiabit cardinalē ⁊ sibi iposuerit pileū suū
sup capite.ita dixit barb.in tra.suo car.in.ix.
10 q.i.ptis ad ꝙ alle.d.l.lucius.j.ad turp. ¶ Itē
istud crimē hꝫ aliud spāle.Nā lꝫ paria delicta
mutua ꝯpensatione.tollant.l.viro atqꝫ vxore.
ſ.so.ma.cū si.h̄ tn̄ fallit in isto crīe qꝛ in ipo
vna falsitas nō ꝯpensat cū alia sed vtraqꝫ pu
nit sm bal.in ru.C.de fi.istr.in v.icidenter ēt
11 q̄ro ⁊c.⁊ ꝑ berth.in v.delictū i.v.v. ¶ Itē te
neas ēt mēti circa hanc mām falsi ꝙ lꝫ rlr in
accusatōe vel in iq̄sitiōe delictoꝝ dēat poni lo
cus ⁊ tp̄s ꝯmissi delicti tn̄ h̄ fallit in crīe falsi
qꝛ i tali crīe nō reqrit appositio loci nec tpis.
ita no.dixit ang.de are.i tra.mal.i vbo falsa
rio.i v.⁊ tene mēti tu iudex ingrēs alle.ad h̄
gl.ist.de pub.iu.i pn.⁊ bal.i.c.i.circa pn.qb.
mod.feu.ami.Et idē ēt dixit ipe ang.in dcō
trac.i vbo i platea cōis.in pn.⁊ dixit Pau.
de ca.in.ꝯsi.suo.cli.incip. vr̄ dn̄m post pnci.
ꝙ crim̄ falsitatis ē grauissimū ⁊ ꝙ nullū est
crim̄ ꝙ ita vitupet famā ⁊ statū hoīs sic ipm
i tm̄ ꝙ pene mortis silis est ⁊ iō pt sup eo trā
sigi sicut super criminibus inferētibus mor
tē seu penā mortis de qbus in.l.trāsigere in fi.
vbi ꝑ doc.C.de trā.Et facit ēt nā lꝫ ꝯfirmatio
opet supplemētū defectus existētis in ꝯfirma
to.vt hr̄ in.c.quotiēs ex̄ de pac.⁊ i.c.i.de trās.
⁊ hr̄ ꝑ Old.in ꝯsi.suo.cclvij.ic.factū tale ē.⁊c.
i.iiij.col.⁊ dixi late i sing.meo.lxxix.ici.ꝯfir
12 matio ⁊c.¶ Tn̄ illud qd ꝯfirmat puta pͥuile
giū si repit falsū tūc ꝯfirmatio facta cū q̄cūqꝫ
cl'a vel ex certa scīa vel motu proprio vel alio
mō nō pdest ⁊ nihil opat.ita sing.dixit abb.
i.c.iter dilectos.ex̄ de fi.istru.⁊ ibi.d. Fel.post
eū in.v.col.⁊ istud ē ēt de mēte Inn.Jo.and.
Car.⁊.d.ant.in.d.c.iter dilectos.d q̊ latius di
xi in sin.meo.clxix.inc.crimē falsi ⁊ in rub.
13 ex̄ d crīe fal.¶ Adde ēt pdictis ꝙ istd crimē
hꝫ ēt aliud spāle vꝫ qꝛ suspitio falsi ꝑ veritate
hr̄ ita dixit arc.⁊ gemi.i.c.in memoriā. xix.
di.alle.l.iubemus.C.de pba.lꝫ rlr sit ꝯriū vt
hr̄ in.l.absentē.j.de pe.¶ Itē subdūt ēt pdicti i
d.c.in memoriā.qd aliō ēt spāle ꝯcurrit in h̄
crīe vꝫ qꝛ si crimē falsi icidēter deducat in litē

ꝓnunciat̃ sup eo.l.vbi.C.e.de fal.qđ rl'r nõ fit
vt in.l.i.C.de or.iudi.Et ista duo dcã refert ⁊
seqt̃.d.alex.in ꝯsi.suo.lxxvij.inc. in cã accusa-
tionis.in.iiij.col.in.i.vol.¶Et pmũ dcm̃ ꝙ
suspitio falsi ꝓ veritate hr̃ firmat Bal. in.l. si
veritas.C.de fideicõ.vbi refert Archi.in.d.c.ĩ
memoriã.⁊ seqt̃ ẽt Jo.de ana.in.c.l3. in vlti.
col.de cri.fal.Et illud ẽt firmat Ho. in sũma
de cri.fal.in.§.q̃lis ꝓbatio regrat̃ post ṗn. Et
ibi subdit ꝙ istud crimẽ h3 ẽt alia spãlia. Nã
14 h3 ẽt hic v3↑q2 in hoc crie ꝯdemnat̃ qs sine
accusatore ꝙ alias nõ ꝯtingit rl'r.ij.q.i.c.nihil
⁊.ff.de mu.⁊ ho.l.munez.§.defensores.¶Ite3
15 ꝯuictus↑đ hoc crie si est clericus stati deponit̃
⁊ tradit̃ curie sclari.vt in.c.ad falsariorũ3.de
cri.fal.ꝙ gñaliter in alijs nõ occurrit vt in.c.
cũ nõ ab hoie ex̃ de iudicijs.¶Ego aũt illud
dcm̃ Archi.⁊ gemi.in.d.c.in memoriã.⁊ se-
quaciũ quos.s̃.retuli ingtũ dñt ꝙ suspitio fal
si ꝓ veritate hr̃.Dico ꝙ valde dubito circa h̃
dcm̃ q2 re vera vr̃ nimis arduũ ⁊ nimis durũ
ꝙ sola suspitio hẽat vi3 ⁊ effectũ falsitatis.Nã
in criminalibus qs nõ ꝯdemnat̃ nisi ex ꝓba
tionibus luce clarioribus.vt in.l.fi.C.de ꝓba.
¶Preterea dato ꝙ sola suspitio sufficeret vt ali
qd diceret̃ falsu3 tñ regreret̃ declaratoria iudi
cis sup h̃ alias talis suspitio nihil oparet̃. Rõ
est q2 qñ sumus in casu in q̃ executio v̓balis
fit a lege vel a statuto vel a ꝯctu seu instr̃o ce-
lebrato inter ptes tñ ẽt tunc nõ pt̃ fieri execu
tio absq3 snĩa declaratoria iudicis precedente
vt ꝓbat̃ in.l.eius q delatorẽ.j. de iurefisci. vbi
hr̃ ꝙ siqs ex forma legis d3 hr̃i pro ꝯfesso de
crie tñ d3 anteq̃ puniat̃ ꝯstare de crimine ⁊
sup eo ꝓnunciare d3 iudex. Et iõ colligit ibi
Bar.ex illo tex.vnũ no.dicẽs not.ꝙ ista v̓ba
hẽat ꝓ ꝯuicto seu ꝓ ꝯfesso intelligunt̃ nõ ipo
iure sed p snĩam ad qđ ipe bar.alle.auc pnci-
pales.C.de iu.cal.⁊ gl.in.c.fi.de iur.cal. ⁊ gl.
in.c.ij de ꝯfes.in.vi.⁊ gl.in.l.i.C. de pe.iud.q
male iud.Ad idẽ facit tex.in.c.cũ ꝯm.§. ꝯfisca
tionis de he.in.vi.vbi dr̃ bono hereticoꝝ ipo
iure sunt ꝯfiscata subdit tñ ibi papa ꝙ execu-
tio talis ꝯfiscationis nõ d3 fieri p pncipes seu
supiores anteq̃ p epm̃ loci vel p aliã psonã ec-
clesiasticã q̃ sup h̃ hẽat ptãte3 si snĩa sup eode3
crimine fuerit ꝓmulgata.⁊ h̃ ibi firmãt dñc
maxime.d.Dñicus de.S.Gem.⁊ idẽ firmat
Old.in ꝯsi.cclxxi.inci.qđ talis est.circa.fi.Et
ide3 in sili vr̃ firmare gl.in cle.pñti.de cen. ⁊
in cle.i.in v̓bo ꝯmode de penis ⁊ gl.in.c.im
piales in v̓.reuertat̃.de ꝓhi.feu. alie. p Fede.
Ite3 hãc pte3 etiã t3.d.Ant.in.c.cu3 dilecti.de
do.⁊ ꝯtu.in.vij.col.v̓.vltimo aduerte.vbi di
cit colligi ex illo tex.ꝙ↑iudex d3 esse cautus
16 qñ ꝓcedit ꝯ̃ aliques.tanq̃ ꝯ̃ ꝯtumacẽ q ex for
ma legis vel statuti d3 hr̃i ꝓ ꝯfesso vt añ oĩa
aliqd interloquat̃ p qđ oñdat eu3 esse ꝯtuma
ce3 ⁊ sic oñdat sibi ligre de ꝯtumacia, nã non
sufficit eũ esse ꝯtumacẽ nisi sibi iudici liqueat
de ꝯtumacia.alle.l. hec ãt ibi ꝯstare liquereq3
p̃tori.s̃.ex q.cau.in pos.ea.⁊ alle.Bar.in.l.iiij.
in.§.ptor.s̃.de dã.ife.Et idẽ t3 ipse.d. ant.in.c.
cũ dilecti.de elec.⁊ idẽ vr̃ firmare Bar.in.l.ij.
i.§.qđ si actor.C.de iu.cal. vbi q̃rit si ex forma
statuti vel legis ꝯtumax ĩ respõdẽdo põnibus
d3 hr̃i ꝓ ꝯfesso an h̃ casu ad hoc vt hẽatur pro
ꝯfesso sufficiat ꝙ recuset rñdere vel si ꝯtumax
in rñdendo.an vero sit necesse ꝙ hoc ꝓnun-
ciet̃ p interlocutoriã iudicis ⁊ dicit necesse eẽ
ꝙ ꝓnunciet̃ a iudice eũ hr̃i ꝓ ꝯfesso.pro quo
alle.d.l.eius q delatorẽ.⁊ idẽ t3 Ang.de are.in
tra.mal.in v̓bo q iudex videns.in.v. car.in
v̓.q̃rit̃ tñ.vbi alle.hoc voluisse Bal.in.l.trãsi-
gere in fi.C.de trãs.⁊ in.l.iubemus in.§.ycono
mus.C.de sac.san.eccle.⁊ in.c.i.qbus feu.amit.
⁊ i.c.i.de feu.sine culpa.nõ amit.⁊ i.c.vasallus
de alie.feu.¶Itẽ hãc pte3 ẽt tenuit bar.in ex̃-
uagã.q sint rebelles.in v̓.rebellãdo in. iij.col.
in v̓.i.casu.Et idẽ ẽt t3 Pe.de anc.in ꝯsi.suo.
cxc.inc.plura ꝯ̃ ꝓcessu3 in.ij.col.vbi dicit qđ
snĩa canonis vel legis nõ h3 iudicis offm̃ exe
cutiuũ nisi sequat̃ snĩa hois cũ cause cognitio
ne alle.d.c.cũ ꝯm de here.in. vi. ⁊ cle. pñti de
cẽ.⁊ notata p Jo.an.in.c. siqd de p̃scriptio.in
vi.⁊.l.sicut.⁊ qđ ibi no.C.de p̃scri.xxx. anno.
Et faciũt optie dicta p.d.nellũ in tra.bãni.in
iij.pte ṗmi tẽp.in.x.q.inc. q̃rit̃ an post lapsu3
⁊ ibi in.iiij.pte ṗmi tẽ.in.ij.q.post me.⁊ que
dixi ego ĩ auc.agricultores.in.ij.⁊.iij.col.C.q̃
res pig.ob.pos.⁊ in.l.i.in.xiiij.col.C.de execu.
rei iudi.⁊ gl.⁊ ibi bal.in vl.col. in.l.pen.in.§.
cũ ãt.C.ad trebel.↑¶Itẽ ꝓ hac pte facit nã no
17 tarius ꝯmittens falsu3 pp ꝙ ex forma statuti
sit ṗuatus offõ tabellionatus attñ pt̃ facere in
str̃a ⁊ valẽt anteq̃ sit ṗuatus offõ p snĩam iu
dicis ꝯm Spe.in ti.de ĩstr.edi.§. restat v̓.qd si
tabellio ⁊ v̓.qd si ꝯfectũ ⁊ eo.ti.in.§.ĩstr̃m.v̓.
qd si aliqđ ⁊c.ꝙ ẽt t3 bar.in ꝯsi. suo. clxxiiij.
inc.ser.Joãnes de ca.duranti.⁊ abb. post In
no.⁊ alios in.c.fraternitatis.de here. ¶Pro q̃
est tex.⁊ ibi hoc apte firmat bal.in.l.siqs decu
rio.C.eo.de fal.in ver.sed nõ stati3 desinit esse
decurio.⁊ bar.in repe.l.barbarius philippus
in vlt.car.s̃.de offõ preto.⁊ bal.in.c.si ĩter pa-
res.de lege cora.⁊ in.l. cassius.s̃. de sena. ⁊ in
auc.habi.in.x.col.C.ne filius pro patre.⁊ bal.
⁊ ang.in.l.ij.in.§.miles.s̃.de his qui not.infa.
⁊ bal in.l.i.C.de testa.⁊ in.l. in exercendis.C.
de fi.instru.⁊ in.l.ij.C. de sen.⁊ Pau. de ca.in
consi.ccvij.incip.super primo ⁊c. in.ij. col. in
prin.Item ẽt ꝓ p̃dictis adduci pt̃ gl.in.c.i.ex̃
de sagit.⁊ glo.in.c. sicut tuis litteris extra de
de symo. ⁊ in.c.i.de eo qui fur.or.susc.⁊ gl.fi.
in.c.cum esses extra de test.⁊ glo.in.c. saloni-
tane.lxiij.di.in qbus glo. dicit ꝙ si ab aliq̃.l.
vel statuto aliqd ꝓhibitũ ẽ fieri sub certa pẽa
qđ ꝯueniẽs nõ pt̃ grauari ĩ exigẽdo illã penã
nisi

nisi sup h seqtur snia iudicis dclaratoria.q ēt
sequit ⁊ approbat.d.bar.ce.i psi.suo.xiij.inci.
stāte qdā ⁊c.in.iij.col.vbi alle.dcā gl. ¶ Ad
do ēt pdcis q voluit Pe.de anc.in psi.ccxli.i
ci.p pdcā circa fi.vbi dixit q oīs executio est
suspēsa p excōicatū anq sit declaratū p sniam
ips esse excōicatū. ¶ Pro q ēt faciunt dcā per
eundē Pe.de anc.in psi.suo.clxxxix.inci.tri/
18 bus de causis ⁊c.vbi dicit q ad h vt qs sit in
famis reqrit psessio ipsius in iudicio vel snia
iudicis nec sufficit pbō cris all.h voluisse Jo.
ant.in.c.siqs.de psum.in.vi.vbi dicit qd p h
faciunt no.in cle.reli.d sen.excō. Et facit ēt gl.
in vbo pdāt.in.c.si diligēti.de fo.cpe.q itelle/
xit illū tex.volētē qd clericus q relicto foro ec/
19 cliastico vadit ad iudicium sclare qd amittat il
lud qd euincerit ⁊ ibi itelxit q illud amittat
per snias. Et facit in sili gl.in.l.siqs in tātā.in
vbo amittat.C.vñ vi.vbi dr qd siqs itrauerit
violētā possessionē alicuius rei apd aliquē exi
stentis eā rē restituat illi possessori ⁊ si qd ius
hēbat in illa re illud ius amittat dicit ibi gl.
qd intelligit qd illd ius amittat p snias ⁊ nō
ipso iure ⁊c. Et facit in sili gl.in.l.iubemus.i
§.sane.C.de sa.san.ec.⁊ in rla in penis.de reg.
iur.in.vi. Et hāc ptes p dcā iura ts Lu.ro.in
psi.suo.ccij.ici.q ad pmū.in vlt.col.vbi sub/
dit idē esse si statutum dicat qd si vasallus in
dñm aliq feloniā cōmiserit feudū amittat qd
20 intelligit p snias alle.ad h gl.in.c.i. de feu.si/
ne culpa nō amittendo.⁊ in.c.i.§.sancimus.q
tēpo.miles.⁊ idē ts ang.in.l.eo⁊.in pn.d dā.
infe.⁊ alex.in.l.impator.j.de iure fis. Et ad p/
dicta accedat ēt no.vbū bal.in.c.i.in pnc.in
ij.col.in ti.h finit lex cora.in vsi.feu.vbi dicit
qd ls lex vel statutus possit ipso facto aliquē bā
nire vel ad mortes pdēnare ps gl.in.l. amissio
ne.in.§.q deficiunt.s.de cap.di.qd tñ ēt isto ca
su reqrit snia dclaratoria iudicis anq fiat exe
cutio alle.ad h dcm.c.cū pm.⁊ tex.⁊ gl.i auc.
de ince.nup.in pn.⁊ ibi Ja.de bel. ¶ Ites fa/
cit ēt p pdictis glo.in.l.i.in vbo afficerent.C.
ne lice.pot.vbi dicit tex.q illi q aduocāt pro/
ciniū potentio⁊ iactura cāe afficiant.⁊ gl.ibi
dic q ad h tñ vt talis amittat cās reqrit snia
declaratoria iudicis sup h. Et facit ēt ad pdcā
21 tex.in.l.cus ancillis.C.de ince.nup.vbi dr q
in penis reqrit snia iudicis adeo q inferens
penā nō punit nisi pcedat snia iudicis quem
tex.ibi pōderat bal.ad h. ¶ Itē p istis ēt facit
tex.⁊ glo.in.c.cupientes §.si vo. in discordia.
de ele.in.vi.in vbo priuent vbi tex.dicit q si
facta est qdā electio in discordia eligentius.qd
tunc due psone mittende sunt instructe ad pa
pā vt puideat:⁊ h p expensis electi vel electo
rum qs expensas si recusauerint dare nisi sint
paupes priuent oī iure sibi ex tali electiōe qsi/
to.⁊ gl.ibi dicit q sunt priuādi p snias iudi/
cis;q non sunt ipso iure priuati. ¶ Ites p hac
parte facit gl.in.c.si qs de vita ⁊ hone. cle.vbi
22 tex.dicit qd si clericus comā relaxauerit sit
excōicatus;dicit tñ ibi gl.nō ipso iure sed per
sniam ⁊ ibi abb.no.illā gl.ad h. Et faciunt ēt
p pdictis q voluit bar.in psi.suo.inci. qritur
vtz p viā retentionis ⁊ Pau.referens eū in cō
si.suo.ccxix.inci.in cā q vtit in fi.vbi dixerūt
23 q ls mulier in instro de tali hēat expsse obli
gata ⁊ hypothecata bōa mariti ⁊ pferat hñti/
bus anteriorē hypothecā iuxta ea q hñr in.l.
assiduis.C.q potio.in pig.ha.⁊ in.l.i.s.so.ma.
attñ ipsa mulier nō poterit impedire credito
res mariti petentes se mitti in tenutā bono⁊
mariti nisi pmo agat p vi⁊ ⁊ petat sibi dotē
assignari aliq iusta de cā. puta q maritus v/
gat ad inopiā ⁊ sup h fuerit facta sententia iu
dicis declaratoria. ¶ Nō psiliū bar. quā opi.
ēt secutus est Pau.de ca.in.l.ij.in pn. in.i.col.
s.solu.matri. de quo latius dixi in.l. si qs ne
24 qō.in.iij.col.j.de qōnibus. ¶ Et adduci etias
potest nā vbi lex vel statutum anullat actum
propter aliquod factum vel non factus tunc
ad h vt ille actus sit nulls reqritur snia decla/
ratoria iudicis vtputa dicit statutus qd snia
sit nulla nisi.j.x. dies fuerit registrata ad ca/
merā acto⁊ si talis snia nō fuit registrata.j.il
los.x.dies ad h vt sit nulla reqritur qd seqtur
snia declaratoria iudicis sup h:ita dixit bar.
in.l.i.s.de testa.quē referunt ⁊ sequunt Mod.
in.l.si qs maior.C.de trās. Et facit glo.in vbo
innodetur in.c.quunqs.de here.in.vi. vbi tex.
dicit qd si qs laycus publice de fide disputa/
uerit pena excōicationis innodetur ⁊ glo.ibi
pcludit qd nō ipso iure sed p sniam erit excōi
catus. Et facit optime gl.in vbo seqstratus.in
c.ij.de for.cōpe.q dicit p snias ⁊c. Et facit eti/
am nā ls quis debeat exhi de vno collegio q
intrauit ex aliq rōne vel cā tñ interim gau/
det illius puilegio donec h fuerit declaratum
ar.l.fi.d aq qtti.⁊ esti.ita no.bar.p illū tex.in
l.i.in fi.C.de collegi.lib.xi. ¶ Ites adduci etiā
pōt.l.lex vectigali fundo.s.de pigno.vbi dr q
si a partibus puentum est qd si nō canon sol/
uatur p re emphiteotica.j.tm tps q talis fun/
dus ad dñs reuertatur qd si canon illo tpe nō
fuerit solutus q ille fundus reuertetur ad dñs
non ipso iure sed p sententiā quem tex.allegāt
cōiter scrib.in.l.ij.C.de iure emphi. ¶ Ites ad
pdicta facit doctrina Spe.in ti.de loc.§.nunc
aliqua ver.xlvij.vbi relatis opi. multo⁊ pclu/
dit quod emphiteota qui promisit ⁊ puenit
soluere fictum singulo anno alias q caderet a
iure suo si cessauit soluere q non intelligitur
cecidisse a iure suo ipso iure sed sup hoc requi
ritur sententia iudicis quā opi.etiā ts Imo.in
c.potuit de loca.⁊ doc. maxime antiqui in.l.
ij.C.d iure emp.⁊ hoc p tex.ibi in verbo cadat
q est verbus futuri temporis q vba futuri tpis
nunq intelliguntur ipso iure sed demū p sen/

tentiam. vt voluit glo. sed cõiter approbata in l. iubemus. §. sane. el. i. C. de sac. san. ec. ⁊ glo. in l. criminali. C. de iuris. om. iu. Et idẽ tȝ Pe. d anc. in ꝯsi. suo. lxij. inci. motiua iudicis ⁊c. ⁊ Lud. ro. in ꝯsi. suo. ccxij. inci. quo ad primũ in ij. col. ⁊ Host. in summa de loca. §. qd si de nã. ⁊ Pe. de anc. in ꝯsi. suo. cclxxv. inci. ad declarationẽ dubij ⁊c. ⁊ idẽ tȝ Albe. d rosa. in. d. l. ij. de iure emphi. ⁊ in auc. q rem. C. de sac. san. eccle. ⁊ Pau. de ca. in ꝯsi. suo. cxxxv. inci. in casu pñti. ⁊ idẽ tȝ abba. in. c. si diligenti. in. viij. col. de foro cõ. ⁊. d. Anto. in ꝯsi. suo inci. visis punctis in. i. col. ¶ Itẽ p pdictis faciunt ẽt dicta p Lapũ in sua alleg. cxxvij. inci. anastius canonicus in fi. vbi dicit qd si qs est priuatus ipso iure suo bñficio q regrit tñ snĩa declaratoria iudicis pro quo facit. c. lȝ eps. de pben. in vi. Et p ista mihi vr̃ qd illud dictũ Archi. ⁊ Gemi. in. d. c. in memoriã. xix. di. ⁊ Hosti. in summa huius ti. ⁊ sequaciũ volentiũ qd suspitio falsi pro falsitate habeat nõ sit verũ ita simpliciter nisi sup tali suspitione sit pnũciatũ p iudicẽ ⁊ declaratũ qd illa suspitio habeat pro veritate seruatis tñ seruandis alѕ si nõ sequatur talis interlocutoria iudicis dico qd illa sola suspitio falsi nõ opabit qd habeat p falso p iura supius allegata immo ego crederẽ hoc pcedere ẽt si lex vel statutũ hoc diceret expsse vȝ q suspitio falsi pro veritate habeat ẽt si eẽt adiuncta cl'a ipso iure. tñ ẽt tunc tenerẽ p iura supius adducta qd regreret snĩa declaratoria iudicis. ¶ Et vltra pmissa ẽt p hac parte facit optime illud vȝ qd qs non dr̃ talis quousqȝ non est pnunciatus pro tali vt pbat ex theorica doctorũ maxime Spe. in ti. de instru. edi. in. §. restat ver. quid si tabellio. ⁊ ver. quid si ꝯfectũ ⁊ ab alijs doctoribus supius adductis ad illud vȝ q lȝ notarius cõmiserit aliqd pp qd debeat priuari offõ tabellionatus attñ valent gesta p eũ anteq̃ sit priuatus officio p sniam iudicis. de quo qd quis non dicat talis donec sit pnunciatus pro tali dixi latius in practica mea cãrũ criminalium in. xxviij. car. ⁊c. ¶ Quinimo vnũ audeo dicere qd est fortius vȝ qd ẽt in notorijs regrit snĩa iudicis declaratoria. Ad qd dõm moueor naȝ dixit Bal. in. l. maritos. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ⁊ in. l. nã ita diuus. ff. de adop. ⁊ in. l. cũ fratrẽ. C. de his qb. vt indig. qd lȝ eps sit notorius homicida. non tñ dȝ deponi sine snĩa ⁊ iuris ordine non seruato. Et dixit Bal. i. c. ad nr̃aȝ. el. iij. de iureiu. qd ẽt in notorijs pars est citãda ⁊ snĩa est ferenda ⁊ in eis qd ẽt requirit qualis cause cognitio q2 snĩa non dȝ ferri de facto. Et facit ẽt qd voluit Bal. per illum tex. in. c. vnico. qualiter dñs pprieta. priue. vbi dixit q notorium pro snĩa non hr̃ q ẽt dixit Bal. expsse in. l. fi. per illum text. C. de malefi. ⁊ mathe. Et facit ẽt glo. in. c. euidẽtia. extra de

accu. que dixit q sup notorio snĩa est ferenda ⁊ idẽ dicit Bal. in. d. l. cũ fratrẽ. ⁊ Mod. in. l. si vo in. §. q pro rei q̃litate. ff. q satis. cog. Et faciunt ẽt dicta p ang. in. l. libertas. §. fi. ff. de statu
25 ho. vbi dicit q si statutũ dicit qd ꝯdẽnatus. pro maleficio possit impune occidi qd si non est ꝯdẽnatus sed crimen est notoriũ an poterit impune occidi ⁊ dicit vr̃ qd sic q2 notoriũ equipat snĩe. vt in. l. emptorẽ. in prin. ff. de ac. emp. vñ in notorijs procedit executiue. i. põt incipi ab executione vt in. l. ictus fustiũ. ff. de his q no. infa. ⁊ no. Inno. in. c. statuimus. de offi. dele. ⁊ in. c. ex pte. in. x. de ver. si. Dicit postea ibi ang. q veritas tñ est in ꝯriũ q2 in hͦ non equperat notorium snĩe. ⁊ dicit qd p hͦ ẽ casus in. l. qcũqȝ q̃ est. l. fi. C. de male. ⁊ mathe. q dicit esse not. ¶ Tu dicas qd ẽt in pmissa qõne. Idẽ tenuit. d. Nellus in trac. bãnito. in iiij. pte primi tẽp. q. viij. inci. viij. q̃ro ⁊c. Et faciunt ẽt dcã p bal. in. l. psbyteri. la. i. in. iij. col. ibi scdo q̃ro. C. de epis. ⁊ cle. vbi dicit qd lȝ iudici aliqd sit notoriũ tñ non procedit ad ꝯdẽnationẽ nisi citet. qd dcm̃ refert ⁊ seqt. d Fel. in. c. cũ olim. in. viij. col. de re iu. ¶ Ex istis ergo magis audacter remaneo in hac opi. mea vȝ q dcm̃ archi. gemi. ⁊ seq̃ciũ. in. d. c. in memoriã. nõ sit verũ nec procedat nisi sup tali suspitione falsitatis fuerit secuta snĩa declaratoria iudicis seruatis seruãdis. Itẽ ꝯ illud dcm̃ Archi. Gemi. ⁊ seq̃ciũ. in. d. c. in memoriam. xix. di. tenuit Dy. in ꝯsi. suo. xxxviij. inci. q ꝯ ⁊c. in ver. pterea ⁊c. ⁊. d. Phili. decius in ꝯsi. suo. clxxxix. inci. letatus sum ⁊c. in prima co. ⁊ in ꝯsi. clxxv. incip. in cã falsitatis. in. vi. col. ¶ Non tñ volo inficiari q ꝯ ea que superius adduxi vȝ qd regrat declaratoria snĩa iudicis non possint plura adduci. s. q non regrat in pluribus casibus snĩa declaratoria iudicis Nam hoc pȝ primo per tex. ⁊ glo. in. c. pro humanis. de homi. in. vi. vbi dr̃ q post sniaȝ ipso iure prolatam fit executio libere ẽt alr̃ nõ citato ipso ꝯdẽnato cuius ꝯrium adduxi. ff. Et facit glo. in. l. pe. §. cum autẽ. C. ad treb. q̃ dixit qd sufficit ꝯstare ex actꝫ quẽ eẽ ꝯtumacẽ absqȝ eo q iudex pronunciet seu declaret illuȝ eẽ cõtumacẽ ⁊ illã gl. dixit singularẽ ⁊ vnicaȝ ad hoc bal. ibi in vlt. col. ex qua gl. dicit q si sta-
26 tutuȝ dicit q ꝯtumax ponat in bãno. q isto casu nõ est necẽ. q iudex interloquat vel pronunciet illuȝ fore ꝯtumcẽ. Et illã gl. ẽt alleg. bal. pro sing. in auc. sed cuȝ testõr. in pe. col. v. q̃ro nunqd. C. ad. l. fal. ⁊ in. l. i. in. iij. col. v. scias autẽ. C. ne ex delic. defun. de q̃ gl. latius locutus sum in practica mea cãrũ crĩalium. in. 28. ⁊. clxxi. char. ¶ Iteȝ pro hac pte facit optime tex. iuncta glo. in. c. extirpande. in. §. fi. de pb. vbi dicit tex. q rector parrochialis ecclesie in ea nõ residẽs vel nõ tenẽs ibi vicarius puat ipsa ecclia. ⁊ gl. ibi dicit ipo iur ⁊ sic nõ p sen

tentiam. ¶ Jtem ꝓ hac pte facit glo. in.l.i.C.
de his qb. vt indig.q̃ dixit q̄ pena apposita
non vendicāti mortē defuncti ipso facto est in
flicta hr̄di qñ habuit facultatē vēdicādi.⁊ nō
vendicauit mortē defuncti.de qua glo.facit fe
stum Bar.in.l.in cognitione.ſ.ad sille.⁊ abb.
in.d.c.extirpande.§.i.in vlti.col.de ꝓben. Jtez
facit ēt glo.iuncta.tex.in.c.iij.de rapto.vbi dī
q̄ excōicant patientes naufragiū nisi ablata
restituant ⁊ ibi glo.dicit q̄ excōicant ipso iu-
re.⁊ sic nō p sniam. Jtē facit p hac pte tex. ⁊
glo.in.c.vnico.de iniurijs.in.vi. vbi dr̄ i tex.
q̄ ꝯ psonas ecclesiasticas nō pñt ꝯcedi repsalie
27 ⁊ illi q ꝯfecerint sniam excōicationis incur-
rant.⁊ ibi glo.dicit q̄ illā excōicationē icur-
runt ipso iure ⁊ nō p sniam. ¶ Ad idez facit
glo.in.c.si qs suadēte.xvij.q.iiij. vbi tex.dicit
q̄ si qs violentas manus posuerit in clericū
q̄ incurrat excōicotionē ⁊ ibi glo.dicit q̄ illā
excōicationē incurrit ipso iure non p sniam.
Jtem facit ēt q̄ voluit Ang.in auc.de litigio
sis.in.§.fi.vbi dr̄ q̄ ille q litē derelingt cadit a
iure suo.⁊ dicit ibi Ang.q̄ ille tex. intelligit
28 ipso iure non aūt p sniam. Et facit tex.in cle.
i.de sepul.vbi dr̄ q̄ ille q sepellit manifestum
vsurariū sine lnia supioris sed solū temerita-
te sua q̄ incurrit excōicationem ipso iure. Et
pōt adduci glo.in cle.i.de sen. excō.in verbo
excōicationis que enumerat.50.casus in qui
bus incurrit excōicatio ipso iure non expecta
ta snia. Et faciunt dcā p Abb.in.c. qꝛ in oi-
bus.de vsur. Jtem facit ēt ꝓ hac pte glo. in.l.
ꝓuidendū.C.de posth.vbi tex.dicit q̄ si qs si-
ne iusta cā recusauerit p̄rocinium suum alicui
q̄ talis foro careat.⁊ ibi glo. dicit ipso iure ⁊
non per sniam quā glo.dixit ibi sing. Ange.
Et facit gl.in.l.cū dies.§.cōpromisso. in v.cō
mitti.de arb.vbi tex.dicit penā cōmitti.⁊ gl.
ibi dicit ipso iure. Et facit glo. in.l.ij. in vbo
29 nulla.ſ.de iud. Et facit q̄ voluit Bal.in add.
Spe.in ti.de loca.in.vij.col.in fi.vbi tz quod
emphyteota.non soluens canonē debito tpe ca
dit ipso iure a iure suo.⁊ nō reqrit snia ⁊ idez
tz Alex.ꝯsi. cclxvij ici. visa.in.iij.vol.⁊ bald.
in auc.q rem.C.de sac.san.eccl.⁊ Ange.in.§.si
vero in auc.de non alie.⁊.d. Ant.in.c. potuit
de loc.⁊ ibi Jo.de imo.⁊ in repe.c.fi.de p̄scri.
post me.⁊ in.c.ex pte.de feudis.in.ix.col.⁊ sa
ly.in.l.ij..C.de iure emphy.in.iij.q.⁊ idem tz
Ang.in ꝯsi.suo cccx.inci.in themate p̄dicto.
⁊ abb.in ꝯsi. suo.lxxiiij.inci. duo pncipalia.
⁊ Bal.in ꝯsi.suo.cclxxvij.inci.ad euidentiā.
in.i.volu.⁊ Bal.in ꝯsi.cccvi.inci. sup facto i
iiij.volu.⁊ Alex.ꝯsi.ccxxix. circa pcessum.in
pe.col.i qbus locis oēs p̄dicti doc. tenent hāc
partem. ¶ Et ex istis redditur p̄dicta ꝯclusio
dubia.⁊ sic vr̄ dicendū qd tex.in.l. iubemus
.C.de pba.per quē se fundant archi. Gemi.⁊
sequaces ad dicendū illud vz qd suspitio falsi

pro veritate hr̄ debeat simplr̄ intelligi qd ipso
iure habeatur ꝓ falso: ⁊ sic non reqratur aliq̃
declaratio iudicis per p̄dicta. ¶ Attamen p
ista non recedo a prima opinione.ſ. q̄ seq de-
beat declaratoria iudicis. ¶ Et hoc duabus
rōnibus primo per tex.cui iudicio meo non
pōt rñderi in.d.c.cum scōm.in.d.§.ꝯfiscatiōis.
de hereti.in.vi.vbi tex. vtitur verbo p̄ciso im-
portante canonez late snie.ſ.ipso iure.⁊ tñ di-
cit ibi papa q̄ reqritur snia iudicis. Jtem ēt
per tex.⁊ gl.in auc.ad hec.C.de vsu. Ubi tex.
vtitur vbo p̄ciso,ſ.oīmodo q̄ importat cano-
nem late snie.attñ dicit ibi glo. qd illa verba
non intelliguntur ipso iure iō non audeo rece
dere a.i.opi. ¶ Alia ēt rōne mihi magis plz
dicta prima opi.vz q̄ suspitio falsi non habea
tur ita simplr̄ ⁊ indistincte ꝓ falso nisi secuta
snia declaratoria iudicis.qm̄ tex.in.d.l.iube-
mus.de ꝓba. Jn quē se fundat archi. Gemi.⁊
sequaces hoc non ꝓbat.qꝛ hz plures itellectus
30 ⁊ plr̄es lecturas vt ibi dñt doc. ⁊ iō non pñt
p̄dicti doc.se fundare in illo tex.qꝛ illud qd
multiplr̄ exponitur veritas ignoratur ꝫ bal.
in.l.neqcq̃.in.§.vbi decretum.ſ. de offō ꝓcon.
⁊ in.l.testiū.in.v.col.ver.iij.q̃ritur.C. de testi.
qd dictū refert ⁊ seqtur Barb. in.c. lz in beato
petro.in.iiij.col. de accu. Pro quo facit in ar.
qd voluit Bar.i.l.in ambiguo.ſ.de reb. du.⁊
in.l.ab hostibus.in.§.sed qd simplr̄.in. iij.col.
ſ.ex q.cau.maio. Et facit glo.no.in.§.qbus.in
i.ꝯsti.C.q̃ dixit qd vbi est diuersitas opinio-
num ibi lex redditur incerta. Et faciunt ēt di
cta per.d.alex.in ꝯsi.suo.viij.inci.videretur su
per primo.in.iiij.col.in.i.vol.vbi refert ⁊ ap-
probat dicta Bar.in.d.l.in ambiguo. de q̃ ēt
dixi in.l.p̄re vel marito.in.viij.col.j.de qō. Et
faciunt dicta per.d.Fel.in.c.humanū genus.
i.dist.in.i.col.vbi alle. Car.in ꝯsi.suo.cxxxij.
31 inci.S.archip̄sbyter dicentē q̄ ꝯstō epi non
clara non ligat nō residentem q ꝓbabilr̄ du-
bitat de eius intellectu allegat ēt Car. in cle.
fi.in.iiij.q.de regula.vbi dixit qd excusantur
ignorātes ius positiuū vel nāle si est offusca-
tus pp diuersas opi.p ea q̃ hñr in.c.fi. de spō.
duoꝝ.⁊ in.c.i.de postu.p̄la.in.vi. ⁊ no.Bal.i
c.i.§.iudices.de pace iura. fir. Et faciunt etiaz
alia plura adducta p ipm.d.Fely. in.d.c.hu-
manum genus.in.i.col.⁊ p eundē in.c. ꝯsti-
tutus.eī de rescri.in.ix.col. v.limita q̃rto. ⁊c.
⁊ faciunt ēt que dixi in ꝯsi.meo.xlij.inci.cla-
rissimi ac doctissimi viri ⁊c.in.iij.car. ¶ Re-
manco igitur ex p̄dcis in hac ꝯne q̄ suspectus
de falso nō hr̄ ꝓ falso q̄ ēt tz vt.ſ. dixi Dy. in
ꝯsi.suo.xxxviij.inci.q̄ ꝯ bentincnē.⁊c.in ver.
p̄terea ⁊ iura loq̃ntia de falso nō vēdicāt sibi
locū in i suspitione falsi nisi seruatis seruādis
sup h seq̃tur snia declaratoria iudicis.⁊ p ista
redditur expedita hec rub. Jdeo venio ad.l.i.
Hippo.de Mar.iuris vtriusqz doc. Bono.

1 Qui falsum testimonium dicit in cā ciuili ⁊
pecuniaria punit̄ pena deportationis secus ī
cā criminali q2 punit̄ pena legis cor. de sic.
2 Falsus dicēs dolose punit̄ secus si nō dolose.
3 Falsum ꝙ nulli noceat an puniatur.
4 Testis q accipit pecuniā vt dicat verꝫ an dica
tur icurrere ī penā falsi ⁊ q occidit bānitū ꝓ
pecunia an gaudeat beneficio statuti.
5 An iudex semper dicatur cōmittere barrata-
riam si profert sententiam pro pecunia.
6 Testis qui celeriter antequā legatur articulus
rn̄det ⁊ deponit presumitur falsum dicere.
7 Testis q dicit falsū testimoniū in re p̄ncipali
punit̄ pena falsi secus si dicit ī accessorio.

Ena legis corne.

Et h̄ intendit pena falsi punit̄
ille q falsum testimonium dixit
vel ordinauit dolo malo. Item ⁊
qui per pecuniā testificatus fuerit
⁊ ēt qui societatē coierit ad obli-
gationē Inno. h. d. vsq3 ad §. sed ⁊
1 si qs. Casus ⁊c. Ex hoc tex. no. ꝙ penā falsi
incurrit ille q falsum testimonium dicit. naꝫ
punit̄ pena deportationis cū publicatione oī
um bonoꝝ vt. j. in §. fi. in hac. l. ꝙ verꝫ intelli-
ge in cā ciuili ⁊ pecuniaria. secus aūt in cā
criali naꝫ testis dicens falsum in cā crimina
li punit̄ pena. l. cor. de sica. vt est tex. ⁊ ibi dixi
in. l. i. in §. p̄terea. ff. de sica. quē tex. dixit singu.
Bal. in. c. i. in. ix. col. ver. Itē ꝙ falso de pace te
nenda. in vsibus feu. vbi dicit ꝙ falsus testis
punit̄ eadē pena qua puniret reus de crīe in
tentato si crimen fuisset ve ꝓbatū ⁊ idē dixit
ipse Bal. p illū text. in. l. p̄sbyteri. in. ij. col. ver.
extra q2 mā. C. de epi. ⁊ cle. vbi ēt ad hoc alle-
gat glo. quā dicit or. in. c. i. ij. q. iij. ⁊ facit tex.
in ar. s̄m eum. in. l. i. §. fi. j. ad. l. iul. pec. Et idē
ēt p illū tex. dixit Bal. in. c. i. in. §. iniuria. ī fi.
verbis de pace iura. fir. ⁊ in. c. sicut extra de
testi. vbi dicit ꝙ ibi vr̄ esse casus de hoc quē
ibi refert ⁊ seqt̄. d. Fely. in. iij. not. vbi ēt dicit
ꝓ hoc esse bonū tex. in. c. hec imago. xxxiij. q.
v. ⁊ in §. reuerēdissimus. in auc. de sanctis. epi.
⁊ glo. in. c. nihilominus. iij. q. ix. ⁊ in. c. pitoꝝ.
xi. q. iij. Et dicit ꝙ hanc partē ēt tꝫ Bal. in ti.
de pace ꝯstan. in. xij. col. ⁊ in. l. data opa. in. x.
col. C. q accu. nō pos. de quo latius dixi in. d. §.
2 p̄terea. in p̄n. Ulterius no. ex hoc tex. ī ver-
bo dolo malo. ⁊c. ꝙ punit̄ tm̄ pena huius. l.
ille q dolose dicit falsum testimoniū. secus aūt
est in illo q dicit falsum testimoniū non dolo
se q2 non punit̄ qm̄ voluntas. ⁊ ꝓpositū disti
guunt maleficia: vt dixi. d. §. p̄terea. Et iō di
co ꝙ si qs credit dicere verꝫ ⁊ iurat non ē fal-
sarius nec piurus lꝫ veritas sit in ꝯtriū eius
ꝙ dicit. ita no. dixit Bal. in. l. ij. in §. ꝙ obser-
uari. C. de iura. cal. p illū tex. ꝙ dcm̄ sequitur
Pe. de anc. ī. c. ij. de iura. cal. ī. vi. quos refert ⁊
sequit̄. d. Fely. ī. c. i. circa fi. de litis ꝯte. de quā
etiam dixi in. d. §. p̄terea. Ulterius ēt queri
posset qd si tests dixit falsum ⁊ eius dcm̄ est
3 nullū vel dictum suū alicui non nocet an pu
niat̄ de falso quā qō. nō examino hic q2 eā ple
ne examinaui in. d. l. i. §. p̄terea. ff. de sicar. ad q̄
4 ibi dicta me refero. Querit hic Bar. an te-
stis q accepit pecuniā vt dicat testimoniū verꝫ
an incurrat penā falsi in quo dicit ꝙ sicut ēt
dicimus in iudice accipiente pecuniā vt ferat
sn̄iam iustā. vt in. l. ij. ff. de ꝯdi. ob turpē cau. ⁊
rō est s̄m Bar. q2 testes debent deponere gra-
tis illud ꝙ sciunt. non aūt per pecuniā. vt i. l.
iij. §. l. iulia. ff. de testi. Et illud ꝙ dꝫ fieri grat̄.
si fiat per pecuniā turpiter fit. vt not. in. l. iiij.
in. §. si tibi. ff. de ꝯdi. ob tur. cau. lꝫ ꝯtriuꝫ videat̄
notare Inno. in. c. lꝫ cām extra de ꝓba. ⁊ ideꝫ
ētiā dixit Bar. in. l. diuus. ff. de re iudi. ⁊ Bal.
in. l. data opa. in. xv. col. C. q accu. non pos. ver.
quid si testis. Et vide dicta p. d. Mellū. ī trac.
bāni. in. ij. pte scdi tēp. in. xij. q. vbi examinat
qōnē an occidens bānitum per pecuniā gau-
deat bn̄ficio statuti dicentis ꝙ bānitus possit
impune occidi. Et circa hanc mām testis
recipientis pecuniā vt ferat testimoniū. Adde
qō istud pōt limitari in teste qui an̄ eius de-
positionem accepit pecuniā vel ꝓmissioneꝫ pe
cunie sed secus dicerē esse ī teste q libere ⁊ sin
cere absq3 p̄cio vel ꝓmissione aliqua deposuit
sed post eius depositionē fuit sibi data vel ꝓ-
missa pecunia a pte. nam hoc casu ipse testis
non incurreret aliquā penam falsi. Ad qō
dōm moueor per no. doc. Pe. de anch. in ꝯsi.
suo. cclxxij. incip. de titulis criminū ⁊c. in pe.
5 col. vbi dixit ꝙ lꝫ iudex recipiens pecuniam
pro sn̄ia dicat̄ cōmittere baratariā. attamen
si pecunia sit data iudici post latā sn̄iam. tūc
vꝫ sn̄ia nec dr̄ venalis nec tali casu poterit iu
dex puniri de barataria ꝙ dcm̄ refert ⁊ seqt̄
d. Fely. in. c. tua nos. extra de simo. in fi. p̄ro
quo vide eūdē Pe. de anc. in ꝯsi. suo. ccij. inci.
p̄mitten̄. est in prin. ⁊ Bal. in ꝯsi. suo. 490. ici.
ꝓponit̄ ⁊c. in. iiij. vol. ī ver. sup. i. pūcto ⁊c. de
quo dixi ēt in. l. lege cor. in p̄n. ff. de sica. ⁊ ī sin
gu. meo. cxc. incip. iudices ⁊c. vbi latius dixi.
Et scias ꝙ testis accipiēs pecuniā an̄ eius
depositionē vt dicat testimoniū icidit ī penaꝫ
vt dictū est ꝙ est verꝫ s̄m. d. Alex. hic ēt a spō
te dāte. alleg. h̄ voluisse Ja. de belui. in auc. vt
iudices sine quoquo suffragio. in. §. i. p tex. ī. l.
deuotuꝫ. C. de re mili. li. xij. ꝓ qbus faciunt op
time q̄ late dixi circa hāc mām in. l. lege cor.
in. §. ꝯstitutum. ff. de sica. Et adde qō hic do.
Alexā. dicit qō testis q nō accepit pecuniā sed
ꝓmisit certū qd depōere repellit̄ tāq̄ suspectus
ad qō alleg. Bal. in. l. data opa. in. xv. col. ver.
qd si testis. ⁊c. C. q accu. non pos. Sed h̄ di-
ctuꝫ mihi non plꝫ nisi loquamur in teste qui
nescit negocium de quo agit̄ tn̄ promittit cer

tū qd dīe nā tunc tanq̄ falsus repellitur. Sȝ se
cus dico in illo q īterfuit negocio ⁊ tanq̄ bn̄
⁊ optime īformatus pōt deponere vitatē nam
tali casu si pmittit pti dicere certū qcqd sit ve
rū p talē pmissionē nō video q̄re dēat repelli.
6 ¶ Ulterius teneas ēt menti vnū q illē testis
q celeriter anteq̄ articulus legat r̄ndit ⁊ depo
nit q p̄sumit dīe falsum casus est singularis
sm do. alex. hic. in. c. si. i. §. illud. v. q. v. allegat
ēt Lu. ro. h dicere in sing. suis. ¶ Itē limitari
pt iste tex. ingtuȝ dicit q testis q accipit pecu
niā cadit ī penā ⁊ repellit a testimonio q istō
est ver a ferendo testimonio p eo q sibi dedit
pecuniā secus āt ī fauorē eius ɔ quē fuit data
pecunia qz p eo poterit testificari sm Lu. ro.
in sing. suo. 326. inc. tu sai ⁊c. vbi dicit de h eē
tex. singularē ⁊ mirabilē in. c. i. si d feu. fuerit
ɔtro. inter do. ⁊ vasallū quē tex. ibi sm eū ad
hoc exclamat bal. ¶ Limita ēt istū tex. ingtū
dicit qd testis deponens p pecuniā punit pe
na falsi. Istud est ver qn̄ esset sibi data pecu
nia vt sic deponeret spāliter. Secus aūt si sibi
date essent pecunie a pte ⁊ esset dcm̄ gn̄aliter
qd ius ipsius ptis esset sibi recōmissum qz h
casu non incideret in falsuȝ nec repellet a testi
monio. dcm̄ fuit sing. Spe. in tit. de teste. in. §.
i. vsi. qd si dederit pecuniaȝ ⁊c. vbi alle. ad
hoc Ho. qd dcm̄ pro singulari ⁊ mirabili re
fert ⁊ seqtur Lu. ro. in sing. suo. cccxxvij. inc.
si do iudici pecuniā ⁊c. qd dicit eē menti tenē
dū. ¶ Ulterius dico q iste tex. ⁊ alij sil'es di
centes q testis dicens falsum testimoniū pu
nit pena falsi dȝ intelligi ⁊ limitari qn̄ dicit
falsum in re pncipali sup qua deponit secus si
diceret falsum sup aliquo accessorio sup quo si
dixisset ver non tn̄ esset inualidū eius dcm̄.
¶ Exēpluȝ ticius est mihi affinis aliq̄ longa
seu leui affinitate que eū non repelleret a testi
monio p me mō examinat in testē ī cā mea
⁊ interrogatus an sit affinis meus dicit q nō
isto casu nō repellit eius dcm̄ pp hoc qz oīno
si dixisset se esse mihi affinem. illa talis leuis
affinitas non repellebat eū. ita sing. dixit Ja.
but. in. l. lucius. ff. de infamibus. qd dcm̄ pro
valde notabili refert ⁊ seqtur Ang. in consi.
cxciiij. inc. visis pcessibus cause ⁊c. in fi. ij. col.
qd dicit esse not. dignū. ¶ Pro q̄ faciūt dcā p
do. Fely. in. c. sup l'ris in. ij. col. de rescri. in v.
pma ɔ. ⁊ ibi in. vi. col. ante fi. ⁊ faciunt ēt dcā
p eundē in. c. in nr̄a in. xvi. col. circa pn. de re
scrip. ⁊ dicta p me in repetitiōe mea. l. fi. C. de
pba. in. xlv. car. post pri. ⁊ ī sing. meo. lxxvi.
inc. cois ɔlio ⁊c. Et ex istis remanēt expedita
textualia huius pn. Iō venio ad gl. ¶ Glo. in
vbo faciendus exponit text. dicēdo ⁊ declarā
quō pt ɔtingere illud qd dr̄ in text. ⁊ dicit q
pt ɔtingere sigs opatus est vt al'r scribant dcā
testiuȝ quā ipsi testes dixerit. Iteȝ si curauit
vt iudex inspiceret ea falsa dicta tanq̄ vera ad
qd facit sm gl. l. falsi. j. eo. ¶ Glo. in vbo ɔiece
rit. i. pcurauerit glo. in vbo aduocationē di
cit qd aduocatus accipiens pecuniā vt faciat
falsam aduocationeȝ punit pena falsi. ⁊ siliter
testis q accepit pecuniā vt diceret testimoniū
punit pena huius legis. ⁊ alle. illud de iudice
q accipit pecuniā vt etiā bonā sn̄iam dicat q
incurrit penā vt hr̄ in. d. l. ij. ff. de ɔdi. ob tur.
cām. ¶ Gl. fi. in vbo ex senatuscōsulto expo
nit ⁊ dicit qd est senatuscōsulto. volusianū ex
quo puniunt illi q īprobe coeunt in alienā li
tē. vt qcqd ex indebita ɔdemnatione redactū
fuerit iter eos diuidatur de quo habetur in. l.
ex senatuscōsulto. ff. ad. l. iuliam de vi priuata.
vbi tex expressius de h. ¶ Et ex istis redditur
expeditū istud principiū. Seqtur. §. s ⁊ sigs.

1 Tacens verum per pecuniam ita punitur si
cut dicens falsum.
2 Corrumpens ⁊ tentans corrumpere iudicem
punitur pena huius legis.
3 Testis vnus non facit plenam probationem
sed si est corruptus pecunia bene probat.
4 Iudex an possit negligere ɔstōes pncipis ⁊ sta
tuta ⁊ minuere penā rei sicut sibi placet.
5 Eps lȝ nō possit mutare factum pape nec de
cretū ɔcilij pōt tamē cum causa augere vel
minuere.
6 Iudex q̄q̄ sibi datum sit liberum arbitrium
in causis criminalibus tamen debet seruare
constitutiones principis.

Sed ⁊ si qs. ¶ Et hoc intendit acci
piens pecuniā vt dicat
vel non nō dicat testimonium ⁊ ille qui cor
rumpit vel corrumpere tentauerit iudiceȝ pu
nit pena falsi ⁊ iudex negligens ɔstōnes prici
pis punit eadem pena hoc dicit vsqȝ ad. §. q
in rōnibus Casus ⁊c. ¶ Nota ex hoc text. qd
ita punit tacens verum p pecuniam sicut di
cens falsum qz tacere veritatem sapit falsitatē
. c. qsqs metu. xi. q. iij. ⁊c. c. ne quis arbitretur
xxij. q. ij. etiam glo. ⁊ ideo merito testis tacens
verum ita punitur de falso sicut si falsum di
ceret. ita dixit bar. ⁊ bal. in. l. presbyteri. C. de
epis. ⁊ cle. ⁊ bar. in. l. ea que. ff. de actio. emp. ⁊
bal. in. l. nullum in. ij. no. C. de testi. ⁊ in. c. i.
si inter dominum ⁊ vasallum lis oriatur ⁊
in. l. prescriptione. C. si contra ius vel vti. pub.
⁊ ibi bar. ⁊ bal. in marg. in vbo testis ⁊ ang.
in auc. de teste. in prin. Et dixit bar. in. d. l. ea
que q testis punitur de falso non solum quan
do tacet verum sed etiam quando obscure si
mulate vel malitiose loquitur. Et dicit bal. in
d. l. nullum quot testis punitur de falso quan
do non dicit plene factum ⁊ ponit exempluȝ
in teste qui vidit factum ⁊ non reddit ratio
nem visus sed fame ad hoc vt testimoniū suū
non probet, naȝ criminal'r debet puniri pena

falsi ⁊ ciuil'r teneret pti ad interesse allegat. l.
q in noie. j. in hoc tit. ꝙ dicit eē menti tenen/
2 dum. ¶ Nota vlterius ex isto tex. ꝙ corrum/
pens iudicem vel temptans eum corrumpere
punit pena huius. l. ⁊ sic ꝓbat iste text. ꝙ ita
punit attēptatio delinquendi sicut ipsum deli
ctum facit. l. siqs non dicā rapere. C. de episco.
⁊ cle. ⁊. l. si is qui cum tello. C. de sicarijs. cum
multis si. ¶ Et circa hanc māam corrumpendi
iudicem teneas menti vnum notabile ⁊ sin/
3 gulare ꝙ lz dcm̄ vnius solius testis regl'r nō
faciat plenā ꝓbōnez. c. veniens. ⁊. c. lz vniuer/
sis ex̄ de testi. ⁊. l. vbi numerus. s̄. eo. tn̄ si testis
solus ꝓductus ab eo ꝯ quē fuerat corruptus
pecunia ne testimoniū diceret ꝯ corrūpentez
cuz hoc deponat plene ꝓbat. ita sin. dixit bal.
in. c. i. in. ij. col. in ti. si de inue. inter. do. ⁊ va/
sal. lis oria. qd̄ dcm̄ ꝑ valde notabili refert ⁊
seqtur. d. Fely. in. c. lz cām in. v. col. ex̄ d ꝓba.
de q̂ dixi in sing. meo. cxij. inc. in ore duoruz
4 ⁊c. ¶ Ultimo nota ꝙ iudex non dz neglige
re ꝯstōnes seu statuta ꝑncipis alias punit sed
dz illa suare ⁊ sm̄ illa iudicare. ¶ Qd̄ tn̄ ego
credo eē verꝫ nisi ipse iudex recederet a dcis
ꝯstōnibus seu statutis ex aliqua iusta cā eum
mouente qz tunc non puniretur aliqua pena.
¶ Et iō dicebā qd̄ lz iudex non dēat eē clemē
tior lege. vt in. §. opz. in auc. de iudi. ⁊ in. l. re/
spiciendūz. j. de penis. l. fi. C. ne mācip. xpianuz
voluit bal. in. l. cuz fratrez. C. de his qbus vt in
dig. ⁊ in. c. i. q̄ fuit ꝑma cā bn̄fi. amit. ⁊ latius
ꝑ. Jo. de ana. in. c. in ciuitate in. vij. col. extra
de vsur. ¶ Attn̄ dicta r'a non obstante iudex
ex cā pōt augere vel minuere penā. Ita hr̄ ꝑ
oēs in. l. hodie. j. de penis ⁊ in. l. qd ergo in. §.
pena grauior. s̄. de his q not. infa. ⁊ ꝑ bal. in
l. si seuerior. C. de infa. ⁊ voluit bal. ⁊ Lud. ro.
i. l. qd̄ suus. s̄. de ꝯdi. ob cām. de q̊ etiā ꝑ ang.
de are. late ⁊ ibi in addi. in trac. suo mal. in
v̄bo quas si non soluerit. j. decem dies soluat
cum qttuor pluri. ⁊c. Et iō tene menti not. de
cisionez Lud. ro. in ꝯsi. suo. ccccxxix. inc. ꝯsi/
dero in ꝓposita ⁊c. vbi ꝑ pl'es optimas rōnes
ꝯsuluit qd̄ licet ex dispōne statuti fur. pro fur/
to paruo possit furca suspendi tn̄ iudex pt mo
derar penā illius statuti citra mortez qd̄ dcm̄
est not. ⁊ ipm refert ⁊ seqtur. d. aug. de ari. in
addi. suis ad trac. ang. in male. in dicto v̄bo
quas si nō soluerit ⁊c. in. ij. addi. an̄ fi. ¶ Pro
5 quo facit nā lz eps factuz pape tanq̄ supioris
mutare nō possit. vt hr̄ in. l. minor āt magra/
tus. s̄. de min. ⁊ in. c. cum inferior. de maio. et
obe. ⁊ in. c. inferior. xxi. di. tamen ex causa
poterit diminuere pniam iniunctā a papa.
ita dixit gl. sing. in. c. tpa plenitudinis. xxvi.
q. vij. quā refert ⁊ sequit Lud. ro. in consi. suo
ccccxxviij. inc. i teris ⁊c. in fi. Et facit no. ver.
Jo. de lig. in. c. at si clerici ex̄ de iudi. quez se/
quunt. d. de ro. deci. 632. ⁊ arch. in. c. lz canon.
de ele. in. vi. ⁊ Lu. ro. in. d. ꝯsi. 428. vbi dixit
qd̄ quis eps dispensare non possit ꝯ decretuz
ꝯcilij tn̄ ex euidenti iusta cā pt ꝯ illud dispen
sare. Et teneas etiā menti in mā vnuz vz ꝙ
sicut penā impositā a lege vel statuto ex cā iu
dex pt augere vel minuere. ita poterit augere
vel minuer penā impositā ꝑ ꝯsuetudinē. Ista
est gl. not. in. d. l. hodie. in gl. vlt. quā ad hoc
refert ⁊ seqtur abb. in. c. de causis in. fi. v̄bis de
offō dele. de qbus dixi in sing. meo. 182. inc.
iudex non dz ⁊c. ¶ Itē in mā ista scias ēt ꝙ
lz iudex teneat seruare ⁊ non negligere ꝯstō/
nes ⁊ statuta principis ⁊ iō dz homicidā con
demnare ad mortē cū lege supioris sic caueat
vt in. l. iij. §. legis cornelie. s̄. de sica. cum alijs q̄
ibi adduxi tn̄ est in ptāte iudicis non ꝯdem/
nare homicidā pena mortis sed ipm homici/
dam deportare ita ꝓbat tex in. l. iulia. §. fi. s̄. ad
l. iul. rep. ita not. dixit Lu. ro. in. l. cū mulier.
in. xxxij. col. v̄. aduerte tn̄ ⁊c. s̄. so. ma. qd̄ dcm̄
pro not. refert ⁊ seqtur. do. Fely. in. c. dilecti fi/
lij in. viij. col. extra de excep. de q̂ latius dixi
in sing. meo. cclxx. inc. homicida ⁊c. ¶ Item
iudex pōt excedere. l. vel statutū multis modis
de qbus vide Berth. in rep. suo. in v̄. iudex ex
offō ꝑ totū. Et inq̄tum iste tex. dicit ꝙ iudex
dz seruare ꝯstōnes supioris dicas ꝙ istud est
verꝫ ēt si datum sit liberꝫ arbitriuz ipsi iudici
qm̄ tunc ēt non obstante tali libero arbitrio
dēbit seruare ꝯstōnes ⁊ statuta superioris ita
dn̄t doc. oēs in. l. certo generi in. §. fi. ꝑ illū tex.
6 s̄. de serui. rusti. ꝑdi. Et iō dixit ibi do. Flo. ⁊
Pau. de ca. ꝙ si ptāti datum est liberꝫ arbi/
triū in criminalibus seu in maleficijs q̄ tūc
solū vꝫ sibi datum in illis in qbus non est pe
na exꝑssa ꝑ statuta ꝑncipis non āt in illis in
qbus pena est expressa. de quo ibi latius ꝑ eos.
Alia textualia non sunt hic iō venio ad glo.
Et capio gl. in v̄bo ob renunciandū q̄ decla/
rat hunc tex. ⁊ ponit exemplū q̄uo qs puniat
renunciando seu referendo ⁊ dicit ꝙ hoc pōt
ꝯtingere si officialis vt puta notarius referat
iudici talem testem tulisse testimoniuz q non
tulerat ⁊ hoc fecit ille notarius ꝑ pecuniā vel
ēt dicit gl. si notarius accepit pecuniaz vt re/
mitteret testē q dēret dicere vel non dicere te/
stimoniuz nā ēt si aliquē quē dz relaxare gra/
tis vel admittere gratis accipit pecuniā tenet
hac. l. ar. eius qd̄ dcm̄ est de iudice proferente
sniam ēt iustā ꝑ pecuniā. vel dicit gl. pt exēpli
ficari in notario referēte pti qd dixerunt non/
dum publicati vel in notario q accepit pecu/
niā vt non diceret aduersario ꝓducentis qd
dixerunt testes qd̄ tn̄ dēbat silere gratis ex de
bito suo. ¶ Capio gl. in v̄bo punit q̄ gl. dicit
supplēdo ad istū tex. ꝙ iste iudex punit pena
huius. l. ⁊ ēt alijs penis de qbus hr̄ in. l. i. C. ad
l. iul. maie. Postea gl. notat ex hac. l. ꝙ iudex
debet sm̄ leges iudicare allegat quod no. in. l.
rē nouā

rem non nouam. ⁊ in auc. ibi posita. C. de iu
di. ⁊ in. l. fi. ꝟ. e. ¶ Ex quibus redditur expedi-
tus iste. §. sequitur modo. §. qui in rationibus.
1 Falsans litteras vel rationes cuiuscunqꝫ ge-
neris ēt in lapide sculptas punit̄ vt falsarius.
2 Corrumpēs vel ꝯfaciēs sigillum alicuius pu
nitur pena falsi qꝛ sigillum facit ꝓbationem.
8 Molendinarij mouentes sigillum de sacco
puniuntur pena falsi.

Qui in rationibus.

¶ Et hoc intendit.
qui falsificat scripturam cuiuscunqꝫ gn̄is vel
tale qd facit per qd̄ non pōt apparere de veri-
tate punitur pinde vt falsarius. h. d. ¶ Nota
1 † falsans lr̄as seu rōnes cuiusqꝫ generis pu-
nitur vt falsarius: ⁊ h̄ itellige etiā de lr̄is scri-
ptis in ligno vel in lapide nec est de mirādū
qꝛ ēt tales lr̄e plene ꝓbāt: ⁊ iō videmus ꝙ lr̄e
sculpte in marmore vel in alio lapide plene ꝓ
bāt qd̄ intelligo qn̄ tractatur de aliqua re an-
tiqua ꝓbanda. ita dixit glo. in. c. cum cām. ⁊
ibi doc. extra de ꝓba. ⁊ glo. in. c. sane. el. ij. in
verbo post mortē. xxiiij. q. ij. ⁊ glo. in. l. monu
mentoꝝ. ꝟ. de religiosis ⁊ sumpti. fune. ⁊ ibi h̄
voluit Bar. ⁊ Bald. ⁊ voluit Bar. in. l. i. in fi.
prin. ꝟ. de bo. pos. ꝯm tabu. ⁊ Spe. in ti. de pro-
batio. in. §. videndum restat ver. ix. per libros
antiquos ⁊ eum ibi seqtur Jo. an. ⁊ idem tꝫ
Bar. in. l. vel ꝙ alias in. l. qd̄ si locus. ꝟ. de reli-
gio. ⁊ sump. fune. ⁊ Bar. in. l. i ꝟ. de albo scrib.
⁊ idem tꝫ Hosti. in summa huius tit. in. §. fi.
in ver. ix. ⁊ Albe. de rosa. in. l. in finalibus. ꝟ.
fini. reg. de quo ego dixi in repetitione mea
rub. C. de ꝓba. in. xl. col. in fi. ¶ Ulterius q̄ri
posset hic de no. dubio vꝫ an falsificans priua
tam scripturā que non facit ꝓbationē punia-
tur de falso in quo remitto me ad ea q̄ dixi. ꝟ.
in ti. ij. in. l. i. in. §. p̄terea. ⁊ ad glo. ⁊ doc. in. l.
damus. C. de fal. ⁊ ad glo. in. l. diuus adriāus
ꝟ. e. de quo ēt per glo. in. c. q̄to extra de iureiu.
⁊ per Tancre. in cōpendiosa sua sub rub. viij.
q. ix. ⁊ per Pe. de anc. in ꝯsi. suo. clxxij. incipi.
circa primuꝫ post prin. ⁊ ꝑ Alexan. in ꝯsi. suo
lxx. incip. viso processu. in vlt. col. in. i. volu. ⁊
vide ēt alios doc. quos retuli in. d. l. i. in. d. §. p̄-
terea. ¶ Quero ēt vltra p̄dicta qꝛ dr̄ ī tex. isto
vel alia qua re. i. in alia quacunqꝫ re † an mu-
2 tuans corrumpens vel ꝯfaciens sigilluꝫ alicu-
ius puniatur pena huius. l. in quo mihi vr̄
dōm ꝙ sic eo qꝛ ēt sigillum facit ꝓbationem
vt statim dicā si facit ꝓbationē a paritate rō-
nis. ergo est dōm ꝙ mutans vel corrumpens
ip̄m sigillum dꝫ puniri sicut mutans vel cor
rumpens instr̄m vel scripturā priuatā. Et ꝙ
sigillum faciat ꝓbationē pꝫ nā dixit Lud. ro.
in ꝯsi. suo. cccij. incipi. hec scriptura priuata
⁊c. ꝙ appositio sigilli idem operatur qd̄ sub-
scriptio manu ꝓpria ⁊ hoc per gl. Bar. ⁊ bal.
in. l. ij. C. de reb. alie. non alienā. de quo ēt per
Bar. ⁊ Lud. ro. in. l. q̄ dotis. ꝟ. so. ma. ⁊ ꝑ Bal.
in. l. in fraudem. ꝟ. de testa. mili. ⁊ in. c. cum in
ecclesia. de elec. vbi dicit qd̄ appositio sigilli est
signum ratificationis ⁊ ꝯfirmationis. Et faci
unt dicta per Pau. de ca. in. l. si procuratorem
hn̄tem. ꝟ. de procu. ibi dicit ꝙ lr̄e vr̄r approba-
te qn̄ sunt scripte vel subscripte manu dn̄i vel
qn̄ sunt sigillate sigillo suo de eius cōmissione
⁊ voluntate. Et dixit Archi. in. c. ij. de procu.
in. vi. ꝙ ille qui alicui tradit sigilluꝫ suuꝫ vr̄
de illo multum ꝯfidere ⁊ vr̄ totā suā volunta
tem ei cōmittere nā ꝯm eum ibi in sigillo ex
primitur imago dn̄i ⁊ caractere nōis dn̄i de
quo ibi plenius per eum. Et dixit ange. in. l.
ꝯsentaneum. ante fi. C. quō ⁊ qn̄ iudex ꝙ dele
gatio probatur ꝑ solum sigillum alleg. hoc vo
luisse Inno. in. c. qm̄ ꝯ. extra de proba. Et di-
xit glo. no. in. c. significauit. de app. ꝙ pōt fie-
ri citatio ꝑ sigillum ad hoc solitum quā glo.
ad h̄ pro singulari allegat Barb. in. c. coram.
in. iij. col. in ver. Itē quo ad portantē ⁊c. extra
de offi. deleg. Et dicit ēt Inno. ⁊ Jo. an. c. ij. de
solu. ꝙ eo ipso ꝙ qs sigillum alicuius produ-
cit admittendus est tanq̄ eius procurator cuꝫ
cautione de rato ⁊ hoc qn̄ ostensio sigilli fit ꝑ
personam non domesticā domini vel secum
cohabitantē ꝙ dcm̄ refert ⁊ seqtur Lud. ro. in
ꝯsi. suo. cccxlvi. inc. primus propsite ⁊c. in vl.
col. de qua mā sigilli ⁊ eius probationis dixi
latius in rep. mea rub. C. de probati. in. vi. col.
¶ Ulterius circa hāc dictionē pinde de q̄ in
tex. vide q̄ dixi in. l. vtruꝫ. ꝟ. ti. proxi. Et ex his
sunt expedita textualia. ¶ Uenio ad primam
que q̄rit quid est rō in quo se remittit ad ea q̄
habentur in. l. si quis ex argentarijs. in. §. rōnē
ꝟ. de edendo. vbi hr̄ ꝙ rōnes sunt libri ꝯtinen
tes introitum ⁊ exitum datum ⁊ receptum.
non āt liber vbi vnum tm̄ ꝯtinetur puta solu
tionem vel pignus. Dicit postea glo. ista ꝙ p̄
dicta intelliguntur in rōnibus q̄ ꝯsistunt in
mēbranis vt differat a sequenti. ¶ Sed istud
mihi non plꝫ. nā si falsitas sit cōmissa in rō-
nibus existentibus in quibuscunqꝫ chartis te-
netur pena falsi ille qui falsitatem cōmisit ꝑꝑ
gn̄alitatem huius tex. ⁊ ꝑꝑ verbum alia qua
re ⁊c. ¶ Glo. scda clara est sil'r glo. in v̄bo qua
re ⁊c. glo. in v̄bo amouerit dicit. i. aliquid fe-
cerit per ꝙ veritas apparere non possit ⁊ pōt
3 poni exemplum † in molendinarijs amouen-
tibus signum vel scriptum de sacho furmenti
vt non possit sciri pondus furmenti ⁊ nō pos-
sit ꝑcipi q̄tum plus debito acceperit de molitu
ra. nā debent puniri de falso. ⁊ posset poni eti
am exemplum in illo qui cācellat nomen ali
cuius scriptum in libro significans cuius est ⁊
in illo loco ponit nomen suum vel alienuꝫ vt
alias mihi euenit in facto allegat glo. bonum
tex. in. l. paulus. §. primo. ꝟ. eod. Sequitur. §. is
qui peruertit.

1 Mutans vel corrumpens testm̄ hoīs viui: ignorantis punit̄. secus si sciat ⁊ taceat.
2 Notarius faciens copiā iuriū vnius ꝑtis ꝑti aduerse sine licentia punitur pena falsi.

Is q̄ puertit.

¶ Et h̄ intendit cor-
rumpens testm̄ hoīs
viui. Itē q̄ instr̄a deposita oñdit aduersarijs:
1 tenet pena falsi. h. d. Casus ⁊c. ¶ Nota q̄ ꝑ mu
tans vel alr̄ corrūpens testm̄ hoīs viui punit̄
pena falsi q̄ forte p̄t intelligi qñ inscio testato
re h̄ facit q̄ tunc testm̄ remanet falsū ⁊ hr̄des
scripti in ipso sunt dānificati. Sꝫ si ipse testa-
tor hoc sciat credo secus esse q̄ p̄t iterū testari
⁊ disponere ꝓut disposuit: ⁊ sic talis falsitas
nemini noceret ⁊ iō qñ falsitas nemini nocet
ille q̄ eā ꝯmisit nō punit̄. vt dixi ī. l. i. §. p̄terea
s̄. de sica. ⁊c. Et idē ēt dicas esse in testō mor-
tui. vt ꝓbat̄ in. l. q̄ test. j. in hoc titu. ⁊ ibi ꝑ scri
ben. ¶ Nota ēt istū tex. ꝯ notarios penes quos
2 deposita sunt iura ꝑtis ꝑ nā ⁊ si copiā eoꝝ fa-
ciat ꝑti aduerse sine lnīa ⁊ voluntate ipsius ꝑ
tis tenet̄ pena falsi vt h̄. ⁊ nō solū reqrit̄ lnīa
ꝑtis sed ēt reqrit lnīa iudicis ad hoc vt nota-
rius possit dare acta cāe alteri ꝑti s̄m Bal. in
l. is apō quē in ꝑn. s̄. de eden. ⁊ ibi Pau. de ca.
eū seqt̄ pro q̄ facit gl. in. c. prudentiā. in verbo
nunciū de offō deleg. quā dixit sing. Barba.
ibi in. vij. car. in. ij. col. de q̄ ēt dixi ī rep̄. mea.
l. fi. C. de proba. in. xxxiiij. car. Et ex idēptitate
rōnis idē dici posset in notario q̄ fuit roga-
tus de examinatione testiū nā si ante eoꝝ pu
blicationē reuelat ꝑtibus vel alteri eaꝝ illud
qō dixerunt ipsi testes tenet̄ pena falsi. ar. hu-
ius tex. ¶ Uenio mō ad gl. cū hic alia no. nō
colligant̄. ¶ Et capio gl. in v̄bo puertit q̄ di-
cit qō tex. iste p̄t dicere puertit ⁊ p̄t ēt dr̄e ap-
uerit ⁊ eodē mō teneat̄ pena falsi si apuerit
testm̄ hoīs viui. alle. l. siqs aliqd la. ij. §. q̄ viui
j. de penis. ¶ Glo. in v̄bo accusari pōt allegat
pro ꝯcordātijs tex. in. d. l. siqs aliqd in. §. instr̄a
j. de pen. Itē subdit gl. qō ēt talis tenet̄ iniu-
riaꝝ ⁊ ꝯ eū agi poterit actōe iniuriaꝝ alleg.
l. i. §. siqs. s̄. depo. ¶ Dicit ēt gl. q̄ p̄t agi actōe
in factū subsidiaria acqlia. vt. s̄. ad. l. acq. l. siqs
testm̄. §. sed ⁊ siqs ꝑ quo s̄m gl. facit. l. locus. §.
siqs dolo. s̄. de tabu. exhi. ⁊ ex istis remanet ex
peditus iste. §. Seqtur. §. ad testamēta. Et q̄ iaꝫ
appropinquat finis huius p̄ñtis anni quo ad
legendū statui nō legere vlterius hanc legē sed
me trāsferre ad aliquas. ll. huius tituli hñtes
meliorē mām q̄ si ordinate ꝓsequerer hunc
titulū non possē adhuc legere ⁊ ꝑficere q̄tuor
leges. Ideo statui legere aliquas ex illis q̄ hñt
meliores mās. ¶ Uenio igit̄ ad. l. q̄ ignorans.

1 Qui approbat ignoranter aliquid pōt postea reprobare secus si scienter.
2 Exceptio dolose facta nihil operatur.
3 Confessio ignoranter facta nihil valet.
4 Qui sciēter actū facit ēt inhabilē valet ⁊ tenet
5 Heres q̄ approbat ꝑsonā legatarij in fauorem testamenti non potest amplius reprobare.
6 Ministrales capellaꝝ q̄ dēnt denunciare maleficia sub pena quomodo debent intelligi.
7 Qui credit se condemnatum in centum an debeat soluere illa centum.
8 Ignoranti non currit tempus.
9 Statutū puniens sindicos non denunciantes maleficia nō extendit̄ ad sindicos ignorātes.
10 Mulier accipiens sacerdotes vestitū vestibus laycoꝝ ī maritū an filij eoꝝ dicant̄ legitimi
11 Ignorantia qñ excuset quem a peccato. sunt plures casus.
12 Ignorātia an ⁊ qñ iuuetur per iuramentū.
13 Ignorantia ⁊ scientia probantur iuramento nisi in notorijs.
14 Presens ⁊ non intelligens hr̄ pro absente.
15 Minor rusticus ⁊ mulier an possint renunciare iuri suo propter ignorantiam.
16 Simulatio non iuuatur per iuramentum.
17 Qui produxit aliquod instrumentum an postea possit illud dicere falsum.
18 Heres non potest adire hereditatem testi falsi.

Ui ignorans.

Et
hoc
intendit heres addens heredi-
tatem ignorans testamentū
esse falsum non prohibetur:
postea ipsum dicere falsum.
⁊ idem in legatario hoc dicit
Casus ⁊c. ¶ Nota ex hoc tex.
1 ꝑ q̄ ille qui aliquid ignoranter approbat nō
prohibetur postea improbare secus autem si
scienter hoc facit quia postea non potest venir̄
contra nec illud impugnare. l. generaliter. C.
de non nume. pecu. l. sicut. C. de actio. ⁊ oblig.
l. iij. C. de rescin. vendi. l. siquis iusiurandū. C.
de reb. credit. l. quidam supra de dona. cū si.
¶ Et ad materiam huius text. facit optime
tex. notabilis in. l. fi. s̄. de consti. pn. vbi ꝓbat̄
quod promittens vt heres: si non reperiatur
heres non tenetur obseruare talia ꝓmissa quē
tex. ibi pro valde notabili ⁊ singulari excla-
mat ang. ⁊ illum etiam dixit singularē bal.
in. l. si absentis in fi. C. si cer. peta. ⁊ in. c. i. §. fi. in
fi. de feu. guar. in vsibus feu. Et facit etiam a
simili q̄ habet̄ in. l. siquis legauerit. s̄. de leg.
primo. ⁊ in. l. minor. §. fi. s̄. de eui. vbi habetur
q̄ ꝑ siquis dixit concedo tibi talem fundum:
2 excepto iure titij qui in eo fundo habet vsum-
fructum ⁊ postea in veritate reperiatur ticiū
non habere vsumfructum nec aliquod ius il-
la reseruatio vel exceptio nihil operabitur. Et
ideo dixit Ja. de are. ⁊ Bar. ⁊ communiter alij
in. d. l. siquis legauerit. ⁊ Ang. in. l. si in vendi
tione. s̄. cōmunia predio. q̄ si dixero vendo ti
bi fundum excepto iure coloni qui medieta-
tem fructuum habere debet ⁊ nullus reperia
tur colo-

tur colonus.sed ipse venditor coluerat fundū
ꝙ illa reseruatio nihil oparabit sed oēs fructus
erunt ēptoris.⁊ ista refert ⁊ approbat.d.Alex.
in ɔsi.suo.xxviij.inci.visis ⁊c.in.iiij.col.in.i.
volu.Et facit ēt ad p̄dicta ꝙ voluit Bal.in.l.
ij.in.i.col.C.de erro.aduoca.vbi dixit ꝙ si cō
fitens pōnē addat vt ī tali instr̄o ɔtinet ⁊ ī il
3 lo istr̄o nil ɔtinet nō dr̄ ɔfessus pōnē qd̄ dcm̄
refert ⁊ approbat do. Fely.in.c.cum venera⸗
bilis.in.ix.col. extra de excep. vbi alia etiam
adducit ad corroborationem huius dicti pro
quibus ēt faciunt dicta per ip̄m do. Fely.in
c.qm̄ ɔ.in.xiij.col.de ꝓba. ⁊ in.c.cum causa.
in fi.de re iudi.⁊ in.c.ex parte.in.v.colū.post
me.de rescrip.⁊ in.c. inter monasterium.in
prima col.de re iudi.⁊ per Ang. in.l.hac rōe.
ſ.de ɔdi.insti.⁊ per Albe. de rosa.in.ij. parte
statu.q.cl.incipi.Item querit ⁊c. ⁊ per Pau.
de ca.in ɔsi.ccc.xxiiij.incipi.in causa decima⸗
4 li que vertit.¶ Modo scias ecōuerso ꝙ si qs
scienter ⁊ non ignoranter facit aliquem actū
ꝙ alias esset inhabilis tamen postquā illum
actum sponte ⁊ scienter fecit non potest illum
improbare ⁊ non dʒ audiri illum improbā
do.¶ Exemplū pōt poni in actore qui facit
citare ad iudicium scienter reum inhabilē nā
vr̄ eius personā approbare ⁊ legitimare adeo
ꝙ non poterit postea eius ꝑsonā impugnare.
Ita dixit Jo.de ana.in.c.intelleximus.in.xi.
col.ver.nec ob.si dicat extra de adul. ⁊ idem
firmat Lud.roma. in repetitione rubrice.ſ.de
arb.in.ix.car.in fi.iij.col.in ver. an sicut.⁊c.
Nō tn̄ ipse ibi dicit hoc eē verū nisi ī citatiōe
esset apposita cl'a si tua putaueris interesse qꝛ
per talē cl'am inhabilis citatus non vr̄ habi⸗
litatus.allegat ad hoc doctrinam Bal.in.l.li
bertus a patrono.ſ.de in ius voc. ꝙ ēt voluit
Bal.in.l.fi.C.de edicto diui.adri.tol.in.xiiij.
col.⁊ in.l.si suspecta.ſ.de inoffi.testa. ⁊ voluit
Lud.ro.in.l.de pupillo.in prin.ſ.de oper. no.
nun.⁊ Cepo.in cautella sua.ccv.incip. si facis
⁊c.qd̄ ēt voluit Pau.de ca.⁊ Ludo.ro. in.l.i.
in.vi.col.ſ.de arbi.⁊ do.Fely.in.c. sup his in
viij.col.extra de accusa.Et facit dictū Gemi.
in.c.vt circa.ī.§.i.in.v.col.de ele.in. vi.vbi di
xit qd̄ criminosus spāl'r vocatus ad iudiciū
ad instantiā electi admittit non obstante cri⸗
mine.allegat ad hoc glo.in.c.exhibita. ī ver.
excōicationem de iudi.Et facit ēt qd̄ dixit.d.
Alex.in ɔsi.suo.ccxlij.inci.viso ꝓcessu. ⁊c.cir
ca fi.vbi dixit ꝙ ille q ɔ̄hit vel ɔpromittit cū
aliquo vr̄ eum approbare pro idoneo allegat
l.qui cum alio.ſ.de reg.iu.⁊.l.iij.ſ. de fideius.
⁊.l.iter cās in.§.abesse.ſ.mandati. Et facit qd̄
voluit Bal.in.l.sigs testi.C.de testibus.vbi di
xit ꝙ si ꝓduxi istr̄m manu cuiusdā notarij
alias inhabilis.video eū approbare adeo qd̄
si postea ɔ̄ me ꝓducatur aliud instr̄m manu
eiusdem notarij non potero illum notarium

vt inhabilem repellere.Et dixit Bal. ⁊ Jo.de
imo.in.l.qui testō.ſ. de testa. qd̄ si approbaui
ꝑsonam legatarij in fauorē testi in quo sum
hr̄s institutus non possum postea eū repelle⸗
re si voluerit deponere ꝓ suo legato. Et dixit
5 Bal.in.l.data opa.in.xv.col.C.qui accu. non
pos.qd̄ si feci citare aliquē in testeʒ in iudicio
non potero amplius eius ꝑsonā reprobare qd̄
etiam voluit bal.⁊ Jmo.l.ad testiū.in.§.ɔdō⸗
nem.ſ.de testa.de qbus oibus dixi latius val
de in.l.si qs ne qō.in.viij.col.j.de qō.¶ Et cir
ca hanc mām ignorātie teneas menti aliqua
⁊ primo dcm̄ Bal.in.l.ij.C.de erro.aduo.vbi
6 dixit qd̄ si ex forma statuti ministrales capel
larū debent denunciare maleficia sub pena: ⁊
qꝛ nesciunt lr̄as faciunt sibi scribi a quodam
notario nomen delinquentis ⁊ locuʒ ⁊ qn̄qʒ
errat in noīe delinquentis ex quo iudex vult
ministralē punire certe non poterit hoc facere
qꝛ talis error non dʒ nocere ipsi ministrali q
nescit lr̄as ⁊ ipse ministralis nō dʒ puniri nī
si ɔstet qd̄ falso fecerit allegat.l.diuus.ſ.de cu.
reo.⁊ in dubio magis p̄sumit error q̄ malitia
ar.l.pe.C.de his q sibi ascrib. in test. Itē dicit
etiam Bal.in.d.l.ij.qd̄ si aliqs credens se cō
7 demnatū in centū supplicat principi ꝙ cum
sit condemnatus in centum remittat sibi ali⸗
qua pars condemnationis.princeps auteʒ re
scribit in hac forma fiat iusticia quo stāte dr̄
pro parte fisci ꝙ ipse dʒ cogi ad soluendū cen⸗
tum cū hoc appareat ꝑ suā ɔfessionem.ipse
vero dicit se errasse qꝛ ɔdemnatio erat in mi
nori summa vel nullo modo erat ɔdemna⸗
tus tunc iudex q ð hoc cognoscit probata illa
negatiua sequet veritatem ⁊ non erroneam
confessionem.Subdit etiam Bald.vbi.ſ. ꝙ si
quis petijt resti.in integ.tanq̄ condemnatus
⁊ non reperitur ɔdemnatio ꝓnunciabitur su
peruacuo petitam fuisse restōnē cuʒ re vera nō
p̄cessisset ɔdemnatio.pro quo dicit facere ꝙ
no.Inno.in.c.g.perpetuus.de fi.instru. ¶ Itē
addo etiam in materia ignorantie Bal. in.l.
i.C.de erro.aduo.vbi dicit ꝙ si aduoca. coraʒ
iudice loquit latine. ⁊ clientulus est idiota ⁊
ignorans lr̄arum.an tunc dictum aduocati
factum seu dictum in presentia clientuli sibi
preiudicet dicit ꝙ non qꝛ qui non intelligit
non dicitur presens.l.coram. de verb. sig.⁊.l.
die.§.coram.ſ.de arbi. ¶ Item vltra p̄missa
scias etiam ꝙ ignoranti non currit tempus
8 ⁊ ideo si heres alicuius emphyteote non sol⸗
uit canonem per biennium non cadit a iure
suo si ignorauit talem rem esse emphyteoti⸗
cam.Ita dixit Pe.de anch.in ɔsi.suo.clxxiij.
incipi.dominus laçarus.⁊ ibi subdit qd̄ hoc
casu talis sua ignorantia probabitur per iura⸗
mentum ipsius heredis ꝙ est nota. Et idem
etiam voluit Specu.in titu.de loca.in.§.nunc
aliqua.in ver.xviij.⁊ Bar.in.l.cuʒ filius in.§.

in hac.ff.de verb.obli. ⁊ bal.in.l.fi.C.si aduer.
ven. ⁊ Dy.in.c. cum quis de regu. iur.in.vi.
⁊ glo.in.l.ij. ⁊ ibi doc.C.de iur.emphy. ⁊ Lu
do.ro.in ↄsi. suo.clxvi. incip. viso ⁊ diligēter
in fi.verbis vbi allegādo p̄dictos dicit q̄ em
phyteota q cecidit a iure suo pp canonē nō so/
lutū qꝛ nesciebat rē esse emphyteoticā dꝫ resti
tui in integꝝ de q̄ ego ēt dixi in repe.mea ru/
brice.C.de p̄ba.in.xxviij.col. ⁊ idē in vasallo q
nō petijt se renouari ī feudo ignorāter tꝫ bal.
in ↄsi.suo. cclxi.inc.qdam nobilis ⁊c. in.iij.
col. Et vltra p̄dcā q̄ tp̄s nō currat ignorāti
facit optīe nā tp̄s q̄drienij ↄcessuꝫ minoribus
post pfectā etateꝫ ad petendū restitutionem in
integꝝ.i.eoꝝ q̄ facta sunt tpe minoris etatis.
de q̄ in.l.fi.C.de tēpo.in integꝝ resti.petē. ⁊ in
c.i.de restōne in integꝝ lib.vi.nō currit igno
rāti ⁊ iō siqs p̄babiliter ignorans se lesuꝫ stete
rit p centū an. q̄ nō petierit restōneꝫ semp il/
lā poterit petere. Jta dixit bal.in.l. falsam.C.si
ex fal.instru. ⁊ do.alex.referens bal.in ↄsi.suo
cccviij.ꝯm ordinē meū inc.statibus his ⁊c.in
vi.col.in ver.nec obstat ⁊c. Et facit ēt ad p̄di/
cta nā ignorans dꝫ restitui ex cl'a si qua mihi
iusta cā esse videbit ⁊c.ꝯm Bar. in.l. i.§. siqs
āt de itine.actuqꝫ p̄ua. ⁊ voluit Joā. de imo.
in.c.fi.extra de p̄scrip. ⁊ vř seq Bal.in.l.fi.C.ð
p̄scrip.lōgi tēp. ⁊ Lud.ro.in.l. si vero in.§. de
vi ro.ff.so.ma. ⁊ est de mente Spec. in titu.de
p̄scrip.§.i.ver.sed pone colonus ⁊ abb.in.c.i.
de p̄scrip. ⁊ Jmo.in.l. pātonius.ff.de acq.here.
⁊ ans.in.l.fi.C.de p̄scrip.lon.tēp. ⁊ Lud.ro.in
l.q vniuersas.§.fi.ff.de acq posse. ⁊ ista est cōis
opinio ꝯm Soci.q refert predictos in ↄsi. suo
lxxxvi.inc.in cā ⁊c.in fi.verbis. ¶ Jteꝫ addo
ēt q̄ statutū puniens sindicos non denunciā
9 tes maleficia ↄmissa nō extendit ad sindicos
nō denunciātes ex ignorātia ꝯm bar. in.l.di
uus.ff.de custo.reoꝝ. ⁊ in.l.semp.§.interdū.ff.q̄
vi aut clā: ⁊ Lu.ro.in repe.l.si vero.in.§.de vi
ro.in.li.fallen.ff.so.ma.ver.xvi.vbi alle.bar.in
dcis locis ⁊ faciunt alia plura ⁊ plura circa
hanc ignorātiā adducta p Lu.ro.in dcā repe.
.l.si vero in.§.de viro in.51. fallen.ff. solu.mat.
¶ Adde ēt vltra p̄dicta circa hāc mām igno
rantie qð dixit bal.in.l.qui ↄ in vlt.col.C.de
ince.nup.vbi dixit pone berta accepit ī ma/
10 ritū quendā sacerdotē q fingebat se laycuꝫ: ⁊
ipsa mulier credebat ħ qꝛ ille sacerdos erat an
glicus ⁊ ipsa mulier erat perusina an filij na
ti ex isto mr̄imonio erunt ltīmi ⁊ dicit q̄ sic
⁊ sic erunt sui ⁊ in ptāte qð dicit ibi bal. esse
mirabile. Et ita eↄ dicit si q̄daꝫ monialis de
francia venit ad ciuitatē pusii ⁊ qdaꝫ eaꝫ mo
niales accepit in vxoreꝫ ⁊ nati sunt inde filij
ex ipsis q̄ tales filij erunt ltīmi. Silr̄ dicit po
ne q̄ berta hēbat aliū viꝝ de quo ignorabat
⁊ ego ħ ignorans accepi eā in vxoreꝫ de facto
attñ filij q nascent erunt ltīmi pp ignorantiā

⁊ succedent pentibus. ⁊ subdit q̄ cū ignoran/
tia facti presumat ille q vult dicere tales filios
illegitimos dꝫ p̄bare scīa q̄ dicit eē no.dignū
de quo ibi latius p eum. Et sic ex istis pꝫ q̄
ignorantia excusat quē a delicto qð ēt firmat
bal.in.c.a nobis. ⁊ ibi.d.Fel.in p̄n.de exce.p
quo all.gl.in.l.i.in fi.ff.de receptato. que dixit
q̄ ignorātia excusat receptanteꝫ bannituꝫ nisi
sit notorius.de q̄ ibi latius per do. fel.q inter
cetera allegat bal.in.l.data opa in. x. col.C.q
accusa.nō pos.vbi dicit qð ciues nouelli ↄue/
nientes statutis ciuitatis excusant. ⁊ mouet p
tex.in.l.q cōmeatus in.§.tironi.ff.de re mili.vbi
dr̄ q̄ pcit nouo militi tanq̄ iuste ignoranti le
ges militares. ⁊ idē ꝯm do Fely.in. d.c.a no/
bis tenuit Lud.ro.in ↄsi. suo. ccxxviij.in.iij.
col. ⁊ in ↄsi.ccccxci. Et facit ēt ad predicta rō
vꝫ qꝛ ignorans nō ↄtemnit.vt hr̄ in.l. si igno
rans.ff.lo. ¶ Predicta aūt de ista ignorantia
sunt vera ⁊ hñt locū preterq̄ in duobus casi/
bus. ¶ Et p̄mo nisi talis ignorātia sit crassa
⁊ supina q̄ tunc nō p̄dest alleganti eā imo ta
lis ignorātia hꝫ viꝫ scienter ꝯm Lu.ro.in ↄsi.
suo.cccxl.inc.circa p̄mū ⁊c.in fi. de q̄ dicit eē
casuꝫ in.c.i.de post.p̄lato. ⁊ in.c.cū in tua. qui
mr̄i accusa.pos. ⁊ in.l.rl'a.ff.de iur. ⁊ fac.ign. ⁊
in.c.qð dcis.xvi.di. ⁊ in.c.q ⁊ humanis. xij.
q.ij. ⁊ in.c.quosdā. ⁊ in.c.q̄to de p̄sump. ¶ Se
cundus est casus in ignorantia affectata q̄ eq
pat scientie ꝯm gl.in cle.i. in v̄bo scienter de
ↄsangui. ⁊ affi. ⁊ in.c.eos in v̄bo affectata de
tēpo.ordi.in.vi. ⁊ in.c.fi.§.vt āt de offō deleg.
in.vi. ⁊ ibi dicit Gemi.q̄ dispō puniēs actū
scienter factū includit ignorantiā affectatā de
quo latius p do.Fely.in.c.a nobis.in.i.col.de
excep. ¶ De qua mā affectationis ignorantie
⁊ aliaꝝ reꝝ vide q̄ dixi in.l.i.§.cū qs latrones
in.ij. ⁊.iij.col.ff.de q̄onibus.vbi latissime locu/
tus sum in mā. ¶ Postremo circa hanc mām
12 ignorantie scias qð ignorantia p̄batur iurō:
tanq̄ qd dependens ab aīo text.est in.c. nulli
in fi.de elec.in.vi. ⁊ in.c.cū in tua eī q matri
accusa.pos. ⁊ in.c.si v̄o el.ij.de sen.excō. ⁊ in.c.
pastoralis.de excep. ⁊ voluit gl.in.c.in lectuꝫ.
xxxiiij.q.ij. ⁊ in.c.p̄posuisti. xxviij.di. ⁊ in.c.
innotuit eī de electio.hoc tenuit Ald. in ↄsi.
suo.cclxxxvi.inc.in electionis ⁊c. circa me. ⁊
Pe.de anc.in ↄsi.suo.158.inc.rōnes que supi
us ⁊c.in fi. ⁊ in ↄsi.suo.173.inc.dñs lazarius
⁊.d.bar.cepo.in ↄsi.suo.24.inc.visa accusatiōe
in añpe.col. ⁊ Lu.ro.in ↄsi.suo.481.inc.p̄ñtis
dubitationis articulus ⁊c. in fi. ⁊ abb.in. d.
.c.innotuit circa fi.de electio. ⁊ in.c.ij. in vlti.
col.eo.tit. Et ideo dixit Abb.in consi.suo.35.
incip.videtur primo ⁊c.qð siqs forensis trā/
siens per aliquem locum non sciuerit gabellā
rerum vel mercium p̄pter quod inciderit
in commissum quod iuuatur si iurat se nesci
uisse ibi esse aliquod dacium soluenduꝫ ⁊ ta/
le iura/

ke iuramentum plene ꝓbabit ignorantiã suã
⁊ h modo res sue non cadent in cõmissũ qd
est no.verbũ ⁊ valde lucrosum. ¶Et facit etiã
in fili nã tu scis ꝙ si dñs recipit ab emphyteo
ta canonẽ postq̃ ipe cecidit a iure suo vr̃ sibi re
mittere caducitatẽ ⁊ eũ reintegra re ẜm doc.
in.l.ij.C.de iure emphy. qd est verũ si sciuerit
emphyteotã a quo recipit affictum cecidisse a
iure suo.secus aũt si h non sciuisset sed igno-
rasset q2 tunc recipiendo affictũ ignorãs suaꝫ
caducitatẽ non sibi p̃iudicat. Ita singu.dixit
Cy.in.d.l.ij.in.iiij.q.C.de iure emphy. ⁊ Jo.
de imo.referens eũ.in.l.meuius.in.§.duobus.
ff.de leg.ij.⁊ ista sua ignorãtia ꝓbabit ꝑ iurꝫ
suũ per supradicta.q2 vt dixi ignorantia ꝓba
13 tur per iurm̃ asserentis. ¶Et scias qd sicut
ignorãtia ꝓbat̃ iuro: ita ẽt scia ꝓbatur iuro
tex.est in.c.pñtiũ.de testi. ⁊ in.c.pastoralis.de
exce.⁊ voluit alex.in ꝯsi.suo. cxviij.inci.i cã
⁊ lite in.iiij.col.in.ij.vol.⁊.d.Fely. in.c.signi 15
ficasti.el.i.de homicidio. ⁊ in.c.i.in fi.pe. col.
de p̃sump.⁊ in.c quosdã.e.ti.⁊ in.c.inq̃sitiõis
in.§.q̃suuisti.in pe.col.de accu.⁊ i.c.ij.i.vi.col.
de ꝯsti.de q̃ latius dixi i repe.mea rubri.C.de
ꝓba.in.xxvij.col.cũ seq.ibi. ¶Limita tñ p̃di
ctam ꝯnem vꝫ ꝙ ignorantia ⁊ scia ꝓbant̃ iu
ramento hoc est verũ nisi aliquid sit publice
notũ: naꝫ tunc ignorantia non ꝓbat̃ iuramẽ
to. Ita dicunt.d.de rota. in decisionibus no-
uis decisio.236.inci.extra rotã ⁊c.qd dicunt
notari in.c.iuris ignorantia.⁊ in.c. p̃sumit̃.
de re.iur.in.vi. Et hoc dicunt ꝓcedere ex plu
ribus rõnibus. ¶Et primo q2 allegans taleꝫ
ignorantiã allegat turpitudinẽ suã. ideo dolũ
p̃sumptum siue latã culpã vnde non dꝫ audi
ri cũ debuerit scire esto ꝙ fuerit ignorans ar.
notatoꝝ.in.l.qd te.ff.si cer.pe. ¶Nec põt qs al 16
legare ignorantiã in facto publico qd factũ pu
blicum non est singulis sigillatim intimãdũ
sed ipsi vulgo tm̃ per qd p̃sumit̃ ꝑuenisse ad
aures eoꝝ quos tangit negociũ.vt hr̃ in.c.i.
de post.p̃lat.⁊.xvi.q.i.c.qd dr̃.⁊.c.illud d cle.
excõ.mi. ¶Item iurm̃ non defert̃ in defectũ
ꝓbationis a iudice ei ꝯ quem est vehemens p̃
sumptio ex facti qualitate siue notorietate qd
dicat falsum.vt legit̃ ⁊ notatur per doc.in.l.i.
C.qui ⁊ aduer. quos. ¶Si aũt qs fuisset ita
distans qd edictũ ad eius notitiã non potuis-
set ꝑuenire tunc bene excusaret̃ a dolo ⁊ lata
culpa.vt hr̃ in.l.fi.ff.de decre.ab ordi.fac.⁊ no
tatur in.c.cũ in tua extra q matri. accu.pos.
¶Itẽ subdunt p̃dicti dñi in dicta decisione
qd oẽs tex.qui dicunt ignorantiã iuro proba
ri loquunt̃ vbi ignorantia põt esse visilis qd
est qñ cãtur ex ꝓbabilibus argumẽtis vel cõ
iecturis.ad qd ẜm eos facit.c.ad apostolice.de
cle.excõ.minist.⁊ in.c.vt aiaꝝ.de ꝯsti. in.vi.
⁊ alia plura allegant ad h de q̄bus ibi ꝑ eos.
⁊ faciunt optime dicta ꝑ Bar, in.l.inter oẽs,

in.§.recte.ff.de furt.vbi dixit qd glo. in.§.alie.
insti.de actio.que dixit qd in his que depen-
dent ab aio statur dicto asserentis cum iuro
istud est verũ nisi p̃sumptio iuris sit ꝯ ipsum
iurantem: q2 tunc non statur eius sacro qd ẽ
notandũ. ¶Ulterius ẽt ex isto tex. nota qd
ignorãs non dr̃ consentire ita probat iste tex.
14 ad qd facit ꝙ dicimus qd pñs nõ intelligẽs
non dr̃ per illã pñtiam ꝯsentire.l.corã.ff.d vb.
sig.voluit glo.in.c. in primis.ij.q.i.doc.i.l.i.
§.qui pñs.ff.de verbo.ob. ¶Et ideo si statuto
cauet̃ ꝙ ad validitatem ꝯctus minoris iudex
dẽat esse pñs nõ sufficiet pñtia nisi ipse iudex
intelligat actũ qui gerit̃.ita dixit Car. in.c.
fi.extra de ma.⁊ obe. vbi allegat glo. sing.ẜꝫ
eum in.l.tutor.ff.de bo.pos.ti. gñali.que volu-
it qd nõ sufficit pñtia corpis. sed ẽt req̃rit̃ p̃sen
tia ai pro q̄bus faciunt dicta ꝑ.d. Ant.⁊ Jo.
de imo.in.c.auditis.de ꝓcur.⁊ per Barb.i.c.
15 auditis.de in inte.resti.⁊ facit ẽt nã si mulier
vel rusticus vel siles ꝑsone q̃ nõ itelligũt ipor-
tantiã vboꝝ vel clãꝝ faciũt ꝯctũ i q̃ apponũt̃
vba vel cl'e q̃s visilr̃ nõ itelligũt vt puta si ap
ponat̃ cl'a ꝙ ipse minor renunciauit ꝯdõ.inde
biti ꝯdõ. sine cã ⁊ oi alij iuris auxilio tales
renunciationes nullũ p̃iudiciũ faciunt ipsi re
nuncianti ⁊ nescienti iportantiã dictoꝝ vbo
rum. Ita no.dixit Bar.ꝑ illũ tex.in.l.fi.§. idẽ
quesiit.ff.de ꝯdi.inde.qd dcm̃ ꝑ valde not.re
fert.d.Alex.in ꝯsi.suo.xlij.inci.sup p̃misso.in
iiij.col.in pn.in.i.volu.vbi ẽt ꝑ hoc allegat.
l.doli.v.diuersum.ff.de noua. Et adde Bal.i
rub.C.de reꝝ pmu. vbi dicit qd iurm̃ rustici
mulieris vel minoris captiosum eos nõ obli
gat sed dꝫ relaxari ꝑ epm. ⁊ vide in hac mã
Soci.in ꝯsi.suo.cxij.inci.multuꝫ abunde.in
16 iij.col. Et adde ẽt qd vbi vnuꝫ simulat ⁊ ali
ud agit̃ iurm̃ nõ firmat actum ẜm Soci.in
ꝯsi.lxvi.inci.frustra in.vi.col.vbi plura alle-
gat ad hoc. Circa supradictã mãm. ¶Ego vl
tra.d.Alex.dico ꝙ ꝑ h dicto optime facit qd
voluit Old.in ꝯsi.suo.324.inci. factum tale ẽ
⁊c.in.ij.col.⁊ faciunt iura supius allegata ⁊
dcã per Jo.de imo.in.l.hr̃des palã.ff.de testa.
⁊ ꝑ Jo.an.⁊ archi.in.c.vt circa de elec. in.vi.
⁊ ibi ꝑ Gemi.⁊ per scribẽ. in.l. diẽ ꝓferre.§.
corã.ff.de arb.⁊ per Bal.in.l.fi.ff. de aqua plu.
arcen.⁊ ꝑ bar.in.l.i.§.fi.ff.de auc.tuto.⁊ ꝑ bal.
in.c.ex pte.de ꝯfes.in.vi.col.ver. Itẽ adeo ⁊c.
Et faciunt optime dcã per.d.Alex.post ange.
⁊ Jo.de imo.in.l.qui rome.in.§.duo fratres.
in.xxvi.col.cum seq.ff.de ver.ob.⁊ faciunt ẽt
plura alia q̃ ego cumulaui ad istud ꝓpositũ
in sing.meo.xviij.inci.quotidie fuerit ꝯctus
⁊c.⁊ vide glo.in.c.cupientes.in prin. in vbo
noticiam.de elec.in.vi. ⁊.d.Fely.in.c.cuꝫ cãꝫ
in.viij.col.extra de testi. ¶Ulterius circa ma
17 teriam huius.l.vꝫ an ille qui produxit istrꝫ
possit postea illud dicere falsum vel nullus vi

de plene per Bar. in. l. post legatum. in prin. §. de his qbus vt indig. ⁊ p Lud. ro. in ꝯsi. suo ccc xix. incip. pñs ꝯsultatio ⁊c. in fi. ¶ Uenio mo do ad gl. ⁊ capio glo. prima pro cuius ex
18 pditione op. ⁊ v; ꝙ imo in casu isto heres non potuerit adire hereditatē. qꝛ qñ testm̄ est falsu; ex eo nõ pt adiri hḋitas. vt hi i. l. cū fal su;. §. de acqui. he. Sol. gl. dicit ꝙ h testm̄ erat falsu; hic āut i instõne hḋis. ⁊ ꝯtriu; loqtur õ testõ falso in instõne hḋis. ⁊ sic nõ obstat. ¶ Uel dicit glo. ꝙ illa. l. loquit in sciēte testm̄ falsum: hic aūt loqtur in ignorante qui ignorans põt adire alle. l. ij. C. de edi. di. adria. tol. l; dici possit ꝙ ibi sciebat ḿm glo. hic qꝛ qõ iā erat mota. Et idē dici põt in eo q dubitat de ipso testõ. qꝛ talis non poterit adire. vt in. d. l. cum falsum in scõo rñso glo. ij. clara est nam allegat ꝯcordantias ad hoc v; ꝙ talis qui adiuit hḋitatem talem ignoranter non ꝓhibet postea dicere testamentum esse falsu;: ⁊ sic gl. est clara ⁊ nullam difficultatem habet. Ideo sequitur. l. qui falsam monetam.

1 Qui incepit monetam falsam fabricare ⁊ penitut eam perficere non punitur.
2 Affectus non sequuto effectu quot modis punitur ⁊ in quot casibus non punitur.
3 ¶ Admenans ꝯ aliquē quõ debet puniri.
4 Qui percutit; admenātes pariter: an puniat.
5 Statutum puniens tractatum facientem an tunc requiratur consummatio delicti.
6 Sex sunt casus in quibus volūtas hr̄ p facto.
7 Sunt octo casus in quibus volūtas sine affectus nihil operatur sine effectu ⁊ opere.
8 Statutū ꝙ occidens occidat ⁊ vulnerās aliquē puniat nihil opat nisi sequat effectus.
9 Statutum puniens portantes frumentum ⁊ alia grana extra territorium an habeat locum in repertis in via ante exitū districtus.
10 Stāte statuto ꝙ declinās iurisdictionē ptātis puniat ⁊ q portat vestē talis valoris ⁊ q capit possessionē sine lnia quõ intelliguntur.
11 Uerba debent intelligi ḿm subiectā mām.
12 Statutum dans premium accusanti an intelligatur si probet.
13 Statutum puniens petentes executiones quo modo intelligitur.
14 Carceratus qui fugit ⁊ postea reuertitur non dicitur fugisse.
15 Factum non dr̄ factum si non durat.
16 Stat statutū ꝙ bānitus non põt stare habitare in tali loco vel ciuitate an habeat locū in bannito transeūte ⁊ comedēte i hospitio.
17 Illa que durant tantum momento temporis non dicuntur in consideratione.
18 Ubi opus est facto verba non sufficiunt.
19 Ubi reqrit oblatio ñ sufficit ṽbalis s actual;.
20 Affectus ēt sequuto effectu aliqties nõ punit.
21 Pluribus modis delinquitur circa moneta; videlicet: eam falsificando: falsam expendendo ⁊ bonam tondendo.
22 Nam cui non conueniunt verba legis non conuenit eius dispositio.
23 Qui incepit monetam cudere ⁊ non imposuit formam an puniatur.
24 Ignorantia excusat attentantem virginem: ⁊ ꝯtrahentē incestas nuptias ⁊ sacerdotē suspē sum l; celebret ⁊ vasallu; alienantē feudu;.
25 Prescriptio non currit ignoranti.
26 Heres non vindicans mortem defuncti ⁊ seruus non adiuuans dominum ex ignorantia an puniantur.
27 Ignoranti po otest tempus currerre.
28 Qui ducit monialem in vxorem ignoranter an filij dicantur legitimi.
29 Ministrales capellarum non debent puniri ex ignorantia.
30 Aduocatus loquens lrāl'r corā iudice ⁊ clientulus ē idiota ⁊ ignarus lrā; quõ iteelligit.
31 Ignorantia autem excusat: aliquoties non excusat que per iuramentum probatur.
32 Fuga an semp faciat ꝓsumptionē ꝯ fugientē.
33 Illa q̄ dependēt ab aīo statur dicto asserentis.
34 Monetā falsam ludens p q̄to v; non punit.
35 Monetam bonam tondens potest capi sine licentia superioris.
36 Monetam tingens punit sicut tondēs bonā.
37 Aurifices facientes aur; vel argētu; de minori liga quā ciuitas regrat puniunt de falso.
38 Qui facit falsa; moneta; imperatoris cõburitur qui regis velalterius pncipis aut ciuitatis deportatur.
39 Utrum ars alchimie sit licita.
40 Accusatus de falsa moneta ⁊ negans si in domo sua stampe inueniantur an puniatur.
41 Instrm̄ debito; vxoris si reperitur penes maritum presumitur constitutus procurator ab vxore ad exigenda debita.
42 Res deposita furto subtracta an depositarius debeat retorqueri vt furem indicet.
43 Stampe fabricandi monetam faciunt indicium si inueniuntur penes hominē male vite ⁊ fame secus si penes hoiem bone fame.
44 Res furata inuenta penes hominem male fame est bonum indicium ad tortura; secus si penes hominem bone fame.
45 Uicini an possint capi ⁊ torqueri pro furto cõmisso in aliqua domo sibi proxima qꝛ vicinus presumitur scire facta vicini.
46 Moneta mu ta ta circa precium vel interdcā per principē illius loci quomodo intelligit.

Ui falsa; monetā

¶ L. ista non sumatur a Bar. nec de c. eam legunt sed qꝛ tractat mām conatus ⁊ false monete q̄ c̄tidiana ē: iõ statui eā legē ꝯmētare p modu; repetitionis. ¶ Et iõ attēde lex ista pt sic sūmari. Qui

ꝗ incepit

1 Incepit fabricare falsam monetã sed pnia du/
ctus eã nõ pfecit nõ punit. h.d. principiũ hu/
ius.l.vsqz ad.§.accusatio. Casus ꝛc. ¶ Nota ex
hoc tex. ꝙ non punit affectus non secuto effe/
ctu lz in ꝯriũ sit tex.in.l.si is q cuz tello.C. de
sica.cũ simi.ibi allegatis p scribentes. ¶ Cir/
ca quam mãm an puniat affectus nõ secuto
effectu attende. Nã in mã ista no põt dari
2 certa rel'a. Nam in aliqbus casibus punit ipse
affectus non secuto effectu in aliqbus non.
Punitur.n.affectus nõ secuto effectu in casu
vno.s.qñ lex ꝯsiderat solũ affectũ sine effectu
vt hz in.l. ꝛ gñaliter.in.§.si igit ꝛ ibi doc.ff.ð
calũ. Itẽ punit affectus non secuto effectu in
commodante domus ad cõmittendũ adulte/
riũ.nã lz non sequat adulteriũ tñ talis cõmo
dans punit tex est in.l. ꝛ si amicis.ß.de adul.
ꝛ in.l.i.ß.de extraordi.cri. ¶ Itẽ punit affectus
non secuto effectu illo q locauit opas suas ad
pugnandũ cũ aĩalibus feris.nã facta tali loca
tione siue pugnauerit siue non puniet tex.est
in.l.i.in.§.remouet.ß.de postu. ꝛ ibi gl. ꝛ doc.
Itẽ punit affectus nõ secuto effectu in eo qui
tẽtauit corrumpe seruũ alienũ vt furtũ com/
mitteret lz ipse seruus non cõmiserit furtũ tñ
talis tentans corrumpere dñm seruũ punit pe/
na serui corrupti tex.est not. in.l. siqs seruo.ß.
de fur. ꝛ ibi doc. Itẽ punit affectus non secuto
effectu in casu.l.si a seruo.ß.de ꝯdi.ob tur.cau.
Itẽ ẽt punit affectus non secuto effectu in ca/
su.l.iij in pn.ß.ꝙ qsqz iur.vbi dĩ qð impetrãs
ius iniquũ ipse eodẽ iure vtat ẽt si eo vsus nõ
fuerit de quo ibi latius p doc. ¶ Itẽ q conatus
est corrũpere iudicẽ punit ẽt si eũ nõ corrum/
pat sm bal.in auc.nouo iure.C. de pena iud.
q male iud.p tex.in.l.impator seuerus ibi ten
tauit.j.de iur.fis. Itẽ adde ẽt aliũ casuz in quo
punit affectus non secuto effectu vz si aliqs
eleuauit manũ cuz pugno vel cuz ense vt ali/
quẽ percuteret ꝛ tñ euz nõ tetigit nec percussit tñ
ex tali sola admenatione tenet actione iniu/
riaꝝ ꝛ sic nõ secuto effectu punit pp talẽ affe
ctuz ita pbat tex.multuz no.in.l. itẽ apud la
beonẽ in.§.siqs pulsatus.ff.de iniur. quẽ text.
dicit ibi bar.sin.dicit ꝙ nesciret in iure inue
nire silem ꝛ illuz tex.ẽt dixit vnicuz ꝛ singu/
larẽ Ang.ibi. ꝛ ang.de are.in trac.suo.male.
in vbo admenauit in prin. ꝛ Jas. in.l.i.§. hec
autẽ vba circa fi.ß. qð quisqz iur. similis est
ẽt tex.in.c.siqs pulsatus.de peni.di.i. Sed vl/
3 tra pdictos doc.ego incidenter dicebam vnũ
circa admenantẽ ꝯ aliquem vz ꝙ talis adme
nans de quo in illo.§.siqs pulsatus vltra pe/
nam iniuriarum punitur etiam alia maiori
pena si habet arma eo quia si ille contra quez
taliter admenauit licet ipsum non tetigerit
occidat ipsum admenantem non punietur
pena mortis.sed alia leuiori pena: qr dicitur
tali casu eum occidisse ad suam defensionem.
Nam nedum licet occidere admenantem con
tra eum cum ense sed etiam ille qui videt ali
quem armatum contra eum venientem põt
eum occidere ꝛ dicitur fecisse ad suam defen/
sionem ꝛ excusatur a pena mortis. Ita dixit
bar.in.l.si ex plagijs in.§.tabernarius.ß. ad.l.
acquil.quem refert ꝛ sequitur ange.de are.in
.§.iniuria.in.i.col.in fi.insti.ad.l.acquil. dixe
runt ꝙ si percutio te anteq̃ percutias me dũ
tu es in actu percutiendi me ꝙ tunc dicor fe/
cisse ad meam defensionem ꝙ etiam voluit
Ang.in.l.quemadmodum.ß. de inoffi. testa.
quem refert ꝛ seqtur.d.anto.corset.in not.suis
not. primo in verbo metus. Et idem dixit
Ange.de are.in trac.suo mal. in verbo ꝛ di/
ctus ticius se defendendo in.i.char.in vlti.v.
circa med.vbi alleg.Bar.in. d.§. tabernarius
ꝛ Bal.in.l.i.C.vnde vi. ꝛ idem in effectu di/
xit do.Alex.in ꝯsi.suo.323.inc. in casu predi/
cto in.iij.col.vsi. circa secundum. Sed vltra
hos doctores ego dico ꝙ de hoc est tex.aper/
tus in.l.iij.C.ad.l.cor.de sica.quem tex.miror
doc.predictos non allegasse. Et hoc etiam fir/
mauit expresse Ange.in.l.i.circa fi.C.vnde vi
vbi.not.loquitur. De quo latius valde locu/
tus sum in.l.ex.in. iij. ꝛ.iiij. col. ff.de questio.
vbi omnino videas. Modo redeundo ad ma
teriam affectus non secuto effectu scias vltra
superius adducta quot in atrocioribus deli/
ctis affectus punitur etiam non secuto effectu
vt habetur in cle.pastoralis in ver.tractaue/
rit ꝛ ibi Car.de re iudi. ꝛ facit.l. quisquis.C.
ad.l.iul.maiesta. ꝛ tex.in.§.verum.vi. q.i. Et
ideo videmus quod in crimine assassinatus
quod est crimen enormissimum affectus pu
nitur etiam non secuto effectu tex.est in.c.i.
in.§.fi.de homi.lib.vi. Et fortius dicit ibi gl.
in ver. mandauerit ꝙ mandans hominem
taliter occidi licet postea reuocet mandatum
re integra: non tamen euitabit penam quia
iam ipse ex parte sua perfecit delictum. Con/
trarium tamen tenuit Ang.s.ꝙ affectus in
casu assassinatus non puniatur in.l.item apð
labeonem in.§.si curauerit.ß.de iniur.vbi di/
cit ꝙ ille tex.est in ar.pro dante pecuniam as
sassino vt homicidio non secuto de homicidio
non puniatur ꝙ dicit esse verum ad quod
allegat.l.non solum in.§.si mandato eo. tit.de
iniu. Dicit postea ibi ange. ꝙ talis puniet tñ
vt calũniator. ¶ Dubito tñ an opio ang. pce/
dat cũ ille tex.d.c.i.§.fi.de homi.in.vi.apte sit
ꝯ eũ. Et circa illð qð dixi ꝙ ĩ atrocioribus de
lictis punit affectus ñ secuto effectu ꝛc. ¶ Di
cas illud eẽ veꝝ qñ pcessuz ẽ ad aliquẽ actuz
ordinatũ ad ipm factũ.secus ãt qñ nõ ẽ pces
suz ad aliquẽ actũ.nã tũc solus tractatus ẽt ĩ
atrocissimis nõ punit sz bal.ĩ.l.nõ iõ minus
ĩ.vij.col.ĩ v.vi.q̃rit.C.ð ac.quẽ refert ꝛ seqt.d.
Fel.ĩ suo tr.de cona.ĩ.ij.col.v fallit.iij. ꝛ ĩ eo.

trā.i pe.col.post pn.Itē q in atrocioribus de
lictis non puniatur affectus nō secuto effectu
est tex.hic.nā crimen false monete est crimen
enorme q est crimen lese maiestatis. vt hr in
l.i.C.de fal.mone.tn̄ tale crimē nō punit non
secuto effectu vt hic.et sic ꝯ iura supius alleg.
5 iō cogita.Adde ēt pdictis q qn̄ statutū punit
facientē tractatū tunc nō reqrit ꝯsumatio de
licti sm abb.in.c.tua nup de his q fiunt a pla
to.p tex.et gl.ibi q ēt voluit bal.in.l.aduersus
.C.de fur.et refert et sequtur.do.alex.in.l. vtr in
fi.ff.de parricidijs.¶ Itē adde ēt predictis do.
fely.in tra.suo de conatu in.ij.col.vbi dicit q
qttuor sunt casus in qbus sola voluntas hr p
6 facto.Primus est in mrimonio vt siqs dicat
Berta volo te in vxorē sm Car.in cle.i.in.xx.
q.de ꝯsangui.et affi.vbi dicit q ex h solo in-
currit pena de qua ibi per not. in.c.ex lris de
sponsa.¶ Scōs casus est in foro ꝯscie in qua si
voluntas pgredit ad leuē ꝯsensuz hr pro pctō
veniali si āt ad ꝯsensuz plene deliberatū hr p
mortali sicut si fecisset p tex.in.c.sed pensandū
vi.di.et in.c.nungd et in.c.pterea et in.c. super
criminibus de peni.di.i.et nota. Gemi. in.c.
gratia in.i.col.i.q.i.Sal.in.l. is q cū tello.C.
ad.l.cor.de sica.¶ Tertius casus est quo ad pe
nā q iponit in gne sicut est qn̄ canō suspendit
clericū pro pctō mortali vt in.c.fi.de tēp.ord.
¶ Quartus casus est sm aliquos in heresi qr
sola voluntas seu credulitas facit aliquē hereti-
cū p.c.excōicamus.§.credētes de hereti.Sed lz
sit hereticus.tn̄ ex q nō ꝯstat nō hz euz ecclesia
militans pro heretico et dicit do fely. vbi.s.qd
hos tres casus ita ponit Car. in.c.i. de eo qui
mitt.in pos. et dicit q de h vltimo de heresi.
Bal.in.l.siqs nō dicā rape in.i.colū.de epis.et
cle.Idē dicit et addit q inqsitori posset liqre d
voluntate ista p ꝯfessionē heretici qr aliter non
posset pbari cogitatio mentis et sequtur Io.de
ana.in.c.siqs eps in.iij.col.de hereti.et in.c.cō-
suluit in.iij.col.de vsur.Itē subdit q heres ex-
cōicatus quo ad deū sm glo.in.c.i. xxiiij.q.i.
quā sequtur Car.in.d.c.i.in pn.in.iij.q.de vsu.
Vlterius alius est ēt casus de iure ciuili in q
punit affectus ēt nō secuto effectu q casus est
in.l.si is q cū tello.C.ad.l.cor.de sica.et in.l.siqs
nō dicā rape.C.de epis.et cle.quaz.l.si is q cum
tello.Intellige esse verā et pcedere arbitrio iu
dicis et nō indistincte sm Bar.in.l. aut facta
in.§.euentus.ff.de penis et saly.in.d.l. si is q cū
tello q ēt sentit bar.i.l.i.§.diuus.ff.d sica.Et iō
sm Saly.vbi.s.dicit se audiuisse a Bal.viua
voce q qn̄ lex punit affectū et aium pt iudex
si vult mitigare penā sed nō cogit.¶ Pro quo
facit qr affectus mitius punit quā delictū sm
bal.i.l.iij.in.i.col.in.ij.oppo.C. de seruis fugi.
Item.d.l.si is q cū tello pcedit nisi de ꝯsuetu-
dine ꝯriuz esset que ꝯsuetudo cōiter est q ho-
micida puniat demū secuto effectu sm Bar.i
in.d.§.diuus et Spec.in titulo de accu.§. i.v.
qd si alias inc.sed pone de q ēt p ang. in.l.iij.
.§.hec vba.ff.qd qsqz iur.alius est ēt casus in q
punit affectus nō secuto effectu vz in simonia
nā in ea punit affectus nō secuto effectu in de
testationē criminis sm glo.ij.in.c.nullus epi
7 scopus pma qōne.i.Nō silr aliq sunt casus i
qbus affectus nō punit nisi secuto effectu qs
p modū litationū ponit.d. fely. in dicto. suo
trac.de conatu.¶ Primus.n.casus est qn̄ co-
natus cū actu ppinquo nō venit ad ꝯsuma-
tionē vt qr agens nō impeditus impedimēto
facti destitit agere penitens incepti.talis eniz
non punit vt in hac.l.et in.l.qui ea mente ibi
glo.ff.de fur.et not.Domi. de sancto gemi.in
c.gratia in vlti.col.i.q.i. Et idem dicit si est
ipeditus facto extrinseco q pōt esse iuris vt i
casu.l.inter oēs in.§.fi.ff.de fur. puta qdaz vole
bat tibi furari librū et tu donasti sibi.nā hoc
casu nō punit talis affectus cū nō fuerit secu
tus effectus.ita dicit Car.in.c.i.in vlt.col.de
eo q mit.in pos.rei seruā.cau.¶ Scōs est casus
vbi conatus alicuius rei phibite ēt si hūisset
effcm̄ nemini nocuisset q pbat ex eo q not.
gl.pe.in.c.qto de iureiu.ex q colligūt ibi doc.
q qn̄ falsitas cōmittit circa id qd de se nō p-
bat nō nocet qd dicit ibi Imo. eē menti ten.
Et iō Io.de ana.in.c.i.in.ix.col.de cri. fal.re
probat gl.ibi simplr dicentē q i crie falsi pu-
nit casus sine effectu.et alle..glo. Bal. et saly.
in.l.damus.C.de fal.et Bal.in.l.q veluti eo.ti.
et in rub.C.de fide istru.in.ix.col.in v.sed qro
siqs scripsit et tex.et gl.in .l. funduz in fi.ff. de
euic.pro qbus facit qd no.Imo.i.l.i.in.ij.col.
ff.de pub.iu. ¶ De quo articulo an et qn̄ falsi
tas que nemini nocet puniat vide q ego late
dixi in.c.i.circa me.ex de crie fal. ¶ Tertius
est casus in q nō punitur affectus non secuto
effectu vz qn̄ effectus seu conatus nō habuit
actū exteriorē sed stetit in sola voluntate ēt cū
ꝯsensu rōnis.nā talis cogitatio nō punit.l.co
gitationis.ff.de penis et not.Alberi.de rosa.i
ij.parte statutorum in.q.168.incip.Cy. que-
rit etc.et saly.in.d.l.si is qui cum tello et Car.
in cle.i.in prin.in.iij.q.de vsur. Et ideo vide
mus q sola voluntas in simonia non punit
vt in.c.consuluere cū gl.ij.de simo. Quartus
casus in q affectus nō punitur nō secuto effe-
tu ē sm do.Fel.in dicto suo tractatu de cona
tu.vbi imponit pena ipso iure qr ad eā incur
rendam non sufficit conatus qualiscunque
fuerit vt probatur in.c.cuz in cunctis.§. pe.de
elec.iuncto.c. perpetue de elec. in. vi. per que
iura secundum eum ita tenet Io.an.in.d.c.
perpetue et in regula in penis in merca.et se-
quitur dominicus in.d.c. perpetue in.ij. col.
vbi dicit hoc esse dcm̄ bal.sed non dicit vbi.s
dicit do.fely.vbi.s.q hoc fuit dcm̄ Bal.in.d.
l.siqs nō dicā rape in.ij.col.et idē no. Io.de
ana.in

ana.in.c.i.in.iij.no.de adul.⁊ d̄nicus dicens
h̄ esse notabilissimū in.c.ij.§.i.de iudi. in.vi.
⁊ abb.in.d.c.cū in cūctis.§.pe.in.i.col.⁊ in.c.
i.in.v.col.v̄. ex p̄dictis de eo q̄ mittit in pos.
⁊ Car.in cle.i.ver.siqs in.ij.q. de reb.eccle.nō
alie.Et hinc est dicit do.Fely. vbi.s. qd̄ pena
illius cle.i.nō h̄z locū in p̄lato faciente oēs co
natū vt alienet ꝯ formā de qua ibi cū ibi im
ponat pena ipso iure.⁊ dicit ꝙ hoc mō est cla
rū id qd̄ ponit Car.in cle.i.in.vi.not. de reg.
vz ꝙ illa cl'a nō h̄z locū in trāseunte sine effe
ctu qꝛ īponit penā ipso iure ad qd̄ etiam vide
Car.in cle.ne in agro.§.qꝛ in pe.q. ⁊ ibi gl.in
ver.ipso facto de stat.mona.¶Quintus casus
est in q̄ nō punit̄ affectus nō secuto effectu vz
in delictis nō atrocioribus qꝛ conatus in ip̄is
non punit̄ non secuto effectu s̄m bal.in.l.siqs
non dicā rape.C.de epis.⁊ cle.⁊ Car.in.c.i.de
eo q̄ mit.in pos.rei seruā.cau.⁊ Semi.in.d.c.
gr̄a p̄ma.q.i.in q̄bus locis dn̄t ꝙ iura puniē
tia conatū loquunt̄ in atrocioribus qd̄ ēt sen-
tit gl.s̄m.d.Fely.vbi.s.in.l.pn̄ti in v̄.cogita-
tione.C.de his q̄ ad eccle.ꝯfu. ¶Sextus casus
est in excōicatione ⁊ in alijs cēsuris q̄a ad eas
incurrendas reqrit̄ factū ꝯsumatū s̄m car.in
c.p̄terea reqsisti ad fi.de appel. in illa.q.qn̄ ex
cōicat̄ qs si appellauerit an tūc incurrat excō
municationē qn̄ se p̄parat ad appellandū an
vero qn̄ appellauerit alle.ēt hoc voluisse Arc.
i.§.si ergo.xvij.q.iiij.⁊ bar. i.l.fi.fa.§.diui.s.de
leg.i.¶Dicit ēt ipse.d. Fely. ꝙ hic est ꝙ siqs
cōat̄ p̄cutere clericū l3 faciat q̄tū in se est nō tn̄
est excōicatus si nō p̄cussit alle. glo.iij. in.c.in
audientia.de sen.excō.⁊ gl.p̄mā in.c.si vero el
ij.eo.tit.⁊ dicit qd̄ hanc fallentiā seu hunc ca-
sum firmat Car.in cle.i.§. siqs in.ij.q.de reb.
eccle.nō alie.p illū tex.in v̄bo fecerit.¶Septi-
mus casus est s̄m.d.fely.in.d.suo trac. vz qn̄
agit̄ ciuiliter qm̄ in factis ciuilibus conatus
nō punit̄ pro effectu vt sentit glo. parua ⁊ ibi
exp̄sse bal. in.l.si cōstiterit.C.fi.reg.⁊ dicit qd̄
ita ēt p̄t intelligi tex.in.d.l.i.ff.ꝙ qsq3 iu.te-
ste bal.in.d.l.siqs nō dicā rape in.ij. col. pro
quo s̄m eū facit.c.fi.de spons. ⁊ idē t3 saly. in
d.l.si is q̄ cū tello.Et alle.ēt i sili.d.ant.i.c.pa
storalis i.viij.col.v̄.sed est dubiū.ex̄ de cā pos.
⁊ p̄prie.ꝙ p vnicū actū ꝯriū p̄uilegio n̄ p̄di
tur p̄uilegiū qn̄ ille actus nō h̄uit effectū ad
q̄.ēt adducit aliq̄ alia de q̄bus ibi p eū. ¶Ali
us est ēt casus ⁊ sic octauus ⁊ vltimus scd̄m
eum in quo affectus non punitur non secuto
effectu vz in statutis punientibus delicta qꝛ
semp intelligunt̄ de delictis consumatis scd̄m
bar.in.l.i.s.ad.l.corne. de fi.⁊ imo. in.c.i. de
presump.quia statuta requirunt casum verum
⁊ non fictum.l.iij.§.hec verba.⁊ ibi barto.s.de
neg.gest.⁊ ideo cum attemptare sit ficte facere
non satisfit statuto per conatum. Et ideo di-
cit bar.in.d.l.i.§.i.s.de sica.ꝙ ista est rō quare

per totam italiam non punitur conatus quia
delicta puniuntur secundū statuta. ⁊ ita mo
dificat ⁊ saluat verba spe.nimis gn̄alia. in ti.
de accusatore.in.i.p.§.i.v̄.quid si p̄mo ⁊c. in
fi.dum dicit oībus legibus volentibus cona
tum puniri derogatum esse hodie p ꝯriam
ꝯsuetudinē que verba multū not ang. ⁊ Pa.
de ca.in.d.l.i.s.quod quisq3 iu. ⁊ Lu.ro.in.l.
dāni.§.sabini.s.de dā.infe. Et voluit Alex.in
ꝯsi.xv.inc.viso p̄cessu inq̄sitionis in. iij. col.
in.i.volu.vbi ad hoc alle.bar.in.d.§.diuus ⁊
in.l.si in rixa.eo.titu.⁊ p̄batur s̄m eum in.l.
si certus sit percussor.§.fi.cum.l. seq.ff. ad sille.
⁊ dicit quod illum tex.ibi ponderat bal.⁊ in
l.i.§.hec verba.⁊ ibi ang.s.ꝙ quisq3 iu.⁊ bar.
in.d.l.damni.in.§. sabini.s. de dam. insec. ⁊
bal.in.d.l.siqs nō dicā rape ⁊ in.c.i.§.iniuria.
de pa.iur.fir.⁊ in.l.data opa.C.qui accusa.nō
pos.⁊ in.l.si fugitiui.C.de seru.fugi.⁊ Cy.in.d
l.si is qui cum tello. ¶Itē hanc p̄tem s̄m.d.
fely.in.d.trac.etiam t3 abb.in.c. mulieres.ex
de sen.exc.⁊ in.c. inter solicitudines. de pur.
can.⁊ bal.in.§.item lex cor.īsti.de publ.iud.⁊
imol.in.l.i.s.de pub.iud. ad quod vide tu ēt
ang.de are.in trac.mal.in v̄bo. ⁊ vestem cele
stem abstulit in.xxxij.col.in v̄. quero aliquis
accessit ad banchum ⁊c.⁊ ibi. d. aug. ari. in
8 suis addi.¶Predicta ēt ampliat. d. Fely. in
d.suo trac.in pe.col.ēt si extet statutū ꝙ occi-
dens occidatur ⁊ vulnerans aliter puniatur
deinde contingat ꝙ vnus aīo occidendi infe
rat vulnus ex quo tn̄ non sequit̄ mors p̄ut
vulnerans intendebat non puniet̄ de morte
quasi iste casus a statuto omissus remanserit
i dispōne iuris cōis qꝛ statutū voluit corrige
re leges de conatu loquentes ita dicit saly.asse
rens se hunc casum habuisse de facto in.d.l.is
qui cum tello in vlti.q.¶Quibus addit bar.
in.l.fi.s.de rer̄ di.vbi dicit ꝙ siquis voluerit
monialē corrūpere puniat̄ tali pēa exponit̄.i.
voluntarie corrūpit p̄ quo s̄m ipsum.d.Fel.
ē tex.sing.cū gl.ij.i.d.c.ꝯsuluere d̄ simo.¶Itē
adducit ēt bal.in.l.arboribus.§.iulianus.s.de
vsufru.vbi dicit ꝙ si statutū punit magnatē
intrantē palaciū nō sufficit qd̄ testes dicant
se vidisse eū intrare nisi dicāt quod viderūt
eū intrasse vt denctent actū ꝯsumatū. Et
idē dicit de statuto puniente ex̄hntē frumen
tū de districtu dūmō vtat̄ v̄bo extraxerit
secus si puniret inuentū portare. Adducit ēt
bal.in.l.si fugitiui.in.ij.col.C.de ser. fugi. vbi
dicit ꝙ ēt in casu statuti attēptans delictū po
9 terit puniri extraordinarie. Et dicit ꝙ statutū
puniens eū q̄ portauerit extra territoriū nō
h̄z locū in repto.in via añ exitū districtus ni
si ꝯfiteat̄ qd̄ portabat ex̄ vel nisi capiat̄ in li-
mine districtus vt latius p eū ibi ⁊ in.l.cum
p̄ponas.vbi ēt saly.C.de na.fen. ⁊ per Io. de
ana.in.c.sigauit.ex̄ de iude.vbi ēt h̄r qd̄ si ta

lis repit in via suspecta punit arbitrio iudic
de q̃ ẽt p bal.in.l.cũ inter.C.de do.añ nup. ⁊
Jo.de imo.in.c.ij.ppe fi.de ↄsti.⁊ p bal. in.l.
nõ dubiũ.C.de le.⁊ dicã.j. ppe. ¶ Adducit ẽt
d.Fely.in.d.suo trac.de conatu no.p bar. in
eũ q.s̃.de in.pa.⁊ bal.in.l.siqs in suo.C.de in/
offi.test.vbi dixit qđ stante statuto q̃ declinãs
iurisditionẽ ptãtis possit ĩpune offendi ⁊ re/
10 piat q̃ aliqs opposuerit exceptionẽ declinato/
riã sup qua nõ fuit pnunciatũ certe hoc casu
nõ poterit ĩpune offẽdi q̃ conatus caruit effe
ctu. Adducit ẽt domi.in.c.auaritie in vlt.col.
de electione in.vi.vbi pp gl.ibi dicit q̃ si sta/
tutũ punit portãtes vestes certi valoris ⁊ aliq̃
mulier fecerit fieri talẽ vestẽ tñ eã ñ portauit
nõ caditi penã statuti. Adducit ẽt bal.ĩ sua di
sputatiõe inc.accusatus de vi turbatiua. in fi.
vbi dicit q̃ si statutũ punit accedentẽ ad capi
endã possessionẽ bñficij sine certa lĩnia nõ pu/
nit ille q sine lĩnia accessit vsq3 vel ppe ecclesiã
⁊ timore armatoꝝ q ibi erãt retrocessit q̃ oĩs
pena que imponit pro violentia reqrit actuȝ
ↄsumatũ. Jta dicit do.Fely.in.d.suo trac. de
conatu. ¶ Ego ãt post eũ dicebam qđ illã do/
ctrinã bal.in.d.l.si fugitiui.C.de ser.fug.in.ij.
col.inq̃tũ dicit qđ statutũ puniens eũ q porta
uerit ex̃ territoriũ nõ hȝ locũ in repto in via
ante exitũ districtus ⁊c.qđ hãc doctrinaȝ ẽt
refert ⁊ seqt do.Jas.in.l.i.in.§. hec ãt verba in
i.col.s̃.qđ qsq3 iur.đ qua q̃one vide Jo.an.iu
dicio meo latius ⁊ melius loquentẽ in addi.
Spe.in tit.de ↄsti.in.§.i.in addi.inc.sed inci/
dit hic ⁊c.⁊ Alb.de ro.in.ij.p.statu.q.clxviij.
inc.Cy.q̃rit ⁊ bar.in addi.l.vulgaris.§.q fur.
s̃.de fur.⁊ Ang.de are.in trac.mal.in v̾bo ⁊
vestẽ celestẽ in v̾si.q̃ro aliqs accessit ad banchũ
⁊c.⁊ ibi additio. ¶ Et scias q̃ rõ p̃dictoꝝ q̃re
nõ punit affectus nõ secuto effectu p̃t esse du
plex pma illa quã assignat tex.in.l.i.in fi.s̃.qđ
qsq3 iur.vbi dicit tex.qd.n.obfuit conatus cũ
11 iniuria nullũ hũerit effectũ ⁊c. ¶ ↑Scđa p̃t
eẽ rõ vȝ q̃ verba dẽnt intelligi cuȝ effectu.l.
pe.§.pe.ff.ne qs eũ.l.quotiens.s̃.q satis. cog.c.fi.
vbi gl. ex̃ de spõsa.c.q̃liter de pac.c.relatũ cuȝ
gl.de cle.nõ residẽ.l.si is q.§.si tu ticiũ.s̃.de fur
tis.l.aliud est capere.j.de ver.sign. ¶ Pro qua
rl'a faciunt optime dicta p do.Jas.in. d.l. i.§.
hec ãt verba in.ij.col.q̃ qsq3 iur . vbi dicit q̃
si statutuȝ dat p̃miuȝ capiẽti bãnituȝ ĩtelligit
qñ euȝ apprehendit cuȝ effectu ⁊ pñtat supio
ri alle.Gui.de cu. Albe. ⁊ ange . ibi pro quo
dicit facere.l.si barsatorã ⁊ ibi Cy.⁊ ang.C.de
fideiusso. ¶ Quinĩmo fortius dixit bar.in.l.
i.in pn.in.vij.col.s̃.de acq.pos. q̃ si statutum
disponit q̃ si aliqs fuerit inuentus cuȝ armis
puniat tãta pena q̃ h̾ intelligit ⁊ captus fue/
rit ⁊ euȝ seqtur ang.in.l.q seruum.s̃.de verbo
ob.q̃ ẽt dixit bar.in.l.i.in v̾. deprehensus.C.
de peti.bonoꝝ sublatoꝝ lib.x.tñ dicit ipse Jas.
vbi.s̃.q̃ in h̾ ↄriũ tenuit ang. Jmo.⁊ Mod.
in.d.l.i.in pn.⁊ in.l.iij.§.neratius.s̃. de acqr.
pos.⁊ Saly.in dicta.l.si barsatorã de quo viđ
q̃ circa hãc mãm dixi in pratica mea cãꝝ cri
minaliũ in.cxxv.car.vbi latissime locutus suȝ
ĩ mã portatiõis armoꝝ. Et facit ẽt ad p̃dictã
rl'aȝ nõ sufficit dĩe h̾ q̃ dĩ dȝ pbari f̃m gl.in
l.i.s̃.si q̃dru.pau.fe.dicat ⁊ voluit gl ĩ.l.ij.s̃. đ
ferijs ⁊ ĩ.l.magis puto.§.illud.s̃.de rebus eo.⁊
gl.in.c.sup eo.de ap.⁊ in cle.i.de in inte.resti.
⁊ in.c.nõ ẽ de ↄsue.li.vi.⁊ gl.in.l.ait p̃tor.s̃.vi
bo.rap.⁊ in.l.i.s̃.de icẽ.rui.nau.⁊ ibi bar.pro
qbus faciunt dicta p ang.in.l.q̃cunq3.§.fi.s̃.de
pub.⁊ p Barba.ĩ ↄsi.suo.lvi.inc.pposita mi/
hi ⁊c.in.ij.col.in.iij.vol.⁊ in ↄsi.lxxiij.inc.vi
so puncto ⁊c.in.vi.col.in eo.vol. ⁊ ibi in ↄsi.
lxxvi.inc.viso puncto in.ij. col. ⁊ ibi in ↄsi.
lxxxviij.inc.in contingentia in.v.col.⁊ p do.
Fely.in.c.cuȝ dilectus in pe.col.de accusa.vbi
alle.alias gl.h̾ dicẽtes de quo ẽt p abb.in ↄsi.
12 suo.xxiiij.inc.sup qđ.mã.⁊c.in.ij.co. post pn.
¶ Pro qbus ẽt facit↑nã statutuȝ dans p̃miuȝ
accusanti intelligit si accusans pbauerit ↄten
ta in accusatione esse vera. Jta dixit gl. in v̾.
ostensuȝ in.c.i.de his que fi.a maiori pte capi
⁊ pbat in.c.post electionẽ. ⁊ in.c. cum sup de
ↄces.p̃bẽ.⁊ no.gl.in.ca.nõ est in ver. alleg.de
ↄsue.lib.vi.et gl.in.l.si cuius appellatio.s̃. de
app.recip.et in.l.ij.in gl.fi C. q̃ metus cau. ⁊
voluit do.alex.in ↄsi.cxcvi.ĩnc.diuini numi
nis ⁊c.in.ij.col.⁊ glo.in.l.i.C. ex qbus causis
serui p p̃mio libe.ac.⁊ gl.in.c.i.in v̾si.reũ de
iud.in.vi.et alex.in ↄsi.lxxi.in.ij.col.ĩ.v.vol.
¶ Quinĩmo fortius si statutũ dicit q̃ q non
pbauerit accusationẽ suã puniat in decẽ aliqs
pduxit accusa tionẽ hñtẽ pl'a capitula ⁊ q̃dã
pbauit ⁊ q̃dã nõ ita dȝ puniri in decẽ sicut
si in nullo pbasset ita dixit ang.in.l.vnica.C.
de suffr.ad q̃ ẽt vide bal.in sili. in.l.minor.in
fi.C.de his qbus vt ĩdig. ¶ Jtẽ ad predicta ẽt
13 facit↑nã statutũ dicens q̃ siqs petierit execu/
tionẽ puniat certe dȝ intelligi petierit et ad fi/
nẽ pduxerit aliaȝ nõ puniet.ita firmat Dy.⁊
⁊ bar.in.l.amplius nõ peti.s̃.rẽ ratã habe.per
l.cuȝ maior in.§.accusasse et.l.in seruitutẽ.§.pe/
tijsse.s̃.de bo.libe.⁊.l.papinianus.in.§.memi/
nisse.s̃.de inoffi.test.⁊.l.alia.C.de his qbus vt
indig.⁊ no.Bar.in.l.si libertus ⁊ in.l.euȝ.s̃.đ
iure pa.in.l.in criminali.C.de iuris.om iud.
⁊ bar.in.l.siqs maior.C.de transac. ⁊ Bal.in
l.siqs in suo.C.de inoffi.test.et.do.anto.in.c.
si diligẽti de foro cõpe. ¶ Et adeo p̃dicta sunt
vera q̃ ẽt deuentuȝ esset ad sñiam ⁊ ab illa
esset appellatuȝ pendente appellatione adhuc
non esset cõmissa pena legalis vel statutaria
q̃ petitio nõ esset ad fineȝ reducta vt declarat
bal.j.l.alia.C.de his qbus vt indig. de quo p
alex.in ↄsi.cccciiij.inc.viso titu.⁊c.in fi.verbis
et aliqd p ang.in.l.si barsatoram.C.de fideiu.

Ad p̃dicta

Ad p̃dicta ẽt facit nã hec verba si talis heres
erit non intelliguntur simplr̃ si fuerit hr̃s isti
tutus sed post aditionẽ hereditatis tex. est quẽ
ibi ad h ponderat Jo. de imo. in. l. seruũ alie-
num. §. sigs ita. s̃. de here. insti. pro quo faciunt
dicta per Bar. in. l. gerit in. iij. col. v. circa ter
tium. s̃. de acq. here. vbi vult qd̃ qñ in aliqua
dispõne sit mentio de herede intelligitur de
hr̃de post aditionem hr̃ditatis: de quo p So
ci. in ɔsi. suo. xci. incip. visa ⁊c. in. ij. col. ¶ Et
vltra p̃dicta dico qd̃ adeo est vera dicta rl'a
vz ꝙ verba debent intelligi cum effectu ꝙ ẽt
ille effectus dz durare alias non est satisfactuz
legi eo qz non dr̃ factum ꝙ non durat factuz
14 l. itẽ. §. ꝙ si actor. s̃. ꝙ cuiuscꝫ vniuer. l. si p pte
§. versum. s̃. de in rem verso. l. alia. C. de his q.
vt indi. cum si. ↑ Et ideo carceratus qui aufu
git si reuertatur nõ dr̃ fugisse ꝯm Bal. in. l. i.
i. iij. col. C. de edi. act. ⁊ i. l. i. i. v. col. C. de ser. fu.
p q̃bus faciũt ẽt no. vba Lu. ro. i ɔsi. suo. cccc-
cx. c. q̃ ad pmiũ. i. ix. col. v. ij. qz lz ⁊c. ⁊ p bal.
in rep. suo i vbo bãnitus i v. qd si bãnitus ca-
piat ⁊c. vbi dixit quod stante statuto quod ca
piens bannitum hẽat certum p̃mium qd̃ si qs
cepit bãnitum qui post ea sibi aufugit nõ de
bebit hr̃e p̃mium. Et faciunt dicta per Bar.
in. l. sicut. §. superuacuã. in. iij. col. ver. redeo ad
ordinem ⁊c. s̃. qui. mod. pig. vel hypo. sol. vbi
dixit ꝙ si iudex mandat alicui sub pena ꝙ
exeat talem domum ⁊ illã disgombret ꝙ si
talis cui factum est mãdatum exiuit domuz
15 ⁊ eam disgõbrauit ⁊ postea in eadẽ re ingres-
sus est ꝙ cadit in penã dicti p̃cepti sibi facti ↑
qz non dr̃ factum ꝙ nõ durat factuz ⁊ nõ dr̃
exiuisse postq̃ est reuersus. Et facit no. verbuz
Bal. in. l. sigs ita. C. de pa. inter emp. vbi dixit
ꝙ si testator reliquit ecclesie centũ vt emat fun
dum ecclesia emit fundum post ea vult illuz
vendere an possit ⁊ dicit qd̃ non qz non dice
retur emptum ꝙ non duraret emptum. Et p
istis faciũt optĩe dcã p Soci. i ɔsi. suo. lxxvi.
inci. visa ⁊c. in. ij. col. ⁊ in ɔsi. cxxxiij. inci. p-
fecto. in. ij. col. post me. ⁊ ad p̃dicta facit ẽt sin
16 gulare vbum. d. Mel. in tra. suo bãni. in. i. pte
ij. tẽp. q. lviij. vbi dixit ↑ ꝙ si ex forma statuti
bãnitus non põt stare vel hĩtare i tali loco vel
in tali ciuitate als possit ibi capi ⁊ decapitari
ꝙ tale statutũ nõ hz locuz i bãnito trãseunte
⁊ comedente in hospitio ꝙ est no. dignuz. Et
17 pro p̃dcis faciunt illa q̃ dñr a scribẽtibus in
plibus locis vz ↑ ꝙ illa q̃ durãt tm̃ momento
tpis non sunt in ɔsideratione ⁊ aliquid non
disponunt. ita dixit Bal. in. c. i. in. §. cuz ẽt. in
ti. epm vel abb. in vsi. feu. ⁊ in. l. ex facto. §. si. s̃.
ad tre. ⁊ in. l. ꝙ de pariter. s̃. de re. du. de q̃ an
sit verꝫ ⁊ qñ vide Jas. i. l. nõ tm̃. C. de le. ¶ Ul
timo facit alia rõ p his q̃ adducta sunt. s̃. pro
illa pte vz ꝙ affectus non punitur nisi secuto
18 effectu nã facit illa rl'a vz ↑ ꝙ vbi opus ẽ facto
vba nõ sufficiunt. ita pbat tex. i. d. l. i. §. h vba
s̃. ꝙ quiscꝫ iu. ⁊ voluit gl. i. c. i. in v. volunta
tẽ. de eo qui mittit i pos. rei ser. cau. ⁊ gl. in. c.
19 vt circa. i vbo p̃stito. de elec. in. vi. ¶ Et iõ vi-
demus ꝙ vbi requirit oblatio nõ sufficit vba
lis sed requiritur actualis. l. qui decẽ. ff. de sol.
l. seruus qui hr̃di. in si. s̃. d statu li. voluit bar.
⁊ alij i. l. p̃tor. §. sigs paratus. s̃. de ope. no. nun.
⁊ hz in. l. acceptã. C. de vsu. ⁊ p gl. i. c. pastora. d
offi. or. ⁊ facit. c. i. de cã pos. ⁊ p̃p. ⁊ hz p bal.
in. c. i. §. lz in ti. si de feu. fue. ɔtro. iter do. ⁊ ag.
in vsi. feu. ⁊ p alex. in ɔsi. cccclxxvij. ici. in cã i
v. col. ⁊ p Lud. ro. in ɔsi. clxiij. inci. ɔstõ curie
⁊c. in si. in ɔsi. cciiij. inci. p discutiẽda ⁊c. in
ij. col. ⁊ in suo ɔsi. ccliij. inci. q̃ritur prio ⁊c. in
i. col. ⁊ p bal. i. l. si ex cautiõe. C. de nõ nu. pe. i
v. vij. q̃rit. ⁊ p Pe. d an. i ɔsi. suo. cccxxxij. ici.
visis diligenter. i. i. col. ⁊ p alex. i. l. si mora. s̃.
so. ma. ⁊ p Bar. in. l. si creditor. la. ij. s̃. d distra.
pig. tene mẽti p̃dcã qz mã conatus ẽ valde q̃t
tidiana. ¶ Et nõ obmitto vnuz singulare v
20 buz iudicio meo in mã vz ↑ ꝙ nedũ nõ dz pu
niri affectus nõ secuto effcũ sed ẽt secuto effcũ
non dz puniri effectus nec affectus ⁊ h i vno
casu vz qñ delinqñs post delictum pfectum ⁊
ɔsummatum eum penitet ⁊ effectus est bonus
⁊ pbus hõ ita no. dixit Spe. ⁊ ibi Jo. an. in
ti. de accusa. in. §. i. in. ix. col. in ver. quid si ali-
quis interfecit pr̃ez vel tutorẽ meum ⁊c. vbi
no. dixit ꝙ si aliquis iterfecit pr̃ez vel tutorẽ
meum postea euz penitet ⁊ efficit bonus hõ
ꝙ nõ possuz vlterius euz accusare all. c. accusa-
sti. et d acc. ⁊. c. odio. lxxxvi. di. ¶ Pro q̃ facit
optĩe tex. i. c. qz diuinitatis. de pe. di. i. vbi di
nolo mortẽ pcõris sed vt ɔuertat ⁊ viuat. Et
facit illud cor ɔtritũ ⁊ humiliatũ ds nõ dspi
cies ⁊c. ¶ Mõ redeundo ad tex. nr̃z dico no.
21 esse ex hac. l. ↑ ꝙ faciẽs falsaz monetã nisi añ
pfectionẽ euz peniteat punitur pena falsi. ita
innuit iste tex. ⁊ d hac falsa mõeta hr̃ i. c. q̃to.
de iu. iu. ⁊ i. l. i. ⁊. ij. C. d fal. mo. ¶ Sed ego vl
tra oẽs postq̃ h p̃ncipalr̃ tractatur dcã mã fal
se mõete statui eã diligẽtius ⁊ copiosius exa-
miare tãgẽdo plẽs. q. i ipsa mã false monete q̃
oĩa als duz legerẽ titulũ d crĩe falsi p̃dcã exa
miaui in. c. ad falsa. illius ti. vbi. d. abb. ⁊ Jo. d
ana. aliq̃ ponunt i ipsa mã. ⁊ prĩo scias ꝙ pli
bus modis delinquitur circa monetã vz illas
falsificãdo falsaz expẽdẽdo bonã tõdẽdo vel ti
gendo iõ videnduz ẽ quibus penis tales hec p
petrãtes puniãtur. ¶ Et iõ scias prĩo ꝙ faciẽs
seu fabricãs falsaz monetã punit vltĩo suppli-
cio sine remedio appellõnis ⁊ dñus in q̃ fabri
cat falsa mõeta ẽ publicãda siue dñs sciuerit
siue ignorauerit nisi dñs añ ignorãs cũ p̃mũ
sciuerit ⁊ scelus repuerit illõ pdiderit. Itẽ ta
lis domus publicat dũmodo dñs fuerit pri-
mus ipsi domui. ¶ Quod tamen fallit in do
mibus viduaꝝ ⁊ pupilloꝝ. Tutores tñ co-

rū tenent ista oīa ꝓbant in.l.i.C.de fal.mon.
Et ꝑdcā hñt locū in falsificāte monetā ꝓnci/
pis.Sed si aliqs falsificauit aliā monetā ꝙ̄ ꝓn
cipis punit capitali pena ꝙ̄ nō est pena mortꝫ
ita dixit Raph.cu.in ɔsi.suo.cxxxviij.ici.hoc
maxime in pe.col.⁊ ibi ponit rōnē de ꝙ̄ ibi ꝑ
eū ⁊ idē dixit latius loq̄ndo.d.Alex.i ɔsi.suo
ciiij.inci.ꝙ statutū loq̄ns ⁊c.in.ij.col.in.i.vo
lu.⁊ in.l.elegāter.in.§.q reprobos.s.de pig.ac.
¶Isto tñ ꝙ dr̄ ꝙ faciēs monetā falsaꝫ punit
vltio supplicio nō hꝫ locū i falsificāte monetā
reprobatā i loco.¶Et iō statutū puniēs falsifi
cantē monetā nō hꝫ locū i falsificāte monetaꝫ
reprobatā in loco statuentiū qꝛ statutū loq̄ns
de moneta hꝫ locū i moneta vsuali ⁊ currēti
i loco statuti:ita dixit alex.i.d.ɔsi.suo.ciiij.ic.
⁊ ꝙ statutū i ꝓn.in.i.vol.⁊ in.d.l.elegāter.in
d.§.q reprobos.in q̄bus locis adducit ꝙ̄ plura
iura ad h.¶Ex ꝙ̄ ifert ꝙ si i aliq̄ ciuitate vel
loco sit exbānita aliq̄ moneta.qꝺ tūc falsificās
talē mōetā nō puniet pena statuti puniētꝫ fal
sificātē mōetā ꝑ ꝑdcā.¶Et teneas ēt mēti in
hac mā ꝙ nō solū faciēs falsaꝫ monetā punit
vt.s.dcm̄ est:sed ēt fabricās bonā ⁊ iustā mōe
tā si nō hꝫ lniaꝫ faciēdi illā a supiore punit ꝺ
falso.Ita dixit Ja.de are.quē ibi refert ⁊ seq̄t
alex.in.v.col.in.l.singularia.s.si cer.pe.⁊ ideꝫ
dixit glo.in.l.sacrile.s.ad.l.iul.pe.⁊ doc.in.c.
q̄to.de iureiu.⁊ idē dixit glo.in.l.ij.C.de fal.
mo.⁊ vide.j.in seq.col.Et faciūt dcā ꝑ bar.in
hac.l.vbi dixit qꝺ mōeta falsa dr̄ illa ꝙ̄ nō fit
ab eo q hꝫ auctoritatē a ꝓncipe illā faciēdi all.
l.ij.⁊.iij.C.ꝺ fal.mo.¶Credo tñ ꝙ adueniēte
casu talis mitius puniret quā ille q fecisset fal
samꝫ mōetā.qꝛ talis nō cōmisit falsitatē sed po
tius iobediētiā sui supioris sed cū nō cōmise/
rit falsitatē nō dꝫ puniri tāq̄ falsatoꝛ monete.
Nā cui nō ɔueniūt v̄ba legis nō ɔuēit eius
22 dispō.l.iiij.§.totiēs.s.de dā.infe.l.hos accusare.
§.oībus.s.de ac.c.maiores.v̄.ceteꝝ.⁊.c.ꝺbitū.
de bap.cle.ꝙ circa.de ele.c.si pr̄.de testa.li.vi.
c.idēnitatibus.in fi.de elec.i.vi.de ꝙ̄ latissime
ꝑ.d.Fely.in.c.nōnulli.in.xxxv.⁊ in.xxxvi.
col.de rescrip.⁊ ꝑ alex.in.l.i.s.de acq.pos.i.i.
col.i fi.⁊ ꝑ Pa.de ca.in.l.mācipia.in.ij.col.C.
de ser.fug.⁊ per ang.in.l.si qs id qꝺ.in ꝓn.in
v̄.seq̄t in tex.s.ꝺ iur.om.iu.⁊ ꝑ Soci.in ɔsi.
suo.xxx.incipi.q̄uis.in.vi.col.⁊ ibi in.x.col
§.preterea.ꝓ hac parte facit.Nam pena est cō
mēsurāda delicto auc.oēs peregrini.C.cōia.ꝺ
suc.c.felicis.de pe.in.vi.cū si.sed statutū seu.l.
loq̄ns de faciēte falsaꝫ mōetā nō dꝫ hr̄e locū i
illo q fecit bonā ⁊ iustā mōetā sine lnia supio
ris qꝛ nō deliq̄t i falsitate cōmittēda sed solū i
nō hn̄do lniaꝫ ꝙ est minus.ergo nō dꝫ puni
ri illa pena ⁊ cū minus delinq̄rit pena est cō
mensurāda delicto ꝑ dicta iura:⁊ sic nō ē pu
niendus pena mortꝫ vt puniendus ē fabricās
mōetā falsā.Nec ob.si dicat ꝙ imo ex tali io/
bedientia dꝫ puniri pena mortꝫ lꝫ fecerit bōaꝫ
⁊ iustā mōetā.Nā veniens ɔ̄ ꝑceptū supioris
punit pena vltimi supplicij ēt si rē bōaꝫ ⁊ vti
leꝫ fecerit ipsi dño ⁊ supiori vt est tex.multus
no.in.l.desertoreꝫ.§.i bello.s.ꝺ re mili.ꝑ ꝙ̄ faci/
unt dcā ꝑ abb.i.c.bōe memorie.el.ij.ꝺ postu.
ꝑla.vbi dixit ꝙ si ꝓcurator ipetrauit ⁊ obti/
nuit noīe dñi aliqd ꝑ simoniā tñ h casu dñs
nō tenet sibi resarcire expensas q̄s fecit ⁊ faci/
unt dcā ꝑscrib.i.l.i.§.si ꝓcurator.s.si qs ius di
cen.nō obtēpe.¶Ad rn̄deo ꝙ ille tex.i.d.l.iij.
§.in bello de re mili.nō hꝫ obstare eo qꝛ ibi il
le miles punit pena capitali ꝑꝑ maximuꝫ pi/
culū in ꝙ̄ posuit res ⁊ bona dñi lꝫ res bñ suc/
cessit sed hec rō nō militat nec ɔcurrit in casu
nr̄o eo qꝛ faciēs bonā ⁊ iustā mōetā sine lnia
supioris nō ponit nec res nec bona dñi i pi/
culo:ergo nō hꝫ obstare.d.l.iij.in.§.i bello cui
tex.ēt multipliciter rn̄det.d.Fel.in.c.illud de
maio.⁊ obe.vbi inter alia ɔ̄ eū adducit tex.i
l.ad bestias.j.de pe.vbi ꝑꝑ ꝑitiā ⁊ factū isigne
effectualr̄ ꝑpetratū qs euadit penā.ꝺ ꝙ̄ latius
ꝑ.d.Fely.in.d.c.illud.⁊ aliqd ēt dixi ego in
practica mea cāꝝ crimi.in.lxvij.car.¶Et sic
ꝑ ꝑdcā mihi vr̄ dōm qꝺ faciens mōetā bonā
⁊ iustā ēt sine lnia supioris n̄ dēat puniri tāq̄
faciens monetā falsaꝫ sed mitius vt.s.dictuꝫ.
¶Et circa ꝑdcāꝫ māꝫ teneas ēt menti qꝺ ꝓua
te ꝑsone ɔcedi nō pōt qꝺ possit facere monetaꝫ
tex.est ⁊ ibi glo.⁊ Saly.in.l.fi.C.de fal.mo.⁊
dicit ibi Saly.h esse veꝝ ēt si supioꝛ ɔcedēdo
h ꝓuato ꝑ rescriptū dicēt se h facē ex certa scia
qꝛ videret esse ifatuatū qꝺ dcm̄ refert ⁊ seq̄tur
alex.in.l.solidos.C.de vet.numismatꝫ.li.xi.⁊
iō dicit bar.i.d.l.fi.C.de fal.mo.qꝺ illi de fi/
sco nō pn̄t facē cudere monetā vt faciūt ⁊ euꝫ
refert ⁊ seq̄t Jo.de ana.i.c.ad falsario.de cri.
fal.¶Et illud ꝙ.s.dixi vꝫ ꝙ moneta nō pōt
cudi sine lnia ꝓncipis dicas ꝙ h ēt firmauit
bar.in.l.ij.C.de vet.numismatis.li.xi.⁊ i.l.ex
h iure.s.de iusti.⁊ iu.⁊ bal.in.c.i.ꝙ̄ sint rega.
23 ¶Scias ēt ꝙ ille nō dr̄ fecisse falsaꝫ monetā
q eā icepit cuderē sed nō iposuit formā:⁊ iō pu
niri nō dꝫ cū nō ꝑfecerit delictū ꝑ hanc.l.ita
dixit bal.in.l.iij.C.de nauti.fcno.alle.hanc.l.
⁊ dcā ꝑ bar.hic ꝙ ēt voluit gl.i.l.qcūqꝫ.s.i h
ti.⁊ bal.in ɔsi.suo.cclvi.ici.repit in volu.sta
tu.in.i.volu.ꝓ ꝙ̄ faciunt dicta ꝑ bal.⁊ alios i
auc.sed nouo iure.C.de ser.fug.⁊ ꝙ̄ dcā fuerūt
latissime.s.i mā conatus.¶Intellige tñ h ꝙ
dr̄ in ista.l.vꝫ qꝺ ille qui ichoauit delinq̄re ⁊
nō ꝑfecit non punitur esse veꝝ si nō perfecit:
qꝛ noluit secus aūt si nō perfecit qꝛ nō potuit
qꝛ tūc ei nō ꝑcitur.ita dicit bar.h ad qꝺ ipse
al.dcā ꝑ doc.i.l.si qs nō dicaꝫ rape.C.de epis.
⁊ cle.⁊ dcā ꝑ eū in.l.q ea mēte.s.de fur.ꝓ quo
est no.gl.i.c.ꝑiculose.in gl.fi.de pe.di.i.¶Ul
terius ēt scias ꝙ falsificatores monete sūt adeo
odio iuri ꝙ etiaꝫ sine ꝑcepto iudicis ꝑt falsifi

catoꝛ

catoꝛ monete inuitus ĩ iudicium exhiberi ſm
ſpe.in ti.de accuſatoꝛe.§.i.v.h tñ. ¶Itē ēt in h
crie falſe monete ſocius cris pt accuſare ſocius
ꝛ ꝯ eũ teſtificari ſm ſpec.in dcõ ti. de accuſa-
toꝛe.in v.itē repellit ꝛc.ad ꝙ ēt vide ſpe.in ti.
de lib.ꝯcep.in.§.x.in v.clx.ꝛ idē voluit ſaly.p
illũ tex.in.l.i.C.de fal.mone. ¶Viſo de fabri-
cãte falſas monetã videndũ eſt mõ de expēdē-
te illã.Iõ q̃ro q̃ pena puniat expendēs ſcienter
falſas monetã.In quo dicas ſm bar. in.l.lege
cor.ff.in h ti.ꝙ expēdens nũmos plũbeos vel
ſtagnios punit de falſo ſ ſecus ſi alr eſt falſa
qꝛ tunc ex̄ oꝛdines punit bar.ãt in.l.ſacularij
.ff.de ex̄oꝛ.cri.dicit gñalr ꝙ expendens falſas
monetã nõ punit.l.coꝛ.de fal.ſ punit ex̄oꝛdi-
narie ꝙ dicit eſſe verꝫ niſi in caſibus enume
ratis in.d.l.lege cor.ſed saly.in.d.l.ij.C. de fal.
mone.dicit ſe dubitare an opi. Bar.ſit va qꝛ
ipſe credit qd illud ꝙ dicit.d.l.lege coꝛ.de nũ
mo plũbeo vel ſtagnio dicat exempli cã.ꝛ ſic
ſit idez dicendũ qñcunqz expenderet alia mo
neta falſa rõne mãe.Et rñdet ad.l.ſacularij.d
extraoꝛ.cri.p q̃ vult bar.qd puniat ex̄oꝛdinē
Mã dicit qd alia lec.illius.l.ē verioꝛ ꝛ hãc opi.
ſaly.refert ꝛ ſeqtur Io.de ana.in.d.c. ad falſa-
rioꝝ.de cri.fal.in.v.col.q̃ opi.ſeruat in pꝛacti
ca p totã Italiã ꝛ eã ego ſeqꝛ cũ hēat maioꝛes
rõnē in ſe.quã opi.Bar.de q̃ ēt p ang. de are.
in trac.ſuo male.in vbo falſario. in.v. car.in
v.q̃ro an aurifex ꝛc.Et iſta opi.Saly.firmat
cõiter a ſtatutis Italie loq̃ntibus de expēdēti-
bus ſcienter falſam monetã. ¶Et circa hanc
mãm de expēdente falſam monetã. Scias ꝙ
pdicta hñt locũ ĩ expēdēte ſciēter talē monetã
ſed ſecus eſt in expēdente ignoꝛanter eã qꝛ ta-
lis expendens ignoꝛanter falſam monetã nõ
punit aliqua pena cuꝫ ignoꝛãtia eum excuſet
Mã ignoꝛãtia regulr excuſat ignoꝛãtē a pena:
vt pꝫ ex plibus iuribus: ꝛ pꝛimo pꝫ ex dicto
24 Bal.in.c.a nobis.de exce.vbi dixit ꝙ igno-
rantia excuſat a dlicto.ad ꝙ facit glo. in.l.i.ff.
de recepta.q̃ dixit qd receptãs bãnitũ ignoꝛã-
ter excuſat a pena receptantiũ bãnitos ꝛ de il-
la glo.facit feſtũ. ibi Bar.dicēs p ea leſſe caſus
in.l.ij.in.§. ſed ꝛ enim.ff. de incē.rui. ꝛ nau.ꝛ
in.l.methodoꝝ.ff.de pe.de q̃ ēt p ang.de are.in
trac.ſuo male. ĩ vbo ꝛ dcõ male.ſemp aſtitit.
in v.q̃ro qꝛ.ff. ꝛc.ꝛ p Bar.in.l.oēs.C.de agri.ꝛ
cenſi.lib.xi.ꝛ facit tex.ꝛ ibi late locutus ſuꝫ in
hac mã ignoꝛãtie in.l.q ignoꝛãs.ff. in hoc tit.
Et facit tex.in.l.itē apud labeonē.in.§.ſi qs vir
gines.ff. de iniur.vbi appellans vel attentans
virginē vel eius pudicitiã blandis vbis non
tenet actione iniuriaꝝ ſi neſciebat eã eſſe vir
ginē qꝛ erat ĩducta veſte meretricali. Et facit
tex.in cle.eos de ꝯſan.ꝛ affi.ꝛ ĩ.l. ſi adulteriũ
cũ inceſtu.ff.de adul.ꝛ in.l.q ꝯ.C. de ince.nu.
in qbus iuribus hr ꝙ ꝯhens ignoꝛãter ince-
ſtas nuptias nõ punit pena q̃ alr puniret ſci-
ens.Et fac.c.aplice.ex̄ de cle. excõ.mini.vbi pꝫ
qd clericus ignoꝛãs ſe ſuſpēſuꝫ lꝫ celebꝛet:nõ tñ
incurrit irregularitatē qd ꝯriũ eſſet in ſciēte.
Et facit ēt tex.ĩ.c.i.i.§.ſi vaſal.ĩ ti.ſi de feu.fue.
ꝯtro.iter do.ꝛ ag.vbi dĩ ꝙ ſi vaſal.ignoꝛãter
ſine lĩa dñi alienat feudũ non puat ipſo feu
do ꝙ ſecus eſſet tn alienante ſciēter feudũ.Et
facit etiam tex.in.d.c.i.§. vaſallus feudum in
dicto ti.ſi de feu.fue.contro.inter do. ꝛ agna.
vbi dicitur ꝙ ſi vaſallus ignoꝛãter negat feu
dum eſſe feuduꝫ qd nõ puat ipſo feudo qd ſe-
cus eēt ſi ſcienter h faceret. ¶Itē facit ēt naꝫ ſi
hrs emphiteote nõ ſoluit canonē p biēniũ nõ
cadit a iure ſuo ſi ignoꝛauit talē rē eē emphi-
teoticã.ita dixit Pe.de anc.in ꝯſi.ſuo.clxxiij.
inci.dñs laçarius ꝛc.ꝛibi ſubdit qd talis ſua
ignoꝛãtia pbabit p iurm ipſius hrdis qd eſt
no.Et idē ēt voluit Spe.in ti. de loc.in.§.nũc
aliq̃.in v.xviij.ꝛ Bar.in.l.cũ filius.§.in hac.ff.
de v.ob.ꝛ Bal.in.l.fi.C.ſi aduer.ven. Dy.ĩ.c.
cũ qs.de re.iur.in.vi.ꝛ gl.in.l.ij.ꝛ ibi doc.C.
de iu.emphi.ꝛ Lud.ro.in ꝯſi.ſuo. clxvi.inci.
viſo.ꝛ diligenter.in fi.vbis. de q̃ ēt p Lu.ro.
in repetitione.l.ſi vo.in.§.de viro.in li.fal.ver.
xiij..pbat.ff.ſo.ma.ꝛ dixi ēt de h in repe.mea
rub.C.de pba.in.xxviij.col. ¶Et idē dicas eē
in vaſallo q nõ petijt ſe renouari ĩ feudo igno
ranter.qꝛ p h non poterit puari feudo ſꝫ bal.
in ꝯſi.ccclxi.inci. qdam nobilis. in.iij. volu.
Et facit ēt ad pdicta glo.in.l. cũ filius.in.§.in
hac.ff.de verb.ob.que nota.eſt in mã ignoꝛan
25 tie.Facit ēt nã ꝯ ignoꝛãtē non currit pſcri-
ptio ꝛ caſu quo currat ille ꝯ quē currit dꝫ in
integrũ reſtitui ex cla illa gñali ſi q̃ mihi iu-
ſta cã eſſe videbit.ita dixit Bar.in.l.i.§.ſiquis
aũt.ff.de itinere actuqꝫ pua.quē refert ꝛ ſeqtur
Lud.ro.in ꝯſi.ſuo.clxvi.incipi.viſo ꝛ diligen
ter.in fi.verbis.ꝛ voluit bal.in ꝯſi.ſuo.ccclxi.
inci.qdã.nobilis.in.iij.volu.ꝛ Io. de imo.in
c.fi.de pſcrip.ꝛ vr ſeq bal.in.l.fi.C. de pſcrip.
long.temp.ꝛ Lud.ro.in.l.ſi vero.in.§.de viro.
in li.fallentia.ff.ſo.mat.ꝛ eſt de mente Spe.in
ti.de pſcrip.in.§.i.verſic.ſed done colonus.ꝛ
Abb.in.c.i.de pſcrip.ꝛ Io . de imo.in.l. pan
tonius.ff.de acq.he.ꝛ Ang.in.l.fi.C.de pſcrip.
lon.tēp.ꝛ Lud.ro.in.l.q vniuerſas.in.§.fi.ff.de
acq.poſ.ꝛ iſta eſt cõis opi.ſꝫ Soçi. in ꝯſi.ſuo
lxxxvi.inci.in cã in fi.vbis. Facit ēt ad pdcã
nã ſtatutũ puniēs ſindicos nõ denũciãtes ma
leficia cõmiſſa nõ extēdit ad ſindicos nõ dnũ
ciãtes maleficia cõmiſſa ex ignoꝛãtia ſꝫ Bar.
in.l.diuus.ff.de cuſt.reo.ꝛ ĩ.l.ſemp.§.interdũ.
ff.qd vi aut clam.ꝛ Lud.ro.in.d.§. de viro.in
d.li.fallē.ver.xvi.Et facit ēt ad pdicta ꝙ volu
it bal.in.l.data opa.in.x.col.C.qui accuſ.non
poſ.vbi dixit ꝙ ciues nouelli ꝯuenientes ſta
tutis ciuitatis excuſant pp eoꝝ pſumptã igno
rantiã ꝛ mouet p tex.in.l. qui cõmeatus.ĩ.§.
tironi.ff.d re mili.vbi dr ꝙ parcit nouo militi

tanq̃ iuste ignoranti leges militares. Et idem
do. Fely. in. c. a nobis. in prin. de exc. tз Lu.
ro. in ɔsi. suo. ccxxviij. in. iij. col. ꝛ i ɔsi. ccccxci.
Et pro p̃dictis facit ẽt rõ vз q2 ignorans non
ɔtemnit. vt hr̃ in. l. q ignorans. s̃. in h ti. ꝛ i. l.
si ignorans. s̃. loca. ¶ Itẽ facit ẽt ad p̃dicta nã
hr̃s non vindicãs mortẽ defuncti vel seruus
26 non adiuuans dñm ɔ̃ occisores dñi ex igno-
rantia non cadit in aliq̃ penã tex. est in. l. iõ. C.
de his q. vt indi. ꝛ in. l. i. §. occisoꝝ. s̃. ad sille. ꝛ
vtrobiqз p doc. Itẽ facit tex. in. l. i. §. si mulier.
s̃. de lib. agno. vbi pcit mulieri q̃ post diuor
tium. p. xxx. dies non dixit se p̃gnantẽ eo qa
se fore p̃gnantẽ ignorabat. Item pro p̃dictis
facit ẽt tex. in. l. pe. s̃. si qs test. lib. esse ius. fue. p
quẽ tex. dñt doc. q si statutũ dicit q ptãs nõ
possit cognoscere de maleficijs elapso anno cõ-
missis q tale statutũ hз locũ in d̃lictis cõmis
sis q̃ scienter ꝛ quoꝝ noticia ꝛ scĩa hr̃. secus ãt
est in delictis cõmissis q̃ incognita ꝛ ignota
sunt q2 ẽt post annũ iudex poterit circa illa p
cedere. ita dixit Lud. ro. in. d. l. si Vo. in. §. d̃ vi
ro. in li. fal. V. xix. ꝛc. de quo se remittit ad di-
cta p eũ in. l. i. §. occisoꝝ. s̃. ad sille. ꝛ idẽ dixit
ang. in auc. de san. epi. in. §. siqs rapuerit. per
illũ tex. Et idẽ tз ang. p illũ tex. in. l. gñio. s̃. de
his q no. infa. ꝛ pro hac pte facit tex. in. l. i. C.
de exacto. lib. x. p quẽ tex. dñt ibi doc. q vbi
pena veniret iponenda iudici nõ ingrenti de
maleficio. j. cer. tp̃s vel officiali non denũciãti
puta sindico vel ei cui spectat denũciare nũq̃
iponeret talis pena ignorãti. ꝛ sic non curret
tale tp̃s nisi a die sciẽ. Et hanc ptẽ ẽt tз Albe.
de rosa. in. ij. pte statu. in. q. lxxx. inci. sed q̃ro si
ɔsules ꝛc. ꝛ Dy. in. l. siqs in graui. §. in sepul-
chro. s̃. ad sille. ꝛ Alb. in. d. l. si iõ. C. de his qb.
vt indig. Itẽ hãc ptẽ ẽt tз Bar. in. l. diuus. la
ij. in vlti. col. s̃. de cust. reoꝝ. ꝛ in. l. semp. in. §. h
interdictũ. s̃. qd̃ vi aut clã. ꝛ in. l. auus. s̃. de ca
lumniato. ꝛ in. d. l. i. §. occisoꝝ. ꝛ Bal. in. l. i. C. d̃
priuatis car. ꝛ in. l. i. C. de fal. mo. ꝛ ang. in. l. si
cũ exceptione. §. in hac. s̃. qd̃ met. ca. ¶ Contra
27 riuз tñ vз qd̃ tp̃s in h casu currat ptãti igno
ranti delictũ adeo qd̃ non possit elapso termi
no statuti ingrere d̃ tali delicto lз fuerit igno-
rans ipsius delicti tenuit Bal. in. l. fi. ꝛ ibi sa
ly. C. de do. ꝛ ibi ẽt. d. Alex. qui alle. alios tenẽ
tes hanc partẽ. de quo ẽt p. d. Mel. in trac. bã.
in. ij. par. p̃mi tpis. in. iij. q. de quo tñ vide la-
tius p ang. de are. in trac. malefi. in Vbo icho
ta ꝛ facta in prin. ꝛ ibi melius ꝛ clarius i. i.
addi. Et faciunt ẽt ad p̃dicta ea q̃ hñr in. c. vt
aiaꝝ. de ɔsti. in. vi. ꝛ in. l. fi. de decretis ab or.
facieñ. ꝛ q̃ hñr in. c. cognoscentes. de ɔsti. in q-
bus dr̃ q ɔstõnes municipales que ligãt q̃s-
cunqз non extendunt ad ignorantes illas p-
babiliter q ẽt hr̃ p scrib. in. l. cũctos pplos. C.
de sum. tri. Et facit ẽt tex. in. c. qm̃ multos. xi.
q. iij. ꝛ in. c. inter alia. de sen. excõ. vbi hr̃. q in
ra puniẽntia pticipantẽ cũ excõicato nõ hñt
locũ i illo q ignorãter cõicat cũ excõicato. Et
faciunt ẽt alia plura iura ad h ppositũ addu
cta p Lu. ro. in. d. l. si Vo. i. d. §. de viro. i. v. fal.
vbi no. ꝛ latissime loqt in hac mã. Itẽ facit ẽt
in mã ista q voluit Bal. i. l. q ɔ̃. in vlt. col. C. d̃
incest. nu. vbi dixit ꝙ q̃dã i vxorẽ accepit q̃
28 dã moniales de francia q̃ venit ad ciuitatẽ pu
sij. ꝛ h fecit ignorãter nati sũt filij ex eis dicit
bal. q tales filij erũt lti. ꝛ idẽ dic̃ si qs ignorã
ter accepit in vxorẽ mulierẽ hñtem aliũ virũ
q filij inde nati erunt lti ꝛ succedent parenti-
bus. Et idẽ dicit in muliere accipiente igno-
ranter sacerdotẽ in viꝝ pro quo facit tex. i. c.
cũ inhibitio. in. §. si qs Vo extra de clã. despõ.
ꝛ ibi glo. in verbo si ambo. ¶ Itẽ vltra p̃mis
sa qd̃ ignorantia non noceat ignoranti facit.
Nã tp̃s q̃drimestre seu q̃driẽnij ɔcessum mi
noribus post pfectam etatẽ ad petendũ resti.
in inte. eoꝝ q̃ facta sunt tpe minoris etatis. d̃
quo in. l. fi. C. de temp. in inte. resti. peten. ꝛ in
c. i. de resti. in inte. li. vi. nõ currit ignoranti.
ꝛ iõ si qs pbabil'r ignorans se lesum steterit
per centũ an. qd̃ non petierit restõnẽ semp il-
lam poterit petere. ita dixit Bal. in. l. falsaз. C.
si ex fal. instru. ꝛ. d. Alex. referens Bal. in ɔsi.
suo. ccccix. sm or. meũ inci. stantibus his in
vi. col. in ver. nec ob. ꝛc. Et dixit ẽt Bal. not.
verbũ in mã ignorantie in. l. ij. C. de erro. ad-
uo. ꝙ si ex forma statuti ministrales capella
29 rum dẽnt denunciare maleficia. ꝛ q2 nesciũt
scribere faciunt sibi scribi ab aliquo notario
denũciã. ꝛ ille notarius scribens errat i noĩe
delinquẽtis vel in alio ex quo iudex vult pu
nire ipз ministralẽ. dicit Bal. vbi. s̃. q iudex
hoc facere non poterit q2 talis error non dз
nocere ipsi ministrali ignoranti q nescit lr̃as
alle. l. diuus. s̃. de cust. reo. ꝛ dicit q in dubio
magis p̃sumit error q̃ malicia. ar. l. pe. de his
qui sibi ascri. in testõ. Et adduci ẽt põt dcm̃
Bal. in. l. i. C. de erro. aduo. vbi dixit ꝙ qd̃ si ad
30 uocatus alicuius corã iudice loqt lr̃al'r seu la-
tine ꝛ clientulus est idiota ꝛ ignarus lr̃aꝝ qd̃
dcm̃ aduocati faciens ɔ̃ cliẽtulũ in p̃ñtia ip-
sius clientuli sibi nõ p̃iudicat pp eius ignorã-
tiã cũ ille q nõ itell'it nõ dicat eẽ p̃ñs. l. corã. j.
d̃ ver. si. l. diẽ. §. corã. ff. de ar. pro q̃ doctrina fa
ciunt optime q̃ satis copiose dixi in sing. meo
xviij. inci. quottidie fiunt ꝛc. vbi oĩo videas.
Et ad p̃dicta oĩa facit tex. valde no. in. l. gñã-
li in verbo ɔsensuз volumus nõ ignorãtiã. C.
de tabu. li. xi. quẽ tex. p no. ad hanc mãз alle.
Lud. ro. in ɔsi. suo. vij. inci. visis necessarijs i
facto añ fi. ¶ Et sic ex istis oĩbus ɔcludo q ex
pendens falsam monetã ignoranter nõ dз pu
niri aliq̃ pena qd̃ intellige veꝝ nisi ista igno-
31 rantia eẽt crassa ꝛ supina: q2 tunc puniret ꝙ
qm̃ ignorãtia crassa ꝛ supĩa nõ excusat igno
rantẽ; imo talis ignorantia hз vim sciẽ sз Lu.
ro. in

ro.in ↄſi.ſuo.cccxl.inc.circa ꝑmũ.in fi.de quo
dicit eſſe caſuʒ in.c.i.de poſt.ꝑla.⁊ in.c. cuʒ in
tua q ma.accu.pos.⁊ in.l.rľa.de iu.⁊ fac.igno.
⁊ in.c.ꝙ clericus.xvi.di.⁊ i.c.q humanis.xij.
q.ij.⁊ in.c.qdã ⁊ in.c.q̃to.de ꝑſum.¶Jtẽ ꝑdi-
ctã ↄcl'oneʒ itellige verã niſi talis ignorantia
eſſet affectata q2 eqparat̃ ſcie ſm gl. in cle.in
vbo ſcienter.C.de ↄſan.⁊ affi.⁊ in.c. eos in v.
affectata.de tẽp.or.in.vi.⁊ in.c. fi.§. vt aũt de
offõ dele.in.vi.⁊ ibi dicit Gemi.qd diſpõ pu
niens actũ factũ ſcientẽr īcludit ignorãtiã affe
ctatã de q̂ latius ꝑ do.Fely.in.c.a nobis.in.i.
col.de exce.⁊ latius ꝑ me.vltra oẽs in.l.i.in.§.
cũ qs latrones in.ij.⁊.iij.col.j. de qõ. ¶Et in
iſtis caſibus expendens monetã falſaʒ nõ iu-
uaret ex tali ignorãtia ſecus aũt qñ ipſe expẽ-
dens falſaʒ monetã eſſet in vera ignorãtia q2
tunc nõ puniret aliq̃ pena ꝑ iura ſupius alle.
¶Et tali caſu credo ꝙ ꝓbaret ignorãtia ipius
expendẽtis ꝑ eius iuramentũ tanq̃ qd depen-
dens ab aĩo tex.eſt in.c.nulli.de elec.in.vi.in
fi.⁊ in.c.cũ in tua.q ma. accus. pos. ⁊ in.c. ſi
vero el.ij.de ſen.excõ.⁊ i.c.paſtoralis.C.d exce.
⁊ voluit gl.in.c.in lectũ.xxxiij.q.ij. ⁊ in.c.p
poſuiſti.xxviij.di.⁊ in.c.inotuit.de ele. ⁊ hoc
voluit Ald.in ↄſi.ſuo.clxxxvi.inc.in electiõis
⁊c.circa me.⁊ Pe.de anc.in ↄſi.ſuo.cliij.inc.
rõnes que ſupius in fi.⁊ in ↄſi.ſuo.clxxiij.inc.
d.laçarius ⁊.d.Ber.ce.in ↄſi.ſuo.xxiiij.incip.
viſa accuſatione.in añpe.col.⁊ Lud.ro. in ↄſi.
ſuo.cccl.xxi.inc.pñtis dubitationis ar.in fi.
⁊ abb.in.d.c.innotuit.circa fi.⁊ in.c.ij.in vl.
col.eo.ti.de elec.Et iõ dixit ſing.Abb. in ↄſi.
ſuo.xxxv.inc.vi ꝑmo ⁊c.ꝙ ſiqs forenſis tran
ſiens ꝑ aliquẽ locũ nõ ſoluerit gabellã rez vel
merciũ ſuaꝝ pp ꝙ inciderit in ↄmiſſuʒ quod
iuuat ſi iurat ſe neſciuiſſe ibi eſſe aliqd daciũ
ad ſoluendũ ⁊ tale iuramentuʒ plene ꝓbabit
ignorantiã ſuã ⁊ hoc mõ res ſue nõ cadent in
ↄmiſſuʒ.qd eſt no.⁊ lucroſuʒ vbũ. Et facit ẽt
in ſili nã tu ſcis qd ſi dñs recipit ab emphiteo
ta canonẽ poſtq̃ ipſe cecidit a iure ſuo vr̃ ſibi
remittere caducitatẽ ⁊ eũ reintegrare ſm doc.
in.l.ij.C. de iu.emphi.hoc tñ eſt veꝝ ſi dñs ſci
uerit emphiteotã a quo recipit affictũ ſeu ca-
nonẽ cecidiſſe a iure ſuo ſecus ãt ſi h neſciuiſ-
ſet ſed ignoraſſet q2 tunc recipiẽdo fictũ igno
rans ſuã caducitatẽ nõ ſibi ꝑiudicat.ita dicit
Cy.in.d.l.ij.in.iiij.q.C.de iu.emphi.et Jo.de
imo.referens eũ in.l.meuius.in.§. duobus.ſ.
de le.ij.et iſta ſua ignorantia ꝓbabit̃ ꝑ iura-
mentũ ſuũ ꝑ ſupradcã q2:vt ego dixi ignorã-
tia ꝓbat̃ ꝑ iuramentũ aſſerentis cũ ipſa igno
rãtia vel ſcĩa ↄſiſtat vel dependeat ab aĩo ⁊ ta
lia depẽdẽtia ab aĩo ꝓbant̃ iuramento ꝑ iura
ſupius adducta. ad.ꝙ eſt ẽt glo.vulgata in.§.
32 alie.inſti.de ac.cũ mã ſua.† Et iõ in caſu quo
fuga facta ꝑ aliquẽ iducat aliquã ꝑſumptionẽ
vel indiciũ ↄ̃ eũ tunc talis ꝑſumptio taliter in

ducta ꝑ ipſaʒ fugã tollit̃ ꝑ iurm ipſius fugiẽtis
ita ſingl'r dixit Cy.in.l.fi.C.de reg.reis.qd di
ctũ ꝓ valde no.refert ⁊ ſeqtur.d.Fran.bru.in
ſuo tra.de idicijs ⁊ tortu.in.iij.car. in. ij.col.
in fi. vbis.⁊ vltra eũ idẽ dixit. d. Catal. in
tra.ſuo ſindica.ver.cccxlij.inc. adde q2 ſepe
⁊c.aſi fi.de quo dixi latius in ſing.meo.cxv.
inci.fuga ⁊c.⁊ in repe.mea.l.fi.in.lxxx.car.C.
de ꝓba.⁊ in repe.mea ru.illius titu. in.xxvij.
col.in ver.attñ caſu q̂ ⁊c.¶Predictã tñ ↄcl'oeʒ
ꝙ ꝑ iurm aſſerentis ꝓbet̃ ignorãtia tanq̃ qd
dependens ſeu ↄſiſtens in aĩo. ¶Limita niſi
ꝑſumptio eẽt ↄ̃ ipſuʒ iurantẽ vt puta ſi aliqs
iuraret ſe neſcire illud ꝙ ẽ publice notũ nam
tunc ignorãtia nõ ꝓbaret iuro ipſius aſſeren
tis.ita dixerunt.d.d rota.in deci.nõ.deci.ccxx
xvi.que inci.extra rotã.⁊c.ꝙ dñt notari in.c.
iuris ignorãtia.⁊ in.c.ꝑſumit̃ de reg. iur.in
vi.⁊ ibi ipſi.d.de ro.i.d.ſua deciſio. ad h alle.
plura iura.⁊ plures nõ rõnes de qbus ibi ꝑ
eos q̃ nõ refero breuitatis cã.⁊ inter alia dñt
ꝙ oẽs tex.⁊ oĩa iura q̃ dñt ignorantiã ꝓbari
iuro loquunt̃ vbi ignorãtia ꝑt eſſe viſimulis
qd eſt qñ cãtur ex ꝓbabilibus argumentis vel
ↄiecturis ad ꝙ ſm eos facit. c. ad apoſtolice
de cleri.excõ.miniſtrante.⁊ in.c.vt aĩaruʒ.de
ↄſti.in.vi.⁊ alia plura alle.de qbus ibi ꝑ eos.
¶Pro qbus vltra eos optime facit dcm̃ bar.
in.l.inter oẽs in.§.recte.ſ.de fur.vbi dixit ꝙ gl.
33 in.d.§.alie.inſti.de acti.⁊ alia iura dicentia†
ꝙ in his que dependent ab aĩo ſtat̃ dicto aſſe
rentis cũ iuro.iſtud eſt veꝝ niſi ꝑſumptio iu
ris ſit ↄ̃ ipſum iurantẽ q2 tunc non ſtat̃ eius
iuro qd eſt multũ no.¶Et de hac mã igno-
rantie ẽt late locutus ſuʒ in repe. mea rub.C.
de ꝓba.in.xxvij.col.ver.⁊ vltra ꝑmiſſa ⁊c.⁊
latius in.c dura in.§.adicientes. de cri.fal.⁊
in.l.q ignorans.ſ.in hoc tit.vbi quaſi oĩa.ſ.di
cta in mã ignorãtie adduxi que hic obmitter̃
nolui cũ optime faciant ad propoſitum expen
dentis monetã falſaʒ ignorãter.ꝙ ſepe ↄtingit
¶Mõ ſequendo materiam expendentis fal-
ſam monetam ſcias ꝙ talis expendens falſaʒ
monetã excuſatur ſi docet a quo habuit eam
quia tunc exoneratur a ſiniſtra opi. ⁊ ab oĩ
pena.ita dixit Cy.in.l.maiorem poſt Ja.bu.
ibi.C.eo.de fal.⁊ ibi etiam ang.⁊. d. anto. ⁊
abb.in.d.c.quanto.de iu.iu.⁊.d.alex. in.d.l.
lex cor.ſ.i hoc ti.⁊ io.de ana.in.c.ad falſario-
rum in.v.col.de cri.fal.vbi dicit ꝙ ſi aliquis
expendit vel ſecum habet monetam falſam ⁊
dicat ſe ab alijs habuiſſe excuſatur ſi illam ex
hibet ⁊ idẽ dicit eſſe in oĩbus qui habent cãʒ
ab illo.alle.Cy.in.d.l.maiorem ⁊ dicit ꝙ hoc
ẽt voluit bal.in rept. ſuo in vbo falſa moneta
⁊c.⁊ all.ẽt ang.i.d.l.maiorẽ. vbi dixit qd ille
q expẽdit falſaʒ monetã excuſat̃ a pena ſi do-
cet a q̂ hũit ẽt ſi ad h nõ hʒ teſtes q2 ei credit̃
circa hoc ꝙ dicit ibi ang.eẽ veꝝ ⁊ ꝓcedere in

hoīe bōe ꝯdōis vite ꝛ fame alias teneret ħ pba
re ꝑ testes ne īdebite ex v̄bis suis illaq̄aret ali
qs inocens.¶Sed mihi vr̄ ꝙ ēt excuset qn̄q3
gl3 a pena l3 non doceat a quo habuerit dcā3
monetā falsam dūmō exhibeat ipsam mone
tam falsam vt supradictū est q2 īpossibile ē ali
qn̄ scire qs dederit alicui monetā falsa3 vt pu
ta artifex vendidit plibus ꝑsonis merces suas
ꝛ aliqs sibi dedit falsam monetā quā ipse nō
cognouit esse falsa3 certe hoc casu esset sibi im
possibile ondere illū q eā sibi dedit. ꝛ iō crede
rem satis esse si tali casu ille talis penes quē re
perit moneta falsa illā exhibeat.¶Et istō pu
to esse veꝝ in illo q h3 paucā monetā falsa3 pe
nes se q2 talis non p̄sumit esse in dolo ꝭ3 bal.
multū no.in ꝯsi.suo.ccclvi.inci.reperit ī vol.
statutoꝝ.in.i.vol. ¶Secus aūt in illo penes
quē repit magna q̄titas pecunie false q2 talis p̄
sumeret in dolo ꝑꝑ talē magnā q̄titatē nec ei
crederet illā habuisse sine dolo cū ħ sit remo
tum a v̄isili ꝙ dr̄ q̄dā falsitatis imago. vt di
xit bal.in.l.i.in.iij.col.C.de ser. fugi.¶Ite3 vl
34 tra p̄missa teneas menti ēt in hac mā qō hn̄s
falsam monetā aīo ludendi eā ꝑ q̄to v3 es cō
taminatū nō punit ꝭ3 bal.in.d.suo ꝯsi.ccclvi.
inci.repit in volu.statutoꝝ.in.i.volu. ¶Istis
visis seq̄t mō videre de tondente pecuniā bo
nam que vr̄ spēs falsitatis. Jō q̄ro q̄ pena pu
niat tondens bonā monetā.in quo dicas qō
si est liber hō bestijs subijcit.si v̄o est seruus vl
35 timo supplicio punit.ita dicit tex.in.l.q̄cunq3
s̄.in hoc ti.ꝛ ibi bar.ꝛ glo.in.l.ij.C. de fal.mo
neta.ꝛ ibi Cy.ꝛ alij ꝛ glo.ꝛ doc.in.d.c.q̄to.ꝺ
iu.iu.ꝛ ibi Jo.an.in nouella.¶Et talis ton
dens monetā pōt capi sine mādato supioris ꝛ
duci ad iudicē ꝭm Spe.in ti.de accu.in.§.i.v̄.
hoc tn̄ ꝛc.ꝑ quo faciunt dcā ꝑ Saly.in.l.i.C.
de fal.mone.p̄dicta tn̄ intelligo v̄a esse inton
dente bonā monetā iusti pōderis ꝛ mensure.
secus aute3 eēt siqs tonderet bonā q̄ excederet
iustū pōdus ꝛ eā tondendo reduceret ad veꝝ
36 ꝛ iustū pondus q2 talis in aliquo non delin
queret.iō non esset puniendus ar.l.grachus.
.C.de adul.ad ꝙ est glo.no. in.c.q ꝑte3.lv.di.
quā vide.¶Modo q̄ro vlterius qua pena pu
niat tingens monetā auro vel argēto in quo
dicas ꝙ punit eadem pena q̄ punit tondens
eā de q̄ dixi.s̄.Jta dicit tex.ꝛ glo.ꝛ doct.in.l.
ij.C.de fal.mone.ꝛ tex.ꝛ.gl.in.d.l.q̄cunq3.s̄.in
hoc ti.ꝙ est no.ꝯ illos q tingūt aliquā mone
tā argenteā cū auro vt videat aureus vt sepi
us ꝯtingunt cū mulieribus.nā illi q sunt ca
pti amore eaꝝ vt ꝯsequāt eoꝝ appetitū ꝛ vo
luntatem faciunt deaurare monetas argente
as que postea vn̄r aurei ꝛ talr̄ eos decipiunt.
¶Scias etiā circa hanc mām ꝙ aurifices
vel alij facientes auꝝ vel argentū ꝺ minori li
ga q̄ ciuitas regrat puniunt de falso ita dixit
bar.ꝑ illū tex.in.l.lege corne.s̄.in hoc tit,ꝛ Jo,

de ana.in.c.ad falsarioꝝ. de cri.fal.ꝛ ange.de
are.in trac.malefi.in v̄bo falsario.in.v.car.v̄.
q̄ro an auri ex ꝛc.Et teneas etiā menti vnū in
38 mā fabricationis monete v3 ꝙ l3 fabricās mo
netam falsam īperatoris igne ꝯburi debeat vt
in.l.ij.C.de fal.mo.qui aūt nō īpatoris sed ali
cuius ciuitatis regis vel baronis falsam fabri
cat punit pena capitis nō mālis sed ꝺportatio
nis.ita dixit Saly. in.l.ij.C.de fal.mo. ꝙ di
39 cit esse tenendū cordi alle. iura de qbus ibi ꝑ
eū.de quo etiā dixi.s̄.in mā fabricantis mone
tā falsa3.¶Ulterius post p̄missa q̄ri p̄t ꝺ alia
q̄ōne v3 vtrū ars alchimie sit licita in quo ꝑ re
missiue loq̄ndo vide late ꝑ Joan. an.in addi.
spe.in ti.de cri. fal.sup ru.vbi hāc qō.late exa
minat de q̄ etiā vide Jo.de ana.in.c.ij. in pe.
col.extra ꝺ sortile.ꝛ in.c.fi.in fi.ex̄ de cri.fal.ꝛ
40 alex.in.l.ij.C.de fal.mo.ꝛ bal. ꝛ alios in.c.i.q̄
sint regalia in vsi.feu.¶Mō exdedit3 oibus.
s̄.dict3.Queri pōt de no.q.v3 accusatus est ali
quis de crīe false monete q accusatus rn̄dens
inq̄sitioni negat se cōmisisse tale delictū accu
sator āt nō hn̄s als ꝓbōnes nec alia īdicia pe
tit vt in domo accusati diligēter ꝑquirat qm̄
dicit ꝙ ibi repient false monete ꝑ eū fabricate
quo stante iudex mittit notariū ꝛ milite3 ad
ꝑq̄ren.in dcā domo ipsius accusati.vel inq̄siti
ꝛ in ea domo nō inueniūt aliq̄s monetas fal
sas sed solū in ipsa domo repiunt stāpas faciē
di falsas monetas q̄rit an talis inuentio stāpa
rū falsaꝝ monetaꝝ faciat indiciū ꝯ ipm̄ accu
satū vel inq̄situ adeo ꝙ ex ħ possit poni ad tor
turā.ꝛ v̄e hāc.q.hūi in facto bis ꝛ sup ea ꝯsu
lui ac ēt al.in voce.¶Circa quā. q.vr̄ dicē.ꝙ
ipse reus possit torq̄ri ꝛ ꝙ talis inuētio dcāꝝ
stāpaꝝ faciat ꝯ eū sufficiēs īdiciū ad tortura3.
Et ħ q2 ī iure hēmus pla silia ꝙ p3 nā eo ipso
ꝙ libri hr̄sis repiunt penes aliquē ille p̄sumit
hr̄ticus.ꝛ p̄t de hr̄si ꝯdēnari.ita dixit Lu.ro.
in sing.suo.cccxxiij.inci.eo ipso ꝛc.vbi dicit ħ
voluisse Archi.in.c.sane.el.ij.xxij.q. iiij.ꝛ ħ ꝑ
tex.in.c.si forte ea cā ꝛ.q. vbi de hoc vr̄ casus
ꝑ quo ēt facit.l.maiorē.C.e.de fal.vbi hr̄ ꝙ ille
q h3 penes se falsa rescripta p̄sumit falsarius ni
si ondat a q̄ hūit.ꝛ facit tex.in.l. in ciuilē.C.ꝺ
fur.ꝛ in.c.ad falsarioꝝ.in pn.de cri.fal. ꝛ pōt
adduci glo.valde no.in.l.cū ita.in.§. spēs.s̄.de
le.ij.q̄ dicit ꝙ si repit carceratus mortuus pe
nes custodē carceris ꝛ sic in carcere ꝙ p̄sumit
ꝯ ipm̄ custodem adeo ꝙ ipse custos d3 ꝓbare
ipm̄ nō esse mortuū dolo vel culpa sua quam
gl.refert ad hoc ꝛ eā seq̄t Jo.de ana.in.d.c.ad
falsarioꝝ in fi.i.col.ꝛ.d.alex.in ꝯsi.suo.clvij.i
ci.in cā ꝛ lite in.ij.col.vbi ꝑ illa glo.pla alle.
Et illā ēt dixit sing.ang.de are.in trac.male.
in v̄bo fama publica.in.xiij.car.in v̄. ij.q̄ro ꝑ
q̄ gl.est tex.in.l.fi.s̄.de cu. reo.ꝛ de ea dixi lati
us in practica mea cāꝝ crialiū.in.xlix.car.ꝛ
ibi in,ccix,car.post pn,Et facit ēt ad p̄dcā no,
illud

vbū bal.post Ja.bu.ī.l.maiorē.C.e.ad.l.cor.de
fal.vbi dicit q̄ vtēs falso instrō p̄sumit q̄ illō
fieri fecerit nisi oñdat vel noīet auctorē q̄ di
ctū refert ꝛ seqt.d.alex.in ɔsi.suo.lxxvij. inc.ī
cā accusatōis ō cri.fal.ꝛc.ī pn.iij.col.in.i. vo.
Et facit ēt ī ar.gl.no.i.c. corā dilectis de offō
dele.q̄ dixit q̄ ille in dubio p̄sumit pcurator
alicuius cāe penes quē repiunt acta ipsius cāe
quā gl.ad h all.bar.in.l.carbonianū.ī.§.cāe.s.
41 de carb.edic.¶ Jtē pt ēt adduci in ar.gl.no.ī
.l.fi.in fi.ij.gl.C.de pac.ɔuē.q̄ dixit q̄ si instrꝫ
noīum debitoꝝ vxoris repit penes maritū p̄
sumit eē ɔstitutus pcurator ab vxore ad exi-
gēda dcā debita q̄ gl.referūt ꝛ sequunt mod.
in.§.s iste insti.de ac.q̄ gl.an sit vera indistīcte
vide doc.in.d.c.corā dilectis ꝛ ibi.d.an.ī.iiij.
col.ꝛ Lu.ro.in sin.suo.cccclv.inci. nunqd p
pductionē.ꝛ ang.in.l. res hypothece.§. fi.s.de
pig.ꝛ doc.in.l.i.C.de pc.ꝛ bal.in.l.si q̄ p calū
niā. in fi.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ lu.ro.in ɔsi.suo.ccc
xlvi.inc.pmus ppposite ɔsultatiōis ꝛc.in vlt.
col.¶ Jtē vltra pmissa adduci pōt q̄ voluit
bar.in.l.fi.ī pe.col.j.de qō. vbi dixit q̄ qñ res
furata repit penes vnū talis inuētio facit ɔ eū
indiciū ad torturā q̄ ipse eā furatus fuerit ni
si oñdat a q̄ eā hūerit q̄ ēt voluit ī.l. ij.ꝛ ī.l.
milites.C.de qō.ꝛ ī.l.fi.e.ti.ꝛ ang.in.l. ancille
.C.de fur.ꝛ ang.de are.in tra.mal.in v.fama
publica in.ij.car.in v.q̄ro an vnū idiciū p q̄
facit.l.inciuilē.C.de fur.de q̄ dixi in pra. mea
cāꝝ cria.in.xlix.car.Et facit ēt ad p̄dcā in ar.
tñ qō voluit bar.ī.l.i.s.de offō p̄fe.vigilū.vbi
42 dixit q̄ qñ aliqs hꝫ aliq̄ rē in custodiā q̄ po-
stea ē furto subtracta pt talis custos torq̄ri vt
idicet furē qō dcm̄ refert ꝛ seqt Cat. in tr.suo
sin.in v.cxxxv.inc.adde q̄ qñ res ꝛc.ꝛ ang.
de are.in tr.mal.in v.ꝛ vestē celestē in.v.car.ī
v.ꝛ ēt tu index.ꝛc.ꝛ in.d.tr.in vbo fama pu
bli.in.xix.car.in v.s si curie.ꝛc.de q̄ ēt latius
dixi in repe.mea.l.fi.C.de pba.in. lxxxiij.car.
¶ Ex q̄bus oībus vr̄ ɔcluden.q̄ si apō accusa
tū vel ingsitū de crīe false monete repiant for
me seu stāpe ad faciēdā ipam falsaꝫ monetā q̄
h fit sufficiēs indiciū ɔ eū q̄ fecerit falsaꝫ mo-
netā ex q̄ possit poni ad torturā ꝛ torq̄ri sup h
43 Sꝫ hāc ɔnem no.limita ꝛ restringe vt hēat lo
cū in hoīe male ɔdōis vite ꝛ fame q2 si penes
eū repiant tales forme vel stāpe poterit ex h
torq̄ri nisi tale indiciū alr̄ purgauerit. ¶ Sꝫ
secus eēt in illo q eēt hō bōe ɔdōis vite ꝛ fa-
me ꝛ q nō eēt solitus silia facere q2 talis nō po
terit torq̄ri ex h qō forme seu stāpe fabricādi
monetā sint repte penes euꝫ. ¶ Et ad h dōm
44 moueor.ꝛ nā vt dixi.s.qñ res furata repit pe-
nes vnū ē indiciū ad torturā ɔ eū q̄ eā furto
subtraxerit nisi oñdat a q̄ eā hūit tñ h fallit
in hoīe bōe ɔdōis vite ꝛ fame q2 si penes eius
repiat talis res furata nō poterit torq̄ri sꝫ bal.
ꝛ Jo.de imo.in.l.fi.s.de he.inst.ꝛ voluit saly.
in.l.fi,in vlt,col,C.de q̄onibus,vbi dat exēplū
in strazarolis bonoñ.ꝛ eū refert ꝛ seqt.d.aug.
de ari.ī addi.ad ang.de are.ī tra.male.in v.
fama publica in.iij.car.in addi.magna inc.tu
āt in hac mā adde q̄ miror ꝛc.in.ij.col. ꝛ in
eo.tra.in vbo ꝛ vestē celestē in.v.car.in addi.
inc.tu āt inq̄tū tangit h ꝛc.Et hāc ptē ēt te-
nuit ang.de are.in.d.suo tra.in.d.v.ꝛ vestes
celestē ī.vij.car.in v.q̄ro an eo ipso ꝛc.ꝛ ibi.d.
aug.in add.ꝛ alex.in ɔsi.suo.v.inc.ī cā ingsi-
tōis formate.in.ij.col.ī.i.vol.Pro q̄bus ēt fa-
cit optie q̄ voluit bal.in lec.antiq̄ ī.l.dñs hor
reoꝝ.s.lo.vbi limitat dcā bar.ibi inq̄tū dixit
45 ꝛ q̄ si ɔmissus est furtū in aliq̄ domo q̄ vici-
ni pñt capi ꝛ torq̄ri p furto iueniēdo vt ēt di
xit ipse Bar.in.l.i.s. fur.aduers.nautas. ꝛ in
d.l.i.s.de off.p̄fe.vigil.h tñ dicit bal.ī.d.l.dñs
horreoꝝ eē verꝝ ꝛ locū hr̄e ī vicinis male ɔdō
nis vite ꝛ fame q sunt ɔsueti silia facere secus
āt dicit eē in hoībus seu vicinis bōe ɔdōis vi
te ꝛ fame q2 tales nō pñt torq̄ri q̄ doctrinā re
fert ꝛ seqt Jaso.in.l.ī actōibus in pe. col.s.de
iu.iu.¶ Et vltra eū ibi dicas tu q̄ idē dixit
bal.in.l.i.circa pn.C.lo. quē ad h refert ꝛ seqt
d.aug.de ari.in suis ad.ad ang.de are.in tra.
suo mal.in v.fama publica in. xviij.car. in.i.
addi.inc.tu āt adde q̄ iste doctor ꝛc.¶ Tene
as mēti hāc limitationē ad p̄dcā iura ꝛ doc.
q2 nō fallor no.ē ꝛ valde lucrosa ꝛ ego eā plu
ries hūi ī facto ꝛ obtinui ꝛ maxīe nuprime
q2 liberaui q̄ndā magr̄um lazaꝝ a pena false
monete in cuius domo repte fuerūt forme seu
stāpe monetaꝝ.¶ De q̄ limitatione ēt dixi in
ɔsi.meo inc.mīa dñi nō me ɔserat in āñpe.ꝛ
vlti.car.ꝛ in pratica mea cāꝝ crialius. in.xl.
car.¶ Et ista sunt q̄ pñtialiter mihi occurrūt
circa.mām false monete.de q̄ mā vide doc.in
locis p̄alle.ꝛ Dy.in ɔsi.suo.xxviij.inc.q̄ ɔ bē
cinenē ꝛc.vbi.no.loqt.ꝛ Joā.de ana. in.c. ad
falsarioꝝ.in.v.col.de cri.fal.vbi ponit ēt vnā
q̄onem no.vꝫ si moneta est mutata vel īterdi
cta p dñm terre vel loci.ita q̄ in valore ē di-
46 minuta an istud cedat in piculum debitoris
vel creditoris ꝛ de mutatiōe monete dicit q̄
videamus bal.in.l.ij.C.cōia dele.ꝛ in.l.acce-
ptā.C.de vsu.ꝛ Cy.in.l.siqs argētū de do.pe.
de anc.in cle.ij.de deci. ¶ Sed tu vltra eū vi
deas ēt circa p̄dcā bal ī.l.fi.C.de nō nu.pe.ꝛ ī
l.illud ad fi.C.de sa.san.ec.bar.ī.l. cū certū.ff.
de au.ꝛ ar.le.abb.ī.c.oliꝫ.ꝛ in.c.pe.de cēsi spe.
Jo.an.ꝛ bal.in addi.ibi ī tit.de ob.ꝛ sol.in.§.
nūc aliq̄.v.fi.ꝛ car.ī cle.ij.ī.xiij.q.de deci.Ol.
ī ɔsi.xiij.inc.cū qō.ꝛc.ꝛ ī ɔsi.xxxi.inc.thema
tale ē ꝛc.ꝛ ī ɔsi.ccl.ici.factū tale ē.ꝛ Jo.an.in
addi spe ī ti.de.ɔces.p̄b.ī nu.ī fi.ꝛ Jo. de ana.
ī.c.ij.ī āñpe.col.ex de maled.ꝛ gl.ī.d.c.pe.ō cē.
¶ Veīo mō ad gl.vnicā q̄ in pn.dicit qō for
mare.idē ē qō pficere postea glo. ista alle.pl'es
ɔcordantias ad hanc.l. ad h vꝫ qō pnia tollit
pcm̄ nōdū pfectū s īceptū all.l.si adulteriū cū
īcestu,ī.§,idē īpatores.s.de adul,ꝛ tex. ī.l. eos

.C.e.ð.fal.sed corrupte alle.qȝ ĩ illo ti.ñ.ẽ aliq.l. eos alle.postea tex.ĩ.l.siqs libellos.C.de ap.ꝛ.l. manicheos.añ fi.C.ð he.ꝛ.l.quis.s̃.de iniu vo. ꝛ.l.i.ĩ fi.s̃.ꝗ qsqȝ iu.ꝛ.l.q ãt.s̃.de his q no.ĩfa. ꝛ.l.alia.C.de his qb.vt ĩdi.ꝛ.l.papi.§.meminis se.s̃.de ĩoff.te. ꝛ.l.fi.§.siqs ãt.s̃.de bo.eoꝝ.ꝛ.l.i. in pn.s̃.ð ser.fug.q̃ iura optĩe ꝓbãt ꝗ affectus ñ punit nõ secuto effũ sed ex pnĩa qs absoluit ab ĩceptis.¶ Postea gl.ista ꝯ ꝑdcã iura addu cit tria iura.ĩ ꝯriũ vȝ.l.hi q.C. de apo.l. qd sit fugitiuus.ĩ pn.s̃.de edi.edic.ꝛ.l.q ea mẽte.s̃.ð fur.In qbus iuribus hr̃ ꝗ solus affectus sine effcũ facit quẽ incurrere in penã nec iuuat ex pnĩa.Et iõ dicas vt dixi.s̃.ĩ pn. ꝗ circa hanc mãm conatus nõ ꝑt dari ṽa nec certa rl̃a qȝ in plibus casibus qs iuuat ex supueniẽti pnĩa ꝛ ĩ aliqbus casibus ñ iuuat.ꝛ corrige hãc gl. qȝ corrupte alle.voluit.n.allegar̃ iura q̃ ego.s̃. alle.lȝ alia iura all.¶ Et teneas mẽti vnũ aliũ casũ in q̃ qs nõ iuuat ex pnĩa q casus est ꝗ lȝ hr̃tico sit ĩdulgẽdũ cũ eũ penitet tñ ñ ĩdulget eũ accusanti de hr̃si si eũ penitet accusasse.ita dixit ang.in.l.fi.C.de accu.nam punitur pp desistentiam.vt patet in ti.ad turp.¶ Ex qui bus reddit expedita h.l.Seqt mõ.§.accusatio.

1 Accusatio ptus suppositi nũq̃ tollit cursu tpis
ꝛ accusatio pricidij ꝛ ꝑcussiõis ꝛ stupri mascu
li vel femine p viȝ secus in alijs delictis.
2 Accusatõ assassinatus false mõete simõie hr̃sis
ꝛ hmõi non tollitur cursu temporis.
3 In penalibus ꝛ odiosis proceditur de simili-
bus ad similia.
4 Stat statutũ ꝗ pcutiens aliquẽ in platea capi
te puniat an hẽat locũ in pcutiẽte in palatio.
5 Qui non ꝓcurat mortem fratris an dicatur
parricida ꝛ patris parricida.
6 Pl̃es sunt cãe qbus põt pater exhr̃dare filiuȝ.
7 Lex vel statutũ odiosũ an possit extẽdi ꝛ quõ
8 Mors omnia soluit quomodo intelligitur.
9 Plures sunt casus in quibus procedit accusa-
tio mortuo reo etiam post mortem.
10 Institutio partus suppositi an valeat.

1 **Accusatio.** ¶ Et h intẽdit accusatio ptus suppositi nullocur su tpis tollit nec ẽt tollit p mortẽ mulieris: q̃ dr̃ ptũ supposuisse.h.d.¶ No.dcm̃ ĩ sũmario ꝗ aliq̃ cursu tpis nõ tollit accusatio suppositi ptus ꝗ secus est in alijs crĩbus regl'r que oĩa crĩa tollunt spacio.xxx.an.vt hr̃ p gl.ꝛ doc.ĩ l.q̃rela.C.eo.q̃ dicit ꝗ tria sunt crĩa seu deli- cta q̃ nõ tollũt aliq̃ tpis spacio.ꝑmũ ẽ crimẽ suppositi ptus vt hic.Scõm ẽ crimẽ pricidij cuius accusatio nõ tollit aliq̃ cursu tpis vt in l.s̃.de parri.ꝛ.l.in cognitione.s̃.ad sille.Tertiũ est crimẽ ꝑcussionis ꝗ nõ tollit cursu tpis vt in.l.i.§ȝ vnã lec.s̃.de ꝯsu.ita dicit gl.in.d.l.q̃- rela.¶ Sȝ vltra dcõs tres casus alius ẽ casus in q̃ nõ currit ꝑscriptio ad accusan.quẽ ponit gl.in.d.l.fi.s̃.de parri.Nã dicit ideȝ esse ĩ vno crĩe vȝ siqs p viȝ stuprauerit aliquẽ masculũ vel feminã poterit de tali crĩe accusari sine p̃- finitiõe alicuius tpis alle.ad h tex ĩ.l.mariti lenociniũ.§.fi.s̃.de adul.vide dcãȝ gl.¶ Sȝ vl tra dcãs gl.mihi vr̃ dicen.ꝗ alij sunt casus ĩ quoꝝ accusatiõe nõ currit aliqð tp̃s ꝫ semp

2 ꝑt accusari.¶ Nã vr̃ mihi ꝗ ĩ atrocissimis de lictis vt crimen assassinatus ꝗ est atrocissimũ vt hr̃ in.c.i.de ho.ĩ.vi.ꝛ in alijs cribus exce- ptis q̃ sunt enormia vt est crimẽ false monete crimẽ hr̃sis simõie ꝛ siliuȝ ñ currat aliqð tp̃s accusandi sed semp possit delinquẽs accusari:

3 ꝛ h a ꝑtate vel maioritate rõis.Nã in penali bus ꝛ odiosis ꝓcedit de silibus.ad silia tex.ẽ sing.fm bal.ibi in.c.i.§.porro.ĩ ti.q̃ fuit ꝑma cã bñfi.amit.quẽ multũ exclamat bal.ibi in ij.col.p q̃ alle.q̃ hñr in.l.siqs seruo.C.de fur.ꝛ illũ tex.ꝛ dcm̃ bal.ibi et alle.barb.ĩ.c.trãsla. in pe.col.de ꝯst.Ad h ẽt est gl.ꝛ ibi doc.in.l. vnica.C.vt q̃ desunt aduo.par.iud.sup.ꝛ facit tex.in.l.iter ceteras.ver.ꝛ idẽ ĩ silibus obser. de rescrip.ꝛ ibi gl.q̃ alle.pl'a alia iura ad h ꝛ est ẽt gl.in.d.c.trãslato ꝛ hãc ptẽ vȝ ꝗ ĩ pena- libus ꝛ odiosis fiat extẽsio ex idẽptitate rõnis firmat alex.ĩ ꝯsi.suo.ccxv.inci.nec arguẽdi su mus in.x.col.in.ṽ.ij.p h facit ꝛc.vbi ad hoc alle.gl.ĩ cle.i.ĩ ṽbo eligat de elec.quã ibi seqt Jo.ð imo.ꝛ gl.ĩ cle.i.in ṽbo collatione de re. ꝑmu.ꝛ gl.ĩ cle.auditor.de rescri.ꝛ gl.in auc. vt q̃ ob.res mi.ĩ pn.ꝛ ibi Ang.ꝛ glo.in auc. minoris debitor.C.q tu.dari pos.ꝛ alia ẽt ad h alle.de qbus ibi p eũ.Et hãc ptẽ ẽt tȝ alex.in ꝯsi.xcvij.inc.viso themate ĩ.i.col.in.ij.vol.ꝛ ĩ eo.vol.in ꝯsi.xxiiij.inc.aĩaduersis ꝛc.in vlt. col.ꝛ ibi in ꝯsi.l.inc.visis actis in añpe.col.ꝛ in ꝯsi.clxxxiiij.inc.viso ti.qõnis ꝛc.ĩ.xv.col. vbi pl'a iura ad h alle.Et fac optĩe tex.ꝛ q̃ ibi hñr in.l.his solis.C.de reuo.do.ꝛ q̃ dixit lun. Lu.ro.in ꝯsi.suo.ccccxxix.inc.ꝯsidero in ꝑpo sita ꝛc.in vlt.col.¶ Itẽ vltra ꝑmissa ꝗ in pe nalibus ꝛ odiosis ꝓcedat de silibus ad silia tȝ gl.in.l.siqs id qð.s̃.de iuris.om.iu.ꝛ inn.ĩ c.q̃liter ꝛ qñ el.ij.de accu.ꝛ bal.ĩ.l.i.C.de ĩter.

4 vbi dicit ꝗ stãte statuto ꝗ pcutiẽs aliquẽ in platea puniat capite hȝ locũ ĩ eo q pcutit ĩ pa- latio dñoꝝ ð q̃ ẽt p.d.abb.ĩ.c.ꝯstitutus ĩ ij.no. de ap.vbi dicit p illũ tex.ꝗ ꝓcedit ar.a sili lȝ illð nõ sit oĩo sil'e ꝗ dicit ẽẽ no.de qbus ẽt hi latius p do.fely.ĩ.c.trãslato.ĩ.vi.col.de ꝯsti.Et facit optĩe ad ꝑdcã no.ṽbũ bal.ĩ.c.i.ĩ.§.deniqȝ ĩ i.col.q̃ fuit ꝑma cã bñfi.amit.vbi q̃rit an di

5 cat pricida ille q nõ ꝓcurat mortẽ fratris sed ꝓcurat captiõeȝ seu capturã seu carcerationeȝ fratris sui puta vasallus fecit capi fratrẽ suũ ꝛ poni ĩ carcere tirãnico ex q̃ dñs vult eũ ꝑuar̃ feudo in q̃ rñdet ꝛ dicit ꝗ si nõ ꝓprie.Istud dr̃ pricidiũ tñ qȝ ẽ de silibus ad silia ꝓceden. puto eũ ꝑuari posse feudo maxĩe si captus sit ꝯuasallus qȝ iniuriã atrocẽ facit dño q vasal lũ suũ detinet in carcerẽ alle.ad h inn.ĩ.c.dile ctis de ap.ꝛ dcm̃ refert ꝛ approbat Jo.ð ana. in rub.

in rub. de his q̄ fili. occide. ĩ fi. Facit ẽt vltra
p̄dcã no. bbũ ang. ĩ. l. lex cor. ĩ pn. s. ꝺ iniu. vbi
6 dixit ꝙ pl'es sunt cãe pp̄ q̄s pr̄ p̄t exhr̄dare fi
liũ de qbus ĩ. §. aliud q3. c. in auc. vt cũ de ap.
cog. ⁊ p gl. ĩ. c. qntauallis. de iureiu. sed vltra
illas cãs dicit ꝙ si filius ꝯmittat aliquã cãm
maiorẽ illis ꝯ p̄rem poterit exhr̄dari l3 talis
cã nõ numeret in dcĩs locis de q̄ dcõ feci mẽ
tionẽ. l. vnius in. §. cognitur. añ fi. j. de qõ. ⁊ in
repe. mea. l. fi. ĩ. lxxiiij. car. C. de pba. ⁊ in sing.
meo. lxxviij. inc. pl'es sunt cãe ⁊c. ¶ Itẽ ꝙ in
dcĩs cribus exceptis ⁊ enormibus nõ currat
tp̄s accusandi sicut nõ currit in crĩe suppositi
ptus ⁊ in alijs cribus. s. alle. ⁊ qꝺ iura loquẽ
tia in illius cribus extendi dẽant ad dcã cri
mina excepta ⁊ grauissima. ¶ Moueor ex
7 dcõ no. bar. ĩ. l. queadmodũ ĩ. i. col. C. de agri.
⁊ cẽ. li. xi. vbi dixit ꝙ l3 lex vel statutũ penale
⁊ odiosu3 nõ dẽat extẽdi sed potius restringi
vt in r'la odia de reg. iur. in. vi. tñ vbi extẽsio
tendit ad fauorẽ reip. ita dẽmus legẽ vel statu
tũ odiosu3 extẽdere sicut legẽ vel statutũ fauo
rabile. Mñ. c. refert ⁊ seqt alex. in ꝯsi. suo. cccx.
inc. visa. in. i. col. p qua doctrina ẽ tex. no. in
l. ß mõ. s. de ꝯdi. ⁊ demõ. ⁊ in. l. sioŝ in graui
in. §. hi q3. s. ad sille. ⁊ in. l. ij. C. qñ liceat se sine
iud. vindi. quã doctrinã ẽt refert ⁊ seqtur. d.
phi. decius plura addendo in ꝯsi. suo. lxv. in
ij. col. ¶ Dispõ ergo iuris loquẽs in dcĩs casi
bus ⁊ volens ꝙ in illis casibus nõ currat tp̄s
accusandi d3 extendi ad alios casus enormissi
mos ⁊ exceptos cũ talis extensio tendat ad fa
uorẽ reip. vt tanto magis delicta puniant de
quo fauore publico seu vtilitate publica: dixi
latissime forte vltra oẽs in pratica mea cãrũ3
crimi. in. clx. car. ⁊ ibi p. iiij. car. q̄ ibi dcã nõ
repeto breuitatis cã. ¶ Et sic ex istis oĩbus su
pradcĩs remaneo in hac ꝯcl'one ꝙ nõ solũ in
crĩe suppositi ptus ⁊ alioꝝ supius allegatoru3
sed etia3 in alijs criminibus exceptis ⁊ enor
mibus nõ curret tempus ad accusan. ¶ Sed
8 queri potest dicitur ĩ tex. isto ꝙ accusatio ista
partus suppositi potest fieri ñ obstãte ꝙ mor
tua sit illa que dr̄ partu3 supposuisse sed hoc
vr̄ nõ posse fieri cũ mors omnia tollat vt hr̄
in. §. deĩceps ĩ auc. de nup. ⁊ ĩ. l. in sũma. s. de
re iudi. ⁊ ĩ. l. narratius. j. de re. iur. ⁊ ĩ. l. si ĩ sin
gulos. s. de ãnu. leg. imo ĩcepta vel pendẽte ac
cusatiõe ꝯ aliquẽ si accusans vel accusatus mo
riat ipso facto ꝯcedit abolitio ipsius accusatõ
nis ⁊ perit oĩs instãtia ⁊ extinguit oĩs actio
vt. C. si re. vel accu. mor. fue. l. fi. §. i. ⁊ ibi glo. ⁊
doc. l. diui fratres. s. de accu. ⁊ ĩ. l. libelloꝝ. §. i.
eo. ti. ⁊ voluit gandi. in tra. suo mal. sub rub.
de pe. reoꝝ in. vi. colũ. ꝟ. pone ꝙ ticius ⁊ dixi
ego in. l. fi. ĩ. v. col. j. de qõni. S3 dicas ꝙ l3 dcã
r'la extet ꝙ mors oĩa tollat adeo ꝙ supueniẽ
te morte accusantis vel accusati ipso facto ꝯce
dat abolitio ipsius accusatõis ⁊ peat oĩs in
stãtia ⁊ extinguat oĩs actio vt. s. dixi tñ hec re

gula fallit in ß casu in q̄ spãle est ꝙ possit fieri
9 accusatio suppositi ptus ẽt mortua psona que
dr̄ ptũ supposuisse. ¶ Et plures ẽt alij sunt sil'es
casus in qbus procedat accusatio mortuo reo
vnus est casus in crĩe repetundaꝝ alius est in
crĩe lese maiestatis ita dicit tex. in. l. ex iudi
cioꝝ. s. de pub. iud. ⁊ in. l. fi. s. ad. l. iul. maie. q
tex. solũ loqtur de crĩe lese maie. ꝯ pncipe3 vel
remp. ꝯmisso ⁊ hñr ẽt insti. de pu. iu. in. § pu
blica ãt. Alius ẽ casus in crĩe. l. iul. repetũdaꝝ
tex. ẽ ĩ. l. ij. j. ad. l. iul. re. Alius ẽ ĩ crĩe peculatus
vt ĩ. l. fi. s. ad. l. iul. pecu. ¶ Itẽ alius ẽ casus ĩ. l.
iul. ꝺ residuis vt ĩ. d. l. fi. ad. l. iul. pecu. ⁊ ad se
natuscõ. tur. ĩ. l. ĩ sena. ĩ. §. si pp̄ mortẽ itẽ silis ẽ
casus ĩ crĩe hr̄sis vt ĩ. l. iiij. C. de here. Alius ẽ
ẽt casus silis v3 in crĩe apostatatus vt ẽ tex. ĩ
l. ij. ⁊ ĩ. l. apostataꝝ. C. de aposta. Itẽ alius ẽ ca
sus v3 qñ vxor de morte viri accusata ẽ nã ea
mortua nõ ppea extiguit accusatio. tex. ẽ no. ĩ
l. lucius. j. de iure fis. Alius ẽ casus v3 ĩ crĩe de
serte militie. vt ẽ tex. ĩ. l. iiij. C. ꝺ re mi. li. xij. Ha
bes ẽt aliũ casu3 ĩ. l. fi. §. fi. j. ꝺ bo. eoꝝ q mortẽ si
bi ꝯsci. q̄s casus oẽs ponit gl. no. ⁊ ordinaria
ĩ. l. ex iudicioꝝ. s. ꝺ ac. ⁊ gl. ĩ. §. p ꝯriũ isti. ꝺ hr̄.
q̄ ab ĩte. defe. ĩ ꝟ. post mortẽ. ⁊ ĩ. l. testõ. C. de te
sta. manu. ¶ S3 vltra dcõs casus ⁊ dcãm gl.
adde qꝺ mortuus ĩ notorio crĩe ad istar hr̄ti
ci ẽt post mortẽ p̄t accusari tex. ẽ ⁊ ibi doc. in
c. deniq3. lxxxviij. di. ⁊ voluit gl. xxiij. q. ij. in
sũma. ⁊ car. ĩ clc. fi. in fi. ĩ penis. Et adde ẽt ali
u3 casu3 v3 in illo q p vi3 ꝯmisit stuprũ ĩ ma
sculũ vel ĩ feminã nã talis p̄t sine p̄finitõe tpis
accusari tex ẽ ĩ. l. mariti lenociniũ. §. fi. s. ꝺ adu.
quẽ alle. hic gl. p ꝯcordãti de q̄ dixi. s. in pn.
huius. §. ¶ Et circa hãc mã3 adde ẽt ꝙ in ali
qbus casibus memoria defuncti põt dãnari
post mortẽ suã de qbus hr̄ p gl. or. in. d. §. p ꝯ
riũ in ver. dãnata quã gl. p valde no. ⁊ sing.
refert ⁊ seqt Jo. de imo. in. c. qm̃ frequẽter. ex
vt lite nõ ꝯte. ⁊ ĩ. l. defuncto. s. de pub. iud. de q̄
ẽt p Bal. ĩ ꝯsi. suo. cccl. inc. qdã ciues ⁊c. in. ij.
col. ĩ. iij. vol. ⁊ bal. ĩ ꝯsi. lx. inc. pũctus ⁊c. in. ij.
vol. ⁊ p bar. ĩ. l. q a latronibus. §. i. s. de testa. ⁊ p
gl. ⁊ doc. ĩ. l. i. C. si reus vel accusa. ⁊ p ang. in
l. fi. C. ad. l. iul. maie. ⁊ p gl. ⁊ doc. in. c. accusa
tus de hr̄ti. in. vi. ⁊c. ¶ Postremo dico ꝙ iste
tex. p̄t allegari ad vnum v3 ꝙ mors nõ tollit
oĩa vt dicit tex. in auc. de nup. in. §. deinceps.
nam dicta r'la dicti. §. deinceps. fallit in casu
huius. §. ⁊ in alijs casibus supius allegatis in
quibus põt agi post mortem. Et sic hos casus
poteris addere his que dixi in. l. fi. de qõ. vbi
posui aliq̄s casus in qbus mors nõ tollit oĩa
vide ibi. Et ex istis remanet expeditus iste. §. q̄
ad tex. gl. i. clara est. Ma3 dicit ꝙ hoc ꝙ dr̄ in
isto. §. est spãle ß regl'r ꝯriũ ẽ verius ad ꝙ alle.
l. q̄rela. C. e. Itẽ alle. ĩ sili tex. in. l. fi. s. de priti. ⁊
s. de adul. l. mariti. §. fi. vbi hr̄ ꝙ nõ currit tp̄s
aliqꝺ ad accusandũ. in illis casibus alle. ẽt tex.
in. l. i. C. e. q tex. solũ loqtur de partu supposito

postea alle. ēt tex. in. l. i. i fi. §. de carb. edic. vbi tex. silr loqt de ptu supposito. vlt. gl. alle. tex. in l. lege. §. i. j. e. q tex. ēt loqt de h crie suppositi ptus ꝛ sic gl. ista clara ē. ¶ Alia gl. ēt ē clara nā ingtū tex. dicit q nō ē curā. an decesserit illa q̄ dr ptū supposuisse. gl. alle. rōnem huius vz qr ptīceps delicti q tenent nō obstāte morte illius potuerūt puniri alle. tex. in. l. lz. §. de car. edic. ¶ Et qr hic tractat dcā mā suppositi ptus
10 tus si vis scire ↑ qn ptus suppositus īstituit hēs ab illo q credebat illū filiū suppositū eē filius suū an valeat istō vide bal. in ɔsi. suo. 621. ici. sup instōne hrdis ꝛc. in. vi. vol. q. vi. vol. nō repit in orbe nisi penes me q hūi subtili ingenio magna cū expēsa. ¶ Ex qbus reddit expedita h. l. seqt. l. fal. pēa ꝛc. quā obmittere statui cum in ea parum dici possit. Ideo venio ad .l. qui duobus insolidum.

1 Uendens eandē rem duobus insolidū teneat pena falsi fallit in octo casibus h.

2 Potest quis puniri pena falsi cuius bona etiā non confiscatur contra regulam.

3 Relegatus finito tpe relegatiōis an possit sine auctoritate superioris recedere.

4 Bannitus an pdat bnficia iuris communis.

5 Stellionatus crimē an ɔcurrat cū crie falsi.

Qui duobus isolidū.

¶ Et h itendit vendens eādē rē duobus insolidū tenet pena falsi. ꝛ eadē pena tenet q iudicē corrūpit lz mitius puniat pena relegatiōis nec bona illis afferunt. h. d. ¶ No. dcm in sūmario ↑ q nō lz eādē rē vēder duo
1 bus ꝛ q ɔtrius facit icidit i pena falsi ꝛ h est q̄ ad ipm venditorē. Sz pt qri eo casu q̄ aliq̄ res ē vēdita duobus isolidū cui spectet seu ptineat illa res in q̄ dicas q tūc ille emptor pfert q est pus in posfonē ipius rei ēpte tex. est vulgatus in. l. quotiēs. C. de rei vend. Qui tn̄ tex. limitat multis mōis. ¶ Et pmo nō hz locū in feudis qr si datū ē in pmo vni aliqd in feudū ꝛ postea illud idē det alteri. ꝛ iste vltimus apprehendat posfonē pmo tn̄ n̄ obstāte q hēat posfonē admittit pmus ita p pla iura ɔcludit Lu. ro. i ɔsi. suo. lxx. inc. visis themate ꝛc. i. ij. col. ¶ Scdo limitat. d. l. nō hre locū in psona ecclīastica vēdēte qr pmus emptor dz hre rez ēptā nō obstāte q scds ēptor pmo hūerit posfonē illius rei. ita sing. dixit Jo. an. ꝛ Host. i c. ɔtinebat ex de his q̄ fiūt a pla. sine ɔse. c. all. c. cū āt de iur. pa. ꝛ c. cū iter canonicos de ele. q dcm p valde no. refert Lud. ro. i. d. ɔsi. suo. lxx. ꝛ illd ēt refert ꝛ seqt idē Lu. ro. in. ɔsi. suo. ccxcviij. inc. circa pmissaz ꝛc. i vlt. col. ꝛ ibi dicit q rō huius dci ē sm Jo. an. qr eccla q̄ dz eē tutrix ꝛ auctrix iustitie. vt i. c. i. §. lz diuisus de alie. feu. nō dz in suis ɔctibus fraudē adhibere ꝛ illud dcm ēt refert ꝛ seqt Lu. ro. in re.

auc. silr in. iij. car. in. i. col. v. xij. C. ad. l. fal. vbi dicit q istud dcm ē coiter incognitū legistis ꝛ cano. ꝛ illud ēt refert ꝛ seqt. d. Fel. i. c. cū oli i. iij. col. de re iud. ¶ Tertio limita. d. l. quotiēs qn vēditor in pma vēditione ɔstitueret se pcario noie pmi ēptoris talē rē venditā possidere nā isto casu lz realr nō tradiderit posfonez primo ēptori si postea vni alteri vēdidit ꝛ tradidit posfonē ipsius rei attn̄ pmus ēptor pp dictā clam erit potior in ipsa re vēdita ꝛ sic. d. l. quotiēs nō solū hz locū in traditiōe nāli s ēt in ficta. ita sing. dixit Jo. an. in addi. spe. i ti. de ēp. ꝛ vē. in. §. sciē. in. xvi. col. in addi. inc. hic dubitat si iste vēdat ꝛc. ꝛ ita ēt expsse firmat bal. in xsi. suo. cccccvi. ic vēditor ɔstituit ꝛc. in iiij. vol. ꝛ q̄ ēt p bal. in rub. C. ɔ ɔhe. emp. i. xvi q. ¶ Quarto limita. d. l. quotiēs qn pmo vēdita eēt res psone puilegiate ēt si so ēptori eēt facta traditio qr tūc ipfert ipa psona puilegiata vt ēt eccla vel ecclīastica psona. ita dixit gl. no. i. l. siue āt. §. si duobus. §. de pub. ꝛ idē tz glo. ꝛ bar. i. l. i. C. ɔ sac. san. ec. bar. ꝛ doc. i. d. §. si duobus. ¶ Quito limita. d. l. quotiēs. nō hre locū in paupibus xpi qr si tales paupes prio emerūt ꝛ postea alius emit lz iste posterior ēptor adeptus fuerit posfonē ipsius rei attn̄ ipi paupes sunt potiores ꝛ pferunt so ēptori. ita not. dixit bar. in. d. §. si duobus ꝛ ibi ang. post eū. Sexto limita. d. l. quotiēs nō hre locū in mrimonio. si vni pmittit puella ɔsentiēs p vba ɔ pn̄ti. ꝛ alteri so pmittat ꝛ tradat vz pmus ɔctus tex. ē in. c. fi. de spō. quē tex. ad h alle. d. phi. in. c. i. in. ij. col. ex. vt lit. n̄ ɔte. Et vltra pdcā circa māz. d. l. qtiens. C. de rei vē. Adde q si res sit vendita ꝛ tradita duobus ꝛ nō appeat cui pmo tradita fuerit q psumit tradita pmo pori ēptori ita dixit Ja. de are. ꝛ cy. i. d. l. quotiens. ¶ Nō est vez qn vterqz pbat numerationē pcij s si vnus tm̄ pbat numerationē illi psumit pmo tradita. ita dixit. d. ale. i. d. l. siue āt in. §. si duobus. §. de pub. alleg. §. vēdite isti. de re. di. ꝛ dicit q bal. dicit se ita ɔsuluisse i. c. si facta si de fe. sue. ɔtro. iter do. ꝛ ag. Itē adde ēt ad āpliationē. d. l. quotiēs q dispō illius legis hz locū ēt si pma vēditio sit facta cū iuramēto ꝛ postea sit facta. ij. cū traditiōe. nā nō obstāte dcō iuramēto pfert scds ēptor ita no. dixit Jo. de imo. in rep. c. cū ɔtingat. i clxxxiiij. col. ɔ iureiu. quē refert ꝛ seqt do. ant. corsetus in rub. ex de iureiu. in. xli. priuilegio iuri qd dicit eē no. ¶ Itē scias ēt q. d. l. qtiens limitat vz nisi in. ij. vēdi. ꝛ traditiōe fraus interuenisset adeo q eēt nulla ꝛ posset reuocari qr tūc pmus pfert sm. d. alex. i. d. §. si duobus vbi alle. ad h bal. i rub. C. de his q̄ i frau. cre. in pn. Et adde ēt pla alia ad māz. d. l. quotiēs. q̄ ponit. d. alex. i. d. l. qtiens ꝛ i. d. §. si duobus. ꝛ ber. i repto. i vbo emptor pmus ꝛc. ꝛ q̄ ego dixi i sing. meo. lxxxij. inc. volo tibi dare ꝛc. ¶ Ad dō redeūdo ad tex. no. q corrūpens iudē

ces punit̄ pena falsi de q̄ mā dixi.s̄.e.l.i.§.sed ⁊
2 sigs ⁊ i.l.i.i.§.pterea.s̄.de sica. ¶ Ites no. ēt ex
h tex.casus in q̄ qs punit̄ pena falsi ⁊ bona sua
nō publicant̄ qd̄ est ꝯ ordinariā penā falsi in
q̄ qs punit̄ pena deportatōis ⁊ ꝯfiscatōis oiuz
bonoꝝ vt ē tex.i.l.i.§.fi.s̄.in h ti.sed in casu cor
ruptionis iudicis quis punit̄ pena falsi. sed
remissius vz qꝛ relegat̄ ad tp̄s sine ꝯfiscatione
3 bonoꝝ. ¶ Utꝝ āt finito tp̄e relegatōis ip̄e rele
gatus possit recedere a loco relegationis ppria
auctoritate vel reqrat̄ lnīa iudicꝫ vel supioris
tex.ē i.c.felicis.i.§.cū āt.de penis.lib.vi.⁊ facit
tex.i.l.i.⁊.ij.ff.de cadau.puni. ¶ Ulterius ego
q̄ro de vno dr̄ i hac.l. ꝙ relegato ad tp̄s eo qꝛ
corrupit iudicē nō auferunt̄ bona. Quid i bā
nito bāno capitali simplr̄ sine exp̄ssiōe ꝯfisca
tionis bonoꝝ an tali bānito sint auferēda bōa
⁊ sic an bānū capitale secū trahat ꝯfiscationē
bonoꝝ in q̄ dicas ꝙ ñ ita no.dixit bal.i.l.da
ta opa i.xvij.col.C.q accu.ñ pos.v.ß q̄rit̄ si ali
qs ē ꝯdēnatus ⁊c.⁊ bal.i.l.ij.C.q test.fa.pos.⁊ i
l.iij.i vlt.col.C.si pen.ap. mors iteruenīat. ⁊ i
l.eius q.§.i.s̄.de test.⁊ i.c.ij.i pn.de pace.teneñ.
⁊ i.l.i.in añpe.col.de hr̄.isti.⁊.d.alex.i ꝯsi.suo
cxvi.inc.aiaduersis statutis ⁊c.i.iiij.col.in.ij.
vol. ¶ Et scias ēt ꝙ bāniti nō pdūt bñficia iu
4 ris cōis ⁊ facultatē succedēdi de iure cōi sed p
dūt tm̄ bñficia iducta a statutis illius ciuita
tis a q̄ sūt bāniti ß Ja.de are.ang.⁊ bar.i.l.ex
facto in.§.ex facto.s̄.ad treb.cy.⁊ bar.i.l.i.C.de
hr̄.isti.⁊ bar.late i sua dispu.inc.lucāe ciuitatꝫ
⁊ in exuagāti q sint rebelles in vbo rebellādo
⁊ bar.⁊ bal.i.l.amissiōe i.§.q deficiūt.s̄. d cap.
⁊ bar.⁊ bal.in.§.eius q.§.i.s̄.de test.⁊ bal.in.l.
gallus in.§.qd si tm̄.s̄.de lib.⁊ po.de q̄ eē late p
alex.in ꝯsi.suo.lxxv.ici.visis ⁊ diligēter pspe
ctis ⁊c.i.i.col.i.i.vol.⁊ p pe.de an.in ꝯsi.suo.
cclxxvi.inc.filio suo ⁊c.⁊ i ꝯsi.cclxxvij.inc.iste
b.de garnatio ⁊c. Et ista itelligo pcedere ⁊ eē
va in simplici bānito secus āt puto eē in bāni
to in ere.⁊ i psona qꝛ talr̄ bānitus hr̄ p mor
tuo ßz barb.i ꝯsi.suo.xlij.ici. ista ꝯsultatio i.i.
car.i vl.col.in.iij.vol. Et iō talis bānitus ñ p̄t
iterponere auc̄tatē ꝯctui facto p eius affinem
stāte statuto ꝙ in ꝯctu dēant interuenire duo
affines.ita dixit bal.in ꝯsi.suo.ccix.inc.qꝛ v
ba statuti ⁊c.i.vi.vol. ¶ Uenio ad glo.qꝛ alia
no.hic nō hēmus.i.gl.mouet vnā dubitatio
nē vz pone ꝙ vnus hēbat vnā rē quā obliga
uerat vni ⁊ post talē obl'onē eādē rē alteri vē
didit an teneat̄ pena falsi.in q̄ gl. dicit ꝙ ñ ß
tenet̄ pena cris stellionatus alle.l. iii.s̄. de cri.
5 stel. ¶ Postea gl.q̄rit an crimen stellionatus
ꝯcurrat cū crīe falsi.⁊ se remittit ad.l. si a de
bitore.ff.e.vbi tex. inuit ꝙ sic postea gl. alle.l.
quotiens.C.de rei ven. vbi lex illa loq̄t in mā
ista de vendēte rē duobus insolidū. ¶ Glo.ij.
alle.ꝯcordā. Ultia gl.dicit tacite ꝙ iste ē casus
spālis in quo relegato nō auferunt̄ bōa ꝙ secus
ē rl'r alle.l.ij.i fi.s̄.e, Seqt̄.l.ipuberes quā omit

tere statui:vt transferā me ad.l.sigs p̄ris.
1 Discat in auctores pena redire suū ⁊ sic filius nō portabit iniqtates patris ⁊ econuerso.
2 Exheredatio licentie facta de filio extendit̄ ad nepotem preter in multis casibus.
3 Sunt qdam casus in quibus vnus punit̄ pro alio vt crimen lese maiestatis ⁊ sodomie.

1 I gs patris. ¶ Et h in
tēdit delictū p̄ris nocet filio.h.
d. ¶ No.ex h tex.ꝙ lz hēamus
rl'az dicentē ꝙ pena dz tenere
suos auctores ⁊ nō alios vt in
l.sancimus.C.de pe.⁊.l.si hr̄dis
seruus.§.fi.s̄.de leg.i.⁊ vnus nō dz puniri pp
alio.tm̄ h fallit in casu isto in q̄ filius pdit bōa
aui pp delictū p̄ris sui. Et p dcā rl'a ꝙ vnus
nō puniat̄ p delicto alterius:⁊ maxie filius p
p̄rez facit optīe tex.i.l.iij in.§.si emācipatus.s̄.d
bo.pos.ꝯta.vbi dr̄ qd̄ si p̄r exheredat filiū pp
cām igratitudinis ab eo ꝯmissaz ꝙ illa exhr̄
datio nō dz nocere nepoti q aliquā cām igra
titudinis nō ꝯmisit. ¶ Sz h vr̄ esse falsum qꝛ
2 exhr̄datio facta ltime de filio extendit̄ ad ne
potē vt hr̄ in.l.sigs posthumos in.§.sigs filius
s̄.de lib.⁊ po.⁊ in.l.gallus i.§. in oibus eo.ti.
⁊ i.l.i.§.si in ptāte.s̄.de cōiuz cuz emāci. libe.
¶ Attñ dicas ꝙ veꝝ est ꝙ q̄diu filius exhr̄da
tus viuit nepos ex eo natus nō pōt aliq̄ iure
rūpē testm̄ secus āt si filius eēt mortuus quia
tunc nepos posset rūpē testm̄ aui nec eo casu
cā ingratitudinis ꝯmissa p filiū noceret nepo
ti.ita dñt dec.in.d.§.sigs filiū ⁊ Dy.in rl'a nō
dz de reg.iu.i.vi.vbi aliq̄ ponit circa hāc māz
¶ Itē no.ēt ex isto tex.ꝙ ille qui fecit testm̄ ꝙ
abolitū vel cancellatū fuit non dr̄ intestatus
decedere sed dr̄ q̄si intestatus decedere.ita apte
pbat iste tex.ꝙ nota p statuto faciēte mentio
nē de decedente ab intestato. Alia not.nō colli
gunt̄ ex h tex. Sed circa illā rl'am ꝙ pena dz
tenere suos auctores de q̄.s̄. dixi. Adde ꝙ pp
enormitatē delicti vnus punit̄ p alio tpaliter
pz in crimine lese maiestatis. vt hr̄ in.l. qsqs
.C.ad.l.iul.maie.vbi filius punitur pro patre
⁊ in crimine hr̄sis.vt hr̄sis.vt hr̄ in.c.vergen
tis de here.⁊ in.c.cū fm.eo.ti.i.vi. ¶ Silr̄ in
crīe sodomie vnus punit̄ p alio vt pz in auc.
vt nō luxu.ꝯ nat.p totū.⁊ pz ēt in sodoma ⁊
gomora ⁊ in alijs cribus ciuitatibus. illis p
ximis in qbus erāt aliq innocentes ⁊ tm̄ oēs
mortui sunt pp illud horrēn. crimen vt dixit
Jo.de ana.in.c.dilectus el.ij.in.vi.col.ex de si
mo.vbi alle.ad h aliq̄ iura de qbus ibi p eus.
¶ Uenio ad gl.vnicā que in sui pncipio alle.
p ꝯcordantia tex.in.l.sigs cū falso in pn.s̄.eo.
postea not.ex isto tex.ꝙ nepoti aufert̄ hr̄ditaz
aui pp crimē p̄ris ⁊ idē dicit esse in feudo al
le.l.diui.C.de qō.sed corrupte alle.qꝛ in illo ti.
nulla est lex diui sed forte voluit allegare.l.di
uo marco in illo tit.vel voluit allegare.l.diui

ff.de in.pa.alle.et.l.q̄rit.ff.de bo.lib. postea gl. arguit de.l.emācipatū.§.i.ī fi.ff.de senato.⁊ de l.adoptiuū.in fi.ff.de in ius.voc.Tu so.ꝙ illa iura nō obstāt q2 loquunt̄ ī diuerso casu vbi tractat̄ de honore tm̄ ꝟ hic tractat̄ de pr̄imonio seu de hr̄ditate ⁊ nō obstāt.Et inq̄tus gl. ista dicit ꝙ filius ꝑꝑ delictū pr̄is ꝑdit feudū dicas tu ꝙ hec gl.nō vr̄ ꝟa q2 ꝯriū exp̄sse tenuit gl.in.d.l.emācipatū.ff. de sena.⁊ in. d.l. adoptiuū de q̄ latius ꝑ scribentes in dcis locis.Seq̄t mō no.l.eos q̄ īter se.Hyp.de marsi.

1 Testis q dicit varia ⁊ diuersa testimonia nō probatur ⁊ punitur de falso.
2 Mercatores negantes pecunias alias sibi datas si sunt fugitiui possunt torqueri. (q̄ri.
3 Diūsitas ⁊ variatio dcōrum rei fac̄ posse eū tor
4 Testis deponēs in ꝟa examinatiōe ꝙ in ṗma dixerat non dicitur variare nisi sit suspectus q2 tunc est in arbitrio iudicis.
5 Testis dicens vnam postea aliud deinde reuertit̄ ad primum an dicatur variare.
6 Variatio testium quō intelligitur facta.
7 Testis q dicit vnū ex̄ iudiciū aliud ī iudicio (an puniat̄.
Appellatione testimonij intelli-
8 gitur de testimonio valido q2 ꝟba debent accepi in potiori ⁊ digniori significato.
Testis q est vilis ꝯdōnis si corā parte vnū di-
9 cat aliud postea in iudicio quō intelligitur.
Dictum extra iudicium est magne importan-
10 tie in multis casibus.
Testimonia quō ⁊ q̄liter debent dici diuersa.
11 Affinis a lōge ꝓductus ꝑ teste ⁊ dicat se n̄ eē
12 affinē an puniat̄ de falso. (putat̄ falsus.
13 Testis in parte verus ⁊ in ꝑte falsus in totū re
14 Variatio ⁊ discor.testiū q̄uo ⁊ q̄n ꝑt ꝯcorda.

Os q inter se. Lex ista ꝟm bar.diuidit̄ in tres ꝑtes ī ṗma ꝑte loq̄t̄ de eo q dixit varia ⁊ diūsa testimonia eodē tp̄e ⁊ corā eodē iudicē ⁊ in eadē cā ī.ij.ꝑte loq̄t̄ de eo cuius testimoniū variat ab eo ꝙ alias dixi ex̄ iudiciū.¶Tertio loq̄t̄ de eo cuius testimoniū suū variat ab alio cuius testimonio ꝙ alias dixit in alio iudicio.ij.ibi ⁊ eū q.iij.ibi de īpudētia ⁊ ꝟ ītendit testis dicēs diuersa testimonia sup eadē re punit̄ pena falsi.Itē testis dicēs ꝯ illō ꝙ alias dixit eadē pena punit̄ ⁊ sil̄r testis qui pro duobus deposuit incōpatibilia.h. d. vsq3 ad.§.q se castus ⁊c.¶No.i. ex ꝟ tex.ꝙ testis dicens varia seu diuersa testimonia nō ꝓbat ⁊

1 punit̄ de falso.¶Quinimo et p̄ñt tales testes vacillantes torq̄ri ꝓ veritate h̄ñda vt hr̄ in.l. editū ⁊ in.l.diuus pius.⁊ ibi dixi.ff.de q̄ōni. ꝙ est intelligendū in causis crīalibus vt hr̄ ī dictis locis secus āt in alijs causis ꝙ est vex̄ nisi aliq̄ cā ciuilis ⁊ pecuniaria haberet crimen annexū secū q2 tunc testes varij possent torq̄ri ita hr̄r ꝑ cano,in.c.i,ex̄ de depo,ex quox̄ dcō īsert̄ do.paris d pu.in tra.suo sind.i. 108.car. in.i.col.ꝟ.an cā ⁊c.ꝙ alias ipse dixit ꝙ mercatores falliti cessantes ⁊ fugitiui poterunt torqueri vt īdicent pecunias ipsas datas ad mercandū quas nunc denegāt hr̄e ⁊ dñt illa ꝑdi-

2 disse qd̄ est no.de q̄ ego et dixi in.d.l.diuus ī ij.col.de q̄ et vide ꝑ alex.in ꝯsi.77.inc.in cā.ī iiij.col.in.i.vol.¶Et scias ꝙ ista variatio seu diuersitas nō solū ī testibus opat̄ vt ipsi possint torq̄ri ꝟ et ī idē opat̄ ī cā criminali ī ꝑsona rei nā si ipse reus vadit variādo ī r̄ñsione

3 sua q2 vno die dicit vnū alio dicit aliō tūc iudex poterit ip3 torq̄re et sine alijs īdicijs ita dixit ang.de are.in tra.suo mal.in ꝟ. fama publica ꝓcedēte ī.xvij.car.in ꝟ.ix. q̄ro. vbi dicit qd̄ q̄n iudex examinat reū crīs q vno sero dicit vnū alio sero dicit al̄r qd̄ tūc iudex n̄ ꝑcat calamo sed scribat illas varietates: q̄m ex illis poterit tūc reū repetere ī tormētis sine alijs indicijs ad qd̄ alle.bar.ī.l.de mi.ī.§.pluriū ⁊ dicit ang.ꝟ eē bñ notā.q2 sepius fecit sibi honorē.Et idē voluit bar.ī.l.fi.ī.ij.col.j.d qō.⁊ Lu.ro.ī ꝯsi.suo.viij.inc.viso facto circa ṗn. d q̄ dixi in sing.meo.ciij.inc.varietas ī teste.⁊c. ⁊ ī d.§.pluriū in.v.col.¶Et circa ipsos testes varios dicas qd̄ q̄n vnus testis fuit examinatus

4 ⁊ iter̄ sup eodē facto vel capl̄o examinat̄ ne variet vel vacillet.Cautella est qd̄ ipse testis ꝟo examinatus r̄ñdeat ⁊ dicat dico ⁊ depono ꝑ oīa ꝓut al̄s dixi in p̄ñti cā vel in p̄ñti ar. nā talis depō admissa ꝑ iudicē idē opat̄ ac si ipse testis expresse ⁊ specifice deposuisset in vltima examinatiōe illud qd̄ ī ṗma ꝯtinet̄.l. q liberis §.testa.ff.de bo.pos.ꝟm tab.l.tribunus §. i.⁊.l. q̄rebat̄.ff.d test.mi.⁊ voluit bar.ꝟ.⁊ voluit pe.an.ī cle.d test.ad fi.d test.⁊.d.alex. in ꝯsi.suo. lvi.inc.viso ꝓcessu ī.ij.vol.⁊ in ꝯsi.cxxxiij.ic. viso ꝓcessu ī.vi.col.⁊.d.ant.ī.c.cū ī tua.ī fi.de testi.¶Vel dicas ꝙ et ipse testis iter̄ examinatus poterit dicere satis ꝑ supradcā ꝑ me r̄ñsum est.ita colligit̄ ex tex.l.fundi trebaciani.ff. de vsufr.leg.quē tex.ad ꝟ alle.bal.ī.l.solā in.ij. col.ī fi.C.de test.⁊ bal.ī addi.spe.ī ti.deposi.in ij.col.in ꝟ.q semel ⁊c.¶Predcā tñ limita ⁊ intellige eē ꝟa nisi iudex hēret testes suspectos q2 tūc tales testes iter̄ ꝓducti ⁊ examinati nō poterūt dicer̄ satis ꝑ.ff.dcā r̄ñsum ē ꝟ debebūt iter̄ ⁊ de nouo deponere.Ita no.dixit bal.in.l.i.§. editōes in fi.i.col.ff.de edē.⁊ in.l.fi.C.de test.in fi.de q̄ ego dixi in.l. ex libero in.iij.col.in fi.ff. de qōi.Et vide bar.hoc in vlt.col. q circa hoc dicit ꝙ ē in arbitrio iudicis an testis iter̄ examinatus teneat̄ specifice deponere vel possit se referre ad ṗmū dcm̄ ponit exēplū in testōre q ꝑt si vult testm̄ inualidū ꝙ antea fecerat ꝯfirmar̄ sine alia exp̄ssione ꝟbox̄ ꝯtentox̄ ī ṗmo testō.vt in.l.i.in.§.fi.fa.ff.de leg.iij.⁊.l.q ex liberis in.§.testō.ff.de bo.pos.ꝟm tab.⁊ in.l.q̄rebat̄ .ff.de test.mil,Dicit postea ipse bar.ꝙ dat istō ꝯsilium test,q̄n iter̄ examinat̄ vt petat ṗmā testificationē

stificationē sibi exhiberi vt de dōa ꝟitate pos
sit se informari. ar. l. si cū exhibuisset. ff. de pu.
¶ Itē dicit ēt bar. ꝙ ꝯsuluit semꝑ testē ꝙ in
ſo testimonio faciat ponere ista ꝟba vȝ ꝙ ipse
dicit ꝑut sibi vr̄ mō sed si appuerit alr̄ dixis
se ī alia examinatōe ex nūc corrigit ħ dcm̄ sȝ
⁊ reducit ad ꝑmū dcm̄ cū illo tꝑe melius re-
cordaret. ¶ Sȝ iuxta ꝑdcā dubitari possēt de
5 no. dubio vȝ ꝗd si testis iudicialr̄ examina-
tus ꝑmo dicit vnū postea aliud postea reuer-
tit ad ꝑmū dcm̄ vt puta si dicat vidi ticium
vulnerantē gayū ī domo īmo in strata īmo
ī domo an isto casu ꝓbet in ꝗ vide ꝑ spe. ī ti.
de test. §. i. ꝟ. ꝗd si dixi vidi ħ ⁊c. ⁊ ibi Jo. an.
¶ Et ī hac mā vacillatōis testiū. Scias ꝙ si te
stis semel ꝓductus dixit se nescire vel nō recor
dari postea iterato ꝓductus deponit suꝑ ipso-
met negocio suꝑ quo ꝑmo dixit se nescire vel
nō recordari an ħ casu valeat eius dcm̄ in ꝗ
dicas ꝙ sic ⁊ nō reputat varius vel vacillans
ħ voluit gl. in. c. cū cā ꝗ iter iconomū. in. gl. ij.
ex̄ de test. ⁊ ꝓbat tex. sing. ſm bal. i. c. i. i. §. no.
ī ti. de no. feu. ⁊ voluit ēt ang. ī. l. q tabular̄. ꝑ
illū tex. ff. de fur. ⁊ lu. ro. ī. l. q bōa i. §. siqs stipla
tus. ff. ꝺ vā. ise. ⁊ idē voluit bal. ī. c. dudū ī. xiij.
col. el. ij. de ele. ⁊ ī rub. ꝺ ꝯtro. iue. ī. ij. col. ⁊ bal.
ī ti. ꝗd sit iue. ī. c. i. §. i. ī. i. col. ⁊ lu. ro. in ꝯsi. suo.
ccccv. ici. cū testis ⁊. d. alex. ī ꝯsi. suo. lvi. inci.
viso ꝓcessu. ī. iij. col. in. ij. vol. ¶ Nō tñ limitat
bal. eē ver̄ nisi ipse testis sit locutus cū ꝑte qꝛ
tūc nō admittit si ꝑmo dixit se nihil scire vel
se nō recordari. ita dixit bal. ī. d. rub. de ꝯtro.
īue. ⁊ Lu. ro. in. d. ꝯsi. suo. ccccv. ⁊ sentit bal. ī
l. ꝑsbyteri la. i. ī. i. col. C. de epis. ⁊ cle. quē refert
⁊ seqt ħ. d. alex. ¶ Si āt nō sit locutus cū ꝑte
bñ admitteret qꝛ ꝑsumit qđ mō melius recor
det ꝗ tꝑe ꝗ fuit iterrogatus ꝓ ꝗ facit ꝙ dixit
ang. in ꝯsi. suo. cccviij. inc. factū tale ē xꝑoso-
rus petri ⁊c. in. iij. col. ⁊ bal. in. l. ꝺ tutela. circa
me. C. de in iteg. resti. mi. de ꝗ latius dixi in. l.
ex libero. in. iiij. col. ſ. de qđ. ¶ Ulterius circa
6 māȝ istā variatōis testiū bar. ħ dicit gñalr̄ lo
ꝗndo. ꝙ ꝓ declaratiōe istius māe ꝑt sic dici
vȝ. Qñqȝ testis variat in eadē cā ⁊ iter easdeȝ
ꝑsonas ⁊ tūc aut ſm dcm̄ est cū tormentis ⁊
stat ſo dcō aut ē sine tormētis ⁊ tūc aut di-
cit ħ aīo corrigēdi se aut nō aīo se corrigēdi.
vt ꝑȝ ex eius dcō. Qñqȝ testis variat in iudi
cio ab eo ꝙ dixit ex̄ iudiciū ⁊ tūc aut primo
testificatus ē in iudicio ſo dicit ꝯriū ex̄ iudi
ciū ⁊ tūc stat ꝑmo dcō. vt. in. l. gñalr̄. C. de nō
nu. ꝑe. ⁊ in. c. sicut ex̄ de test. ¶ Aut ꝑmo di-
xit ex̄ iudiciū postea ꝯriū dixit in iudicio ⁊
tūc dicit bar. ꝙ punit vt falsarius. vt ꝓbat in
hac. l. in. ij. rñso. Aut vero testis ipse ꝓfert va-
ria testimonia. ⁊ diuersa iter diuersos. ⁊ ēt ħ
casu punit vt falsarius. vt ī hac. l. ī. iij. rñ. ⁊ ita
ē itelligēda mā ista ſm bar. ħ ī ꝑe. col. Postea
ipse bar. ħ in vl. col. circa fi. dicit qđ qñ hēs te
stem q dicit ex̄ iudiciū ego de hac re scio tm̄ ⁊

si plus ꝙ ħ casu dēs facere scribi dcm̄ eius vel
ħ facias dici corā testibus qꝛ si aliud diceret ī
iudicio puniret ꝺ falso. ¶ Et ex ħ dicit bar. ꝙ
cauti hoīes dubitāt ne ꝓducant ī testes si in-
terrogant ab aliꝗ ꝗd sciāt de illa cā vel de illa
re rñdeāt ⁊ dicāt qñ ero in iudicio dicaȝ tūc
id qđ mihi videbit ⁊ bñfaciunt dicit bar. ne
postea icidāt in falsuȝ. Mihi āt vr̄ circa ꝑmus
sa ꝙ bar. non bñ loquat nec eius opi. ꝓcedere
7 possit inꝗtū ipse in duobus locis istius ꝗ dicit
ꝙ si testis dicit vnū extra iudiciū postea di-
cit aliud in iudicio qđ hoc casu dȝ puniri de
falso ⁊c. ¶ Nā certe iudicio meo nō bñ loqtur
eo qꝛ dcm̄ alicuius extra iudiciū ēt si sit falsuȝ
vel ñ ver̄ nō ꝑt puniri ꝓ falso eo qꝛ fuit factū
sine iurō ⁊ sine ꝑñtia iudicis ⁊ sine aliꝗ solēnit
tate iō nescio videre ꝗ de cā possit puniri de
falso imo cū tale dcm̄ nullā hēat solēnitatē re
qsitā nec iurm̄ est nullū in totū vt satis de se
ꝑȝ. ¶ Quo stāte tale dcm̄ nō est in ꝯsideratiōe
cū nulla ⁊ inualida nō sint in ꝯsideratiōe ⁊
nullius sint momēti vt hr̄ ī. l. iiij. §. ꝯdemna-
tū. ff. de re iud. ⁊ in. l. nō putauit. in. §. nō ꝗuis
ff. de bo. pos. ꝯtab. ⁊ facit. l. quotiēs. ff. q satis. co.
⁊ in. l. scire oꝑȝ in. §. sufficit. ff. de execu. tuto. ⁊
gl. in. l. si pr̄. C. ne ꝺ sta. defun. ꝗ dixit ꝙ ꝯtesta
tio litis nō recte facta nullū opat effūs. ⁊ glo.
in. c. cū ꝑles de offi. dele. in. vi. ⁊ tex. ī. c. ꝓposui
sti in ꝟ. ltime ꝺ fo. ꝯpe. ⁊ iō dixit bal. ī. l. ij. C.
de euic. ꝙ de ꝯctu nullo nō soluit gabella. ꝙ
ēt ipse dixit in. l. nō dubiū. C. de legi. ⁊ ī. l. i. C.
de eunu. ⁊ ī. l. si duo. ī. §. sed qꝛ nr̄a. C. coīa ꝺle.
⁊ guil. de cu. ī. l. ab ēptione. ff. de pac. Et iō di-
xit bal. in. l. i. ī. §. hec ꝟba. ff. ꝙ qsqȝ iur. ꝙ statu
tū puniēs opponentē aliquā exceptionē nō cō
ꝑhēdit opponētē inepte. ⁊ ibi dicit ang. mul-
tis not. qđ ꝑꝑ sñiaȝ nullā iudex nō facit litem
suā lȝ teneat ad expensas. litis vt est gl. in fi. ſ. ꝺ
var. ⁊ err̄or. cog. Et dicit bal. in. l. ij. in. ij. col. C.
de epis. au. qđ si emphyteota vēdit rē ecclie ir
reqsito dño ⁊ ꝯctus nō tenuit ex aliꝗ defectu
qđ tali casu nō ꝑuabit emphyteosi. Pro ꝗbus
faciūt alia ꝑl'a ꝗ adduxi ī. l. fi. ī. iij. col cū seq. ſ.
de qđ. ¶ Mō in ꝓposito postꝗ ꝑmū dcm̄ te-
stis factū ex̄ iudiciū ⁊ sine aliꝗ solennitate est
nullū ⁊ nō est in ꝯsideratiōe nō video ꝗre si
postea solēniter ī iudicio ꝑñte iudice cū iurō
⁊ cū alijs solēnitatibus reqsitis dicit ꝯriū dēat
puniri ꝺ falso. ¶ Uidemus. n. sepe ⁊ sepius qđ
hoīes ex̄ iudiciū ⁊ sine iurō dñt sine aliꝗ re-
spectu nugatorie ꝙ sibi vr̄ scientes qđ ex dcō
nullo nulla ꝑt de iure seq pena. ¶ Iō mihi vr̄
qđ in tali casu si postea ipse testis solēniter pre
misso iurō deponit ꝙ dēat attendi solū istud
dcm̄ sȝ iudiciale ⁊ solēne ⁊ nō ꝑmū ꝙ ē nul-
lū inualidū ⁊ ꝑ ꝯñs nō possit puniri de falso
ꝑ ꝑdicta. Et hāc ꝑtē ⁊ opi. tenuit bal. ī. c. ꝑ tu-
as in vl. col. extra de ꝓba. ¶ Nec obst. iste tex.
in ꝗ se fundat bar. ad hoc diceñ. qꝛ dico qđ si
bñ ⁊ recte pōderet iste tex, nō ꝓbat hoc nec in

pr.mo nec in secundo responso eo quia illud
verbum diuersa testimonia non comprehen/
dit dictum testis extra iudiciū factum cū illō
sit nullū ⁊ iualidū. Sꝫ iste tex. ī illo ṽ. diuͤsa
testimonia ītelligit ꝺ duobus testimonijs in
iudicio solēniter factꝫ qꝛ tūc si sint ꝯria bñ ta
lis testis punit̄ de falso. Et qꝺ h̄ sit verū ꝓbat̄
8 Nā ī appellatiōe testimonij ītelligit̄ de solēni.
⁊ valido testimonio ⁊ nō ꝺ iualido cuꝫ clarū
sit ī iure qꝺ ṽba dēnt accipi ī potiori ⁊ digni
ori sigͣto vt hr̄ ī.l.i.ī.§. q ī ꝑpetuū.ff.si ager ve.
vel ēphy.pet. ⁊ ī.l.i.§.biduū.ff.qñ ap. sit. ⁊ ī.c.
pe. de se.excō. ⁊ hr̄ in.c.cū olim de testi. ⁊ facit
tex.ī.§.ꝭ quotiēs īsti. de iu.nāli. ꝑ quē text. ibi
dicit ang. ꝺ are. post Jo.fa. qꝺ si testatori facit
legatū ecclie nec exp̄mit nomē qꝺ ītelligit̄ fa/
ctū ꝑncipaliori ⁊ digniori ecclie ciuitatis. Et
subdit ēt ibi ang. ꝑ illū tex. qꝺ si cā cōmittat̄
simpliciter iudici seu officiali qꝺ ītelligit̄ esse
cōmissa ꝑncipaliori ⁊ digniori ipsius ciuita
tis. Pro qͣbus ēt faciūt dicta late ꝑ me in.l. de
minore.§.pluriū ī.xx.col.j. de qō. ¶ Ex qͣbus
appet qꝺ Bart. ⁊ sequa. in h̄ nō bñ loquunt̄.
¶ Credo tñ ꝙ talis testis q ꝑmo dixit vnū ex̄
iudiciū. ⁊ postea aliꝺ ī iudicio qꝺ poterit pūi
ri a iudice solū de simplici mēdacio aliq̄ leui
pena ꝓut mēdaces puniūt̄ ꝭ nō pena falsi. vt
dixit bar. tene mēti qꝛ quottidianū ē ad ꝙ fa
ciūt q̄ ego dixi in.l.ꝺ minore in ꝑn.ī.x.col. ṽ
⁊ vltra p̄dcā.j.ꝺ qō. ¶ Et scias circa hāc māꝫ
testis deponētis vnū ī iudicio ⁊ aliud ex̄ iudi
ciū qꝺ si testis dixit ꝑmo solēniter vnū ī iudi
cio postea āt dicat aliud ex̄ iudiciū tūc iudex
dꝫ ꝓcedere ad sniam ferēdā ꝺm dcm̄ iudicia
liter fcm̄ lꝫ si iā eēt lata snīa ex h̄ nō posset eā
reuocare ita dixit. d. ant. ī.c.cū ī tua ex̄ ꝺ test.
qꝺ dcm̄ refert ⁊ seqtur. d. frā. ꝺ are. in ꝯsi. suo
71.ici. diligēter ⁊ mature ⁊c̄. in.iiij. col. in ṽ.
his tñ nō obstātibus de quo dixi ēt in sing.
meo.212.ici.cōis oīum scribētiū ⁊c̄. vbi ēt cir
ca p̄dictā mām testis dicētis vnū in iudicio.
⁊ aliud ex̄ iudiciū adduxi no. verbū Abb. in
9 .c. inqͣsitiōis.§.iij. circa me. ver. ⁊ ex h̄ posꝭ ex̄
de ac. vbi dixit qꝺ si testis forte vilis fortune
dixit in p̄ntia ptis petētis aliqd ꝙ veniebat in
fauorē illius ptis si postea iuramēto p̄stito di
xit ꝯriū qꝺ nō dꝫ stari ꝑmo dicto qꝛ satis p̄/
sumi pōt testē illud dixisse ex̄ iudiciū vt pla/
ceret illi pti timēs eius potētiā ꝭ in iudicio me
tu iuri dixit veritatē qꝺ dicit ibi abb. esse bñ
no. ⁊ menti teneñ. ¶ Scias ēt vltra p̄dicta ꝙ
qñqꝫ dcm̄ alicuius ex̄ iudiciū est magne im
portātie. Nā si lata ē snīa in fauorē alicuius si
10 postea ipse victor ꝯfitet̄ ꝺ iniustitia snīe reuo/
cat̄ tūc ipsa snīa ñ obstāte qꝺ trāsiuerit in rē
iudicatā. ita dixit. Jn. in.c. plerisqꝫ circa ꝑn.
de im. ecc. qꝺ dcm̄ refert ⁊ seqt̄. d. an. in.c.is q
fidē. de spōs. ⁊ in.c.qͣto ꝺ p̄su. ⁊ abb in.c.nouit
de iu. ⁊.d.ant. ⁊ Jmo. in.c.qm̄ ꝯ de ꝓba. ⁊.d
Fely. in.c.inter ceteras, in, iiij.col, de re iu, de
q̄ ego latius dixi in.l.i.in.§.fi.in.xvij.col. ver.
tu ēt istis addere potes ⁊c̄. .j. de qō. itē in alio
casu tale dcm̄ ex̄ iudiciū ē magne importātie
nā lꝫ alis nō stet̄ ꝯfessioni fcē in tormētis iudi
cijs ltimis nō p̄cedētibus vt late hr̄ in.l.pe.j.ꝺ
qōni. vbi dixit tñ talis ꝯfessio vꝫ qñ ꝑmo re/
us ex̄ iudiciū fecit illāmet ꝯfessionē spōte. ita
dixit gl. in.l.capite.v.s̄. de adul. ⁊ io. de imo.
in.c.at si clerici.ꝺ iu. ⁊.d. fel.ī.c.oliꝫ in.v.col.
de rescri. quē vide de q̄ ēt dixi ego ī.l.i.ī.§.di/
uus seuerus. in vl. co. circa fi.j. de qōni. ⁊ in.d.
l.i.in.§.qōni. in.i.co. ⁊ in.l.pe.in.ix.col. in fi.
ver. vlterius teneas semp mēti. ⁊c.e.ti. ¶ Alio
ēt casu dcm̄ ex̄ iudiciū est magne importātie
Nā tale dcm̄ facit indiciū ad torturā ꝺm glo.
⁊ docto. in.l.capite.v.s̄. de adul. de q̄ dixi.l. de
minore. in ꝑn. in.ix.col. in. ṽ. qͣro vlterius ⁊c.
.j. de qōi. ¶ Teneas ēt mēti vnū vꝫ ꝙ lꝫ ꝯfessio
ex̄iudicialis nō sit sufficiēs ad ꝯdēnandū sed
tm̄ ad torturā attñ talis ꝯfitens poterit puni
ri tanq̄ se gl'ians de delicto ex̄ ordinē arbitrio
iudicis ꝑ tex. singu. in.c.q̄ sit graue de exces.
p̄la. ita not. dixit. d. Pa. de puteo in suo trac.
sindi. in.lxix.car. in.iij.col. post ꝑn. in. ṽ. adde
vnū singulare de q̄ ego ēt feci mentionē in.l.
de minore in ꝑn. in xe. col.j. de qōni. Tene mē
11 ti p̄dicta qꝛ sunt mēti cōmendāda. ¶ Vlteri/
us q̄rit hic bar. q̄ dicant̄ testimonia diuersa
in q̄ dicit sciendū esse ꝙ falsa testimonia dr̄
qñ ꝯ veritateꝫ qs dicit falsum dolose ꝭ varia
testimonia sunt qñ vnū dicit in vno articulo
⁊ in alio aliud dicit de qͣbus duobus hr̄ in.l.
q falso.s̄. de testi. Et subdit ipse bar. intelligen
da esse dcā in hac.l. qñ fit ista varietas circa
negociū ꝑncipale vel circa circūstātias ipsius
negocij ꝑncipalis. Nā si ista varietas eēt cir/
ca aliq̄s demōstrationes nō ꝑncipales vt cir/
ca p̄nomē vel agnomē vnius ex ꝑtibus non
diceret̄ ꝑꝑ h̄ varius testis ar.l. his ṽbis. in fi.
.s̄. de hr̄e. insti. ⁊.l.pe.s̄. de re. dub. ꝭ tunc dice/
ret̄ varius qñ variaret circa locū ꝯctus vel ēt
circa tp̄s ꝯctus vel delicti ad ꝙ ꝺm eū facit ꝙ
no. in.l.testiū.C. de testi. ⁊ ī.l. ob carmē in fi.
.s̄. de testi. ¶ Ego āt ad corroborationē p̄di/
ctorū dicebā ꝙ attēdendū est ꝑncipale factum
seu negociū sup q̄ deponit testis ad h̄ vt testis
dicat̄ falsus vel eius dcm̄ viciet̄. ⁊ iō si testis
in suo testimonio negat illud ⁊ dicit falsum
sup eo ꝙ si ꝯfessus esset nō repelleret eū a ferē
do testimonio h̄ casu eius dcm̄ vꝫ ⁊ non re/
probat̄ ꝑꝑ h̄ ita sing. dixit Jac. bu. in.l. lucius
12 .ff. de infa. vbi dixit ꝙ si aliqs sit meus affi/
nis aliq̄ affinitate q̄ nota ⁊ manifesta non re
pelleret eū a ferēdo testimonio ꝓ me. si tñ in
eius depositione dictā affinitatē negauit mē/
tiēdo nō tñ ꝑ h̄ eius dcm̄ annullat̄ lꝫ ꝑꝑ mē
daciuꝫ possit puniri crimine stellionatus ꝙ
dcm̄ ꝓ valde no. refert ⁊ seqt̄ ang. in ꝯsi. suo
cxciiij. inci. visis processibus in fi.ij.col. de q̄ ēt
dixi in sing, meo, lxxvi, incip, cois ꝯ ⁊c, ⁊ in

repe.mea.l.fi.de pro.in.xlv.car.post pn.pro q̃
faciũt dcã p.d.fely.in.c.sup lrĩs in.ij.co.de re.
in.v.pma ꝯ ⁊ ibi in.vi.col.añ fi.⁊ faciũt etiã
dcã p eũdẽ in.c.in nr̃a in.xvi.col.circa pn.ꝺ
re.¶Et circa illud ꝙ dicit hic bar.ꝺ varieta
te existẽte circa fcm̃ pncipale adde eũdẽ bar.
in.l.eos.C.de testi.in.ij.col.⁊ ange.in ꝯsi.suo.
cclxxij. incipiente ex themate in.viij. colum.
Spec.in ti.de teste.§.iv.Jtẽ ꝙ de suo bal.in.l.
de qbus in pe.col.v. dcm̃ ẽ ꝺ singularitate.ff.
de legi.bal.i.l.pe.C.de trãsa.⁊ do. phi. deci.in
ꝯsi.suo.c.ici.ĩ cã inqsitiõis ĩ.iij.col.ĩ fi. ¶Sci
13 as ẽt circa mãꝫ huius.l.↑qꝺ testis in pte vus
⁊ in pte falsus in totũ reputat̃ falsus ẜm bar.
bal.⁊ alios in.l.si ex falsis.C.de trãsa. ⁊ bal.ĩ
l.certi ꝯdõ in.§.qm̃ in pe.col.s̃.si cer.pe.bal.in
c.i.in.ij.col.de ꝯsti.⁊ in.c.cũ adeo.in.i.col.de
rescrip.abb.in.c.iij.in fi.de fide instru.Cardi.
in clemen.i.in fi.de testi. glo.in.c. si ad scri/
pturas.ix. di.⁊ volunt plures alij doc. quos
ego retuli in sing.meo.lxxvi.inci. cõis ꝫ do/
ctoꝝ vbi latius locutus sum de h. ¶Scias ẽt
14 ꝙ varietas seu vacillatio ĩ teste hꝫ pl'es effcũs
de qbus dixi in sin.meo.ciij.inci.varietas in
teste ⁊c.vbi videas.Et an ⁊ qñ testes discor/
des reducant̃ ad ꝯcordiã ⁊ quõ vide bar.bal.
⁊ alios in.l.ij.§.creditũ.s̃.si cer.pe. doc.i.l.insu
lam in.§.fructus.ff.so.ma.Bar.et bal.i.l. gal/
lus.in.§.ille casus.s̃.de lib.⁊ post.⁊ in.l.i.C.de
vsufr.⁊ in.l.sed si possessori.in.§.itẽ si iuraue/
ro.s̃.de iureiu.Bar.bal.Ang. ⁊ alios in.l.si fi
nita in.§.s si oẽs.s̃.ꝺ dã.infe.bar.in.l.labeo.s̃.
de sup.lega.ang.in.l.q sniam.C.de pe.bar. an
ge.⁊ Jmo.in.l.inter stipulantẽ.§.i.s̃.de v.ob.
glo.⁊ doc.in.c.in nr̃a ex̃ de testi. ⁊ dixi late
post mod.in.d.§.creditũ vbi melius cadit hec
mã.¶Et vltra supius adducta ad mãm hu
ius.l.vide pl'a alia h adducta p. d.alex. ĩ suis
apostil.in qbus plura notãda adduxit.Et qꝛ
gl.huius.l.sunt clare ⁊ expositiue iõ venio ad
l.si qs obrepserit.Hippo.de marsi. J.V.D.

1 Obripiens principi caret impetratis ⁊ puni
tur vt falsarius.
2 Dictio proinde importat veritatem aliquan/
do improprietatem.
3 Dictio tanquã aliquando denotat improprie
tatem aliquando non.
4 Alleganti in iure sufficit allegare vnam legẽ
tantum ad propositum.
5 Obripiens locum tenenti principis ⁊ prĩceps
vel iudex obripiens subdito quõ intelligit.
6 Obreptio ĩ multꝫ casibus diuersimode opat̃.

Si qs obrepserit.

¶Et h mõ summari põt lꝫ
1 bar.eã nõ sumet.↑Obripiens
principi caret ĩpetratis ⁊ tãq̃
falsarius est puniendus.h.d.
Casus ⁊c.¶Nota dcm̃ ĩ sum

2 mario.↑Jtẽ no.ẽt ex isto tex.in v.tã p acta q̃
per libelli interpellationem ⁊c. qꝺ appellatio
ne actoꝝ nõ ꝯtinet̃ libellus .ita pbat̃ hic. de
quo tñ vide latius p bal. in rub.C. de in ius
vo.⁊ p cano.in.c.qm̃ ꝯ falsam.de pba. ¶No.
ẽt ex h tex.qꝺ dictio pinde non ĩportat nec si
gnificat improprietatẽ sed vitateꝫ lꝫ alibi ista
dictio denotet ĩproprietatem.vt hr̃ in.l.pin/
de.ff.ad.l.acq.⁊ ĩ.l.q a pr̃e.⁊ ibi bar.ff.ꝺ ꝯsix.
tuto.⁊ in.l.i.iuncta glo.s̃.de recep. de q̃ etiam
p bar.in.l.sacrilegij in.§.his aũt.s̃.ad.l.iul.pe.
vbi plenius p alex.⁊ p bar.in trac. ad repri.ĩ
vbo pinde.Et p hac pte ꝙ ista dictio pinde
non importet vitatem sed improprietatem fa
cit optime qꝺ voluit Raph. fulg.in.l.lꝫ in pdi
is.s̃.in qb.cau.pig. tacite ꝯhat̃ vbi dixit qꝺ si
princeps ꝯcedit ius ltĩmãdi spurios ⁊ in tali
ꝯcessione dicit non obstãtibus legibus ꝯrijs
qbus volumus esse derogatũ pinde ac si spã
liter essent noiate ꝙ hmõi gnãlis derogatio
lꝫ dicat pinde velle hr̃i ac si spãliter esset dero
gatum:non tñ habebit eandeꝫ vim ⁊ ptãteꝫ
quã hr̃et spãlis derogatio qꝺ est notañ. ¶Et
3 in mã ista in sili adde↑ꝙ lꝫ dictio tãq̃ sit di
ctio improprietatis.l.si pecuniã.ff.si cer.pe.l.iu
bemus.§.sane.el.i.C.ꝺ sac.san.ec.⁊ voluit bar.
in.l.i.in fi.in prin.ff. de offõ eius. ⁊ bal.in.l.
apud antiquos.C. de fur. attñ si statutũ dicit
ꝙ aliquis puniat̃ tanq̃ falsarius:nõ tñ debe/
bit puniri pena.l.cor.de fal.sed alia pena arbi
trio iudicis.ita no.dixit bal.in.c. nõnulli in
.§.sunt ⁊ alij de rescrip.qꝺ dicit esse menti te/
nendũ qꝺ dictum refert ⁊ sequit̃.d.fel. ibi in
ix.col.⁊ in.c.solite.in.ij.col. de ma.⁊ obe.de q̃
latius dixi in sing.meo.ccxxvi.inci. dictio tã
q̃ ⁊c.¶Nota vlterius ex isto tex. in vbo suffi
4 cit autem vnũ ⁊c.ꝙ↑alleganti in iure sufficit
allegare vnã legem tãtum ad vnũ ppositũ.⁊
ad idem est tex.in.l.ita vulneratus.s̃.ad.l.ac/
quil.in.§.pe.⁊ voluit gl.in.l.i.C.de ꝯdi. inde.
¶Quinimmo sufficit allegare legem in gñe
dꝺo in canõibus vel in legibus.ita dr̃ vel ita
hr̃ vt dicit tex.in.c.i.de v.sig.⁊ in.c.vr̃a.de co
ha.cle.⁊ mu.⁊ ibi abb.¶Vlterius inq̃tũ iste
tex.dicit ꝙ obripiens ptori nihil agit ⁊ puni
tur ꝺ falso ⁊c.dico ꝙ iste tex.põt ampliari in
aliquibus casibus.¶Et primo põt ampliari
5 ↑vt etiã habeat locũ in obripiente vicario seu
locũ tenenti ipsius psidis cũ vicarius teneat
locũ eius dñi ⁊ inter eos nõ sit dare graduꝫ
ita dixit abb.in ꝯsi.suo. xxi.inci. viso dubio
in.ij.vol.⁊ voluit bal.in auct.⁊ oĩno. in.iiij.
col.v.iuxta h ⁊c.C.ne vxor p mari.Et iõ di/
xit.d.Paris de puteo.in tra.suo sindicatus in
xxiij.car.in.ij.col.in ver.an si quis hꝫ ⁊c.ꝙ si
quis hꝫ inimicitiã cũ pside põt recusare assesso
rem suũ.⁊ idẽ dicit eꝯ si assessor est suspectus
ꝙ pses põt allegari suspectus ⁊ maxime si pses
est hõ illiteratus allegat.d. Ant. ⁊ alios in.c.

i.de iudi.⁊ tex.in.c.ex insinuatione. de ap.⁊ Lu.ro.in.l.ij.de offō asses. Et faciunt dcā per Raph.cu.in ɔsi.suo.cliij.inc.ad p̄mū vbi dicit ꝙ rebellio facta p subditū ɔ̄ vicarius p̄ncipis facit eū incidere in crimine lese maie.sicut si eā ɔmisisset ɔ̄ ipm p̄ncipes alle. plura iura de qbus ibi p eū ⁊ dicit ꝙ paria sunt rebellare p̄ncipi vel eius vicario alle.C. de his q vic. alt.ge.l.i.⁊ de le.iij. l.i.§.deportatis. Et subdit ꝙ tales rebelles poterunt ipune occidi de qbus latius ibi p eū. Pro qbus ēt faciunt dcā p eundes Raph.in ɔsi.suo.clviij.inc. visis ⁊c.⁊ per Bal.in.l.sed si.§.fi.ff.de in ius.voc. ¶Amplia ēt istū tex.loquentē in obripiente p̄sidi.vt habeat locū in p̄uato obripiente alteri priuato. Nā si aliqs priuatus dicat alicui amico suo, rogo te vt venias mecū in vno negotio meo: ⁊ ille amicus capit enses ⁊ eū inseqtur..cū āt ille obuiā iuit inimico suo ⁊ eū p̄cussit ⁊ occidit ille amicus non tenet aliq̄ pena q2 credidit ꝙ ille vellet ire in aliquo suo negocio licito ⁊ nō ad occidendū aliquē.ita dixit Raph.fulgo.in l.qui si fugitiuus.§.i.ff.de edil.edic.qō est summe notandū q2 est quotidianū. ¶Itē amplia ēt istū tex.in preside seu iudice obripiente priuato.Et iō si iudex dicit reo ɔfitearis ɔtenta i īqsitione formata ɔ̄ te q2 p̄mitto tibi p̄cere ⁊ indulgere.certe si reus pp talia verba obrepticia ⁊ talem falsam p̄missionem ɔfitetur non poterit pro tali delicto puniri ⁊ sic supior seu iudex qui taliter obripuit tali inquisito nihil egit ita no.dixit Jo.de imol. in ɔsi.suo.109. inc.visa inquisitione pro quo ēt faciunt dcā p.d.nicho.nullū in reper.suo in vbo ɔfessio in vsi.ɔfessio p suasionē aduersarij ⁊c. Et idē dixit do. Paris de puteo in suo tract.sindi.in 108.car.in ver.sequit qō quottidiana:de quo ēt dixi in.l.i.§.qōni.in vlt.col.j̄. de qōni. ⁊ in sing.meo.201.inc.In confessium ⁊ in pratica mea cārum criminalium in.24.car.Pro qua doctrina facit in ar.tex.no.in.l.fi.s̄. de ɔstitu. pecu.¶Ulterius circa mām huius legis scias ꝙ nedū obripiens principi nihil agit si talia obrepta fuit confirmata per ipsum principem.quia licet confirmatio operet plures effectus vt h̄r in.c.quotiens.extra de pac. ⁊ in.c. i.de trans.⁊ habetur late per Old . in ɔsi. suo cclvij.inc.factum tale est in.iiij.colū. ⁊ dixi in sing.meo.79.inc.confirmatio tamen qñ illud quod confirmatur repitur falsum tunc confirmatio facta cum quacunq3 cl'a vel ex certa scientia vel motu proprio vel alio modo nō prodest impetranti ⁊ nihil operatur.Ita sing.dixit Abb.in .c. inter dilectos de fide instru. ⁊ ibi do.Felv.post eum in.v.col. de quo latius dixi in sing.meo.163. incip. crimen falsi ⁊c.
6 ¶Item etiam circa materiam huius.l. vide bal.in.l.quecunq3 in vlt.col.C. de seruis fugi. ⁊ eundem Bal.in.l.i.C.si nuptie ex rescrip.pe. ⁊ vide eundem bal.in.l.⁊ si legibus.C.si ɔtra ius vel vti.pub.vbi latius loquitur circa materiam huius legis nam circa mām obreptionis dicit ꝙ interdū obripiunt impetrando. ⁊ tunc aut est casus in quo pena est determinata ⁊ tunc statur determinationi legis alle. l.fi.C.de his qui a non domino. Aut non est pena determinata ⁊ tunc vr̄ esse pena arbitraria vt hic.⁊ arg.ff. de effrac.⁊ expilato.in.l.i. §.expilatores. Aut obripit litigando ⁊ tunc aut in ciuili causa aut in criminali primo casu non est alia pena quā refectio expensaꝝ. vt no.in p̄hemio insti.sup verbo calumniantiū iniquitates secundo casu aut obripit accusator accusando ⁊ punitur pena talionis vt no.j̄.de accusa.l.i.⁊ fi. Aut obripit reus mendaciter negando ⁊ tunc non punitur de mendacio sed de delicto intētato q2 p̄cit se defendenti ēt p fas ⁊ nefas.nā licitū est famam ⁊ sanguinē suu3 cuilibet defender̄ vt in.l.i. de his q mortē sibi consci.Interdu3 obripit probando ⁊ tunc siue sit reus siue actor punitur pena falsi.vt.ff. de fal.l.siquis obrepserit. ⁊ nihilominus actus est nullus.vt ibi patet. Interdu3 obripit deierando ⁊ tunc aut est testis aut est pars si est testis aut causa est capitalis ⁊ punitur lege cornelia de sica.vt.ff.ad.l.corne.de sica.l.i.post prin.Aut causa non est capitalis ⁊ punitur pena.l.corne.de fal. vt.ff. ad.l. corne. de fal.l.i. ¶Secundo casu quando est periurium in parte ⁊ non in teste dic vt.j̄.de rebus cre.l.secunda ita ad literas dicit bal.circa hanc materiam obreptionis in.d.l.⁊ si legibus.C.si cōtra ius vel vti.pub.¶Restat mō p ɔplemēto huius.l.deuenire ad aliquas qōnes tactas hic a bar.ad quē bar.⁊ do.Alex. hic me remitto breuitatis cā ne longior p̄ñtial'r sis.¶Gl.huius.l.nihil h̄ñt difficultatis. Nam prima glo. ponit casum seu intellectum huius legis ⁊ adducit aliquas concordantias . Alie vero glo. sunt literales ⁊ expositiue.Jō sup eis nō venit aliter instandum.Sequitur.l.lege cornelia.
¶Hippolytus de marsi. iuris vtriusq3 doc.

¶Et qm̄ supuenit tempus vacationū ⁊ quietis.huius anni idcirco finē facio huic p̄ñti lecture.In qua si aliquid boni dictus est oīpotēti deo sit laus ⁊ gl'ia eiusq3 sanctissime genetrici.Sin minus ignorātie mee attribuat ⁊c.

Tusculani apud Benacum. In Edibus Alexandri Paganini.1524.

FINIS.

Repertorium solēne domini Hippolyti de Marsiliis super ti. ff. ad. l. cor. de sica. ad. l. pōpeiam de parricidiis ad. l. corneliam. de falsis.

A

B

C

D

E

FINIS.